הארץ

4.20 שקלים, יום ראשון א' בטבת התשנ"ה, 4 בדצמבר 1994 VOL 76/22907 DECEMBER 4

פתרונות בזמן!!!
לביא
* שעוני נוכחות ותוכנה לחישוב שעות עבודה *
לביא מחשבים בע"מ, הירדן 93 ר"ג, טל' 03-6775310 פקס' 03-6775233

רבין יכנס השבוע את השרים לשתי ישיבות מיוחדות על המשך המו"מ עם הפלשתינאים

צה"ל ימליץ לממשלה להשאיר את האחריות לביטחון בגדה בידי ישראל

מאת אלוף בן
סופר המדיני של "הארץ"

גורמי ביטחון בכירים יאמרו היום בישיבת הממשלה, כי ישראל צריכה לשמור בידיה את האחריות לביטחון בגדה המערבית, במסגרת הסכם הביניים, כלקח מהניסיון ביישום ההסכם עם אש"ף בעזה ויריחו. הממשלה תשמע היום סקירות מפי גורמי ביטחון ומודיעין בכירים, על יישום הסכם עזה ויריחו ועל האפשרויות להסדר ביניים עם הפלשתינאים בגדה המערבית, לקראת פתיחת הדיונים עם הפלשתינאים בקהיר על יישום השלב הבא בהצהרת העקרונות.

ראו עמוד 2א

ביום רביעי תתקיים ישיבת ממשלה נוספת, שבה ייערך דיון על המשך המו"מ עם הפלשתינאים. גורמי הביטחון יסקרו את הקשיים במימוש תוכנית עזה ויריחו תחילה, ויאמרו כי הבעיה המרכזית היא שהרשות הפלשתינית לא עמדה בציפיות ישראל להבטחת הביטחון בשטחים הנתונים לאחריותה, ולהילחם נגד הטרור האיסלאמי הקיצוני.

הרמטכ"ל, אהוד ברק, וראש אמ"ן, האלוף אורי שגיא, מעריכים כי תהיה התגברות בפיגועי הטרור. ביחס להסדר הביניים יאמרו גורמי הביטחון, כי הבעיה המרכזית היא ליצור מודל ביטחון חדש ותוכנית פריסה של צה"ל, שיאפשרו לפלשתינאים לערוך בחירות בשטחים, תוך מימוש אחריותה של ישראל להגנת ההתנחלויות וצירי התנועה אליהן.

במערכת הביטחונית התגבשה הערכה, שללא ויתור משמעותי מצד ישראל או הפלשתינאים, יהיה קשה מאוד להגיע להסדר ביניים. מקורות מדיניים אמרו אתמול כי על פי הסכם אוסלו, סידורי הביטחון בגדה יהיו שונים מבעזה ויריחו. לדבריהם "בהסכם מדובר בפירוש על שני סוגים שונים של אוטונומיה. אין שום כוונה לתת לפלשתינאים שליטה בשטחים רצופים, כמו בעזה, ובכל מקרה תשמור ישראל בידיה אחריות רחבה יותר לביטחון בגדה מאשר ברצועת עזה".

גורמי הביטחון יצביעו בפני השרים על הקשיים הכרוכים ביציאת צה"ל מערי הערים הפלשתיניות בגדה המערבית, ויציגו את הבעיות הייחודיות לכל מקום. צפוי כי יאמרו לממשלה, שאפשר להגן על ההתנחלויות ועל צירי הגישה, אך קודם לכן נדרשת החלטה ברורה של הדרג המדיני — אם להוציא את צה"ל מהערים או מחלק מהן, ולהקים בהן משטרה פלשתינית.

בין השרים יש מחלוקת בשאלת פינוי התנחלויות מבודדות במסגרת הסדר הביניים. ראש הממשלה, יצחק רבין, מתנגד להזזת התנחלויות ממקומן בשלב הנוכחי. אחדים מהשרים ידרשו לדון בעתידה של התנחלות נצרים, בין הלקחים מהסכם עזה ויריחו. שרים אחרים תומכים בהצעה לקיים בחירות בשטחים תוך השארת צה"ל בעמדותיו הנוכחיות, ולאחר מכן לדון עם ההנהגה הפלשתינית שתיבחר בשלבים הבאים.

המשא ומתן בין ישראל לפלשתינאים, היה אמור להתחדש מחר בקהיר, אך לבקשת ישראל הוא יתחיל רק ביום שלישי, כך הודיע אתמול ראש המשלחת הפלשתינית, נביל שעת. הרשות הפלשתינית התכנסה אתמול בעזה כדי להכין את סבב השיחות הבא, שבו יידונו בעיקר הבחירות למועצת הרשות הפלשתינית בשטחי הממשל העצמי ובשאר חלקי הגדה המערבית.

(סוף בעמוד 2א)

לוחם מוסלמי בסרייבו מנשק פצצת מרגמה לפני שיגורה לעבר הכוחות הסרביים הצרים על העיר

איפא"ק הביע אכזבה מדו"ח חיובי של הממשל על אש"ף; חשש בישראל:

"התקפת איפא"ק על הממשל תקשה על השגת אישור הקונגרס לסיוע לפלשתינאים"

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

תגובתה החריפה של השדולה הפרו־ישראלית (איפא"ק) לדו"ח החשבון התקופתי של מחלקת המדינה על דבקות אש"ף בהתחייבויותיו תכביד על מאמצי ישראל והממשל האמריקאי להשיג את אישור הקונגרס הדרוש לסיוע השנתי לפלשתינאים. כך אמרו גורמים ישראליים רשמיים בארה"ב.

ראו עמוד 3א

לדברי הגורמים הרשמיים, הודעת איפא"ק, שמאשימה את הממשל בריכוך הביקורת נגד יאסר ערפאת, מנוגדת לעמדת ממשלת ישראל. בביקורו האחרון בארה"ב פנה ראש הממשלה יצחק רבין לראשי הקהילה היהודית בבקשה להימנע מהתייחסות לערפאת כאל אויב, שכן לדבריו, על אף הקשיים, מוסיף אש"ף להיות שותף אסטרטגי של ישראל לצורך הסדר עם הפלשתינאים.

הדו"ח, שהוגש לקונגרס בסוף השבוע, מזהיר כי הגבלת הסיוע לרשות הפלשתינית עלולה לחבל בהצלחת תהליך השלום, אך קורא לאש"ף לחזק את אמנת הארגון ולפעול ביעילות לבלימת הטרור ולענישת מבצעי פיגועים.

כמה שעות לפני פרסום תגובת איפא"ק ביקש השגריר איתמר רבינוביץ מחברי ועידת הנשיאים של הארגונים היהודים להימנע מפגיעה בתפקודה של הרשות הפלשתינית. רבינוביץ סירב להתייחס מפורשות לתגובות הארגונים היהודיים, אך אמר כי הבהיר לוועידת הנשיאים שממשלת ישראל רואה בחומרה מגמות התייחסות לבעיות הקשורות במילוי ההתחייבויות של אש"ף, ובד בבד מדגישה את שנעשה וגורסת שאין לקטוע את התהליך ושיש לאפשר לארגון לתפקד.

לדברי רבינוביץ, רוב התמיכה הכספית לרשות הפלשתינית אינה מגיעה מארה"ב, אך כל המדינות התורמות צופות בארה"ב והולכות בעקבותיה. השגריר אמר כי רוח הדו"ח — ההמלצה להמשיך בהשעיית החקיקה של השנים הקודמות (שהטילה הגבלות על קשרי ארה"ב עם אש"ף) — מקובלת על ישראל.

מנכ"ל איפא"ק, ניל שר, אמר ל"הארץ" כי הודעת הארגון אינה מציעה להפסיק את הסיוע לפלשתינאים, וכי היא עולה בקנה אחד עם דברי ראש הממשלה יצחק רבין, הנשיא קלינטון ומזכיר המדינה וורן כריסטופר, שקראו לערפאת לחדול מסטיותיו מההתחייבויות שנטל על עצמו. "אנו תומכים במאה אחוזים בתהליך השלום ואיננו קוראים לקיצוץ הסיוע, אך אנו מאמינים שהדו"ח אינו מתאר כראוי את הבעיות", אמר שר.

בהודעה הרשמית מביע נשיא איפא"ק, סטיב גרוסמן, אכזבה מהקביעה שכישלונותיו של אש"ף אינם מיוחסים במישרין למדיניות המחושבת של ערפאת ולכישלון המוסדות, אלא להיעדר יעילות אדמיניסטרטיבית ולקשיים אובייקטיביים. לדבריו, המשטרה הפלשתינית עצמה אישרה שעל פי הנחיותיו של ערפאת, אנשיה אינם מבצעים מעצרים ומשחררים מחבלים מקרב אנשי החמאס והג'יהאד האיסלאמי, למרות שהרשות הפלשתינית התחייבה שלא להתיר לשום כוח מזוין לפעול בשטחים שבאחריותה.

אגודת ידידי שלום עכשיו בארה"ב הודיעה כי מתנגדי תהליך השלום ינצלו את הדו"ח לקיצוץ הסיוע הכלכלי לפלשתינאים. נשיאת התנועה, לינדה הלדיקאם, בירכה על הדו"ח.

הרשות הפלשתינית שיחררה את רוב אנשי הג'יהאד האיסלאמי שעצרה אחרי הפיגועים בנצרים

עמ' 4א

בגליון זה 32 עמודים בשלושה חלקים

הודעה לקוראים

עקב עבודות הנעשות בדפוס "הארץ", ייצא העיתון בימים א'-ג' בשחור לבן.

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0250	+0.13%
שחור	3.06	—
סל יציג	3.3587	-0.04%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE
גמאטרוניק
טל: 02-821777

הממשלה תגיש לכנסת תיקון לחוק, שיאפשר גיוס חיילים לשב"כ ולמוסד

מאת גדעון אלון
סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

שר המשפטים, דוד ליבאי, יביא בשבוע הבא לאישור מליאת הכנסת בקריאה ראשונה, הצעת חוק שנועדה לאפשר את גיוסם של חיילי צה"ל לשורות המשטרה, שירות הביטחון הכללי והמוסד.

הצעת החוק, שהיא תיקון לחוק שירות הביטחון, באה לקבוע בפעם הראשונה מאז קום המדינה, שמסגרת שירות החובה איננה רק להגנת המדינה, אלא גם להגשמת יעדיה הביטחוניים־לאומיים.

בשבוע שעבר, אישרה ועדת השרים לחקיקה, על דעת הממשלה, את נוסח הצעת החוק, המגדירה מהי "פעילות מוכרת" כשירות חובה מחוץ לצה"ל.

לפי ההצעה, תיקבע הפעילות בצו של שר הביטחון, לאחר שתאושר בידי הממשלה, ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

בחוק יקבע כי השתתפות חיילים "בפעילות מוכרת" תותנה בהסכמתם המפורשת.

לפי נוסח הצעת החוק, יהיו שני סוגי "פעילות מוכרת". בקטגוריה הראשונה יכללו פעילויות, שייעשו במסגרות ארגוניות של משרדי הממשלה או גוף ציבורי בפיקוח הממשלה, כמו משרד הביטחון, השב"כ, המוסד, הגנת העורף ופעילות התנדבותית למען חיילי צה"ל בגופים כמו הוועד למען החייל.

לגבי הקטגוריה השנייה, הכוללת פעילות למטרות ביטחוניות ולאומיות עקיפות, היתה מחלוקת בין שר המשפטים ליבאי והיועץ המשפטי לממשלה בן־יאיר, לבין נציגי משרד הביטחון.

ליבאי ובן־יאיר עמדו על כך שחיילים לא יועסקו ככוח עבודה זול במשרדי הממשלה, במסגרת שירות החובה שלהם.

ליבאי ובן־יאיר הביעו התנגדות גם לכך, שחיילים יגויסו לקטיף של פרי הדר או ירקות.

לבסוף הושגה הבנה בין משרדי הביטחון והמשפטים, לפיה שירות חובה במסגרת משרד ממשלתי, יוגבל רק למטרות לאומיות־ביטחוניות בתחומי החינוך, בריאות וקליטת עלייה.

ליבאי אמר, שהחשיבות המעשית המיידית של התיקון לחוק תהיה ביכולת לתגבר את המשטרה בחיילי צה"ל, בפעילות למען הביטחון השוטף.

לדברי השר, ניתן יהיה גם לחזק את מגן דוד אדום באמצעות חיילי צה"ל, שעברו הכשרה כחובשים.

חיילי צה"ל ירו לעבר מכונית בה נהג דיפלומט בריטי

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

חיילי צה"ל ירו אמש כמה יריות לעבר מכונית בה נהג דיפלומט בריטי. כוחות צה"ל קיימו תחקיר ראשוני בעניין.

מקורות צבא מסרו כי המכונית, בעלת לוחית זיהוי דיפלומטית, הגיעה אתמול למחסום נחל עוז מהעיר עזה. חיילי המחסום קראו למכונית לעצור, ומשלא נענו ירו באוויר. המכונית לא עצרה, ועל פי נוהל מעצר חשוד ירו החיילים לעברה. כמה כדורים פגעו במכונית, ושמשתה ניזוקה. המכונית נעצרה, ויצא ממנה הדיפלומט.

מקורות צבאיים מסרו כי החיילים טוענים שהמכונית לא נענתה לפניותיהם לעצור. מהתחקיר עולה כי הנהג לא שמע ככל הנראה

(סוף בעמוד 2א)

רוסיה הפעילה בראשונה זכות וטו במועצת הביטחון בעניין בוסניה

מנעה איסור על העברת דלק מבלגראד לסרבים בקרואטיה

מאת יהודית וינקלר
והסוכנויות הידיעות

בראשונה מאז פרוץ הסכסוך בבוסניה הפעילה רוסיה את זכות הווטו שלה בישיבה שקיימה מועצת הביטחון ביום שישי בערב, כדי למנוע את אישורה של הצעת החלטה, שנועדה לאסור על אספקת דלק לסרבים בקרואטיה ובוסניה, משטח הרפובליקה הפדראלית של יוגוסלוויה החדשה (הכוללת את סרביה ומונטנגרו).

רוסיה הצביעה נגד הצעת ההחלטה, סין נמנעה ו־13 חברות המועצה האחרות הצביעו בעד.

הצעת ההחלטה, שהגישו מדינות בלתי מזוהות ומדינות מוסלמיות, נועדה למנוע אספקת דלק מיוגוסלוויה לאזורים שבשליטה סרבית בקרואטיה, משום שדלק זה עשוי להגיע לידי הכוחות הסרביים בבוסניה. נציג רוסיה באו"ם, סרגיי לאברוב, נימק את הטלת הווטו באומרו כי אישור ההחלטה היה יכול להתפרש כצעד נגד בלגראד, ששיתפה באחרונה פעולה עם הקהילה הבינלאומית, כדי להביא להסדר מדיני בבוסניה.

קרואטיה חתמה ביום שישי על הסכם בעל חשיבות כלכלית רבה עם המורדים הסרבים המחזיקים בשליש מהטריטוריה של קרואטיה. ההסכם נחתם בקנין, בירתם של המורדים הסרבים בקראינה, על אף התנגדותה של הממשלה הסרבית באגרב. על פי ההסכם, תחדש קרואטיה את אספקת המים והחשמל לחבל קראינה, תחדש פעולתו של צינור הנפט מהים האדריאטי וייפתח מחדש לתנועה קטע של הכביש המהיר בין זאגרב לבלגראד, החוצה שטח שבשליטת הסרבים. ההסכם עשוי להוות תקדים למו"מ על הסדר פוליטי.

ממשלת גרמניה מסרה בסוף השבוע כי היא שוקלת את דרישת האו"ם לשגר מטוסי קרב מסוג טורנדו כדי לתגבר את מערך הפיקוח של נאט"ו בשמי בוסניה. בנוסף, דורשת נאט"ו מגרמניה לשגר גם חיילים לבוסניה, כחלק מעוצבה בינלאומית מיוחדת שתתפקד למקרה שיהיה צורך לחלץ את כוח האו"ם.

מטוסי נאט"ו חידשו אתמול את טיסותיהם בשמי בוסניה, כדי לפקח על האזור האסור בטיסה, וגרמו לאיומים חדשים במעשי תגמול מצד כוחות הסרבים הבוסנים, מסרו מקורות באו"ם.

ברחבי מערב בוסניה ממשיכים הקרבות בין סרבים לקרואטים, וישנה סכנה כי יתפשטו לתוך שטחה של קרואטיה. הסרבים־הבוסנים האשימו את צבא קרואטיה בכיבוש שלושה כפרים במערב בוסניה ואמרו, כי יתקפו את קרואטיה אם כוחותיה לא ייסוגו תוך 72 שעות.

מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, ושרי החוץ האירופים ב"קבוצת הקשר" אימצו שלשום תוכנית לכינון הפסקת אש, שאמורה להוביל לשיחות שלום. התוכנית תעניק לסרבים 49% משטחה של בוסניה ותספק את משאלתם לקיים קשרים עם יוגוסלוויה החדשה. כריסטופר מסר כי תוכנית השלום מבוססת על המפה שאותה דחו הסרבים מאז הוצעה לראשונה בחודש יולי.

קבוצה המתכנה "יהודים נגד רצח עם בבוסניה" הפגינה ביום שישי נגד מדיניותו של הנשיא ביל קלינטון בבוסניה, בטענה כי גורל תושבי העיירה ביהאץ' דומה לזה של היהודים שכלו בגטו וארשה. הקבוצה קראה לקלינטון להסיר את אמברגו הנשק.

ידידו הקרוב של קלינטון חתם על עסקת טיעון בנוגע לפרשת וייטווטר

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

עסקת טיעון עם וובסטר האבל, ידידם הקרוב ביותר של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, ורעייתו הילרי, מאיימת לגרור את הבית הלבן לחקירה מחודשת בפרשת וייטווטר בקונגרס החדש, שיהיה בשליטת הרפובליקאים.

האבל הודה בפני ועדת החקירה העוסקת בפרשה בביצוע עבירות מרמה כלפי המדינה בעת שהיה שותפה של הילרי קלינטון במשרד עורכי הדין בארקנסו. האבל הובא לוואשינגטון אחרי ניצחונו של קלינטון בבחירות לנשיאות, ביחד עם קבוצת חברים גדולה של בני הזוג קלינטון, ומונה למשרה השלישית במעלה במשרד המשפטים. הוא התפטר לפני כמה חודשים, לאחר שהתברר כי חוקרי פרשת וייטווטר מתכוונים להגיש נגדו כתב אישום.

התפטרותו של האבל נועדה למנוע מבוכה מהנשיא ורעייתו, אך עסקת הטיעון, הכוללת הסכמה לשתף פעולה עם החוקרים, מעוררת דאגה בבית הלבן. יו"ר ועדת הבנקאות של בית הנבחרים, ג'ים ליץ', הודיע כי בכוונתו לזמן את האבל להעיד בפני הוועדה. האבל נעדר מהשימוע שהתקיים לפני כמה חודשים לעשרה יועצים של הנשיא ורעייתו. יו"ר ועדת הבנקאות של הסנאט, אלפונס דאמטו, אמר כי עסקת הטיעון מחזקת את הדרישה שהקונגרס ימשיך בחקירה, עד אשר יובהרו שאלות רבות שלא הובהרו עד כה.

בשבוע הבא, לאחר שהאבל יחתום באופן רשמי על עסקת הטיעון, יובהרו סעיפי האישום שבהם הודה. להערכת פרשנים,

(סוף בעמוד 10א)

חסר בית קפא למוות בבני־ברק

מאת שלמה דרור, צפריר רינת, יאמר מואסי, יעקב בצלאל, אמנון יפה וסוכנויות

גופת אדם כבן 45 נתגלתה אתמול בצהריים בחצר אחורית של בית מגורים ברחוב רבי עקיבא 43 בבני־ברק. במשטרה מעריכים, כי מדובר באדם חסר בית, שקפא למוות עקב מזג האוויר הקשה.

9 הרוגים בתאונה בירדן

בתאונת דרכים שאירעה בירדן נהרגו שלשום 9 פלשתינאים מתושבי השטחים ו־15 נפצעו, כשהיו בדרכם למכה. בלשכת התנועה הירדנית נמסר כי נהג האוטובוס, שהוביל את הנוסעים, איבד את השליטה על ההגה, סטה לצד שמאל של הכביש והחליק לשוליים, בעת נסיעה במזג אוויר קשה. כתוצאה מכך, התנגש ברכב שבא ממול והתהפך. רוב הנפצעים הועברו לבתי החולים בעמאן. מצבם — בינוני.

שבעה אנשים נפצעו בתאונת דרכים באזור כפר קאסם, ליד צומת ירקון, ביום שישי בבוקר. באותו יום בבוקר היו 15 תאונות דרכים שנגרמו בגלל מזג האוויר. ברוב התאונות נגרם נזק לרכוש בלבד.

שני כלי רכב ניזוקו בשבת בצהריים, ברחוב שנקר 39 בחולון, לאחר שעץ נפל עליהם עקב הרוחות העזות. כתוצאה מנפילת העץ נחסם הכביש בתחילתו. כוחות משטרה וצוות עיריית חולון פינו את הכביש.

אתמול ירד שלג בירושלים, בחברון, בגולן ובחרמון.

השלג שירד בירושלים בסוף השבוע נמשך כחמש דקות ונמס ברגע שהגיע לקרקע. עם זאת, עיריית ירושלים כבר הקימה מטה חירום למקרה שירד שלג כבד. במסגרת זאת, הוכנו כלים של מע"צ לפנות שלג מהצירים הראשיים. במקביל ביקשה העירייה מהתושבים לאגור מזון.

נעמה שרמי, יו"ר "עם יפה, עם אחד", מסרה כי השנה פנו כ־3000 קשישים מירושלים בבקשה לקבל את ערכת החורף, הכוללת שמיכות ותנורי חימום.

העיר חברון כוסתה בשבת בשכבה של שלג בגובה של למעלה מ־10 ס"מ. בשבת בבוקר עמלו העובדים של העירייה בפינוי הרחובות במרכז העיר מהשלג שהצטבר בשעות הלילה. במקביל, פינה צה"ל את הצירים המרכזיים, וביניהם הכביש המוביל לירושלים. לדברי ראש עיריית חברון, מוסטפה נאטשה, העירייה נמצאת בכוננות לקראת גל השלגים הבא. בהרי הגולן והחרמון ירד שלג במשך השבת והאזור נסגר לתנועה. באתר החרמון הגיע גובה השלג לכמה ס"מ.

הצפות רבות נגרמו בכבישי הארץ כתוצאה מהגשמים. הצפות היו בצומת בני דרור בשרון, בכביש 57 נתניה־[illegible] עוז, במחלף פלג בכביש החוף ובגשר טייבה.

רק כבישים בודדים נסגרו במשך סוף השבוע. כביש 90 בין עין גדי למצדה נסגר בלילה שבין שישי לשבת ולא נפתח עד מוצאי שבת, בשעה שהוצף האזור שבו נחל ערוגות חוצה את הכביש ליד ים המלח. נסגר אף הוא אתמול בערב קטע הכביש שבין צאלים לאורים, נסגר אתמול ב־7 בבוקר ובערב הוא נפתח.

מזג האוויר הסוער גרם אתמול לסגירת הכביש המחבר בין שכונת [illegible] לעיר באר־שבע, לאחר שנחל באר־שבע הציף את האזור, עלה על גדותיו.

גופים השייכים לעדה החרדית מקבלים תקציבים מהמדינה, למרות איסור של הנהגת העדה

מאת שחר אילן

האיסור הקיים בעדה החרדית האנטי־ציונית על קבלת כספים מהמדינה והעירייה הולך ונשחק. באחרונה קיבלה ישיבת המתמידים משכנות באה שערים בירושלים, אחד הגופים החשובים בעדה, הקצבות ומגרש מהעירייה.

לאחר שבני העדה החרדית פתחו במאבק נגד הישיבה, על רקע זה, מיהרו ראשיה לחשוף רשימה של מוסדות אחרים בעדה, שקיבלו משאבים מהעירייה וממשרד החינוך. עסקן העדה החרדית, יהודה משי זהב, הביע השבוע חשש ש"גורל האיסור על קבלת כספים מהציונים יהיה בעתיד הקרוב כגורל האיסור ללמוד אנגלית, שאיש אינו שומר עליו עוד".

ב־15 השנים האחרונות התנהלו שלושה מאבקים אלימים סביב פרישת מוסדות חשובים בעדה, על רקע קבלת תקציבים מהעירייה והמדינה: חסידות בעלז, חסידות קרלין ומוסדות חיי עולם. בכל המקרים הביאה הפרישה לפרידתם של אלה אחר הזלזול לקבל תקציבים.

בתחילת שנות ה־90' גברה מאוד המצוקה הכספית של מוסדות העדה החרדית בשל המשבר הכלכלי בריכוז החרדי בארה"ב והידלדלות התרומות. הגוף שהוקם למימון מוסדות חרדיים שאינם מקבלים כספים מהמדינה, "קרן ההצלה", נכשל בגיוס כספים.

פרישתה של ישיבת המתמידים בעייתית במיוחד, בגלל מרכזיותו של מוסד זה בעדה החרדית. אין מדובר בישיבה רגילה, אלא בישיבת ערב, שבה לומדים לאחר סיום שעות הלימודים הרגילות. הישיבה נוסדה בראשית ימי המדינה כדי להעסיק את הילדים והנערים החרדים ולבלום מוסדות בפני גל [illegible] בשאלה באותה תקופה. במשך השנים הפכה הישיבה למוסד חברתי מרכזי במסגרת באה שערים, והיום לומדים בה בני כל המשפחות החשובות בעדה החרדית. בריכוזים חרדיים אחרים הוקמו מוסדות דומים. אחת הסיבות להמשך הצלחתה של ישיבת המתמידים, למרות שהיום נהוגים בכל הישיבות לימודי ערב, היא

(סוף בעמוד 10א)

"ינו מור תור"
מדברי לקוח. במחקר על מידת שביעות הרצון מהבנקים.

הישיר הראשון
אין עוד בנק כזה
אבל בקרוב יהיה

04124566

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

המשא ומתן עם הפלשתינאים

צור מציע להקים בגדה 3 מובלעות פלשתיניות

בדיוני הממשלה השבוע על המשך המו"מ עם הפלשתינאים, תציע אלוני לקיים בחירות בשטחים, ואחריהן דיונים על הסדר הקבע

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

השר יעקב צור יציע בדיוני הממשלה השבוע ליצור בגדה המערבית שלוש מובלעות של שליטה פלשתינית: צפונית, באזור שכם־ג'נין, שהוא מרכז האוכלוסיה הערבית; מרכזית, באזור רמאללה־אל־בירה; ודרומית, בחברון והכפרים סביבה. לדבריו, באזורים אלה מרוכזים הרבה ערבים ורק עשירית מהמתנחלים שמעבר לקו הירוק.

צור יציע לפנות מהמובלעות התנחלויות, ולרכז אותן בגושים מחוץ לאזורים הפלשתיניים. לדעתו, זה הפתרון הרצוי גם להסדר הקבע, והוא יותיר כמחצית מהגדה בתוך המובלעות הפלשתינית.

השרה שולמית אלוני מתנגדת בתוקף לרעיון, שאותו היא מגדירה "קנטוניזציה" של הגדה. לדבריה, הגדה המערבית אינה שייכת לישראל, אלא היא שטח כבוש המוחזק בידי צה"ל. "השארת חצי מהשטח בידינו תבטיח רק דבר אחד, שהמלחמה תימשך עד לסוף הימים", היא אומרת. "צריך להיות אמיצים ולהבין שאי אפשר לשלום על עם אחר".

אלוני תציע בדיוני הממשלה השבוע על המשך המו"מ עם הפלשתינאים, לקיים בהקדם בחירות בשטחים, ואחריהן לפתוח במו"מ עם ההנהגה הנבחרת על הסדר הקבע. "ניסינו הסדר ביניים במשך 27 שנים ולא הצלחנו". לדבריה, ישראל התחייבה להוציא את צה"ל ממרכזי הערים לפני הבחירות, וכך יש לעשות, תוך פינוי התנחלויות שיפריעו לתהליך. "בשלב הביניים צריך להוציא את ההתנחלויות שהן מקור ממשי ומרתקות את הצבא".

ברעם: התנחלות מבודדת יש לפנות לגושי התיישבות

"המתנחלים טענו שהם יושבים שם מטעמי ביטחון, כדי לעזור לצבא. היום הם מטרד לצבא ולמדינה ויש להוציאם". השר יוסי שריד תומך בהתקדמות במו"מ עם הפלשתינאים ובעריכת הבחירות בשטחים במהירות. לדעתו אין חלופה לכך. שריד סבור שיש להתאים את הפריסה המחודשת של צה"ל לבעיות הספציפיות בכל מקום בגדה, ולפנות התנחלויות במקומות בעייתיים. "במקום להפוך את העולם, צריך להפוך את ההתנחלות".

השר עוזי ברעם סבור שישראל צריכה להאיץ את תהליך המו"מ עם הפלשתינאים, ולעשות כל מאמץ לקיום הבחירות ולפריסה המחודשת של צה"ל בגדה. לדעתו, במקומות שיש "מובלעת" של התנחלות מבודדת שנשקפו לה סיכון ביטחוני, יש לשקול ריכוז של היישובים בגושים. לדבריו, "ישראל צריכה להתקדם וזו התשובה הביטחונית וגם הפוליטית. כל החולה הקשורה ביהודה ושומרון תהיה מלווה בקונפליקטים, ולכן עלינו להתקדם".

השר מיכה חריש אומר שהקמת האוטונומיה בעזה ויריחו תחילה היתה ניסוי, וההתקדמות ביישום הסכם אוסלו צריכה להיעשות בהתאם לתוצאות הניסוי. לדבריו, ערפאת לא הצליח עדיין להציג שליטה ביטחונית בעזה וביריחו. לכן יש לנתק בין הבחירות לפריסה מחדש של צה"ל, ולקיים את הבחירות כשהצבא עדיין פרוס בערים הפלשתיניות. "אפשר לערוך בחירות תחת פיקוח בינלאומי, כדי שלא יחשבו שהצבא מתערב. הבעיה תלויה ביכולתם להראות שליטה מוחלטת מול החמאס והג'יהאד האיסלאמי. כשיראו שהצליחו בעזה וביריחו, נמשיך".

חריש מציע להתקדם עם הפלשתינאים בכל תחום שבו יוכלו עצמם, וליישם את ההסכם בהדרגה: להעביר להם סמכויות נוספות, להסכים לבחירות ולסייע בפיתוח כלכלי ויצירת תנאים לשלום. הוא מתנגד לפינוי יישובים במסגרת הסדר הביניים ומציע לדון בכך רק בשלב הסופי.

השר יאיר צבן אמר אתמול כי "אי אפשר להתעלם מהקשיים המהותיים במימוש השלב הבא של הסדר הביניים, וייתכן שיתברר כי הם בלתי־פתירים ולא יהיה מנוס ממעבר לדיון על הסדר הקבע. אינני סבור שהגענו כבר לשעה זאת. עלינו להבטיח עתה את קידום הגשמתו של הסדר הביניים, וראשית כל לאפשר את קיום הבחירות, תוך שנשלב בו מרכיבים מסוימים של הסדר הקבע כמו פינוי של אותן התנחלויות שבלי הזזתן אי אפשר לערוך את צה"ל מחדש מחוץ לריכוזי האוכלוסיה הפלשתינית".

צבן: "אי אפשר להתעלם מהקשיים במימוש הסדר הביניים – ייתכן שלא יהיה מנוס מדיון על הסדר הקבע"

השר שמעון שטרית אומר כי צריך לערוך הערכה של הסכם אוסלו, על סמך הניסיון שנרכש בעזה ויריחו. "המלכוד שאין להפקיד בידי אש"ף את האחריות הכוללת לביטחון וצריך להשאירה בידינו". בנוסף לכך מציע שטרית לנהוג הדרגתיות ביישום ההסכם, ולעמוד על שינוי סעיפי האמנה הפלשתינית לפני הבחירות.

השר בנימין בן־אליעזר תומך בהתקדמות, אך לא לפני שייערך בירור "לפרטי הפרטים" מהם יסודות הביטחון של הסכם הביניים, על פי הלקחים שהופקו מעזה ויריחו – תשתית הביטחון, תפישת הביטחון ומחויבותו של אש"ף לסעיפים הביטחוניים בהסכם אוסלו, שבחלקם הגדול לא קוימו.

גורמי ביטחון יציגו לממשלה אפשרויות להסדר ביניים בגדה

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק רבין, הטיל על השב"כ ואמ"ן לדווח היום לממשלה על סיכום הלקחים מיישום הסכם עזה ויריחו עד עתה, ולהציג את האפשרויות להסדר הביניים בגדה המערבית.

בכירים בקהיליית המודיעין אמרו בשבוע שעבר בפורומים פנימיים, כי יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, נכשל בשלושת המבחנים העיקריים שעמדו בפניו: שמירת הביטחון, שליטה במינהל ושיפור רמת החיים של האזרחים בעזה ויריחו, וכמו כן גיוס כספים לפיתוח כלכלי בשטחים.

הבכירים אמרו כי ערפאת נכשל בהבטחת הביטחון, כיוון "שאם יש טרור מחוץ לעזה ויריחו, הוא מתכך ידיו ואומר: זה לא אצלי. ואם הטרור נגרם בתוך רצועת עזה, הוא רואה בעיה בעיקר לנוכח הלחץ הישראלי עליו. ערפאת מדבר עם החמאס והג'יהאד האיסלאמי. הוא הרשה להם לקיים עצרת גדולה" (הדברים נאמרו לפני השגת הסכם הפיוס בין הרשות הפלשתינית לחמאס).

לדעת גורמי ההערכה, הלקח העיקרי מיישום ההסכם עד כה הוא שאסור לישראל לשמוט מידיה את האחריות הכוללת לביטחון. הבעיה העיקרית בפיגועי הטרור בחודשים האחרונים, לדבריהם, היה "שזהו טרור שנמשך אחרי הסכם שהיה אמור להביא לשינוי". גורם ביטחוני בכיר הציג בשבוע שעבר תמונה פחות פסימית, ואמר כי ערפאת לא עשה את המצופה ממנו בתחום המאבק בטרור ובשינוי האמנה הפלשתינית, אך סידורי הביטחון בעזה ויריחו "עובדים בדרך כלל, אך יצרו מצבים מסובכים כמו בצומת נצרים".

"יש פתרונות"

לדעת הגורם, אפשר למצוא מודל ביטחוני להסדר הביניים בגדה, ויש אפשרות להגן על ההתנחלויות, אך קודם לכן תידרש ישראל לקבל כמה החלטות עקרוניות: האם להוציא את צה"ל ממרכזי הערים, ואם להקים משטרה פלשתינית שתקבל אחריות לפני הבחירות.

לדבריו, צה"ל יוכל להציג פתרונות לכל מצב, על פי החלטות הדרג המדיני.

רבין: אם סוריה מעדיפה את המצב הקיים בינה לבין ישראל, אי אפשר לכפות עליה שלום

תצלום: רג פייטר

רבין בוועדת העורכים. ראש הממשלה אמר כי הוא מציע לא להיבהל מהודעתו של אסד בעניין המו"מ עם ישראל

(ע). "שמעתי את הודעת נשיא סוריה, לאחר פגישתו עם מובארק. אני מציע לא להיבהל, וגם לא להיות רגועים יותר על המידה", כך אמר שלשום בצהריים ראש הממשלה, יצחק רבין, במסיבה השנתית של ועדת העורכים, לרגל כ"ט בנובמבר, בבית סוקולוב בתל אביב. "אם סוריה מעדיפה את המצב הנוכחי על שלום, הרי שלום אי אפשר לכפות. אנחנו לא יכולים לכפות זאת על הסורים, וגם לא הם עלינו. גם ארה"ב מבינה בתבונתה, את הסתירה בין כפייה לשלום".

רבין ציין, כי הוא ייפגש עם מזכיר המדינה של ארה"ב, וורן כריסטופר, שיגיע לישראל ביום שלישי, וישמע מפיו מה עמדת סוריה. ראש הממשלה הביע הערכה למאמצים של קלינטון וכריסטופר "שידעו ללכת בינינו לבין הסורים". עם זאת הדגיש, שסוריה צריכה לדעת לקיים דיאלוג עם ישראל, לא רק דרך שליחים אמריקאים.

"שמעתי מבכיר מצרי שלאסד יש שאיפה להשיג יותר מה אשר השיג סאדאת. איני רואה שום סיבה להסכים לעיקרון הזה. אני לא אומר בכך שאני מסכים למה שהשיג סאדאת". ראש הממשלה הוסיף, שיש חשיבות לחוזה שלום עם סוריה "אבל לא בכל מחיר ולא בכל תנאי. לא אסד ולא ערפאת הם היום אויבי ישראל והשלום, אלא הגל העכור של האיסלאם הקיצוני, המפעיל נגדנו טרור.

"הוצאתה של סוריה ממעגל המלחמה תביא לצמצום האיום הצבאי על קיומה של ישראל, כי הטרור מאיים על חיי ישראלים ולא על עצם קיומה של המדינה".

ראש הממשלה הדגיש, כי גם עם הפלשתינאים יש בעיות "אבל אנו צועדים עמהם בנתיב מוסכם, בעוד שעם סוריה אנו עדיין לא בנתיב מוסכם והפערים גדולים. עם זאת, עלינו להתמודד עם הגל העכור של האיסלאם הקיצוני, ולחזק את אלה שרוצים בתהליך השלום. פתרון הסכסוך מורכב והוא לא יכול להיעשות בפרק זמן קצר".

באשר לטרור אמר ראש הממשלה במסיבת ועדת העורכים, כי עלינו להפיק לקחים מהשינוי שחל באופיו של הטרור, בכך שהוא מבוצע כיום בעיקר בידי מתאבדים. מבחינה זו "עונש מוות הוא לא רלוונטי כלפי נבונות מתאבד". עם זאת הטעים, כי "כל סימן של חולשה מצדנו רק יגביר את הטרור".

בקשר לכך מסר, כי השנה נהרגו 69 איש במעשי טרור לעומת 62 אשתקד; 40 מהם נהרגו במבצעי התאבדות. עיקר מעשי הטרור היו בתחומי הקו הירוק, ובהם נהרגו 46 איש, מהם 36 במבצעי התאבדות. לעומת זאת, ירד במתינות מספר ההרוגים במעשי הטרור ברצועת עזה, ובשליש בגדה המערבית.

לדבריו, הטרור האיסלאמי הפך לטרור בינלאומי, והוא מאיים לערער את היציבות והביטחון גם במדינות מוסלמיות כאלג'יר, טורקיה, מצרים וירדן. התשתית שלו התחזקה עם הגירת מוסלמים לארצות המערב.

פרשנות / אלוף בן

רבין עדיין מתלבט

ביסוד התחושות הפסימיות הכללית, המוקרנים בשבועות האחרונים מראש הממשלה, עומדת ההכרה שישראל עברה את השלבים הקלים והפופולאריים של תהליך השלום, היציאה מרצועת עזה וחוזה השלום עם ירדן. הצעדים הבאים, הכרוכים בוויתור בגדה המערבית וברמת הגולן, מלווים במחלוקת ציבורית קשה, שהחריפה בגלל מעשי הטרור.

מקורביו של יצחק רבין אמרו כבר לפני שבועות אחדים, אחרי ההסכם עם ירדן, שכעת אין מה למהר, וצריך להדריך הילוך ולבחון היטב את הצעדים הבאים במשאומתן עם אש"ף ועם סוריה. רבין, אומרים אנשיו, עדיין מתלבט קשות ביחס להסדר הביניים עם הפלשתינאים, ולא גיבש עמדה סופית.

הבעיה העיקרית בדרך להסדר הביניים, נובעת מהתחייבותה של ישראל בהסכם אוסלו להוציא את צה"ל ממרכזי האוכלוסיה הפלשתינית ערב הבחירות בשטחים. בעיני הפלשתינאים, הפריסה מחדש של צה"ל – שלב נוסף וחשוב בחיסול הכיבוש והקמת מדינה עצמאית – היא היסוד המרכזי של הסדר הביניים. בישראל מייחסים קושי להוצאת הצבא מערי הגדה, תוך שמירת הביטחון בצירי התנועה המוליכים להתנחלויות, ועוברים במרכזי ערים כרמאללה ושכם.

בניית כבישים עוקפים כרוכה בהוצאות רבות ובזמן, ותועלתה שנויה במחלוקת כשמדובר בהסדר זמני וביישובים מבודדים. פתרונות אחרים, כמו אחריות ביטחונית משותפת בצירי התנועה לצה"ל ולמשטרה הפלשתינית, אינם מלהיבים את רבין ואת צה"ל. בקרב שרי הממשלה, שתקיים השבוע שתי ישיבות לדיון בעתיד המשא ומתן עם הפלשתינאים, רווחת ההכרה שיהיה בלתי אפשרי לקיים את משלש הסדר הביניים: גם לערוך בחירות בשטחים, גם להוציא את צה"ל ממרכזי האוכלוסיה הפלשתינית, וגם להשאיר את כל ההתנחלויות במקומן.

המחלוקת העיקרית בממשלה היא בין השרים שמציעים להזיז את ההתנחלויות המבודדות, וכך לפלס דרך לבחירות ולפריסה המחודשת של צה"ל, ובין אלה המציעים לקיים את הבחירות בשטחים בנפרד מיציאת צה"ל. לדעת האחרונים, ערפאת לא הצליח עדיין להוכיח את שליטתו הביטחונית בעזה, ואם שעתו דוחקת לערוך בחירות בהקדם, עליו להסכים שצה"ל יישאר לתקופה נוספת בערים.

רבין אותת בשבועות האחרונים על אהדתו לרעיון הניתוק בין הבחירות בשטחים לפריסה החדשה של צה"ל, שבין הגיד היה מתאם הפעולות בשטחים, האלוף דני רוטשילד. הפלשתינאים כבר הביעו התנגדות תקיפה לכך, ובלשכת ראש הממשלה אומרים שרבין עדיין לא החליט כי זו מדיניותו.

ראש הממשלה חזר והבהיר בשבועות האחרונים שהוא מתנגד לכל הזזה או פינוי של התנחלות לפני הסדר הקבע. בינתיים הכריזו ישראל ואש"ף פעמים אחדות על פתיחת המו"מ על הסדר הביניים אבל הממשלה הישראלית לשיחות אלה לא קיימה אפילו דיון אחד, ועד אתמול גם לא קיבלה לידיה הנחיות מסודרות מראש הממשלה.

CZEMERINSKI ENGELSBERG & ASOC.
C. PELLEGRINI 833 - BUENOS AIRES

צ'מרונסקי, אנגלסברג ושות', רואי חשבון (ארגנטינה) מודיעים על ביקורם בארץ ומציעים טיפול בנושאים מקצועיים בארגנטינה.

ניתן לתאם פגישות מראש:

ד"ר מריו צ'מרינסקי, רו"ח מ־9.12.94 עד 16.12.94
טלפון: 03־5443637
טל פקס: 03־6419032

ד"ר נסטור אנגלסברג, רו"ח מ־21.12.94 עד 4.1.95
טלפון: 02־836491

לחברת **א. רוזנפלד ספנות בע"מ**
ולמנהליה ועובדיה

במלאת 75 שנה ליסוד החברה
שאו ברכות הצלחה, שגשוג
ותנופה בהמשך הדרך

מידידיכם
חברת "איחוד הצמל" בע"מ

צה"ל ימליץ

(סוף מעמוד 1א)

עם תום הישיבה הודיעה הרשות הפלשתינית כי היא דורשת את נסיגת צה"ל מהיישובים הפלשתיניים בגדה המערבית כשלב מקדים לבחירות. הרשות הפלשתינית מדגישה כי ישראל "חייבת לכבד את התחייבויותיה בנוגע לפריסה מחדש של צבאה ולקיום הבחירות".

שעת העריך כי פריסתו המחודשת של צה"ל תהיה אחד מנושאי הדיונים הקשים במשא ומתן. ישראל התחייבה בפני אש"ף בהצהרת העקרונות שנחתמה ב־13 בספטמבר 1993, על פריסה מחודשת של צבאה מחוץ לשטחי היישוב הפלשתיניים "לכל המאוחר ערב הבחירות למועצת האוטונומיה".

ישראל והפלשתינאים טרם הגיעו לאחדות דעים גם באשר לסמכויות המועצה העתידית, ולמספר חבריה. הפלשתינאים רוצים כי הגוף ישמש כפרלמנט אמיתי שבו 100 חברים ואשר יהיה בעל סמכויות חקיקה. ישראל, לעומת זאת, מעוניינת בהגבלת הסמכויות ומספר החברים בגוף הנבחר.

שר החוץ, שמעון פרס, השוהה בבודפשט לרגל כינוס ועידת האינטרנציונל הסוציאליסטי, קרא בנאומו במליאה למדינות אירופה להתארגן יחדיו ולתרום במשותף לרשות הפלשתינית. "אירופה תמיד דחקה האיצה בישראל לפתור את הסכסוך הישראלי־ערבי" אמר פרס. "עתה, לאחר שישראל והפלשתינאים עלו על הדרך הנכונה, על אירופה הסוציאליסטית להתאחד ולתרום במשותף כדי לסייע להפוך את החלום למציאות חיה ונושמת".

בנוגע לחמאס הודיע שר החוץ, כי ישראל לא תדבר עם ארגון זה, כל עוד הוא נוקט מדיניות של טרור ואינו מכיר בישראל ובתהליך השלום. שר החוץ אינו מאמין שהחמאס ישתתף בבחירות לרשות האוטונומיה כל עוד הוא נוקט במדיניות של טרור. השר פרס שלל את האפשרות לדלג על שלב הביניים ולהגיע כבר עתה לדיונים על הסדר הקבע. אלו המציעים כך, אמר, מתעלמים מתביעות העומדות על הפרק שאין להן פתרון, כמו ירושלים ומפת ההתנחלויות.

אשר למו"מ עם סוריה, טען פרס, כי זו האומה את הקצב בתהליך השלום עם ישראל, בציינו שהקצב של סוריה תמיד היה איטי, והיום הם מעלים תביעה שלא נוכל לקבלה – הדרישה על נסיגה מלאה מכל רמת הגולן בטרם המו"מ לשלום.

חיילי צה"ל

(סוף מעמוד 1א)

את קריאות החיילים לעצור.

הודעה בעניין העברה למשרד החוץ, שהחל לבדוק את פרטי התקרית. הדיפלומט מסר למשרד החוץ שהוא לא ראה את החיילים בגלל תנאי מזג האוויר הקשים ששררו במקום.

מקור צבאי אמר כי העניין נמצא בבדיקה, וכי אם יתברר שהחיילים לא נהגו על פי הפקודות, יינקטו נגדם צעדים.

מקור צבאי אמר אמש כי על כל מכונית המגיעה משטח האוטונומיה לשטח שבשליטת צה"ל חלות הוראות חיילי צה"ל, הדבר כולל גם מכוניות דיפלומטיות. לדבריו, הדיפלומט יצא מהמכונית, הוסבר לו המצב, והוא המשיך בדרכו.

ראש השב"כ חוזר מחופשת לימודים בחו"ל

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

ראש שירות הביטחון הכללי שב בסוף השבוע מחופשת לימודים של כשלושה חודשים בחו"ל ואמור לשוב לעבודתו מחר.

חופשתו של ראש השב"כ בחו"ל אושרה על ידי ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין. גם בחו"ל קיבל ראש השב"כ דיווחים שוטפים על האירועים בארץ.

אתמול

טלוויזיה

ספינת הדגל עייפה

"יומן", ערוץ 1 "השאלה הבאה", ערוץ 2

ל"השאלה הבאה" יש יתרון בולט אחד: ירון לונדון, המגיש ומי שעומד מאחורי עשייתו של רוב הכתבות, משוחרר מחופשי ממסגרת של תבנית כפייתית ושמרנית. המגבלה היחידה של לונדון, היא גם יתרונו הבולט: אישיותו הטלוויזיונית מאפילה לעיתים על נושא הכתבות שהוא מציג.

ל"יומן", לעומת זאת, אמורות להיות שתי נקודות פתיחה מצוינות: מצבת כתבים גדולה ותקציב מכובד לעיסוק באקטואליה. אבל אם "יומן", ספינת הדגל של ערוץ 1, ימשיך להנפיק מהדורות מפהקות כמו המהדורה האחרונה – גם שידורי ליל שבת עלולים ליפול בקרוב לידי הערוץ המתחרה.

לא רק משום שאין לערוץ 1 תשובה ל"רשת הבידור" של רוני טופז, המוכיח מדי שבוע כי ככל שהוא מוריד את הרף נמוך יותר, כך הרייטינג שלו גבוה יותר, אלא בעיקר בגלל הנוסחה העייפה של "יומן".

הנוסחה הקדושה הזו, המהדורות פותחות תמיד תחקיר פלוס שלוש־ארבע כתבות – אחת ביטחונית או פוליטית, אחת אנושית־חברתית, אחת על עופות נודדים וכלניות. או סתם כתבת פולקלור – היא לעוסה ומרדימה. הכתבות על מבצע המעצרים בחמאס ועל יחסי השכנות בין תושבי מטולה לכפריים הערביים, בליל שבת האחרון לא חידשו הרבה, ולכתבתו של אורי גולדשטיין, על העלמותה של אלכסנדרה ברנרס ניתנה תשובה לא פחות טובה ב"השאלה הבאה".

לונדון, לעומת זאת, הציג בתוכניתו האחרונה מידע חדש על מרגמות ופגזים מתוצרת צה"ל, הזורמים לצבא קרואטיה דרך סוחרי נשק ישראלים, כשמשרדי החוץ והביטחון בארץ מתחמקים, באופן חשוד, ממתן תגובה רשמית למידע הזה.

אם הפורמט של "יומן" לא יתרענן, עלול גם המבצר הזה להכבש, דווקא בתקופה שבה מחלקת החדשות והאקטואליה של ערוץ 2 היא זו שלוחמת היום נגד הכוונה לקצץ בתקציבה.

חנה קים

סוגיות מביכות

"דרדשאת – דיבורים ועוד", ערוץ 1 שבת 17:40

המגאזין הדו־שבועי, שעורך ומגיש זוהיר בהלול הלך והפך לספינת הדגל של השידורים בערבית של הטלוויזיה הישראלית.

אולי זה לא כבוד כל־כך גדול, כשמדובר בערוץ שידור, שרוב צופיו מתייחסים אליו (בצדק) כאל מכשיר תעמולה מגושם. ברור עם זאת, שהתכנית לא מהססת לעסוק בשאלות פוליטיות מהותיות, ולא נמנעת מסוגיות שעלולות להביך את הממסד.

שיקול מערכתי נבון ייחד את התכנית הפעם לשני נושאים בלבד. הראשון, משתפי הפעולה מן השטחים, המועברים לארץ ונכפים על קהילות ורשויות בשני המגזרים, מהווה מכוות אש בלב הפלשתינים, אזרחי ישראל.

איננו באים לשפוט את משתפי הפעולה או להוות רעה כופפת על מעשיהם, אומר ראש עיריית נצרת, סמי ג'ראייס. אנחנו כן אומרים לממשלה, שאת יחזרת החוב שיש אצלה לטובת המשת"פים לא תגלגל אלינו, אמר.

עודד ברעמי, נציג שר הביטחון, היה שגריר הנוסטלגיה והאגברותיים באולפן, כשדרש במתק שפתיים מהמגזר הערבי להתגייס למשימה הלאומית של קליטת משתפי הפעולה "שעזרו לנו כל־כך".

גם את הנושא השני – סכסוך הדמים בין משפחות עבד אל־קאדר ואל חרידי מטייבה, הצליחה התכנית, במידה רבה של צדק, לגלגל אל פתחה של משטרת ישראל.

ההאשמה כבדה משטרת ישראל, שהיא אינה מייחדת משאבים ומאמץ למציאת האשמים בעיר ערבית כפי שהיא נוהגת לעשות בערים יהודיות בשמעה בזורה, בהירה ומשכנעת.

דני רבינוביץ

מקורות אמריקאיים וישראליים בוואשינגטון:

"ביקור כריסטופר לא יפשיר את הקיפאון במו"מ עם סוריה"

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

שליחותו הקצרה של מזכיר המדינה וורן כריסטופר למזרח התיכון לא תוליך את הערוץ הישראלי־סורי מקיפאונו. כך העריכו מקורות אמריקאיים וישראליים בוואשינגטון ערב בואו של המזכיר לאזור.

לדברי המקורות, אין בפי כריסטופר בשורות חדשות עבור הנשיא אסד, שכן בשיחות שקיים ראש הממשלה יצחק רבין לפני שבועיים בבית הלבן לא נמצאה נוסחה שתחלץ את המו"מ מהמשבר המתמשך. כריסטופר יבטיח לאסד שארה"ב מוסיפה לתמוך בשלום כולל, וינסה לשכנעו פעם נוספת לפתוח בשיחות על סידורי ביטחון בלי להתנגד בהתחייבות ישראלית לנסיגה מרמת הגולן.

מקורות המקורבים למו"מ אמרו כי האמריקאים לא הצליחו עד כה לשכנע את אסד לקבל את העיקרון של פירוז כל שטח שישראל תפנה והצבת פיקוח בינלאומי על שטחים אלה.

לשמי וטובה משיח
מזל טוב להולדת הבן

הארץ

BOCA המודם־פקס המבצעי הטוב ביותר בעולם

מודם־פקס מהיר במיוחד 14.4K BPS תוצרת BOCA, ארה"ב, כולל תוכנות תקשורת ל־ DOS ו־ WINDOWS, ב־$250 (890 ש"ח כולל מע"מ)

והמבצעים – תוכנה במתנה, בשווי של עד $179, לבחירתך:
NORTON PC ANYWHERE 5.0
NORTON DESKTOP FOR WINDOWS 3.0
QEMM 7.5 FOR DOS AND WINDOWS

וגם מודם של מבצע –
150 ש"ח הנחה מ'בזק' ברכישת קו טלפון

אשור משרד התקשורת מס': 7-1971-0-503

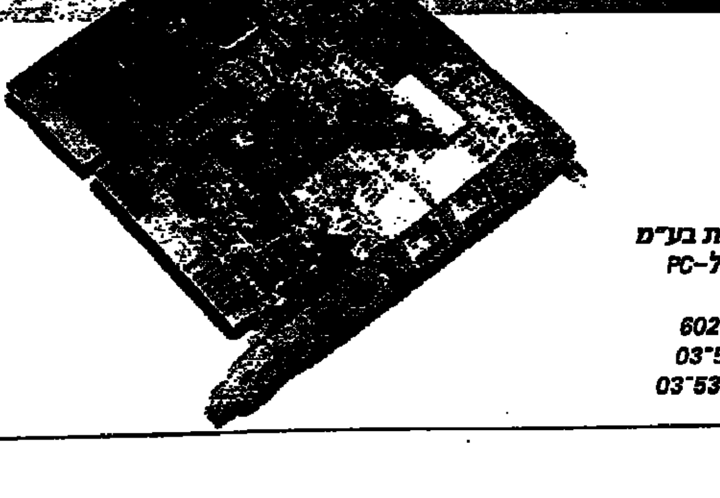

אזסק מערכות בע"מ
מוצרי איכות ל־PC
רח' נתניהו 5
אור יהודה 60200
טל: 03־5333838
פקס: 03־5333848

דו"ח הממשל האמריקאי: אש"ף לא עסק בטרור מאז הקמת הרשות הפלשתינית

במסמך, שהועבר לקונגרס, נאמר שהפסקת הסיוע לפלשתינאים עלולה לפגוע בהצלחת המו"מ

מאת עקיבא אלדר וסוכנויות

ארגוני אש"ף לא עסקו מאז הקמת הרשות הפלשתינית בפעולות טרור נגד ישראל. כך נאמר בדו"ח של מחלקת המדינה שהועבר שלשום לקונגרס. במסמך נאמר כי "ההנהגה הפלשתינית נושאת תעמולה בתום לב, במלים ובמעשים בו זמנית, ומכירה בזכותה של ישראל להתקיים".

הדו"ח מביע אכזבה מכך שיו"ר ערפאת לא עמד עד היום בהתחייבותו למחוק מהאמנה הפלשתינית סעיפים הקוראים להשמדת ישראל.

מחלקת המדינה מציינת כי יו"ר אש"ף ערפאת הבטיח לראש הממשלה יצחק רבין שאמנת אש"ף תשונה, מבלי לקבוע לוח זמנים מדויק לשינויים.

"אש"ף גינה את הטרור"

עם זאת מציין הדו"ח כי אש"ף הקפיד לגנות את מעשי הטרור בתחומי ישראל ואף בעזה, והסתייג מדברי ביקורת נגד ישראל שהשמיע פארוק קדומי. לעומת זאת הדו"ח מזכיר את דבריו האחרונים של ערפאת על "האויב הציוני".

מתנגדי הדו"ח טוענים כי המשטרה המקומית בעזה וביריחו לא השכילה להתמודד עם פעילות הטרור של החמאס והג'יהאד האיסלאמי, אינה מביאה את המחבלים לדין, ולא מסגירה חשודים לידי ישראל. הדו"ח מותח ביקורת גם על כישלונם של הפלשתינאים להקים מנגנונים יעילים לניהול השטחים שתחת אחריותם.

בסיכום הדו"ח קובעת מחלקת המדינה כי "הפסקת הסיוע או הטלת מגבלות על מימון פרויקטים שמנוהלים על ידי אש"ף עלולה להעמיד בסכנה את יכולתנו להמשיך לסייע לפלשתינאים, וכן לפגוע במישרין בהצלחת המו"מ".

הדו"ח יקשה על אישור הסיוע לרשות בקונגרס

צפוי שהדו"ח שהגיש הממשל האמריקאי לקונגרס יקשה על הממשל להשיג את אישור הקונגרס החדש להעברת הסיוע השנתי לרשות הפלשתינית בעזה.

שגרירות ישראל בוואשינגטון קיימה בשבועות האחרונים מגעים שוטפים עם אנשי מחלקת המדינה במאמץ למתן את לשון הדו"ח – הראשון המוגש לקונגרס מאז הוקמו הרשויות הפלשתיניות בעזה וביריחו.

בעוד ששני הדו"חות הקודמים התייחסו בעיקר להתבטאויותיו של יאסר ערפאת, שלא עלו בקנה אחד עם הסכם אוסלו, או להתחייבותו למחוק את הסעיפים האנטי־ישראליים באמנה הפלשתינאית – הדו"ח הנוכחי מתמקד בתפקוד הרשויות, ובעיקר המשטרה.

במחלקת המדינה ערים לאפשרות שחברי קונגרס, בעיקר רפובליקנים המתנגדים לסיוע חוץ בכלל וסיוע לאש"ף בפרט, ינצלו את המסמך כדי להקשות על העברת המנה הבאה של הסיוע.

אייפא"ק מאוכזב

עם זאת, במחלקת המדינה יודעים שארגונים דוגמת אייפא"ק מקיימים מעקב משלהם אחר דבקותו של אש"ף בהסכמים, ואלה לא יהססו לחשוף ניסיונות לשפץ את המציאות. ואכן, על אף הניסוח הזהיר של מחלקת המדינה ומאמצי השגרירות לרככם, פרסמו ראשי אייפא"ק הודעה בכתב שמביעה אכזבה מדו"ח הממשל ומבליטה את מחדליו של ערפאת. בניגוד לדו"ח הממשל, אין הודעת אייפא"ק מזכירה את חשיבות המשך הסיוע לרשות הפלשתינית.

"לא עיכלו את השינוי"

גורמים יהודיים אומרים כי תגובת אייפא"ק היא ביטוי ללחצים בתוך הארגון ובקרב הקהילה היהודית, שלא עיכלה עדיין את השינוי ביחסי ישראל וארה"ב עם אש"ף.

בחודש הקרוב יוכלו חברי הקונגרס לבקש מהממשל הבהרות בעניין הדו"ח, ולהעביר את הסתייגויותיהם.

בתחילת ינואר יקיים הקונגרס דיון בבקשת הממשל להקצות לאש"ף את מנת הסיוע הבאה, על פי התחייבותו בוועידת התורמים. נציג צוות השלום יופיע בפני ועדות החוץ, ולאחר מכן תתקיים הצבעה.

גוברת הביקורת הפנימית על ערפאת. עבד ראבו קורא להקים גוף לפיקוח על הרשות

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

עבד ראבו. "התמסרות הדברים השליליים עלולה להביא לפיצוץ גדול"
צילום ארכיון

בשבועיים שעברו מאז אירועי הדמים בעזה גברו קולות הביקורת ברצועה בקרב תומכי הרשות ועובדיה נגד נוהלי עבודתה של הרשות הפלשתינית (קרי: ערפאת), נגד הפגיעות בחירויות הפרט ונגד חולשתה במשא־ומתן מול הישראלים.

דברים שהשמיע בסוף שבוע שעבר יאסר עבד ראבו, הממונה על משרד ההסברה ברשות וראש פד"א (איחוד דמוקרטי פלשתיני), התקבלו בשמחה אצל כמה ממותחי הביקורת הפנימית ברשות הפלשתינית. בכנס של המרכז למחשבה ערבית, שהתקיים ביום רביעי שעבר בירושלים.

הוא קרא לייסוד גוף ביקורת שיפקח על עבודת הרשות הפלשתינית עד אשר יקום פרלמנט שיעשה זאת. אם לא יהיה שינוי בהתנהגות, אמר, אין טעם להישארותה של פד"א ברשות. דבריו הובאו בהרחבה בגיליון יום חמישי של העיתון "ארבעאר".

עבד ראבו הצביע על פגמים ב"התנהגות המדינית, הכלכלית, המינהלית והביטחונית של הרשות" דבר שעלול אף להחריב, לדעתו. לרשות אין חוקים ותקנון שיסדירו ויקבעו את היחסים בין המשרדים השונים ובין הרשות לבין החברה, אמר עבד ראבו. חסר זה עלול רק לחזק את "שלטון היחיד". הקלקולים האלה מתבטאים בכל רמות החברה והמצב עלול להוביל לקרע ולסכסוכים".

הקלקולים, אמר עבד ראבו, אינם מבוטאים רק ב"התקפה על חירויות הפרט" אלא גם בסגנון המשא ומתן עם ישראל. "אינני רוצה לדבר על העבר", אמר עבד ראבו "אלא על מה שקורה עכשיו (בתחום המו"מ). הכיבוש (ישראל) נוהג בנו כאילו אין הסכמים. הצד הישראלי מתנהג כאילו איננו נמצאים בתהליך שלום ומו"מ". בכרכו בין שתי הבעיות יחד הוא רמז שישראל יכולה לנהוג כך משום חולשתה הפנימית של הרשות הפלשתינית.

"עזה אינה חופשית, כי הכיבוש מחזיק עדיין במפתחות לרצועה, מבחינה כלכלית וביטחונית," אמר. "התמסרות הדברים השליליים עלולה להביא לפיצוץ גדול" הזהיר עבד ראבו. הוא קרא לכינון דרישה ברמה לאומית ולהקמת גוף שיבקר את פעולות הרשות. כן אמר שהעיכוב בהפצת העיתונים ברצועה "הוא חולשה ברמה עליונה ולא של קצין זה או אחר". הוא ביקר גם את שידורי הרדיו והטלוויזיה הפלשתיניים "שמהללים אדם אחד בסגנון רדיו דמשק".

ראש המשלחת הפלשתינית לקהיר: ישראל גורמת לנו קשיים

עספור: "ישראל מפרה את ההסכם בשורה של נקודות גורליות"

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

עספור. להאט בתרומות

ערב חידוש של המשא ומתן בין ישראל לפלשתינאים על יישום שלבו השני של הסכם הביניים קובל חסן עספור, מאדריכלי הסכם אוסלו, שממשלת ישראל מדברת בשתי שפות ולמעשה אינה מכינה את עצמה לשלום. "באמצעות התקשורת בוכים נציגים ישראלים בפני העולם על הדחיפות שבמתן סיוע לפלשתינאים ועל התרומות שיש להעביר, בעוד שמדיניות ממשלת ישראל למעשה רק מערימה בפנינו קשיים כלכליים וחברתיים".

עספור עומד בראש צוות המשא ומתן הפלשתיני ליישום הסכם קהיר, שיצא מחר למצרים להשתתף בהמשך המו"מ. עספור התבקש להתייחס לידיעה שפורסמה בתחילת השבוע ב"הארץ", שעל פי הבנה בין ישראל לארה"ב, ביקשה האחרונה מהמדינות התורמות, מהאו"ם ומהבנק העולמי להאט את קצב העברת התרומות לרשות.

מקורות ישראליים בכירים מסרו לסופר "הארץ" אורי ניר שהוחלט "לגייס" את הבנק על הרשות כדי שתעביר לישראל רשימות שמיות מלאות של כל אנשי המשטרה ומנגנון הביטחון הפלשתיניים. עספור אישר שהעיכוב בהעברת השמות אינו תואם את ההסכם. "אך האם רק אנחנו מפרים בכך את ההסכם? יש שורה של נקודות בהסכם, מהותיות וגורליות מבחינת עתיד התהליך, שישראל עדיין לא ממלאת, ובכך היא למעשה מפרה את ההסכם. הדיבור בשתי שפות, דיבורים למעננו בתקשורת ובפועל עיכובים ביישום, משקף חשיבה רעה, שאינה מועילה לתהליך השלום".

עספור מנה כמה סעיפים בהסכם שאי מילוים מצד ישראל מקשה ביותר על הרשות וגורם לכרסום מעמדה בעיני התושבים: שבעה חודשים לאחר העברת הסמכויות, סדרי המעבר הבטוח בין הרצועה ליריחו עוד לא הושלמו. משום כך, כל נציג ועובד רשות, חוץ מ־VIP ספורים, חייב להגיש לרשויות הישראליות בקשה חדשה לאישור יציאה כל אימת שעליו לנסוע לשם תפקיד מעזה ליריחו.

דבר זה מקשה מאוד, אומר עספור, על עבודתם התקינה של עובדי הרשות. "ישראל ממשיכה להטיל קשיים וסיבוכים על העברת סחורות לישראל, מה שמקבל בקיזוזית התאוששות הכלכלית של תושבי הרצועה. גם יצוא ויבוא סחורות דרך מעבר רפיח עדיין לא הוסדר, משום עיכובים מצד ישראל". כן קבל עספור שבאזור החוף של חאן יונס, הגובל בגוש קטיף, מקשים שלטונות צה"ל על תנועתם החופשית של אזרחים פלשתינאים, בניגוד להסכם. העיכובים בשחרורים של האסירים הפלשתינים בבתי כלא ישראליים, אומר עספור, גם הם הפרה של ההסכם בין ישראל לפלשתינאים.

עספור דוחה את הטענות הישראליות שכל העיכובים נובעים מסיבות ביטחוניות וקשורים בביטחון. "ישראל עצמה אינה יכולה למנוע פיגועים, כמו הרצח בעפולה. אי אפשר שהיא תמיד תגלגל את האחריות עלינו, תוך הפרת ההסכמים שמדברים על מעבר אנשים וסחורות. אנחנו מנסים להסביר שוב ושוב שהמצב עצבני מאוד, שחייהם עכשיו קשים יותר מקודם. משום העיכובים האלה נוצרה אווירה גרועה שפועלת נגד הביטחון שלנו ושל הישראלים".

על הרעיונות להסיג את צה"ל לשלושה ימים בתקופת הבחירות או לקיימן גם תחת נוכחות הצבא "שמענו רק מהתקשורת", אומר עספור. "הצעות אלה הן הפרה של הבנות העקרונות. אם ישראל רוצה לפתוח את ההסכם עליה לזכור שגם אנחנו נבוא בדרישות חדשות".

אש"ף והחמאס הקימו לראשונה ועדה קבועה שתתכנס למנוע משברים

הסכמה על הקמת הוועדה הושגה ביוזמת אחמד טיבי והשייח דרוויש

מאת עמירה הס ויוסף אלגזי

אמש התכנסה לראשונה בעזה ועדת הדיאלוג של הרשות הפלשתינית והחמאס, שעל הקמתה הודיעו יאסר ערפאת וד"ר מחמוד א־זהאר. השניים נפגשו ביום שישי לפנות בוקר, ובפגישתם נכחו ד"ר אחמד טיבי ויו"ר התנועה האיסלאמית השייח עבדאללה נימר דרוויש. זו היתה הפגישה הראשונה של ראש הרשות הפלשתינית עם אחד מבכירי החמאס מאז התנגשויות הדמים בעזה.

טיבי ודרוויש הם שתיווכו בין השניים ופעלו כדי שייפגשו לשיחה ישירה. בפגישתם החליטו ערפאת וא־זהאר על כינון ועדה משותפת שמתפקידה יהיה להעלות על השולחן את כל הבעיות, שהתעוררו מאז ה־18 בנובמבר ולנסות ליישב את חילוקי הדעות בדרכי שלום.

ערפאת וא־זהאר קבעו לוועדה שבעה חברים. ערפאת בחר בראש לשכתו, טייב עבד אל רחים, בממונה על משרד השיכון והמנהיג הרשמי של הפתח ברצועה, ד"ר זכריא אל אגא, ובהישאם עבד א־ראזק, ראש צוות המו"מ בנושא שחרור האסירים וממנהיגיה הבולטים והוותיקים של תנועת הפתח ברצועה.

מטעם החמאס ישתתפו א־זהאר עצמו, איסמאעיל הנייה, ופאיז אבו שמאלה. הנייה הוא עובד האוניברסיטה האיסלאמית ואבו שמאלה הוא עיתונאי, שהיה במשך כשנתיים שוויש (נציג אסירי החמאס מול רשויות הכלא) כשישב 5 שנים בכלא הישראלי.

יו"ר הוועדה, ג'מאל סוראני, הוא משפטן ומזכ"ל הוועד הפועל של אש"ף (התמנה בו מאז הקמתו ב־64), ששב השנה לרצועה לאחר גלות במצרים. טיבי ודרוויש ישבו בה כמשקיפים. הישיבה, שהתחילה בשעה 8 בערב, התקיימה בביתו של סוראני בעזה. אתמול אמר הנייה שוועדה זו תתרכז באירועי ה־18 בנובמבר ובהשלכותיהם.

היא תנסה ללמוד את הסיבות לאותם אירועי דמים, במסגרת תוכנית עבודה שתעובד יחד. הנייה אמר ל"הארץ" שהוא מקווה שוועדה זו תוכל לשמש בעתיד מודל או בסיס ליישוב בעיות וחילוקי דעות אחרים בין הרשות הפלשתינית לתנועתו לפני שהדברים יתדרדרו לאלימות.

"שותפות כאב ואחדות גורל"

לשאלה מדוע אין בוועדה נציגיהם של ארגוני אופוזיציה אחרים ברצועה ענה הנייה שבפגישות קודמות עם חברי הארגונים סוכמו הנקודות שיועלו בדרישות, ולפיכך יכולים נציגי החמאס לדבר בשם כולם. עוד אמר שתיווכם של טיבי ודרוויש טבעי משום שמתחילת המשבר הם עשו כל שביכולתם כדי לעצור את ההתדרדרות. "אנחנו מעריכים את עמדתם הטובה, הנובעת משותפות בכאב ואחדות הגורל והקשר החזק מאוד הקיים בין בני העם הפלשתיני באשר הם", אמר.

בשלב זה לא ברור מה יהיה מעמדה של ועדת החקירה המשפטית שהקימה הרשות, בעקבות הקמת ועדת הפיוס בין הרשות הפלשתינית לחמאס. א־זהאר הודיע שהחמאס לא תשתף פעולה עם ועדת החקירה משום שלא קמה על דעת כל הצדדים.

איש הפתח מחיפה וחברת חמאס מבית ג'אלה מבקשים להינשא בבית הכלא

מאת אורי ניר

אזרח ישראלי איש פתח, ותושבת הגדה חברת התנועה האסלאמית, שניהם אסירים פוליטיים פלשתינים הכלואים בכלא השרון, מבקשים להינשא.

האסיר קנעאן, אזרח ישראלי בן 35, תושב חיפה, מבקש לשאת לאישה את עטאף עליאן, תושבת בית ג'אלה שבגדה המערבית. השניים ביקשו מחבר הכנסת, ואליד צאדק, לערוך את טכס הנישואין ביניהם השבוע בכלא.

צאדק היה אמור להיפגש עם השניים למטרה זו מחר, אך לדבריו, נאסר עליו להיפגש עימם.

אמש אמר צאדק כי פנה ללשכת שר המשטרה כדי שביקורו יאושר, אך הבקשה נדחתה.

צאדק, שמוחה על האיסור, דורש משר המשטרה משה שחל, לאשר את ביקורו.

דובר של שר המשטרה, רפי לוי, אמר אמש כי הפנייה אינה מוכרת לו, והבטיח לבדוק היום את העניין.

האסיר קנעאן, נשפט לפני 11 שנים, לתקופת מאסר של 28 שנים, בשל חברות בחוליית פתח של פלשתינים, אזרחי ישראל, רובם תושבי יפו, שהשליכו מטען נפץ על בסיס צה"ל ביפו.

האסירה עליאן נשפטה ל־15 שנות מאסר לפני כשבע שנים, לאחר שהורשעה בניסיון לרצוח חייל ישראלי.

בן שלום וחברים

הוא

לדיסקאברי של לנד־רובר אין מתחרים כשמדובר באיכות, בטיחות, הנאה ושמירת ערך. זהו רכב הכבישטח היחיד בעולם, המעניק לך את השילוב בין רכב מנהלים מפואר ומרווח לרכב עבודה קשוח. בלי גימיקים ובלי אופנה בת־יום. לנד־רובר נבחרה לאחרונה ע"י מנהל הרכב הממשלתי, לספק את הרכבים לגופים העוסקים בעבודות שטח אמיתיות ובפעילויות מבצעיות מטעמו.

רק לנד־רובר מעניק לך - עם מודל 95, 26 שיפורים טכנולוגיים באיבזור בהנדסת אנוש ובעיצוב, כמו למשל: בלמי A.B.S. כריות אויר. מגן כפול מפוצל לכל אחד משבעת המושבים בנפרד. הגה מתקפל, קריאת נתונים מתקדמת-ועד 22 תוספות ועידכונים, כיאה לרכב הטוב מסוגו. רק לנד־רובר מעניק לך רכב מסחרי עם <u>מנוע דיזל בעל ממסרה אוטומטית!</u> (בנוסף למנועי בנזין V8 החזקים בתחום)

נסיעת מבחן קצרה ותתחיל רומן ארוך.

LAND ROVER
העולם מכיר רק כבישטח
DISCOVERY

והיא

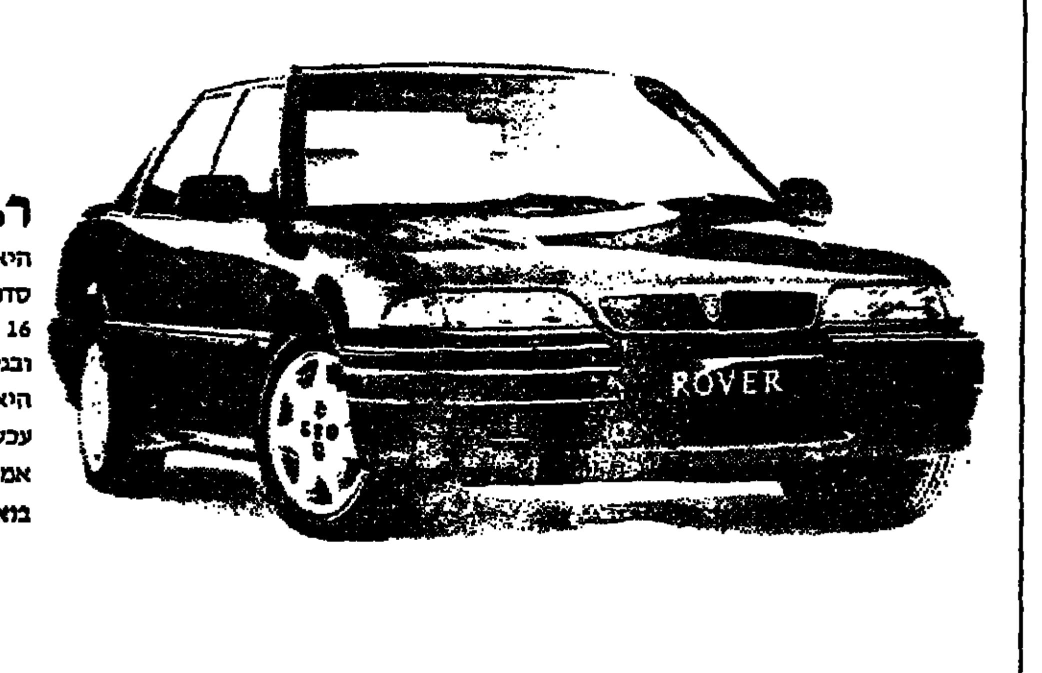

רובר ארבע מאות

היא כרטיס כניסה למועדון יוקרה. הכולל את הסטרלינג 827 המפואר ואת סדרה 600 האגדית. ה־400 מצטיינת בביצועי מנוע (1,400/1,600 סמ"ק, 16 שסתומים), באיכות הרכבה, במבנה קשוח ובטוח, בעיצוב חם ומפנק ובגימור מלוטש - כיאה למחוייבותה לבית המלוכה הבריטי, שאת הסמל שלו היא נושאת.

עכשיו אתם יכולים לזכות בכל היתרונות של רובר. להתקדם לסטנדרטים של אמינות ויוקרה שרק מעטים מסוגלים להנות מהם.

בואו לנסיעת מבחן. ותתאהבו בה.

400 ROVER
כליל השלמות

חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ.

אולם התצוגה החדש של חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ. תל־אביב: רחוב המסגר 52. טל: 03-5616985, 03-5621333.
סניף חברת המזרח בחיפה: רחוב הנאמנים 2 טל: 04-523086, 04-534584. ובסוכנויות רובר: סלון המכוניות מגדל הנביאים, כפר סולל בונה טל: 04-672582.
באר־שבע: מוסך פורמולה. רחוב הבדיל 41, איזור התעשיה עמק שרה. טל: 07-232220, 07-231223.
נתניה: א.א.ש. בע"מ פנחס 20, איזור התעשייה טל: 09-623368. ירושלים: א.ג.מ בע"מ דרך בית־לחם 144 פינת רח' התנופה טל: 02-719444, 02-719555.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

קינקל עשוי לבטל ביקורו בארץ עקב הדלפת שיחתו עם שגריר ישראל בבון

בשיחה שפורסמה ב"הארץ" קבל השר על זלזול ישראל באיחוד האירופי

מאת יהודית וינקלר
שליחת "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). שר החוץ של גרמניה קלאוס קינקל עשוי לבטל את ביקורו המתוכנן בארץ מחרתיים, יחד עם נשיא גרמניה רומן הרצוג, בגלל משבר אמון של גרמניה כלפי הדיפלומטיה הישראלית. המשבר נוצר בעקבות פרסום שיחה סודית ב"הארץ" בין קינקל לבין שגריר ישראל בגרמניה, אבי פרימור.

פרימור נקרא בשבוע שעבר למשרד החוץ בבון כדי לתת הבהרות על דליפת השיחה. בירושלים הועלתה דרישה דומה על ידי סגן שגריר גרמניה בישראל.

ישראל הבהירה לגרמניה כי המברק ובו תוכן השיחה בין קינקל לפרימור סווג כסודי ביותר ונמען לשני אנשים בלבד במשרד החוץ בירושלים, והביעה צער על התקלה. העיתון "די וולט", הידוע בקשריו הטובים עם משרד החוץ בבון, הבהיר אתמול את הידיעה על הפרשה "ביקורת קשה מצד קינקל על הדיפלומטיה הישראלית".

בשיחה עם השגריר פרימור, שהתקיימה ב־25 בנובמבר בלשכתו של קינקל בבון, קבל שר החוץ הגרמני על היחס המזלזל שמגלה ישראל כלפי מדינות האיחוד האירופי. הדבר התבטא לטענתו בין היתר בטקס חתימת הסכם השלום בין ישראל לירדן, בו לא ניתן לקינקל, כיו"ר מועצת שרי האיחוד, לשאת דברים ולהימנות עם המכובדים מהשורה הראשונה.

"נפגע אישית"

קינקל, הידוע כידיד ישראל בממשל הגרמני, נפגע אישית משאירע בטקס חתימת הסכם השלום בערבה ובוועידת קזבלנקה, אירועים נוספים המגמדים לדעתו את חוסר ההכרה מצד ישראל בתרומת גרמניה והאיחוד האירופי לתהליך השלום. נודע כי קבלנות דומות נמסרו לשגרירויות ישראל בכמה בירות אירופיות.

קינקל. משבר אמון

ל"הארץ" נודע שישראל שידלה את קינקל לבוא לטקס בערבה. הוא נענה לבקשה, למרות שבאותה תקופה היה שקוע במו"מ קואליציוני ובמשבר פנימי קשה במפלגה הליברלית שבראשה הוא עומד. אמנם לא הובטח לקינקל לשאת דברים או להימנות עם המכובדים מהשורה הראשונה, אך הוא יכול היה להתרשם כי כך יהיה, בהתחשב בלחץ שהופעל עליו מירושלים לבוא לטקס. זמן קצר לאחר שובו מהטקס בערבה ביקשה ישראל מקינקל להשתתף בוועידת קזבלנקה. גם בוועידה חש קינקל כי לא זכה ליחס הראוי לו כנציג גרמניה והאיחוד האירופי — הנושאים בנטל העיקרי במימון האוטונומיה.

קינקל ופרס נפגשו ביום שני שעבר בבריסל, לרגל כינוס המדינות התורמות לאוטונומיה. בשיחה בארבע עיניים לא דנו השניים בעניינים אלה, כי אם בפרסום השיחה הסודית בין קינקל לבין השגריר פרימור באותו יום ב"הארץ".

קינקל הביע מורת רוח לנוכח הפגיעה הסודית באמון, וחזר והביע את זעמו על שרשרת התקלות בטקס בערבה, בוועידת קזבלנקה ובפרסום השיחה בינו לבין שגריר ישראל בגרמניה.

לנוכח תקלות אלה נערכו במשרד החוץ בירושלים הכנות מיוחדות לקראת ביקורו המתוכנן של קינקל ונשיא מדינתו. אם הביקור יבוטל, הדבר ייחשב קרוב לוודאי כתוצאה מזעמו של קינקל. ייתכן שפרס וקינקל ייפגשו היום בבודפשט, במסגרת הוועידה לביטחון ושיתוף פעולה באירופה. אם הפגישה תתקיים, ינסה פרס למנוע את ביטול הביקור.

"משרד רה"מ אשם"

במשרד החוץ בירושלים מוטחת ביקורת על אי־הכללת קינקל בנואמים ובמכובדים מהשורה הראשונה בטקס חתימת השלום עם ירדן ובוועידת קזבלנקה. עיקר הביקורת מופנית כלפי משרד ראש הממשלה. לטענת חוגים במשרד החוץ, למשרד לא היתה כל נגיעה לארגון הטקס בערבה וועידת קזבלנקה, שההכנות לקראתן נעשו בעיקר במשרד רוה"מ.

מקורות המקורבים לפרס אמרו כי אין זה מקרה שהידיעה על השיחה הסודית בין קינקל לבין השגריר פרימור, פורסמה ביום שבו אמור היה פרס להיפגש עם קינקל בבריסל. פרימור עצמו סירב להתייחס לפרשה.

פרס ייפגש בבודפשט עם עמיתיו ממדינות המאגרב

ידונו בגיבוש מסגרת ביטחון מזרח־תיכונית. שר החוץ בוועידת האינטרנציונל הסוציאליסטי בבודפשט: "לאסד אף פעם לא בוער שום דבר. הוא מפגר ב־15 שנה אחרי ההתפתחויות"

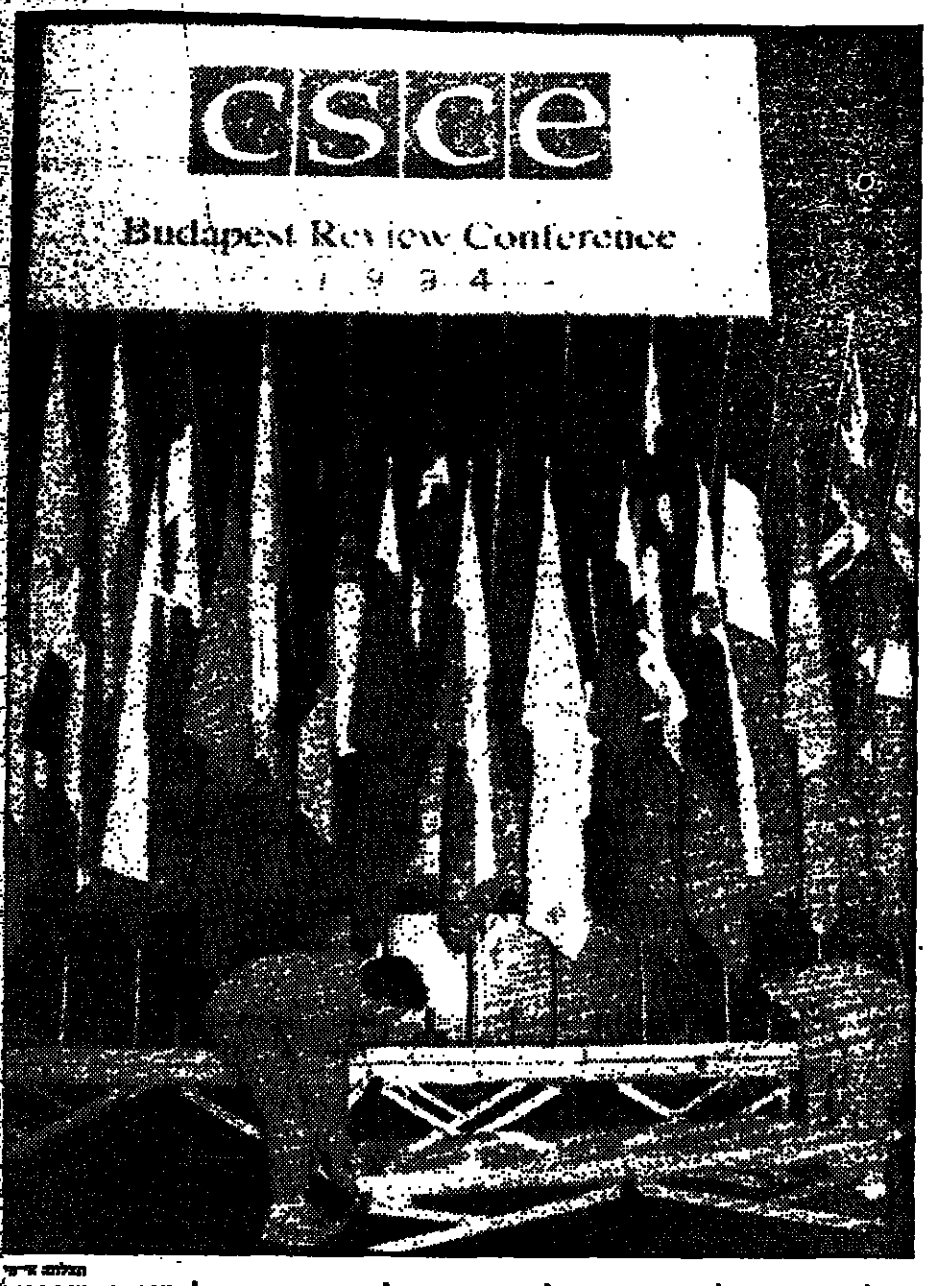

תצלום: א־פי
פועלים הונגרים משלימים את ההכנות לקראת הוועידה לביטחון ושיתוף פעולה אירופי, שתתכנס מחר בבודפשט. בוועידה ישתתפו נציגי 54 מדינות

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" בהונגריה

בודפשט (מיוחד ל"הארץ"). האינטרנציונל הסוציאליסטי התכנס לוועידתו במלון הילטון בודפשט, הצופה אל נוף מרהיב של הדנובה והארמונות שלגדותיה. באולם הנשפים המפואר של המלון התאספו נציגי מפלגות סוציאליסטיות — חלקן עדיין מכנות עצמן "מהפכניות" — תחת סיסמה משולשת: "הגנה על הדמוקרטיה, פיתוח כלכלה יעילה, וקידום הצדק החברתי".

למרות הסיסמאות המצלצלות, עומד הכנס בסימן של שקיעה הדרגתית: אף ראש מדינה סוציאליסטי אינו משתתף בוועידה, ומרבית הנציגים הם שרים ושרים לשעבר המודים כי האינטרנציונל הסוציאליסטי, כמו הסוציאליזם עצמו, איבד הרבה מהתנופה שאפיינה אותו בעבר.

זוכה להד תקשורתי

האישיות הבכירה ביותר בכנס בבודפשט היא שר החוץ הישראלי שמעון פרס. מרבית השאלות במסיבות העיתונאים מופנות אליו, והוא גם זה הזוכה להד התקשורתי הבולט ביותר. ההופעה המרכזית של פרס היתה במסגרת הוועדה לענייני המזרח התיכון. "כל השנים אתם הסוציאליסטים תמכתם באש"ף", הכריז, "ועכשיו, כשאש"ף הוא עובדה קיימת, אתם צריכים להתארגן ולתמוך בו באופן מעשי".

נאומו של פרס, שזכה למחיאות כפיים סוערות, הופנה במיוחד אל שבע מדינות מערב־אירופיות הנהנה סוציאליסטית, שהתבקשו על ידי שר החוץ להקים קרן סיוע מיוחדת, בנפרד מהסיוע של האיחוד האירופי, למען הפלשתינאים. "נגד הטרוריסטים יש להילחם בנשק, אבל נגד הסיבות לטרור — העוני, הבערות והמצוקה הכלכלית — יש לפעול בדרך אחרת: לשפר את רמת החיים של הפלשתינאים", אמר פרס.

"מיני פסגה"

שר החוץ הגיע לבודפשט שלשום לביקור בן ארבעה ימים, שבמהלכו לכינוס האינטרנציונל הסוציאליסטי מתמקד ב"וועידה לביטחון ושיתוף פעולה באירופה" (הבש"א). במסגרת זו צפוי שתתקיים "מיני פסגה" ראשונה מסוגה של שרי החוץ של ישראל, מצרים, תוניסיה, אלג'יריה ומרוקו, לגיבוש מסגרת ביטחון מזרח־תיכונית במתכונת הבש"א האירופית ("הוועידה לביטחון ושיתוף פעולה במזרח התיכון").

נודע כי זה כמה חודשים מתנהלים בחשאי מגעים בין חמישה השגרירים (כולל ישראל ואלג'יריה), לגיבוש מסמכים משותפים מול הבש"א. שיאם של מגעים אלה יהיה בבודפשט, במפגש בדרג שרי חוץ ממדינות אלה, במטרה להגיע לשיתוף פעולה עם הגוף האירופי.

"הדיבורים על הסדר הקבע לא מעשיים"

בשיחה עם עיתונאים נמנע פרס מלהגיב ישירות לדברי יוסי ביילין בעניין הצורך לדון כבר כעת בהסדר הקבע, אך אמר כי אי אפשר "לקפוץ" להסדר הקבע, כי יש בשלב זה בעיות מסובכות כמו ירושלים, ההתנחלויות ועוד. "הדיבורים על הסדר הקבע לא מעשיים. זה ניסיון לעשיית בחירות. איך אפשר להגיע לזה כשאין מפה מוסכמת? לדעתי כל הדיבורים האלה מיותרים", אמר.

בנוגע להצהרות הסוריות, כי רבין ופרס מעכבים את המגעים עם סוריה, אמר פרס כי דברים אלה אינם רלוונטיים, כי גם בעבר נמנעה סוריה מהתקדמות. "לאסד אף פעם לא בוער שום דבר, והוא מפגר ב־15 שנה אחרי ההתפתחויות", אמר. בעניין התחזקות הרפובליקאים בארה"ב ודברי הסנטור ג'סי הלמס על ההסדר עם סוריה אמר פרס כי "הלמס לא עוצר את אסד היום, כמו שאיש לא עצר אותו בעבר". לדבריו, ישראל לא תקבל את עמדת סוריה, שדורשת נסיגה מלאה ורק אחר כך נורמליזציה והפסקת הטרור.

מצב המפלגה

מכיוון שמדובר בכנס בינמפלגתי, נדרש פרס גם לעניין מצבה של מפלגת העבודה לנוכח הידרדרותה בתמיכה בה בסקרים והידיעות על משבר פנימי. פרס ביטל את הדברים והגדיר זאת כ"בעיות טכניות יותר מאשר מהותיות".

מחר ייוועד פרס עם עמיתו המצרי עמר מוסא. צפוי שהשניים ידונו בהרעה במכלול היחסים בין שתי המדינות. ישראל קובלת על כך שמצרים מנסה באופן עקבי לגרום להחלשתה באמצעות התביעה שתחתום על האמנה למניעת הפצת נשק גרעיני. ישראל טוענת כי מצרים לא הצטרפה לאמנה על הנשק הכימי. פרס אמר כי התביעה המצרית אינה מוצדקת, כי מצרים אינה יכולה להתחייב לחיסול הסכנה הגרעינית מצד עיראק, איראן ומדינות עוינות נוספות. בבודפשט צפוי שפרס ייפגש גם עם מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר. לאחר מכן ייצא כריסטופר לישראל ולסוריה.

פעילים פוליטיים במזרח־ירושלים:

"ערפאת ייפגש בקרוב עם המלך חוסיין"

מאת אורי ניר

ראש אש"ף יאסר ערפאת ייפגש בקרוב עם המלך חוסיין בירדן. הביקור יתאפשר לאחר שהמתיחות בין אש"ף לירדן שככה, בעקבות מאמצים של אישים פלשתינאיים בירדן, כך מסרו אתמול פעילים פוליטיים במזרח ירושלים.

את עיקר ההכנות לביקור ערפאת בעמאן עורך פייסל חוסייני, האחראי על ענייני ירושלים מטעם הרשות הפלשתינית. חוסייני ישהה היום או מחר בביקור הכנה בירדן, שם הוא נמצא מיום חמישי שעבר. פעילים פוליטיים במזרח ירושלים אומרים כי הביקור יכשיר את הקרקע לביקור של ערפאת בירדן אולי עוד לפני סוף השבוע, לראשונה מאז שבא ערפאת לרצועת עזה.

ביקור ערפאת נועד לבטא פיוס והתקרבות בין ירדן לאש"ף, ויהיה גם ביקור עבודה חשוב, בו יאושרו כמה הסכמים לשיתוף פעולה שנחתמו לפני יותר מחודש בין נציגי הרשות הפלשתינית לבין ראשי הממשל הירדני — בתחומי הכלכלה, המסחר, התעבורה, הבנקאות והמטבע.

יחסי ירדן ואש"ף התערערו מאוד בעת האחרונה, בעיקר בעקבות הסכם השלום שנחתם בין ישראל לירדן, שהכיר במעמדה המיוחד של ירדן במקומות הקדושים במזרח־ירושלים. בגלל המתיחות הודיעה ירדן על התנערותה מאחריות למנגנון הקדשים ("הוואקף") בגדה המערבית (למעט במזרח־ירושלים), והעבירה לרשות הפלשתינית את האחריות לתשלום משכורות לכ־2,000 עובדי הוואקף. הרשות הפלשתינית, שלא מצאה עדיין פתרון תקציבי למימון המשכורות, הקצתה באחרונה כ־20 מיליון דולר מכספי תרומות מדינות המערב למימון פרויקטים של פיתוח בשטחים, כדי לשלם משכורות לעובדי הוואקף.

תצלום: א־פי
ערפאת אתמול בעזה. פייסל חוסייני מבקש שהוואקף הירדני על המקומות הקדושים בי־ם ימשיך

עמאן (ע"ס). פייסל חוסייני נפגש אתמול ברבת עמון עם יורש העצר של ירדן, הנסיך חסן. בפגישה ביקש חוסייני להמשיך בפיקוח הירדני על המקומות הקדושים לאיסלאם בירושלים.

"חשוב לא לשנות את מעמדם הנוכחי של המקומות הקדושים, כדי לשמרם", אמר חוסייני, שדבריו צוטטו על ידי סוכנות הידיעות הרשמית פטרה.

חוסייני לא אמר אם כוונתו לכך שהפיקוח הירדני יימשך רק בתקופת הביניים של האוטונומיה.

הרשות הפלשתינית שיחררה את רוב אנשי הג'יהאד האיסלאמי שעצרה אחרי הפיגועים בנצרים

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

הרשות הפלשתינית שיחררה בימים האחרונים את רוב פעילי הג'יהאד האיסלאמי שעצרה בעקבות הפיגוע בנצרים, בו נהרג החייל גיל דהן. בצה"ל ובמערכת הביטחון מביעים רוגז על שחרור העצורים. יום לאחר רצח דהן עצרה המשטרה הפלשתינית 170 פעילים של הג'יהאד האיסלאמי, בהם פעילים ידועים בתנועה ואנשי התנועה שסייעו בביצוע פיגועים.

לצה"ל ולמערכת הביטחון הגיעו דיווחים כי המשטרה הפלשתינית שחררה את רוב העצורים, וכי ששה בלבד מתוך 170 הפעילים שנעצרו נותרו במעצר.

מקורות בצה"ל אמרו כי היה ברור שהרשות הפלשתינית לא תחקור או תחפש במעשיהם של אנשי הג'יהאד. לדבריהם, הרשות לא מבצעת חקירות, כדי להפליל פעילים בג'יהאד. לדברי המקורות, שחרור רוב העצורים מהווה ניצחון לג'יהאד האיסלאמי ולחמאס, וברור שמעצרי אנשי הג'יהאד האיסלאמי בוצעו רק למראית עין.

בדיווחים המגיעים לצה"ל ולמערכת הביטחון עולה כי לרשות הפלשתינית ולראשה יאסר ערפאת קשה להתמודד עם הג'יהאד האיסלאמי והחמאס, וכי ערפאת מעדיף שלא להתמודד איתם ולשמור על שקט. גורמי הערכה בצה"ל ובמערכת הביטחון אמרו כי ערפאת עדיין שולט ברשות הפלשתינית, למרות הביקורות המוטחות בו מפעם לפעם, אך ספק אם יוכל ערפאת לשמור על שליטה זו לאורך זמן ללא עימותים עם החמאס והג'יהאד האיסלאמי.

המקורות הצבאיים הביעו ספק אם צה"ל יפנה ריכוזי אוכלוסיה, על מנת לאפשר לרשות הפלסטינית להיכנס לערים הגדולות ואם ערפאת יוכל בכלל להשתלט על האיזורים שיפנה צה"ל.

נמשכים מעצרי אנשי החמאס

כוחות הביטחון, צה"ל ומשמר הגבול המשיכו בסוף השבוע לעצור פעילי חמאס בגדה. נודע כי מאז יום הפיגוע באוטובוס ברחוב דיזנגוף בתל אביב נעצרו 440 פעילי חמאס.

סמיח עמאר, בן 21, החשוד בהתנדבות לביצוע פיגוע התאבדות בשוק בפתח תקוה, מסר בחקירתו פרטים רבים בנוגע לאופיו של המתאבד הפוטנציאלי. כזכור, הפיגוע נמנע בגלל תקלה. מקורות בצה"ל אמרו כי זו הפעם הראשונה שבידי השב"כ עצור צעיר שהתנדב להתאבד.

כוחות הביטחון עצרו שלושה פלשתינאים במחסום צה"ל ליד אזור אל עמרי, כשברשותם אקדח טעון. העצורים הועברו לחקירת כוחות הביטחון.

חברת מוטורולה תתקין מערכות לחצני מצוקה במכוניות מתנחלים

הערכה: יוזמנו כ־20 אלף לחצנים וגם המתנחלים ישאו בעלות הפרויקט

מאת שרון שרה
סופר "הארץ" לענייני ביטחון

חברת מוטורולה זכתה במכרז שקיים משרד הביטחון לאספקת מערכות שידור מצוקה באמצעות מערכת משדרים קרקעית, שיותקנו בכלי רכב של מתנחלים. מוטורולה גברה על החברות איתורית ותדיראן שהתמודדו מולה במכרז.

ההחלטה לבחור בה התקבלה בשבוע שעבר לאחר שהתברר כי היא הציעה את המחיר הנמוך ביותר. כמו כן הוברר כי מבחינת התשתית הטכנולוגית, ערוכה החברה לספק את לחצני המצוקה ולהתחיל בהפעלתם במהירות רבה, בין היתר בעקבות פריסת משדרים קרקעיים שכבר ביצעה לצרכים אחרים. המכשיר שיסופק ויותקן ברכבי המתנחלים מיועד להזעיק את כוחות צה"ל וכוחות ההצלה במקרה של פיגוע במכוניות המתנחלים.

הלחצנים שיותקנו במכוניות ישדרו אותות מצוקה ויקלטו במוקדים מיוחדים ויאפשרו לזהות במדויק את מקום הפיגוע מיד עם התרחשותו. במכשירים שתספק מוטורולה תינתן אפשרות בעתיד ליצירת קשר שיחה בין נוסעי המכונית למוקד החירום שאליו ישנו. על פי הערכה יוזמנו כ־15 עד 20 אלף לחצני מצוקה כאלה במכוניות המתנחלים ומערכת הביטחון אינה מתכוונת לרכשם אלא להעמידם על בסיס שכירות בתשלום חודשי. את הטיפול בהפעלת הפרויקט ירכז פיקוד העורף בסיוע משרד הביטחון.

בשלב זה טרם נקבע באיזה אופן ימומן הפרויקט אך נראה כי המתנחלים יידרשו להשתתף במימון התקנת הלחצנים. היקף הפרויקט כולו מוערך במיליוני שקלים. פרויקט התקנת לחצני המצוקה בכלי הרכב של המתנחלים הוא חלק מהפעולות שמבצעת מערכת הביטחון לתיגבור אמצעי ומרכיבי הביטחון בישובי הגדה. בשנה האחרונה השקיעה למעלה ממאה מיליון שקל בהתקנת אמצעי ביטחון משלימים ביישובים אלה, הכוללים הכשרת דרכי ביטחון וכבישים היקפיים בישובים, הצבת גדרות, שערים חשמליים ועמודי תאורה וכן רכישת כלי רכב לסיור ומכשירי קשר מתוחכמים שהוצבו במועצות האזוריות.

בין היתר מתוכננת במשרד הביטחון סלילת מערכת כבישים עוקפים ביהודה ושומרון בהיקף של כמיליארד שקל אשר יאפשרו לעקוף אזורים בעלי סיכון גבוה לתנועה ישראלית. התוכנית בנושא זה נמצאת בסדר עדיפות גבוה והיא מטופלת בידי היחידה להתיישבות במשרד הביטחון וגורמים ממשלתיים נוספים.

התנועה האיסלאמית: התקשורת מנהלת מסע הסתה נגד כל דבר מוסלמי

ראשי התנועה בישראל יפגינו מול שגרירות רוסיה נגד טבח הבוסנים

מאת יוסף אלגזי

הנהגת התנועה האיסלאמית בישראל הודיעה כי תפגין מול משרדי שגרירות רוסיה בישראל במחאה על עמדתה של מדינה זו "לטובת הסרבים האחראים לטבח שהם מבצעים נגד העם הבוסני". החלטה זו נתקבלה בישיבת חירום שקיימה הנהגת התנועה האיסלאמית להדיפת מה שהיא קוראת "המסע להסתת דמים" בעולם ו"לנוכח המאורעות הטראגיים בזירות הפלשתינית והבוסנית".

בהחלטותיה גינתה התנועה האיסלאמית את "מסע ההסתה המאורגן מצד אמצעי התקשורת נגד כל דבר שהוא מוסלמי ואינו מסתפק במסע ההסתה של מתנגדי העם הפלשתיני נגד [illegible]". התנועה האיסלאמית הוקיעה במיוחד את הסרט "הג'יהאד האיסלאמי", שהוקרן בערוץ הראשון של הטלוויזיה הישראלית. לטענת התנועה האיסלאמית, הסרט נועד "להכשיר מלחמת השמדה נגד המוסלמים בבוסניה בפרט, ונגד כל המוסלמים בכלל".

לטענת התנועה האיסלאמית "מתנהלת מלחמה עולמית נגד כל דבר שהוא מוסלמי", "המוסלמים המואשמים בטרור, הם שסובלים מהטרור המכוון נגדם". מלחמה זו היא הגורמת לכך שמוסלמים בכל אזור ואתר "ממשים את זכותם להגנה עצמית". התנועה האיסלאמית בישראל מזהירה, ש"אם יימשכו מסעות ההסתה הפרועים נגד האיסלאם והמוסלמים לא תשרור יציבות בשום אזור בעולם, ושום הסכם שלום לא יצלח ולא יאריך ימים".

התנועה האיסלאמית שיגרה מברק מחאה למזכ"ל האו"ם, בוטרוס גאלי, על אדישות הארגון "נוכח טבח המוסלמים בבלקנים". השייח כמאל כטיב, ממנהיגי התנועה האיסלאמית בגליל, מסר כי ארגונו הגיש למשטרה בקשה לקיום ההפגנה מול שגרירות רוסיה בתל אביב באחד מימי אמצע השבוע הזה. "בהוקיענו את רוסיה במיוחד, אשר מעודדת את הסרבים ומספקת להם נשק חדיש, איננו משחררים את ארצות הברית ואת מדינות אירופה על חוסר המעש שלהן להפסקת הג'נוסייד המבוצע נגד המוסלמים בבוסניה", אמר השייח כטיב.

הוא הגדיר את הסרט "הג'יהאד האיסלאמי", כ"מפוברק ומזויף". הוא תקף בחריפות רבה את ראש הממשלה, יצחק רבין, שרים בממשלה וחלק מאמצעי התקשורת, אשר לטענתו, "מנהלים מלחמת חורמה לא נגד ארגון מוסלמי זה או אחר, אלא נגד כל המוסלמים ונגד הדת האיסלאמית".

שני מאבטחים מאוריינט האוס עוכבו לחקירה

(ע"ס). ששה ערבים נעצרו שלשום ליד מחנה הפליטים אלאמערי בנפת רמאללה. בבדיקה במכוניתם במחסום צה"ל נמצא אקדח טעון. הששה הועברו לחקירה.

אתמול בצהריים עיכבה משטרת מחוז ירושלים לחקירה שני מאבטחים פלשתינאים שעובדים באוריינט האוס.

סיור מג"ב עצר את השניים, תושבי מזרח ירושלים, ליד האוריינט האוס, אחרי שעוררו את חשדו. בחקירה הציגו השניים תעודות מאבטח, ואמרו שהם ממאבטחיו האישיים של פייסל אל חוסייני.

המשטרה החרימה את התעודות, ואחרי זמן קצר שיחררה את השניים.

AEROMART INTERNATIONAL
* THE OFFICIAL HOTEL GUIDE 1995 *
THE WORLD MOST WIDELY USED HOTEL GUIDE
3 VOLUMES
DATA ON 30,000 WORLDWIDE HOTELS: DESCRIPTIONS AND INFORMATION NOT FOUND ANYWHERE ELSE.
Everything you want in a Hotel Guide......
ORDER BEFORE DECEMBER 25TH AND BENEFIT FROM:
* 10% REDUCTION
* DELIVERY OUT OF FIRST SHIPMENT (FEBRUARY-MARCH 95)
* ADDITIONAL 5% REDUCTION FOR 2 SETS OR MORE.
VITAL ASSISTANCE FOR EVERY TRAVEL PLANNER:
1) MORE THAN 100 ACCOMODATIONS PLANNERS!
2) SPECIAL INTEREST INDEXES!
3) MORE THAN 350 CITY AREA MAPS!
4) HUNDREDS OF HOTEL PHOTOS!
FOR ADDITIONAL INFORMATION CALL: AEROMART PHONE: 03-5247715 OR, 5243871 OR FAX: 03-5271370 OR, 5231241
THE PRICE OF "OHG 95" - SAME AS IN 94 - ONLY US $ 240, PAYABLE IN SHEKEL (CHEQUES SELLING RATE) + 17% V.A.T.
SEND ORDER WITH PAYMENT TO:
TO AEROMART INTERNATIONAL P.O.BOX 3202 TEL-AVIV 61031 FAX: 03-5271370
COMPANY NAME.................... NO. OF COPIES....................
POSTAL ADDRESS....................
PHONE.................... FAX ON....................
Encl. PAYMENT BY CHEQUE NO. .... DRAWN ON BANK .... AMOUNT ....
ORDERED BY: NAME.................... SIGNATURE....................

צהריים מעל החוף
ויש כאלה שקוראים לזה עסקים...
אתם מוזמנים לבלות את הצהריים
בארוחה עסקית נפלאה על ה"טרסה" שלנו,
עם מגוון נהדר של מנות עקריות לאניני טעם
במחיר אטרקטיבי של
45-55 ש"ח
לאדם!
טרסה Terassa
קפה • בית • מסעדה
חוף אכדיה הרצליה \ טל. 09-576471

האלוף לוין קיבל לידיו את פיקוד צפון

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

בטקס צבאי שהתקיים שלשום בפיקוד הצפון, קיבל לידיו עמירם לוין את תפקיד אלוף הפיקוד מידי האלוף יצחק מרדכי, שסיים שלוש וחצי שנות כהונה בתפקיד. לטקס באו כל קציני המטה של הפיקוד, מפקד צד"ל, הגנרל אנטואן לחד, דרוזים וערבים, ראשי יישובים בגליל ומשפחות של שני האלופים.

מיד אחרי הטקס כינס האלוף לוין את קציני מטה של פיקוד הצפון לשיחה ראשונה. היום יכנס שוב את קציני המטה, כדי להתוות את דרכי העבודה. מקורות בפיקוד הצפון מעריכים, שהאלוף לוין ימרכז יותר מקודמו בפעולות יזומות בדרום לבנון.

האלוף מרדכי אמר שהוא פורש אמנם מפיקוד הצפון, אך לא מצה"ל. מרדכי יעבור ללשכה בתל אביב, ובתוך כמה חודשים יפרוש מצה"ל. לדבריו, הוא מתכוון לצאת אז לחופשה וללימודים. מקורות צבא בכירים אמרו, שלמרדכי לא הובטח כל תפקיד אחר בצבא. היום תתקיים מסיבת פרידה למרדכי בתיאטרון ירושלים, בהשתתפות מאות מוזמנים.

האלוף יצחק מרדכי (מימין) מעביר את תג ההוורדה של פיקוד צפון למחליפו, האלוף עמירם לוין — תצלום: דובר צה"ל

עד במשפט הקצינים הנאשמים באחריות למות 2 חיילים מהתייבשות:

"אילו נמשך מסע הניווט, הייתי גם אני מתמוטט מהתייבשות"

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

חייל מילואים מסיירת מטכ"ל מסר בעדות במשפטם של ארבעת הקצינים הנאשמים בגרימת מותם ברשלנות של ערן עופר וירון ברדוגו – שני חיילי סיירת מטכ"ל שמתו ממכת חום בעת מסע ניווט באילת ב־92' – כי בעת מסע הניווט התייבש גם הוא, ועמד על סף התמוטטות.

החייל, ר', שהעיד מטעם התביעה, אמר בבית הדין הצבאי המיוחד, כי שלושה שבועות לפני תחילת מסע הניווט הוא השתתף עם עופר וברדוגו בקורס צה"לי, ויחד שלושתם הצטרפו לניווט ביום רביעי.

לדברי החייל, המעבר למסע הניווט מהקורס היה קשה מאוד, וביום רביעי החום היה כבד מנשוא. הוא סיפר, כי הבחין שגם עופר סובל מחום ומתקשה.

החייל ציין, כי המפקדים לא מנעו מהחיילים להתלונן, ואולם "לא ידענו מה גבול היכולת שלנו, ולא ידעתי שאני כל כך קרוב לקצה".

בתשובה לשאלת הסניגורים, מדוע לא הפסיק את המסע אם חש בקושי, אמר החייל כי כשהקושי היה בלתי נסבל עופר התמוטט, וממילא הופסק המסע כולו.

שינוי נהלים

נוהלי האימונים בסיירת מטכ"ל שונו מאז מותם של שני החיילים ממכת חום, בעת מסע הניווט באילת. כך עולה מעדותו של קצין ביחידה, המשמש עד תביעה נוסף במשפט.

לדברי הקצין, היום מחולקים את האימון לשניים – אימון ראשון מתקיים בשעות הבוקר המוקדמות, והוא נמשך עד השעה 10.00 בבוקר; לאחר הפסקה מתקיים אימון שני, משעות הצהריים ועד לשעות הערב. הקצין הוסיף, כי בעבר נמשכו האימונים כל שעות היום, במשך חמישה ימים, וכיום מקיימים את האימונים 3 ימים בשבוע.

נודע, כי התובע הצבאי, עורך הדין ירון הרמן, אמור להביא לדיון הבא, שייערך בעוד שבועיים, שני קצינים בכירים, בהם מי שהיה ראש מחלקת בטיחות באימונים בצה"ל, תת־אלוף יצחק בראלי, וראש ענף פיזיולוגיה בצה"ל.

רמטכ"ל צבא ארה"ב החל בקהיר את ביקורו באזור

קהיר (ע'ר). ראש המטות המשולבים של צבא ארה"ב, הגנרל ג'ון שאליקשווילי, בא שלשום לקהיר, התחנה הראשונה במסעו במזרח התיכון. הוא יבקר במצרים ובישראל.

משרד ההגנה בוואשינגטון מסר, שהגנרל שאליקשווילי ואנשי פמלייתו ידונו עם פקידים בשתי המדינות בעניינים הקשורים באזור.

שאליקשווילי יבקר גם את החיילים האמריקאים המוצבים בסיני, בכוח הרב־לאומי המפקח על הגבול ישראלי־מצרים מאז הסכם השלום שנחתם ב־1979.

העיתון הערבי הבינלאומי "אל־חיאת" כתב, כי בואו של שאליקשווילי קשור לביקורו באזור של הממונה מטעם ארה"ב על הגו"מ לבקרת הנשק, תומאס גרהם, הפועל להערכת תוקפה של האמנה לאי הפצת נשק גרעיני ללא הגבלת זמן.

שלשום בא למצרים גם ג'יימס וולסי, ראש סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב, הסי־איי־אי. לא נמסרו כל פרטים על מטרות ביקורו של וולסי.

איגוד לשכות המסחר
ארגון העסקים של ישראל

1919 - 1994

75 שנה של עסקים

לשכת המסחר בתל־אביב חוגגת 75 שנה

חברי הלשכה, מוזמנים לאסיפה הכללית ה־38 של הלשכה
ולהכרזה על יובל ה־75 ללשכה.

האסיפה תתקיים ביום חמישי, ה' בטבת תשנ"ה, 8 בדצמבר 1994
במרכז הקונגרסים החדש, במלון "דן פנורמה" תל־אביב.

בהשתתפות:
כבוד ראש הממשלה, מר **יצחק רבין**
שר התעשייה והמסחר, מר **מיכה חריש**
שר האוצר, מר **אברהם (בייגה) שוחט**

סדר היום:
11:30 – פתיחת האסיפה הכללית, והקלפיות.
11:40 – דיונים ודו"חות.
13:00 – ארוחת צהריים חגיגית.
15:00 – המשך הבחירות.
18:00 – סגירת הקלפיות.

אם עדיין לא אישרתם השתתפותכם, אנא שריינו
מיד מקומות לאסיפה ולארוחה (מספר המקומות
בארוחה מוגבל).

לרשות משתתפי האסיפה הכללית, עומדים שטחי החניה הבאים:
■ חניון דן־פנורמה ■ שני חניוני רכב פרטיים ברחוב המרד,
מול הכניסה למלון דן־פנורמה ■ חניון הדולפינריום.

תצהיר לבג"ץ: ב־8% ממצבות חללי צה"ל חרגו המשפחות השכולות מהנוסח הרשמי

היום ידון בג"ץ, בהרכב 5 שופטים, בבקשת משפחת ויכסלבאום להוסיף למצבת הבן נוסח אישי

מאת איתן רבין ושרון שדה

בית המשפט הגבוה לצדק ידון היום בהרכב מיוחד של חמישה שופטים במתן אפשרות להוסיף נוסח לא רשמי של משפחות שכולות על מצבותיהם של חללי צה"ל. מקורות במערכת הביטחון סבורים כי מתן היתר לנוסח לא רשמי על המצבות עלול להביא את משרד הביטחון לעימותים עם משפחות החללים וקרוביהם על הניסוח ועל אופן ההצבה.

מתצהיר שהגישה עו"ד נילי ארד, מנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה, בעניין בקשת משפחת ויכסלבאום – המבקשת להוסיף נוסח לא רשמי על מצבת בנם ערן, שנהרג באסון צאלים ב' – מתברר כי מתוך 12,000 קברים שנבדקו בבתי העלמין הצבאיים התגלו חריגות מהנוסח הסטנדרטי על 964 קברים, כלומר כ־8%.

את התצהיר הכין אריה תומר, המכהן כמנהל אזור המרכז והדרום של היחידה להנצחת החייל. התצהיר הוכן לבקשת ראש היחידה, נעמן סוויק, כדי לבדוק את המצב לאשורו. תומר מצהיר כי הבדיקה נערכה במשך שלושה ימים ב־36 בתי עלמין צבאיים. בתצהיר לא מצוין מה טיבן של החריגות, אך על פי החלטת המועצה להנצחת החייל, אסור להוסיף כל תוספת על מצבה של חלל צה"ל.

מתברר כי גם המשפחות השכולות עורכות בדיקות מטעמן. לדוגמא, בבית הקברות ב[illegible] מצאו המשפחות השכולות כי נמצאו תוספות אישיות על 24 מצבות מקרב 69. עוד מתברר מבדיקת המשפחות השכולות, ביניהן משפחת ויכסלבאום, כי 4 מבין 28 חברי המועצה להנצחת החייל, שהינם הורים שכולים בעצמם, הוסיפו טקסט למצבות. בין יתר התמונות שהוגשו לבג"ץ, נראה קברו של ארז נאמן בבית הקברות הצבאי בקריית שאול. ארז נאמן הוא בנו של יצחק נאמן, החבר במועצה להנצחת החייל, ועל קברו הוקם עמוד ועליו הונחו האותות הצבאיים שלו.

"יצחק נאמן שדגל באחידות הנוסח על המצבות לא יכול היה לעמוד בגזירה של עקרון האחידות והוא בפועל כמו הורים שכולים רבים החפצים לתת ביטוי אישי בגבי מצבתו האחידה של בנו הנפטר", כותבות המשפחות השכולות.

המצבה לערן טרם הוקמה

עד כה לא הקימה משפחת ויכסלבאום מצבה לערן עקב התנגדות מערכת הביטחון לאפשר לה להוסיף את שמות אחיו למצבה.

הדיון הצפוי היום בבג"ץ ייערך לאחר שהמועצה להנצחת החייל החליטה לפני כחודשיים לדחות את ההצעה להקצות שורה אישית בכל מצבה, שבה תוכל המשפחה לבטא את רגשותיה על פי קריטריונים מסוימים. את ההצעה העלו חמישה שופטי בג"ץ בדיון קודם בעניין זה, שנערך לפני כשנה בעקבות דחיית עתירתם של הורי החייל ערן ויכסלבאום.

לאחר הכרעתם, המליצו שופטי בג"ץ לדון במועצה להנצחת החייל בהורדים הרשים לנוסח על המצבות מבלי להזדקק להכרעה שיפוטית בנושא. בעקבות זאת גיבשה מערכת הביטחון הצעת החלטה, לפיה תוקצה למשפחה שורה פרטית, בת 40 אותיות, שנות בגודלן, אשר תיכתב על המצבה או למרגלותיה, מבלי לשנות את הנוסח האחיד מטעם צה"ל. הצעה זו הועלתה להצבעה, אך לפניה נפגש עם חברי המועצה בארכותה של משפחת הטוחרים, עו"ד יעקב נאמן, שהציג בפניהם הצעת פשרה, אשר נועדה לאפשר מתן ביטוי אישי למשפחת החלל, בדומה להצעה שנוסחה קודם לכן במערכת הביטחון.

בהצבעה שנערכה במועצה תמכו 17 מ־28 חברי המועצה בהותרת המצב הקיים, כדי לשמור על המראה האחיד והשוויוני של בתי העלמין הצבאיים, בעוד ששאר חברי המועצה צידדו בצורך להקצות שורה אישית למשפחה. ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין אימץ את החלטת הרוב וקבע כי לא תותר חריגה מהנוסח האחיד במצבות חללי צה"ל.

לדברי ישראל בן אמיתי, יו"ר המועצה להנצחת החייל, ביקשה המועצה מרבין לפעול לאלתר לפינוי התוספות והביטויים האישיים של משפחות חללי צה"ל, כפי שהתגלו בבתי עלמין צבאיים.

"מבדיקה אקראית שערכתי בבית העלמין שבו טמון בני", אומר בן אמיתי, "גיליתי כי ל־19 מתוך 292 המצבות הצמידו הורי החללים את תמונות בניהם, ובעשרה קברים נוספים נוספו ארגזיות צמחים פרטיות, אשר הפריעו למעבר בשבילים. אחד ההורים הגדיל לעשות ואף שם סמל של [illegible].

"אחרי שביקשנו מרבין לפעול, גיליתי שאכן מרבית המתקנים או הארגזיות פונו מהמעברים אבל הם הושמו לצערי על הקברים עצמם. איני סבור שיש להשלים עם מצב שבו נפגם המראה האחיד של בתי העלמין הצבאיים. מי שמעוניין בביטוי אישי יכול להטמין את יקירו בבית עלמין אזרחי".

שריד הורה לחקור מתי דיווחה חב' קו צינור נפט אילת־אשקלון על הדליקה בחוות המיכלים שלה

מקורות בשירותי הכבאות: נודע לנו על הדליקה באיחור של כמה ימים. המנכ"ל: אין לנו מה להסתיר

מאת צפריר רינת

השר לאיכות הסביבה יוסי שריד הורה ביום שישי לפתוח בחקירה נגד חברת קו צינור הדלק אילת־אשקלון (קצא"א) בעקבות השריפה שאירעה בחוות המיכלים של החברה באשקלון ביום חמישי לפני שבועיים. דוברת המשרד מסרה שהשר החליט על החקירה לאחר דיווח שקיבל מצוות בדיקה ראשוני של המשרד שכלל את אהרון וידר ואת מנהל מחוז דרום של המשרד, אריק בר שדה.

המשרד לאיכות הסביבה מתכוון להמשיך ולבדוק בשבוע הקרוב כיצד טיפלה חברת קצא"א בשריפה שאירעה בעקבות פגיעת ברק, והאם דיווחה לרשויות המתאימות על האירוע. מהמשרד נמסר כי המתקן של חברת קצא"א באשקלון פועל ללא רשיון עסק וללא היתר רעלים כפי שמתחייב מחוק חומרים מסוכנים שאושר לפני חצי שנה.

בעת השריפה בחווה נפגע מיכל של דלק גולמי. ממיכל זה והמיכלים הסמוכים לו מועבר דלק בצנרת תת קרקעית לאשדוד. כמו כן יש דיווחים סותרים על מימדי השריפה שאירעה בחוות המיכלים ועל האמצעים בהם נקטה חברת קצא"א בעת הדיווח על האירוע. דובר חברת קצא"א, יאיר וידר, אמר שהשריפה ארכה כ־12 דקות, והיא נמנעה ברפנות המיכל, וכבתה מבלי שתתפשט אל הדלק עצמו. מהמשרד לאיכות הסביבה נמסר שעדיין לא ברור בדיוק מה היו מימדי השריפה וכי נמצאו סימני שריפה במיכל ומסביב לו.

מקורות בשירותי הכבאות בעיר אשקלון מסרו כי נודע להם על השריפה באקראי כמה ימים לאחר שפרצה. אולם וידר אומר כי למרות השריפה העבירו אנשי החברה דיווח לתחנת הכיבוי באשקלון.

וידר אומר שלרשות החברה צוותי כיבוי מיומנים שלהם ציוד שלא נמצא ברשות הכבאים באשקלון. הוא הכחיש את הטענות שהשריפה היתה עלולה לסכן את העיר אשקלון ואמר שתנאי הבטיחות בחוות המיכלים שונים לחלוטין מאלו הקיימים בחוות באילת המבנים בתוך פרצו שריפות שגרמו לפגיעות קשות בנפש וברכוש.

וידר הודה שהמתקן פועל ללא רשיון עסק ואמר שהדבר באחר מודעות של החברה לתקנות הדרשות של חוק חומרים מסוכנים. לדבריו, יטופל נושא הרשיון כבר בימים הקרובים. לטענתו עמדה החברה בכל בדיקות הבטיחות שהעמידו בפני חברת קצא"א הצבא ומשרד הבריאות.

[illegible] מוסיפה: "הנהלת קצא"א פתוחה לביקורת כל ועדת חקירה ועיתונאים, וכל גוף ציבורי שירצה לערוך בדיקה בחברה יוכל לעשות זאת. אין לנו מה להסתיר", אמר מנכ"ל חברת קצא"א באשקלון, ראובן בונה.

יועץ התקשורת של החברה שמואל אלגרבלי אמר אתמול כי לא היה שום ניסיון מצד החברה להסתיר את דבר הדליקה, ועובדה שהדבר דווח למכבי האש. "מוטב לפוליטיקאים שיתעסקו בדברים אמיתיים ולא בזוטות אותן הם מנסים לנפח", ציין.

סקר שנעשה בקרב חיילי צה"ל בגזרה מגלה:

46% מהחיילים נתקלו ב"התנהגות בלתי מוסרית כלפי הפלשתינאים"

72% מהחיילים ציינו כי הפעילות היומיומית בגזרה "שוחקת מאד". הסקר נערך ע"י מחלקת מדעי ההתנהגות של צה"ל בקרב 780 לוחמים

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

46% אחוז מהחיילים בשירות סדיר המשרתים בשטחים טוענים כי נתקלו בעת שירותם בהתנהגות לא מוסרית של חיילי צה"ל כלפי האוכלוסייה הפלשתינאית, זה אחד הממצאים של סקר שנערך על ידי מחלקת מדעי ההתנהגות בצה"ל בקרב 780 חיילים לוחמים.

מהממצאים, שנמסרו באחרונה לוועדת החוץ והבטחון של הכנסת, עולה כי החיילים סיפרו שנתקלו בשימוש באלימות פיזית מעבר לנדרש או ללא סיבה כלפי הפלשתינאים, השפלה וחוסר התחשבות, השחתת רכוש פלשתינאי.

הממצאים מצביעים על כך ששיעור גבוה מקרב החיילים (72%) חשים שהפעילות היומיומית בגזרה שוחקת מאד. עולה בבירור שמוראל החיילים ושביעות רצונם מהשירות בגזרה הם נמוכים, בהשוואה לממצאים בסקר דומה שנערך בנובמבר אשתקד ובהשוואה למוראל של כלל חיילי צה"ל.

מרבית החיילים ציינו כי הוראות הפתיחה באש, הגדרות ההתנהגות במחסומים וההתנהגות כלפי האוכלוסייה היהודית ברורות להם היטב. עם זאת הגדירו כ־66% מהחיילים את מקרי יידוי האבנים עליהם כמצבי אי ודאות התנהגותית. כך, למשל, ציינו חלק מהחיילים כי "יש מצבים של זריקת אבנים, שלפי הפקודות אינן מהוות סכנת חיים, אך לא ניתן לפתור אותן על ידי אמצעי הלוחמה שלנו המותרים לנו ואז למרות כל ההוראות יש צורך לירות, למרות שהדבר נוגד את הפקודות".

החיילים נתבקשו להשיב מהן המשימות העיקריות שלהם. מרביתם השיבו כי המטרה החשובה ביותר הניצבת בפניהם היא המלחמה במבקשי החמאס ואבטחת היישובים היהודיים. מרבית החיילים ציינו כי יחידותיהם מוכנות בדרך כלל לביצוע המשימות המוטלות עליהם, אולם כ־50% סבורים שצה"ל רך מדי במגעיו עם האוכלוסייה המקומית.

80%: פלשתינאים שונאים חיילים

בקשר ליחסה של האוכלוסייה הפלשתינאית כלפי צה"ל, ציינו 81% שהפלשתינאים מצייתים להוראות החיילים, כ־80% אמרו שהם שונאים את החיילים, 57% ציינו כי הפלשתינאים פוחדים מהם, 37% סבורים שהפלשתינאים מזלזלים בהם, 18.5% סבורים שהם מתחנפים לחיילים ו־14% סבורים שהפלשתינאים מסכנים אותם פיזית.

סופרו הפרלמנטרי של "הארץ" מציין כי מטרת הסקר שנערך בחודש מאי '94 היתה לגבש תמונת מצב על עמדות החיילים ביחידות הסדירות המשרתות בגזרה. השאלונים שהופצו בקרב החיילים הוכנו על ידי אנשי מקצוע בראשות פסיכולוג.

ממצאי הסקר הועברו לידיו של מפקד כוחות צה"ל ביו"ש האלוף שאול מופז שמינה צוות לבחינת ממצאי הסקר ולגיבוש מסקנות המלצות.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בורג פועל "לכינוס חירום להצלת העבודה"

בעבודה חוששים שיהיה זה כינוס "מרידה" בראש הממשלה. "המנהיגות עוברת אלינו. איש לא יחסל אותנו", אמר בורג. רבין: את "כל הקשקושים על הקלקולים בתפקוד הממשלה משמיעים עיתונאים, פוליטיקאים וחברים מתוסכלים בעבודה, בני דור מבוגר החושב את עצמו לצעיר"

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

"הכשל המנהיגותי של צמרת מפלגת העבודה הנוכחית כבר הביא לפרישת רמון, ומי שחושב שאפשר להמשיך בסגנון הזה של ועדה מוחלת, יביא בסופו של דבר לפרישתם של חברים נוספים מהמפלגה ולהרס טוטלי של מפלגת העבודה". כך אמר בסוף השבוע ח"כ אברהם בורג, בתגובה להתקפת ראש הממשלה יצחק רבין על ח"כ תגי מירום בישיבת מרכז מפלגת העבודה ביום חמישי שעבר.

בנאומו בפני מרכז המפלגה אמר רבין — בתגובה לדברים שהשמיע ח"כ מירום נגדו ונגד מנכ"ל משרד ראש הממשלה שמעון שבס בישיבת סיעת העבודה בשבוע שעבר — כי ישעל לכך שהתנועה הקיבוצית, שמירום הוא אחד מנציגיה בכנסת, תוליש במועמד אחר לרשימת העבודה לכנסת הבאה.

ח"כ בורג, ידידו של מירום, הודיע בסוף השבוע כי הוא פועל "לכינוס חירום להצלת מפלגת העבודה". בעבודה חוששים שיהיה זה כינוס "מרידה" ברבין ובהנהגה הנוכחית של המפלגה. בורג נמנה עם קבוצת "השמינייה" בעבודה, בה חברים גם ח"כ מירום, יוסי ביילין, חיים רמון ואחרים. חלק מחברי "השמינייה" שותפים עם ח"כ בורג ליוזמה לכינוס החירום, שבכירים בעבודה רואים בו כמו ביטוי ראשון ל"מרד גלוי" ברבין.

הבכירים בעבודה העריכו כי השתלחות רבין במירום, ובכל מי שמעז למתוח ביקורת עליו ועל "הקלקולים" בממשלה ובמפלגה, עלולה לגרום לפילוג במפלגה. לדבריהם, הדבר עלול להוביל לכך שחברים נוספים במפלגה יפרשו ממנה ויחברו לרמון או למפלגה שיקים לקראת הבחירות הבאות.

לחלופין אומרים בעבודה כי קיימת אפשרות שמירום וחבריו יצאו לפעול להחלפת ההנהגה הוותיקה במפלגה, בראשות רבין ופרס, במועמדים צעירים יותר כבר בבחירות המקדימות הקרובות.

המלצה ברוח זו נתנה קבוצת מומחים בדיון שזימן לאחרונה מזכ"ל העבודה ח"כ נסים זווילי. בין המומחים שתמכו בהמלצה — יועצו לשעבר של רבין, ד"ר חיים אסא.

בהקשר זה מוזכר שמו של רמון, למרות שהוא הודיע שלא יתמודד על ראשות הממשלה אם רבין יחזור ויציג את מועמדותו.

מקורות בעבודה אומרים כי המשבר הנוכחי עשוי להעלות את קרנו של אהוד ברק, ולגרום לכך שרבים במפלגה יראו בו את מועמד העבודה לראשות הממשלה כבר בבחירות הקרובות.

"רבין מחריף את המתיחות"

זווילי הוא אחד מהתומכים העיקריים בשילוב ברק במפלגה מיד עם שחרורו מהצבא, ופועל למינויו ליו"ר מטה הבחירות של מפלגת העבודה.

בעבודה גוברת הדאגה מהמתיחות הגוברת בין ראש הממשלה לחלק משריו וחלק מחברי הכנסת. אחד משרי הממשלה האשים את רבין כי במקום לפעול להרגעת הרוחות ולהשכנת שלום בית הוא מחריף את המתיחות בהתבטאויותיו נגד שרים וחברי כנסת ממפלגתו. בהקשר זה הזכיר השר את דברי רבין בפני ועדת העורכים שלשום, בהם בלט, לדעת השר, היחס המזלזל של רבין לשרים וחברי סיעתו בכנסת. "רבין מבקר את כולם, את העם ואת הכבירים במפלגתו, הוא עלול בשל כך להפסיד את הבחירות", אמר שר אחר.

בעבודה מציינים כי הסכסוכים הפנימיים במפלגה יוצרים את משבר המנהיגות במפלגת העבודה — הפעם לא בין מחנה רבין ופרס, אלא מחנות ששרים אחרים, כמו משה שחל, בנימין בן אליעזר ואחרים, ייתמו. ח"כ רענן כהן, יו"ר אגף הבחירות בעבודה, הזהיר שלעבודה "אסור לחזור על שגיאות הליכוד, שהתבטאו ביריבות בין שרים ובפלגנות שהביאה לכך שהליכוד איבד את השלטון".

כהן קרא לשרי הממשלה ולחברי סיעתו בכנסת לרסן את עצמם, לתקן את הקלקולים ולהפנות את מרצם לפעולות משרדיהם כדי להבליט את הישגים ולהבטיח את המשך שלטון העבודה.

בורג: איש לא יוכל לנו

ברמזו על המהפך שהוא וחבריו חותרים אליו בהנהגת מפלגת העבודה אמר בורג: "מנהיגות מפלגת העבודה עוברת לדור שלנו. אנחנו צדקנו במשך 20 שנה בעניין השלום ובענייני חברה וכלכלה. מפלגת העבודה נמצאת היום בעמדותינו, ואין לנו שום כוונה להפוך לעוד דור של אדמה חרוכה מתחת לרבין ופרס. אנחנו דור עצמאי עם חשיבה אוטונומית שחייב את כוחו ואת עוצמתו ואת עצמאותו לרבבות בוחרים ששלחו אותנו לכנסת. איש לא יחסל אותנו. איש לא יוכל לנו".

"סדרת גיבוש"

ח"כ אלי גולדשמידט פנה ליו"ר סיעת העבודה, ח"כ אלי דיין, ולשר האוצר, אברהם שוחט, בהצעה לקיים "סדרת גיבוש" לכל חברי הסיעה בכנסת, ובכללם לשרים, בקיבוצו, דגניה ב'. גולדשמידט מציע לערוך את "סדרת הגיבוש" במסגרת סוף שבוע ארוך בקיבוץ, במטרה "לעשות חשבון נפש נוקב באשר להמשך דרכה של העבודה בשנתיים שנותרו עד תום הקדנציה", כדבריו.

לדברי גולדשמידט, הוא רואה במפגש כזה צעד הכרחי ליצירת גיבוש מחודש ו"החזרת הסיעה להתנהגות שפויה". הוא מציע שב"סדרת הגיבוש" יעלו חברי הכנסת והשרים את כל טענותיהם, "הפעם בלי לקרוץ לכותרות בעיתונים המשרתות אינטרסים של פריימריס, אלא מתוך רצון אמיתי לשפר את המצב".

גולדשמידט השווה את סיעת העבודה כיום ליחידה צבאית "הסובלת ממוראל נמוך, למרות שהישגיה אינם מצדיקים זאת". לדבריו, "ללא התעשתות מיידית וחזרה למסלול עבודה נורמלי יאבד הציבור את אמונו במפלגה, יהיו הישגיה אשר יהיו. אם חברי הכנסת בימין נתניהו ודוד לוי יכלו להתגבר על העוינות הקשה ביניהם ברגע שהריחו את חולשת העבודה, עלינו להפסיק את תהליך הגשת השלטון על מגש הכסף של הקלקולים לידי הליכוד".

"הסכמי עבודה מטומטמים"

(ע). ראש הממשלה יצחק רבין הופיע שלשום בפני ועדת העורכים של העיתונות היומית. בדברו על "בעיות פנים" דוחה רבין את "כל הקשקושים על הקלקולים" בתפקוד הממשלה, שמשמיעים לדבריו עיתונאים, פוליטיקאים וחברים מתוסכלים בעבודה, "שהם בני דור מבוגר החושב את עצמו לצעיר".

"ראש הממשלה והממשלה צריכים להוליך על מה הם הולכים ולהיות נאמנים לתפיסת עולמם, ולא לבחון עצמם בכל שבוע במשאלי דעת קהל, אם זה מוצא חן בעיני מישהו או לא. אני מתנסה כל בגנות ובעיסוק על השנתיים וחצי שבהן אני מבקר", אמר רבין. הוא דוחה את כל "הרכילויות", בציינו כי בין אנשים יש "בעיות אישיות" בכל מקום.

רבין, שאיחר לישיבה בגלל פקקי תנועה ברחובות תל אביב, העיד בלגלוג שהדבר מעיד על המצב הכלכלי הקשה. כל שנה נרכשות 120 אלף מכוניות חדשות, ומיליון וחצי ישראלים נוסעים לחו"ל. אין מדינה בעולם שהגיעה לשיעור של 30% בתיירות יוצאת, כמו ישראל, אמר.

לדברי רבין, "אין תקופה שבה נדרש יותר שינוי גישות במוסכמות מאשר בתקופתנו, בתוקף נסיבות חיצוניות ופנימיות". בהקשר זה דיבר ראש הממשלה על ההכרח להנהיג שכר הוגן על פי התפוקה במגזר הכלכלי, מבלי להיות קשורים ל"הסכמי עבודה מטומטמים, שהם ירושה של 30 שנה, ושגם למפלגתי יש חלק בזה".

ראש הממשלה אמר כי יש להוציא את המונופול מהחברות הממשלתיות ולהמשיך בהפרטה, גם אם הדבר יהיה כרוך בפיטורי עובדים. פיטורי 16 אלף עובדים בתעשיות הביטחוניות שיפרו את היעילות שלהן, אמר.

לדברי רבין, יש להילחם באבטלה וליצור מקומות עבודה, גם אם השכר יהיה נמוך יותר, במקום לשלם דמי אבטלה. אין צורך להביא 100 אלף עובדים זרים ו־40 אלף פלשתינאים, וישראלים יכולים לתפוס את מקומם, אמר. לדבריו, תוספות השכר הגדולות גרמו להאצת האינפלציה.

בנוגע לסיוע מארה"ב אמר רבין כי מצפה לישראל התמודדות קשה לא על הסיוע הביטחוני אלא על הסיוע האזרחי, וכי ישראל לא תוכל להגיע לרווחה על חשבון משלם המסים האמריקאי.

מנכ"ל משרד הדתות: קיפוח משווע של הדרוזים והמוסלמים בתקציב

משרד הדתות ייעד השנה 0.1% מתקציבו למוסלמים ולדרוזים

מאת שחר אילן

משרד הדתות ייעד השנה כ־0.1 אחוז מתקציבו לשירותי דת למוסלמים ולדרוזים — כ־800 אלף שקל — למרות שאוכלוסייה זאת מונה קרוב לעשרה אחוז מתושבי המדינה — כך מסרו מנכ"ל משרד הדתות, זאב רוזנברג, ויועץ שר הדתות, ישראל ליפל, בישיבה שנערכה בשבוע שעבר עם אנשי היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר.

"עזרה ראשונה"

עם זאת, בהתייעצויות שנערכו בעניין בין בכירי משרדי ראש הממשלה, האוצר, הדתות והיועץ המשפטי, הוחלט להעביר השנה למוסלמים ולדרוזים כארבעה וחצי מיליון שקל — שיילקחו מהרזרבות התקציביות של המשרד לנושאים שהוגדרו כ"עזרה ראשונה".

בנוסף הוחלט, כי בשנה הבאה ייתוספו לתקציב המוסלמים והדרוזים ארבעה מיליון שקל.

ההחלטה התקבלה בעקבות תוכנית חירום שהציע ליפל, לפיה יועברו עשרה מיליון שקל לעדות הלא יהודיות, למימון צרכים דחופים, בהם השלמת בניית מסגדים שהופסקה, שיפוץ בתי קברות מוסלמים שחוללו והשלמת התשתית לבניית בתי קברות דרוזיים.

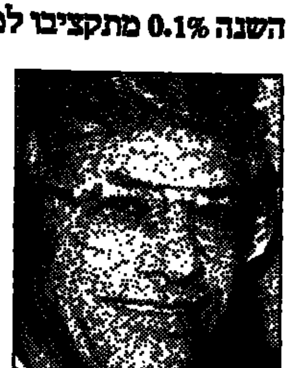

רוזנברג. "תקציב מעליב"

בישיבה אמרו רוזנברג וליפל, כי קיפוח העדות הלא יהודיות בתקציב משרד הדתות הוא משווע, ולמעשה הן אינן מקבלות דבר.

לדברי רוזנברג, תקציב משרד הדתות למוסלמים ולדרוזים הוא "מעליב, פוגע ומעודד התמרמרות".

בישיבה גם נאמר, כי נראה שאם תוגש עתירה לבג"ץ בעניין הקיפוח, היא תתקבל.

מותקף בעיתונות החרדית

מדיניות הקיפוח של המוסלמים והדרוזים במשרד הדתות נמשכת זה שנים, בעיקר בגלל השליטה של המפלגות הדתיות במשרד. ליפל, המוביל את המאבק לשינוי המדיניות, מותקף בשל כך רבות בעיתונות החרדית.

ליפל אמר, כי בגלל התקציב המביך הוא נמנע השנה מביקורים רשמיים ביישובים מוסלמיים ודרוזיים.

לדבריו, מקומות קדושים למוסלמים בישראל, ובתי קברות מוסלמים רבים, מוזנחים ונטושים. הוא הדגיש, כי כמה ממקומות אלה נתונים לסכנת השתלטות של יזמים כלכליים, שמעוניינים להרוס אותם לצורכי בנייה ופיתוח.

"לא צריך להחזיר למוסלמים את השליטה במקומות האלה, אבל צריך לשמור שלא יחללו אותם", אמר ליפל.

"בעיה מוסרית ומדינית"

הוא ציין, כי האימאמים המוסלמים מקבלים שכר ברמה הנמוכה ביותר בשירות הציבורי — בין 1,600 ל־1,800 שקל לחודש. לעומת זאת, הוא אמר, שכרו של רב אזורי בעל מעמד מקביל הוא כ־3,500 שקל לחודש.

"הקיפוח הזה יוצר בעיה מוסרית, מדינית וביטחונית", אמר ליפל.

ליפל הביא לישיבה סיכום של בקשות התקציב מהמשרד בשנתיים האחרונות, מגורמים לא יהודים, בסך 32 מיליון שקל.

שוחט דוחה את בקשת נציגי הדרוזים לתוספת תקציב בסך 295 מיליון ש'

רבין הורה לשוחט להעלות הנושא הבוקר בממשלה. היום מתוכננת הפגנה

מאת גדי מלך ויוסף אלגזי

פגישה שהתקיימה שלשום בין שר האוצר אברהם שוחט וראשי המועצות הדרוזיות, בדבר הגדלת התקציבים למגזר הדרוזי, הסתיימה ללא תוצאות.

בפגישה, שבה השתתפו גם ראשי מרכז השלטון המקומי ונציגי משרד הפנים, הציע שוחט להגדיל את התקציבים המיועדים לפיתוח המגזר הדרוזי בשנת '95 מ־100 מיליון שקל ל־130 מיליון שקל, ואת עד שצוות משותף לממשלה, לשלטון המקומי ולנציגי הדרוזים יבדוק את צרכי הפיתוח הנדרשים להשגת שוויון בין המגזר הדרוזי והמגזר היהודי, על בסיס מסמך שהציגו ראשי המועצות הדרוזיות. שוחט התחייב כי הצוות יסיים את בדיקתו תוך חודשיים וחצי, וכי המלצותיו יופעלו החל משנת '95.

ראשי המועצות הדרוזיות דחו את ההצעה וביקשו לקבל לאלתר סכום של 295 מיליון שקל על חשבון ההמלצות העתידיות של הצוות. שוחט אמר כי אינו יכול להיענות לדרישה כזו.

בתום הפגישה הביע שוחט את אכזבתו מכך שראשי המועצות הדרוזיות לא נענו להצעותיו, שלדבריו נועדו לבסוף להביא לשוויון בין המגזר הדרוזי והמגזר היהודי.

ראש הממשלה יצחק רבין הורה לשר האוצר להעלות את הנושא היום בממשלה.

נשיא המדינה עזר ויצמן זימן להיום בשעה 8 בבוקר פגישה בלשכתו בירושלים עם שלושה מראשי השבטים בניסיון אחרון למנוע את ההפגנה.

בעקבות כישלון הפגישה שהתקיימה ביום שישי במשרד האוצר בירושלים, החליט ועד הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות לקיים את ההפגנה המתוכננת להיום לפני הבניינים בקריית הממשלה בירושלים. כמו כן הוחלט להמשיך בשביתה באוהל המחאה מול משרד ראש הממשלה, הנכנסת היום לשבוע הרביעי שלה.

"למרות הגשמים ומזג האוויר הגרוע, אנו מצפים להפגנת מחאה המונית וזועמת, שתבטא את התסכול ואת הזעם של תושבי היישובים הדרוזיים והצ'רקסים כלפי הממשלה, שאינה רוצה לקיים הבטחות של ממשלות קודמות בעניין השוויון", הצהיר אתמול דובר ועד הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות ויו"ר המועצה המקומית מראר, אסעד עיידה.

אתמול, בשעה מאוחרת, אמור היה סגן יו"ר מרכז השלטון המקומי, מקסים לוי, לקיים שיחות של הרגע האחרון עם ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות באוהל המחאה שלהם בירושלים. "אין ספק ש־13 היישובים הדרוזיים והצ'רקסים, שבניהם משרתים בצבא, סובלים מקיפוח", אמר אתמול לוי, "עד היום לא מומשו ההתחייבויות ממשלה שניתנו להם בשנת 1991. התשתית של יישובים אלה קורסת, חסרים להם מתנ"סים, ואין להם פרויקטים לשיקום שכונות ולתיעוש; הזעקה שלהם מוצדקת". לבסוף, הפגישה עימו לא התקיימה.

שר האוצר, אברהם שוחט (ראשון מימין), וראשי המועצות הדרוזיות בדיון על התקציבים למגזר הדרוזי

תצלום: דוד [illegible]

השופטת פורת: מותר לפרסם את דיוני ביהמ"ש לנוער

מאת צבי הראל

שופטת בית המשפט המחוזי בתל אביב, מרים פורת, קבעה בסוף השבוע כי על פי רוב אין מניעה לפרסם את תוכן הדיונים בבית המשפט לנוער, אם הפרסום אינו כולל שמות או פרטים מזהים של הקטינים.

ההחלטה ניתנה בערעור שהגיש המקומון "צומת השרון" מרשת שוקן, על החלטה של שופט הנוער אברהם שיינפלד, מלפני כחצי שנה, שבה אסר לפרסם כל פרט שהוא מהדיון במעצרם של שני קטינים שהיו חשודים בביצוע עבירות פליליות. ימים אחדים לפני כן התיר שופט נוער אחר, לפרסם את הפרשה ללא פרטים מזהים של הקטינים.

בערעור על החלטת השופט שיינפלד טענה נציגת המדינה, עו"ד דורית שפירא, שלעיתונאי אין זכות עמידה (כלומר, אין לו מעמד) בבקשות להתרת פרסום. פרקליטת רשת שוקן, עו"ד טלי ליבליך, טענה שלעיתונאי יש זכות עמידה בבקשה כזו. השופטת קיבלה את טענותיה וקבעה, כי "אין למנוע פרסום תוכן הליך המתנהל בפני בית המשפט אלא במקרים חריגים בלבד".

השופטת כתבה, כי "זכות הציבור לדעת היא ערך רחב וגובר על כל שיקול אחר, פרט לחריגים. זכות זו נועדה לתת מידע לציבור, להזהיר את הציבור ולמנוע איפה ואיפה בעניין פרסום".

אף כי השופטת קיבלה באופן עקרוני את טענות עו"ד ליבליך, קבעה כי במקרה זה גוברת זכות הקטינים על זכות הציבור לדעת, מפני שזה הליך שהסתיים לפני חצי שנה, ולכן "אין לפתוח בשלב זה את הפרשה מחדש".

המפכ"ל: המשטרה פועלת בצורה אינטנסיבית למיצוי החקירה בפרשת האזנות הסתר

מאת גדעון אלון
סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

מפכ"ל המשטרה אסף חפץ הודיע כי המשטרה פועלת בצורה אינטנסיבית ובמלוא תשומת הלב למיצוי החקירה בפרשת האזנות הסתר, במגמה לשרש תופעה חמורה זו.

המפכ"ל הגיב בכך על פנייתו של יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ח"כ דדי צוקר (מרצ), שציין כי פרשת האזנות הסתר, בה מעורבים בעלי עיתונים, איננה פרשה בעלת אופי פלילי בלבד. לדעתו, יש לפרשה זו מימד ציבורי מדאיג, שכן היא מעלה חשדות לעבירות בהן היה מעורב מו"ל או מו"לים השולטים על נתחים משמעותיים מן התקשורת הישראלית. הוא הדגיש כי לאישור החשדות או להפרכתן נודעת חשיבות ציבורית מן המעלה הראשונה.

במכתבים ששיגר בעניין זה גם אל היועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן־יאיר ופרקליטת המדינה דורית ביניש, מדגיש צוקר כי "אופיה של החקירה והמעורבים בה, מחייב גיבוי מיוחד של הדרג המקצועי העליון. אני פונה אליכם למען תקדישו תשומת לב מיוחדת לפרשות אלה והתפתחויותיהן. איני מאמין שללא תביעה יזומה מהנרצת לחקירה מהירה וממצה, תגיע החקירה למלוא מיצויה", כותב צוקר.

יו"ר ועדת החוקה הוסיף כי החליט לפנות אל הדרג המקצועי העליון בנושא זה "גם משום שאי מיצוי חשיפת העובדות, עלול לגרום לנזק כבד משום שהוא יותיר סימני שאלה גדולים לגבי מהות ואופי התנהגותם של בעלי תפקידים בתקשורת. סימני שאלה אלה כבר מטילים צל ועלולים להטיל צל כבד יותר בעתיד על אמינות הדיווח התקשורתי. הציבור מתקשה להבחין בין בעלי התפקידים השונים והוא עלול לסגל לעצמו גישה מכלילה של חוסר אמון כלפי התקשורת כולה", מזהיר צוקר.

היועץ המשפטי לממשלה הודיע לצוקר כי לקח לתשומת לבו את הרגשים והחששות שפירט במכתבו.

2,000 משפחות כבר רכשו דירות באמצעות משכנתא מועדפת

צבן: 250 משפחות עולים מאתיופיה יעברו בקרוב מקרוואנים לדיור קבע

מנהלי אתרים: יש המעדיפים להמתין לדיור ציבורי מאשר לקחת משכנתא

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעלייה וקליטה

250 משפחות של עולים מאתיופיה, המתגוררות בעשרה אתרי קרוואנים, יעברו לדיור קבע תוך חודשיים — כך הודיע בסוף השבוע שר הקליטה, יאיר צבן, בכנס מנהלים של אתרי קרוואנים.

בין אתרי הקרוואנים שיפונו צריפין, חצרות הפז, נווה עובד, ברנדייס (ליד חדרה) וחפץ חיים.

כיום יש 22 אתרי קרוואנים, שבהם מתגוררים עדיין עולים מאתיופיה. השר צבן ציין, כי על פי התוכנית ב־'95 יושלם מעברם של עולי אתיופיה מרוב אתרי הקרוואנים לדיור קבע, באמצעות המשכנתאות המיוחדות שהמדינה מעמידה לרשותם.

העולים מאתיופיה מקבלים משכנתא של כ־80 אלף דולר, ש־90% ממנה הם מענק, והחזריה הם — כ־120 שקל בחודש. הערכה היא, כי עד 600 משפחות עולים מאתיופיה עשויות לרכוש דירות באמצעות מבצע המשכנתא המיוחד בשנה הבאה.

"שליש — לדיור ציבורי"

עם זאת, אמר צבן כי כשליש מכלל עולי אתיופיה הגרים עדיין באתרי הקרוואנים — כ־1,000 משפחות — יזדקקו לדיור ציבורי. "אין להניח שעד סוף '96 יימצאו פתרונות דיור לכולם", אמר.

מנהלי אתרי הקרוואנים אמרו בכנס, כי "התגלו קשיים בפינוי עולים מאתיופיה, המסרבים לממש את זכותם למשכנתא מועדפת, ומתעקשים על קבלת דיור ציבורי ביישובים בהם עומדות דירות לרשות משרד הקליטה". דמי השכירות הנדרשים של הדירות הממשלתיות נמוכים עוד יותר מהחזרי המשכנתאות המועדפות, ונראה כי העולים מעדיפים להמתין באתרי הקרוואנים עד שיתפנו דירות כאלה.

הממונה על קליטת עולי אתיופיה במשרד הקליטה, עוזי גדור, מסר כי מבין 3,750 משפחות עולים מאתיופיה, שהתגוררו באתרי הקרוואנים לפני כשנה וחצי, 2,000 כבר רכשו דירות ו־1,650 מהם עברו לדירותיהם.

ח"כ בגין לבן־יאיר: האם רבין ידע על שיחות שבס־טרנר?

מאת גדעון אלון
סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

"האם ראש הממשלה יצחק רבין ידע על שיחותיו של מנכ"ל משרדו שמעון שבס עם מפכ"ל המשטרה לשעבר יעקב טרנר בעניינו של ח"כ אריה דרעי? האם ייתכן שרבין הוא שיזם שיחה זו", שאל ח"כ בני בגין (ליכוד) במכתב ששיגר אל היועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן־יאיר.

ח"כ בגין ציין כי בראיון בטלוויזיה סירב בשבוע שעבר שבס להשיב על השאלה אם ידע רבין על שיחתו עם המפכ"ל לשעבר. לדבריו מפרסום בעיתונות שלשום עולה כי בתשובה לשאלה דומה השיב שבס כי "אני לא נשבע שלא".

בגין ביקש מבן־יאיר להודיע לציבור אם בהחלטתו לנקוט בהליכים משמעתיים נגד מנכ"ל משרד ראש הממשלה, לקח בחשבון את האפשרות ששבס פעל בעניין זה בשליחות רבין.

ח"כ אלול דורש מהכנסת לדחות את הפעלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי

"למרות שנקבע תאריך יעד להפעלת החוק, התשתית עדיין אינה מוכנה"

מאת ערנה אירוזר
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

יו"ר הלובי החברתי בכנסת, ח"כ רפי אלול, פנה בסוף השבוע אל שר הבריאות, ד"ר אפרים סנה, ליו"ר ועדת הכספים, ח"כ גדליה גל, וליו"ר ועדת העבודה והרווחה, ח"כ יוסי כץ, בדרישה לקיים דיון דחוף בכנסת כדי להביא לדחיית הפעלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי.

אלול טען, כי למרות שנקבע תאריך יעד להפעלת החוק — 1 בינואר '95 — התשתית להפעלתו אינה מוכנה.

לדברי אלול, עדיין לא הושלמו עשרות תקנות הקשורות בהפעלת החוק ובדרכי מימונו, לקופות החולים אין תקציב מאושר, ואין להן היכולת להתארגן בתקנות ברורות עד למועד הפעלת החוק כמתוכנן.

בנוסף, ציין אלול, ועדת העבודה עדיין לא הגדירה סל שירותים, ול־200 אלף אזרחים עדיין אין ביטוח רפואי.

בפנייתו מסתמך אלול, בין השאר, על דברי שר הבריאות בשבוע שעבר בוועדת הכספים, לפיהם אם לא תעודכן שיטת עדכון הסל הבריאות במסגרת החוק כך שתביא בחשבון את שיעור הגידול באוכלוסייה ואת החידושים בתחום הרפואה, תחול בשנים הקרובות ירידה ברמת שירותי הבריאות.

"יחסרו 600 מיליון שקל"

אלול ציין, כי על פי הערכות, ב־'95 יחסרו כ־500־600 מיליון שקל למימון החוק, וב־'96 יחסרו כמיליארד שקל. הוא הדגיש, כי מכיוון שטרם אושרה התקנה בכנסת לגבי סל השירותים, לא יכולות הקופות להיערך מבחינה תקציבית להפעלת החוק.

אלול מסר, כי בשלב זה הצטרפו ליוזמתו ח"כ אלי דיין, ח"כ רענן כהן, ח"כ יורם לס ממפלגת העבודה, וח"כ אבנר שאקי וח"כ יגאל ביבי מהמפד"ל. לדבריו, ח"כים נוספים מתכוונים להצטרף לדרישתו.

לובי נפרד לליכוד

צבי זרחיה מוסיף, כי בעקבות חילוקי דעות עם העבודה החליט הליכוד להקים לובי חברתי בכנסת, בראשות ח"כ שאול עמור, שיתקוף את פעולות הממשלה בתחומי החברה והכלכלה. ממלא מקומו של עמור יהיה ח"כ מאיר שטרית.

לדברי עמור, בלובי יהיו ח"כים מסיעות שונות, והוא ינהל מאבק לצמצום ממדי העוני ולחלוקה צודקת של תקציב המדינה. "הלובי החברתי שבראשות אלול סר למרות הקואליציה, ואינו ממלא את תפקידו", אמר עמור.

בכירים בליכוד טענו, כי "חשבנו שהלובי החברתי של אלול יעשה יד אחת עם יתר הח"כים למלחמה למען נושאים חברתיים, אולם הוא חושש לתקוף את הממשלה".

עמור מסר, כי בכוונתו להגיש תלונה אל ועדת האתיקה של הכנסת נגד ח"כ אלול, על כי אינו מפנה לו את מקומו בתפקיד כיו"ר הלובי החברתי בכנסת. עמור טען, כי לפני כשנתיים סוכם בינו לבין אלול על הנהגת רוטציה בלובי החברתי, לפיה בשנתיים הראשונות לכהונת הכנסת ה־13 ישמש אלול כיו"ר הלובי ולאחר מכן הוא ימסור לידיו את התפקיד.

לדבריו, עתה מסרב אלול לפנות את כיסאו, אף שהסכם ביניהם זכה לאישורו של ח"כ חיים רמון (עבודה), ששימש אז כשר המקשר בין הממשלה לכנסת.

בתגובה מסר אלול, כי הוא מסרב להעביר לעמור את משרת יו"ר הלובי החברתי מאחר שבשנתיים האחרונות נמנעו נציגי הליכוד מלהשתתף בישיבות הלובי, ובכך הפר הליכוד את הסיכום לשתף פעולה בלובי החברתי.

"אני לא נאחז בכיסאי ולא אכפת לי לוותר עליו, אבל מה שמעניין את הליכוד זה לתקוף את הממשלה", אמר אלול.

2,500 תלמידים אתיופים יועברו מהחינוך הדתי לבתיה"ס הממלכתיים

התוכנית, בעלות של 5 מיליון שקל, מיועדת, בין היתר, "למנוע בריחת תלמידים ותיקים"

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעלייה וקליטה

משרד החינוך יקצה חמישה מיליון שקל לביצוע תוכנית המיועדת להעברת 2,500 תלמידים אתיופים מבתי הספר של הממ"ד (חינוך ממלכתי דתי) לבתי הספר הממלכתיים, ולשיפור תנאי הלימוד של התלמידים האתיופים הלומדים בבתי ספר דתיים בשבעה יישובים. כך מסר סגן שר החינוך, מיכה גולדמן, הממונה על קליטת עלייה.

לדברי גולדמן, מטרת התוכנית היא למנוע בריחת תלמידים ותיקים מבתי הספר של הממ"ד ולהקטין את מספר התלמידים האתיופים הלומדים בהם, העומד כיום על כ־6,000.

יעד נוסף של התוכנית, אמר גולדמן, הוא שיפור סיכוייהם של התלמידים העולים לעמוד בבחינות הבגרות, כדי למנוע מהם להגיע לפנימיות של עליית הנוער, שם הם לומדים במסלולים מקצועיים בלבד.

גולדמן מסר, כי התוכנית תופעל כבר החודש בקריית־מלאכי, קריית־גת, אשדוד, נתניה, חדרה, עפולה ובאר־שבע. לדבריו, ביישובים אלה 40%־50% מהתלמידים בבתי הספר של הממ"ד הם עולים, בניגוד להנחיות משרד החינוך, לפיהן כדי לעודד אינטגרציה, שיעור העולים בבתי הספר לא יעלה על 25%. הוא הדגיש, כי מעבר התלמידים ייעשה בהסכמתם ובהסכמת הוריהם.

בנוסף, אמר גולדמן, "הורי היישוב הוותיק בבתי ספר של הממ"ד, ביישובים שבהם מצוי ריכוז גדול של עולים מאתיופיה, מוציאים את ילדיהם לבתי ספר אחרים, שבהם אין בכלל עולים מאתיופיה. כך למשל הוצאו התלמידים מבתי ספר בקריית־מלאכי לקיבוצים הסמוכים".

השבוע פורסם הבלינג, בשיתוף עם מכון ברוקדייל, מחקר שנערך ב־48 בתי ספר של הממ"ד, לפיו 60% מהתלמידים העולים מאתיופיה לומדים בהקבצות חלשות, וכי מנהלי בתי הספר נוטים להשאיר את העולים בכיתות מיוחדות ולא לשלבם בכיתות הרגילות, כדי למנוע את בריחת התלמידים הוותיקים מבתי הספר.

לפי התוכנית, שגובשה בידי צוות היגוי של משרד החינוך, כל יישוב משבעת היישובים יקבל 500־700 אלף שקל, שייועדו להעשרת העולים מאתיופיה, ולבתי הספר תוענק אוטונומיה בהוצאת הכסף. התוכנית מיועדת רק לעולים שעזבו את הקרוואנים לדירות של קבע.

התקציבים המיוחדים יאפשרו לעולים מאתיופיה לקבל, בין היתר, יום לימודים ארוך וחוגי העשרה במתנ"סים. לדברי גולדמן, הסכומים שיוקצו לתוכנית יאפשרו לשכור מורים מיומנים יותר, שעברו הכשרה מיוחדת בהוראת עולים מאתיופיה. בתוכנית ישולבו 300 מורים, מנהלים ומפקחים שעברו השתלמויות מיוחדות.

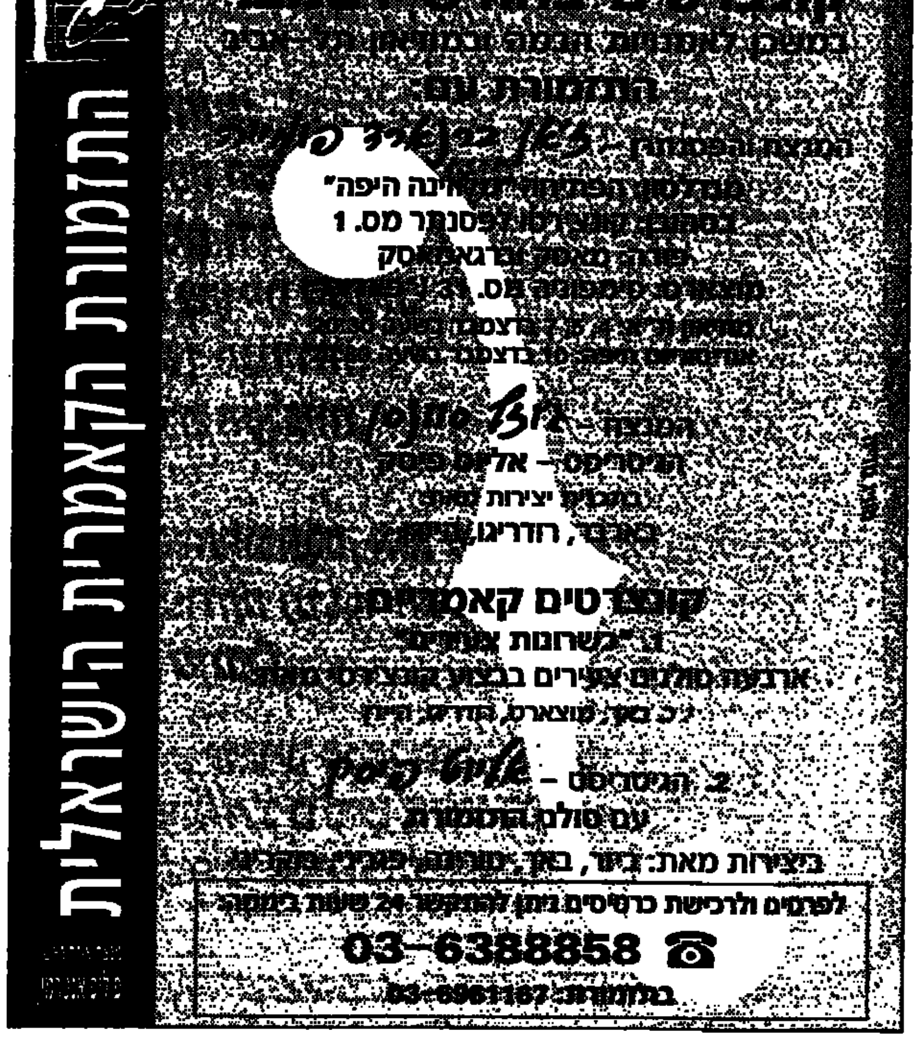

ועדת השרים לחקיקה מתנגדת להגבלת הפרס הראשון בהימורים

מאת גרשון אלון

ועדת השרים לחקיקה החליטה להתנגד לשתי הצעות חוק פרטיות שתכליתן להגביל את סכומי הזכיות בפרסי ההימורים של הלוטו והספורטוטו.

ח"כ רפאל איתן (צומת) הציע כי בהגרלה בה הפרס יהיה בן שני מיליון שקלים, יקבל הזוכה בפרס הראשון רק מיליון שקלים ויתרת הסכום תשולם לו בתשלומים שנתיים. ח"כ גדעון שגיא (עבודה) הציע כי אם הפרס הראשון יהיה גבוה מחמישה מיליון שקלים, ישולמו לזוכה אחד רק חמישה מיליון והיתרה תשולם בתשלומים חודשיים.

יוזמי הצעות החוק טוענים כי פריסת הסכום תמנע בזבוז והשקעות בלתי מבוקרות של הזוכים בפרסים גדולים.

נציגי משרד האוצר התנגדו להצעות החוק בנימוק שהקטנת סכומי הפרסים תפגע באטרקטיביות של ההימורים והכנסות מהם. כמו כן צוין כי הדבר יחייב הקמת מנגנון מיוחד שיטפל בתשלומים החודשיים ובהשקעת הכספים שטרם שולמו לזוכים.

המשטרה: צפויים מעצרים נוספים עקב הניסיונות להטות משחקי כדורגל

שלשום הוארך מעצרם של שני חשודים בפרשה: השחקן שמואל שמואל והעסקן אברהם שפנצר

מאת יוסי המנוי

מעצרם של שניים מהחשודים בתשלום שוחד, לשם הטיית תוצאות משחקי כדורגל, הוארך שלשום. שופטת בית משפט השלום בפתח-תקווה, נגה אוהד, האריכה ביום שישי, את מעצרו של שמואל שמואל (28) מקריית-שמונה, בשבעה ימים נוספים ואת מעצרו של אברהם שפנצר, (40) מרמת-גן, בחמישה ימים נוספים.

השניים נעצרו בשבוע שעבר על ידי היחידה הארצית לחקירות פשעים של המשטרה, במסגרת חקירה שמנהלת המשטרה בחשד כי באזור גוש דן פעלה כנופיית מהמרים, המשלמת שוחד לכדורגלנים כדי להטות תוצאות משחקים, במטרה להגדיל את סיכוייהם לזכות בהימורי הטוטו.

המשטרה חושדת כי שמואל, שחקן כדורגל ששיחק בקבוצת הפועל קריית-שמונה קיבל שוחד כדי לגרום להפסד קבוצתו במשחק שערך מול מכבי יפו בליגה הארצית לפני כחודשיים. הוא נעצר ביום רביעי שעבר.

שפנצר, שנעצר ביום חמישי האחרון, לשעבר חבר הנהלת הפועל רמת-גן, חשוד כי ביחד עם מהמרים נוספים שילם שוחד כספי לשחקני כדורגל כדי לגרום להטיית תוצאות משחקים, ובכך להשפיע על תוצאות הטוטו.

המשטרה ביקשה להאריך את מעצרו של שמואל בעשרה ימים. בבקשה להארכת מעצר נכתב כי החקירה הינה רק בתחילתה, היא קשה ומסועפת, מדובר במספר רב של מעורבים, וצפויים מעצרים נוספים. "שחרור של החשוד עלול לחבל קשות בחקירה".

לשאלת סניגורו של שמואל, עו"ד בני שקד, ענה נציג המשטרה, רב פקד מיכאל שרון, כי החשד הוא לגבי משחק אחד, אולם הוא סבור שמדובר בהטיית משחקים נוספים. "הוא לא שיחק במשחק שהיה בין מכבי יפו להפועל קריית-שמונה, והיתה לו סיבה לא לשחק, ועדיין את הדבר לבית המשפט", אמר נציג המשטרה.

סניגורו של שמואל אמר כי לקוחו היה יכול כבר בעבר לשבש את החקירה, שכן כבר בתחילת נובמבר הופיעו פרסומים על חקירת חברת מודיעין אזרחי בנושא.

גם את מעצרו של שפנצר ביקשה המשטרה להאריך בעשרה ימים. נציג המשטרה הבהיר בפני סניגורו של שפנצר, עו"ד משה הנסמן, כי המשטרה מנהלת חקירה סמויה נגד לקוחו זה שלושה שבועות. הוא ציין כי זה שבועיים מתנהלת חקירה סמויה בפרשה, בעקבות חקירת "מודיעין אזרחי", לפיה ניתן השוחד לשם הטיית משחק שנערך ב-8 באוקטובר '94. "זו נטייה של מהמרים, לגרום לתוצאות רצויות כדי לזכות בפרסים", אמר נציג המשטרה. לדבריו, יש גם עדות של שחקן כדורגל נוסף לשבש את החקירה בפרשה זו.

הוא הציע לשופטת ששפנצר יישב במעצר בית תוך מתן ערבות.

נציג המשטרה הבהיר כי לחברת מודיעין אזרחי אין סמכויות של משטרה. לדבריו, נעצר אדם החשוד שמסר את השוחד לחשוד זה והוא כלל לא נחקר ב"מודיעין אזרחי". נוסף לכך אמר: "אנחנו מתכוונים לחקור אנשים שכלל לא נחקרו ב"מודיעין אזרחי".

"בשלב זה מצויות ראיות לכאורה הקושרות את החשוד לעבירה המיוחסת לו", כתבה השופטת בהחלטתה, "לא הכל ידוע לחשוד בעקבות הפרסומים בתקשורת. פעולות החקירה הנדרשות והקשורות לביצוע מחייבות את מעצרו לשבעה ימים".

שפנצר אמר כי "נציג המשטרה חקר אותי בצורה הולמת. אני סבור שאין זה מתאים לי להישאר במעצר, זה פשע, יש לי משפחה, מקום עבודה. שנתיים הייתי מזכיר של, ועכשיו, כשאני עוזב, הדבר יגרום לי עוול שאיש לא יוכל להקנות. אין לי קשר לעבירות הללו, אני מכיר עשרות אלפי שחקני כדורגל, הייתי שחקן בעבר, ואני עוסק בכדורגל עשרות שנים. מישהו שירבב את שמי לעניין". סניגורו ציין כי לקוחו מכחיש כל קשר לפרשה והציע שהוא יוחזק במעצר בית.

בהחלטתה להאריך את מעצרו של שפנצר בחמישה ימים, ציינה השופטת כי "לאחר שעיינתי בחומר החקירה, אוכל לומר כי בשלב זה יש דבר מה הקושר את החשוד לעבירה המיוחסת לו. אני ממליצה כי בהזדמנות הבאה תבוצע לחשוד בדיקת פוליגרף".

פלילים

● **גרקומן חשוד בהריגת גרקומן אחר.** גרקומן בן 36 מיפו נעצר ביום שישי לעשרה ימים, בחשד שגרם למותו של גרקומן אחר על ידי הזרקת חומר רעיל לגופו. בא כוח המשטרה, רס"ר גרקיס יעקובי, סיפר בבית משפט השלום בתל אביב, כי ביום חמישי בצהרים נמצאה ביפו גופתו של משה רוזנפלד, כשהחשוד, איקרהיב עולמה, מנסה להחיותו. בקרבת הגופה נמצא מזרק ועל גופתו של רוזנפלד התגלה סימן להזרקה. עולמה חשוד שהזריק חומר מסוכן לגופו של רוזנפלד, וגרם למותו. לטענת החוקר, החשוד ידע כי מדובר בחומר מסוכן. (ט)

● **עולה חדש דקר את חברו במהלך ויכוח.** שני חברים, עולים חדשים, טיילו ביום שישי בלילה ברחוב אלנבי בתל אביב, כשלפתע פרץ ביניהם ויכוח, במהלכו שלף אחד מהם סכין ודקר את חברו. הפצוע פונה על ידי ניידת מד"א לבית החולים איכילוב, ונמסר כי מצבו קשה. הדוקר נעצר והועבר לחקירה במרחב ירקון בתל אביב. (ט)

● **חשוד בתקיפת אשתו שוחרר בערבות.** בן ציון מילילאשוילי, נהג משאית בן 42, נעצר ביום רביעי בלילה, בעקבות תלונת אשתו שהזעיקה את המשטרה בטענה שבעלה היכה אותה והכה בה במקל. החשוד הובא ביום שישי לבית משפט השלום בבאר שבע, שם כפר באשמות נגדו. לדבריו, באותו לילה חזר הביתה מעבודתו, ואשתו סירבה לפתוח בפניו את דלת הדירה והשאירה אותו בחוץ. לדבריו, הזעיקה שוטרים במטרה להעליל עליו כאילו היכה אותה. עם זאת הוא הודה שבמקביל תקף את אשתו, בתגובה על כך שהשליכה נגדו בקבוק ליקר בעת שהניח תפילין.

השופטת טור שוקי מצאה שחומר הראיות קושר את החשוד לביצוע העבירות המיוחסות לו. היא הבהירה כי אינה רואה צורך לעצרו כיוון שהחקירה הסתיימה, והורתה לשחררו בערבות של 5,000 שקל. השופטת אסרה על החשוד להיכנס לדירתו עד מחר, וקבעה כי החשוד ישהה בימים אלה במעצר בית מלא בבית אחותו בבאר שבע. (ט)

● **איש מילואים מואשם במתן שוחד לקצין.** יוסף ביטאויש, בן 29 מרמת גן, מואשם בבית משפט השלום בתל אביב במתן שוחד לרב-סרן צבי מרבני, ששירת בבסיס הקבע בראש מדור מגל מילואים במפקדת קצין העיר. בכתב האישום, עו"ד גאיה ההודריך, טוענת המאשימה, כי מרבני הוריד את הפרופיל הרפואי של הנאשם מ-65 ל-45, על ידי הזנת נתונים כוזבים למחשב, וגרם בכך להעברתו ליחידת מילואים במג"א בקרבת מקום מגוריו. נטען כי בתמורה נתן הנאשם למרבני 1,500 דולרים. (ט)

● **בעל משתלה בבית-דגן נעצר בחשד לסחר בסמים.** יחידת הסמים של משטרת מרחב השפלה, בפיקודו של פקד יעקב כהן, תפסה שלשום חמישה ק"ג חשיש ששוויים כ-100 אלף שקלים, מחובאים בתוך משתלה בבית-דגן. בעל המשתלה, תושב ראשון לציון בן 35 נעצר לחקירה. המשטרה חושדת כי שימש כסוחר סמים במסווה של בעל משתלה. מפקד המרחב, תנ"צ רחמים דהרי, מסר כי בעקבות מידע מודיעיני בוצעו חיפושים במשתלת "חוויה ושתילי" בבית-דגן. בחיפושים השתתפו גם כלבי גישוש. מפקד מרחב השפלה מסר עוד, כי מאז תחילת ינואר נעצרו במרחב השפלה 380 חשודים בסחר בסמים ובשימוש בהם. (ט)

● **שמשות שתי חנויות בתל אביב נופצו מזריקת גולות.** שלשום בבוקר התגלו סימנים דומים לידי ידי על שמשות מנופצות בשתי חנויות ברחוב הרצל בתל אביב. מבדיקה שערכו חוקרי מרחב ירקון וצוות זיהוי פלילי בשתי החנויות הוברר, כי השמשות נופצו כתוצאה מזריקת גולות לעברן. (ט)

תושב אשדוד נדקר למוות ליד מועדון ביבנה, שבו התקיימה מסיבת אסיד

המשטרה: הרקע למעשה – סכסוך על שליטה במוקדים להפצת סמים

מאת משה מרגאל

מאיר לוי, בן 28 מאשדוד, נהרג שלשום בדקירות סכין ליד מועדון עידוני ביבנה, שבו התקיימה מסיבת אסיד. המשטרה עצרה שלושה חשודים, גם הם תושבי אשדוד.

במשטרה מעריכים, כי הרצח בוצע על רקע של מאבקי שליטה בין עבריינים על מוקדים להפצת סמים באזור.

שלשום, כמה דקות לפני השעה 5 בבוקר, יצאו שלושה צעירים מהמקלט המשמש כמועדון בקריית החינוך המרכזית ביבנה, אשר בו התקיימה מסיבת אסיד, כדי להביא ממכוניתם כמה בקבוקי משקה.

אחד מהשלושה העיד במשטרה, כי באותה שעה, במרחק של כמה מטרים מהמועדון הבחין בהתגודדות של צעירים תושבי אשדוד סביב שני אנשים שהתקוטטו ביניהם. ואחד שלף סכין ודקר את השני בבטנו ובחלקי גופו. הנדקר נפל על המדרכה, והתוקף וחבריו נמלטו מהמקום.

מאיר לוי נפצע באורח אנוש. אמבולנס של מד"א העבירו לבית החולים "קפלן" ברחובות, אולם בדרך הוא מת מפצעיו.

למקום הרצח הגיעו שוטרי משטרת רחובות, בפיקודו של מפקד התחנה, סנ"צ אלי קליין, וכן אנשי המעבדה לזיהוי פלילי של מרחב השפלה. באותה שעה נמשכה מסיבת האסיד במועדון.

המשטרה עיכבה לחקירה את כל משתתפי המסיבה, 60 צעירים מכל רחבי הארץ. ברשות כמה מהם התגלו טבליות של אל-אס-די. כל המשתתפים טענו, כי אינם מכירים את הנרצח וכי לא היו עדים להיכנס שקים לעיקות הקטלני. לאחר מתן עדותם הם שוחררו בערבות עצמית, והמשטרה הורתה על סגירת המועדון.

חקירת הרצח הוטלה על צוות חקירה מיוחד ממשרד מפקד החוקרים של מרחב השפלה, בראשותה של רפ"ק רוית ברמאיר.

כמה שעות לאחר המקרה נעצרו שלושה צעירים מאשדוד, אשר על פי החשד היו מעורבים בקטטה שקדמה לרצח.

סגן מפקד משטרת מרחב השפלה, סגן ניצב דוד מכבור, אמר כי צפויים מעצרים נוספים. לדבריו, לנרצח היה עבר פלילי בעבירות סמים ורכוש.

המקום בו התקיימה מסיבת האסיד הוא מקלט שעיריית יבנה מסרה כדי לאפשר להפעילו כמועדון לצעירים. מפעם לפעם מתקיימות בו מסיבות ריקודים.

בשבוע שעבר הצליח, ככל הנראה, מארגן מסיבת האסיד, תושב יבנה כבן 30, לשכנע את מפעיל המועדון לקיים את המסיבה במקום. במשטרה בודקים אם מפעיל המועדון ידע מראש כי מדובר במסיבת אסיד.

שחל יקצה 500 אלף שקל לשיפור תנאי המעצר של קטינים באבו-כביר

דו"ח: בבית המעצר לכיש כלואים 8 קטינים בתא; 2 ישנים על הרצפה

מאת ראלי ספר ואביבה לורי

לאחר ביקור בבית המעצר אבו-כביר, הורה שר המשטרה, משה שחל, לשפר את תנאי המעצר של קטינים במקום – כך נאמר במכתב שנשלח מלשכת שחל למנכ"ל המועצה לשלום הילד, ד"ר יצחק קדמן. שחל יקציב לשיפור תנאי המעצר של קטינים באבו-כביר 500 אלף שקל.

שר המשטרה הורה כי "יפונו מיידית כל הנשים הקטינים וחייבי שב"ס (שכבר נשפטו ונגזר דינם)". עוד הורה שחל, כי "באגף הנוער בבית המעצר תהיה הפרדה מוחלטת בין נערים שזה מעצרם הראשון לבין נוער אחר (כלומר, נערים בעלי ניסיון עברייני עשיר)". שחל החליט להקים ועדת מומחים, "שתגבש המלצות בכל הקשור לשיפור בית המעצר ושיפוצו, עד להבאתו למצב בו יעמוד בסטנדרטים אשר נקבעו לבית מעצר מודרני. המודל שייקבע ישמש דוגמה לבתי מעצר אחרים".

הוועדה אף הונחתה לקבוע סטנדרטים לרמת ההגיינה האישית של הכלואים הקטינים. בין השאר, ביקש השר לבחון אפשרות לרכוש בשביל העצורים כלי מיטה חד-פעמיים.

לדברי שחל, "תנאי המעצר הם בראש סולם העדיפויות של משרד המשטרה. בתוכנית – להוסיף 4,000 מקומות כליאה עד שנת 2000. הקושי במימוש התוכנית נובע מהתנגדות ראשי הרשויות המקומיות להוציא היתרי בנייה לבתי כלא בתחום שיפוטם".

שחל ביקר גם בבית המעצר קישון, המשמש גם כבית-כלא, וסובל מתנאי צפיפות קשים.

מחסור במיטות

אחת הבעיות הקשות בבית המעצר קישון היא מחסור במיטות. אסירים רבים ישנים על הרצפה. שר המשטרה הבטיח בתום סיורו לדאוג באופן אישי לכך שכל עציר ואסיר יישן על מיטה עם מזרן. השר אף התחייב להוציא מבית המעצר קישון כ-120 אסירים שכבר נשפטו, בשבועות הקרובים, לדאוג לרופא שיניים קבוע ולתת לשלטונות בית המעצר תקציב מיוחד לגמילה מסמים.

דו"ח של האגודה הבינלאומית לזכויות הילד, אב"י, מציין כי התנאים בבית המעצר לכיש "אינם עונים לסטנדרטים בינלאומיים, אשר נקבעו בכללי האו"ם להגנת קטינים כלואים, וכן לא עונים על תקנים המופיעים בהנחיות פנימיות של המשטרה ובפסיקת בית המשפט העליון".

הצוות שביקר בבית המעצר לכיש מצא, כי במקום, המיועד ל-106 בני אדם, היו כלואים ביום הביקור 130 עצורים. "כמו בבתי מעצר אחרים, נאלץ גם בית מעצר זה לקלוט חייבי שב"ס".

עוד נטען בדו"ח, כי בניגוד להוראות המשטרה, שלפיהן על הקטינים להיות מובלים למעצר ברכב לבן ובידי שוטרים לבושים בבגדים אזרחיים, כדי למנוע אפשרות להתוגג, "הקטינים מובאים לבית המעצר בניידת משטרתית רגילה, ואנשי הליווי לובשים מדים". כמו כן, מצאו אנשי אב"י, כי "העצורים הקטינים כבולים כדבר שבשגרה, ודבר זה נוגד אף הוא את הוראות המשטרה".

תא אחד לקטינים

עוד נכתב בדו"ח, כי רק תא אחד בבית המעצר לכיש מיועד לקטינים, וכביכול להגיות הוא אינו מבודל משאר התאים, כך שהקטינים יכולים לבוא במגע עם עבריינים בוגרים. "במצב כזה, אין אפשרות לבצע חלוקה פנימית כלשהי בין העצורים הקטינים – בין אלה שעצורים בראשונה לבין אלה שעצורים עד תום ההליכים".

לנציגי אב"י נמסר, כי בית המעצר לכיש כולא שמונה קטינים בתא אחד, שבו שניים מהמזרנים מונחים על הרצפה. הקטינים אף אוכלים בתא, על הרצפה. הרשויות הכחישו כי יש מחסור במים חמים, אולם לטענת העצורים, לאחר השימוש במקלחת נכנסים מים לחדר. "במצב זה מתעצם שבעתיים הצורך שבהנחת מזרון שינה על הרצפה", נטען.

עוד צוין בדו"ח, כי העצורים הקטינים התלוננו על רמת הניקיון במקום, וכן על חלוקת מזון בודדת. הדו"ח מצטט את חוות דעתו של בית המשפט העליון בנושא זה: "אין להשלים עם היעדר להרגלי אכילה של בהמות".

בביקור אף נמצא, כי "התא שבו מוחזקים הקטינים תלוי בחלון קטן לאור יום ולאוורור, וכי אין הפרדה ממשית בין השירותים לבין חדר המגורים. אנו רואים תנאים אלה בתנאים המורים מבחינה בריאותית, במיוחד משום שרוב שעות היממה מבלה הקטין בתא".

חלק מאמצעי הלחימה שנתפסו אצל הערבים הנוצרים

7 נוצרים מהעיר העתיקה נעצרו בחשד שצברו נשק למאבק נגד המוסלמים

באחרונה הואשמו מוסלמים בהתנכלות לחנויות וכנסיות בעיר. ערפאת הציע לתווך

מאת שלמה דרור

משטרת ירושלים עצרה בימים האחרונים שבעה תושבי העיר העתיקה, בני העדה הנוצרית, החשודים בהתארגנות ובצבירת נשק לצורך מאבק נגד מוסלמים.

שניים מהעצורים שוחררו לפני שהובאו להארכת מעצר. לטענת המשטרה, אלה הם גורמים שוליים בהתארגנות. אחד מהמשוחררים הוא כומר בן 25, בכנסייה היוונית האורתודוקסית.

ביום רביעי שעבר בא הכומר לבית החולים שערי צדק, כשהוא פצוע בראשו ובידו. הכומר, תושב השכונה הנוצרית בעיר העתיקה, אמר שכאשר הלך ברחוב הושלך עליו חפץ שהתפוצץ ופצע אותו.

חבלני משטרה שנסעו למקום לא מצאו סימנים או שרידים לפיצוץ. הדבר הגביר את חשדות המשטרה שהכומר לא אמר אמת, שכן גרסתו הסבירה את הפגיעה בראשו אך לא בידו.

משטרת העיר העתיקה, בראשות מפקדה סגן ניצב דוד גבעתי, פתחה בחקירה. הכומר נחקר כמה פעמים ובכל פעם מסר לשוטרים גרסה אחרת. לבסוף נשבר ומסר את הגרסה הנכונה. לחוקרים התברר שהכומר שייך להתארגנות שהכינה נשק, כדי להילחם בתושבים מוסלמים שהתנכלו בחודשים האחרונים לתושבים הנוצרים בעיר העתיקה.

בעקבות החקירה ביצעה המשטרה חיפוש בשני בתים בעיר. באחד מהם נמצא אקדח מאולתר, שאותו ניסה הכומר. בזמן הניסוי התפוצץ האקדח בידיו וגרם לפציעתו.

עוד נמצאו בבתים אלות מסומררות, רובים, סכינים וחרבות. המשטרה עצרה עוד שישה אנשים, בהם שני אחים החשודים שהם העומדים בראש ההתארגנות.

מוסלמים הוסגרו לידי משטרת ישראל

בחודשים האחרונים יש מתיחות בין מוסלמים לנוצרים בעיר העתיקה, והיו כמה התקפות על חנויות של נוצרים והתנכלויות לכמרים ולכנסיות.

הרשות הפלשתינית התערבה בסכסוך וניסתה לפשר בין הצדדים. ראשי כנסיות אמרו, שיאסר ערפאת עצמו ביקש מהצדדים להתאפק והציע לראשי הכנסיות האורתודוקסיות, כדי שיאפשרו לו לתווך בינם לבין התושבים המוסלמים.

כמה מוסלמים שנחשדו בתקיפת נוצרים נמלטו ליריחו, אך הוסגרו למשטרת ישראל על ידי המשטרה הפלשתינית. הם הועמדו למשפט, למרות הסולחה שנעשתה ביניהם לבין הנוצרים.

מאז החלו ההתנכלויות בעיר העתיקה, מציבה המשטרה שוטרים ליד הכנסיות בעיר ומגבירה את פעולות הסיור.

שניים מהחשודים שוחררו בערבות עצמית

מכתבנו עתי"ם מוסיף: בית משפט השלום בירושלים האריך שלשום את מעצרם של חמישה מחברי ההתארגנות הנוצרית, בשבעה ימים. הכומר הצעיר ואחר שוחררו בערבות עצמית.

במשטרה מעריכים כי צפויים מעצרים נוספים. לשלטונות הכנסייה היוונית אורתודוקסית בעיר העתיקה נמסרה הודעה על המעצרים.

אזרח מרמת גן קלט גל"צ באפגניסטן

רדיו YB-500, YB-400

מקלטי הרדיו הדיגיטליים החדשים של גרונדיג לגלים ארוכים, קצרים, בינוניים ו-FM סטריאו.

מעכשיו גם אתה תוכל לקלוט מכל מקום בעולם, את כל התדרים, כל הרשתות, כל התוכניות ואת כל סוגי הגלים הקצרים שבסקאלה!

לרדיו הדיגיטלי החדשני של גרונדיג, תחום תדרים רציף של MHZ 1.6-30, אפשרות לתיכנות של 40 תחנות בזיכרון, סורק העקב אוטומטית אחר שינויי התדרים של התחנות (RDS), מאתר תחנות אוטומטי ל-90 תחנות שידור ברחבי העולם, שני שעונים (מעורר ורגיל).

הרדיו מתאים גם לחובבי רדיו LSB-USB

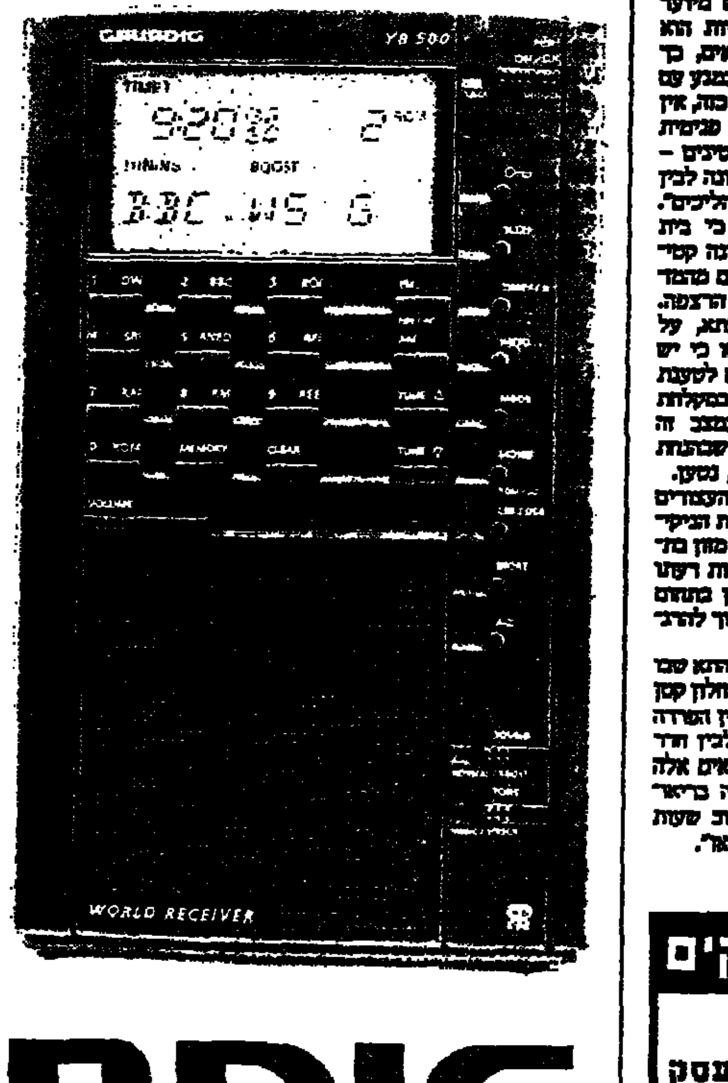

בית גרונדיג
PILOT•Rowenta•Indesit•GRUNDIG

GRUNDIG

יבואן ומפיץ ראשי: פירא בע"מ. שרות ואחריות: פילוט בע"מ. מקבוצת חברת השקעות דיסקונט בע"מ. אולם תצוגה: הצפירה 19 תל אביב, טלפון: 03-383235.

לעצמאים ובעלי עסקים

חישובית זהב

תוכנה להנהלת חשבונות וניהול עסק

לקבלת תוכנת הדגמה חינם פקסס 03-486119

המחיר החל מ- 350 שקל כולל מע"מ

אוטוסופט

רח' החרש מלכות 7 תל-אביב טל' 03-6471486

נוריאל אינטריורס בע"מ

יבוא רהוט עתיק וחדש מאנגליה שדי הגלים. א.ת. הרצליה פיתוח טל 09-555980 פתוח במוצ"ש

מרהטת - באנגלית רהוטה

[illegible] من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

טבלת הליגה הלאומית

	קבוצה	מש׳	נצ׳	תיקו	הפ׳	שערים	הפרש	נק׳
1.	הפועל באר שבע	12	6	4	2	16–24	+8	22
2.	בית"ר ירושלים	12	6	3	3	11–19	+8	21
3.	הפועל פתח תקוה	12	6	3	3	15–19	+4	21
4.	מכבי תל אביב	12	6	2	4	15–25	+10	20
5.	בני יהודה	12	5	5	2	15–22	+7	20
6.	מכבי חיפה	12	5	5	2	16–22	+6	20
7.	הפועל תל אביב	12	5	5	2	15–19	+4	20
8.	הפועל בית שאן	12	4	4	4	18–12	−6	16
9.	מכבי פתח תקוה	12	3	6	3	17–19	+2	15
10.	ראשון לציון	12	3	5	4	14–15	+1	14
11.	בית"ר תל אביב	12	4	2	6	21–13	−8	14
12.	הפועל חיפה	12	3	3	6	21–19	−2	12
13.	צפרירים חולון	12	3	3	6	21–16	−5	12
14.	מכבי נתניה	12	3	3	6	22–16	−6	12
15.	עירוני אשדוד	12	3	3	6	22–15	−7	12
16.	מכבי הרצליה	12	1	4	7	29–13	−16	7

במחזור הבא

(17 בדצמבר)

הפועל ת"א – בית"ר ת"א
בני יהודה – צפרירים חולון
ראשון לציון – הפועל פ"ת
בית"ר ירושלים – מכבי חיפה
הפועל חיפה – מכבי נתניה
בית שאן – עירוני אשדוד
מכבי הרצליה – באר שבע
מכבי פ"ת – מכבי ת"א

מלך השערים

1. מרטי גראוסיפק (בני יהודה) 9
2. עמיר תורג'מן (עירוני אשדוד) 7
–. אבי נימני (מכבי ת"א) 7
4. ק. מרקו (צפרירים חולון) 6
–. ויקטור מרזה (באר שבע) 6
–. קלאודיו קהימי (בית שאן) 6
–. רונן הרזי (בית"ר ירושלים) 6

השופט בן חמו למכבי ת"א: המאמן גרנט הורחק מהמשחק

יוזמן לוועדת המשמעת. הנהלת מכבי תקנוס את שוקאנוב שהורחק גם הוא

מאת אשר גולדברג

מאמן מכבי תל אביב, אברהם גרנט, הורחק אתמול במחצית השניה של המשחק נגד הרצליה בידי השופט יעקב בן חמו, כך הודיע בן חמו לראשי מכבי בסיום המשחק.

גרנט שפרץ שוב ושוב למגרש החוזר בכל פעם לספסל. כאשר ביקש הסבר על הרחקתו, אמר בן חמו לגרנט: "זה בגלל הצעקות שלך והקריאה האחרונה 'מאלי' על מקרה שלא היה ולא נברא".

גרנט יועמד בפני ועדת משמעת של ההתאחדות לכדורגל, לאחר שיש לו הרשעה קודמת מהעונה שעברה.

גם שחקן מכבי, יורי שוקאנוב, יובא לוועדת משמעת לאחר שהורחק אתמול בבלומפילד. הנהלת מכבי אמורה לקנוס אותו.

יו"ר מכבי ת"א, מודי פלד, אמר אתמול כי הוא אינו מתכוון לשלם מחר לאלון מזרחי את שכרו. פלד הסביר, כי מזרחי הישעה את עצמו ממכבי ולפי החוזה הוא אינו זכאי לשכר.

ממכבי ת"א נמסר אתמול, כי לא נעשתה אליהם פנייה מקבוצה כלשהי בדבר רכישתו של מזרחי, שתמורתו דורשת מכבי 280,000 דולר. ראשי מכבי חיפה אמורים להיכנס למו"מ עם מכבי ת"א לאחר שבדיקה בהתאחדות העלתה ששחקן שהושאל אינו יכול לחזור לקבוצה ממנה הושאל, אבל מזרחי נמכר לת"א והחוק זה אינו תופס לגביו.

יו"ר באר שבע, רן פסח: אני מקווה שנוביל עד סוף העונה

מאת אברהם אבו רקייק

על אף מזג האוויר הגשום והקר, חשו אתמול כדורגלני הפועל באר שבע ואוהדיהם הרבה חום וחיבה – בעקבות העלייה לראש הדירוג, לאחר הניצחון 1–3 על הפועל בית שאן.

בתום המשחק לא ניכר על פניהם של השחקנים, שהם מובילים את הטבלה, אולם כשנכנס היו"ר רן פסח לחדר ההלבשה הוולה הדיגיגה. פסח: "הפועל באר שבע מועדון מפואר, שמגיע לו להיות מוביל. אני מקווה שנישאר במקום הזה עד סוף העונה, אבל מבקש מהשחקנים להיות צנועים. רק כך לא נאבד את הפסגה".

אלון ריף, השחקן המצטיין שכבש שני שערים: "בסך הכל זה המשחק הרגיל שלי. אפשר לומר שהייתי רעב לכדור. אני שמח שסייעתי לקבוצה לזכות בעוד שלוש נקודות חשובות בצמרת הטבלה". אמיר אביגדור, הקשר שלא שיחק אתמול בגלל כרטיסים צהובים: "זוהי העבודה שחסרו לנו ארבעה שחקנים, יש לנו קבוצה גדולה שתיאבק על כתר האליפות".

עידו ארמון, במשחקו הראשון העונה, זכה למחמאות מהמאמן ויטאלי סבצ'נקו האומר: "התרגשה מצויינת ותמיד טוב לנצח, בעיקר בהופעת בכורה".

שרף התאכזב מכושרם של קלינגר ושלח במשחק אתמול

שוקל לערוך שינויים בהגנת הנבחרת

מאת אשר גולדברג

סגל נבחרת ישראל בכדורגל יתכנס מחר למחנה אימון של שלושה ימים לקראת המשחק בשבוע הבא נגד רומניה, בקפריסין.

המאמן שלמה שרף לא יזמן בשלב זה שחקנים חדשים ורק מחר לאחר שתיבדק פציעתו של השוער רפי כהן, יוחלט אם הוא יהיה השוער השני נגד רומניה או שיוזמן במקומו שוער מכבי פתח תקוה, גולן מלול.

לאחר שראה אתמול את משחקה של מכבי תל אביב ואת הדרך לשת ההגנה שלה, אמר המאמן שלמה שרף שהוא התאכזב מיכולתם של ניר קלינגר ואמיר שלח ובדעתו לעשות שינויים פנימיים בהגנה.

הגשם והברק דחו 5 משחקים בליגות א'

מזג האוויר גרם לדחיית חמישה משחקים בליגות א', כתם שניים במחוז הצפון. בדרום עלתה הפועל יהוד למקום הראשון אחרי שניצחה את רמת עמידר שהוליכה ערב המחזור. בצפון ממשיכה להוליך מכבי אחי נצרת למרות התיקו הביתי עם גבעת אולגה.

● צפון: אחי נצרת – גבעת אולגה 2–2 (1–2), אום אל פאחם – בני סכנין (נדחה), מכבי חדרה – מכבי עכו 0–2 (0–1), מכבי תמרה – הפועל כפר קנא 0–1 (0–0), הפועל עכו – נצרת עילית 0–2 (0–0), טירת הכרמל – אור עקיבא 2–2 (0–2), מכבי עוספיה – מכבי עפולה (נדחה).

● דרום: מכבי שעריים – באר יעקב (נדחה), בית"ר רמלה – דליית אל כרמל (נדחה), צעירי יפו – הפועל ירוחם (נדחה), לודים חולון – אור יהודה 0–1 (0–0), הפועל יהוד – רמת עמידר 0–2 (0–2), קרית אונו – כפר שלם 0–2 (0–0), הפועל מרחבים – בית"ר באר שבע 1–2 (0–1), קרית מלאכי – הפועל מרמורק 1–5 (1–3).

סונאס מאשים את כדורגלני אנגליה

לונדון (רויטרס). גראהם סונאס, בעבר שחקנה ומנהלה המקצועי של ליברפול, האשים שלושה אחרים משחקני הקבוצה בחוסר מקצועיות בראיון לרדיו בי.בי.סי.

סונאס תקף גם את הכדורגל האנגלי: "תרבות הכדורגל מבוססת על שתיית בירה וריקודים במועדונים לאחר המשחקים. כך זה צריך להיות, לדעת השחקנים, אך זו אינה התנהגות הולמת היום של כדורגלן מקצועני. לדעתי, הם יכולים לשחק פעמיים בשבוע, בימים שלישי ובשבת".

סונאס, שעבר ניתוח מעקפים בלבו, אמר כי הוא חש בטוב, מטייל עם כלבו ומשחק גולף.

מובילה חדשה בלאומית, הפועל באר שבע. ירושלים הורדה בנתניה (0–0)

עופר מזרחי תיעתע בהגנת מכבי ת"א

חלוץ מכבי הרצליה כבש שני שערים, סייע להבקעת שער נוסף, כאשר הוכשל והביא לבעיטת 11 במשחק דרמטי והפכפך שלא הוכרע, 4–4

תצלום ארכיון

למגיני מכבי תל אביב לא זכורה שבת שחורה כזאת, שבה היתל בהם חלוץ מכבי הרצליה, עופר מזרחי, שוב ושוב

מאת צחי ברזילי

הגיע הזמן לפרוט את הקלישאה, "מזג אוויר נפלא לכדורגל", לפרוטות: טמפרטורה סביב 10 מעלות צלסיוס ורוח קלילה שכל משב שלה מצליח להקפיא עצמות, אך לא להסיט כדור ממסלולו. ההשפעה על הכדורגלן הישראלי האטמוספרוניסט היא מדהימה. כשם שעיניך לעמוד, או לכל היותר לפסוע באיטיות, בחום של 30 מעלות, כך תנועה בלתי פוסקת במגרש, עם ובלי כדור, היא התהליך היעיל ביותר לסודר.

סיפור המשחק המהיר והרווי התנועה, כולל 8 שערים ועלילה מרתקת ומפותלת, שהסתיימה בתיקו.

תוצאת 4–4 מעידה על הגנות חלשות. תל אביב סבלה ממשחק הגנה חלש של קלינגר ושלח, אבל קלינגר לפחות תרם משהו בניחות התקפיות יעילות. אבוארוב אמנם אינו אשם בשלושת השערים הנפלאים שספג (בנוסף לשער מהנקודה הלבנה), אבל ודאי ירצה לשכוח משחק שבו לא סיפק שום הצלה, בשונה מגילרדי.

הרצליה סבלה משוטטות רשלנית של מגיניה, הרשליקוביץ' וקורן, הרחק מעמדותיהם, ומאויש כושל של עמדת הבלם האחורי, ואן דר לינדן, ששיחק רע עד לדקה ה-60, והתחלף עם פולוקארוב (שהפגין עד או חולשה כקשר).

תל אביב נהנתה משובו של נתמן לקישור, אולם סבלה מאוד משובו לכושר של עופר מזרחי. שני שערים נפלאים של מזרחי, והכשלתו ברחבה, הורידו את הקבוצות להפסקה ביתרון 2–3 להרצליה.

דקה 9: מזרחי גבר על קלינגר, תעתע בשלח ודייק בבעיטה לפינה של אבוארוב. 0–1 להרצליה. בהתקפה הבאה (10) דחק דדיקס פנימה ממטר אחד, 1–1. דקה 23: קלינגר נמנם ואיפשר למזרחי לקבל שוב את שלח, כשחקן אחרון בינו לבין אבוארוב. מזרחי סובב בנחת לפינה הגבוהה. 1–2. דדיקס השווה שוב כעבור 3 דקות, כשבעט מהרחבה למשקוף, והרשית בעקשנות את הריבאונד (2–2). הרצליה עלתה ליתרון שלישי (29), כאשר יוסי מרד הבקיע מהנקודה הלבנה אחרי הכשלת מזרחי ברחבה.

תל אביב (בלי בלקין המורחק) איבדה בדקה ה-33 את סביליה (פציעה), והמתינה בסבלנות לדקותיה הקטלניות בפתיחת המחצית השניה. בתוך 7 דקות עלו הצהובים מפיגור ליתרון ראשון. קלינגר הוכשל ברחבה באחת מפריצותיו (49) וגימצי כבש מהנקודה הלבנה. 3–3. בדקה ה-52 שילח גיא נתמן שמאלה את שוקאנוב, שהעביר כדור לרחבה, ועמית לוי קבע מקרוב 3–4. אוהדי תל אביב מצוו בשירי תנובה.

אבל הרצליה לא נכנעה וכיבדה את אבוארוב בעוד סופגניה מרירה: משה אמסלם בעט כדור נהדר מ-18 מטר אל בין החיבורים. 4–4 (62).

עד לסיום לא קרה משהו מיוחד, חוץ מגבול סחוף והרחקה של שוקאנוב (89), בגין אגרוף מכוער ששילח לפרצוף.

● מכבי תל אביב: אבוארוב 5, עמית לוי 6, קלינגר 5, שלח 4, נתמן 6, שהם 6, אלון ברומר 5, שוקאנוב 6 (הורחק, 89), גימצי 5, סביליה (אבי כהן 5), דדיקס 6. המאמן: אברהם גרנט.

● מכבי הרצליה: גילרדי 6, גל הרשליקוביץ 5 (אמסלם 46, 6), ואן דר לינדן 5, ישראל כהן 6, קורן 5, אלמקייס 5, פולוקארוב 5, יניב כהן 5 (שמחון, 65), מרד 6, מזרחי 8. מינטנקו 5. המאמן: זאב זלצר.

שפט יעקב בן חמו, 4,000 צופים, בבלומפילד.

מזרחי: לא היינו ראויים ליותר מנקודה

בלם ביתר ירושלים, אריק בנאדו (משמאל), חוסם חלוץ נתנייתי במשחק התיקו-אפס

מכבי נתניה – בית"ר ירושלים 0–0

מאת דוד בבר

מזג האוויר הגשום והתדיר אתמול את המגרש בנתניה יבש משערים. "לא היינו ראויים ליותר מנקודה", אמר בסיום המאמן הירושלמי, יוסי מזרחי.

אבל המפסיד העיקרי מהתוצאה המאופסת היה הקהל האמיץ הרב, שבא למגרש על אף מזג האוויר הסגרירי. נתניה היתה טובה יותר בדקות רבות של המשחק.

מהרכב נתניה חסרו שני החלוצים הזרים, איגור שקוידין ורומן פיליפצ'וק (פצועים) וסלובודן דראפיץ' (צהובים).

בית"ר ירושלים לא שיחקה כמוליכת הטבלה (עד אתמול). במיוחד היו חלשים החלוצים אלי אוחנה ורונן הרזי, שכמעט לא הורגשו. בלם בית"ר טרטיאק היה הבולט בקבוצתו, ובנתניה הצטיין הבלם-קשר אסי דומב, ששיתק את אוחנה וגם סיכן את שער בית"ר.

כבר בפתיחה ניתנו הזדמנויות לטל בראל מנתניה (7) ולאייל כהן מירושלים (12). אך ההזדמנות הגדולה ביותר במחצית הראשונה היתה בדקה ה-23, כשרונן גבאי לא מצא את הרשת מול שוער בית"ר, אנטמן.

נתניה תקפה, בית"ר התגוננה ובדקה ה-65 ניצב אלי אוחנה מול השוער בלדב, אך אתמול לא היה זה יומו של אוחנה והוא בעט החוצה. בדקה ה-78 החמיץ אמביוד מול אנטמן והתיר את התוצאה מאופסת.

● מכבי נתניה: בלדב 5, ראגנב 6, טייב 5, טהא 5, באארין 4, דומב 7, אמביוד 5, גבאי 5, בראל 5 (שפירא, עארף 5). המנהל המקצועי: עודד מכנס.

● בית"ר ירושלים: אנטמן 5, אייל כהן 6, טרטיאק 6, כחילה 5, בזמש 5, בנארו 5, מזרחי 5 (רייכמן), דהרי 4 (אלהרר), שאלוי 5, אוחנה 4, הרזי 4. המאמן: יוסי מזרחי.

שפט עמית קליין, 6,000 צופים, בנתניה.

הבלם באדיר הציל את כבוד החלוצים

הכדורגלן הגרמני של הפועל פתח תקוה, כרמלו מישיש, פורץ לרחבת בני יהודה (1–1)

הפועל פתח תקוה – בני יהודה 1–1 (0–1)

מאת אייל יצחקי

הפועל פתח תקוה ובני יהודה ממשיכות להיות חברות מכובדות בעמותה למען צפיפות בצמרת הטבלה. פתח תקוה לא ניצלה את העובדה שבני יהודה חשבה אתמול בעיקר על הגנה. בני יהודה היתה יכולה לנצח בהתפרצות שלה, אבל החמיצה ושלוש דקות לפני הסיום ספגה שער שוויון.

בני יהודה ויתרה אתמול על היוזמה למען הכוח (אהרון, איזמירלי ויצחק לוי בקישור) ועל מרכז המגרש למען מסירות ארוכות לחלוצים – גרסימק ומסובי.

פתח תקוה לא ויתרה וניסתה להגיע את הכדור דרך הקישור, אבל בשביל לעשות את זה טוב חסרו לה כמה דברים בסיסיים. השחקנים היו רחוקים אחד מהשני ולשחקני בני יהודה היה קל לחטוף כדורים בעיקר במחצית המגרש שלהם.

גם משחק האגפים של פתח תקוה היה רע. באגף הימני היה המגן ישראל כהן טוב, אבל הקשר אלון מאיה היה חלש. באגף השמאלי היה קשה ליוסי לוי ואחריו כך גם לאלי אברבנל וכרמלו מישיש לעשות משהו, בלי עזרה משמעותית של המגן עודה.

בני יהודה הבקיעה ראשונה, בדקה ה-23, בבעיטת 11 מרגלי גרסימק שהוכשל בידי אלכסנדר סלופ הוללש. את הבעיטה הראשונה בה פסל השופט דאוד מוחיל בגלל כניסה מוקדמת של מוקאן לרחבה, אבל גרסימק לא נכשל גם בפעם השניה.

פתח תקוה שיחקה בשקט יחסי עד לשער, אבל מכאן והלאה נלחצה והידרדרה במסירות ארוכות סתמיות למרות שלושה במשחק.

מישיש הוכשל בדקה ה-61. פתח תקוה טענה לכדור 11, אבל מוחיל לא השתכנע. מאיה וקקון החמיצו, ואליך באדיר העלה מעמדת הבלם להתקפה וקוושוילי ירד להגנה. עוד אהרון החמיץ מול הס לאחר בישול מצויין של גרסימק (83) ושלוש דקות לסיום השווה באדיר: קוושווילי הגביה, קקון נגח, מוחיל וקוטו לא ראו נבדל שהיה ובאדיר המשיך מהאוויר לרשת, 1–1.

● הפועל פתח תקוה: הס 5, ישראל כהן 6, סלופ 4, באדיר 7, עודה 6, קוושוילי 7, קופל 5, מישיש 5, יוסי לוי 4 (אברבנל), מאיה 4, מוחיל 5 (קקון 68). המנהל המקצועי: גיא לוי.

● בני יהודה: שטראובר 6, ששון 5, מורדו 6, שיטרית 5, עומר לוי 5, איזמירלי 5, יצחק לוי 5, מוקאן 6 (אלפייה), אהרון 6, מסובי 5, גרסימק 6. המאמן: נסים בכר.

שפט דאוד מוחיל, 4,000 צופים, בפתח תקוה.

ראשון לציון אוהבת את קרית אליעזר

מכבי חיפה – עירוני ראשל"צ 1–1 (0–0)

מאת דוד מרשלקוביץ'

מכבי חיפה התאוששה בשבועות האחרונים ומשחקה השתפר, אבל מתברר שנגד הקבוצות החלשות יותר, קשה לאלופה, במיוחד במשחקי הבית. הדיאגנוזים שלפני אולי יותר במרכז המגרש, אבל בסיכומן של 90 הדקות אפשר היה לספור על אצבעות כף יד אחת את בעיטותיהם לשער של שבי אלימלך.

אלמלא בעיטת 11 שנויה במחלוקת, ספק רב אם היו הביתיים מצליחים להשוות.

לראשון לציון הולך די טוב בקרית אליעזר. בפעם הקודמת שבאה לכאן חזרה עם ניצחון 0–4 על הפועל.

מאמן ראשון לציון, אלי כהן, לא הציב שמירות אישיות על שחקני חיפה, הגנת קבוצתו השתמשה בעיקר בתרגיל הנבדל, שלו שחקני חיפה לא מצאו שום פתרון לכך.

המחצית הראשונה היתה חלשה. את ההזדמנויות המעטות לזכות חיפה, החמיצו ברקוביץ' וקנראובר, כאשר בעטו גבוה מעל השער. בדקה ה-39 יצא שוער ראשון לציון, שביט אלימלך, מהרחבה ופגע בגסות ברביבו, אך לויה (הטסן) היה סלחן והסתפק בכרטיס צהוב.

גם במחצית השניה התנהל המשחק בעיקר במרכז המגרש. אבל בדקה ה-75 כבשה ראשון לציון: ירמצ'וק בעט לשער, שביט אוס הצעיד הדף חלש וסילימונוב בהופעת בכורה, הגיע ראשון לכדור והמשיך מקרוב פנימה, 0–1.

הלפי שלוש דקות חיפה השוותה, לאחר שאלימלך תיקל את גרייב ברחבה ולויה שרק לבעיטת 11. חיים רביבו בעט את כדור העונשין שמאלה ופנימה, 1–1.

● מכבי חיפה: שטראוס 5, בלבול 5 (גרייב), פץ 5, הרדי 6, גלאם 5, חן 5, רוני לוי 5, קנראובר 5, ברקוביץ' 5, רביבו 5, שטרית 5 (הולצמן). המנהל המקצועי: גיורא שפיגל.

● ראשון לציון: אלימלך 5, הלפון 5, מלוקה 6, בן דב 6, אלכרס 5, דקל 5, דנאי 5, עורן 5 (מרציאנו 5), חסר 5 (שיקווה), ירמצ'וק 6, סילימונוב 5. המאמן: אלי כהן.

שפט יהושע לויה, 6,000 צופים, בקרית אליעזר.

בריאלובסקי יחל היום להתאמן בהרצליה

היו"ר הטרי של מכבי הרצליה, רוני קליימן, הבטיח לשחקנים כי אם תישאר הקבוצה בליגה יעשה כמיטב יכולתו כדי להשלים לכל שחקן את מינימום הנקודות על פי החוזה.

דניאל בריאלובסקי אמור להתחיל היום להתאמן בהרצליה.

ריף ואביטן שליטי הליגה

הפועל באר שבע – הפועל בית שאן 1–3 (0–2)

מאת יגאל פלג

שליטה מוחלטת של באר שבע, במגרש בוצי ובמזג אוויר גשום, הביאה לה ניצחון קל על בית שאן ועלייה למקום הראשון בטבלה. באר שבע הסתגלה מהר יותר לתנאי המגרש הקשים. בשורותיה שיחקו ארבעה מחליפים (במקום מורדו ואביגדור המוצהבים ודוידי ואלימלך המורחקים), אשר שיחקו ללא לאות כדי להוכיח שהם זכאים למקום בהרכב הראשון.

שחקני בית שאן נשברו כבר בפתיחה, אחרי השער המהיר שכבשה באר שבע בדקה השניה. אלון ריף ניצל טעות בהגנת בית שאן, שהתקשתה להרחיק כדור שמסר אליך גוסייב, והוא בעט מ-14 מטר פנימה. שחקני בית שאן ניסו להשוות, אך אילוז הוותיק וגורדון המוליך מנעו זאת מהם.

בדקה ה-37 חלף ריף באגף השמאלי על פני שני שחקני בית שאן, הישעה את השוער מאיר כהן, בעט מזווית קשה לתיבת ה-5, והמגן שמעון ביטון, בנסיון להרחיק, דחק את הכדור פנימה, 0–2.

המחצית השניה נפתחה בשער מרהיב. בוקובזה מסר לאביטן שמ-20 מטר בעט בעוצמה לרשת, 0–3. בדקה ה-89 צמצמה בית שאן על ידי נסים אגבריה, כאשר ניצל בילבול בהגנת באר שבע וכבש מקרוב.

● הפועל באר שבע: סמריג'ה 6, חוות 6, גורמן 6, אילוז 7, ברוך דוד 6, קלפטר 5, ריף 6 (ארמונר 5), ועקנין 6, בוקובזה 6, אביטן 6 (סגרון), גוסייב 5. המאמן: ויטאלי סאבצ'נקו.

● הפועל בית שאן: כהן 5, דנן 5 (קלימנס 5), ביטון 5, ג'מיל חדר 5, עשור 5, שמעון דנן 5, קלימי 5, עמר 5, אלבז 5, חזן 5 (איתי מרדכי 5), אגבריה 5. המאמן: אלישע לוי.

שפט איתן חבריי, 2,000 צופים, בבאר שבע.

קבוצת החוץ של פייגנבוים

מכבי פתח תקוה – בית"ר תל אביב 2–5 (0–1)

מאת שרון מישל

עד לפני שבוע, במשך 9 מחזורים ברציפות, לא ניצחה מכבי פ"ת והסתבכה במאבקי התחתית. הנה, בתוך 8 ימים – שני ניצחונות חוץ רצופים. פ"ת שלטה במגרש, בניצוחם של בגלייבטר, גיא יצחק ופיטוסי, ששילחו את אלכסנדר גיידוק (בכורה) ואלקפארוב לעבר שער בית"ר. היעדרו של השוער מלול (צהובים) בשער פ"ת לא הורגש, מפני שבית"ר כמעט לא סיכנה את שערו של מחליפו, יוסי בצלאל. בבית"ר בלט כרגיל רק השוער יצחק קורנפיין, אך גם ליכולתו הטובה יש גבול. ללא שיבאלוב, שווייג (צהובים) ובגל המושעה, נראתה בית"ר רע מאוד.

דקה לפני ההפסקה חלף צבי פקר על פני שלושה מגינים ובעט מ-14 מטרים שמות לרשת, 1–0. בדקה ה-53 נכבש השער השני: שרון צופין הגביה מימין, הגנת בית"ר הדפה לעבר גיא יצחק שמ-10 מטרים בעט פנימה. מכבי המשיכה ללחוץ, גיא יצחק (55) ובגלייבטר (57) בעטו מרחוק אך קורנפיין הדף. בעבר השני בעט אייזנברג (64) לקורה.

בדקה ה-67 בעט גיידוק מימין, הכדור פגע בזרוע עמר, בלם בית"ר, שינה כיוון וחדר פנימה, 0–3. המאמן פייגנבוים הכניס למשחק את אסי בן שמעון ובגיה, והם לא איכזבו אותו. בדקה ה-82 הגביה בן שמעון מימין ובגיה המשיך בנגיחה מ-5 מטרים לרשת, 0–4. דרייב (87) הקטין ל-1–4 לפני שבגלייבטר (89) שילח את בן שמעון לקבוע 1–5. דרייב, בשער שני נפלא, בבעיטה מ-20 מטרים חתם בדקה ה-90 את התוצאה.

● מכבי פתח תקוה: בצלאל 5, שרון צופין 5, מגמדוב 5, רביבוביץ' 5, פקר 6, צחי 5, פיטוסי 6, יצחק 6, בגלייבטר 6, אלקפארוב 6 (בן שמעון), גיידוק 6 (בגיה). המאמן: יהושע פייגנבוים.

● בית"ר תל אביב: קורנפיין 6, אברהמי 4 (אברג'יל 4), עמר 4, מיכה צפין 5, ניסן כהן 4, רמיזוב 4, פרץ 4, בוטל 4, שריקי 4 (אלבז), דרייב 5, אייזנברג 4. המאמן: אברהם מרצ'ינסקי.

שפט אריה הלף, 1,000 צופים, בבלומפילד.

משחק גרוע בעיסת בוץ

הפועל צפרירים חולון – הפועל תל אביב 0–0

מאת גד לבנון

2,500 הצופים, שעל אף הגשם מילאו את היציעים בחולון, התאכזבו מאוד מן המשחק הגרוע בין צפרירים להפועל ת"א. אלא שלא הקבוצות אשמות בכך, אלא המגרש שביום שישי היה עיסת בוץ גדולה, שלא איפשרה מהלכי כדורגל פשוטים.

חולון הסתגלה טוב יותר לתנאי המגרש הכבד ושלבי המשחק שלטה במרכז השדה, אולם לא הצליחה לאיים על שערו של באקו. המצטיין בשורה היה מגן חולון, דוד פרץ, שהירבה להתמך בהתקפה ואף הגיע להזדמנות הטובה במשחק, כאשר פרץ לרחבה ובעט כדור חזק שנהדף בידי באקו. בת"א בלטו הבלמים שרעבי ולוקשיק, שיחד עם באקו הצליחו לשמור על רשת נקייה. כדורגל לא היה בחולון, אך פגיעות גופניות ראינו רבות והשופט נאלץ לשלוף שישה כרטיסים צהובים.

● צפרירים חולון: לידקוב 5, הרשליקוביץ' (מרקו 5), גולדברג 5, אלי כהן 5, דוד פרץ 6, משעל 6, בן ברוך 5, אבוקסיס 6, מאיה 5, שירזי 5, טובי 6. המאמן: רמי לוי.

● הפועל תל אביב: באקו 6, אמלאי 5, לוקשיק 6, שרעבי 6, אמסלם 4, אופיר 5, באלס 5, מוסקל 5, שורץ 5, ונטי 4 (מליקה), שגיב אליהו 5 (מימר). המנהל המקצועי: משה סיני.

שפט יוסף בנישתי, 2,500 צופים, בחולון.

אבי כהן זכה בנקודה ראשונה

עירוני אשדוד – הפועל חיפה 1–1 (1–0)

מאת יוסי אהובן

אשדוד השיגה אתמול נקודת בית במשחקה הראשון עם המאמן אבי כהן, אך היא רשאית לראות עצמה מקופחת, שכן, שחקניה היו טובים יותר, לחצו יותר על שער חיפה, והיו מסוכנים במיוחד במחצית השניה.

משחקה של חיפה היה גרפה ובמיוחד מרובר בכוכבי הקישור, טל בנין וראובן עטר, ששיחק פצוע והוחלף במחצית השניה. תחילת המשחק היתה משעממת. בדקה ה-32 נבעט כדור ראשון במשחק, כשתומפסון אליאה מעירוני בעט בחוזקה, אולם אסייג זינק ועצר.

בדקה ה-42 הבקיעה חיפה. זרעבי הוכשל 18 מטרים משער עירוני ובנין בעט כדור עונשין מסובב ליד חומת שחקני עירוני, ולרשת.

את המחצית השניה פתחו שחקני אשדוד בלחץ על שער חיפה. השוער אסייג גבר פעמיים על זריהן בעימותים ביניהם (57 ו-60), אולם בפעם השלישית (64) הצליח זריהן לכבוש ולהשוות: טלמסיקוב הגביה לרחבה וזריהן נגח מקרוב לרשת, 1–1. אחרי השער הזה התעודדו מעט שחקני חיפה ובדקה ה-77 ניתנה לקשלוק הזדמנות מצויינת לכבוש, אולם הוא בעט מקרוב לידי גינצבורג.

● עירוני אשדוד: גינצבורג 6, אלון כהן 4 (פרפרוב), מקריצקי 5, אזאם 5, קונסטנטין 4, אלמשינוב 6, טלמסיקוב 6, אליאה 5, סוויסה 5, זריהן 7, תורג'מן 5. המאמן: אבי כהן.

● הפועל חיפה: אסייג 7, אהרוני 4, קרושקין 5, חלפון 5, אטולין 5, סלקר 5, בנין 5, מלכין 5, עטר 4 (רוזאלס), נידראן 6, זרעבי 5 (קשלוק). המאמן: דרור קשטן.

שפט אבנר כהן, 2,500 צופים, באשדוד.

עימות מילולי חריף בין מאמן בני יהודה, נסים בכר, למסובי

מאת שלומי לויה

עימות מילולי חריף פרץ בין החלוץ נצח מסובי לבין מאמן בני יהודה, נסים בכר, בסיום משחק התיקו 1–1 נגד הפועל בפתח תקוה. בכר לא היה מרוצה מחוסר הריכוז של מסובי, שהחמיץ שתי הזדמנויות טובות ליד שערה של פתח תקוה, שהיה בכוונתו להכריע. בכר לא היה המאמן מרוצה מחוסר הנידיות של מסובי, ומצרת הסגירה והעזרה שלו להגנה. בכר גער בו שוב ושוב במהלך המשחק, וגם כשעלו השחקנים לאוטובוס שהחזירם לשכונה. מסובי לא נשאר חייב והטיח מלים קשות במאמן. בסופו של דבר הוסדרה הפרשה, ועדיין לא ידוע אם יועמד מסובי בפני ועדת משמעת של בני יהודה.

במהלך המשחק היו חילופי דברים חריפים בין אוהד המקורב לפתח תקוה לבין מנהל בני יהודה דוד סטה. יו"ר הפועל פתח תקוה, גברי לוי, הרגיע את הרוחות.

● לעירוני אשדוד אמור להגיע היום קשר ניגרי למבחנים. המאמן אבי כהן הודיע כי עכשיו הזמן לחזק את הקבוצה בזר שלישי, נוסף ליורי מקריצקי ואליה תומפסון.

● מכבי נתניה החליטה לשחרר את הקשר עוז איליה והודיעה לו לנהל מו"מ עם כל קבוצה שתחפוץ בו.

2 מנחשי 15 יקבלו 6 מיליון שקל כ"א

לאחר בדיקה של 90% מהטפסים נמצאו אמש שני משתתפים, שהצליחו לנחש 15 משחקים. אם לא יימצאו מנחשים נוספים יקבל כל אחד מהם 6 מיליון שקלים.

115 ניחשו 14; 1,720 ניחשו 13; 12,860 ניחשו 12; 66,180 ניחשו 11.

הניחוש הנכון: 2, x, 1, x, x, x, x, x, x, x, 1, 2, x, x, x.

● טוטו-תיקו: לאחר בדיקה של 90% מהטפסים לא נמצא מנחש שבעה משחקים. 80 ניחשו 6; 2,050 ניחשו 5; 16,400 ניחשו 4 משחקי תיקו.

המשחקים: 2, 4, 6, 7, 10, 13, 14.

ספורט

שוודיה זכתה בפעם ה־5 בדייויס בניצחון 0–3 על רוסיה במוסקווה

אדברג, לארסון והצמד אפל וביורקמן ניצחו כל אחד בחמש מערכות

מוסקווה (רויטר). שוודיה השלימה כאן אתמול זכיה חמישית בגביע דייויס, לאחר שנזקקה ליומיים בלבד כדי לנצח 0–3 את רוסיה בגמר, בהתמודדות שנמשכה 15 מערכות. שוודיה זכתה בעבר בגביע הטניס היוקרתי בשנים 1975, 1984, 1985, 1987.

סטפן אדברג העלה את שוודיה ליתרון 0–1, לאחר ניצחון על אלכסנדר וולקוב במשחק שארך 3.20 שעות. אדברג ניצח בשתי המערכות הראשונות 4–6, 2–6, אבל וולקוב השווה ל־2–2 כשניצח 6–7 (2–7), 6–0. לוולקוב היתה נקודת הכרעה במשחק, במצב של 4–5 לזכותו, אבל אדברג התאושש וניצח במערכה 6–8.

נשיא רוסיה בוריס ילצין, שצפה במשחק הראשון, עזב את מושבו באיצטדיון האולימפי במצב 5–5 במערכה החמישית וסייע בעקיפין לאדברג להתאושש מהמצב הקשה. "זה לא כל כך השפיע עלי", אמר אדברג הבוהל. "בכל מקרה, אני מודה לבוריס על שבא לחזות בנו", הוסיף. בסיום תהה קאפלניקוב על צעדו של הנשיא: "האם היה זה הגיוני לצאת מהאולם דווקא במצב הזה, כשלאדברג נתאפשרה פתאום מנוחה של ארבע דקות?". מגנוס לארסון הגיב גם הוא לתקרית: "אני מאחל לילצין לבוא גם למשחק הגומלין".

לארסון העלה ביום שישי את שוודיה ל־0–2, לאחר שגבר על ייבגני קאפלניקוב במשחק היחידים השני, שרמה לקודמו. לארסון הוביל בשתי מערכות (0–6, 2–6), קאפלניקוב השווה ל־2–2 (3–6, 2–6) והטניסאי השוודי ניצח בחמישית 3–6.

במשחק הזוגות שהיה אתמול ניצחו אלופי העולם, יאן אפל ויונאס ביורקמן, את קאפלניקוב ואנדריי אולחובסקי 6–7 (4–7), 2–6, 3–6, 1–6, 6–8. אולחובסקי ביצע שגיאה כפולה במשחקון ההגשה האחרון, וקאפלניקוב הכה הרחבה כדי להעניק לשוודיה את הניצחון הסופי.

בתום משחקי היום הראשון נעשתה לשחקנים בדיקת סמים על ידי פדרציית הטניס הבינלאומית. זו הפעם הראשונה, שנערכו בדיקות כאלה.

היום תושלם ההתמודדות (שידור ישיר בערוץ הספורט החל ב־13.30) בשני משחקי יחידים פורמאליים: קאפלניקוב – אדברג; וולקוב – לארסון.

● ג'ים קורייר ייעדר מטורניר גביע הגראנד סלאם שיחול מחרתיים במינכן, בגלל פציעה ברגל. אנדריי מדוודב יחליף אותו בין 16 הטובים בסידרת הגראנד סלאם השנה, בטורניר שהמנצח בו יזכה ב־1.5 מיליון דולר.

השוודים מניפים אל על את הקפטן, ג'ון־אנדרס סיוגרן, לאחר הזכיה בגביע דייויס במוסקווה

נשללו המדליות מ־11 הסינים שנטלו סמים

כווית (רויטר). המועצה האולימפית של אסיה החליטה אתמול לשלול מ־11 הספורטאים הסינים, שנתפסו משתמשים בסמים במשחקי אסיה, את המדליות שבהן זכו. בהודעת המועצה נאמר, כי כל 11 הספורטאים השתמשו בסם דיהידרוטסטוסטרון.

"נשיא המועצה החליט לפי סעיף 73 בחוקת המועצה לשלול את כל התארים והפרסים בהם זכו 11 הספורטאים הסינים במשחקי אסיה ה־12, שהיו בין ה־2 ל־16 באוקטובר בהירושימה", נאמר בהודעת המועצה.

● אבים. הוא מליכטנשטיין ניצח אתמול במירוץ הראשון של עונת הסקי האלפיני בטיני, צרפת. הוא ניצח בג'איינט סלאלום בזמן מצטבר של 2.30:76 דקות, לפני מייקל פון גרונינגן משוויץ וקייטל אנדרה אמודט (אלוף העולם) מנורווגיה. אלברטו טומבה האיטלקי קבע את התוצאה ה־22 בטובה אחרי המקצה הראשון, אך סיים במקום הרביעי בדירוג הכללי בזכות מקצה שני מצוין. היום יתקיים באותו אתר מירוץ הסלאלום, ונראה כי טומבה יבצע בו.

● תחרויות הנשים היו בסוף השבוע בוויל (קולוראדו). הילארי לינד מארה"ב ניצחה שלשום בגלישה במורד. היא הקדימה את איזולדה קוסטנר מאיטליה ואת קטיה סייזינגר מגרמניה (אלופת העולם בגלישה במורד). אתמול ניצחה האוסטרית סילוויה אדר בסופר ג'איינט סלאלום לפני בת ארצה, ורוניקה סטלמאייר, והיידי זלרבוהלר משוויץ. זלרבוהלר מובילה בדירוג העולמי.

בעיטה חופשית

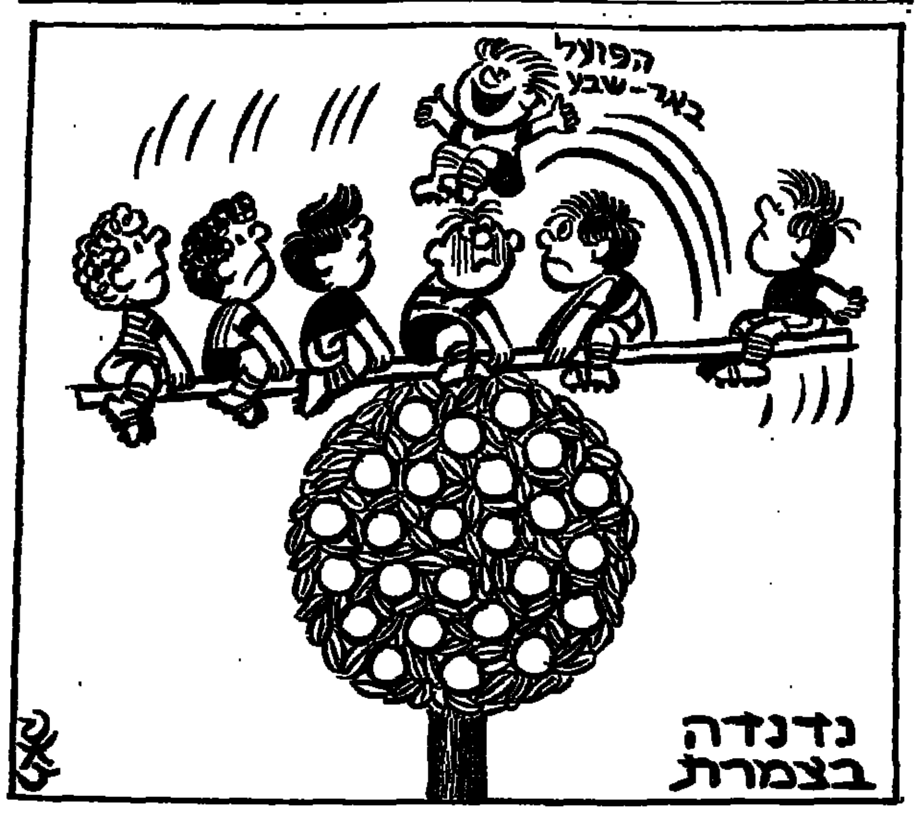

ועכשיו דו־קרב בלקבורן – יונייטד

ניצחו את ווימבלדון (0–3) ונוריץ' (0–1). הפסד 2–4 לניוקאסל בטוטנהאם

מאת גיורא גורמן

לונדון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). בלקבורן ומנצ'סטר יונייטד ניצחו אתמול והגדילו את יתרונן בצמרת הליגה האנגלית, לאחר שניוקאסל נוצחה בלונדון בידי טוטנהאם 2–4.

● ווימבלדון – בלקבורן 3–0. 52 דקות המתינה בלקבורן עד שהבקיעה את שערה הראשון בנגיחה של מארק אטקינס. ג'ייסון וילקוקס (72) ואלן שירר (74) קבעו ניצחון שישי ברציפות לבלקבורן.

● מנצ'סטר יונייטד – נוריץ' 1–0. שער של אריק קאנטונה בדקה ה־36 הספיק ליונייטד לניצחון, ששמר על פיגור של נקודה בצמרת. זה היה הניצחון התשיעי בתשעה משחקים ביתיים של האלופה העונה, בלי שספגה שער הבית. 43,789 הריעו לה באולד טראפורד.

● טוטנהאם – ניוקאסל 4–2. ניצחון ראשון לג'רי פראנסיס כמנהל המקצועי של טוטנהאם. טדי שרינגהאם עם שלושה שערים (15, 34, 71) ושער נוסף של פופסקו (80) היקנו לטוטנהאם את הניצחון. רואל פוקס הבקיע צמד לניוקאסל (30, 42).

שאר המשחקים: נוטינגהאם 2 (פירס 36 בבעיטת־11 מטר, רוי 60) – ארסנל 2 (קיאון 59, דיוויס 76); לסטר 1 (ג'י 5) – אסטון וילה 1 (אטקינסון 61); קובנטרי 1 (פלין 57) – ליברפול 1 (ראש 2); איפסוויץ' 1 (מייסון 73) – מנצ'סטר סיטי 2 (פליטקרופט 20, רוסלר 42); שפילד ונסדיי 1 (בארט ויליאמס 19) – קריסטל פאלאס 0; סאות'המפטון 0 – צ'לסי 1 (פרלונג 90). היום: ק.פ.ר. – ווסט האם. מחר: אוורטון – לידס.

● ליגה ראשונה. בריסטול סיטי – גרימסבי 1–2; דרבי – נוטס קאונטי 0–0; לוטון – שפילד יונייטד 3–6; מידלסברו – פורטסמות' 0–4; סאות'אנד – סווינדון 2–0; סאנדרלנד – רדינג 1–0; טרנמיר – ווטפורד 1–2; ווסט ברומיץ' – בארנסלי 1–2. היום: מילוול – וולבס; סטוק – אולדהאם. הצמרת (אחרי 19 משחקים): מידלסברו 39; טרנמיר 35; וולבס 34.

● סקוטלנד. אברדין – קילמרנוק 0–1; סלטיק – מאדרוול 2–2; הארטס – פאלקירק 1–1; פארטיק – היברניאן 2–2. היום תארח דאנדי יונייטד את ריינג'רס. הצמרת (אחרי 16 משחקים): ריינג'רס 30 (15 משחקים); מאדרוול 29; היברניאן 25.

הטבלה האנגלית

1.	בלקבורן	17	13–38	39
2.	מנצ'סטר יונייטד	17	10–32	38
3.	ניוקאסל	17	21–36	34
4.	ליברפול	17	18–34	31
5.	נוטינגהאם	17	18–27	29
6.	מנצ'סטר סיטי	17	26–29	28
7.	צ'לסי	17	20–26	27
8.	לידס	16	19–24	27
9.	נוריץ'	17	15–15	24
10.	קובנטרי	17	27–28	22
11.	טוטנהאם	17	33–29	22
12.	ארסנל	17	18–20	21
13.	סאות'המפטון	17	27–28	21
14.	שפילד ונסדיי	17	23–18	21
15.	קריסטל פאלאס	17	19–15	20
16.	ווימבלדון	17	31–17	18
17.	וסטהאם	16	17–9	17
18.	ק.פ.ר.	16	31–22	16
19.	אסטון וילה	17	29–21	15
20.	אוורטון	16	24–12	14
21.	לסטר	17	30–12	13
22.	איפסוויץ'	17	33–16	11

דורטמונד – אלופת החורף של הבונדסליגה; הפסד 1–3 לברמן

בון (רויטר). בורוסיה דורטמונד הוכתרה אתמול לאלופת החורף של הבונדסליגה, מחזור אחד לפני היציאה לפגרה, לאחר שהגדילה את הפער בצמרת לשלוש נקודות על פני ורדר ברמן ובורוסיה מנשנגלדבאך.

● דורטמונד – האמבורג 0–2. קארל־היינץ רידלה הבקיע את השער היחיד במשחק הקצוות (בין הראשונה לאחרונה).

● קארלסרואה – ורדר ברמן 3–1. שער יתרון של אנדריאס הרצוג בדקה ה־24 לא מנע הפסד חוץ לברמן. האסלר (42), שמיט (79) ובנדר (86) הבקיעו לקארלסרואה והשלימו את המהפך.

● שטוטגארט – בורוסיה מנשנגלדבאך 2–4. שטוטגארט הובילה 0–2 משערים של בוביץ' (26) וקרוזה (53), אבל מנשנגלדבאך הבקיעה ארבעה שערים במחצית השניה: הרליש (49), נרינג (77), דאהלין (83) ופאף (90).

● באיירן מינכן – דינמו דרזדן 1–2. כריסטיאן צייגה כבש צמד לזכות האלופה (57, 59). הפולני אנדריי לסיאק צימצם ארבע דקות לסיום.

● באייר אורדינגן – פרייבורג 2–0. ניצחון נוסף למפתיעת הליגה משערים של שפיס בדקה השניה וקרדוסו בבעיטת־11 מטר בדקה ה־62.

יתר התוצאות: פרנקפורט – האמבורג 2–0; לוורקוזן – מ.ב. קלן 3–1; קייזרסלאוטרן – מינכן 1860 1–1. היום תארח שאלקה את בוכום.

הטבלה הגרמנית

1.	דורטמונד	16	14–36	26
2.	וורדר ברמן	16	19–31	23
3.	מנשנגלדבאך	17	21–37	23
4.	קייזרסלאוטרן	17	20–25	22
5.	פרייבורג	16	21–32	21
6.	באיירן מינכן	16	22–31	21
7.	קארלסרואה	17	22–28	21
8.	לוורקוזן	16	20–30	19
9.	האמבורג	16	17–26	18
10.	שטוטגארט	16	33–31	16
11.	פרנקפורט	16	22–18	16
12.	שאלקה	15	19–18	13
13.	קלן	17	36–26	13
14.	אורדינגן	17	26–15	10
15.	דרזדן	16	30–15	9
16.	מינכן 1860	16	29–15	8
17.	בוכום	16	29–15	8
18.	דויסבורג	16	33–16	5

רק 0–0 לנאנט; סן ז'רמן צימצמה הפער ל־4 נקודות

פאריס (רויטר). פאריס סן ז'רמן צימצמה את הפער מנאנט, המובילה, לארבע נקודות, לאחר שניצחה שלשום בלנס 1–2. נאנט סיימה בתיקו 0–0 בבית עם אוקזר.

● לנס – סן ז'רמן 1–2. האלופה ניצחה בזכות שער ניצחון של ברנאר אלאו הצעיר, ששרד הופעת בכורה בליגה וכבש בדקה ה־80. ראי הוביל את סן ז'רמן ליתרון 0–1 בדקה ה־12, אבל רבוז קבע שיוויון זמני בבעיטת־11 מטר בדקה ה־51.

● קאן – קן 0–1. קאן העפילה למקום השלישי בטבלה בזכות שער של הודלאוויל בדקה ה־23.

שאר התוצאות: מונאקו – ליון 1–1; שטראסבורג – ליל 1–1; בורדו – מונפלייה 2–0; לה האבר – רן 4–0; מץ – ניס 0–1.

הצמרת (אחרי 20 משחקים): נאנט 42; סן ז'רמן 38; קאן 34; ליון 34.

מארסיי עלתה לראש הטבלה בליגה השניה, לאחר שניצחה 0–2 את סס. בריוק. למארסיי וגינגאן 44 נקודות ב־22 משחקים.

● ספרד. ריאל מדריד סיימה בתיקו 1–1 במשחק חוץ נגד ריאל סוסיידאד. ברצלונה ודפורטיבו לה קורוניה נפרדו בתיקו 1–1 בנו קאמפ. תוצאות נוספות: ואלנסיה – אלבסטה 3–3; אתלטיקו מדריד – אתלטיקו בילבאו 2–1.

● בלגיה. אנדרלכט, קבוצתו של איביק זוהר, ניצחה 3–0 את פ.ב. ליאז' ועלתה למקום השמיני. שאר התוצאות: סטנדרד ליאז' – אנדרלכט 1–1; סרקל ברוז' – כרינג 1–1; שארלרואה – בוורן 0–0; כולנבק – אלוסט 1–2; גנט – לוכל 0–2; מכלן – קלוב ברוז' 1–2.

● הולנד. באסטרכט – רודה 1–1; פילבורג – גו אהד איגלס 1–1; הירנביין – ניימכן 4–2.

● אייאקס אמסטרדאם עומדת להחתים את החלוץ השוודי יורגן פטרסון (19), מלך השערים של קבוצת מאלמה, תמורת 1.5 מיליון דולר.

● רונאלדו, חלוצה בן ה־18 של איינדהובן, אמר בראיון לעיתון "טלגרף", כי הוא מתכוון לסיים בהולנד בעוד ארבע עונות. "זו אחת הליגות הטובות באירופה. אני רוצה לשחק בספרד או באיטליה", צוטט השחקן.

איזק אבירור, אמסטרדאם

ורדי שמרה על תואר אליפות יפאן

טוקיו (רויטר). ורדי קאוואסאקי זכתה שלשום בפעם השניה ברציפות באליפות יפאן בכדורגל, לאחר שניצחה 0–1 (0–2 בסיכום שני המשחקים) את סאנפרצה הירושימה במשחק השני בגמר בין שתי אלופות הליגה.

● טפארל, שוער נבחרת ברזיל בכדורגל, ישחק בעונה הבאה בקבוצת אוסאקה היפאנית. כך הודיעה שלשום סוכנות הידיעות היפאנית, קיודו. טפארל, המשחק בג'נואה האיטלקית, אישר כי הוא מנהל מו"מ עם הקבוצה היפאנית.

● ברזיל. רבע גמר: אתלטיקו מינירו – בוטאפוגו 0–2.

אלוף האופניים גרג למונד פרש

סקרמנטו, קליפורניה (א"פ). גרג למונד, רוכב האופניים האמריקאי שזכה שלוש פעמים בטור דה־פראנס, הודיע אתמול על פרישה.

למונד (33) הוסיף, כי הוא מעוניין לשמש מנהל קבוצת אופניים מקצוענית, או פרשן טלוויזיה.

● מינסוטה וייקינגס ניצחה שלשום 27–33 את שיקאגו ביירס לאחר הארכה, וכעת שתיהן במאזן זהה (5–8) בראש ה־NFC מרכז.

1,000 שוטרים יאבטחו את המשחק יובנטוס – פיורנטינה

מוקד המשחקים בליגה האיטלקית היום יהיה דווקא ביציעים, כיוון שהמשטרה מתגברת את נוכחותה בשלושה משחקים, יובנטוס – פיורנטינה, סמפדוריה – גנואה, בארי – פוג'יה, כדי למנוע התפרצויות אלימות כפי שהיו בשבועות האחרונים בדרבי של רומא ובמשחק בין ברשיה לרומא.

ביציעים בטורינו יאבטחו יותר מ־1,000 שוטרים את משחק הצמרת בין יובנטוס, השניה בטבלה, לפיורנטינה, השלישית. המחצית השניה בדרבי של גנואה תועבר בשידור ישיר בטלוויזיה הישראלית החל מ־22.00.

המובילה פארמה תארח את ברשיה. משחק הבית של מילאן נגד רג'יאנה נדחה ל־11.1.95 בגלל השתתפותה של מילאן ביום חמישי בגמר הגביע הבין־יבשתי בטוקיו. שאר המשחקים: קליארי – לאציו; קרמונזה – אינטר; נאפולי – טורינו; רומא – פאדובה.

ניצחון למכבי ת"א בליגה לכדוריד

מכבי תל אביב ניצחה בחולון את הפועל המקומי 18–20 (11–11), במשחק השלמה בליגה בכדוריד. למכבי הירבו להבקיע: מולרובן 6, סרבוק 6.

אבי רוזנברג

צסק"א מוסקווה הביסה את מטה אשר

מוסקווה (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הפועל מטה אשר הובסה כאן 0–3 בידי צסק"א מוסקווה במשחק הראשון בסיבוב השני בגביע אירופה לאלופות בכדורעף.

צסק"א ששה משחקניה נמנים על נבחרת רוסיה נזקקה רק ל־70 דקות כדי לנצח 15–6, 15–5, 15–7 ולהפוך את משחק הגומלין במוצאי שבת באולם בנעמן לפורמלי בלבד. במטה אשר הצטיין אנטון פיטיגרי.

בשבת הפועל עמק חפר הפסידה 3–1 בחוץ לווק רייקה, במשחק הראשון בסיבוב השני בגביע הפדרציה. משחק הגומלין יהיה במוצאי שבת בעין החורש. עמק חפר ניצחה במערכה הראשונה 5–15, אבל הפסידה במערכות הבאות 12–15, 8–15, 0–15. בעמק חפר הצטיינה סלי סטולניקוב.

קארוור הוליך את הפועל ת"א לניצחון 93–82 על גליל עליון

מאת אלי סרוסי

צבי שרף, מאמן הפועל תל אביב, שלף אמש קלף נוסף מהספסל האלמוני שלו. 27 נקודות של מארק קארוור הוליכו את הפועל ת"א לניצחון ביתי 82–93 (46–42) על הפועל גליל עליון.

שרף ידע שהגליל תתמקד בניטרולם של באק ג'ונסון ומילטון ואגנר. נכון הוסר יציבותו של ליאור אדריאי העונה. הוא הסיט את ואגנר לעמדת הרכז והעלה את קארוור הרעב (אינו מורשה לשחק בגביע אירופה) במקום גלעד כץ שלא שותף אמש. 19 נקודות של קארוור במחצית הראשונה (ארבע שלשות) מוטטו את מערך ההגנה של הגליל, שהתבסס על שמירה כפולה על ג'ונסון.

גליל עליון בעזרת קו אחורי יציב, דארן דיי המתגבר ועודד קטש המוציא לפועל, עלתה ליתרון 32–25 (14), אולם סבלה מחוסר תפוקה של הקו הקדמי, בעיקר של הגר טריי דווידיר (2 מ־10 מהשדה).

תל אביב ניצלה זאת ועלתה ליתרון 57–46. יכולת המסירה המעולה של דיי והקליעות של קטש מבחוץ צימצמו את ההפרש ל־66–68 (31). ג'ונסון שביצע את העבירה הרביעית עבר לשמור על מאלוביץ', אדריאי נצמד לדיי והפעיל את שיטת הלחימה הנודעת שלו שנעצרה רק בחלקה ע"י השופטים. באק ג'ונסון, שהתמקד בתחילה בחלוקת אסיסטים המשיך לקלוע בדרך לניצחון.

● לתל אביב: ג'ונסון 27 (10 ריבאונדים, 7 אסיסטים), קארוור 27, ואגנר 16, אדריאי 13, סרי 6, פליישר 4.

● לגליל עליון: קטש 28, לייף 19, דיי 18, חזן 8, דווידיר 5, מרכוזי 2, מאלוביץ' 2.

שפטו ויזובניק ושטריקר. 1,600 צופים באוסישקין.

חולון פנתה שוב לרלף קליין

מאת אריה ליבנת

הנהלת הפועל חולון, בכדורסל, פנתה פעם נוספת לרלף קליין, המנהל המקצועי של מכבי תל אביב, בבקשה לאמן את הקבוצה החל מיום שני, אחרי משחק הליגה הערב באילת, בלי שום קשר לתוצאתו.

מאיר סמינסקי, מאמן הפועל חולון, אמר אמש, כי לא ידוע לו דבר על הפניה לקליין. חולון עשויה לקיים את שני משחקי הדרבי, נגד הפועל חיפה והפועל גבת, באולם מלחה בירושלים. אם יוחלט על כך, תהיה הנבה כפולה עם הפועל ירושלים שתארח במועדים אלה את מכבי ראשון לציון ואת מכבי ירושלים.

ההסתדרות החליטה להעביר עד 900 אלף ש' להפועל ת"א

מכיוון שכל חשבונות העמותה מעוקלים הוזמנה חוות דעת משפטית איך אפשר להעביר הכספים

מאת רון קופמן

הנהגת ההסתדרות החליטה בשבוע שעבר להעביר סכום של עד 900 אלף שקל, לעמותה לקידום הספורט בהפועל תל אביב, המנהלת את פעילות הכדורסל באגודה.

מנכ"ל אגף הכספים בהסתדרות, חיים גולדנר, אמר אתמול, כי מדובר במימון מחלקות הנשים, הנוער והילדים, שההסתדרות התחייבה לממן. הוא הוסיף, כי מועצת הפועלים ביקשה עבור מחלקות אלה מימון של כ־700 אלף שקל ומאחר שהעמותה מימנה את תשלום שכר מאמני מחלקות אלה מתקציבה השוטף, מדובר בהחזר. לשאלה אם הוצגו בפניו מסמכים המאשרים שהעמותה אכן שילמה שכר למאמנים אלה ושילמה הוצאות נוספות, ענה גולדנר, כי לא יאושר תשלום עד המצאת מסמכים מתאימים. לדבריו תתבצע בדיקה נוספת אם מ"פ תל אביב לא העבירה כספים למחלקות אלה מיוני 94'.

לשאלה אם מודעים בהסתדרות לעובדה שהשימוש בסכום יוקצה להסדרי ביניים עם שחקני עבר/נושים של הקבוצה, שתביעותיהם מתבררות במוסדות השיפוט באיגוד הכדורסל, השיב גולדנר בודהו: "אנחנו מודעים לכך. אבל אם יוכח שאכן העמותה שילמה כספים למחלקות שונות מתקציבה השוטף, אנחנו חייבים להעביר את הכסף מכיוון שהתחייבנו לכך. ביקשנו חוות דעת משפטית שתורה לנו באיזה אופן להעביר את הכסף. ידוע לנו שיש עיקול על תקבולים של הפועל תל אביב, גם במועצת הפועלים. אם יוליט הדין המשפטי להעביר את הכסף ישירות לנושים, נבקש הבהרות גם לגבי סעיף זה, כדי שלא נהיה אשם בהערמת נושים".

המנכ"ל גם אמר שהעמותה התבקשה להמציא מאזן חתום בידי רואה חשבון מוסמך, ועד כה לא סיפקה מסמכים אלה. "בשבוע שעבר נפגשתי עם שלומי גרונר (היו"ר – ר.ק.) שהבטיח לי שהשבוע נקבל את כל המאזנים. אנחנו מעוניינים להגיע לסיכום על גורל החוב של מ.פ. ת"א, שטוענת, אגב, שהעבירה כספים לעמותה. בגלל העדר מסמכים הבדוק ע"י קודל, לא מסוגל כעת להגיע להחלטה".

השבוע בכדורסל

הערב

● ליגה לאומית, מחזור 11, 20.30: הפועל אילת – הפועל חולון (שופטים דגן ויהלום), מכבי ירושלים – הפועל גבת (ביטון וגלילי), מכבי רמת גן – הפועל חיפה (עלימי ואפריאט), בני הרצליה – הפועל גבעתיים (חריף ושלו).

יום שני

● ליגה לאומית, מחזור 11: מכבי ראשון לציון – מכבי תל אביב (קמינר וזילברברג), בית"ר רמת גן – הפועל ירושלים (קליין ומיכאלי).

יום שלישי

● גביע אירופה לקבוצות, מחזור 3: נוביליס ולוצלאבק (פולין) – הפועל תל אביב.

● ליגה לנשים, מחזור 10.

● לאומית ב', מחזור 12.

יום רביעי

● גביע קוראץ', מחזור 3: סטפנאל מילאנו – הפועל אילת.

יום חמישי

● אליפות אירופה לקבוצות, מחזור 5: מכבי תל אביב – אולימפיה לובליאנה.

עסקן בהפועל ת"א תקף את סופר "הארץ"

יו"ר הועדה המקצועית של הפועל ת"א, שאול איזנברג, תקף אמש את סופר "הארץ" אלי סרוסי, בתום המשחק נגד הפועל גליל עליון.

המקרה אירע, כאשר סרוסי יצא מאולם אוסישקין, בעת שמאמן הפועל ת"א, צבי שרף, אמר לאיזנברג: "בגליל טוענים שהשופטים ניצחו במשחק". איזנברג השיב: "יש עיתונאים מבריחים שעוזרים לפיני גרשון שחושב שהוא צריך לנצח בכל משחק", והצביע על סרוסי שביקש ממנו להישמר בדבריו.

בתגובה ניסה איזנברג לתקוף את סרוסי פיסית, תוך כדי צעקה "חתיכת [illegible] שקרן". המאמן שרף, נהג הקבוצה חיים כהן ועוזר מאמן הגליל דיוויד בלאט, הפרידו בין השניים ומנעו תיגרה.

אמש התלונן אלי סרוסי במשטרה נגד שאול איזנברג.

מכבי תל אביב אותתה על שובה לצמרת האירופית

כך כתב ביום שישי יומון הספורט האיטלקי "גאזטה דלו ספורט", שציין כי מכבי חייבת להתבסס יותר על כושר הקליעה של ג'מצ'י

מאת אלי סרוסי

"זה מסוג המשחקים שאין לנו הסבר לגבי ההחטאות מקו העונשין בהם", אמר אתמול אמנון ישכיל, עוזר מאמן מכבי ת"א, בהתייחסו להפסד הקבוצה 74–79 ביום חמישי בפאינצה לסקאוולני אחרי הארכה.

המחשבות במכבי ת"א מופנות לשבועיים הקרובים שישפיעו על עתיד הקבוצה העונה בליגה ובאליפות אירופה לקבוצות. בליגה תשחק מחר מכבי עם מכבי ראשל"צ וביום ראשון הבא תארח את הדרבי עם הפועל ביד אליהו. באליפות אירופה לקבוצות תשחק מכבי ת"א עד הפגרה פעמיים בבית עם אולימפיה לובליאנה וצסק"א מוסקווה. הפסד באחד המשחקים יצמצם למינימום את סיכויי מכבי ת"א לעלות למשחקי ההצלבה.

סרי פייר (כאבים בברך) לא השתתף באימון הקבוצה אמש. דורון ג'מצ'י ערך אימון קל.

עיתוני איטליה שיבחו את משחקה של מכבי ת"א בפאינצה, אולם טענו שאין לה סיכוי ממשי להגיע העונה לפיינל פור. בכותרת המשחק ביומון הספורט האיטלקי "גאזטה דלו ספורט" נכתב "פאינצה נזקקה ל־45 דקות כדי לנצח את מכבי ת"א".

בכותרת המשנה צויין שהשמירה האזורית המצויינת של מכבי ת"א ויכולת הקליעה המצויינת של דורון ג'מצ'י, שמרו את מכבי ת"א במשחק, אולם החולשה בריבאונד גרמה להפסד. כתב העיתון קארלו אנזה, ציין בכתבה שהמשחק היה איתות של מכבי על חזרה לצמרת האירופית, ואיתות לקבוצות האירופיות לפיה יש לחשוש ממכבי כמו בעבר, אולם היא צריכה לנצל טוב יותר את כושר הקליעה של ג'מצ'י.

אנדריו ספנסר חתם באסטודיאנטס מדריד

אנדריו ספנסר ששיחק בתחילת העשור במכבי ראשל"צ, חתם בסוף השבוע באסטודיאנטס מדריד. ספנסר, שישתכר כ־55 אלף דולר, יחליף לחודשיים את הארפר וויליאמס שנפצע. אגב, לפני ספנסר, פנו ראשי הקבוצה לוורל אלכסיס שנופה מרג'יו קלאבריה, אך הוא השיב בשלילה.

דורון שפר: 8 אסיסטים, 5 נק'

בניצחונה של קונטיקט 105–53 על ייל

קונטיקט (מיוחד ל"ספורט הארץ"). קונטיקט השיגה בליל שבת ניצחון שלישי מפתיחת העונה 105–53 על ייל. דורון שפר סייע שוב לחבריו (8 אסיסטים) על חשבון צבירת נקודות אישיות (5 בלבד ב־1 מ־5 מהשדה ו־2 מ־2 מהעונשין).

אורי כהן מינץ שיחק 12 דקות וקלע סל בכורה (1 מ־4 מהשדה). דוני מארשל הצטיין עם 25 נקודות. בראיין פייר קלע 24. קונטיקט דייקה בכל 14 זריקות העונשין לעומת 10 מ־17 של ייל.

בדירוג שיתפרסם היום תכנס קונטיקט, ככל הנראה, לעשירייה הראשונה. משחקה הבא יהיה ביום רביעי בחוץ נגד בוסטון קולג'.

שיא של אורלנדו: הביסה את ניו יורק 125–100 בניצחון תשיעי ברציפות

אורלנדו (רויטר). אורלנדו מג'יק הביסה אתמול לפנות בוקר 125–100 את ניו יורק ניקס, והגדילה את הפער ביתרון בראש הבית האטלנטי ל־3.5 משחקים. שאקיל אוניל הצטיין עם 38 נקודות ו־10 ריבאונדים. אנפרני הארדוויי הוסיף 33 נקודות ושמונה אסיסטים. לאורלנדו (מאזן 11–2) היה זה הניצחון התשיעי ברציפות – שיא מועדון.

מאמן אורלנדו, בריאן היל, אמר בסיום: "איני יודע אם אנחנו יכולים לשחק טוב יותר". אורלנדו הובילה בכל שלבי המשחק, כאשר בסיום הרבע הראשון הוליכה ב־12 נקודות, ובמחצית ב־24.

פטריק יואינג, שקלע 15 נקודות לניו יורק, אמר בסיום: "אני מאוכזב מיכולתי ומיכולת הקבוצה. אנחנו חייבים להשתפר". ניו יורק קלעה רק 35 סלים ב־87 נסיונות בהצלחה של 40.2%.

● לוס אנג'לס לייקרס – יוסטון רוקטס 107–89. סדריק סבאלוס הוליך את לייקרס עם 25 נקודות ו־16 ריבאונדים (שיא קריירה). זה היה הניצחון השישי בשבעה משחקים האחרונים של לוס אנג'לס. ולאדה דיואץ הוסיף 22 נקודות, 9 ריבאונדים, 8 אסיסטים ו־4 חסימות. אקים אולאג'ואן קלע רק 16 נקודות.

● בוסטון סלטיקס – פיניקס סאנס 107–102. פיניקס מחקה פיגור של 22 נקודות כדי לנצח בבוסטון. דן מארלי עם 21 נקודות ודני מנינג עם 19 בלטו בפיניקס. דומיניק ווילקינס קלע 34 נקודות לבוסטון.

שאר התוצאות: וואשינגטון – דטרויט 115–104 (ניצחון ראשון אחרי שבעה הפסדים רצופים מאז הגיע כריס וובר); אטלנטה – שיקאגו 92–81 (פיפן רק 9 נקודות לשיקאגו); מיאמי – ניו ג'רסי 97–115 (גלן רייס קלע 34 נקודות למיאמי); פילדלפיה – סאקרמנטו 99–96; פורטלנד – סן אנטוניו 91–95.

הפסד מס' 14 לקליפרס

● לוס אנג'לס קליפרס – אינדיאנה פייסרס 84–93. הפסד 14 ברציפות לקליפרס מפתיחת העונה, והיא רחוקה רק שלושה הפסדים משיאה השלילי של מיאמי ב־1988. רג'י מילר בלט באינדיאנה עם 24 נקודות.

● גולדן סטייט ווריירס – יוסטון רוקטס 109–113. אקים אולאג'ואן השיג מאזן דו ספרתי בשלושה תחומים (טריפל־דאבל) בפעם העשירית בקריירה: 37 נקודות, 13 ריבאונדים ו־12 אסיסטים. לאטרל ספריוול בלט בגולדן סטייט, שנוצחה בחמישה משחקיה האחרונים, עם 30 נקודות. טים הארדוויי הוסיף 27.

שאר התוצאות: יוטה – מינסוטה 94–96 (ניצחון ראשון למינסוטה אחרי שבעה הפסדים); דאלאס – דנבר 80–89; מילווקי – קליוולנד 87–93.

ליגה ארצית / מחזור 11

כפר סבא, קרית גת ויבנה לא ניצלו את דחיית משחק המובילה מיפו

מאת משה הירשעס

המשטח המוצף של איצטדיון וינטר ברמ"ג גרם לדחיית המשחק המרכזי, בין המוליכה מכבי יפו לבין הכח רמת גן, שאמור להיות מותח. יתרון מכבי יפו בצמרת כמעט שלא צומצם מפני שכל יריבותיה למאבק על הפיסגה – כפר סבא, קרית גת ויבנה – לא הצליחו לנצח. בתחתית החמיר מצבה של שמשון שנוצחה במשחק חוץ בבת ים. למקום לפני האחרון נסוגה הפועל ירושלים, לאחר תיקו עם הפועל אשדוד וניצחונות של בת ים וקרית שמונה.

ארבעה שחקנים הורחקו במשחקי אתמול: עופר אלקובי מיבנה בגלל צהוב שני, מוטי איבגי משמשון בגלל פגיעה ביריב, שאדי רביע מטייבה בגלל פגיעה ביריב, מעז מאיר מאשקלון בגלל צהוב שני.

הליגה הארצית

1.	מכבי יפו	10	6–16	23
2.	כפר סבא	11	14–24	19
3.	קרית גת	11	15–22	18
4.	הפועל חדרה	11	12–19	18
5.	מכבי יבנה	11	12–16	18
6.	הפ. אשדוד	11	15–18	16
7.	הכח רמת גן	10	15–17	14
8.	הפועל טייבה	11	13–10	14
9.	הפועל בת ים	11	17–15	13
10.	הפועל ר"ג	11	18–14	13
11.	הפועל לוד	11	18–12	13
12.	הפ. אשקלון	11	22–17	12
13.	נס ציונה	11	18–11	12
14.	קרית שמונה	11	19–11	12
15.	הפועל י־ם	11	23–21	11
16.	שמשון ת"א	11	17–8	7

מלך השערים

1. גיל סספורטס (קרית גת) 8
–. אולדי קודלנצ'וק (כפ"ס) 8
–. יוסי גודרונה (בת ים) 8
4. ניסים כפרי (הפועל חדרה) 7
5. עופר שיטרית (הפ. לוד) 6
–. יניב עופרי (שמשון ת"א) 6

המחזור הבא

(17 בדצמבר)

מכבי יפו – הפועל רמת גן
כפר סבא – קרית שמונה
נס ציונה – הפועל לוד
הפ. אשדוד – הפ. אשקלון
הפועל חדרה – הפועל י־ם
שמשון ת"א – הפועל טייבה
מכבי קרית גת – בת ים
הכח רמת גן – מכבי יבנה

הפועל חדרה – הפועל טייבה 0–3 (0–1)

● השערים: יעיש סויסה (73, 81), ניסים בוזי (3). ● המצטיין: יעיש סויסה. ● שפט אריק חיימוביץ', 1,200 צופים, בטייבה.

יאסר מואסי

הפועל אשקלון – ס.כ. נס ציונה 2–2 (1–2)

● השערים לאשקלון: עמי גדבי (10), שרון סגרון (70). ● לנס ציונה: שלומי אירים (12), שלומי כנפו (32). ● המצטיין: קובי רפאה (נס ציונה). ● שפט דוד דמריקו, 1,000 צופים, באשקלון.

מיני ביטון

הפועל קרית שמונה – הפועל רמת גן 2–1 (1–0)

● השערים לקרית שמונה: לירון בסיס (34), סלוויה ראיזביץ' (88). ● לרמת גן: תומר ברזילי (50). ● המצטיין: לירון בסיס. ● שפט גבי בוסקילה, 500 צופים, בקרית שמונה.

הפועל בת ים – שמשון תל אביב 1–2 (1–1)

● השערים לבת ים: חיים כבר (17), יוסי גודרונה (47). ● לשמשון: יניב עופרי (9). המצטיין: יוסי גודרונה. ● שפט עקרם זועבי, 500 צופים, בבת ים.

מכבי יבנה – מכבי קרית גת 2–2 (1–0)

● השערים ליבנה: אורן דנציגר (12), מיזו בן־שמעון (80, ב־11 מ'). ● לקרית גת: מישל זרזון (72, 78). ● המצטיין: אורן דנציגר. ● שפט רוני פרוז, 600 צופים, ביבנה.

יצחק פרי

הפועל ירושלים – הפועל אשדוד 1–1 (1–0)

● השער לירושלים: מוטי ארזון (89). ● לאשדוד: נאור גלילי (3). ● המצטיין: מישל דיין (ירושלים). ● שפט נאסן סולטן, 500 צופים, בטדי.

הפועל לוד – הפועל כפר סבא 1–1 (0–1)

● השער ללוד: יוסי אמויאל (23). ● לכפר סבא: אולדי קודלנצ'וק (71). ● המצטיין: יוסי אמויאל. ● שפט שמואל שטייף, 1,000 צופים, בלוד.

هكذا في الأصل

هكذا من الأصل

יו"ר ועדת החוקה מתכוון לחדש את הדיונים להשלמת חוק יסוד: החקיקה

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, ח"כ דדי צוקר, מתכוון לחדש את הדיון בהליכי החקיקה של חוק יסוד: החקיקה, לאחר ששופטי בית המשפט העליון, הד־נים בימים אלה בתיקון חוק גל, קראו לכנסת להזדרז בחקיקת החוק כדי להסדיר את סמכות בית המשפט לדון בפסילת חוקים.

ח"כ צוקר ציין אמש, כי "הכנ־סת חייבת להקשיב לקולות היוצ־אים מבית המשפט העליון". הוא הוסיף, כי ועדת החוקה השלימה את הדיון בשבעה סעיפים בחוק, אולם הדיונים הופסקו בגלל הת־נגדות ש"ס והביעתה להפסיקם.

הצעת חוק יסוד: החקיקה אוש־רה בקריאה ראשונה במליאת הכנ־סת במארס 1993. החוק מעניק לכל חוק יסוד עדיפות על חקיקה רגילה. ואולם הסעיף הרגיש בו באשר לסמכות בית המשפט העל־יון לפסול חוקים הוגש בשתי גרסאות. האחת, שבה תומך ח"כ צוקר, קובעת כי גם חוקים שהת־קבלו ערב חקיקת חוקי היסוד ומתירים אותם יעמדו למבחן חוקי אחרי חמש שנים. הגרסה השנייה המקובלת על המפלגות הדתיות, לרבות ש"ס, קובעת כי כל דבר חקיקה שנקבע לפני קבלת חוק היסוד, ישוריין מפני שינוי וביטול, ובדרך זו יישמרו כל הדינים הדתיים הקיימים.

ח"כ רון נחמן (ליכוד) ציין, כי בכוונתו ליזום דיון במליאת הכנ־סת על המגמות הנשמעות באחרונה לפגוע בבית המשפט העליון ובמשנה לנשיא שלו, השופט אהרן ברק. לדבריו, בכוונתו ליזום מפ־גש של ח"כים חברי ועדת החוקה ושרים כדי לגבש שדולה נגד מג־מות אלה.

ח"כ צוקר הניח על שולחן הכנ־סת תיקון לחוק יסוד: השפיטה, שמטרתו הקמת בית משפט לחוק־קה. צוקר הדגיש, כי אין בהצעת החוק קביעה מפורשת בדבר הקמת בית משפט לחוקה, משום שקביעה כזו תיתקל בהתנגדות מצד קבו־צות דתיות אשר יסכימו להקמת בית משפט כזה רק אם יכלול הר־כב אחר מאשר של שופטי בית המשפט העליון.

"מאחר שלא הכללתי בהצעת החוק שלי הגדרה מפורשת, אני מבקש שהרכב בית משפט זה יהיה זהה להרכב בית המשפט העליון", אמר צוקר.

עשרות פנו למשטרה בעקבות פרסום קלסתרוני החשודים בפרשת היעלמות הילדה מר"ג

(ע). עשרות אזרחים פנו למשט־רה בסוף השבוע בעקבות פרסום הקלסתרונים של החשודים בפ־רשת היעלמה של אלכסנדרה ברנרס, בת עשר, מרמת־גן. עם זאת מסרה המשטרה, כי עדיין אין כל התקדמות בחקירה.

המשטרה הדגישה, כי "אין בי־דינו אף לא קצה חוט לגבי נסיבות היעדרותה של ברנרס".

קלסתרוני החשודים הורכבו בעקבות עדותה של תושבת רמת־גן, לפיה הבחינה בברנרס ביום חמישי שבו נעלמה – ה־24.11 – סמוך לשעה שבה יצאה מבית ספ־רה, בקרבת גן המלך ברחוב הילד, הסמוך לכיכר רמב"ם ברמת־גן.

בעדותה מסרה האשה, כי היא ראתה את הילדה עם שלושה גב־רים צעירים – בשנות העשרים לחייהם – דוברי רוסית.

המשטרה מסרה, כי היחידה המרכזית של מחוז תל־אביב ממ־שיכה במאמציה המודיעיניים, בתקווה לפענח היעלמות.

צלום: יוסי קמינסקי
ילדים משחקים בשלג ליד מגדל שמס, לרגלי החרמון. גם חברון כוסתה אתמול במעטה שלג, בגובה של יותר מ־10 ס"מ

מת ילד ירושלמי כתוצאה מפליטת גז מתנור ביתי

(ע). דוד אשוש, בן שבע מירושלים, שנפגע קשה משאיפת גז שנפלט מתנור חימום ביתי, מת אתמול בבוקר בבית החולים רמב"ם בחיפה.

אשוש, אמו ושניים מאחיו נפגעו ביום רביעי שעבר משאיפת גז שנפלט מתנור חימום, בעת ששהו בדירת קרוביהם בירושלים. דוד נפגע קשה, ואמו ואחיו נפגעו באורח קל. הוא פונה לבית החולים הדסה עין־כרם בירושלים, ומשם הועבר במסוק לטיפול בתא לחץ בבית החולים רמב"ם בחיפה.

ממשטרת מחוז ירושלים נמסר, כי נפתחה חקירה.

מהיום יפעלו משרדי הרישוי גם בשעות אחר הצהריים

(ע). שר התחבורה, ישראל קיסר, החליט לפתוח את משרדי הרישוי גם בשעות אחר הצהריים. עד כה ובמשך עשרות שנים היו משרדי הרישוי פתוחים עד שעות הצהריים בלבד. משרדי הרישוי יחלו לפעול גם אחר הצהריים מהיום.

"המטרה הסופית שלי היא שאזרחים לא יגיעו כלל למשרדי הרישוי ויוכלו לנהל את ענייניהם בנושא רישוי באמצעות הטל־פון והפאקס. אני נחוש בדעתי להצעיד את משרד התחבורה למאה הבאה כבר במאה הזאת" אמר קיסר.

בשלב זה הוחלט על הפעלתם של משרדי הרישוי המחוזיים – חולון, ירושלים, חיפה ובאר־שבע – אחר הצהריים ובתקופה הקרובה יצטרפו אליהם שאר משרדי הרישוי ברחבי הארץ. המשרדים המחוזיים יפתחו בשעות אחר הצהריים בימים א', ג' ו־ה' בין השעות 16:00 עד 18:30. במשרדי הרישוי בערים נתניה, הרצליה, ראשון לציון, אשקלון וטבריה ייפתחו בימים א' וג' בין השעות 16:00 עד 18:30.

השירות אחר הצהריים יינתן בכל תחומי הרישוי למעט שירו־תים מיוחדים הנוגעים רק לחלק מציבור בעלי הרכב כמו מוניות, רכב ציבורי והמרת רשיונות מחו"ל.

שר התחבורה הוסיף כי בקרוב יחל לפעול שירות חדש הכולל מערכת של מענה קולי שתאפשר ביצוע פעולות רבות באמצעות הטלפון כמו, למשל, בקשה לרשיון נהיגה, שינוי כתובת וקבלת מידע על שירותי משרד התחבורה. כמו כן תספק המערכת מידע עדכני על תקנות חדשות, מחירי אגרה, יבוא רכב אישי ומוסכים מורשים.

דנילביץ על החלטת בג"ץ: לא ביקשתי להפוך לסמל המאבק ההומוסקסואלי

(ע). "ממש התרגשתי משמחה כששמעתי את החלטת בית המש־פט הגבוה לצדק. הרגשתי שהצדק נעשה", אמר אתמול דייל אל־על, יונתן דנילביץ, בתגובה על החל־טת בג"ץ לחייב את אל־על להכיר בזכויותיו כעובד, החי עם בן זוג, מאותו המין.

בראיון ליומן השבועי של גלי צה"ל, "במצב הנוכחי", אמר דניל־ביץ, השוהה עתה בניו דלהי, כי היה חייב לפנות לבג"צ "כדי שהצדק ייצא".

"אני לא ראיתי את זה כמאבק סמלי, רק ראיתי אפלייה נגדי כבן־אדם, עם בן־זוג מאותו מין, והרגשתי אי־צדק".

דנילביץ אמר, שלא הרגיש שינוי ביחס אליו בעקבות הפרס־מים אודותיו. "הרגשתי שכל העובדים תמכו בי, אנשים שבקו־שי הכרתי, פנו אלי, בירכו אותי ואיחלו לי הצלחה. לא הרגשתי בשום ניסיון להפלות אותי לר־עה".

"להיות הומוסקסואל גאה בישראל", לא בארץ, זה קל מאוד, אמר דנילביץ, "זה קל מאוד כאן, מאז תוקנו החוקים בכנסת לפני כמה שנים".

דנילביץ ציין, שסירב עד כה להתראיין, מאחר שאינו "מחזיק את דגל ההומוסקסואליות" ואינו נלחם למען כולם. "אני אדם מאוד פרטי, די צנוע, וכל ההגינה התק־שורתית מבהילה אותי. רציתי לה־תרחק מזה, ואני מאוד רוצה לרדת מהכותרות ולחזור אל החיים הפרטיים שלי־שלנו".

"אני ממשיך לעבוד באל־על, ומאוד רוצה להמשיך לעבוד גם בעתיד. תמיד הייתי גאה לעבוד בחברה, ותמיד שמחתי שאני חלק ממשפחת אל־על", אמר דנילביץ.

בתשובה לשאלת המראיין, אמר הדייל, כי הוא ובן זוגו טרם החליטו להיכן יטוסו, בכרטיסי החינם, שיקבלו מאל־על.

ידידו הקרוב

(סוף מעמוד 1א)

ייגזרו עליו שנה עד שנתיים מאס־ר. האבל חשוד כי בשנות ה־80, כאשר היה שותף במשרד עורכי הדין של הילרי קלינטון, זייף חש־בונות של לקוחות וגישה חשבונות אחרים שהגיש בעבור שירותים אשר העניק למפקחים פדראליים שחקרו את פעילות בנק "מדיסון" להלוואה וחיסכון.

הבנק, שהיה בבעלות ג'יימס מקדוגל, שותפם של בני משפחת קלינטון לעסקת המקרקעין "וייט־ווטר", פשט את הרגל והאילץ את הממשל להשקיע 60 מיליון דולר מכספי משלם המסים כדי לסייע ללקוחותיו.

על פי כתב הסמכות, רשאי החוקר המיוחד, קנת סטאר, לבדוק כל עבירה הקשורה לפעילותו של הבנק. בממשל טוענים כי הנשיא ורעייתו לא היו קשורים בשום דרך לפעילותו הפלילית של האב־בל.

הפונדמנטליסטים באלג'יריה: נבצע התקפות התאבדות נגד דיפלומטים צרפתים במזה"ת

אלג'יר (א"פ). חזית ההצלה האיסלאמית, הארגון האלג'ירי שניצח בבחירות והוצא אל מחוץ לחוק, איים אתמול לבצע התקפות התאבדות נגד נציגים דיפלומטי־ים של צרפת במזרח התיכון, מהשנה הבאה.

חזית ההצלה הודיעה כי "התק־פות התאבדות יבוצעו נגד נציגים דיפלומטיים ומסחריים של צרפת בעולם הערבי". על ההודעה חתום עלי בנחאג', האיש מספר שתיים בחזית ההצלה, ששוחרר בתחילת השנה מהכלא והוגבל למעצר בית יחד עם מנהיג החזית, עבאסי מדאני.

בהודעה לא נמסרו פרטים נוס־פים על ההתקפות המתוכננות נגד מטרות צרפתיות, אך היא האשי־מה את הדיפלומטיה ה"ניאו קולו־ניאלית" של צרפת במצב באלג'יריה, וטענה כי השלטונות באלג'יר "הם האחראים היחידים להרס המדינה, למעשי הטבח הב־פשעים ולקורבנות בקרב האוכלו־סייה האזרחית".

האיום של חזית ההצלה השמע לאחר שצרפתי נוסף נהרג ועיתונ־אי בכיר נפצע, בשתי התקפות שבוצעו באחרונה, כולם מההת־קוממות המוסלמית במדינה. כך מסרו מקורות באלג'יריה ובצרפת.

ההרוג, לוסיין מארל, בן 74, הוא הצרפתי ה־22 בין יותר מ־70 זרים שנהרגו ב־13 החודשים שעברו מאז הורו הפונדמנטליס־טים המוסלמים לכל הזרים לצאת מהמדינה. אף ארגון לא לקח על עצמו האחריות להתקפות האחרו־נות.

את האחריות למרבית ההתנ־קשויות בחיי עיתונאים זרים לקח על עצמו עד היום ארגון טרור קיצוני יותר מחזית ההצלה – הק־בוצה האיסלאמית המזוינת.

נשיא לבנון סירב לקבל את התפטרות ראש ממשלתו

רה"מ חזר לביתו וסירב להמשיך בעבודה

מאת סוכנויות הידיעות

ביירות. ראש ממשלת לבנון, רפיק אל־חרירי, הגיש לשלשום את התפטרותו לנשיא המדינה אליאס הראווי, בטענה שיש חילו־קי דעות עמוקים בינו לירו"ר הפר־למנט נבייה ברי ותומכיו בממשלה. הראווי סירב לקבל את התפטרות. חרירי שב בבעס לבי־תו, וסירב להמשיך בעבודה.

מקור מקורב לחרירי אמר, שהוא הגיש את התפטרותו לנשיא אחרי ישיבת לילה מאוחרת של הממשלה, בין הימים חמישי לששי בשבוע שעבר. לדברי המקור, "ההתפטרות היא סופית".

עוד אמר המקור, כי "זו הפעם השלישית שאל־חרירי מקיים שביתה אישית, מאז התמנה לתפ־קיד ראש ממשלה, באוקטובר 1992, כדי לשקם את לבנון מהרי־סות מלחמת האזרחים שנמשכה 15 שנים".

בחודש מאי האחרון נשאר אל־חרירי בבית במשך שבוע, עקב חשש בלבנון ובחו"ל וגרם לירידה תלולה בערך הלירה הלבנונית.

בנקאים בביירות אמרו שלשום שהם עוקבים אחר השוק כדי לב־חון את תגובת הציבור להתפטרות ראש הממשלה. לדברי אחד מהם, "בינתיים לא הורגשה פאניקה".

אל־חרירי, קבלן שרכוש נאמד ביותר ממיליארד דולר, עשה את רוב כספו בסעודיה. בשנתיים האחרונות הפעיל תוכנית שיקום שאפתנית, שנועדה להוציא את לבנון ממשבר ומסוכסך. בתקופת שלטונו השיגה לבנון יציבות מו־ניטרית חזיקה של הון, אך כמה פרוייקטים של אל־חרירי התקבלו בביקורת, הם מקור הסכסוכים בי־נו להראווי ולנבייה ברי.

החיזבאללה מכיר באיאתוללה עלי חמנאי כמנהיג השיעים

ביירות (ע"צ). ארגון החיזבאל־לה הודיע אתמול על תמיכתו במנהיג הרפובליקה האיסלאמית של איראן, האיאתוללה עלי חאמ־נאי, והכריז עליו כעל "המקור" שאחריו אמורים ללכת כל המוסל־מים השיעים בעולם.

דובר מטעם החיזבאללה אמר כי תנועתו חילקה לאנשיה את תמונותיו של עלי חאמנאי, והצי־גה אותו כמקור הכוח הרוחני, לא־חר מותו של האיאתוללה מוחמד עלי עראקי, ביום שלישי האח־רון.

ארגון המורים של בתי הספר הדתיים בעיר הקדושה קום, 150 ק"מ דרומית לטהראן, הציע רשי־מית את שמו של חאמנאי בין שמותיהם של שבעה שופטים דתיים, שכישוריהם מאפשרים להם להפוך ל"מקור הכוח הרוחני" של השיעים.

ארגון אנשי הדת הלוחמים, תנועה פוליטית דתית שמונית בה חברים רוב אנשי השלטון האי־ראני, הזכיר גם הוא את שמו של חאמנאי ברשימת היורשים האפש־ריים לאיאתוללה עראקי.

ניתוח להסרת גידול מהראש בוצע בטכניקה חדשה, בטוחה יותר

מאת קרנה איזרד
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

ניתוח להסרת גידול מבסיס הגולגולת בוצע בשבוע שעבר בטכניקה חדשה, במרכז הרפואי "שיבא" בתל השומר, על ידי שלו־שה צוותים רפואיים – מישראל, משווייץ ומארצות הברית. הטכני־קה החדשה מפחיתה את מידת הסיכון לפגיעה בחושים ובעצבים האיברים.

בראש צוות המנתחים עמדו רופאים ממחלקת אף, אוזן וגרון של בית החולים שיבא. ניתוח אר־תם ופיקח על הניתוח פרופ' יורם רוזה מבדן שבשווייץ, שפיתח את הטכניקה החדשה. צוות רופאים ניאורדיולוגים ביצע את בדיקת כלי הדם.

הניתוח נמשך עשר שעות, ובו־סופו הוצא מבסיס גולגלתו של נער בן 14 גידול בגודל 5X8 ס"מ. הנער מתאושש, לשביעת רצון הרופאים.

מנהל מחלקת אף, אוזן וגרון של בית החולים שיבא, ד"ר יונה קרונברג, הסביר כי "המיוחד בשיטה של פרופ' רוזה הוא, שהני־תוח נעשה דרך עצם האף. בעבר בוצעו ניתוחים כאלה על ידי חרי־רה דרך הפה או דרך הגולגולת, והיינו צריכים להביא בחשבון אפשרות לפגיעה בעצבים של איברים חיוניים".

לדברי ד"ר קרונברג, הטכני־קה החדשה מאפשרת חדירה ישי־רה לבסיס הגולגולת. הטכניקה מחייבת שימוש במכשירים ובכלי־קידוח, אך הניתוח לא משאיר צל־קות או פגיעות קוסמטיות.

פלשתינאי שהורשע בעבר ברצח משתפי פעולה נעצר ליד אום־אל־פחם

(ע). שוטרי משטרת עירון עצרו אתמול אדם שעורר את חשדם סמוך לאום־אל־פחם. בחקירה התברר כי מדובר בתושב סילת אל חארטיה שבגדה, אשר נידון בעבר לשני מאסרי עולם על רצח משתפי פעולה. על־פי הסכם האו־טונומיה, הוא היה אמור לשהות באזור ג'נין והאזרה כניסתו לישראל.

שלושה הבחינו אנשי סיור של תחנת עירון בשני אנשים הולכים בגשם ברגל באזור הכבישים הצד־דיים מערבית לאום־אל־פחם. הם עצרו את השניים וביקשו מהם להציג תעודות זהות. לאחר מהש־ניים לא היתה תעודה מזהה, ומשהתבקש להצטרף לשוטרים, החל לברוח. שני השוטרים רדפו אחריו ולאחר 600 מטר הצליחו לעצור אותו. בבדיקה לאורך נתיב בריחתו, התגלה אקדח טעון, שכ־נראה הוא זרק בעת המנוסה.

האדם הנוסף שהיה עם החשוד הצליח להימלט.

אסיר עולם, הנאצי יוזף שוואמברגר, מואשם ברצח או בסיוע לרצח 144 בני אדם

שטוטגארט (ע"צ). יוזף שוואמ־ברגר בן ה־82 הואשם פעם נוספת בבית המשפט בשטוטגארט ברצח ובסיוע לרצח של לפחות 144 בני אדם בשנות מלחמת העולם השני־יה. כך נמסר שלשום מבית המש־פט.

שוואמברגר, שכבר נדון בגרמ־ניה למאסר עולם, האשם הפעם במעשי רצח שבוצעו בפולין, בגטו פרצמיזל, ובמחנות העבודה מילץ' ואוזהרוב עליהם פיקד.

שוואמברגר הוסגר מארגנטינה ב־90', ונדון למאסר עולם ב־18 במאי 92' על חלקו, במישרין ובעקיפין, בנרציחת מותם של 666 יהו־דים בתקופה בה פיקד על מחנה עבודה באזור קראקוב, בשנים 1942 ל־1943.

משפטו של שוואמברגר נמשך 11 חודש והעידו בו כ־40 ניצו־לים, שסיפרו על אכזריות הנאשם, שבין היתר, רצח במו ידיו 25 בני־אדם.

עם קריסת המשטר הנאצי, ברח שוואמברגר לאוסטריה, ושם נעצר בידי כוחות בעלות הברית, כשבר־שותו כמות גדולה של זהב, תכשי־טים ויהלומים.

במשפט, שערכו בעלות הברית, נדון שוואמברגר למוות אך הצליח להימלט ב־47' ממחנה המעצר בו הוחזק, ומצא מקלט בארגנטינה.

בית המשפט בשטוטגארט הוצ־יא נגדו צו מעצר בינלאומי ב־72, שהביא למעצרו בארגנטינה ב־88'.

גופים השייכים

(סוף מעמוד 1א)

אישיותו הכריזמטית של ראש הי־שיבה, הרב אריה לייב מינצברג, שהפך עם הזמן לאדמו"ר של תל־מידיו.

המאבק נגד הישיבה פרץ לפני כשבועיים לאחר שנודע כי היא קיבלה מהעירייה מגרש לבנייה במתחם גן החיות הישן בשכון ירושלים. התברר שהמוסד מקבל מהעירייה גם תקציבים. עד כה לא ננקטה אלימות נגד הישיבה, והי־מאבק מתבצע באמצעות כרוזי השמצה והתקפות בעיתונות.

בישיבת המתמידים לא הבליגו על ההתקפות, ומיהרו לפרסם בת־גובה רשימה של 18 מוסדות של העדה החרדית, הנעזרים בעירייה ובממשלה. מבירור עולה כי לא כל הרשימה מדויקת, אבל גם הפרטים הנכונים מביכים מאוד מבחינת העדה. בולטת במיוחד העובדה שהאיש מספר 2 בעדה החרדית והבד"ץ שלה, הרב משה שטרנבוך, קיבל קרקע מהעירייה להקמת בית כנסת בשכונת היוק־רה החרדית הר־נוף.

מתברר כי שתי התפתחויות גרמו בשנים האחרונות לשחיקת האיסור על קבלת כספים ממוסדות ציוניים. האחת, הקמת קריות של חסידויות תולדות אהרון והר־שינסקי בבית שמש, בעזרת העי־רייה.

הגורם השני הוא הקואליציה של הימין והחרדים בעיריית ירושלים, שמקנה לעירייה בראשותה לגיטימציה גבוהה בקרב החרדים. גם בעבר נחשבה קבלת תקציבים מהעירייה לעבירה פחות חמורה מאשר היעזרות במשרד החינוך. היום, אומר מקור חרדי, "אף אחד לא מבין למה אי אפשר לקחת כספים ממאיר פרוש".

משי זהב אומר כי כספי "קרן ההצלה" אינם מספיקים, ולכן מוסדות העדה מתקשים לעמוד באיסור. לדבריו, העדה החרדית הקימה בימים האחרונים מוסד מתחרה לישיבת המתמידים הפו־רשת, אבל הוא מודה שרוב התל־מידים נשארו בישיבה זו. כעת מחפשים בעדה הוכחות לכך שי־שיבת המתמידים קיבלה כסף ממשרד החינוך, דבר שיאפשר להחריף את המאבק נגדה.

חייג
02-254245-8
03-5121333/44
04-623166/7
ואתה מנוי על
הארץ

סגרים לסקה באפריקה
רמת אביב ג'

שירות נכון לכל קריאה
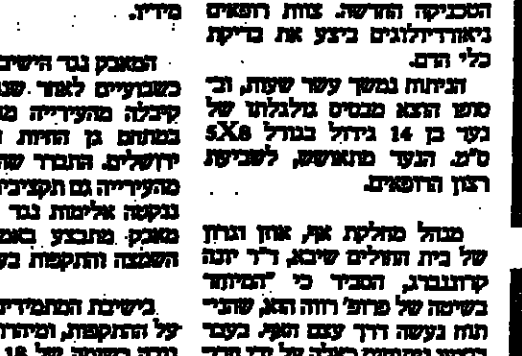
הארץ
מחלקת מנויים והפצה
ת"א 03-5121333/44 חיפה 04-623166/7 ירושלים 02-254245-8

זה בקשר לדירה.
03-638-20-20
לוח העיר
הלוח של איזור המרכז

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה לפיתוח והתישבות
אבלה על מותה ללא עת של
מרים גפני
רונית דולב – מנכ"ל
וצוות העובדים

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
לשופט אייב גפני
ולכל המשפחה,
איתכם באבלכם הכבד
במותה ללא עת של
מרים גפני
יחיאל לקט – יו"ר ההנהלה
וצוות העובדים

קבלת מודעות אבל
03-5755555

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה למדעים מדוייקים
ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר
ביה"ס לפיסיקה ואסטרונומיה
לפרופ' דוד הורן, דיקאן הפקולטה
קבל את תנחומינו הכנים על
מות אמך
גב' ברטה הורן ז"ל

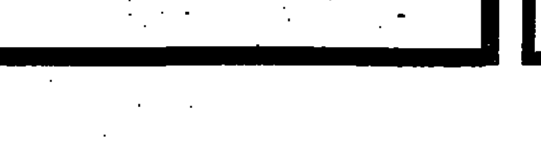
המועצה הישראלית למען שלום ישראלי פלסטיני
אבלה על מותו של חבר הועד הפעיל של המועצה
הבלשן ראובן סיוון ז"ל
אשר חלם ולחם לשלום כולל באזורנו.

מועצת מנהלי בית־הספר לעבודה סוציאלית בישראל
אבלה על מותו של
ד"ר משה קורץ ז"ל
ממניחי היסודות למדיניות הרווחה בישראל
ומשתתפת בצער המשפחה

חדשות חוץ

ניצחון חלקי למפלגת השלטון הלאומית בבחירות בטייוואן

המפלגה זכתה בכהונת מושל האי, אך הפסידה את ראשות עיריית טאיפה

טייפה (רויטרס). המפלגה הלאומית, מפלגת השלטון בטייוואן, זכתה אתמול בבחירות לכהונת מושל האי ושבה ואישרה את מחויבותה למדיניות הדוגלת באיחוד מחודש עם סין.

על פי התוצאות הסופיות בבחירות המקומיות – הנחשבות למבחן מפתח למדיניות האיחוד של המפלגה השלטת, המושל הנוכחי – ג'יימס סונג, זכה ב-56.2% מהקולות. יריבו צ'ן דינג־נאן, מועמד המפלגה הפרוגרסיווית הדמוקרטית (DPP), זכה ב-38.8% מהקולות בלבד.

על פי התוצאות, הלאומנים הפסידו בבחירות לראשות עיריית טאיפה למועמד הפרוגרסיווי־דמוקרטים, צ'ן שוי־ביאן, אך זכו בבחירות לראשות עיריית קאוסיונג, העיר השנייה בגודלה במדינה. משרת המושל, המחזיק בסמכויות שלטון רבות, היא המשרה הנבחרת ביותר שנערכו לגביה אתמול בחירות.

"נגד הקומוניזם ונגד העצמאות"

סונג בן ה-52 שב ואישר בנאום בחירות נרגש את מחויבותה של המפלגה הלאומנית למדיניותה המרכזית הדוגלת באיחוד מחודש עם סין, עמדה לה מתנגדת המפלגה הפרוגרסיווית־דמוקרטית, הדוגלת בעצמאות. "הרפובליקה של סין (טייוואן) תמשיך להתעקש על מדיניותנו נגד הקומוניזם ונגד העצמאות", אמר סונג כשדמעות זולגות מעיניו. הלאומנים נמלטו לטייוואן לאחר שהובסו ב-1949 במלחמת האזרחים נגד הקומוניסטים מסין העממית. סין רואה עדיין בטייוואן מחוז המנותק בידי מורדים והיא עשויה להשתמש בכוח צבאי, אם טייוואן תכריז רשמית על עצמאותה.

בבחירות שנערכו אתמול, הנחשבות למבחן הכוח האלקטוראלי החשוב ביותר של הלאומנים מאז שהחליפו שלטון יפאן ב-45', נבחרו פקידים שינהלו את חיי 21 מיליון תושבי האי.

סונג נולד בסין היבשתית ומילא תפקידים בכירים בממשל הלאומני, שאסר במשך שנים על השימוש בניב המקומי של טייוואן בכינוסים רשמיים. אולם שינויים דמוקרטיים שבוצעו מאז קץ המשטר הצבאי ב-1987 העניקו לילידי טייוואן, המהווים כ-80% מהאוכלוסייה, השפעה רבה יותר על המתרחש במדינה. למרות שהוא כפוף לנשיאה של טייוואן ולממשלתה, יש למושל סמכות שיפוט מינהלית בכל רחבי האי מלבד טייפה וקאוסיונג. הבחירות הראשונות לנשיאות האי יתקיימו כנראה בתחילת 96'.

מצביעים עומדים בגשם בתור באחת הקלפיות בטאיפה (תצלום: איי־פי)

רוסיה מרכזת כוחות רבים ליד גבול צ'צ'ניה; אנשי דודאייב שיחררו שני שבויים רוסים

מנהיג האופוזיציה בגרוזיה, גיאורגי צ'אנטוריה, נורה למוות

מוסקווה (רויטרס). רוסיה דיווחה אתמול על ריכוז כוחות צבא רבים במטרה להכיל "אנשי כנופיות" ברפובליקה האוטונומית המורדת – צ'צ'ניה, אך מסרה כי היא תשתמש בהם רק לאחר מיצוי כל הדרכים האחרות להשכנת שלום באזור.

מנהיגה הלאומני של צ'צ'ניה, הנשיא ג'והאר דודאייב, אשר אינו מכיר בריבונותה של מוסקווה, נלחם בכוחות האופוזיציה, הנהנים מתמיכתה של רוסיה. מוסקווה עומדת על כך ששני הצדדים יניחו את נשקם וישחררו את שבויי המלחמה, ביניהם גם חיילים רוסים.

רוסיה איימה ביום שלישי לפעול בנחרצות אם הסדר בצ'צ'ניה לא יושב על כנו תוך 48 שעות. אולם תוקפו של האולטימטום פג ללא פלישה של צבא רוסיה, וההצהרות שנשמעו ממוסקווה היו סותרות ומבלבלות.

שר המידע לשעבר של צ'צ'ניה, מובלאדי אודוגוב, אמר כי הרשויות בצ'צ'ניה מקימות בסיסי פרטיזנים עם "די מזון, תחמושת וכלי־נשק לשנה שלמה".

כוחות ממשלת צ'צ'ניה שבו עד עתה 21 חיילים רוסים. שניים מהם שוחררו אתמול. אחד השבויים ששוחררו, סגן דמיטרי וולפרביץ', אמר אתמול לטלוויזיה הרוסית כי "סידרו אותו". סוכנות הידיעות אינטרפאקס ציטטה אותו כשאמר, כי ה-FSK, שירות הביון הנגדי של רוסיה, שלח חיילים לפעילות בצ'צ'ניה, בהבטיחו להם שכר עצום.

טביליסי (רויטרס). דובר משטרת גרוזיה מסר אתמול כי מנהיג האופוזיציה של גרוזיה נורה למוות במכוניתו וכי אשתו נפצעה באורח קשה. גיאורגי צ'אנטוריה, המנהיג בן ה-35 של מפלגת האופוזיציה המתונה, מפלגת הדמוקרטית הלאומית, מת לאחר שאלמונים פתחו בירי אוטומטי על מכוניתו בקירבת ביתו שבמרכז טביליסי.

נהגו ושומרו האישי של צ'אנטוריה נפצעו אף הם מהיריות. התוקפים נמלטו במכונית שלא נשאה לוחיות רישוי. המשטרה פתחה בחקירה.

מנהיג גרוזיה, אדוארד שוורדנדזה, גינה את הרצח וכינה את צ'אנטוריה "ידידי הצעיר ואחת הדמויות הבולטות בגרוזיה הדמוקרטית". הוא כינה את ההתנקשות מעשה האלימות האחרון ב"גל של טרור נגד גרוזיה הדמוקרטית", והאשים גורמים שלא נקב בשמם בניסיון לערער את היציבות במדינה.

צ'אנטוריה, היסטוריון על פי השכלתו, פעל כמתנגד המשטר בעידן הקומוניסטי. הוא התנגד בחריפות גם לנשיאה הלאומני לשעבר של גרוזיה, זוויאד גמסחורדיה, שאסר אותו למשך שלושה חודשים עד שהודח מהשלטון. מפלגתו של צ'אנטוריה, ארגון אופוזיציוני מוביל, התכסכסה מאוחר יותר לא רק עם שווארדנאדזה, בו תמכה בתחילה, אלא גם עם ארגוני אופוזיציה קיצוניים.

טנק ונגמ"ש נמצאו אצל חשודים בפעילות ניאו־נאצית באוסטריה

מאת יהודית וינקלר וסוכנויות הידיעות

בון (מיוחד ל"הארץ"). היחידה ללוחמה בטרור של משטרת אוסטריה גילתה בסוף השבוע טנק ונגמ"ש בבתיהם של חשודים בפעילות ניאו־נאצית. היה זה הגילוי הגדול ביותר של כלי נשק מוחבאים במדינה.

צוות עלית של היחידה חשף את הטנק, מדגם T-34 מיושן, ששימש את הרוסים במלחמת העולם השנייה, וכן נגמ"ש מודרני, בחיפוש שנערך השבוע בחווה בכפר גמפריץ אן דר וילד, מצפון מזרח לווינה, סמוך לגבול עם צ'כיה.

לפני שנה החלו קיצונים ימנים לשלוח מעטפות ממולכדות לאישי ציבור שגילו אהדה לזרים ולפליטים. ארבע מהמעטפות התפוצצו, וגרמו לפציעתם של חמישה אנשים, כולל ראש ממשלת וינה לשעבר, שכף ידו השמאלית נקטעה מהפיצוץ. "העובדה שכלי הרכב המשוריינים הללו וכלי נשק אחרים התגלו מעידה על הסכנה הטמונה בקיצונים מהימין", אמר מומחה לפעילויות ניאו־נאציות, וולפגנג נויגבאואר, במסיבת עיתונאים שכונסה לציון יום השנה למשלוח המעטפות הממולכדות.

הרדיו האוסטרי דיווח, כי שני כלי הרכב המשוריינים היו בכשירות מבצעית וכי המשטרה חשפה גם מאגר עצום של חומרי נפץ וכלי נשק אוטומטיים. הכפר שוכן במחוז אוסטריה התחתית, בסמוך לשטח האש הגדול ביותר במדינה. עדיין לא ידוע אם חומרי הנפץ שנמצאו תואמים את החומרים שפוצצו את המעטפות.

הרדיו האוסטרי מסר, כי בעל החווה נעצר ועימו חשוד נוסף. בעל החווה, המנהל גם חברת משאיות בווינה, אמר כי הטנק והנגמ"ש נקנו ברפובליקה הצ'כית וכי היה בכוונתו להציגם במוזיאון.

מציאת כלי הנשק הובילה לחידוש הביקורת נגד הממשלה על כך שטרם הוגשו כתבי אישום כלשהם בפרשת המעטפות הממולכדות.

נויגבאואר אמר, כי השתלטותה של "מפלגת החירות" הימנית־קיצונית בהנהגת יֶרג היידר במגזרים תרמו ליצירת אווירה גזענית באוסטריה. בבחירות הכלליות שהתקיימו ב-9 באוקטובר, זכה היידר בכמעט רבע מקולות המצביעים.

יותר מ-20 ניאו־נאצים נעצרו מאז התמידה הממשלה לפני שנתיים את החוקים נגד קבוצות קיצוניות. בין העצורים היה גוטפריד קיסל, שהורשע בהקמת ארגון ניאו־נאצי.

אלפי הודים ציינו בבופאל עשור לאסון דליפת הגז בו נהרגו כ-6,500 בני אדם

בופאל, הודו (רויטרס). אלפי מפגינים הסתערו אתמול על המפעל לקוטלי מזיקים בבופאל, המקום בו אירע לפני עשר שנים האסון התעשייתי־סביבתי החמור בהיסטוריה, והקימו מצבות סמליות לזכר אלפי ההרוגים.

כ-5,000 מפגינים נאספו מחוץ לכותלי המפעל הסגור, שהיה בעבר בבעלות חברת "יוניון קארבייד" מארה"ב. ב-2 בדצמבר 84', דלף מהמפעל גז קטלני שגרם בסופו של דבר למותם של כמעט 6,500 איש ולפציעתם של לפחות 20,000 נוספים.

כוחות המשטרה ניסו לבלום את המפגינים, אך עד מהרה נסוגו, ואפשרו לכ-100 מהם להיכנס לשטח המפעל. "מוות לאנדרסון", קראו 5,000 המפגינים לאחר מצעד שקט ברחובות העיר. וורן אנדרסון שימש בעת האסון כיו"ר "יוניון קארבייד". הרשויות בהודו הוציאו צו מעצר נגד אנדרסון המואשם ברשלנות פושעת. היה זה שיאם של שני ימי הפגנות שהתקיימו כדי להסב את תשומת הלב הציבורית לצורך לספק סיוע רפואי וכספי מיידי לקורבנות.

מנהיג המפגינים, עבדול ג'באר, אמר לכתבים כי "זו בושה וחרפה שחלפו 10 שנים ואנדרסון עוד לא נשפט". הוא הפנה אצבע מאשימה הן נגד החברה האמריקאית והן נגד פקידים בממשלת הודו. המפגינים גם צעקו סיסמאות נגד חברות רב־לאומיות, ונואמים מתחו ביקורת על תוכנית הרפורמה הכלכלית של ראש ממשלת הודו, נאראסימהה ראו, שמטרתה לעודד השקעות זרות במדינה.

לדברי צוות בינלאומי של רופאים, עד 200,000 הודים נפגעו באורח בלתי־הפיך מאסון הגז בבופאל וחייהם יתקצרו כתוצאה מסידרה שלמה של מחלות, החל משחפת וכלה בסרטן.

בתי־משפט מיוחדים העניקו פיצויים ליותר מ-100,000 איש לאחר שבית המשפט העליון בהודו הורה ל"יוניון קארבייד" ולחברה הבת שלה בהודו לשלם פיצויים בסך 380 מיליון דולר.

נחשפה רשת שגנבה סודות חלל בהודו

מומחי ביטחון הודים טוענים כי הרשת פעלה בשירות פקיסטאן

ניו דלהי (איי־פי ורויטרס). רשת ריגול שגנבה סודות של תוכנית החלל נחשפת והולכת בהודו. ביום חמישי האחרון עצרו בלשים איש־עסקים, ובכך גדל לשישה מספר העצורים בחשד של מעורבות ברשת. כך דיווחו אתמול כמה מהעיתונים בהודו.

במשרד ההגנה ההודי מסרו, כי הסודות הנגנבים נוגעים ל"נתוני בדיקות טיסה" מסווגים ביותר, מניסוייה של הודו בשיגורי טילים ולוויינים. "אף מדינה לא רוצה בדליפה של נתונים כאלה, בשל רגישותם הרבה", אמר מקור במשרד ההגנה.

לפי דיווחי העיתון "טיימס של הודו", איש העסקים שנעצר הוא סודהיר קומאר שארמה, מהעיר בנגאלור שבדרום הודו, שם נמצא המרכז ההודי לחקר החלל. מעצרו של שארמה נעשה יום אחד אחרי שהמשטרה עצרה את נאמבי נאראיאנן, מדען טילים שסייע בפיתוח מנועים לשיגור לוויינים וטילים.

נאראיאנן היה המדען השני שנחשד במעורבות בפרשת הריגול, שנחשפה ב-20 באוקטובר, אחרי מעצר של אשה, שהואשמה בפיתוי ובסחיטת מדענים כדי להשיג תוכניות של מנועי טילים.

מומחים לענייני ביטחון מסרו אתמול, כי עד כ-20 מדענים בכירים חשודים במעורבות בפרשת הריגול, העשויה לגרום נזק חמור לתוכנית הטילים של הודו.

עיתוני הודו ציטטו מקורות לא־מזוהים במשטרה, שאמרו שהרשת עבדה בשירות פקיסטאן, אויבתה של הודו. פקיסטאן הכחישה את הידיעה על מעורבותה בפרשה. לפי הסברה, יכולות גם הודו וגם פקיסטאן – שלחמו שלוש מלחמות מאז זכו בעצמאות ב-1947 – לייצר נשק גרעיני. הודו מפתחת מערכת שיגור משלה, בעוד פקיסטאן קונה טילי M-11 מסין.

לפחות 35 בני אדם נהרגו בהתנגשות מעבורת וספינת מטען במפרץ מאנילה

דובר משמר החופים הפיליפיני מסר כי 110 נוסעים עדיין נעדרים

מאת סוכנויות הידיעות

לפחות 35 בני אדם נהרגו בהתנגשות מעבורת וספינת מטען במפרץ מאנילה, ביום שישי לפנות בוקר. משמר החופים הפיליפיני מסר אתמול כי אנשי הצוות בכלי השייט ייבדקו בנסיון לגלות אם היו נתונים להשפעת סמים או אלכוהול בעת ההתנגשות.

המעבורת, "סבו סיטי", נשאה על סיפונה 605 איש כאשר התנגשה שלשום לפנות בוקר עם ה"קטה סודיה", אוניית מטען הנושאת את דגל סינגפור, וטבעה מייד.

צוללנים של משמר החופים הודיעו כי מצאו 17 גופות בתוך המעבורת, שטבעה לעומק של 26 מטר במי המפרץ. אניות שבאו להציל נוסעים גילו 18 גופות נוספות. לדברי דובר משמר החופים, לורטו דה לה קאבה, לפחות 110 אנשים עדיין נעדרים.

הוא אמר כי הצוללנים לא הצליחו לפתוח את דלתות התאים, מכיוון שכמה מהן נעולות ואחרות נחסמו על ידי הריסות. הוא מסר כי היום יובא למעבורת ציוד לפריצת הדלתות.

לדבריו, ניצלו 453 איש, ביניהם שני ניצולים שהובאו אתמול למאנילה לאחר שדייגים משו אותם מהים.

ניצולים מ"אקילה לאורו" הגיעו לג'יבוטי

אחד מאנשי צוות המעבורת אמר לכתבים כי אוניית המטען התנגשה בצידה של ה"סבו סיטי", מה שגרם להתמוטטות מגדל הפיקוד ולפציעתם של הקברניט וכמה קצינים אחרים.

טרם בורר לאיזה כלי שייט היתה זכות הקדימה במיצר בעת ההתנגשות.

אתמול אחר הצהריים הגיעה לנמל ג'יבוטי ספינה הנושאת את דגל ליבריה, ועל סיפונה 71 נוסעים ואנשי צוות של האונייה האיטלקית "אקילה לאורו" שטבעה באוקיינוס ההודי.

מדובר בקבוצה ראשונה מתוך 579 הנוסעים ו-402 אנשי הצוות של אקילה לאורו שחולצו מהספינה לאחר שדליקה פרצה בה ביום רביעי.

אתמול היו אמורות להגיע לג'יבוטי שלוש ספינות נוספות של ניצולים מה"אקילה לאורו". שאר הנוסעים ואנשי הצוות אמורים להגיע הבוקר לנמל מומבאסה שבקניה.

שניים מניצולי המעבורת "סבו סיטי", שהתנגשה שלשום לפנות בוקר באוניית המטען "קטה סודיה" בפיליפינים (תצלום: איי־פי)

לפחות 29 הרוגים ו־100 פצועים בתאונת רכבת במרכז הונגריה

בודפשט (ע"צ וע"ד). לפחות 29 בני אדם נהרגו ויותר ממאה איש נפצעו, כמה מהם אנושות, בתאונה שאירעה ביום שישי בצהריים, כשרכבת אקספרס ירדה מהפסים בסאיול, במרכז הונגריה. את הנתונים מסרה אתמול סוכנות הידיעות הרשמית של הונגריה.

נמסר כי שניים מן הנוסעים שנפצעו קשה בתאונה מתו מפצעיהם.

עד כה זוהו גופותיהם של [illegible] מהקורבנות. מדובר באזרח אוקראיני ו-11 אזרחים הונגרים. אתמול בבוקר עסקו צוותי הצלה בחיפוש אחר גופות נוספות. כמה מהגופות נמחצו ללא הכר.

הקרון השני של הרכבת שנסעה מבודפשט לעיר ניירגיהאזה, במזרח הונגריה, ירד מהפסים בתחנה בסאיול. שלושת הקרונות שאחריו ירדו גם הם מהפסים ופגעו בבניין התחנה, שקרס בחלקו עקב הפגיעה. כתוצאה מההתנגשות קרסו בניינים נוספים בקירבת התחנה.

שר התחבורה של הונגריה, קרולי לוץ, אמר כי התאונה נגרמה כתוצאה מהחלפה שגויה של נקודות לאורך המסילה. הוא הוסיף כי עדיין מוקדם מכדי לקבוע אם התאונה נבעה מטעות אנוש או מתקלה טכנית.

סוכנות הידיעות ההונגרית מסרה כי התאונה בסאיול היתה תאונת הרכבת הקשה ביותר שהתרחשה בהונגריה בעשרים וחמש השנים האחרונות.

צפוי כי מניין הנספים יעלה כשיימשכו החיפושים מתחת להריסות הקרונות. נראה כי בני אדם נוספים קבורים גם מתחת להריסות אכסניית עובדי הרכבות, בת שלוש קומות, שקרסה אף היא כשהתנגשה בה הרכבת.

היידי פלייס הורשעה באספקת שירותי ליווי לשוטרים סמויים בבוורלי הילס

לוס אנג'לס (רויטרס). היידי פלייס, שבעבר התגאתה בכך שרשת הזונות שלה סיפקה את מאווייהם של בני האצולה העליונה בהוליווד, הורשעה שלשום באספקת שירותיהן של נערות ליווי לשוטרים סמויים.

לאחר ארבעה ימי דיונים, קבע חבר מושבעים כי פלייס, בת 28, אשמה בשלושה מתוך חמישה סעיפים. חבר המושבעים זיכה אותה מאשמת אספקת קוקאין לשוטר סמוי.

פלייס צולמה והוקלטה בתרגיל משטרתי שנערך אשתקד בבוורלי הילס, והואשמה בכך שהציעה לארבעה שוטרים סמויים ארבע פרוצות. שתיים מהנשים שימשו עדות מדינה ואמרו כי היו אמורות לתת לפלייס 40% מהתגמול, שהסתכם ב-1,500 דולר. אחת מהן העידה גם כי היא גובה עד 10,000 דולר ללילה.

פלייס צפויה לגזר דין של שלוש שנות מאסר לפחות. בית המשפט יכריז על גזר הדין ב-20 בינואר.

בנוסף, ממתינה פלייס למשפט נוסף שייערך בינואר, בו יידונו האשמות פדראליות נגדה ונגד אביה, שניהם מואשמים בהלבנת רווחים מרשת נערות הליווי.

חלק ניכר מהמשפט, שארך שישה ימים, התמקד בהתנהגותם הלא־אתית של השוטרים, וסניגוריה של פלייס התעקשו שהסיבות חייבו אותה לנהוג כפי שנהגה.

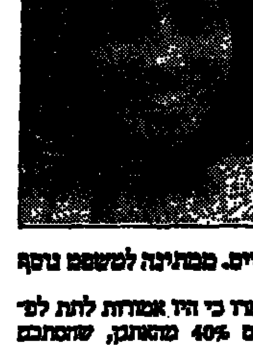

פלייס. ממתינה למשפט נוסף

המרכז לפיתוח ע"ש פנחס ספיר ליד אוניברסיטת תל-אביב

ערב עיון בנושא:

כלכלת ישראל בשנת 1995

משתתפים

ד"ר אבי בן-בסט
מנהל בכיר, הממונה על מחלקת המחקר ומחלקת מטבע חוץ, בנק ישראל

מר דוד ברודט
הממונה על התקציבים, משרד האוצר

מר דן פרופר
יו"ר לשכת התאום של הארגונים הכלכליים ונשיא התאחדות התעשיינים

פרופ' אסף רזין
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס, אוניברסיטת ת"א

ד"ר יעקב שיינין
מנכ"ל מודלים כלכליים בע"מ

מנחה

מר אהרן דוברת
יו"ר הועד המנהל, המרכז לפיתוח ע"ש פנחס ספיר
דוברת, שרם ושות' בע"מ

ערב העיון ייערך ביום רביעי, ד' בטבת תשנ"ה, 7.12.94, בשעה 18:00, באולם כס המשפט ע"ש מלכה ברנדר, בניין טרובוביץ למשפטים, אוניברסיטת ת"א, רמת־אביב.

– הציבור מוזמן –

הודעות בעניין

תכנון ובנייה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית ומסורת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר רצ/1/1/27", המהווה שינוי לתכניות הבאות: רצ/1/1/1.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: ראשון לציון
גוש 3945 חלקות 59, 60.
עיקרי הוראות התכנית:
1. שינוי יעוד ממגורים ד' למגורים ג' מיוחד.
2. תוספת יחידת דיור מ־12 ל־14 יח"ד.
3. קביעת זכויות בניה, מס' קומות וקווי בנין.
4. איחוד חלקות בהסכמת הבעלים.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4225 תשנ"ד עמוד 3898 בתאריך 23/08/94. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון לציון וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר אהרון לוי יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

עירית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ובניה
הודעת פרסום הקלה
עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה " תשכ"ה 1965
בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה למתן הקלה בתכנית מפורטת מס' 3/במ/2/51 תיק בנה [illegible]
שם המבקש: [illegible]
מגרש: [illegible]
מהות הבקשה: בקשה להקלה מ־4 ל־5 קומות (ללא הגדלת זכויות הבניה) לצורך בנית בנין למגורים בן 8 יח"ד בחלקה 10 בגוש 2071 ברובע ה' אשדוד.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה ובתכניות המצורפות אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת הקהל. על הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
אינג' צבי צילקר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" בנצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 34/94 מגוש עזי אבו ראס אחמד מישוב עילוט גוש 17483 חלקה 14/3 מהות ההקלה: הקלה בקו בניה אחורי. את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רחוב כרמל 5/20 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ז'אק לארדו יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ובניה העיר עם
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה.
נמסרת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ובניה עיר עם הוגשה בקשה להקמת 24 יח' דיור, קוטגים ודירות ומתן הקלה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.
הבקשה הוגשה בתיק מס' 6511 בגוש 18102 חלקות 51-59 ברחוב א. בן שושן 58, 56, 54 עפ"י תכנית ג/5145 ולמתן הקלה בקו בנין בפינה דרומית מזרחית (באגף א') 4.50 מ' במקום 5.0 מ'. תוספת קומת העמודים אחוזי בניה כללי 111.6% במקום 110%.
כל הרואה עצמו נפגע מאישור ההקלות בבקשה הנ"ל רשאי להגיש את התנגדותו בכתב בצירוף נימוקיו ופרטים המזהים תוך 15 ימים מתאריך פרסום הודעה לועדה המקומית לתכנון ובניה עיר עם שבעירית עם ברחוב זייתון 35. ההתנגדויות שתתקבלנה תובאנה לדיון בפני הועדה האמורה.
א. דה קסטה יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה עיר עם

הועדה המקומית לתכנון ובניה עמק חפר
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הננו להודיעכם כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה עמק־חפר בקשה להקלה כבניה בישוב [illegible] (סוכו) שליד קיבוץ ידידה. [illegible] מסתמכת בין השאר על תק: הבנייה (סטיה ניכרת מתכנית) התשל"ד 1994 כפי שפורסם. 5607 ביום 14/06/1994.
המבוקשות היא:
1. תוספת של יחידת דיור נוספת בשטח שלא יעלה על 75 מ"ר בגוש 8425 מגרשים 660/881, 687/881. כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל רשאי להגיש לועדה המקומית את התנגדותו המנומקת בתוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
נחום איצקוביץ יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה, עמק חפר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג מהלך/הועדה המקומית בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6144, 6179, 6143 חלקה 449, 122, 705 רח' זכריה מס' 15 דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה ו־10% בקו בנין צדדי.
על המעונין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יכול לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה זו בעתונות.
בכבוד רב,
צבי בר ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג.

עירית כרמיאל
הועדה המקומית לתכנון ובניה " כרמיאל
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה " תשכ"ה־1965
הגשה לועדה המקומית בקשה למתן הקלה בבנובה על מגרש 124 בגוש 18891 חלקה 78 רח' שחף 7 בגבעת מכוש. ההקלה כוללת חריגה של 0.60 מ' מהגובה המותר מאמצע המגרש ומגובה המותר מפני הכביש 2.18 מ' בהתאם לתכנית מס' 4879. כל מי שיש לו התנגדות מכל סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה " כרמיאל תוך 14 יום החל מיום פרסום מודעה זו. באם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא בקשה זו למתן הקלה לפני הועדה המקומית לתכנון ובניה " כרמיאל.
עדי אלדר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה, כרמיאל

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה
[illegible]

עירית כרמיאל
הועדה המקומית לתכנון ובניה כרמיאל
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה " תשכ"ה־1965 הוגשה לועדה המקומית בקשה למתן הקלה בבנובה על מגרש 124 בגוש 18891 חלקה 78 רח' שחף 9 בגבעת מכוש. ההקלה כוללת חריגה של 0.84 מ' מהגובה המותר מפני הכביש בהתאם לתכנית מס' 4879. כל מי שיש לו התנגדות מכל סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה " כרמיאל תוך 14 יום החל מיום פרסום מודעה זו. באם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא בקשה זו למתן הקלה לפני הועדה המקומית לתכנון ובניה " כרמיאל.
עדי אלדר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה, כרמיאל

הועדה המקומית לתכנון ובניה "מבוא העמקים"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה " 1965. כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 54/94 מגוש עזי שושני מהר זבאד משוב עין מאהל גוש 16838 חלקה 23 מהות ההקלה הקלה בגובה בניה 3% בכל קומה והקלה בקו בניה קידמי צדי ואחורי. את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 20/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ז'אק לארדו יו"ר הועדה

עקב עבודות תשתית בדרך משה סנה

הכניסה לתל אביב במסלול הנסיעה מצומת הכפר הירוק לכיוון קרית שאול תתנהל בנתיב אחד בלבד.

הנהגים מתבקשים לנסוע בדרכים חלופיות.

העבודות המבוצעות בדרך משה סנה נועדו לשפר את מערכת הניקוז ותמשכנה כ- 9 שבועות.
כתוצאה מהעבודות, התנועה בדרך משה סנה בקטע שבין צומת הכפר הירוק עד קרית שאול תתנהל באיטיות ובמסלולים מצומצמים - בשני הכיוונים.

הנהגים מתבקשים לנסוע דרך נתיבי איילון או דרך נמיר (חיפה).

אנו מתנצלים על אי הנוחות הזמנית שתגרם לתושבים, במשך תקופת העבודות.

משטרת ישראל
עיריית תל אביב - יפו

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חדשות חוץ

דוב גדול בסנאט בארה"ב אישר את הסכם הסחר הבי"ל – גאט"ט

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שעות אחדות לאחר שהסנאט אישר ברוב דו-מפלגתי גדול (76 נגד 24) את ההסכם הבינלאומי למכסים וסחר (גאט"ט), נועד הנשיא קלינטון לראשונה עם המנהיגות החדשה של הסיעה הרפובליקאית בקונגרס והביע תקווה, כי יעלה בידו לשתף פעולה גם עם סיעת הרוב של המפלגה היריבה.

הבית הלבן מבקש לנצל את התנופה הרובה בנושא גאט"ט לקידום המגמה המשותף בין שתי המפלגות בנושאים מרכזיים נוספים, כמו קיצוץ במיסים למעמד הבינוני והגדלת תקציב הביטחון ב-25 מיליארד דולר. קלינטון הבהיר עם זאת, כי לא יתפשר עם הצעות שמשמעותן העמקת הגרעון התקציבי וכי ידבוק ביוזמה להגביל את הפצת נשק תקיפה ברחבי ארה"ב.

יוזמות משותפות עם הרפובליקאים

ההצבעה בסנאט, יומיים לאחר אישור הסכם גאט"ט ביחס של 2 ל-1 בבית הנבחרים, תוביל לאישור דומה של מספר מדינות שממתינות להחלטה האמריקאית. הבית התחתון ביפאן אישר שלשום ברוב גדול את ההסכם. ההסכם יביא לצימצום הדרגתי של המכסים במדינות החברות, בשיעור של 40%, הרחבת ההגנה על זכויות היוצרים על נכסים אינטלקטואליים (פטנטים, תוכנות וכיו"ב) והירוק כללי המשקעות הסחר בענפי השירותים. קלינטון בירך על החלטת הסנאט לסיים באורח חיובי תהליך שהחל בתקופת ממשל רייגן והמשיך בתקופת ממשל בוש. הוא אמר, כי ההצבעה בעניין הסכם גאט"ט, כמו ההחלטה ההיסטורית לאשר את הסכם נאפט"א, מלמדת כי ארה"ב צועדת בכיוון הנכון.

סגנו של דול – "שמרן תקיף"

הצלחתו של הממשל לפעול בשיתוף עם המפלגה הרפובליקאית, אחרי ניצחונה בבחירות, כבר הניב יוזמות משותפות בנושאים כלכליים אחרים. הסנאטור הדמוקרטי הבכיר, סאם נאן יחד עם הסנאטור הרפובליקאי פיט דומניצ'י הציעו להחליף את מס הכנסה במס צריכה, שיעודד השקעות וחסכון השקעה. קלינטון עצמו שב להשתמש בביטויים מעידן מערכת הבחירות לנשיאות, כמו תמיכה באלה שנוהגים על פי הכללים, שאותם זנח לאחר בחירתו לטובת קיצוץ בגרעון. יועציו דוחקים בו לפעול להחזרת תמיכתם של בני המעמד הבינוני שנטשוהו ב-8 בנובמבר אחרי מרעמים הרפובליקאים.

הסיעה הרפובליקאית החדשה בסנאט בחרה מחדש פה אחד בבוב דול כמנהיג המפלגה, אך כפתה עליו סגן חדש כאשר טרנט לוט ממיסיסיפי, גבר במקום סגנו הוותיק והמקורב, אלן סימפסון מוויומינג. לוט נחשב לשמרן תקיף מסימפסון ונמנה עם מקורביו של המיועד לעמוד בראש בית הנבחרים, ניוט גינגריץ'. הוא נהנה מתמיכתו של סנאטור פיל גראהם מטקסאס, הנחשב לאחד ממתחריו הראשיים של דול, אם יחליט להתמודד על מועמדות המפלגה לנשיאות בבחירות ב 1996.

המנהיגים החדשים של הקונגרס מתכננים מהפיכה בסדרי הבית בהיקף שלא נודע כמוהו מאז מלחמת העולם השנייה. הם מבקשים לבטל שלוש ועדות ולצמצם את ועדות המשנה בהיקף של 20%. הרפובליקאים עומדים לפתוח כמעט את כל הוועדות בפני מצלמות הטלוויזיה. ציר בית הנבחרים הדמוקרטי, לי המילטון, היו"ר המשותף של ועדת הארגון הודיע כבר כי יתמוך ברפורמה המוצעת. המפלגה הדמוקרטית המובסה החליפה את ראש הסיעה הפורש בסנאט, ג'ורג' מיטשל, בסנאטור אפרודי בשם טום דאשל. הוא ניצח את כריסטופר דוד מקונטיקט שנחשב לפוליטיקאי, שבכוחו להשיב מלחמה לרוב הרפובליקאי המקצין. לראש סיעת המיעוט בבית הנבחרים נבחר מחדש ריצ'רד גפהארדט.

תצלום: רויטר
מנהיג הרפובליקאים בסנאט, בוב דול (מימין) והמיועד לתפקיד יו"ר בית הנבחרים, ניוט גינגריץ', בפגישתם שלשום עם כתבים בגבעת הקפיטול. השניים עומדים ליד דגם של בניין הקונגרס בוואשינגטון. על השלט שנתלה על הדגם נכתב "תחת הנהלה חדשה".

בקצרה

● קהיר. בית המשפט הצבאי העליון בקהיר גזר אתמול עונש מוות על שני קנאים מוסלמים, בעוון רצח של תייר גרמני ושל שני אזרחים מצריים. מעשי הרצח התרחשו ב-27 בספטמבר באתר הנופש הורגאדה, דיווחה סוכנות הידיעות הרשמית מנ"א. מתמגד עבאללה הרביה מתמגד תוסיין, מצויידים בסכין ובנשק אוטומטי, פתחו באש לעבר עוברים ושבים. תייר גרמני ואזרחית מצרית, אמו של אחד מהמצרים שנרצחו, נפצעו בתקרית. הארגון המחתרתי גמאעה איסלאמיה נטל את האחריות לפיגוע. (ע"צ)

● בון. שירות המודיעין האיראני מתפש נקודות תורפה באמצעי הביטחון הננקטים על ידי חברות תעופה מערביות, מרווח השבועון הגרמני "פוקוס". השבועון מציין כי האיראנים מנסים להחדיר למטוסים נשק ומטעני חבלה, בשיטה שהביאה לפיצוץ מטוס פאן אמריקן מעל העיירה לוקרבי. עוד נכתב כי האיראנים מנסים לבצע פיגועים מסוג זה על ידי שיגור מטענים מתאילנד ומוונצואלה לשדות תעופה באירופה. במקרים אחרים ניסו להעלות למטוסים מזוודות שהובאו בידי נוסעים כביכול, שלא עלו לטיסה. השבועון מוסר כי שירותי הביטחון המערביים העמדו בכוננות למכה ידיעות אלה. (יהודית וינקלר)

● וואשינגטון. הפנטאגון אישר אתמול ידיעות על עיכוב ספינת גרר ומיכלית של עיראק במפרץ, אך הכחיש כי נורו יריות לעברן. שלטונות עיראק טענו, כי חיילים אמריקאים, שהיו בשלושה מסוקים, פתחו באש לעבר מיכלית וספינת גרר, בעת שעיכבו את שתי הספינות כ-40 ק"מ דרומית להצי האי פאו. דובר משרד ההגנה האמריקאי, הארולד היילסבים, אמר כי לא נמצא פגם בספינות, שהורשו להמשיך בדרכן. (ע"צ)

● אנקרה. אדם אחד נהרג ו-19 נפצעו כשנפץ בבוקר פיגוע ושריפה שהיו במשרדי עיתון פרו-כורדי באיסטנבול, מסרה משטרת טורקיה. פחות מחצי שעה לאחר הפיגוע, התפוצץ מטען חבלה נוסף במערכת של עיתון אחר, באנקרה. מהמשטרה נמסר על נזק כבד לרכוש, אך לא על נפגעים. אף ארגון לא נטל על עצמו את האחריות לפיגועים. דובר מטעם העיתון הפרו-כורדי, "אוזגור אולקה", האשים את הממשלה בסיוע לתבנון התנקשויות. (ע"צ)

● פאריס. משרד החוץ הצרפתי מסר אתמול כי אזרח צרפתי בן 74, נרצח למוות ביום ששי בעיר אוראן, במערב אלג'יריה. (ע"צ)

ביקורת חריפה ביפאן על הנפקת בול אמריקאי לזכר הפצצת הירושימה

על הבול נכתב: פצצות האטום מאיצות את קץ המלחמה, אוגוסט 1945

וואשינגטון (סוכנויות). משרד הדואר האמריקאי הגן שלשום על הנפקת בול לזכר הטלת פצצת האטום על יפאן, באומרו כי אין ביכולתו להשמיט מאורע כה מרכזי מסדרת הבולים המתעדים את ההיסטוריה של מלחמת העולם השנייה.

הבול יופיע בדף שכותרתו "1945: סוף סוף נצחון"

הבול, המראה ענן בצורת פטרייה העולה מפיצוץ אטומי, הוא אחד מסדרה של עשרה בולים המציינים מאורעות חשובים מהשנה האחרונה למלחמה.

הבולים יימכרו בדף שכותרתו "1945: סוף סוף נצחון". ארבעים בולים כבר הוצאו בסדרות דומות לכבוד מלאת חמישים שנה לכל אחת משנות המלחמה 41'–44'.

הבול לזכר פצצת האטום, שבכותרתו נכתב: "פצצות האטום מאיצות את קץ המלחמה, אוגוסט 1945", עורר ביקורת חריפה ביפאן. יפאן נכנעה לבעלות הברית ב-15 באוגוסט 1945, ימים ספורים לאחר שהוטלו פצצות אטום על הערים הירושימה ונגאסאקי.

סוטגו צוצוי, המנהל בפועל את "אגודת ניצולי פצצת האטום מהעיר הירושימה", כינה את הוצאת הבול "שערורייה".

"לספק תיאור היסטורי ולא שיפוט ערכי"

דובר משרד הדואר, רובין רייס, אמר כי סדרת מלחמת העולם השנייה פותחה בשיתוף פעולה עם משרדי החוץ וההגנה במטרה להבטיח דיוק היסטורי.

בנוגע לבול לזכר פצצת האטום אמר כי "לא ניתן להתעלם מקו פרשת מים כה חשוב בהיסטוריה של המלחמה. מטרתנו היא לספק תיאור היסטורי מקיף של אירועי מלחמת העולם השנייה, ולא מדובר במתן שיפוט ערכי על אף אחד מהמאורעות הללו".

ממשרד החוץ האמריקאי נמסר בתגובה, כי המשרד נמצא בקשר רצוף עם משרד הדואר, ולמיטב הבנתו "הבולים אינם מיועדים לקהל הרחב אלא לאספנים". דובר משרד החוץ סירב למסור אם מתקיימים דיונים עם ממשלת יפאן כדי להסביר את עמדתה של ארה"ב.

מזג האוויר

תחזית להיום | שני | שלישי | רביעי

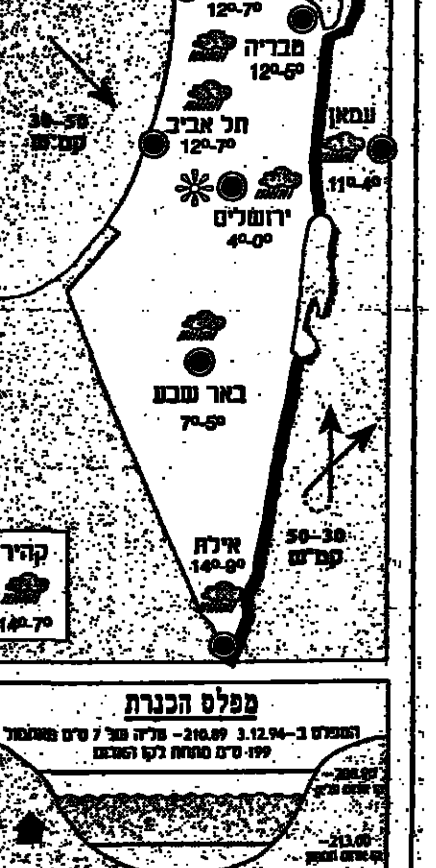

עדיין קר מהרגיל

גשמים יוסיפו לרדת היום בכל חלקי הארץ בעיקר במרכז ובדרום, מלווים בסופות רעמים וברד. הרוחות ייחלשו ובהרים, בגובה שמעל 800 מטר, עשוי לרדת שלג. קיים חשש לשיטפונות במקומות הנמוכים. הים יהיה גבה גלים; גובה הגלים מ-2 עד 3 מטרים; טמפרטורת המים — 18 מעלות. רוח צפון-מערבית תנשב במהירות של 30 עד 50 קמ"ש, וישררו תנאים גרועים לראייה.

המפה הסינופטית: רכס גבוה מעל מרכז ומזרח אירופה גורם שם למזג אוויר יציב. באזורנו אפיק עם ערכי טמפרטורה נמוכים בכל השכבות, גורם למזג אוויר קר וגשום במזרח הים התיכון.

ביום שני ייפסקו הגשמים, אך עדיין יהיה קר מהרגיל; ביום שלישי — עדיין קר מהרגיל ללא גשם; ביום רביעי — מעונן חלקית עם עלייה קלה בטמפרטורות בשעות היום.

כמות המשקעים

במילימטרים, מעודכן ליום 5.12.94 שעה 20:00

	הכמות שנמדדה	מתחילת העונה	ממוצע רב שנתי
חיפה	13	267	550
שדה דב ת"א	8	396	524
נתניה	27	424	571
הגליל ([illegible])	אין נתונים	אין נתונים	900
פרדסיה	18	326	452
רמלה	11	178	408
ירושלים (עטרות)	38	298	598
באר שבע	49	188	286
חוף עזה	28	328	405
אילת	טיפות	11	51
יריחו	17	114	163

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
איסטנבול	8	4	מעונן
אמסטרדם	10	13	גשם
אתונה	1	9	נאה
בודפשט	-1	4	מעונן
בוקרשט	-1	4	מעונן חלקית
ברלין	5	11	מעונן חלקית
וינה	-1	4	מעונן
ז'נבה	8	13	מעונן חלקית
מוסקבה	-1	9	מעונן חלקית
לונדון	7	13	גשם
מדריד	4	14	נאה
ניו יורק	3	11	מעונן חלקית
פריס	10	14	מעונן חלקית
ציריך	7	11	גשם
רומא	6	14	נאה

מפלס הכנרת

זריחת השמש	שקיעת השמש	זריחת הירח	שקיעת הירח
06:25	16:35	06:38	17:16

זיהום האוויר

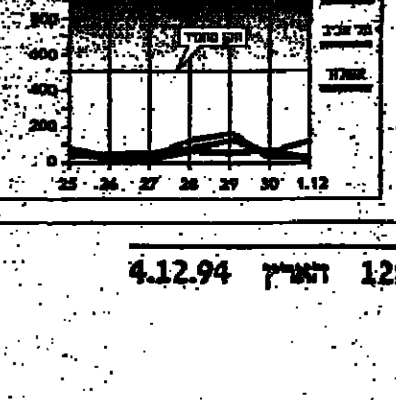

סנא אלי

לעיתים הצלחתה של חברה קשורה למבחר המחשבים שלה...

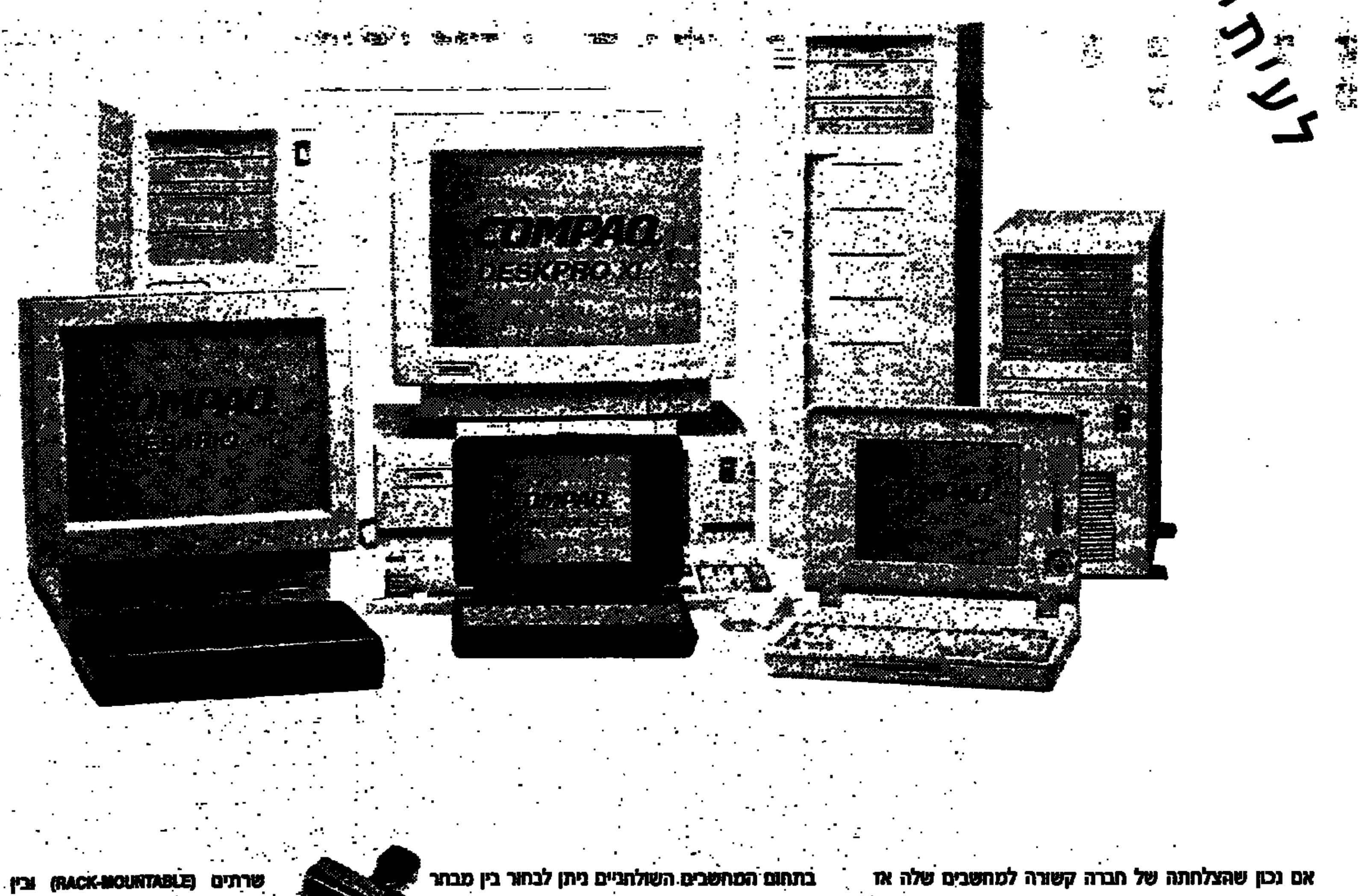

אם נכון שהצלחתה של חברה קשורה למחשבים שלה אז ניתן להסביר את ההצלחה המדהימה של COMPAQ בארה"ב, שם נוסדה, ובמדינות רבות בהן היא משווקת, בשתי עובדות מפתח: ראשית COMPAQ תמיד ענתה לצרכי לקוחותיה לפני המתחרים שלה. שנית, דגמי COMPAQ השונים עונים הרבה מעבר לציפיות הגבוהות ביותר, לדרישות הספציפיות מהמחשב וגם לסוג הספציפי של הארגון בו מתפקד. COMPAQ פיתחה, על מנת לספק את כל הצרכים, משפחות שלמות של מחשבים רבי עוצמה והם מהווים פתרון לכל צורך, לכל מטרה!

בתחום המחשבים השולחניים ניתן לבחור בין מבחר דגמי DESKPRO, אלוף הביצועים, לבין דגמי PROLINEA המציעים איכות ומחירים המבטלים כל תחרות.
בתחום המחשבים הניידים מציעה COMPAQ את הדגמים הניידים הקלים-ורבי העוצמה CONTURA AERO, CONTURA 400 ואת LTE ELITE הנייד המשתלב בפשטות במערכת השולחנית ומתפקד כתחנת עבודה.
COMPAQ נותנת לך אפשרות בחירה אמיתית בשרתים בין משפחת PROLIANT, אחד השרתים החזקים ביותר בשוק, שהם שרתי-על המתפקדים ביחידות בודדות או באשכול שרתים (RACK-MOUNTABLE) ובין ה-PROSIGNIA שנותנת עוצמה של שרת במחיר תחנת עבודה.

3 YEAR WARRANTY

בעצם, השאלה אינה לאיזה יצרן אתה צריך לפנות, אלא איזה דגם של COMPAQ מתאים לך.

COMPAQ

ComputerLand
דורקום מחשבים בע"מ
רח' נחל איילון 37, ת"א 67771
טל: 03-5373986 פקס: 03-5375087
סניף ירושלים: רח' הלל 24, ירושלים 94581
טל: 02-259472-3 פקס: 02-256970

משוב מחשבים שיווק בע"מ
רח' בצלאל 3 ר"ג 52521 טל': 03-7511914, 03-7520190
פקס: 03-5759046
רשת משווקיה המורשים בישראל

team תים
תים מחשבים ומערכות בע"מ
מרכז מסחרי רמת אילן, גבעת שמואל 51905
טל: 03-5304444, פקס: 03-5325917
סניף חיפה: 04-338205
ישיר מדפסות: טל: 5304411, פקס: 5324499

הארץ
כלכלה
יום ראשון 4.12.94 העורך נחמיה שטרסלר

עובדי אל על מציעים לרכוש 26% מהחברה תמורת 40 מ' ד'

מאת אילן שחורי

מועצת העובדים של חברת אל על הגישה בסוף השבוע למנהל רשות החברות הממשלתיות, יוסי ביצני, הצעה לרכישת גרעין שליטה של 26% במניות אל על ב-40 מיליון דולר – כלומר, לפי שווי חברה של כ-160 מיליון דולר.

ועדת השרים לענייני הפרטה תתכנס היום בראשות ראש הממשלה, יצחק רבין, כדי לקבל כמה החלטות על אופן הפרטת החברה.

הצעת מועצת עובדי אל על לרכישת גרעין השליטה של החברה הוגשה – בדומה להצעת חברת כור – אינה תואמת את החלטות הממשלה וועדת השרים לענייני הפרטה, שלא למכור גרעין שליטה של חברת אל על, אלא להנפיק 51% ממניותיה בבורסה, בדרך שתגביל את מספר המניות שיוכל לרכוש משקיע אחד.

הצעת העובדים הוגשה לאחר שנודע להם כי הממשלה שוקלת לשנות את החלטתה על דרך ההפרטה, ובתגובה להצעה שהגיש לפני כשבוע קונצרן כור לרכישת גרעין שליטה של 26% ממניות אל על.

שר התחבורה, ישראל קיסר, אמר אתמול, כי אינו יודע לפי שעה, על כוונה לשנות את ההחלטה להנפיק 51% ממניות החברה בבורסה.

"כרגע, אנו עומדים מאחורי החלטת ועדת השרים לענייני הפרטה, לתת לעובדים 10% ממניות החברה", אמר קיסר.

קיסר הוסיף, כי עד סוף פברואר תצא אל על ממצב פירוק, וכעבור שלושה חודשים תופרט.

לפי ההצעה, שהגישה מועצת עובדי אל על, ישקיע כל אחד מ-4,000 עובדי החברה עשרות אלפים דולר ברכישה. דובר נציגות עובדי אל על, הקברניט הדריין כהן־ניב, אמר אתמול, כי בשלב הראשון מתכוונים העובדים לגייס הכספים במימון עצמי לרכישת גרעין השליטה; בשלב שני הם מתכוונים להיעזר במקורות מימון חיצוני, כמו הלוואות מבנקים; ובשלב שלישי בכוונתם לפנות למשקיע חיצוני.

"סייענו בעשור האחרון בהצלת החברה, ומגיעה לנו עדיפות במכירת גרעין השליטה שלה", אמר כהן־ניב.

ועדת השרים אמורה לקבוע בישיבתה היום את הקריטריונים לזכיות הטיס של אל על ושל החברות הבנות שלה עד ליום מכירתה. כן היא צפויה לשנות החלטה קודמת שלה בעניין מימון הוצאות הביטחון, ולקבוע כי הממשלה תממן את הוצאות הביטחון של החברה למשך עשר שנים, באותו שיעור הנהוג כיום.

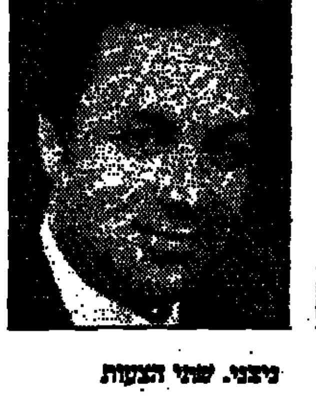
ביצני. שתי הצעות

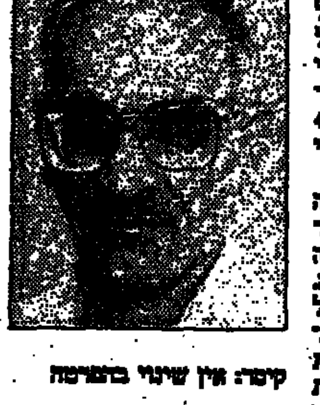
קיסר: אין שינוי בהפרטה

יומן

פתח למינויים פוליטיים

רותן. חוש צדק סוציאלי

דינה רותן, דירקטורית בחברת החשמל זה שלוש קדנציות, סיפרה כי אותם אנשים שלחמה לצדם בפלמ"ח לא חשבו שהיא מסוגלת לכהן כדירקטורית "יכולתי לעשות איתם הכל: להילחם, להיות שותפה לדרך ולרעיונות אבל חברות בדירקטוריונים היתה מחוץ לתחום בשבילי". ("החשמל מה את מבינה בזה", ראיון לאביבה לורי הארץ 27.11.49). הרקע לראיון היה פסיקת בג"ץ, שביטלה מינוי 3 דירקטורים בחברות ממשלתיות, והורתה לשרים למנות במקומם נשים. הפסיקה הסתמכה על סעיף 18/א' לחוק החברות הממשלתיות, שלפיו "בהרכב דירקטוריון של חברה ממשלתית יינתן ביטוי הולם לייצוגם של שני המינים".

ואולם רותן אינה מבהירה בראיון, ולורי גם לא שואלת, מה מכשיר אותה, לדעתה, להיות דירקטורית בחברת החשמל.

חבריה של רותן בדירקטוריון חברת החשמל מציינים כי היא תרומתה לחברה יהודית וחשובה בכמה תחומים, במיוחד בנושא יחסי העבודה. זאת ועוד, בניגוד לכמה גברים בחברה, היא אינה מנסה לכפות את עמדותיה, והיא בעלת חוש צדק סוציאלי שנשכח כבר מזמן בעולם העסקים.

עם זאת, רותן היא הדוגמה כיצד לא למנות דירקטורים בחברות ממשלתיות – בין גברים ובין נשים. רותן היא מינוי פוליטי של מפלגת העבודה, אך ללא ההשכלה והניסיון העסקי בתחומים הרלוונטיים.

החוק למינוי דירקטורים בחברות הממשלתיות (התשנ"ג-1993) מחייב את המועמד או המועמדת להיות:

● בעל תואר ראשון באחד מהתחומים הבאים: כלכלה, מינהל עסקים, משפטים, ראיית חשבון, מינהל ציבורי, הנדסה או לימודי עבודה, או תואר אקדמי אחר בתחום עיסוקה העיקרי של החברה.

● בעל ניסיון של חמש שנים, או בעל ניסיון מצטבר של חמש שנים לפחות, באחד או בשניים מהתחומים הבאים: א) בתפקיד בכיר בתחום הניהול העסקי של תאגיד בעל היקף עסקים משמעותי; ב) בכהונה ציבורית בכירה או בתפקיד בכיר בשירות הציבורי בנושאים כלכליים, מסחריים, ניהוליים או משפטיים; ג) בתפקיד בכיר בתחום עיסוקה העיקריים של החברה.

אין כאן טענה לרותן, מאחר שמונתה שנים רבות לפני שהוכנס התיקון לחוק. התיקון הוקק לאחר שמינויים פוליטיים, שהיו שיטה בשלטון "העבודה", הפכו לאמנות בשלטון הליכוד, והדירקטוריונים בחברות הממשלתיות הפכו למרכז הליכוד ב'.

עם זאת, פסיקת בג"ץ בזכות העדפה מתקנת לנשים עשויה להוות פתח להחזרת המינויים הפוליטיים בדירקטוריונים. בכירים בחברות הממשלתיות מזהירים ממצב בו השרים יבחרו בפיתרון הפשוט, וימנו דירקטוריות מהגרעין ומהיקב, שעומדות אמנם בקריטריונים שנקבעו בחוק, אך חסרות כל ניסיון עסקי.

את אלו שמתלוננים על הבעיה למצוא מועמדות מתאימות, ניתן להפנות למרכז הישראלי לניהול, שהכין מאגר הכולל מאות שמות של מנהלות, שלהן הקריטריונים והניסיון הדרושים.

עמירם כהן

שוחט ימנה צוות שיבדוק חלוקת אופציות לציבור בחב' ממשלתיות

מאת גדעון מלץ

שר האוצר, אברהם שוחט, החליט להקים צוות שיבדוק אפשרות להעניק אופציות לציבור בזמנם בחברות ממשלתיות והבנקים.

שר האוצר הודיע על כך שלשום, בתום פגישה שקיים בלשכתו, בה השתתפו יו"ר הרשות לניירות ערך, אריה מינטקביץ; מנהל רשות החברות הממשלתיות, יוסי ביצני; החשב הכללי, ראובן קוקולביץ; הממונה על תקציבים, דוד ברודט; מנכ"ל נכסים מ.י., גיל לירנר; והיועצת המשפטית של האוצר, תמר הקר.

להיזהר ממשקיעים מתוחכמים

מינטקביץ' יזם את התוכנית לחלוקת אופציות לציבור במטרה לזרז את תהליך ההפרטה. בתוכנית תומך המנכ"ל היוצא של משרד האוצר, אהרון פוגל. ביצני, שבעבר התנגד לתוכנית, אמר לפני כחודש, כי באופן עקרוני הוא מקבל את הרעיון, אך יש לבדוק אותו היטב לפני יישומו, בשל הכישלון שנחלו כמה מדינות בעת שחילקו אופציות לציבור.

לפי הצעת מינטקביץ', יחולקו האופציות בחינם לכל אזרחי המדינה שגילם 18 ויותר, והם יוכלו להמירן במניות בשווי הנקוב. עדיין לא נקבע, אלו חברות או בנקים ייכללו בתוכנית.

ביצני הזהיר בעבר, כי משקיעים מתוחכמים יוכלו לנצל לרעה תוכנית כזו, כדי להשיג בדרך עקיפה גרעיני שליטה בחברות ממשלתיות במחיר מוזל, וללא אישור הממשלה.

ביצני אמר עוד כי תוכנית שכזו תיטיב בעיקר עם בעלי אמצעים, שכן רק הם יוכלו להרשות לעצמם לרכוש את המניות.

מלשכת שר האוצר נמסר, כי בשל מורכבות הצעות השאלות שהן מעוררות, החליט שוחט למנות צוות שיבדוק את ההצעות ויישומן. הצוות יגיש את המלצותיו לשר האוצר תוך ימים מיום מינויו. שוחט יחליט מי יהיו חברי הצוות במשך השבוע.

מהאוצר נמסר עוד, כי שר האוצר יחליט בעניין רק לאחר שיעיין בהמלצות הצוות.

זנבר: העלאת הריבית לא תוריד האינפלציה

מאת מרית גילת

יו"ר בנק לאומי, משה זנבר, אמר בסוף השבוע כי העלאת הריבית לא תביא להקטנת הביקוש בצריכה ולא תוריד את האינפלציה.

בהרצאה שנשלחה לעיתונות אמר זנבר, כי לפי המודל התיאורטי, להעלאת הריבית יש שתי השפעות, האחת עלייה במחירים בגלל שעלויות הייצור גדלות, והשנייה – הקטנת הצריכה הפרטית הגורלת הוויסכון.

לטענתו, נהוג להעריך שהשפעה הראשונה חזקה יותר מן השפעה המייקרת ולכן העלאת ריבית מקטינה אינפלציה. ואולם בישראל, אמר זנבר, העלאת הריבית הביאה לתגובה בשוק ההון ובתוצאה מכך כספים יצאו משוק ההון – חלקם לחיסכון וחלקם הוחזר לצריכה שוטפת. כתוצאה מכך, הביקוש גדל והאינפלציה עלתה.

ועדת ההפרטה תדון היום במתן רוב בדירקטוריון כי"ל למשקיעים פרטיים

מאת גדעון מלץ

ועדת השרים לענייני הפרטה תתבקש היום לאשר הצעה של רשות החברות הממשלתיות, להעביר את ניהול כימיקלים לישראל למשקיעים פרטיים שירכשו עד 25% ממניותיה – על אף שבתום ההפרטה תישאר המדינה בעלת רוב המניות בקונצרן (28%).

ע"פ ההצעה, ימנו המשקיעים הפרטיים 3 דירקטורים והמדינה תמנה 4, כשהדירקטור יבחר מרשימה שיכינו עבורה המשקיעים הפרטיים – וכך יהיה בציון שלהם.

המתמודדים על הרכישה – הקונצרן האמריקאי ג'י.איי.אף, איש העסקים שר אריסון; החברה לישראל; וקבוצת הפועלים השקעות, דנקנר ושמרוק – הבהירו שלא ישקיעו 250 מ' ד' במניות, אם הניהול יישאר בידי המדינה.

ועידת חברת העובדים תכונס היום בפעם השלישית לאשר מכירת נכסים

מאת חיים באור

ועידת חברת העובדים תתכנס היום בפעם שלישית בתוך שלושה חודשים לאשר תיקונים בחוקת חברת העובדים, שיאפשרו מכירה של נכסים פיננסים שבבעלות ההסתדרות. ההסתדרות מתכוונת למכור את אחזקות חברת העובדים בקונצרן כור (21%), בנק הפועלים (3.5%), שיכון ובינוי (100%) וחברת הארגז (100%).

הצעת ההחלטה שתובא להצבעה, כוללת הקמת קרן מילואים של 500 מיליון שקל. חלק מכספי הקרן יועברו לקופת חולים כללית, ולמימון פעילויות שונות של ההסתדרות.

גזבר ההסתדרות, ח"כ חיים אורון, אמר כי הקמת הקרן דרושה להבטחת תשלום משכורות אוקטובר לעובדי קופת חולים מחר.

זהו המושב השלישי שמקיימת חברת העובדים בתוך שלושה חודשים. הוועידה קיבלה בשני מושבים קודמים, שנערכו ב-1 בספטמבר וב-24 בנובמבר, החלטה על מכירת הנכסים הפיננסיים, אך ההחלטות אינן תקפות, כיוון שלא התקבלו על ידי קוורום דרוש של שני שלישים מהצירים. הפעם יהיה להחלטות תוקף חוקי בכל קוורום.

נציגי כל הסיעות המיוצגות בהנהגת ההסתדרות וכן הליכוד שבאופוזיציה תומכים בהחלטה למכור את הנכסים. עו"ד בן ציון באיער, חבר סיעת העבודה בוועידה, עתר ביום שישי לבג"ץ בבקשה שימנע מרשם האגודות השיתופיות, עו"ד אורי הליגמן, לאשר את התיקונים בחוקת חברת העובדים.

מבזק

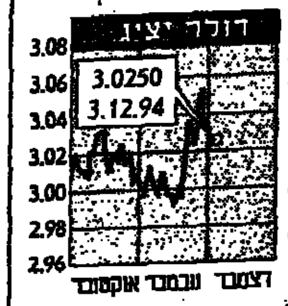

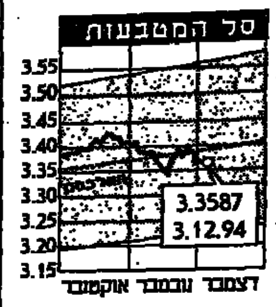

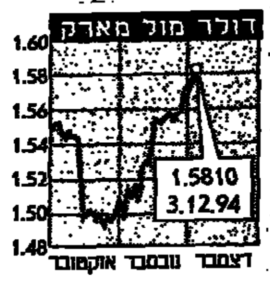

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר אתמול בניו יורק:
מארק – 1.581, 0.46%
ין – 100.65, 1.28%
ליש"ט – 1.5605, 0.44%

המשטרה חוקרת החשדות נגד רן קרול; שוחט החליט לעכב מינויו עד גמר החקירה (עמוד ג3).

רבין אישר הזמנת מיג"ן 605 לאלופים בצה"ל (עמוד ג3).

רב בריח – הצמיחה הגדולה בגלמה (עמוד ג2).

זכאי קצבת זקנה אינם מקבלים אותה אוטומטית; אך גם לאחר הגשת תביעה לקצבה, נכונות להם הפתעות לא נעימות (עמוד ג3).

האם דורי עורא האמין גם הוא שוקים אימפריה ששווה רבע מיליארד דולר? (עמוד ג4).

אראל – רווח של 7% למגזרים בתנפקה (עמוד ג4).

אלרוב – עם מאון כזה אפשר לקנות בנק? (עמוד ג5).

הריבית לא תרד בליכוד מהר (עמוד ג5).

ג'נרל מוטורס ניצלה מהוראה להחזיר לתיקון מיליוני טנדרים (עמוד ג7).

ירידה במניות וילשפל לאחר שבסט בי הליפה דבר החקירה נגדה (עמוד ג7).

נדל"ן

המתווכים מכבים לה' סתפק ב-30% מהשוק אם ה"האפרים" ייעלמו (עמוד ג9).

חברות ישראליות מכרו 25 דירות בירוד במארים (עמוד ג9).

קרקע ל-70 קוטג'ים בפתח־תקוה לפי 150 אלף דולר לדונם (עמוד ג9).

תגי – בניין משרדים בקרית הממשלה חיפה ב-26 מיליון שקל (עמוד ג9).

מקדונלדס – ראשונה במרכז אלדם (עמוד ג9).

1,500 מ"ר בב-2 מ' ד' בקניון התעשייה בראש העין (עמוד ג9).

שר"פ אינה עומדת בהתחייבויותיה לזוכשי דירות ביישוב עלי (עמוד ג10).

800 אלף דולר לדונם לתעשייה בקרית אריה (עמוד ג10).

בתל־אביב ניתן להשיג כ-3 ד' למ"ר בהסבת שטחי תעשייה קלה למשרדים (עמוד ג10).

שוקל בדעתך ליסינג לרכב:

מהיום אתה מקבל יותר עוצמה בליסינג לרכב
לכל שקל שלך, עם הצטרפות חברת
מגדלי שקל בע"מ המצטיינת בפעילות ענפה
בתחום העסקים הבינלאומי, לקבוצת כרמל ליסינג.
החל מיום ראשון 4.12.94
תפעל **חברת כרמל ליסינג בע"מ** בשמה החדש:
שקל ליסינג בע"מ
בכתובתה החדשה: רח' הסגר 30 תל־אביב

03-6888877

שקל ליסינג
הסגר 30, ת"א 67211 טל. 6888877 פקס. 03-6888878
סניף חיפה. טל. 050-293473

צווארון לבן / צבי הראל

יותר מסתם רשלנות

חברת התעופה אליטליה חויבה לפצות הורים ב-37,350 שקל, לאחר שנקבע כי לא דאגה להטיס לוונציה את שתי עגלות הנכים של ילדיהם. ביהמ"ש המחוזי קבע: אליטליה נהגה מתוך אי איכפתיות ובידיעה שקרוב לוודאי שייגרם לתובעים נזק

בני הזוג שרה ויוסף בכליל הם הורים לשני ילדים נכים. בקיץ '88 ביקשו ההורים לשמח את ילדיהם, בני ה-13 וה-16, והחליטו לצאת עמם לטיול קצר באירופה. לשם כך הכינו תוכנית טיול, שבה משולבות טיסות מישראל לרומא, ומרומא לוונציה.

שני הילדים מרותקים לכסאות גלגלים מילדות, ואינם יכולים לנוע אלא באמצעות כיסאות אלה. נציגי חברת אליטליה הבטיחו להורים כמה פעמים, כי ידאגו להובלה נאותה של עגלות הנכים לרומא – ומשם יוטסו לוונציה.

ב-5 באוגוסט '88 הגיעה משפחת בכליל לנמל התעופה בבן־גוריון. לאחר סידורי הדרכונים ביקשו ההורים להעביר את ילדיהם למטוס באמצעות מעלית מיוחדת לנכים. ההורים הודו והדגישו, כי יש לדאוג להעברה תקינה של שני כסאות הגלגלים במטוס, משום שבלעדיהם יהפוך הטיול למסע תלאות.

שמחים וטובי לב, עלו בני המשפחה למטוס אליטליה בדרכם לרומא. בדרמא הועברו הילדים בכסאות גלגלים של שדה התעופה המקומי, למטוס שהטיסם לוונציה. כל אותה עת היתה המשפחה בטוחה, כי הכיסאות הועלו על המטוס מרומא לוונציה כמבוקש.

מיד כשהגיעה המשפחה לוונציה התברר לה, לתדהמתה, כי העגלות לא הגיעו. בוונציה נאלצו ההורים לרכוש מכספם כיסא גלגלים כבד ובלתי מתאים, ב-450 דולר. לטענתם רכשו גם כיסא משרדי לא מתקפל, שלו ארבע גלגלים.

> מיד כשהגיעה המשפחה לוונציה התברר לה לתדהמתה, כי עגלות הנכים לא הגיעו. הם נאלצו לרכוש מכספם כיסא גלגלים כבד ובלתי מתאים

ההורים טענו כי לעלויות הטיול נוספו הוצאות בלתי צפויות, כיוון שנאלצו להיעזר בכל מקום בהגי מוניות הסבלים. רק בדיעבד התברר לבני המשפחה, כי שתי העגלות הגיעו לוונציה באיחור של 24 שעות, בשעה שהם כבר עשו דרכם ליעד אחר.

אחרי שהורי הילדים חברת אליטליה לא הגיעו לפשרה בדרך פיצוי מוסכם, הגישו ההורים תביעה לבית משפט השלום בהרצליה, בסכום של 20 אלף דולר, נגד חברת התעופה האיטלקית. עו"ד אורי באר, דרש בשם המשפחה, בין השאר, 10,000 דולר על עוגמת נפש וצער ו-8,882 דולר – מחיר הכרטיסים הטיסה לכל בני המשפחה.

שופט בית משפט השלום בהרצליה, יורם גלין, פסק באוגוסט '92 לתובעים 1,200 דולר בלבד. בהחלטתו כתב השופט, כי ראוי היה להטיל על התובעים את הוצאות המשפט, ואולם הוא נמנע מלעשות כן בגלל הנסיבות המצערות של המקרה.

באר ערער על פסק הדין לבית המשפט המחוזי בתל־אביב. שופטי ביהמ"ש המחוזי, אריה אבנר'אגי, דוד בר־אופיר וזהות שטרנברג־אליעז, החליטו לאחד דונה לקבל את הערעור ולחייב את אליטליה לשלם למשפחת בכליל 37,350 שקל בתוספת הוצאות משפט בסך 8,000 שקל.

פסק הדין מנתח את הכללים בדבר התובלה הבינלאומית באוויר – "אמנת ורשה" (מ-1929), ואת הפרוטוקול המתקן אותה – "פרוטוקול האג" (מ-1985), לפיהם נקבע, שגבול האחריות של כל מוביל אווירי לנזק שייגרם לכבודה הוא 24 דולר לק"ג.

יחד עם זאת קבע סעיף 25 לאמנה, כי גבולות האחריות לא יחולו אם "יוכח שהנזק נגרם כתוצאה ממעשה או מחדל של המוביל, משמשיו וסוכניו, שנעשו בכוונה לגרום נזק, או מתוך אי איכפתיות, ובידיעה שקרוב לוודאי שייגרם נזק בעטיים".

שופט בימ"ש השלום, גלין, קבע כי התרשלותה של אליטליה לא מגיעה לכדי "חוסר איכפתיות", ולכל היותר היתה כאן "רשלנות סתם", שאין בכוחה להחיל את הוראות סעיף 25 באמנה.

שופט ביהמ"ש המחוזי, בר־אופיר, חלק על דעתו של השופט גלין, וקבע כי הנתבעת "נהגה מתוך אי איכפתיות ובידיעה שקרוב לוודאי שייגרם לתובעים נזק בעקבות התנהגותה".

עוד כתב השופט בר־אופיר, כי לא די בכך שיוכח כי המחדל נעשה באי איכפתיות, אלא יש להוכיח כי בנוסף הוא נעשה "בידיעה שקרוב לוודאי שייגרם נזק בעטיו". לדבריו, אין להתייחס לכסאות הנכים כאל מטען שגרתי, "ומי שמטפל בכך צריך להיות ער למצב דברים כרור וצפוי, שבו נכה נמצא במטוס והוא יהיה זקוק לכיסא הגלגלים לשם תנועה, מיד עם נחיתתו בנמל התעופה; ואם לא ימצא הנכה את כיסא הגלגלים מיד עם הגיעו לנמל, ייגרם לו נזק חמור מאוד".

השופט בר־אופיר קבע עוד, כי גם על פי ממצאיו של השופט גלין גילתה החברה אי איכפתיות כאשר העבירה את כסאות הגלגלים לנמל התעופה ברומא, והיא נהגה בהם בכבל מטען שגרתי. כיוון שכך, קבע השופט, לא תוכל אליטליה להסתתר מאחורי האחריות המופחתת הקבועה באמנה.

ביקורת חריפה לא פחות מתח השופט אבנר'אגי על אליטליה: "המשיבה (אליטליה) התעלמה כליל מן העובדה, שמדובר בכסאות גלגלים שכל בר־דעת יודע שהם משמשים כתחליף לרגלי בעליהם. התייחסות כזו אל כסאות הגלגלים, אל מול פניותיהם החוזרות ונשנות של המערערים (התובעים), מהווה לדעתנו לא רק עצימת עיניים, אלא התעלמות מוחלטת ואי איכפתיות, בידיעה ברורה לגבי הנזק הצפוי".

במקום אחר כתב השופט, כי הוא מודע לגבול האחריות של המוביל האווירי כקבוע בכללי האמנה, ואולם נקבעו בו גם חריגים המתאימים למקרה הנ"ל. "כשמדובר בכיסא גלגלים, הרי כל אדם בר־דעת רואה בעין דגלון אדום מתנופף עליו – ויודע את התוצאות הכרוכות בכך".

פרק בפני עצמו מייחד השופט אבנר'אגי לשאלת גובה הפיצוי. בתי המשפט באנגליה, כתב השופט, נטו להחמיר במקרים מסוג זה כלפי חברות נופש וטיולים – באשר הדבר הביא למפח נפש.

השופט אבנר'אגי הצטרף לחישוב שערך עמיתו, השופט בר־אופיר, באשר לרכיבי הפיצוי: 4,000 שקל לכל יום מתשעת ימי הטיול ופיצוי מיוחד עבור רכישת כיסא גלגלים בוונציה (1,350 שקל). כמו כן מעיד השופט כי אין מקום להשבת מחיר הכרטיסים מפני שהוא מקבל את דעתו של השופט גלין, כי הטיול לא נכשל בשלמותו.

בנוסף לכך חויבה אליטליה בהוצאות משפט בסך 8,000 שקל עבור שתי הערכאות.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח על דו"ח / יוסי חזן

רב בריח – הצמיחה הגדולה נבלמה

הצמיחה שאפיינה את רב בריח נבלמה ב־94'. החברה שומרת על היקף מכירות זהה לשוק המקומי ונראה כי היא מיצתה את מלוא הפוטנציאל הטמון בו. המשך צמיחתה תלוי בהגדלת המכירות ליצוא וגיוון המוצרים

חברת רב בריח בע"מ נוסדה ב־74', והנפיקה לראשונה את מניותיה בבורסה בתל אביב ביוני 90'. החברה נמצאת בבעלות אברהם בורר, מנכ"ל החברה (20%), דיסקונט השקעות (13.6%), פי.אי.בי (חברת ההשקעות של קבוצת בנק דיסקונט הרשומה בארה"ב) (13.6%), חברה זרה (10%), קרנות וקופות גמל של בנק דיסקונט (9.5%), בנק הפועלים (8.7%) ובנק לאומי (8.2%). החברה החלה את פעילותה עם יצירת מנעול רב בריח, המותקן בדלת קיימת ונועל אותה מארבעה כיוונים בסיבוב אחד של המפתח.

ב־77' החלה החברה לייצר ולשווק בהיקף מסחרי דלת העשויה מפח פלדה, שמותקן בה מנגנון רב בריח, המשווקת תחת השם "פלדלת". מ־84' החלה החברה לייצר בהיקף מסחרי מגוון מוצרים, כגון צילינדרים נוספים, מנעולי תליה והגנות על מנעול רב בריח לרכב.

בבעלות החברה פטנטים רבים ובקשות רבות לפטנטים בישראל ובארצות אחרות. רב בריח נחשבת לאחת החברות המובילות בעולם בתחום עיסוקה. מוצרי החברה נמכרים בשווקים במחירים של מוצרים יוקרתיים תחת השם המסחרי MUL-LOCK, המוגן בכ־60 מדינות. הפריסה השיווקית בארץ כוללת תשעה סניפים ו־25 מפיצים ראשיים. הפריסה השיווקית בחו"ל כוללת כ־100 מפיצים ולקוחות גדולים בכ־60 ארצות, לרבות חברות בנות בחו"ל המשווקות מוצרים של רב בריח בארצות הברית, אנגליה, איטליה, ספרד, צרפת, בלגיה וגרמניה.

החברה נסחרת ברשימת המשתנים, ושווי השוק שלה הוא כ־58 מיליון דולר. הונה העצמי מסתכם בכ־44 מיליון דולר. על סמך רווחיותה של החברה בתשעת החודשים הראשונים של 94' – מכפיל הרווח השנתי הוא כ־15.

תוצאות הפעילות

החברה הציגה עד 93' צמיחה מהירה בהכנסותיה מסך של כ־130.7 מיליון שקל ב־91' לכ־172.1 מיליון שקל ב־92', וכ־191.6 מיליון שקל ב־93'. הצמיחה המהירה נבלמה ב־94'. בתשעת החודשים הראשונים של השנה הציגה החברה הכנסות של כ־144.6 מיליון שקל, לעומת כ־138.9 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב־93'. לכאורה הדבר מצביע על גידול, ואולם יש לזכור שהחל מהרבעון השלישי השנה מאוחדים לראשונה דוח"ותיה של החברה הבת בחו"ל, שתרמה לחברה ברבעון השלישי הכנסות בהיקף של כ־6.4 מיליון שקל.

הסבר חלקי לירידה בצמיחת החברה נובע מהאטה בענף הבנייה. מכירות החברה לענף הבנייה בארץ היו ב־93' כ־12% ממכירות החברה, ולפיכך ההאטה בענף עקב הסגר שהוטל על השטחים, גרמה לירידה במכירות החברה. חלק ניכר ממכירות החברה מיועד לשוק חו"ל, והוא התייצב על שיעור של כ־37%–40% ממכירותיה הכוללות. ואולם, ברבעון השלישי של 94' הסתכמו מכירות החברה לחו"ל בכ־13.8 מיליון שקל שהם כ־29.4% ממכירות החברה, לעומת מכירות לחו"ל ברבעון המקביל אשתקד, שהסתכמו בכ־17.4 מיליון שקל – כ־37.1% ממכירות החברה. החברה לא מסבירה ממה נובעת הירידה הזו, ואם מדובר בתחילתה של תופעה קבועה ומדאיגה.

הרווח הגולמי של החברה בתשעת החודשים הראשונים של 94' שמר על יציבות בהיקף של כ־60.7 מיליון שקל, אך שיעורו ירד מ־43.43% מהמכירות בתשעת החודשים של 93' לרמה של 42% ב־94'. הירידה בשיעור הרווח הגולמי יכולה לנבוע משתי סיבות עיקריות: הירידה החדה במכירות לחו"ל ששם שיעורי הרווח הגולמי של מוצרי החברה גבוה יותר; התגברות התחרות בשוק המקומי שלא איפשר לה להעלות מחירים כרצונה, וגרם לשחיקת מחירי המכירה ביחס למדד.

הוצאות המכירה, הנהלה והכלליות של החברה עלו ל־46 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של 94' – שהם כ־31.8% מהמכירות, לעומת כ־38.8 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד – כ־27.95% מהמכירות.

גם אם בנטרל את הוצאות המכירה, הנהלה וכלליות, בסך של 4.1 מיליון שקל, שנבעו מאיחוד לראשונה עם החברה הבת, נמצא גידול לא מוסבר של 3.1 מיליון שקל. עם זאת יש לציין כי כל הגידול היה במחצית הראשונה של 94', ואילו ברבעון השלישי (בנטרול הוצאות המכירה, הנהלה וכלליות של החברה הבת שאוחדה) חלה ירידה קלה של כחצי מיליון שקל. ייתכן שהגידול בהוצאות המכירה במחצית הראשונה של 94' נבע מהמשך המאמצים לקנות שווקים בחו"ל, והמאמצים ממושכים להחדרת מוצרים חדשים בארץ, ואילו הירידה הקלה ברבעון השלישי נבעה מהירידה החדה במכירות לחו"ל ברבעון זה.

היציבות במכירות, הירידה ברווח הגולמי והעלייה בהוצאות מכירה, הנהלה וכלליות גרמו לירידה חדה ברווח התפעולי, שהסתכם ב־14.8 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של 94', לעומת כ־21.5 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב־93' – ירידה של כ־32%.

בבחינת תוצאות הרבעון השלישי בלבד, הרי שהרווח התפעולי ב־94' היה כ־2 מיליון שקל, לעומת כ־6.4 מיליון שקל ברבעון המקביל ב־93' – ירידה של 67%. החברה הקטינה את תיק ניירות הערך הסחירים שלה מכ־20 מיליון שקל ב־93' ל־14 מיליון שקל השנה. על תיק ניירות הערך שלה הפסידה החברה כ־1.6 מיליון שקל.

החברה מציגה שיעור מס אפקטיבי של כ־65% ברבעון השלישי של 94' לעומת שיעור מס אפקטיבי של כ־28% בלבד ברבעון המקביל. החברה אמורה להציג שיעורי מס נמוכים עקב העובדה שהחברה מאושרת שלה זכתה למעמד של "מפעל מאושר" – דבר המקנה לה מס חברות מופחת, בשיעור של 25% בלבד. כמו כן, רב בריח והחברה המאוחדות הן חברות תעשייתיות – דבר המקנה להן אפשרות לתבוע הוצאות פחת לצורכי מס בשיעורים מוגדלים.

הסיבה לשיעור המס החריג שמציגה החברה הוא, לדבריה, אי־הכרה של הפסדי חברות בנות שהחברה אינה צופה כי יעברו לרווח בעתיד הקרוב, ולפיכך לא קיזזה את הפסדים מההכנסה החייבת במס. שיעור המס האפקטיבי שמציגה החברה בתשעת החודשים הראשונים של 94' הוא כ־40% לעומת כ־29% בתקופה המקבילה ב־93'. סיבה נוספת לשיעור מס אפקטיבי כה גבוה היא שהפסדים שנגרמו לחברה בגין ניירות ערך סחירים לא מוכרו לצורכי מס, ולפיכך לא ניתן לקזז מההכנסה העסקית החייבת במס, אלא רק מרווחים ריאליים מניירות ערך סחירים, אם יהיו לחברה כאלה בעתיד.

החברה הציגה בתשעת החודשים הראשונים של 94' רווח נקי של 8.8 מיליון שקל, לעומת 14.2 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב־93' – ירידה של 38%. הרווח הנקי ברבעון השלישי של 94' ירד מרמה של 4.9 מיליון שקל ברבעון השלישי של 93' ל־1 מיליון שקל ברבעון השלישי של 94' – ירידה של 79%, כשהחברה הבת שאוחדה לראשונה תרמה להפסד החברה ברבעון השלישי של 94' הפסד של כ־1.25 מיליון שקל.

מבנה פיננסי

לחברה איתנות פיננסית גבוהה – ההון העצמי ממומן כ־64% מנכסי החברה. זהו ללא ספק מנוף פיננסי נמוך יחסית, המצביע על כך שהחברה לא נזקקת להנפקה בעתיד הקרוב, היא יכולה לממן את פעילותה השוטפת, גם לטווח הארוך ממקורותיה העצמיים. החברה יכולה להגדיל את ההון הזר שלה. אמנם דבר זה לא יביא לגידול ניכר ברמת הסיכון שלה, ואולם, הוא יאפשר לה להינות ממגן המס על הוצאות הריבית בגין השימוש בהון הזר, לעומת השימוש בהון העצמי.

לחברה הון חוזר של 69 מיליון שקל, ויחס שוטף של 2.24 לעומת 2.49 בתקופה המקבילה. היחס המהיר – כלומר הרכוש השוטף פחות המלאי מחולק בהתחייבויות השוטפות של החברה – הוא 1.5 לעומת 1.7 בתקופה המקבילה. יחסים אלו מצביעים על נזילותה, ועל כך שתוכל לפרוע את התחייבויותיה השוטפות מרכושה השוטף, בלי צורך לממש נכסים קבועים.

החברה נהגה בעבר לחלק דיבידנד: כ־3.1 מיליון שקל ב־92' וכ־3.9 מיליון שקל ב־93'. השנה טרם הכריזה על כוונתה לחלק דיווידנד. חלוקת דיווידנד על ידי החברה באופן סדיר וקבוע משמש סימן למשקיעים בה, שהיא חברה איתנה ויציבה המאמינה כי רווחיותה תימשך לפחות בקצב הנוכחי – דבר המאפשר לה להמשיך לחלק דיווידנד. לפיכך, יש לקוות כי אי חלוקת דיווידנד עד כה לא אמור להוות סימן שלילי למשקיעים בחברה.

תזרים המזומנים

לחברה תזרים מזומנים מפעילות שוטפת בסך כ־15.9 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של השנה, לעומת כ־1.7 מיליון שקל בלבד בתקופה המקבילה ב־93'. ההבדל בין הרווח הנקי לתזרים המזומנים השוטף ב־94' נבע בעיקר משלושה גורמים: הוצאות פחת והפחתות בהיקף של 7.9 מיליון שקל; הפסדי ניירות ערך סחירים בהיקף של כ־1.6 מיליון שקל; גידול בזכאים והצטברויות ושינוי במקדמות מלקוחות, בהיקף של 6.4 מיליון שקל, שקוזז על ידי קיטון בזכאים ויתרות חובה בהיקף של 3.8 מיליון שקל.

תזרים המזומנים הפרמננטי של החברה – שהוא הרווח הנקי בניכוי הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בזרימת מזומנים – הוא כ־19.3 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של 94', לעומת כ־22.9 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב־93'.

ההשקעה נטו ברכוש קבוע הייתה כ־10.3 מיליון שקל, לעומת הפחת החשבונאי שהסתכם בכ־7.9 מיליון שקל.

מבט לעתיד

הצמיחה הגדולה שאפיינה את החברה בעבר נבלמה השנה. אך עם זאת יש לזכור, כי באופן מסורתי הרבעון הרביעי מדי שנה הוא הרבעון הטוב של החברה. החברה שומרת על היקף זהה של מכירות לשוק המקומי, ונראה כי בשוק המקומי החברה מיצתה את מלוא הפוטנציאל הקיים עבורה, לפחות בטווח הקרוב.

לפיכך עתידה של החברה צפוי באיתור שווקים חדשים בחו"ל והגדלת המכירות לחו"ל. מסיבה זו הירידה החדה במכירות למדינות אחרות, שחלה ברבעון השלישי השנה, היא סימן מדאיג, אך ניתן לייחס חלק מירידה זו לתופעות הקיץ בחו"ל.

מהדו"ח השנתי עולה, כי כ־49% ממכירות החברה הם לארצות השוק האירופי המשותף ולארצות אירופה האחרות, כ־21% מהמכירות הם לאמריקה וכ־27% לאסיה. לפיכך, הסימנים המעידים על יציאה של שוקי אירופה ואמריקה מהמיתון יכול לשפר את מכירות החברה בהן. כמו כן המשך ההתבססות בשוקי אסיה ואיתור שווקים חדשים בה – יתרום לחברה בעתיד.

במטרה לגוון את סל מוצריה מרחיבה החברה את פעילותה בתחום המוצרים למרחב המוגן. החברה הקימה חברה בת שחתמה על הסכם לרכישת קו פעיל לייצור מוצרי מרחב מוגן. ההשקעה בקו הייצור, בתכניות הייצור ובמלאי היא כ־4.5 מיליון שקל.

מהחברה נמסר, כי היא נמצאת בשלבי בחינה מתקדמים של מערכת הגנה אלקטרונית חדשה לרכב, המשולבת בהגנה מכנית של מנעול רב בריח לרכב. החברה נמצאת בשלבי השלמה של קו ייצור, בהשקעה מתוכננת של כ־4 מיליון שקל, שבו תייצר מפתחות וצילינדרים חדשניים.

כמו כן החברה הגישה בקשות לרישום פטנטים של הפיתוח החדשני בעשרות מדינות בעולם, במטרה להעניק הגנה נגד שכפול לא מבוקר של מפתחות.

הכותב הוא רואה חשבון הממונה על מגמת ההוראה בפקולטה לניהול באונ' ת"א

תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים
לתקופות של 9 חודשים ו־3 חודשים שנסתיימו ב־30 בספטמבר, 1994
בש"ח מתואמים לחודש ספטמבר, 1994

	9 חודשים שנסתיימו ב־30 בספטמבר 1994	9 חודשים 1993	3 חודשים שנסתיימו ב־30 בספטמבר 1994	3 חודשים 1993	שנה שנסתיימה ב־31 בדצמבר 1993
	(בלתי מבוקר)				(מבוקר)
	באלפים				
מכירות – נטו	144,642	138,870	47,015	46,991	191,621
עלות המכירות	83,876	78,550	27,470	26,783	107,806
רווח גולמי	60,766	60,320	19,545	20,208	83,815
הוצאות מכירה, הנהלה וכלליות	46,020	38,828	17,456	13,806	53,958
רווח מפעולות רגילות	14,746	21,492	2,089	6,402	29,857
הוצאות (הכנסות) מימון – נטו	1,729	1,241	(104)	(333)	1,206
רווח לפני מסים על ההכנסה	13,017	20,251	2,193	6,735	28,651
מסים על ההכנסה	5,190	5,817	1,416	1,905	6,915
רווח לאחר מסים על ההכנסה	7,827	14,434	777	4,830	19,736
חלק החברה ברווחי (הפסדי) חברה כלולה	728	(257)		96	(847)
חלק המיעוט בהפסדי חברות מאוחדות	265		265		
רווח נקי לתקופה	8,820	14,177	1,042	4,926	18,889
	ש"ח מתואמים				
רווח נקי ל־1 ש"ח ערך נקוב של מניות:	0.53	0.94	0.06	0.33	1.23

שיד רוח
שירותי המפעיל לשרותך
(משנת 1962)
בכל הקשור ברישום החברות
רישום חברות חדשות רשומים
במחשב הרשם * מידע ממחשב
מרכז כלל חדר 703 מתחת
למשרדי רשם החברות ירושלים
טל' 02-249997
פקס 02-258202

אנשים ועסקים

שילון. דורש רמה

שליו. משיב מלחמה

גילרמן. בחירות באיגוד

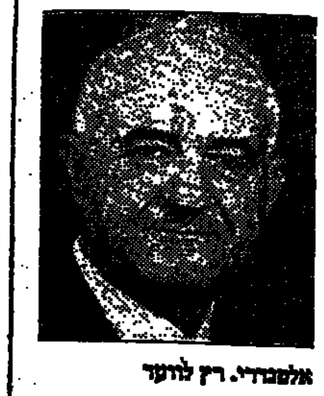
אלפנדרי. רץ לוועד

חדשות צורמות

עימות חריף פרץ בין דן שילון, מנכ"ל "רשת", לבין אלון שליו, מנכ"ל חברת החדשות של הרשות השנייה בישיבת מועצת המנהלים של חברת החדשות בשבוע שעבר.

שילון מתח ביקורת על תפיסת החדשות של שליו, ועל סדר העדיפויות בבחירת הנושאים במהדורות החדשות של ערוץ 2, ביחס לתוכנית המתחרה, "מבט", של ערוץ 1. שליו לא נותר חייב. הוא תקף את שילון באופן אישי, והשמיע השגות על רמת תוכניתו.

נחמן שי, מנכ"ל הרשות השנייה ויו"ר דירקטוריון חברת החדשות, הביע צער על הדברים שנאמרו. שי אמר עוד כי הוא מקווה שהיחסים בין זכייני הרשות השנייה, לבין מנכ"ל חברת החדשות ישתפרו.

תקציב חברת החדשות ל־95' לא הובא לאישור בישיבתה של מועצת המנהלים, כיוון שהוועדה שמונתה לגבש את תוכנית התקציב לא סיימה את עבודתה. בראש הוועדה עומד יוחנן צנגן, מנכ"ל משותף ב"רשת".

חברת החדשות דורשת תקציב של 13 מיליון דולר ל־95', אך הזכיינים מבקשים להעמידו על 11 מיליון דולר בלבד.

עירית רוזנבלום

בחירות באיגוד לשכות המסחר

24 מחברי איגוד לשכות המסחר מתמודדים בבחירות למינוי 12 חברי הוועד המנהל של האיגוד.

הבחירות יתקיימו באסיפה הכללית, שתתכנס ביום חמישי, במעמד ראש הממשלה, יצחק רבין.

בין המתמודדים על מקום בוועד המנהל גם ארנון מיברג, מנכ"ל סוכנות מכוניות למזרח התיכון, שהיה בעבר מנכ"ל התאחדות התעשיינים; יעקב גלברד, מנכ"ל קראוס הריבוע הכחול; דוד אלפנדרי, נשיא שופרסל; אילון הרצקוביץ, מנכ"ל ישפאר; ודוד קליין, מנכ"ל אלול טכנולוגיות.

את האסיפה השנתית ינהל נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן.

זוהר בלומנקרנץ

לה"ב תדון בחוק יועצי השקעות

הערב יתקיים המפגש החודשי של פורום שוק ההון של לה"ב. הפעם ידונו חברי הפורום בחוק יועצי השקעות וניהול תיקים, שכבר התקבל בקריאה ראשונה בכנסת, ונמצא כעת בשלבים אחרונים של אישור בוועדת הכספים של הכנסת.

החוק החדש הנדון בוועדת הכספים נועד להסדיר את רישוי הייעוץ להשקעות וניהול התיקים – תחום הנחשב היום לפרוץ מבחינה חוקית.

במפגש שייערך הערב, ידברו ד"ר עמרם אהרוני, מנהל בכיר בחברת ציון משאבים; אביב לריץ, היועץ המשפטי הראשי של בנק הפועלים; עו"ד מילבן שלום, יו"ר ועדת המשנה לשוק ההון; ואנה שנייחר, היועצת המשפטית של ועדת הכספים.

שלמה פרידמן

מלח ליפאנים

חברת נקה חתמה על הסכם לשיווק מלח מעובד מתוצרתה לחברת מסחר מהעיר אוסקה שביפאן, המשווקת ישירות ברחבי רשת המכירות של הטלוויזיה המקומית.

מנהל השיווק של החברה, אורי זיקני, מסר בסוף השבוע, כי זו העסקה הראשונה שחברתו עורכת עם החברה היפאנית, וכי גודלה של העסקה מגיע לכ־130 אלף דולר.

נקה מייצרת את סדרת "סיקרט" שמוצריה מעושרים בברזל ומינרלים מים המלח.

סדרת התכשירים שמייצרת נקה, כוללת סבונים, שמפו, ג'יל רחצה ותחליף גוף.

לדברי זיקני, גילו היפאנים עניין לשווק באמצעות הטלוויזיה מלח מעובד באריזות של 500 גרם ישירות לבתי הצרכנים. לדבריו, צוות הסרטה מיפאן יגיע בקרוב ארצה, כדי להכין סרט דוקומנטרי על כריית מלח בים המלח, עיבודו והפקתו לשימושים שונים.

זוהר בלומנקרנץ

המשטרה חוקרת החשדות נגד רן קרול
שוחט החליט לעכב מינויו עד גמר החקירה

מאת גדעון מלץ

המשטרה חוקרת חשדות כי רן קרול, המיועד לתפקיד הממונה על התקציבים במשרד האוצר, יעץ לחברה ממשלתית בעסקה שנערכה לפני כחודש שלא לפי כללי מנהל תקין.

על פי החשד, שימש קרול כיועץ בהכנת מכרז למכירת אנייה, שהיתה בבעלות חברת קוזים, חברה בת של נכסים מ.י., וניצל מידע שבו החזיק, מימי כהונתו כמנכ"ל משרד האנרגיה. העסקה למכירת האנייה נערכה בלונדון.

מקור ממשלתי בכיר אמר אתמול ל"הארץ": "העסקה הזאת משונה מאוד. לא ברור למה מכרו את האנייה ובאיזה מחיר. יש כאן המון שאלות".

המשטרה אמורה להעביר בימים הקרובים את ממצאי הבדיקה ליועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר. שר האוצר, אברהם שוחט, החליט, בהתייעצות עם נציב שירות המדינה, יצחק גל־נור והיועץ המשפטי לממשלה, לעכב את מינויו של קרול לתפקיד הממונה על תקציבים, עד שיגבש בן יאיר חוות דעת בעניינו. קרול אמור להחליף ב־1 בינואר את דוד ברודט, המיועד לתפקיד מנכ"ל המשרד. החפיפה בין השניים אמורה היתה להתחיל בימים אלה.

החשדות נגד קרול הועלו במכתב אנונימי, שהגיע לידי ברודט, יועצו הבכיר של שר האוצר, לפני כשבוע.

קרול אישר אמש, כי שימש כיועץ בעסקה, אבל הדגיש כי "הייעוץ נעשה באישור היועצת המשפטית של משרד האוצר". "המכתב אנונימי, ומטרת כותבו היתה לפגוע בי. בן יאיר הבטיח לי שתהיה תשובה בעוד כמה ימים", אמר. קרול פרש ממשרד האנרגיה לפני כחצי שנה.

גלנור מסר אתמול, כי "נערכת בדיקה משטרתית של העסקה. עד שלא תסתיים הבדיקה – המועמדות של קרול לא תובא לדיון בממשלה".

ממשרד האוצר נמסר, כי "העסקה שהוזכרה במכתב נדונה במשרד של החשב הכללי עם נציגי הגוף הממשלתי האחראים על הנושא. העסקה נמצאה תואמת את מדיניות הממשלה כלכלית ובטיחותית מה גם אושרה לביצוע".

סימון CE מ־95' רק לגבי מכונות

מאת זוהר בלומנקרנץ

מכון התקנים הישראלי הודה, כי בפרסום שלו משבוע שעבר לגבי חובת סימון סדרה של מוצרים, שישווקו באירופה, יש חוסר בהירות, והבטיח שיפרסם תיקון.

מדובר במודעה בולטת שפירסם המכון, שלפיה "החל מינואר 95' כל מכונה, מוצר חשמלי, או מכשיר אלקטרוני, שישווקו באירופה יהיו חייבים בסימון CE, המעיד על התאמתם לדרישות האיחוד האירופי למכונות, לבטיחות חשמלית ולתאימות אלקטרומגנטית".

המידע יצר בהלה בקרב יצואנים רבים מתחומים אלה בארץ, כי בלי הסימון לא יוכלו לשווק את המוצרים באירופה. היצואנים ציינו, שחובת יישום הסימון הנ"ל לגבי מוצרי חשמל וציוד אלקטרוני נקבעה ל־96'–98', ורק חובת הסימון על מכונות חלה מינואר 95'.

ממכון התקנים נמסר: "לגבי מכונות, גם כאלה שיש להן רכיב חשמלי או אלקטרוני – המידע נכון. לגבי מכשירים אלקטרוניים החובה תחול מינואר 96' ולגבי מכשירי חשמל – מינואר 97'".

רבין אישר הזמנת פיג'ו 605 לאלופים בצה"ל

מאת שרון שדה

משרד הביטחון הזמין בשבוע שעבר מחברת דויד לובינסקי 25 מכוניות מסוג פיג'ו 605 עבור אלופי צה"ל. מסירת ההזמנה שעשויה כשני מיליון שקל עוכבה כחודש עקב טענות של משרד האוצר ומינהל הרכב הממשלתי, לפיהן ההחלטה לבחור בפיג'ו נבעה מתחשיבים לא סבירים.

ואולם, אילן פלטו, יועצו הבכיר של ראש הממשלה, שנתבקש לבדוק את הטענות העביר מסקנותיו לראש הממשלה, יצחק רבין, ולפני עשרה ימים אישר רבין את הבחירה.

כלל משכנתאות, פרטנר
מצויין למשקיע בנדל"ן

כשאתה משקיע בנדל"ן ומחפש הלוואה פרטית נוחה לטווח ארוך (לרכישה או בניה), כדאי לך לקחת משכנתא שמבינה את צרכיך הייחודיים - משכנתא מ"בית טוב".
המשכנתא של "כלל משכנתאות" - מקבוצת כלל החזקות עסקי ביטוח, הינה כיום העסקה הטובה ביותר עבורך ומבטיחה לך מיגוון מסלולי הלוואות:
✓ ללא ערבים (לפי הבטחונות) ✓ ללא עמלות פירעון מוקדם ✓ ריבית נמוכה ביותר ✓ בימה אישית ומקצועית גבוהה ביותר ✓ מיד וללא בירוקרטיה.
חייג אלינו - נקבע פגישה.

כלל משכנתאות
עסקת המשכנתא המשתלמת ביותר

תל־אביב: החשמונאים 40, טל' 03-5660033 ■ ירושלים: אגריפס 42, בית כ"ה, טל' 02-258567 ■ חיפה: הנביאים 53, בית הסקה, טל' 04-513075

סופר תקשורת

רק
אליהו
מבטח
חובה
במאה
אחוז.

אליהו היא החברה הראשונה בישראל, האחראית במאה אחוז לכל פוליסת ביטוח חובה המונפקת על ידה - בגיבוי מבטחי משנה מהשורה הראשונה בחו"ל.

דרוש ביטוח אליהו
באמצעות סוכן הביטוח שלך.

אליהו
חברה לבטוח בע"מ
ביטחון מלא עם שירות מעולה

חשבשבת. אחרת לא בא בחשבון

בדקו בעצמכם בכמה מודעות מבקשים עובדים בתוכנת 'חשבשבת'.
אלפי משתמשים אינם יכולים לטעות.

חשבשבת
והעסק עובד חכם

בית חשבשבת: רח' בית הלל 3,
שכ' מונטיפיורי, תל־אביב 67017
טל': 03-5631919

סגא אלי

המוסד לקיפוח לאומי

קבלת קצבת זקנה בגיל המזכה בכך איננה אוטומטית, כפי שאפשר לצפות, וגם לאחר הגשת התביעה לקצבה נכונות הפתעות לא נעימות

מאת צילה שני

בגיל 62 הגישה א"ד תביעה למוסד לביטוח לאומי לקבלת קצבת זקנה רטרואקטיבית (מגיל 60). להפתעתה, נאמר לה שלא תוכל לקבל את הקצבה מגיל 60, מפני שהגישה את תביעתה באי־חור. ג"ד הגישה תביעה לקצבת זקנה רק בגיל 70. במקרה שלה הסכימו לשלם לה רטרואקטיבית חמש שנים, כלומר מגיל 65 במקום 60.

מ"ל הגיש תביעה לקצבת זקנה בגיל 75. נמסר לו שיקבל את הקצבה רק מגיל 70, במקום מגיל 65 (אצל גברים), כלומר, גם הוא יפסיד חמש שנים של תשלום רטרואקטיבי. ט"נ הגישה תביעה לקצבת זקנה בדיוק בגיל 60. אבל גם היא הופתעה מהתשובה שקיבלה והיתה שחישוב הקצבה שלה ייעשה לפי 15 שנות עבודה, על אף שעבדה כמורה 25 שנה.

בני הזוג א', שיצאו לגמלאות לפני שנתיים ומקבלים קצבת זקנה, נסעו לארה"ב שם שהה בנם ומשפחתו. הם נשארו שם 11 חודשים, וכששבו ארצה הופתעו לגלות שבחמשת החודשים האחרונים לא נכנסו קצבאות הזקנה של הביטוח הלאומי לחשבון הבנק שלהם. רק אחרי דין ודברים ממושך עם אנשי הביטוח הלאומי החזרו להם סכומי הקצבאות.

אלה כמה דוגמאות המעידות על כך שאזרחי ישראל המבוטחים כחוק בביטוח לאומי יוצאים מקופחים כשמגיע זמנם ליהנות מדמי הביטוח. מדוע נוהגים כך במבוטחי המוסד לביטוח לאומי, שאלנו את בן ציון ליפשיץ, מנהל אגף קצבאות זקנה, שאירים וגמלאות להבטחת קיום במוסד לביטוח לאומי. הכל על פי החוק, אמר בתשובה.

על פי סעיף 128 לחוק ביטוח לאומי, אשר חל מאז 1953, כל תביעה לגמלה יש להגיש בתוך 12 חודשים מיום שנוצרה עילת התביעה. בסיפא לחוק נאמר שה־מוסד רשאי לתת את הגמלה כו־לה, או מקצתה, אף אם נתבעה אחרי המועד האמור.

מכוח הסיפא הזה, הסביר לי־פשיץ, המוסד רשאי לשלם תקו־פות ארוכות יותר – עד שנתיים, ועד חמש שנים למפרע למי שה־גיש תביעה באיחור של חמש שנים (לאשה אחרי גיל 65 ולגבר אחרי גיל 70). לעתים, לפי שיקול דעת לגופו של עניין, ובהתחשב בנסיבות הקשורות באיחור בה־גשת התביעה ובמצבו של התובע (הבריאותי והסיעודי), משלמים גם לתקופות ארוכות יותר.

עוד טען ליפשיץ, כי פעילות הביטוח הלאומי מושתתת על עק־

איור: נעם נדב

רונות של ביטחון סוציאלי, ואינו יכול לשמש קופה לצבירת חס־כונות. לדבריו, דרך פעולה זו אושרה בפסיקת בתי דין רבים, שצידדו את המוסד בכל השנים.

ליפשיץ הסביר כי בעניין הפחתת עשר שנות ביטוח משנות הוותק שצבר המבוטח, המחוקק קבע שהזכות לצבירת ותק נוצרת רק אחרי עשר שנות ביטוח, ובעשר השנים הראשונות המבוטח אינו מקבל ותק כלשהו.

בעניין קצבה שאינה משולמת למבוטחים ששהו בחו"ל, הסביר, החוק קובע שאדם רשאי לקבל קצבה עד שישה חודשים בעת שהותו בחו"ל. עם זאת, יש יוצ־אים מהכלל: אם אדם שהה במ־דינה שיש אתה אמנה (ארה"ב, גרמניה, אנגליה, צרפת ואוסט־ריה) הוא רשאי להמשיך לקבל את הקצבה בלא הגבלה. כמו כן, אדם שהיה תושב ישראל 30 שנה וצבר תקופת אכשרה זכאי לקבל קצבה בכל מקום שהוא בלא הגב־לת זמן.

ליפשיץ מציע לאנשים היוצ־אים לחו"ל לתקופות ממושכות לפנות קודם צאתם לביטוח הל־אומי ולדווח על כך.

מי, ומתי, זכאי לקבל קצבת זקנה? בעיקרון, גמלאים (אשה מגיל 60 וגבר מגיל 65) ששילמו את תשלומיהם לביטוח הלאומי וצברו תקופת אכשרה (ביטוח) של 12 שנות עבודה, גם אם הן מפו־רדות, זכאים לקבל קצבת זקנה. הקצבה הבסיסית ליחיד היא 627 שקל, וליחיד + תלוי – 941 שקל. לסכומים אלה יש תוספת ותק של 2% מתוך 627 שקל לכל שנת ביטוח נוספת שהמבוטח צבר בע־בודתו מעל עשר שנים, אחרי 1 באפריל 1954, עד לתקרת תוס־פת של 50%.

אם המבוטח המשיך לעבוד אחרי שהגיע לגיל הפרישה מיותר על הקצבה, יהיה זכאי לקבל, נו־סף לקצבה ולתוספת הוותק, עוד תוספת של 5% לכל שנת עבודה, עד לתקרה של 25%. את הקצבה יקבלו זכאים אלה החל בגיל 65 (אשה) ו־70 (גבר), או בכל תקופה שבין 60 ל־65 (אשה) או 65 ל־70 (גבר).

בתנאים מסוימים זכאים גם נשים וגברים שהגיעו לגיל הפרי־שה וממשיכים לעבוד לקבל קצ־בת זקנה. מדובר ביחידים שמשתכרים עד 1,961 שקל, וביחידים + תלוי שמשתכרים עד 2,627 שקל. אם הם משתכרים יותר, מנכים מהקצבה את היתרה שמעל סכומי ההשתכרות האלה. בהגיע האשה לגיל 65 והגבר לגיל 70 הם זכאים לקצבת הזקנה במלואה, בלא מבחן הכנסה.

הסכום המרבי שיחיד יכול להג־יע אליו הודות לצבירת מקסי־מום ותק (לרבות מי שעבד חמש שנים אחרי גיל הפנסיה) הוא 1,176 שקל. הסכום המרבי הזה ליחיד + תלוי הוא 1,764 שקל.

נשים אלמנות המקבלות קצ־בת שאירים מלאה מפסידות, מר־גע קבלת קצבת הזקנה, חצי מקצבת השאירים. אשה שהתג־רשה מבעלה לפני שמלאו לה 60 תהיה זכאית לקבל קצבת זקנה בגיל 60, בלי שתצטרך לצבור תקופת אכשרה.

יש עוד כמה אפשרויות זכאות לקצבת זקנה בלא צורך בתקופת אכשרה: אשה לא נשואה שעלתה ארצה בגיל שהוא קרוב ל־60 (59+), או שבעלה איננו מבוטח, תקבל קצבת זקנה כחוק בגיל 60. גבר שעלה ארצה לפני גיל 60 – תשולם לו קצבת זקנה בגיל 65 בתנאי ששילם דמי ביטוח ובתנאי שהכנסתו אינה עולה על ההכנסה הקבועה בחוק. נשים לא נשואות, או גברים שעלו ארצה אחרי גיל 60, מקבלים קצבת זקנה מיוחדת במימון משרד האוצר (לאשה בגיל 60 ולגבר בגיל 65), בתנאי שעמדו במבחן הכנסה.

בעבור ילד עד גיל 18, או עד לסיום לימודיו בבית ספר תיכון (גם אחרי גיל 18), לרבות תקופת שירותו הסדיר בצה"ל (ולא מעל גיל 22), משולמת תוספת לקצבת הזקנה בסך 196 שקל.

לאן מופנה הכסף המצטבר במוסד לביטוח לאומי בגין אלה שדוחים את קבלת הקצבה ובגין אלה שמסיבות שונות לא הגישו את התביעה בזמן? לדברי ליפ־שיץ, יש קבוצה לא מעטה של אזרחים ששילמו דמי ביטוח נמו־כים, וגם אלה זכאים לקצבאות זקנה מלאות, בנוסף מבוטחים שהשתכרו מעט ועליהם מבוטחים הפטורים מצבירת תקופת ביטוח.

על השאלה מדוע אין מיידעים את הציבור על זכויותיו לפני הגיעו לגיל זקנה, השיב ליפשיץ כי לכל אזרח נשלחת פנייה יזו־מה, הכוללת תנאי זכאות לקבלת קצבת זקנה בצירוף טופס תביעה וחוברת הסברה, שלושה חודשים קודם הגיעו לגיל זקנה. המוסד לביטוח לאומי גם מפרסם מדי פעם בכלי התקשורת הודעות בנ־דון. פנייה חוזרת נשלחת לקראת הגיע המבוטח לגיל 65 (אשה) ו־70 (גבר).

לדברי ליפשיץ, ההודעות אינן נשלחות בדואר רשום, כי ההוצאה גדולה מדי ובלתי מוצדקת. מדו־בר ב־20 אלף הודעות שונות רק ביחס לקצבאות זקנה ושאירים אשר נשלחות מדי חודש. במאי 1994 שולמו כ־357 אלף קצ־באות זקנה ו־76 אלף קצבאות מיוחדות.

לא מתקיים מעקב אחרי התבי־עות שהוגשו באיחור. לדברי ליפ־שיץ, בידי האגף שלו אין נתונים מרוכזים על כך, כיוון שהנתונים נאספים בסניפי הביטוח הלאומי (בארץ מצויים 17 סניפים). אבל לטענתו, מדובר באחוז זעום.

מכל האמור לעיל אפשר להס־יק כי האזרח שהפריש במשך כל שנות עבודתו תשלומים לביטוח לאומי הופך למסבסד בעל כורחו של קבוצות שונות בציבור שלא צברו תקופת ביטוח ונהנות מקצ־בה מלאה.

ועוד מסקנה: לאזרחים כאלה מורידים אוטומטית עשר שנות ותק בלי שיוכלו לערער על כך. למי שנעדר מהארץ יותר משישה חודשים מופסק תשלום קצבת הזקנה אוטומטית, פרט למקרים מסוימים (בארה"ב משלמים כ־1,300 דולר ליחיד ו־2,600 דולר לזוג, ולא משנה היכן המבוטחים גרים, במדינה או מחוצה לה). האם יש הצדקה לכך שמי שהח־ליט להיעדר מהארץ לא יקבל את דמי הקצבה אחרי ששילם כל הש־נים ביטוח לאומי?

עשירים ועניים כאחד מקבלים אותה קצבה בסיסית של 627 שקל לחודש. במקרים רבים הש־כיר אינו מודע לעובדה שהמע־בידים, אף שניכו ממשכורתו לביטוח הלאומי, לא דיווחו למו־סד לביטוח לאומי ובהגיעו לגיל פרישה הוא מגלה שלא צבר שנות ותק. במקרה כזה, אין לעו־בד לאן לפנות.

מן הראוי שבמסגרת התוכנית למלחמה בעוני שיזמה שרת הע־בודה והרווחה, אורה נמיר, וכחלק מהרפורמה בגביית דמי הביטוח הלאומי, יותקנו העיוותים רבי השנים בתשלומי קצבת הזקנה.

צרכנות

עורכת לאה פורת

לא לתשלום בבנק הדואר

דיו פרוטה

לאה פורת

בנק הדואר הוא הבנק היחיד שבו הלקוח שמשלם את חשבונו־תיו אינו מחויב בעמלה. אלא שלא ניתן לשלם שם את כל החשבונות. למשל, חשבונות הגז בעבור גז המסופק במרכזיות.

חברות הגז אינן מעוניינות בהסדר שבו הצרכנים אינם משל־מים את עמלות הדלפק בבנקים, שכן במקרה כזה החברות ייאלצו לשלם אותן, נוסף על העמלות שגם הן נדרשות לשלם לבנקים. מסיבה זו מופיעה על חלק מחש־בונות הגז הערה: "לא לתשלום בבנק הדואר". לעומת זאת, מופי־עה רשימה של בנקים מסחריים שבהם אפשר לשלם את החשבון.

אחד הקוראים סיפר שהתעצבן כשנדרש בבנק לאומי לשלם עמ־לה בסך 3.10 שקלים בגין חשבון של חברת סופרגז בסך 32 שקל.

בחברת סופרגז אישרו את האיסור לשלם בבנק הדואר – בכ־לל העמלה – אך טענו שמלבד התשלום בבנקים המסחריים יש לצרכן אפשרויות נוספות לתש־לום, שאינן כרוכות בתשלום עמ־לה: הוראת קבע, תשלום במשרדי החברה, תשלום באמצעות כרטיס אשראי (במשרדי החברה או בטל־פון) ובהמחאה (אישית או של הדואר) באמצעות הדואר.

פנינו גם לחברות גז אחרות. באמישראגז הוסדר הנושא קצת שונה. אצלם יש רשימה של שלושה בנ־קים מסחריים שהלקוח יכול לש־לם באמצעותם בלי שיחויב בעמלה שמשולמת על חברת הגז.

כלומר, הלקוח בכל מקרה מש־לם את עמלת הדלפק, אבל אם הוא משלם באחד הבנקים שאינם ברשימה, הוא משלם עמלה נוס־פת (החיוב מופיע בחשבון הבא שנשלח ללקוח). בנק הדואר אינו נמנה עם הבנקים שברשימה.

גם בפזגז־פטרולגז קיימות כל אפשרויות התשלום. ובאשר לעמלות, הצרכן מחויב כמובן בעמלת דלפק בבנקים המסחריים. אין אפשרות לשלם בבנק הדואר. המפקח על הגז במינהל הדלק,

צבי ויסלר, אישר שההסדרים הקיימים הם על דעת המינהל. לדבריו, מינהל הדלק אינו יכול לחייב את החברות לעבוד עם בנק הדואר בשעה שלצרכן יש כמה אפשרויות נוספות לשלם בלי שיצטרך לשלם עמלה.

ראוי לציין שדווקא אפשרויות התשלום הנוספות אינן מופיעות בצורה מפורשת על חשבונות הגז, וכדאי שחברות הגז יתקנו את הדבר.

כדאי, עם זאת, לדעת שכל אמצעי התשלום הנוספים כרוכים בהוצאה כלשהי: הוראת קבע, תשלום בכרטיס אשראי ותשלום בהמחאה גוררים חיוב על פעולה בבנקים. משלוח המחאה בדואר מחייב בול דואר. תשלום בכרטיס אשראי בטלפון עולה שיחת טל־פון, ותשלום במשרדי החברה כרוך לא פעם בנסיעה למקום. כל צרכן צריך לעשות את חשבונו. בכל מקרה, תשלום בבנקים מסח־ריים נראה הכי פחות כדאי.

החלפות? רק בצד ימין

עד שיפורסם חוק (או צו) המ־חייב את בעלי העסקים להחליף מוצרים שנקנו בלא תנאים, נמ־שיך לאזכר עניין זה. הנה מקרה שקרה לקוראת מ"ע מרמת גן.

לרגל הולדת בנה קיבלה מ"ע, כשי, מתנות והיתה צריכה להחליפן. אחת המתנות היתה מורכבת משתי מגבות ושמיכה לעריסה, שבעבורן שילמו נותני המתנה 175 שקל. המוצרים נר־כשו בחנות "הום סטור" בגן העיר בתל אביב.

כשהגיעה מ"ע לחנות כדי להחליף את המתנה, אמרה לה הזבנית שתוכל לבחור מוצרים חלופיים רק מתוך אלה המונחים בצד ימין. הדבר נראה לה תמוה, שכן בפתק ההחלפה צוין רק שני־תן להחליף את המוצרים במחל־קת התינוקות. מוצרי תינוקות היו גם בצד שמאל.

בצד ימין לא היה מבחר גדול, אך לבסוף בחרה מ"ע בשתי מער־כות של מצעים למיטת התינוק – שני סדינים ושתי ציפיות. מחירה של כל מערכת היה 98 שקל, וביח־ד 196 שקל. כלומר, עוד היתה צריכה להוסיף 21 שקל.

מירה קורן מהנהלת רשת "הום סטור" ניסתה להסביר את מדי־ניות הרשת בעניין ההחלפות. לדב־ריה, בחנות בגן העיר נמכרים חלק גדול ממוצרי התינוקות מתוך עודפי יצוא במחירי מבצע.

בדרך כלל נהוג שלא מחליפים בכלל במבצעים, אומרת קורן, אבל הם מאפשרים, לפנים משורת הדין, להחליף מוצרים במבצע רק במוצרים אחרים הנמכרים במב־צע. על השאלה מה זה בעצם מש־נה להם, הרי ממילא הם מחליפים את המוצר לפי המחיר – לא הי־תה בפיה תשובה, פרט לכך שא־לה הכללים.

בירור נוסף העלה שמתוך הדברים שמ"ע באה להחליף הי־תה במבצע רק שמיכת העריסה. מגבות לא נכללו בו. מדוע אם כן אילצו את הלקוחה להחליף את כל הפריטים רק בצד ימין? זה באמת לא בסדר, אומרת מירה קו־רן.

הוא שאמרנו: יש צורך בחוק שיסדיר את העניין. אם בישראל רוב בעלי החנויות אינם מבינים בעצמם שלקוח שקנה פעם לא אמור להפוך לבן ערובה שלהם, הם יצטרכו להבין זאת באמצעות חוק.

כך היה גם בכל הנוגע לסימון מחירים על המוצרים, סימון רכי־בים וסימון תזונתי. במדינות נאו־רות רבות אין חוק המחייב את הסימונים האלה, מפני שהיצרנים מבינים את הדבר בעצמם. אצלנו דברים כאלה מיישבים רק באמצ־עות חוקים.

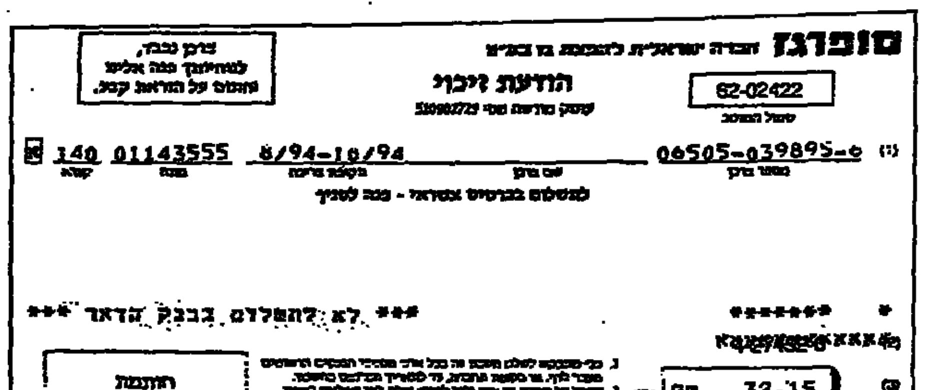

סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ

הודעת זיכוי

צרכן נכבד, לנוחיותך פנה אלינו ...על הוראת קבע.

62-02422

140 01143555 8/94-10/94 06505-039895-0

לתשלום בכרטיס אשראי - פנה לסניף

*** לא לתשלום בבנק הדואר ***

חותמת הבנק - הקופה

32.15

סה"כ לתשלום

#06505039 =62#02422:A 89560894=

נרות חנוכה ידידותיים לסביבה

חדש

השנה יצאו לשוק נרות עשר־יים משעוות דבורים, שמייצר ומ־שווק המפעל "נרות צפת". היצרן מבטיח שהנרות מיוצרים בעבודת יד, דולקים יותר משעה, אינם נוטפים, מפיצים ניחוח דבש וידי־דותיים לסביבה. הם ארוכים יותר מהנרות הרגילים וכל אחד מהם מורכב משניים־שלושה צבעים.

אין לנו סיבה לפקפק בכך שהם מיוצרים בעבודת יד ושהם ידידותיים לסביבה. בבדיקה מצאנו גם שהנרות דולקים מעט יותר משעה ואינם נוטפים, בתנאי שמקפידים היטב ששום רוח, ולו הקלה ביותר, לא תגיע אליהם (מזגן אוויר שפעל אצלנו בחדר גרם לכך שהנרות נטפו וכבו כע־בור זמן קצר).

מילא שאינם מפיצים ניחוח דבש. הביקורת שלנו היא על המ־חיר – 36–38 שקל לחבילה המ־כילה 45 נרות. בעל המפעל, משה שחר, חושב שזה לא מחיר גבוה בעד הנרות האיכותיים שהוא מייצר. אבל אנו לא מצאנו בנרות הללו יתרון משמעותי שיצדיק פערי מחירים כה גבוהים לעומת הנרות המתחרים שמוצ־עים בשוק.

בבדיקה שעשינו בשתי רש־תות שיווק – שופרסל וקראוס – מצאנו שנרות רגילים מתוצרת מנורה או נר־ציון נמכרים לצרכן ב־1.80 וב־1.90 שקל (לחבילה של 44 נרות). קופסה של נרות מיוחדים (המכונים דה לוקס, פלו־רוסצנטיים, מיוחדים־ארוכים או מטאליים) עולה בין 4.99 ל־11.70 שקל.

אולי זה יעשה את המלאכה

פטרת הציפורן ידועה כנגע קשה מאוד לריפוי, ולא פלא שאנו מתבשרים כפעם לפעם על תכשירים חדשים לטיפול בבעיה. בכל פעם אנו ממהרים לרכוש את התכשיר החדש, מתוך תקווה שאולי הוא "יעשה סוף סוף את המלאכה".

כיוון שדווקא המשחות והתמי־סות הקונוונציונליות לא הוכיחו את עצמן, נותר כר נרחב לפעולה לתרופות צמחיות וטבעיות (כא־לה שהינן מוכרות כ"תרופה" על ידי משרד הבריאות) וגם ל"תרופות" ביתיות, כגון אקונו־מיקה.

התכשיר האחרון בסדרת התר־ופות הצמחיות נקרא בפשטות "מחזק ציפורניים", אך הוא נועד גם לטיפול בפטרת הציפורן. הוא פותח על ידי חברת "תנופה טכנו־לוגיות" מרמת השרון.

לדברי מנכ"ל החברה, ד"ר קו־בי שמיר, התכשיר מכיל חומרים כימיים וטבעיים (אם כך, לפנינו בכל זאת תכשיר שהוא לא ממש על טהרת הטבע), לטיפול בזיהום הציפורניים ובפטרת. בקבוק המ־כיל 15 מ"ל נמכר ב־35 שקל. המחיר אינו מרקיע שחקים, ועל כן שווה בהחלט לנסות את התכשיר. הוא נמכר ברשת "סופר נייל" ואצל קוסמטיקאיות.

בתנועות סיבוביות

לארץ הגיע באחרונה תכשיר ניקוי לשטיחים ולריפוד מתוצרת "ביסל" האמריקאית (היבואנית היא חברת בע"א). שיטת הניקוי נוחה: מתיזים קצף מתוך האריזה על האזור המוכתם ובפורים אותו בתנועות סיבוביות נמרצות באמ־צעות המברשת הקבועה בחלקה העליון של האריזה. אין צורך לשפשף, אומרים היצרנים. החומר חודר לסיבי השטיח ועושה בעצמו את פעולת הניקוי.

ניסינו את החומר על ריפוד ישן ומוכתם של מיטת נוער. כל מה שהיה כתוב על האריזה נכון, לרבות הריח הנעים של התכשיר. הבעיה היחידה היתה שהחומר לא ניקה היטב את הריפוד. אולי הכתמים היו ישנים מדי.

יש לקוות שכתמים טריים, או לפחות לא בני כמה שנים, יירדו ביתר קלות. אריזה של 340 גרם, שמספיקים לניקוי משטח של 10 מ"ר, עולה לצרכן 11 שקל.

תנור קטן יקר

טוב לדעת שיש מי שדואג לבעלי דירות קטנות, שבהן המטבחים קטנים ובדרך כלל גם דיירי המקום הם אנשים [illegible] קים בבועה.

חברת "ברהד", המייצגת מכ־שירי חשמל ביתיים, החליטה לייבא תנור אפייה משולב עם כי־ריים, צר במיוחד, המתאים למט־בחים קטנים. מידותיה: 40 ס"מ רוחב ו־60 ס"מ עומק.

נפחו של תא האפייה אמנם קטן מהמקובל, אבל מספיק כדי לאפות בו עוגות ולהכין תבשי־לים אפויים אחרים. משטח הכי־ריים כולל שלוש להבות במקום ארבע (אם יש להבה חמישית, היא ממילא לא בשימוש כאשר אר־בעה סירים כבר מונחים על הכי־ריים). העיצוב נקי ויפה מאוד, אך מחיר התנור אינו צנוע כלל – 1,945 שקל.

בהזדמנות זאת עצה למי שעומדים לקנות תנור חדש. לא כדאי להתפתות לתנור שיש בו שני תאי אפייה, שכן לא ניתן לאפות בעת ובעונה אחת בשני התאים.

לעומת זאת, החידוש הוא שבמקום תא אחד גדול ומרווח, שאפשר להניח בו שתי תבניות בו בזמן, מקבלים שני תאים קטנים יחסית, שאפשר להכניס בכל אחד מהם רק תבנית אחת. יתכן שת־נור דו־תאי מוצדק על ידי דתיים, שיכולים להשתמש בתא אחד כחלבי ובאחר כבשרי.

אופנת איכות הסביבה

צרכנים המבקשים לתת יד לאופנה האחרונה של שמירה על איכות הסביבה ישמחו לדעת שא־פשר להשיג עתה מוצרי נייר ממוחזרים המשווקים בסדרה "שמורת טבע" של חברת מולט.

בתהליך הייצור משתמשים בעיקר בפסולת נייר איכותית (נייר כתיבה והדפסה נטול עץ) שנאספה ומוינה במיוחד. סיבי הנייר עוברים תהליך ייחודי השבחה בטכנולוגיה חדשנית הכוללת תהליך "דה־אינקינג" להסרת צבעי הדפוס. למרות תהלי־כי הייצור המייקרים את עלות הייצור, מחירי המוצרים אינם גבוהים ממחיריהם של מוצרים מקבילים המיוצרים מתאית מיוב־את, נמסר מהנהלת המפעל.

המוצרים הם נייר טואלט טיש־יו, 24 גלילים – 13.99 שקל; מג־בות טישו, 2 גלילים – 3.99 שקלים; ממחטות בגבנים כיסיים, 40 יחי־דות בניילון – 1.99 שקל. נוסף על מוצרי נייר אלה משווקת מו־לט מוצר מפלסטיק ממוחזר, מכ־תן למהדר: אשפתון־סחין, 20 שקיות – 7.99 שקל.

מכרמיאל ועד ארה"ב

מציאון

ל"דלתא" היו עד עתה רק שתי חנויות מפעל בשם "דלתא פלוס": באזור התעשייה ברעננה ובחוצות המפרץ בחיפה. בשבוע שעבר נפתחה חנות שלישית בתלפיות בירושלים (רחוב האומן 15).

בחנויות המפעל של החברה מוכרים את המבחר הרגיל מסוג א', הנמכר בכל הרשתות והחנו־יות המסורתיות, אלא שלרוב המוצרים בקטגוריה זו ניתנת הנ־חה של 15%, אומר מנכ"ל רשת החנויות, יורם ויינברגר. כן מוכ־רים שם את כל סוגי העודפים של ייצור ויצוא, שאת חלקם ניתן להשיג גם בדוכנים במרכולים שונים.

העודפים, שחלקם יוצרו בכר־מיאל בעבור מותגים ידועים בחו"ל, דוגמת GAP או "בננה רפבליק", נמכרים בלי תווית המותג. אבל יודעי דבר מבחינים בהם. נוסף לכל אלה אפשר למ־צוא בחנויות המפעל של דלתא מוצרי יבוא, בעיקר מארה"ב, וגם "עודפי יבוא".

הפריטים העשויים לעניין את מי שמחפש מציאות הם, למשל, ג'ינס "דסטלר" של "רנגלר" מארה"ב מבד רגיס ב־59.90 שקל. מי שקונה שני זוגות מקבל מתנה: טי־שירט עם שרוולים ארוכים. עודפי ג'ינס של LEE סוג א' נמכרים ב־80 שקל. יש גם מבחר של חולצות טריקו עם שרוול ארוך לעונה זו בצורות שו־נות.

חיילים יוכלו למצוא כאן גר־קים בצבע חאקי ב־19.90 שקל בלא אריזה וגופיית טי חאקי עם שרוול ארוך ב־33.15 שקל באריזה.

פריט מיוחד הוא סרבל לגבר עשוי טריקו עם מכנסיים קצרים ממותגי "מאצ'תונים" ("בלק ליי־בל"), מתכפתר, ב־84.15 שקל.

חולצות טי תוצרת HANES עם שרוול ארוך בצבעים שונים – 26.90 שקל; תחתוני בוקסר לגב־רים מעודפי מותגים – ב־8.46–9.90 שקלים (מחיר רגיל: 28 שקל); ארבעה זוגות גרביים ב־10 שקלים; תחתונים מעודפים לנ־שים ולגברים – ארבע יחידות ב־10 שקלים.

מבצעי "אווירה" וכן מגבות עוד אינם זולים יותר מאשר עודפים אלה במרכולים. לעומת זאת זו־לים יותר תחתוני נשים – תאצ'ונגים. לדוגמה: מקסי סוג א' עולים 15.16 שקל במקום 19.20 שקל במקומות אחרים; בגד גוף פרחוני לבעלות גוף רזה, עשוי לייקרה, עולה 12.66 שקל; עודפי סרבלים לתינוקות, תוצרת סקוט־לנד, 26.90 שקל.

המבחר כולל כמעט כל מה שיש ל"דלתא" להציע. אפילו את מגבות "פימה" החדשות, תוצרת "מגבות עוד". מגבות אלה מיוצ־רות מכותנת פימה, שהיא בעלת סיבים ארוכים יותר ולכן נחשבות לאיכותית יותר ובעלת כושר ספיגה. המחיר למגבת אמבטיה בחנות המפעל – 47.40 שקל.

המבחר בשלוש חנויות המפעל דומה, וההבדלים נגזרים מצורכי הביקוש המקומי. מכבדים כרטיסי אשראי. בירושלים החנות פתוחה ב־09:30 עד 21:00, ביום ו' עד 14:00, וכן במוצאי שבת.

מרים גורן

דומה למכולת של פעם

מכתבים

חנות המכולת השכונתית שני־הל יענקלה הזקן, הדובר יידיש, מתה. רק פה ושם עדיין יש חנוי־ות מכולת קטנות, המלוות כסף לפנסיונר קשיש ונותנות אשראי לעניים. פעם היו חנויות כאלה מקור הסיוע והביטוח של הקשי־שים. בעליהן רשמו את סכומי הקנייה, ביודעם היטב שלעולם לא יקבלו את כספם. הם הכירו כל קשיש בסביבה, וחנות המכו־לת היתה המועדון, המרפאה וה־כספית שלהם.

במרכולים ובהיפר־מרקטים הענקיים המשתלטים על הענף אין מקום לקשישים. בשבילם המרחק שיש לעבור במרכול הענ־קי גדול מדי. הם מתבלבלים מה־גוון המוצרים, הפוסטרים והשלטים הגדולים. בשנים האח־רונות התחילו לשגשג חנויות שגודלן בין חנות מכולת לבין מרכול ענקי. אלה הם המיני־מרק־טים הממוצעים, המשרתים שכו־נות יחודיות. בריבוע קטן של שכונות אחדים יש כמה מיני־מרקט־ים, הם מתקיימים זה לצד זה ומספר לקוחותיהם מספיק לכו־לם. כאן מונחים המוצרים על המדפים בצורה המושכת את העין ואינה מבלבלת. קל בהם יותר לאדם בעל ראייה חלשה ורגליים חלשות למצוא בהם את דרכו. המיני־מרקטים מציעים שירות עצמי עם עזרה לשאת סל מלא אל הדלפק, להביא משהו מן המד־ף או לקרוא את תווית המחיר. יש מיני־מרקטים המציעים גם משלוחים הביתה. נמצאה פשרה בסגנון ישראלי כדי למלא צורך אנושי, והקשישים שוב אינם נב־משים.

גיזי קאור
תל אביב

יחס בלתי רגיל

ב־13.9 טסנו ב"ארקיע" 053 לקורפו. במשך הטיסה חשה אש־תי ברע, וצוות המטוס ביקש ברמ־קול סיוע של רופא. מיד התייצבו שני רופאים – ד"ר דגני מירוש־לים וד"ר פוניה מחיפה. שניהם עשו מאמצים עילאיים להציל את אשתי והשתמשו בציוד הרפואי שסופק ללא הגבלה על ידי צוות המטוס. הצוות אף הזעיק אמבול־נס, ובעת הורדת האלונקה המתי־נו רוב הנוסעים בסבלנות במטוס.

ברצוני להביע את הערכתי להתנהגות הנוסעים וליחס הבל־תי רגיל של צוות חברת "אר־קיע", ובמיוחד למסירותם של שני הרופאים.

דוד רוזן
חיפה

החלק נשלח ללא תמורה

ברצוני לציין לשבח את התי־יחסותה של חברת "פלסאנך" (המייצרת מכלי הדחה לבתי־שי־מוש), סניף חיפה. במכל ההדחה מתוצרת החברה, שהורכב בביתי לפני שנים רבות, קרתה תקלה שגרמה לזילת מים. פניתי לפלס־אנך ולאחר שלושה ימים שלחו לי – בלא תמורה – חלק חלופי ומכ־תב מפורט בחתימת ידו של יוסף בירדס, ובו הסבר מפורט איך להח־ליף את החלק.

דוד דהאן
חיפה

בלבול היוצרות ברשות השידור

תלונה

לפני כשנה קיבלה ר"צ מתל אביב הודעה מרשות השידור שהיא חייבת 207.79 שקל על חשבון אגרת טלוויזיה. הדרישה הזאת הפתיעה אותה, מאחר שהיא נתנה הוראת קבע לגביית תשלומי האגרה.

כשפנתה למחלקת הגבייה של רשות השידור קיבלה את התשובה התמוהה, שקודם עליה לש־לם ואחר כך תוכל לברר את העניין. ר"צ העב־רה איפוא הוראת תשלום לרשות השידור, אלא שברשות השידור לא הסתפקו בכך וחייבו אותה גם בקנס בסכום של 26.89 שקל על איחור בתש־לום.

בד בבד, ובלי שיד ימין תדע מה עושה יד שמאל, קיבלה מכתב מרשות השידור ובו נאמר שדרישת התשלום על סך 207.79 שקל בטעות יסודה, שכן הוראת הקבע לא נקלטה. אבל בכך לא הסתיים בלבול היוצרות ברשות השידור. כעבור זמן קצר הגיעה דרישה לתשלום סכום של 154 שקל, לאחר שר"צ שלחה להם תצלומים הן של המכתב מרשות השידור שבו מודיעים לה כי גביית הכסף נעשתה בטעות והן של הקבלה המעידה שהתשלום אכן בוצע.

לאחר דרישת הסכום של 154 שקל שלחה שוב את תצלומי המסמכים. היא דרשה להחזיר לה את התשלומים המיותרים וכן את הקנס ששילמה. על כל פניותיה למחלקת הגבייה – הן בכתב והן בטלפון – לא זכתה לקבל תשובה. במכתב ששלחה אלינו, שבו תיארה את השתלשלות העניינים, כתבה "אני מודה, לצערי, בחולשת היחיד מול המוסדות הגדולים. אולי לכם ישמעו".

תקוות שווא. מכתב ששלחנו לדוברת רשות השידור (שבינתיים הוחלפה) לא נענה. אחרי ארבעה חודשים כתבנו שוב לרשות השידור, וכעבור חודש נוסף נשלחה תשובה למתלוננת, חתומה בידי שושנה נחום, יחסי ציבור, מחלקת הגבייה.

לאחר התנצלות על האיחור בתשובה נכתב כי במחלקת הגבייה עיינו בפנייתה של ר"צ והחלי־טו כי יש מקום להיענות לבקשתה. אבל כדי שיוכלו להיענות לבקשתה, הוסיפו, עליה לשלוח את הקבלה המקורית המעידה על כך ששילמה 207.79 שקל. לנוחותה צורפה למכתב מעטפה ("אין צורך בבול").

הסיפא של המכתב ראוי לציטוט, מפני שממ־נו אפשר להבין שחל מהפך ברשות השידור והחליטו שם להשיב בנימוס לפונים (וכאשר משי־בים סוף סוף): "... אנו מברכים אותך על שהינך נמנית בין לקוחותינו המובחרים המשלמים את האגרה באמצעות הוראת קבע. עמך הסליחה על אי הנעימות. חן חן על מכתבך". לא, זה לא קטע ממערכון.

המתלוננת לא פנתה אלינו שוב ויש לקוות כי הפסיקו להטריד אותה.

לא עונים

ש"ס מירושלים ביקש לנפוש במטולה. הוא כתב למועצה המקומית וביקש לקבל מחירון של בתי המלון והצימרים שם. בתשובה, שנשלחה אליו כעבור שלושה שבועות, קיבל מעטפה ובה עלוני פרסומת ורשימה של בתי מלון וצימרים, אך בלא מחירים.

ש"ס פנה אלינו ואנו העברנו את תלונתו לראש המועצה, יוסי גולדברג, שממנו שמענו זמן קצר קודם לכן כי המועצה מכינה מחירון מפורט. בד בבד שלח ש"ס תלונה למשרד התיירות בירושלים.

מנהלת קשרי החוץ של המועצה המקומית מטולה השיבה לפניית משרד התיירות, עם העתק למתלונן ואלינו. בתשובה נאמר כי המועצה אינה גוף מסחרי, ולכן אין בסמכותה לפרסם מחירונים. עם זאת, העבירו את התלונה לעמותת התיירות באזור הגליל. בראש העמותה עומד משה עמיה, שאצלו ניתן לקבל פרטים.

ש"ס הופתע מתשובת המועצה המקומית. הוא לא הבין מה הקשר בין היות המועצה רשות מקומית, ולא גוף מסחרי, ובין פרסום מחירון, שהוא למעשה באחריות בתי המלון והצימרים ומטרתו לקדם את התיירות במטולה. כתבנו שוב לגולדברג, אך אף שעברו חודשים רבים מאז הוא לא מצא לנכון להשיב. נראה שמטולה היא בכל זאת לא שווייץ.

مكبرة من الأصل

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

מגמה – אפשרות לתיקון. רמת התמיכה הקרובה במדד המשתנים שוכבת בסביבות 166.5 נקודות. טכנאי "הארץ" רפי פרסיץ טוען כי המדדים הטכניים קצרי המועד מאותתים על אפשרות לתיקון טכני – לא אלים – בכיוון מעלה. אולם רק פריצת רמת 183 הנקודות בכיוון מעלה תעיד על שינוי המגמה של השוק.

הנפקות תשקיפים פורסמו בשבוע שעבר. הראשון, זה של תדיראן, נועד רק על מנת לרשום את מניות החברה למסחר בבורסה. התשקיף אינו כולל הנפקה כלשהי. הרישום למסחר יתבצע לאחר השלמת ההנפקות שמתכננת תדיראן בארה"ב ובאירופה. מניות תדיראן כבר נסחרות בבורסה של ניו יורק ובמקביל לרישום בתל אביב מתכננת החברה לרשום את המניות למסחר גם ב-SEAQ International – מערכת מסחר אירופית המבוצע במערכת ממוחשבת. תשקיף דומה לזה של תדיראן העומד להתפרסם בקרוב הוא של חברת הברום ים המלח – היום חברה בת של מפעלי ים המלח. גם במקרה זה לא תהיה הנפקה והמניות יירשמו למסחר לאחר שהבעלות על החברה תעבור ממפעלי ים המלח לבעלי המניות של האחרונה.

ההנפקה הראשונה המתוכננת עתה היא של חברת לפידות הממשלתית. ההנפקה תתקיים ביום רביעי, 7 בדצמבר, ותכלול הנפקה של מניות ואופציות וכן הצעת מכר של הממשלה של מניות ואופציות רכישה. הגיוס הכולל יהיה של 21 מיליון שקל. מחצית מהסכום תקבל הממשלה עבור המניות שתמכור והשאר יגויס לחברה בתמורה להנפקה.

לפידות היא קבלן קידוחי הנפט הכמעט יחיד בישראל. היא ביצעה למחפשי הנפט השונים את הקידוחים ועוסקת גם במתן שירותים נוספים בתחומים כמו שירותי מעבדה, שירותי צמנטציה, לוגים חשמליים, מכוני הפקה ושירותי הפקה של נפט וגז. ניהול קונסורציום החתמים של הנפקת לפידות נקבע במכרז וזכו בו חברות לידר, איי.בי.איי והאנליסטים.

ב-19 בדצמבר תבצע חברת אלוני חץ הנפקה חוזרת. אלוני חץ מבצעת לצור שמיר וללה נסיונל בהנפקה של מניות בבורסה והאופציות למניות אלה. בסך הכל מתוכנן גיוס של 20.3 מיליון שקל. מנהלת ההנפקה היא חברת החיתום של זלר אבלגון.

ב-20 בדצמבר תנפיק חברת הגמל ב.ג.ל מניות ותגמה לגייס 9 מיליון שקל. הגמל ב.ג.ל עוסקת במסחר באביזרים וציוד לצנרת מים וביוב, במוצרים מקרמיקה, בכלים סניטריים ובמוצרים נלווים. גם הנפקה זו מנוהלת על ידי חברת החיתום של זלר אבלגון.

ב-21 בדצמבר תנפיק חברת מקור הפורמיקה. סכום הגיוס, על פי מחיר המינימום, הוא 13 מיליון שקל. מקור הפורמיקה תצא בהנפקה ללא חתם.

האם דודי עזרא האמין גם הוא שהקים אימפריה ששווה רבע מיליארד דולר?

השבוע בבורסה

גיא רולניק

בעלי השליטה והעניין בבורסה נחלקים לשלוש קבוצות: 1. אלה שהאמינו בסוף '93 כי החברות שלהם "שוות" את המחירים בהם הן נסחרו בבורסה. 2. אלה שחשבו כי המחיר הוא גבוה "אבל הוא זול יחסית לשאר החברות". 3. אלו שהביטו בעיתון כל בוקר והודו.

מפתיע לגלות, כי שתי הקבוצות הגדולות הן 1 ו-2, והקטנה ביותר – 3. כלומר, חלק ניכר מבעלי העניין בבורסה נדבקו בסוף '93 בסירוף שאחז בכולנו – והאמינו כי מכפיל רווח ממוצע של 30 "מבטא פוטנציאל צמיחה" ומכפיל הון ממוצע של 2.5 מבטא את "פרמיית השלום".

לא ברור לאיזו קבוצה משתייך דודי עזרא – בעל השליטה בקבוצת מאיר עזרא. האם הוא האמין בינואר השנה שמאיר עזרא שווה 160 מיליון דולר? האם האמין שעוף טבא שווה 24 מיליון דולר? האם האמין שפוסידון שווה 40 מיליון דולר, שוליגר שווה 63 מיליון דולר וסיבון דייל שווה 35 מיליון דולר? ובאותה – האם הוא האמין שהוא פועל בשוק ההון הישראלי, בגון בורסה וכשר שהצליח להקים תוך 5 שנים אימפריה בשווי של רבע מיליארד דולר?

בתחילת '93 נחשבה הקבוצה לגורם העסקי הדינמי ביותר בשוק ההון בארץ. "הקבוצה שידעה להשתמש בבורסה כמנוף להתרחבות בעסקי המזון", נכתב באחד העיתונים. תמונתו של דודי עזרא התנוססה מדי בוקר במדורי הכלכלה: "עזרא קונה", "עזרא מנפיק", "עזרא בודק", "עזרא במו"מ", "עזרא ממשיך להתרחב".

בתחילת דצמבר '93 הודיעה הקבוצה לבורסה על החלטתה להקצות למנכ"ל החברה ובעל השליטה דודי עזרא אופציות לרכישת 5% ממניות כל החברות בקבוצה. בניגוד לאופציות שחולקו בקונצרנים הגדולים בבורסה, בהן תוספת המימוש היתה נמוכה בב-15% עד 30% ממחיר המניה בבורסה, החליט עזרא שמחיר המימוש להן הוא הערך הנקוב של המניה – 1 שקל לכל מניה.

לפי המחירים שבהן נסחרו מניות החברות בקבוצה בתחילת דצמבר גילמו האופציות הטבה כספית של כ-9.4 מיליון דולר. אנשי מאיר עזרא ידעו היטב לשווק עצמם בעיתונות. כשקיבלו את ההחלטה על חלוקת האופציות היו ערים לביקורת שתעורר, ולכן הקדימו, נפגשו עם הפרשנים והעיתונאים המסקרים את שוק ההון, והכינו למענם מסמך שבו מוסבר ההיגיון מאחורי חלוקת האופציות:

"לאחר שהחברות שבקבוצה התפתחו לחברות רווחיות, בולטות ועם פוטנציאל עסקי מעניין, עוצבו הנהלות המתמקדות באופן עצמאי עם ביצועים כפי שבאים לידי ביטוי בתוצאות הדו"חות. הקצאת האופציות מתמרצת את היו"ר הפעיל שיש לו תרומה מהותית להצלחה ולתוצאות הנ"ל, ושעבר ומתחייב להמשיך לעבוד כיו"ר פעיל בלי שכר.

התמרוץ נעשה על ידי מתן נכס (אופציות שמומשו למניות) שלביצועי החברה בעתיד יש השפעה ישירה לגבי טיבו, וזאת בהנחה שמחירי המניות בבורסה אמורים לשקף את התוצאות העסקיות והפוטנציאל הגלום בחברה והיכולת מנהליה ומעצבי מדיניותה העסקית. לפיכך סביר להניח שהיכולת והעניין שתהיה למקבל ההטבה כתוצאה מקבלתה ימשיכו לקדם את האינטרסים של שאר בעלי המניות.

"אם היה דודי עזרא מקבל בונוס, היה משקיע את הכסף לדוגמה, במניות של בזק ובכך היה מפריד את הבונוס שיקבל מהר משכיות של ביצועי החברה".

כזכור, סיפורי הגופים המוסדיים שהופיעו לאסיפה הכללית של החברה את הנפקת האופציות בחברה האם – מאיר עזרא, משום ששם היו לעזרא ממילא 32% ממניות החברה. לעומת זאת, בשאר האסיפות הכלליות של החברות הבנות והמוחזקות לא היה למוסדיים די קולות – והאופציות לעזרא, שגילמו הטבה של כ-5 מיליון דולר – אושרו.

הבוקר – 4.12.94 – חלפה בדיוק שנה מאז התקבלה ההחלטה בחברות בקבוצת מאיר עזרא על חלוקת האופציות לבעל השליטה. אך סמלי הוא, שבסוף השבוע פרסמו הדו"חות הכספיים של מאיר עזרא ושל פוסידון, לאחר שבשבועיים החולפים פורסמו הדו"חות של עוף טבא, וליגר וסיבון דייל.

מאיר עזרא – החברה האם – רשמה ברבעון השלישי השנה הפסד מפעולות לפני מסים של 4.7 מיליון שקל, לעומת רווח של 5.8 מיליון שקל ברבעון המקביל. התקופה ינואר-ספטמבר הסתיימה בהפסד מפעולות של 6.6 מיליון שקל, לעומת רווח של 12 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. הנזקים הגדולים שגרמה למאיר עזרא המפולת בבורסה הם עניין ידוע: החל מהפסד בן 12 מיליון השקלים בהשקעה המטורה במניות איי.איי.אס וכלה בביטול של כל גיוסי ההון שהחברות בקבוצה תיכננו. אלא שהדו"חות לרבעון השלישי הביאו עימם בשורה אחרת: למאיר עזרא יש בעיות קשות בפעילות הריאלית בתחום המזון. למעט השורה הראשונה בדו"חות הרווח וההפסד לרבעון – הגידול במכירות מ-55 ל-72 מיליון שקל – שום דבר טוב לא קרה לקבוצה בכל השורות שמתחתיה. הביטוי הבולט ביותר לכך הוא הקריסה ברווח הגולמי של החברה ברבעון השלישי – 5.1 מיליון שקל לעומת 14.8 מיליון שקל.

למעשה, ההפסד התפעולי של קבוצת מאיר עזרא גבוה בהרבה, משום שלבד מהפסד מפעולות של 4.7 מיליון ש' ברבעון השלישי היה לה גם הפסד של 3.8 מיליון ש' שהוא חלקה בהפסדי החברות המוחזקות. וכאן לא מדובר בהפסדי מימון, אלא בהפסדים מפעולות.

הדו"חות הכספיים של כל שאר החברות הבנות והמוחזקות בקבוצה שפורסמו בשבועיים האחרונים לא היו שונים מהותית מאלו של האם – סיבון דיל עברה להפסד תפעולי של 470 אלף שקל, לעומת רווח של 280 אלף שקל במקביל. עוף טבא עברה להפסד תפעולי של מיליון שקל, מול רווח של 390 אלף שקל במקביל. וליגר עברה להפסד תפעולי של 750 אלף שקל, מול רווח של 1.1 מיליון שקל ברבעון המקביל (על הטרגדיות העסקיות שהתרחשו ברבעון הרביעי בפוסידון – במסגרת). מה שאיפשר למאיר עזרא להראות בשורה התחתונה הפסד של 900 אלף שקל "בלבד" הוא הכנסות ממס של 1.5 מיליון שקל ו"הכנסות אחרות" של 5.6 מיליון שקל – שהם רווחים חד-פעמיים ממימוש השקעות בחברות מוחזקות.

התשובה הנוכחת מהדו"חות של מאיר עזרא והבנות, בעיקר פוסידון, היא שהקבוצה זקוקה ל"ניקוי אורוות" כללי. אגב, בשוק מרוצים, כי חברות רבות עומדות לעשות ברבעון השלישי ניקוי שכזה, מאחר שהבורסה בשפל והתוצאות הכספיות גרועות ממילא.

הבעיה עם ניקוי אורוות היא, שהוא תמיד מעלה בנו הרהורים נוגים לגבי הרווחים שהציגו החברות בדו"חות הכספיים שלפניו ולגבי הגמישות שבידי המנהלים בהצגת הנתונים הכספיים לאורך הרבעונים. כשצריך – מציגים רווחים, כשלא – מציגים הפסדים.

הבעיות התפעוליות של הקבוצה לא נעלמו מעיני המשקיעים. מאז תחילת השנה איבדו המניות כ-70% עד 80% ממחירן בממוצע – כפול מהירידה הממוצעת בשוק. וזה מחזיר אותנו כמובן, לאותה הקצאת אופציות מפורסמת. בטבלה ניתן לראות, את ההטבות הכספיות במיליוני שקלים שגילמו האופציות הללו במועד שבו הוקצו ומה קרה להן כשהמניות קרסו.

מטבלה זו אפשר לגזור שתי מסקנות: א. קשירת התגמול של המנהלים לביצועי המניות עשויה "להעניש" אותם בצורה אפקטיבית ומוחשית ביותר כשהם נכשלים. דודי עזרא ראה השנה כיצד אופציות בשווי 15 מיליון שקל מתאיידות ומותירות אחריהן הטבה של 1.5 מיליון שקל בלבד.

ב. החיסרון הגדול באופציות של המנהלים הוא, שבמקרה של כישלון ה"עונש" הוא רק מניעת ההטבה, אבל מאחר שמדובר באופציות הם אף פעם לא נוטלים סיכון של הפסד כמו שאר המשקיעים. כך למשל, במקרה של פוסידון – שבה ירדה המניה מתחת לערך הנקוב – עזרא לא יפסיד פשוט משום שלא יממש את האופציות למניות.

השאלה שנותרה פתוחה היא, האם דודי עזרא אכן האמין במחירי המניות של קבוצתו בתחילת השנה. דרך אחת לפרש את הקצאת האופציות היא לראות בתוספת המימוש – שקל אחד – עדות לכך שעזרא הבין, כי הוא צריך תוספת מימוש נמוכה מאוד. ואכן; אם היה קובע תוספת מימוש המגלמת הב-15% ממחיר השוק, כמקובל בשאר החברות, או אפילו 50% – היה נותר עם אופציות חסרות ערך.

מאידך גיסא, כדאי להיזכר גם בכותרת האחרונה ש"עשתה" מאיר עזרא. היה זה בתחילת המפולת בבורסה ועזרא מיהר להכריז בבורסה, דרך חברה בת, על קניית מניות של עצמה בהיקף של 4.1 מיליון שקל ובכך הביעה את "אמונה בחברה ובמניה". הרכישה בוצעה במחיר של 85 שקל למניה – גבוה ב-240% ממחיר מאיר עזרא היום בשוק. מאז רכישה זו לא נשמע עוד קולה של מאיר עזרא או בעל עניין אחר בקבוצה בקניית מניות.

"לתמרוץ היו"ר"

מה שקרה למניות קבוצת מאיר עזרא מאז הקצאת האופציות לבעל השליטה

(במליוני שקלים)

המניה	מחיר ב-6.12.93	מחיר ב-1.12.94	הירידה הנומינלית	ההטבה* בהקצאה	ההטבה* היום
מאיר עזרא	88.9	26.8	-67%	13.8	מחוקה
סיבון דייל	22.0	4.4	-80%	5.7	0.9
וליגר	12.8	1.8	-86%	3.6	0.3
פוסידון	3.1	0.9	-70%	3.2	נמחקה
עוף טבא	11.5	2.4	-80%	2.4	0.3

* ההטבה הכספית מהאופציות לפי קירוב הגלום במועד ההקצאה – והיום.

פוסידון – 4 טרגדיות עסקיות ברבעון אחד

החברה האחרונה מקבוצת מאיר עזרא שפירסמה את הדו"ח שלה היא פוסידון, שבה מחזיקה עזרא 25%. הדו"ח פורסם ביום חמישי האחרון, המועד האחרון לפרסום דו"חות והיום בו מגיע זרם הדו"חות הכספיים לשיא – ולכן, כצפוי, לא זוכה כמעט לסיקור בעיתונות. זהו דו"ח מרהיב, העשוי להעלות שאלות לגבי היוזמות העסקית בקבוצת מאיר עזרא, ואולי גם להצביע על גמישות חשבונאית שהיא נוקטת בריווחיה.

פוסידון – יצרנית הטונה, החלבה והממרחים – ריכזה בשנה שעברה הרבה כותרות בעיתונות. היא הירבתה לדווח על משאים ומתנים לרכישת חברות, על התרחבות ל"נישות" מבריקות, על שיתופי פעולה ועל יוזמה עסקית.

בארכיון "הארץ" יש לפוסידון תיק שמן, שבו ניתן למצוא שורה של כתבות על החברה ה"גדולה", "המתרחבת" ועל פריצות הדרך שלה. בין השאר מתוארים ארבעה מהלכים עסקיים שהחברה ביצעה או מתכננת: 1. חדירה למגזר החרדי. 2. הנפקת אג"חים של 50 מיליון שקל. 3. הסכם עם חברת "פרי בטעם כפרי", לפיו תייצר כפרי עבור החברה שימורי ירקות. 4. הסכם לרכישת 60% מ"דל תעשיות", העוסקת בייצור מרקים משומרים וארוחות מוכנות.

שימו לב מה קרה לכל העסקות הללו ברבעון השלישי של השנה:

פוסידון דיווחה ברבעון השלישי על הפסד של 10.5 מיליון שקל – רבע מהונה העצמי. רובו של ההפסד נובע מהפעילות הריאלית – מהפסד גולמי של 6.1 מיליון שקל. כמו כן, היו לחברה הפסדים בבורסה של 1.6 מיליון שקל ו"הוצאות אחרות" ב-1.8 מיליון שקל.

בסעיף "הוצאות אחרות" זוכים בעלי המניות הקוראים את סקירת המנהלים למפגש מחודש עם שלוש מהיוזמות העסקיות האחרונות של פוסידון: 1. הפרשה בגין עסקת פרי בטעם כפרי. 2. הפרשה בגין עסקת דל תעשיות. 3. הוצאות בגין תשקיף הנפקת אג"ח שלא בוצע.

מהביאורים לדו"חות הכספיים עולה, כי פוסידון ופרי בטעם כפרי נקלעו לסכסוך קשה – לאחר שפוסידון העבירה לכפרי כספי הנבוד לה, כי "חלק מסכום המימון נועד לרכישת ת"צ, ציוד קבוע ולמשיכות בעלים. הדבר העלה חשש אצל פוסידון – שמא אין כפרי יכולה לעמוד בהתחייבויותיה ולספק את המגיע לחברה". פוסידון פנתה לבית המשפט בתביעה לפירוק כפרי. יתרת החוב של כפרי היא 2.2 מיליון שקל, ופוסידון "הפרישה בדו"חותיה את הסכום שמוטל ספק בגבייתו".

ומה עם עסקת דל תעשיות – עליה לא מכבירים מלים אך כותבים: "הפרשה בגין 'עסקת דל תעשיות'. החברה שוקלת נקיטת הליכים נגד החברה".

אבל עיקר ההפסד של פוסידון נגרם כאמור על ידי הפסד גולמי של 6.1 מיליון שקל. וכאן אנחנו מגיעים ליוזמה עסקית מספר 1 של פוסידון – החדירה למגזר החרדי: "החברה התארגנה למכירות בהיקף ניכר למגזר החרדי וכתוצאה מכך יצרה מלאים ייחודיים, עם כשרויות מיוחדות. כתוצאה מקשיים כספיים אצל משווקי המוצרים במגזר החרדי, הצליחה החברה לעצור את מכירותיה לגורמים הנ"ל (שבדיעבד נקלעו לקשיים כספיים חמורים והגיעו בקשות פירוק ו/או תביעות כספיות על ידי הבנקים הנושים) עם נזק מינימלי מהמכירות, אולם את כל המלאים הייחודיים, עבורם שולמה פרמיה שהיתה אמורה להיגבות במכירות למגזר החרדי, נאלצה החברה למכור במחירי שוק רגילים (שאינם מביאים לידי ביטוי את עלות הכשרויות המיוחדות) וכמו כן, להתאים את מחירי המלאים שנשארו למחירי המכירה החדשים שהם נמוכים יותר".

מה שלא מופיע בסקירת המנהלים של החברה הוא, שמנכ"ל החברה ארי לור עזב אותה השבוע. לור קיבל מהחברה ביולי '93 הקצאה של 900 אלף מניות בערכן הנקוב. בתחילת השנה ההטבה בחבילה הזו היתה כ-2 מיליון שקל. נכון להיום – עם הקריסה של המניה מתחת לערך הנקוב – לור מופסד על ההשקעה הזו.

אחת הנקודות המעניינות בסיפור של פוסידון היא, שכל הטרגדיות העסקיות הללו ארעו לשתע ברבעון אחד: ההפרשה על עסקת דל, עסקת כפרי, ביטול ההנפקה וכמובן, ההפסד הגולמי שנגרם כתוצאה מ"המכירות שלא הביאו בחשבון את עלות הכשרויות המיוחדות".

וזה מה שקוראים – כשר אבל מסריח.

מעלות התרשמה מה"סינרגיזם"

ב-3 במארס פירסמה חברת הדירוג מעלות דירוג לאג"ח של מאיר עזרא. האנליסטית של מעלות כתבה שם בין השאר: "האסטרטגיה של מאיר עזרא היא אינטגרציה אופקית ואנכית שנועדה להגברת הסינרגיזם בפעילות הקבוצה... מרכיב נוסף באסטרטגיה של מאיר עזרא הוא הקמת שותפויות עם מתגורים פוטנציאליים – מה שמביא להעלאת שולי הרווח".

האנליסטית כתבה, כי רווחיות החברה נמוכה, אך הוסיפה כי היא מבחינה במגמת שיפור ב-'92 ו-'93. מעלות העריכה כי בשנים הקרובות "צפוי שיפור בתזרים מפעילות שוטפת של החברה". נכון לינואר-ספטמבר '94 היה לעזרא תזרים מזומנים שלילי מפעולות של 47 מיליון שקל. עם זאת, יש לראות את התזרים גם על רקע הגידול המהיר בפעילות החברה.

הבשורה הטובה היא, שככל הידוע, מעלות עדיין דבקה בדירוג שלה למאיר עזרא – AA.

מועדים בבורסה

תאריך	חברה		אירוע
4.12	גלבוע תעשיות עץ	–	אקס דיווידנד 12.5%, תשלום 25.12.94.
	ארזים	–	מועד אחרון להענות להצעת הרכש.
5.12	ליפסקי	–	אקס דיווידנד 40%, תשלום 26.12.94.
	צבעות תמבור	–	אקס דיווידנד 4.82%, תשלום 27.12.94.
6.12	רשק	–	אקס דיווידנד 16%, תשלום 28.12.94.
	איזרכאמא	–	אקס דיווידנד 83%, תשלום 5.1.95.
	קשר והפסקה	–	אקס דיווידנד 48.49%, תשלום 27.12.94.
7.12	לפידות	–	הנפקה הצעת מכר של מניות ואופציות.
	שופרסל	–	אקס דיווידנד 28%, תשלום 28.12.94.
	כלל אלקטרוניקה	–	אקס דיווידנד 385.64%, תשלום 28.12.94.
8.12	כבלים אג"ח ב	–	יום מסחר אחרון לפני פדיון סופי.
	אירונג	–	אקס דיווידנד 23%, תשלום 29.12.94.
	מכשי אורים	–	אקס דיווידנד 28%, תשלום 29.12.94.
	אבן	–	אקס דיווידנד 92%, תשלום 29.12.94.
	תאוס אג"ח 1 ו-2	–	יום המרה אחרון לפני פדיון חלקי.
	אורים	–	אקס דיווידנד 50.7%, תשלום 28.12.94.
	כלל ביטוח	–	אקס דיווידנד 16%, תשלום 29.12.94.
	אגת ביטוח	–	אקס דיווידנד 21%, תשלום 29.12.94.
9.12	כבלים אג"ח ב	–	יום המרה אחרון לפני פדיון סופי.

* מקור: בנק המזרחי

ניו-יורק / 3.12.1994

שם המניה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראליות	105.77	0.7	---	---	106	104.34	---	---	121.52	101.70	---	---	---	---	---	---
סאיטקס	17⅞	-1.4	17¾	18	18¼	17¾	65,700	1,174,388	26⅞	15¼	-27	736.0	62.6	682.0	763.1	12
טבע	24½	-2.0	24½	24¼	25	24½	103,700	2,540,650	34½	22 11/16	-19	254.0	69.0	558.0	1343.6	19
אי.סי.איי.	17	0	16¾	17	17¼	16⅝	388,100	6,597,700	28½	14¾	-29	283.0	62.0	340.0	1292.0	21
אדיומקס	1 13/16	3.6	1 11/16	1 13/16	1 13/16	1 13/16	6,200	11,237	14	1¼	-86	15.8	-2.7	8.4	10.9	---
אדיוטופס	7½	9.1	7	7½	7½	6⅞	700	5,250	19	6¼	-49	16.5	1.7	9.9	34.8	20
אורבוטק	7¾	-1.6	7¾	8	7⅞	7¾	21,200	164,300	14¾	7¼	-44	47.4	6.8	107.0	98.9	15
אי.אי.אס	2¾	-2.2	2¾	2 15/16	3	2¾	6,600	18,150	26	2¾	-80	68.0	-5.3	94.8	38.3	---
אי.דו.אס.	1⅝	0	1⅝	1⅞	---	---	---	---	11	1⅝	-84	5.1	-3.3	4.2	8.1	---
אלבית	18	-1.4	17¼	18	18	18	100	1,800	44¼	17	-58	325.3	38.8	709.0	323.8	8
אלדין	8⅝	4.7	8¼	8½	8¾	7¾	20,300	170,012	11½	4	-1	11.0	2.4	6.8	35.8	15
אלטים	1⅞	0	1¾	1⅞	1⅞	1¾	7,700	14,437	5	1¾	-62	173.0	12.9	228.0	149.1	12
אלרון	7⅞	-1.6	7¾	7⅞	7⅞	7¾	3,800	29,925	21¼	6¾	-63	187.0	7.6	216.0	136.9	18
אמ. סיסטמס	3⅞	0	3¾	3⅞	3⅞	3¾	14,000	54,250	14	2¾	-72	6.2	-2.9	5.4	21.1	---
אריח	1 9/16	4.2	1 9/16	1¾	1 9/16	1 9/16	4,000	6,250	6¾	1 7/16	-75	10.1	-3.7	26.7	12.7	---
אשד	½	-11.1	½	⅝	½	½	500	250	3¾	17/32	-85	10.5	-0.7	8.8	5.0	---
בי.ג'י.אר	5¾	0	5¼	5¾	5¾	5¼	2,900	16,675	19⅝	3½	-70	13.7	-1.0	17.6	33.6	-34
ביוטכנולוגיה	2⅛	-5.6	2⅛	2 5/16	2 5/16	2⅛	125,800	267,325	5⅞	1½	-60	19.0	-18.7	11.7	92.2	---
גילת	13¾	-0.9	13⅝	13⅞	13⅞	13⅝	8,000	110,000	15	8	2	35.0	5.5	23.0	115.1	21
די.אס.אס.אי.	5⅝	4.6	5¼	5⅝	5⅝	5¼	23,400	131,625	13¾	5	-56	39.0	2.7	73.3	40.0	15
הכשרת ישוב	9¾	1.3	9¾	10¼	9¾	9½	9,800	95,550	30¼	9⅝	-67	124.1	3.8	156.0	86.3	23
הלתקייר	1¾	0	1 11/16	1 13/16	1¾	1 11/16	7,000	12,250	3¼	1½	-44	16.3	0.1	7.4	19.6	196
טמור רביני	5⅝	-2.3	5⅝	5⅝	5 9/16	5⅝	6,100	32,787	24½	3	-78	33.8	-10.7	24.6	59.0	---
מאגר	13 9/16	-0.9	13¼	13⅝	13⅝	13¼	11,500	153,093	15	13¼	-45	56.0	5.5	48.9	---	---
מ.ד.ג.	1⅛	0	1⅛	1¼	1⅛	1⅛	3,900	4,387	4⅝	¾	-87	5.6	-0.1	2.5	6.2	---
מכנופיקס	6¼	6.5	5¾	6¼	6¼	5⅝	13,300	81,462	12¾	3⅝	-31	30.5	-1.0	19.0	48.6	---
מלגוף	3⅜	3.8	3⅛	3⅜	3⅜	3⅛	1,500	5,062	10	1¾	-66	7.3	-4.9	2.4	12.8	---
מלדמה	5⅝	0	5¼	5⅝	5⅝	5¼	10,500	56,437	18	5¼	-69	54.3	7.4	32.7	55.7	8
יומטק	⅜	-7.7	⅜	7/16	⅜	⅜	2,000	750	2 9/16	5/16	-83	10.7	-1.5	0.4	7.5	---
כרמל	8¼	1.6	8	8¼	8¼	8¼	200	1,625	11⅞	7¾	-21	17.8	2.5	74.5	20.2	8
לן-נם	15½	2.5	15⅝	15¾	15¾	14⅝	95,100	1,474,050	16¼	6	31	76.4	6.3	64.2	165.4	26
לייזר	5⅝	0	5¼	5½	5⅝	5¼	400	2,150	9¾	5	-43	10.0	3.8	38.0	32.1	8
לנאופטיקס	5⅝	-2.2	5⅝	5¾	5⅝	5 9/16	1,800	10,125	18¾	5¼	-69	34.0	2.3	21.3	33.8	15
מג'יק	4⅞	0	4⅞	5	4 11/32	4⅞	900	4,387	17¾	4⅝	-64	15.7	-0.1	20.9	19.5	-195
מגל	3½	0	3½	3⅝	3⅝	3½	20,500	71,750	9⅝	3	-57	13.8	1.3	14.7	16.6	13
מדיסאל	1⅝	0	1⅝	2	---	---	---	---	13⅝	1½	-85	4.2	-2.6	0.4	15.1	---
נייר חדרה	41¾	0	---	---	---	---	---	---	52	36½	-7	145.0	10.6	252.0	158.6	15
נקסוס	4	0	4	4¼	4	4	3,000	12,000	5⅞	2¼	-6	3.7	-1.8	1.5	22.0	---
סיליקום	3⅜	3.8	3¼	3⅜	3⅜	3¼	4,000	13,500	6	2⅜	-21	5.9	0.5	2.6	13.5	27
שופ"ס	2⅛	0	2⅛	2 5/16	---	---	---	---	6	1¾	-53	9.4	-0.1	23.4	15.7	---
פינן	⅜	-7.7	⅜	7/16	7/16	⅜	6,200	2,325	1 15/16	5/16	-77	13.1	-2.2	11.0	11.1	---
פין לבוד	6⅝	-1.8	6⅝	6¾	6⅝	6⅝	1,000	6,625	11⅞	5½	-36	25.0	2.9	97.0	21.3	7
פיברוניקס	11/16	0	11/16	¾	11/16	11/16	3,900	2,681	3	⅝	-78	1.7	-7.1	43.0	5.6	---
ראדא	3 7/16	1.8	3⅜	3½	3½	3⅜	2,000	6,875	10¼	2½	-65	13.0	0.2	33.0	18.4	92
קוסם	2⅞	24.3	2½	2⅞	2⅞	2¼	83,400	239,775	7⅛	2	-71	4.5	0.6	4.3	---	---
ת.א.ם.	3 7/16	0	---	---	---	---	---	---	3⅞	2¼	-56	43.3	-3.7	123.7	85.2	---
תאת	2½	0	2½	2¾	2¾	2½	46,000	115,000	8⅝	2½	-68	11.0	4.2	16.5	22.1	5
תדי	6¼	0	6	6¼	6¼	6	1,000	6,250	8⅝	4½	-76	8.3	2.8	37.7	62.5	22
תדיראן	20⅛	0.6	20	20¼	20¼	20¼	42,800	861,350	26½	14½	-23	223.0	36.1	813.0	394.7	11
אמפל	6⅞	-3.5	---	---	7⅛	6⅞	41,700	286,687	13¼	6¾	-40	173.0	14.4	81.0	194.6	14
אלקטריק פיול	7¼	5.4	7	7¼	7¼	6⅞	55,800	404,550	14¼	5½	-36	23.5	-0.6	4.2	57.3	---
אינדיגו	16	-1.5	15¾	16¼	16¼	15¾	24,800	396,800	20¾	13	-20	26.0	-20.6	60.0	800.0	---
אפי	25	8.7	24¼	25	25	23	164,900	4,122,500	29½	13¼	49	102.0	15.8	107.0	313.7	20
ויאסק	8¾	4.5	8⅝	8¾	8⅞	8⅜	146,300	1,280,125	16	6⅝	-42	80.0	-37.8	64.0	437.1	---
די.אס.פי.	22⅜	1.1	21¾	22½	22½	21¾	41,200	921,850	27¼	12¼	42	34.1	3.0	14.7	211.2	70
יוארמקו	1 7/32	-2.5	1 7/32	1 9/32	1 5/16	1 7/32	72,000	87,750	2 11/16	1 3/16	-41	21.2	3.3	4.7	26.5	8
מרקורי	11½	-1.6	11¼	11¾	11¾	11	36,500	419,750	21¾	7	-33	36.4	3.7	19.5	152.8	41
ספיאנס	2⅜	-1.3	2¼	2⅜	2 7/16	2¼	39,700	94,287	23¼	2 9/16	-88	28.9	-6.3	40.0	15.1	---
פי.אי.טי.	25¾	0.5	25½	25⅞	25¾	25½	2,000	51,500	34¾	23¼	-17	307.0	34.2	33.0	484.1	14
קומברס	12⅝	-1.0	12¼	12⅝	12⅝	12¼	57,300	709,087	15⅝	8	-15	99.0	12.7	92.0	250.7	20
קרן ישראל	10⅞	-3.3	---	---	11¼	10⅞	23,500	255,562	20¼	11	-25	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה במניות הרשומות מתחת לקו חייבים במס.

אריאל – רווח של 7% למזמינים בהנפקה

וול סטריט

צבי רבין

התנודתיות הגדולה בשוקי אגרות החוב בארצות הברית נמשכה; לאחר שביום חמישי איבד מדד הדאו ג'ונס 36 נקודות הוא הזה ביום ששי האופטימיות אל השוק בעקבות פרסום נתונים כלכליים חיוביים, והדאו ג'ונס, שירשום במגמת יום המסחר, הגיע לקראת סיום המסחר עד עלייה של 44.75 נקודות בסיום – 1.2%+. מדד הנאסד"ק עלה בשיעור מתון יותר – 0.6%.

הנתון שגרם לעלייה זו היה שיעור האבטלה. זה הסתכם בנובמבר ב-5.6% – השיעור הנמוך ביותר זה ארבע שנים. במהלך החודש נוספו כ-350 אלף משרות, לעומת צפי לתוספת של 240 אלף משרות.

אלא שהעליות החדות בדאו ג'ונס לא השפיעו על הישראליות – ובעיקר על הכבדות שבהן, שממשיכות במגמת הירידות: טבע נפלה שוב למחיר של 24.5 דולר, סאייטקס מתות ל-18 דולר ואי.סי.איי סגרה את המסחר סוף השבוע בלא שינוי תוך מחזור גבוה.

אריאל מחשבים – חברה ישראלית שהנפיקה רק ביום חמישי בוול סטריט, החלה להיסחר ביום ששי בלילה. מחיר הפריסינג שלה נקבע בכוסר ב-10.125 דולר. אריאל הנפיקה 650 אלף יחידות, שכל אחת מהן כוללת שתי מניות ואופציה. המניה פתחה את המסחר ב-5.5 דולר ובסיום ירדה ל-4.9 דולר. גם האופציה החלה להיסחר וסגרה במחיר של 0.9 דולר; בסיכום היום הראשון למסחר בה היתה החבילה שווה 10.7 דולר – למזמינים בהנפקה נרשם רווח של 7%.

בעלי המניות באריאל מחשבים, שהנפיקה 24% מהונה וגייסה 6.5 מיליון דולר, הם יצחק גרוס נשיא החברה; רוול בן-נון המנכ"לית; ושמעון קליר יו"ר הדירקטוריון, המחזיקים כל אחד ב-18.3%; הקרנות של חברת שרם המחזיקות ב-5.7%; לידר הנפקות 1.95%; קרן מרחון 10.5%; וקבוצת העובדים 3.2%.

במחצית הראשונה של '94 מכרה אריאל מוצרים ב-1.7 מיליון דולר ורשמה רווח של 479 אלף דולר. ב-'93 הסתכמו מכירותיה ב-2.1 מיליון דולר והרווח היה 672 אלף דולר. ההון העצמי של החברה לאחר ההנפקה מסתכם ב-10 מיליון דולר.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר מניה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במליוני דולרים
אי.סי.איי	—	17.0	—	6.6
אפי	⇧	25.0	8.7%	4.1
לן-נם	⇧	15.5	2.5%	1.5
די.אס.פי	⇧	22.4	1.1%	0.9
מרקורי	⇩	11.5	-1.6%	0.4
מדד דאו ג'ונס	⇧	3745.6	1.2%	
מדד נאסד"ק	⇧	750.5	0.6%	

טלגרף – משטיינהארט עד קניפל

מניית טלגרף המשיכה להיסחר במחזורים נמוכים במחיר של 3.4 דולר. רשימת הקונים במניית החברה מוסיפה להתרחב: כזכור, מנהל הקרנות האמריקאי מייקל שטיינהארט רכש בסוף שנת '93 5% ממניות טלגרף במחיר של 9.5 דולר למניה. אחריו רכשה פמנת מקבוצת בנק לאומי 179 אלף מניות במחירים שבין 5.75 ל-9.75 דולר. למשקיע הסעודי עדנן חאשוגי ניתנה לפני כחודש אופציה לרכוש עד 10% מהמניות במחיר של 5 דולר למניה, ואשר קניפל מהמגבלה הפיננסית ישתמש ב-250 אלף דולר לרכוש מניות טלגרף, שהונפקו על ידי החברה במחיר של 4.5 דולר למניה.

וול סטריט מתלבטת בין צמיחה לריבית

בורסות בעולם

יואב קידר

בשבוע שחלף המשיכו הבורסות המרכזיות בעולם ברשרוש של סוף שנה, כשהן מביטות לעבר וול סטריט כדי לגנוח ולזהות מגמת מסחר מובהקת. הבורסות בארה"ב נעו בעצבנות בין דיווחים על המשך הצמיחה במשק האמריקאי לבין חששות משקיעים מלחצים אינפלציוניים והעלאה נוספת בריבית בשל כך.

לאחר התאוששות בדאו ג'ונס ביום ששי שעבר בניו יורק, נפתח השבוע בעליות במניות. ביום שני טיפס מדד דאו ג'ונס בכ-1% אך ביום שלישי סגר בירידה קלה בתגובה לנתוני מדד אמון הצרכן שפורסמו. ברביעי המשיכה העצבנות, עם פרסום נתוני תמ"ג גבוהים, ואילו ביום חמישי נרשמה ירידה חדה של כ-1% בדאו ג'ונס, בתגובה לעדויות נוספות על התחזקות הצמיחה במשק האמריקאי.

ביום ששי, לעומת זאת, התהפכו היוצרות ומודיכה במקום עבר הדאו ג'ונס לעליות חדות של כ-1.2%. העליות נבעו בעיקר מציפיות שהקרינו האג"ח הארוכות – גם לאחר פרסום נתונים שהצביעו על שיעור האבטלה הנמוך בארה"ב זה ארבע שנים.

אנליסטים העריכו מיד לאחר פרסום הנתונים, כי הפדרל ריזרב יאלץ לבצע העלאת ריבית נוספת כדי לצנן את הצמיחה, אך משקיעים העדיפו כנראה לראות את צד הצמיחה שבנתונים והגיבו בקניית מניות.

בסיכום שבועי עלה מדד דאו ג'ונס בכ-37 נקודות לאחר שאיבד 107 נקודות בשבוע הקודם. בבורסות האחרות בארה"ב נרשמו עליות שבועיות צנועות יותר – מה שמעיד על החשש משקיעים אמריקאים משוק המניות.

בלטו השבוע בירידות חדות בוול סטריט מניות חברת הטלפונים אם.סי.איי בעקבות המלצה של מריל לינץ', ומניות רשת מוצרי האלקטרוניקה בסט ביי לאחר הערכות על ירידה ברווחיות.

מדד	מניה יום ו'	שינוי שבועי ב-%	שינוי מ-1.1.94 ב-%
דאו ג'ונס (ניו יורק)	3,745.6	+1.00	+0.23
אס אנד פי (ניו יורק)	455.3	+0.22	-2.85
אימקס (ניו יורק)	432.46	-0.50	-3.05
נסדק קמפי (ניו יורק)	750.50	+0.23	-2.80
פייננשל טיימס (לונדון)	3,017.3	-0.50	-11.73
דקס (פרנקפורט)	2,038.5	-0.61	-10.07
סי.אי.סי (פאריס)	1,982.78	+1.90	-12.58
מיבטל (מילנו)	10,891	+1.40	+0.91
אס.בי.אס (ציריך)	2,577.5	+1.90	-12.86
ניקיי (טוקיו)	18,998.3	+1.77	+9.08
האנג סנג (הונג קונג)	8,221.5	-5.00	-30.84

בבורסות אירופה היתה בשבוע שעבר מגמה מעורבת. לונדון פתחה את השבוע באווירה אופטימית, בציפייה להצגת התקציב הבריטי ל-'95. אלא שהאופטימיות נמשכה כנראה רק עד יום חמישי – כאשר חששות משקיעים מהעלאת הריבית המקומית יחד עם זאת שבארה"ב גרמו לירידות חדות בסוף השבוע. בסיכום שבועי איבדה לונדון 0.5%. פרנקפורט המשיכה אף היא לדשדש, כשסוחרים מעריכים כי רמת השערים הנוכחית תישאר עד סוף השנה. יצרניות הכימיקלים המשיכו להציג דו"חות משופרים אך אנליסטים העריכו, כי השיפור בתוצאות לא מצדיק כעת עליות מחירים נוספות במניותיהן.

בציריך ופאריס נרשמו בסיכום שבועי עליות מחירים קלות. בציריך עלו המחירים בעקבות התחזקות הדולר – כשבולטות דווקא מניות בנקאות וביטוח, בצד יצרניות המזון. בפאריס הוזנו העליות מהערכות על צמיחה במשק ומנתונים על עלייה במכירות יצרניות הרכב.

טוקיו רשמה בשבוע החולף יציבות עם נטייה לעליות שערים – בעיקר בגלל התחזקות הדולר מול הין. את הנפילה של השבוע סיפקה הפעם הונג-קונג, עם ירידה שבועית של 5% (הרחבה בעמוד ג6).

אלרוב – עם מאזן כזה אפשר לקנות בנק?

אלפרד אקירוב בעל השליטה באלרוב מצפה בחודשים הראשונים של 95' לגיוס של כ–60 מיליון שקל ממימוש אופציות באלרוב ובחברה הבת אל־קנית. לאחר ששתי המניות קרסו ב–55% מתחילת השנה הפכה כדאיות מרבית האופציות לגבולית. ממאזן החברה שפורסם ביום חמישי עולה, כי יחסים טובים עם בנק לא יזיקו לקבוצת אלרוב, שלה הלוואות ב–421 מיליון שקל. אבל האם אפשר לקנות איתו בנק?

מאת שלמה פרידמן

ביום ששי לפני עשרה ימים הו־דיעה נבסים מ.י., כי את בנק המ־זרחי תרכוש קבוצת הראשים־עופר. אלפרד אקירוב, שהתמודד על הבנק בקבוצה שהפ־סידה, היה באותו יום בחו"ל. פרש־נים העלו ספק בדבר רצינות הקבוצה באשר לרכישת הבנק, בי־כה שהיית ראשיה בחו"ל. אחרי שנודע מי זכתה התלוננו גורמים בקבוצת אקירוב־שטיינמץ על התייחסותה של נבסים מ.י ובעיקר על ביטול ההסכמה לבצע מכרז שבו יוגשו הצעות המחיר במעט־פות סגורות והמו"מ יתנהל רק עם בעלת ההצעה הגבוהה יותר. הם טענו, כי התכוונו להציע סכום של 111.5 מיליון דולר בשיטה זו, בעוד שקבוצת עופר־הראשים קיבלה את גרעין השליטה תמורת 110 מיליון דולר בלבד.

כידוע, התכוון אקירוב, לו היה זוכה בבנק המזרחי, לרכוש שני שלישים מחלקו בגרעין השליטה באמצעות חברת אלרוב שבניהולו ובשליטתו. ביום חמישי פורסמו הדו"חות הכספיים של אלרוב לרבעון השלישי ומעיון במאזנה של החברה לא ברור כיצד היה אקירוב מממן את רכישת הבנק.

ההון העצמי של אלרוב הסתכם ב–30 בספטמבר 94' ב–132 מילי־ון שקל, המהווה רק 24% מהמאזן. התחייבויותיה של החברה באותו יום הסתכמו ביותר מ–421 מיליון שקל. מתוך סכום זה כ–255 מילי־ון שקל הם התחייבויות שוטפות. מולם יש רכוש שוטף של 80 מי־ליון שקל בלבד – היינו יחס שוטף של 0.3 בלבד. על פי נתוני המאזן נראה כי אלרוב צריכה יחסים טו־בים עם בנק, אבל לא ברור איך היא יכולה לקנות אחד כזה.

חלק גדול מההון העצמי של אלרוב, מקורו בהנפקת איגרות חוב שבוצעה בינואר השנה. בסוף דצמבר 93' עוד היה ההון העצמי של אלרוב 70 מיליון שקל בלבד, אלא שבינואר המירו כל איגרות החוב להמרה שהוו במחזור הגדי־לו את ההון בכ–52 מיליון שקל.

תנאיהן של ההתחייבויות לזמן ארוך לא נראו מעודדים במיוחד – על פי הביאורים לדו"חות נראה, כי ההלוואות שנטל אקירוב אינן זולות: 103.5 מיליון שקל מתוך סך ההתחייבויות לזמן ארוך הן הלוואות צמודות מדד מבנקים. הריבית שנושאות הלוואות אלה היא 7.6% – שיעור ריבית גבוה לכל הדעות. גם היתרה לא נלקחה בשיעורי ריבית נמוכים.

בשנה הקרובה תיאלץ אלרוב לפרוע מתוך הלוואות אלה 26 מי־ליון שקל; בשנה שלאחר מכן – 23 מיליון נוספים; בשנה השליש־ית – 24 מיליון שקל; בשנה הרבי־עית והחמישית – 20 מיליון בכל אחת; הסכום של 57 מיליון ש' יע־מוד לפירעון מהשנה הששית ואי־לך.

הנכס העיקרי של אלרוב הוא מלון הילטון בירושלים. מדובר בהשקעה של החברה הבת אל קנית, יחד עם החברה הבריטית לדבורג, המקימה ברשת הילטון הבינלאומית. אלרוב מחזיקה בכ–80% מאל־קנית והיתרה נסחרת בבורסה. רשת הילטון התחייבה לתשלום דמי ניהול לאלרוב, אר־לם ללא ספק, עתיד המלון תלוי במצב התיירות בירושלים.

מהדו"חות לרבעון השלישי של חברות התיירות עולה, כי הרבעון השלישי, שאמור להיות הרבעון החזק בענף התיירות, לא היה כזה ב–94'. הטבח במערת המכפלה הבריח את התיירים מחו"ל ומבצ־עים זולים בטורקיה הבריחו את התייר הישראלי. נכון – להילטון ירושלים יש סוג אחר לחלוטין של קליינטורה: הוא לא מיועד לישרא־לים המחפשים נופשון זול – אולם ברור שהמצב המדיני באזור, ההת־קדמות בתהליך השלום וקצב פי־תוח תיירות לבירה ישפיעו יותר מכל על פרויקט זה.

פרט להילטון מחזיקה אלרוב, הן במישרין והן דרך אל־קנית, בכמה פרויקטים נוספים של נדל"ן. אחד מהם הוא מגדל המשר־דים בת"א, שעתה, בדו"חות לרב־עון השלישי, זקפה החברה בראשונה את הרווחים ממנו. אקי־רוב מדווח בסקירת המנהלים, כי ברבעון הצליחה החברה לעבור את מחסום המכירה של 75% מהדירות בפרויקט. רק משעברה החברה מחסום זה היא רשאית, על פי כל־לי החשבונאות, לזקוף את הרווח מהפרויקט לדו"ח רווח והפסד.

הרווח לפני מס ממגדל האופרה הסתכם ב–16.7 מיליון שקל. כך שהרווח ברבעון לפני מס הסתכם ב–18 מיליון שקל. כלומר, שאר הפעילויות של אלרוב סייעו את הרבעון ברווח של כ–1.3 מיליון שקל. רווח זה כולל השקעה חדשה יחסית שביצעה אל־קנית במאי 94' – רכישת חברת תעשיות צמר אוסטרליות. ההשקעה היתה של 5.7 מיליון שקל. השקעה זו יכולה להצביע על ביטחונו של אקירוב. למרות המינוף הגבוה בו מצויה קבוצת אלרוב, היא רכשה חברה נוספת – באשראי כמובן.

אלא שלא נראה כי בצמר שאר־תו הכלכלית של החברה נתן אקירוב את עינו. ברבעון השלישי תרמה הח־ברת הצמר הפסד של כ–10,000 שקל לדו"ח המאוחד. מה שמעניין יותר בתעשיות צמר הוא עתודות הנדל"ן שלה. לתעשיות צמר בע־לות על 46 דונם באשדוד, שבהם נותר שטח של כ–40 אלף מ"ר, המיועד לתעשייה. ברבעון השלי־שי כבר הספיקה אלרוב להשכיר 2,300 מ"ר מתוך השטחים הפנוי־ים לחברות הום סנטר.

מקור אחר למימון, פרט לבנ־קים, יכול להגיע ממימושם של ממ־משי אופציות. אלרוב נמנעת בשנים האחרונות מלהנפיק בבור־סה. אבל לפני כשנה, בדצמבר 93', הקצתה החברה הבת אל־קנית 700 אלף אופציות בלתי סחירות לקבוצת משקיעים בראשות אבי טימוקין. מחיר המימוש של האופ־ציות הוא 10 שקלים צמוד למדד. טימוקין קיבל שליש מהאופציות והשאר הוקצה למשקיעים אחרים שהביא עימו. תוקף האופציות היה עד 31 בדצמבר 94'. אל־קנית, שבשיא הגיעה מניתה ל–17 שקל, נסחרת עכשיו במחיר 6.83 שקל למניה. בסקירת המנהלים לדו"חות הרבעון השלישי מוסר אקירוב, כי ב–17 בנובמבר החליט דירקטוריון אל־קנית להאריך את מועד מימוש האופציות בשנה.

אופציות אחרות המוקצות בקו־רוב לא יוכל אקירוב להאריך – גם אם ירצה. סכום גדול של כ–43 מיליון שקל עומד להיות מגויס בסוף ינואר באופציה 1 של אל־רוב. אלא שהאופציה נמצאת היום קרוב לגבול לנקודת הכסף – תוס־פת המימוש שלה כיום היא 15.6 שקל, בעוד שהמניה נסחרת ב–16.08 שקל.

לאל־קנית שתי אופציות בסד־רות שיפקעו חודש אחד אחר כך – בסוף פברואר. האופציה הלא צמו־דה – אופציה 2 – נמצאת עמוק בכסף ובאמצעותה יגויסו 3.7 מי־ליון שקל. האופציה השנייה – אופציה 1 – הרבה יותר גבולית, אבל אם תמומש תביא הרבה יותר בכסף – 12.6 מיליון שקל. תוספת המימוש שלה 6.52 שקל והמניה, כאמור, נסחרת ב–6.83.

בסך הכל מבטיח אקירוב לב־60 מיליון שקל בחודשים הראשו־נים של 95'. בינתיים, מאז תחילת המפולת, נמצא אקירוב במסע רכש ארוך בבורסה. מתחילת הש־נה עד אמצע נובמבר רכש נמר 192.4 אלף מניות אלרוב. בהער־כה זהירה, לפי מחיר ממוצע של 18 ש' למניה, מדובר בהשקעה של כ–3.5 מיליון שקל. אלא שככל הנראה, מדובר בסכום גדול עוד יותר, היות שחלק מהמניות נרכשו עוד במחירים גבוהים בהרבה.

חלק מהרכישות הגדולות יכול היה אקירוב לממן מדמי ניהול שהוא מקבל מאל־קנית. החל ב–1 במאי 94' הוא זכאי לסכום של 55 אלף שקל בחודש מאל־קנית. באשר למשכורתו באלרוב (שם הוא משמש כמנכ"ל) אין נתונים בדו"חות, אולם הוצאות ההנהלה והכלליות של החברה בשלושת הרבעונים הראשונים של 94' הס־תכמו ב–10 מיליון שקל.

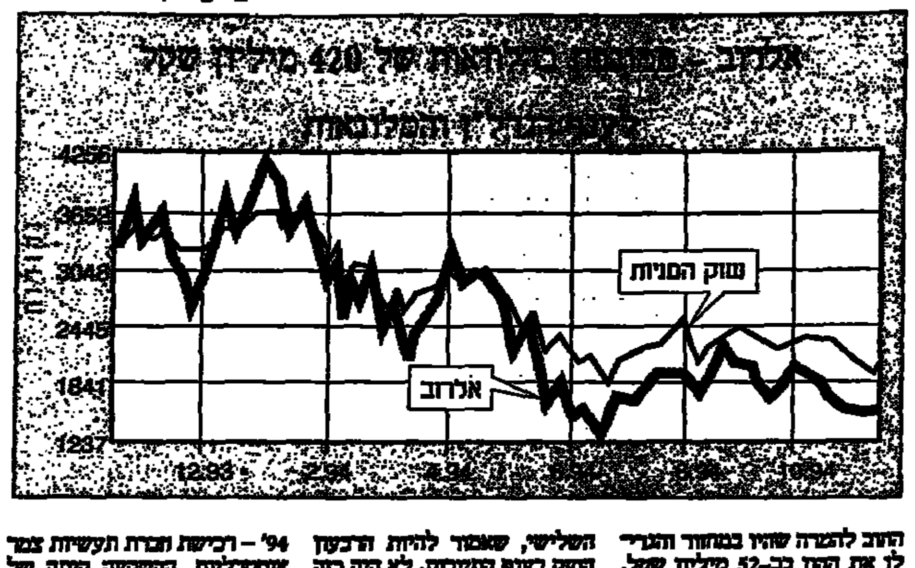

אלרוב באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
סה"כ הכנסות	124,151	12,760
– ממכירת דירות	95,972	—
סה"כ הוצאות	106,060	8,729
– הנהלה וכלליות	3,673	2,253
– מימון	2,239	2,440
רווח נקי	13,449	2,299
ינואר־ספטמבר	**'94**	**'93**
סה"כ הכנסות	155,155	35,032
סה"כ הוצאות	144,442	29,273
– הנהלה וכלליות	10,336	7,443
– מימון	5,720	10,342
חלק ברווחי מוחזקות	2,449	12,054
רווח נקי	10,055	14,573
רווח למניה (ש"ח)	1.01	1.37
מחיר המניה (ש"ח)	16.08	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.34	
הון עצמי	132,071	
שווי שוק	163,000	

אל־קנית באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
סה"כ הכנסות	22,898	6,977
סה"כ הוצאות	21,645	6,140
– הנהלה וכלליות	2,097	611
– מימון	482	1,187
רווח לפני מס	1,253	857
רווח נקי	1,298	837
ינואר־ספטמבר	**'94**	**'93**
סה"כ מכירות	47,346	17,268
סה"כ הוצאות	48,849	18,244
– הנהלה וכלליות	5,129	2,191
– מימון	1,651	3,465
הפסד לפני מס	1,503	976
הפסד נקי	1,428	976
הפסד למניה (ש"ח)	0.09	0.06
מחיר המניה (ש"ח)	6.79	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.04	
הון עצמי	40,710	
שווי שוק	129,583	

הריבית לא תרד כל־כך מהר

מחיר הכסף

מרית גילת

בהתחשב במחיר הכבד ששילם המשק על הורדת הריבית המהירה בקיץ 93' – ספק אם הפעם ימהר הנגיד להתיר את הרסן

תיקון התשואות שאפיין את רוב חודש נובמבר המשיך גם בשבוע החולף, לאחר שבנק ישראל הודיע על העלאת הרי־בית השקלית ב–1.5% – קצת מעל השיעור שצפה השוק. בעק־בות זאת התיישר עקום התשו־אות לפדיון של צמודות המדד ברמה של 3.6%–3.7% בכל הטווחים – תשואות יפות, שכמותן לא פגשנו במחוזותינו מאז אמצע 94'.

האם, לאחר זמן רב בו הנבי־רו אפילו קופו"ג בטווח הקצר־בינוני, החלו השוקים לפזול גם לטווח הארוך.

נזכיר כי לאטרקטיביות הגלומה בתשואות הגבוהות נוספת ההשפעה של חוק מיסוי רווחי הון. בעטיה, לאג"ח בשוק המשני יש עדיפות מיסויית על פני אלה שיונפקו החל ב–1 בינואר 95'. למעט המלכ"רים, שיהיו הנפג־עים העיקריים של השפעת החוק על האג"ח, צפויים לאגור סחורה בכמויות גבוהות.

עם זאת, ראוי לציין, כי ביד־בש שבגרה הממשלה על השוק הראשוני צפויה הקלה מסוימת. מאחר שרבות מהוצאותיה מת־נקזות בדצמבר, החליטו במשרד האוצר להגביר את קצב הגיוסים באג"ח סחיר ממיליארד שקל בנובמבר ל–2.2 מיליארד שקל בחודש זה. את 94' כולה תסיים הממשלה עדיין עם גיוס נטו בכ–1.5 מיליארד שקל מפריד־נות הקרן. אבל בדצמבר עצמו היקף המכור יהיה גבוה מפריד־נות הקרן בכמה מאות מיליוני שקלים. בשבוע זה ההיצע יסת־כם ב–550 מיליון שקל: 130 שגיא, 130 גליל, 140 כפיר, 80 גלבוע ו–70 גילון.

אם האפיק המדדי מושך, הא־פיק השקלי עוד יותר אטרקטי־בי, במיוחד למאמינים בתחזיות האינפלציה של הבנקים. אלה מעריכים, כי 3 המדדים הבאים יעלו בשיעור בכ–3%, כלומר בשיעור שנתי של כ–12.5%. בהנחת אינפלציה שכזו, המק"מ בתשואה לפדיון של כ–17% משקף ריבית ריאלית של 5%.

אפילו הגלבועים זכו לשבחים מכמה מנהלי תיקים. על רקע התיסוף המתמשך בשער החלי־פין – והוסר הפופולריות של האפיק, שאיכזב את מאמיניו בש־נים האחרונות – התיישבו התש־ואות בדולריות על 7%.

הסוגיה המתבקשת היא, שהשוקים הסולידיים האפרו־רים הפכו לסופרמרקט מאוד עי־ניים, והפעם הראשונה זה שנים ארוכות – תחרות אמיתית לשר־קי המניות. מי שמחפש הוכחות להצהרה זו – שיתבונן במחזורי המסחר של האג"ח מאז יום שלי־שי האחרון, שהיו גבוהים משמ־עותית מאלו של המניות. על המגמה עצמה אין להתפלא: כאשר הריבית הריאלית במשק עולה – שוקי המניות נובלים ושוקי האג"ח פורחים. כך קורה בכל העולם, ואין סיבה טובה שלא יקרה גם אצלנו.

השאלה, כמובן, היא כמה זמן תימשך הריבית ברמתה הנוכ־חית. אחרי שנה שלמה שבה התעסק שוק ההון בסוגיה "מתי יעלה הנגיד את הריבית והב־מה", נעה המטוטלת בכיוון הה־פך. לפתע עסוקים כולם בספקולציות לגבי עיתוי הורדת הריבית. הבדיל עשות מנכ"ל הבנק הבינלאומי, שלמה פיופר־קובסקי, שאמר כי הריבית תרד כבר ב–1 לחודש הבא.

השינוי בהתייחסות הציבור נובע מכמה גורמים: ראשית, אחרי כמה חודשים שבהם העלי־את הריבית עברו בשקט יחסי, שב והשמעה הפעם התנגדות מצד משרד האוצר, ועוד יותר מכך – צמרת בנק ישראל הגב־תה באופן סמבי בסוגיה. שנית, בחודשים האחרונים התפ־תח קונצנזוס במחלקות הכלכלי־ות של הבנקים, כי קצב האינפלציה שנה קדימה יהיה בסביבות ה–12%. פירוש הדבר, שבניגוד לסוגיית 94' – שבה הריבית הריאלית במשק היתה שלילית – כיום הריבית היא ריאלית חיובית, ובשיעור גבוה. שלישית, רבים מאמינים כי העלאת הריבית יצרה הוסר שיר־וי משקל מול שער החליפין – הגנה שקיבלה ביטוי בבלימת התיסוף הניכר של השקל ביום רביעי וחמישי.

אלא שההערכה המתגבשת, כי הריבית צפויה לרדת בקרוב, מתעלמת מעובדה אחת – המשק עדיין רחוק בפועל מיעד האינ־פלציה של 8%–11% שנקבע לשנת 95' – ובמיוחד מהגבול התחתון של יעד זה.

הפער הזה, בין הקצב שאליו שואף בנק ישראל לבין קצב האינפלציה של 14.5% שבו אנו מצויים כיום, הוא שסייע למחל־קה המוניטארית לשכנע את הנ־גיד, כי חייבים לייקר שוב את הריבית; והוא שגרם לפרופ' פרנקל לדחות את הקריאה של מחלקת המחקר להמתין בקבלת ההחלטה עוד חודש.

אפשר, לצורך העניין, להמשי־ל את המדיניות המוניטארית לדיאטת הרזיה. כדי להוריד במשקל – צריך לאכול פחות. ואם המשקל לא יורד בקצב הר־צוי – יש לרסן עוד יותר את צריכת הקלוריות.

ברור, שאם מקטינים את כמות הקלוריות לאפס, אפשר גם להרוג את המטופל. אבל, מצד שני, גם כאשר הדיאטה מוכתרת בהצלחה, כדי לשמור על הקיים עדיין דרושה משמעת דיאטה קפדנית – הרבה יותר מאשר אצל אדם שמשקלו לא סבל ממשקל יתר. שכן, בדיאטה, אין דבר גרוע יותר מאשר העל־אות והורדות משקל תכופות.

וגם הנגיד, סביר שאינו מעו־ניין להתעתע בשוק על ידי מדי־ניות זיגזג של הריבית – שהרי המטרה בהורדת האינפלציה היא ליצור תנאי יציבות וודאות במשק. פירוש הדבר, שעל מנת להוריד את הריבית, זקוק בנק ישראל להוכחות מהשטח, כי האינפלציה מתייצבת שוב ברמה נמוכה יותר. מדד נובמבר, שיו־פרסם בעוד שבועיים, לא יביא בחשבון כלל את השפעת העלא־ת הריבית האחרונה, שנכנסה לתוקפה רק בדצמבר. לכן, גם אם יהיה מדד זה נמוך – ספק אם תהיה סיבה להוריד את הריבית. העובדה שבשל בעיית מחירי הירקות והפירות הוא צפוי להי־ות דווקא גבוה (בשבוע החולף תיקן שוב בנק הפועלים את תחז־ית נובמבר ל–1.2%) מאפשרת לפסול אפשרות זו.

מדד דצמבר אמור להיות נמוך יחסית – כ–0.7% – אבל מדיניות הרי לא בונים על פי מדד בודד. התחזיות לגבי מדד ינואר, לעומת זאת, מדברות על מדד גבוה יחסית – מטעמים עונתיים. וכך, בלי משים, הגענו כבר לאמצע חודש פברואר.

כאן המקום להזכיר את הלקח שלמד פרופ' פרנקל בקיץ 93'. עד סוף יוני ישבה הריבית בשי־עור של 12%. הציבור צעק חמס, וגם בבנק ישראל השתכנעו, כי קצב האינפלציה יורד לסביבות ה–8%. בעקבות זאת, החל בה־פחתות ריבית שהגיעו לשפל של 9% בסוף אוגוסט – מדיניות שבדי־עבד התבררה כהרסנית. המשק הוצף בכסף זול, הבורסה התנפחה כמו בלון והתפוצצה וקצב האינפלציה דהר והרה לשיעור של 15%. העלאת הרי־בית האחרונה רק מוכיחה, כי הבעיה עדיין לא מוגרה. יש אי־פוא להניח, כי הפעם הנגיד לא ימהר כל־כך להתיר את הרסן.

ריבית בנק ישראל	
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע)	17.01%
ריבית דביטורית	
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, לא כולל עמלות בנקים)	16.88%
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, כולל עמלות)	17.50%
אשראי בריבית קבועה, אקטיבי	19.00%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אקטיבי	25.50%
ריבית קרדיטורית	
פק"מ ליום – 50 עד 100 אלף ש"ח	13.40%
פק"מ ליום – חצי מליון ש"ח	13.90%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף ש"ח	14.30%
מק"מ לחודשיים	17.15%
מק"מ לשנה	16.95%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	1.90%
אג"ח צמוד מדד ל־5 שנים (נטו)	2.20%
אג"ח צמוד מדד ל־10 שנים (נטו)	2.00%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל־3 חודשים	6.250%
שטרלינג – ליבור – ל־3 חודשים	6.229%
מארק – ליבור – ל־3 חודשים	5.313%

לקחנו את Lotus 1-2-3 גליון החישוב האלקטרוני הטוב בעולם, והוספנו לו SmartSuite – סוויטה שלמה של יישומים משרדיים. חשוב, מה אתה עושה בשבוע עבודה רגיל? מכתבים, תזכורות, דוחות, טבלאות, גראפים, מצגות, הרבה טלפונים, דואר, פקסים... הסוויטה של לוטוס חשבה על הכל. פתרון לכל צורכי המחשוב שלך או של עמיתיך המכיל 7 יישומים מובילים בתחומם בעולם.

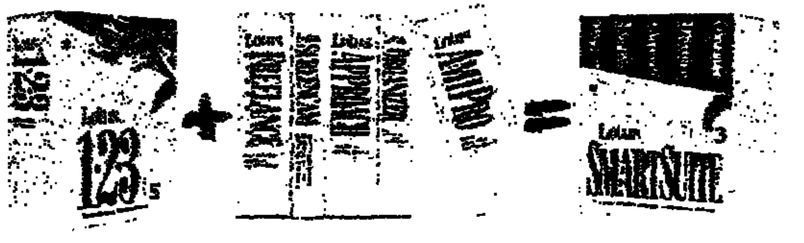

Lotus 1-2-3/5
מכיל חידושים רבים וביניהם תבניות – SmartMasters יישומי גליונות לעבודה. Assistants – כלי עזר חכמים לניצול מרבי של התוכנה. תמיכה ב–OLE2 – ובתכונת 'גרור והטל'. אינטגרציית נתונים מרהיבה עם מסד הנתונים Approach ליצירת דוחות, כספים, מדבקות ואף ניתוח דינמי CrossTabs. דואר אלקטרוני וניתוב טפסים ומידע.

Approach 3
מציג יכולת מרשימה של קלות שימוש במסד נתונים טבלאי, יצירת דוחות ב–Wysiwyg אמיתי, כלי עזר ליצירת טפסים, מכתבים, מדבקות וניתוח מורכב של נתונים. אינטגרציה חדשנית עם לוטוס 1-2-3, יצירה ושילוב גרפים, קשר שקוף דו–כיווני עם מסדי נתונים ומערכות עבודה ללא תהיות.

Freelance Graphics 2.1
מציע תהליך ייחודי בן 3 צעדים ליצירת מצגות עסקיות, טבלאות, גרפים, ואף שילוב איורים ומולטימדיה – קול, וידאו ואנימציה. כלי ניהול חדשים וקלות שימוש ביצירת דוחות, הדפסות, שקפים ומצגות ממוחשבות מרהיבות.

Organizer 1.1
היומן היחיד המחקה בדיוק את היומן השולחני שלך. קלות ויעילות בקישור בין חלקי מידע ביומן, תכנון רב־שנתי, אלפון כתובות, חייגן אוטומטי וטיוטון לכתיבת מסמכים. הדגמה נגישה ואינטגרציה קלה ופשוטה עם שאר יישומי הסוויטה המשרדית של לוטוס.

ScreenCam
ערכה להכנת סרטוני קול תמונה באמצעות לכידה (Capture) של מסכים. מעניק לך שירות HELP אישי ובקבוצות, היחיד המצלם בכסים במעבר בין כל יישום חלונות.

דגש + AmiPro
מעבד התמלילים שמותה בעברית להלוגות. יצירת מסמכים מרהיבים, ממכתבים ועד מבוקים. אפשרות להוספת טבלאות, תמונות ומסמכים ממעבדי תמלילים אחרים. ובנוסף, מעבד התמלילים מדגם AmiPro.

SmartCenter
'מבקרה' לכל שירותי המידע והקישור בין יישומי הסוויטה המשרדית. לבקשתך, תקבל דפי מידע לביצוע משימות ייחודיות, הפעלה Tutorial ועזרה דרך להכרת הסוויטה. אפשרות לשתול כל יישום, לעבור במהירות ובקלות ביניהם ואף להפעיל Help לסיוע.

כעת במחירי היכרות:
(עד גמר המלאי)
עדכון מכל גליון ללוטוס 123/5 $149 (523 ש"ח כולל מע"מ)
כולל 123/4 בעברית $175 (614 ש"ח כולל מע"מ)
עדכון SmartSuite 3 – $295 (1035 ש"ח כולל מע"מ)
לקבלת ערכת מידע ודיסקט פולסיסמה לגליון 1-2-3/5 לסוויטה המשרדית, SmartSuite 3, התקשר ללוטוס ישראל

MicrosoftOFFICE	LotusSMARTSUITE
EXCEL	LOTUS 1-2-3
WORD	דגש + AMIPRO
POWER POINT	FREELANCE
MAIL	APPROACH
	ORGANIZER
	SCREEN CAM

במחיר היכרות $295

Lotus®

עסקים עוברים לסוויטה

לוטוס ישראל
חילן (1989) בע"מ
רח' המסגר 12, ת"א
טל: 03-6383239
פקס: 03-371977

[illegible]

הפירות הראשונים – מחיקות וחובות מסופקים

מאת גלית חמי

חברות לא מעטות חששו מעבר להפסדים כבדים ברבעון השלי־שי של השנה. התופעה בולטת בעיקר בקרב חברות חדשות שהונפקו לפני כשנה כחברות בוסר, גייסו כסף מהציבור, ביצ־עו השקעות רבות בכניסה לפעי־לות חדשה או להשקעות, ושנה מאוחר יותר נאלצו להפריש את מרבית כספי ההשקעה לחובות אבודים, וכתוצאה מכך לאבד מקורות הכנסה, ולעבור להפס־דים.

דרכו של צבר הזמנות למזומנים אינה תמיד סוגה בשושנים – בין יום יכול צבר ההזמנות להפוך לחוב מסופק או אבוד, וכאשר מדובר בחברות קטנות המצב עלול להיות קריטי לגבי המשך פעילותן

שלוש הדוגמאות בולטות הן – טריידאינב, שמחקה ברבעון השלישי של השנה חוב של כמיליון שקל; אוקי דוק, שפנתה להלי־כים משפטיים לאחר שהלוואה בהיקף של כחצי מיליון דולר שנתנה לשלמה קריב לא נפרעה, ובלרון שנאלצה להפריש בדו"חותיה הכספיים לינואר־ספ־טמבר כמיליון שקל בגין שתי אחזקותיה שהמשך קיומן כעסק חי מוטל בספק רב.

שלא במקרה מדובר בשלוש חברות צעירות שהחלו את דרכן בבורסה בתחילת 93', והיוזמו למשקיעים על השקעות ויזמויות בתחומים חדשים. כאן אולי המ־קום לתת את הדעת אל רשימות ההזמנות והתוכניות ואל סעיף "הלקוחות" ברכוש השוטף במאזן החברות.

אין בדברים אלו רמיזה כלשה־י לכך שצבר הזמנות הוא מדי־מה נוספת של חברות בורסאיות להציג תמונה מעוותת לגבי היק־פי פעילותן או התפתחותן העס־קית. אולם כדאי להתייחס לצבר הזמנות כאל גלגל ראשון בשלי־בי התפתחות חברה – מה שאינו מעיד בהכרח על התפתחותה – בשלב הראשון מגייסים כמה מיליוני שקלים מהציבור, בשלב השני מתחילים למכור או להשק־יע, מוכרים סחורה, ורושמים חשבוניות, מנפחים את היקף הה־כנסות ובמקביל, במרבית המק־רים, מנפחים גם את סעיף "הלי־קוחות והחייבים".

אולם דרכו של צבר הזמנות למזומנים אינה תמיד סוגה בש־ושנים. שלוש הדוגמאות שתובאו כאן מתארות כיצד יכולים צבר הזמנות והשקעות להפוך בין יום לחוב מסופק או אבוד, וכאשר מדובר בחברות קטנות המצב עלול להיות קריטי לגבי המשך הפעילות.

טריידאינב – העוסקת בשיווק ציוד ומכשור רפואי – הציגה בסוף 93' היקף הכנסות של כ–5.3 מיליון שקל. תשעה חודשים מאוחר יותר התברר, כי מרבית המכירות של החברה, כ–3.2 מי־ליון שקל, היו ללקוח מרומניה, שלרוע המזל לא הצליח להיפטר מהסחורה.

טריידאינב מספקת לנו הסב־רים על שינויים בסיווג הסחורה שנעשו על ידי משרד הבריאות ברומניה, אלא שבשורה התחתו־נה היא נאלצה למחוק בשלב זה כמיליון שקל מהחוב, תוך שהם מעריכים כי יתרת החוב ניתנת לגבייה. אולם רואה החשבון של החברה, שלמה זיו, כבר מכין אותנו לאפשרות כי גם במקרה זה לא תעמוד רומניה לצידה. בבאורים לדו"חות הכספיים מצ־יינת החברה, כי "קיימת אפשרות כי בשל מחסור במטבע חוץ ברומניה לא תתאפשר משיכת כספים במטבע חוץ מחוץ לרומ־ניה".

טריידאינב הציגה בסוף 93' היקף הכנסות של כ–5.3 מיליון שקל, רובו מלקוח מרומניה. תשעה חודשים מאוחר יותר היא מחקה כמיליון שקל לאחר שהתברר, כי לרוע המזל, אותו לקוח לא הצליח להיפטר מהסחורה

נראה כי טריידאינב איבדה את הלקוח העיקרי, אם לא היח־יד, שלה – מה שבא כבר לידי ביטוי בהיקף פעילותה בתשעת החודשים הראשונים וברבעון השלישי של השנה לעומת התק־ופות המקבילות אשתקד.

היקף הכנסותיה של החברה צנח ללמטה ממיליון שקל ברב־עון השלישי של השנה, ולכ–1.7 מיליון שקל בתשעת החודשים של השנה; הכנסות אלה מקורן בעיקר מ"פעילות מסחרית בבו־לגריה". וכך, כשנה לאחר הנפק־תה מאבדת החברה כ–70% מהיקף מכירותיה ועוברת להפ־סד תפעולי.

טריידאינב – בדומה לחברות רבות שכשלו בעסקים ריאליים – תפנה, כפי הנראה, לאלטרנט־יווה היחידה ששמורה לחברות מסוגה – לעסקי השקעות. לחב־רה אחזקות בירומה, שבבעלות ליפשס מאיר; בטורקודה, שבבע־לות קיטאל; ובקווי אשראי. היקף ההשקעות – כ–2.4 מיליון שקל.

יובל רן, מבעלי השליטה בקו־וי אשראי, כבר הבטיח כי הוא עומד להשתלט על יוחמה ודור קודה; ייתכן כי ההשתלטות תתב־צע באמצעות טריידאינב. לעת עתה רשמה טריידאינב הפסד של כ–2 מיליון שקל מאחזקות אלה.

קבוצת רן בעלת נטייה לגילוי עריות – הנוהגת לקנות חברות במשפחה – רשמה הפסד גדול על החזקתיה של נביגטור. ההפסד של נביגטור מהחזקותיה בטורקודה (29%) ובנביגטור בו"לין (50%) הסתכם נכון לסוף נובמבר 94' בכ–5 מיליון שקל. ברבעון השלישי של 94' רכשה נביגטור כ–14% מאספיר שרש־מה מאז הרכישה ירידה של כ־40%.

חברה נוספת הזוכה לתמיכה מקווי אשראי היא אוקי דוק. לא־חר ניסיון להיכנס כשותפה בעס־קי קרקעות, החליטה אוקי דוק ברבעון הקודם לסגת מהרעיון.

אלא שהפכפכות זו עלולה לע־לות לה ביוקר. לאחר שהעמידה לרשות שלמה קריב הלוואה בהי־קף של כ–520 אלף דולר, שנית־נה לו כחלק מהסכם השותפות, התברר לה כעת כי ההלוואה לא נפרעה. אוקי דוק נאלצה לפנות להליכים משפטיים לגבית הס־כום הכולל ריבית פיגורים של כ–120 אלף שקל.

השקעה נוספת שתיכננה אוקי דוק לבצע היתה בעסקי הטוסט־לחם בקווסטון. אולם במהלך הרבעון השלישי שינתה כנראה את דעתה והחליטה שלא לחדש את הערבות שנתנה בהי־קף של כ–300 אלף דולר לצורך התקשרות זו.

קווי אשראי נחלצה גם במקרה זה לעזרתה של החברה, ומכרה לה את עסקי הליסינג של החברה תמורת 400 אלף דולר, ותשלום כל תוכנתיה של ליסינג לחברת קווי אשראי המסתכמים בכ–9 מיליון שקל. בשלב זה אין לאוקי דוק הכנסות, אלא יתרת חוב של כ–4 מיליון שקל לפרעון הוצאות הנהלה שנצמחות מרבעון לרב־עון.

החברה השלישית ברשימה – בלרון, שבבעלות אביבה פיש, ביצעה מאז הנפקתה השקעות בשתי חברות – שתיהן פשטות את הרגל. בלרון נאלצה להפריש ברבעון השלישי של 94' כמוני מיליון שקל, ומתחילת השנה כמיליון שקל, בגין אחזקותיה בחברת רמקו גרי (50%) ובחברת רוס תבור (50%) המצויות שתיהן במצב של סכנת קיום. בלרון די־ווחה, כי הסכומים אותם הפרישה אינם סופיים וכי במידה והמחלו־קות הקיימות בין בעלי המניות של רמקו לא ייפתרו היא תאלץ בעתיד להפריש סכום נוסף של כ–25 אלף דולר. בנוסף, היא עלולה להפריש סכומים ניכרים נוספים במידה שמאמצי השיווק של רוס תבור לא יעלו יפה.

מלבד השקעותיה הריאליות הכושלות גרם לחברה הפסד של כמיליון שקל מהשקעותיה בבו"ע בינואר־ספטמבר השנה.

לעת עתה, מגמה בלרון נתיבי השקעה נוספים: החברה הודיעה כי התחייבה לרכוש 500 אלף מניות של חברת כללי לפיתוח תמורת 500 אלף דולר.

כללי פיתוח מתכוננת לבצע השקעות ב"חברות בעלות פוטנ־ציאל צמיחה, יכולת ניהול ויזמ־רון מוכחן בענף בו הן פועלות. ההשקעות תהיינה לטווח בינוני הארוך, תוך העדפת השקעה שיש סיכוי גבוה למימושה בזמן סביר הנתון".

אוקי דוק באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות מימון	223	326
הוצאות הנהלה	329	149
רווח לפני מס	(106)	177
רווח נקי	(106)	106
ינואר־ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות מימון	(1,562)	545
הוצאות הנהלה	712	180
רווח לפני מס	(2,274)	365
רווח נקי	(2,474)	221
רווח למניה (ש"ח)	(4.041)	0.459
מחיר המניה (ש"ח)	30.51	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(4.282)	
הון עצמי	8,660	
שווי שוק	18,600	

טריידאינב באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	882	2,689
רווח גולמי	278	617
הוצאות הנהלה	378	701
הפסד תפעולי	91	83
רווח נקי	(153)	44
ינואר־ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות	1,702	5,187
רווח גולמי	405	1,178
הוצאות	2,426	1,121
רווח תפעולי	(2,021)	57
רווח נקי	(3,280)	41
רווח למניה (ש"ח)	(7.00)	0.09
מחיר המניה (ש"ח)	17.01	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(6.94)	
הון עצמי	3,900	
שווי שוק	7,800	

בלרון באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	132	391
הוצאות הנהלה	142	29
הוצאות מימון	104	260
רווח תפעולי	(614)	100
רווח נקי	(614)	100
ינואר־ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסה	–	652
הוצאות הנהלה	290	97
הוצאות מימון	88	391
רווח תפעולי	(2,467)	489
רווח נקי	(2,467)	158
רווח למניה (ש"ח)	(4.981)	0.320
מחיר המניה (ש"ח)	9.96	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(4.9)	
הון עצמי	4,745	
שווי שוק	4,800	

مكبر من الأصل

هكذا من الأصل

בר-אילן חברה למחקר ופיתוח בע"מ
המרכז להשתלמות בניהול
אוניברסיטת בר-אילן

מסתיימת ההרשמה לקורס המעשי

ניהול תיקי השקעות

הקורס מכין את תלמידיו לעמידה בדרישות החוק החדש לרישוי יועצי השקעות.

נושאי הלימודים: מניות, אג"ח, כתבי אופציה, אג"ח להמרה, מעו"ף, מס"ת, פקדונות, שווקים בינלאומיים, ניתוח דוחות פיננסיים וניהול תיקי השקעות.
משך הלימודים כ-7 חודשים, 300 שעות.

מחזור ל"ו: מועד הפתיחה 9 בדצמבר 1994

הלימודים יתקיימו ביום ו' בבוקר ובערב נוסף באמצע השבוע.

לפרטים: 03-6357262 ,03-5343613 ,03-5351362 פקס.

שווקים

עליות בוול סטריט; נמשכת ההתחזקות בדולר

נתונים על שיעור אבטלה נמוך בארבע שנים והערכות על עלייה ברווחיות החברות הביאו בסוף השבוע לעליות בוול סטריט. הדולר המשיך להתחזק בעולם בציפייה להעלאת ריבית נוספת בארה"ב

מאת יואב קדר

וול סטריט

חל סטריט הגיבה בסוף השבוע בעליות מחירים לנתונים על שיעור האבטלה הנמוך ביותר בארה"ב מזה ארבע שנים.

לאחר שביום חמישי איבד מדד דאו ג'ונס 36 נקודות בעקבות פרסום מדד מנהלי הרכש, בחרו המשקיעים להתייחס לירידה באבטלה בחיוב – בעיקר לאחר שמהנתונים עלה כי השכר הממוצע לשעה ירד ב-2 סנט.

שיעור האבטלה לנובמבר הסתכם ב-5.6% ובמהלך החודש נוספו כ-350 אלף משרות, לעומת צפי לתוספת של 240 אלף משרות.

מדד דאו ג'ונס, שרשם ירידות במשך רובו של היום, טיפס בשלבי המסחר המאוחרים עד לעלייה של 44.75 נקודות בסיום (+1.2%). מדד הנאסד"ק עלה בשיעור מתון יותר של 0.6%.

את עיקר השינוי במגמת המסחר במניות ביום שישי, ייחסו ברוקרים להתנהגות שוק איגרות החוב הארוכות, שהפתיע בעליות לאחר פירסום הירידה באבטלה – מה שבו"כ מלבה חששות מאינפלציה.

מי שחיפש עוד סיבות לאופטימיות הזהרה צריך גם את אישור הסכמי גאט"ט בסנאט ביום שישי. לעליות בסיום המסחר תרמו גם פקודות קנייה ממוחשבות של משקיעים – בעיקר למניות הבכירות. כמו כן הוסיפו לעליות התחזקות בדולר ושיפור במחירי הסחורות. את המגמה בבכירות הובילו ג'נרל אלקטריק ודופונט.

מניות נוספות שבלטו במסחר היו Whirlpool עם ירידה של כ-4% בעקבות ידיעות על חקירה של משרד המשפטים האמריקאי בנבירה; ומניות יצרנית המזון Quaker Oats עם עלייה של כ-4% בשל שמועות כי קוקה קולה קונה למעלה מ-5% ממנה.

פעילות ערה בשוק האופציות נרשמה באינטל ובב"י Best Buy. ההידרדרות במחירה של מניית בסט ביי נבלמה ביום שישי, לאחר נפילה של כ-25% יום קודם לכן.

בסיכום שבועי עלה מדד דאו ג'ונס ב-37 נקודות לאחר ירידה של 107 נקודות בשבוע קודם.

ריביות

מיד לאחר פירסום הנתונים על הירידה באבטלה בארה"ב העריכו אנליסטים כי לאור האצה בצמיחה הכלכלית ייאלץ הפדרל רזרב לבצע העלאה נוספת בשיעור הריבית במשק האמריקאי.

עדות להערכה הזאת ניתן היה לראות בהתנהגות סדרות האג"ח השונות בוול סטריט ביום שישי – ירידות בקצרות ועליות באג"ח הארוכות. התשואה באג"ח ל-30 שנה ירדה שוב אל מתחת לקו ה-8% ונסגרה על 7.91%.

הירידות בקצרות הוסברו בחשש משקיעים מפני העלאה קרובה בריבית. העליות באג"ח הארוכות מעידות, בין השאר, על התמתנות חששות אינפלציוניים בטווח הארוך יותר.

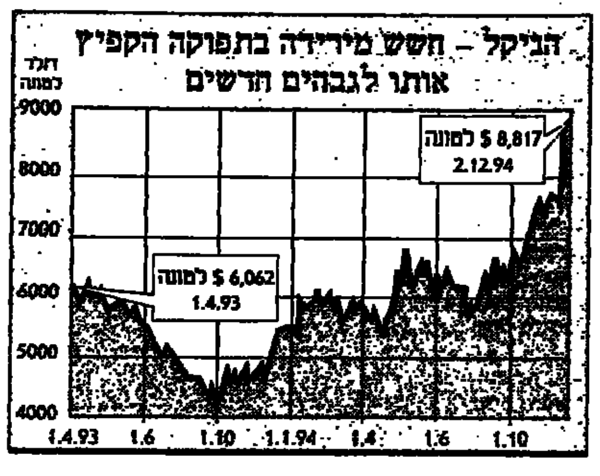

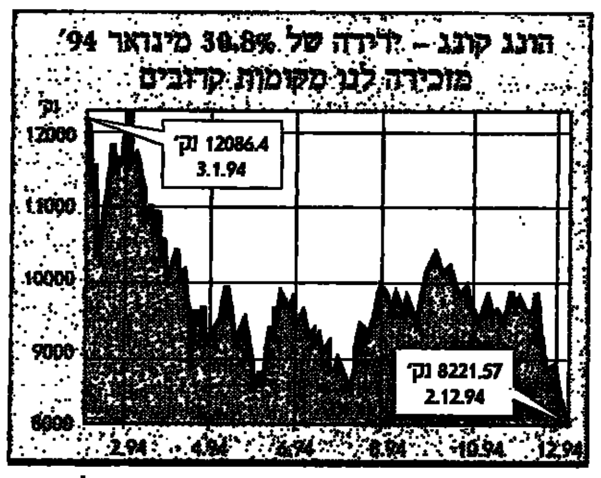

אירופה

הבורסות המרכזיות באירופה נסחרו במגמה מעורבת, כשלונדון ופרנקפורט ירדות ומולך עולות ציריך, פאריס ואמסטרדם.

בלונדון נמשכו ירידות המחירים התנות של יום קודם ומדד פיננשל טיימס איבד ביום שישי 22.3 נקודות.

המסחר היה עצבני הושפע מנתוני האבטלה האמריקאים, כשמשקיעים חוששים כי הריבית באנגליה תעלה בעקבות העלאת ריבית אפשרית בארה"ב. ביום רביעי פורסם כי עלות הייצור באנגליה הגיעה לרמתה הגבוהה ביותר ב-3 השנים האחרונות.

עם זאת, העריכו סוחרים כי השוק בלונדון יינסה להתאושש מהר, כשתשומת הלב תופנה לנתונים כמו כמות הכסף התפוקה התעשייתית, שיתפרסמו השבוע.

בלטו בעליות מול השוק היורד מניות חברות החשמל השונות לאחר ש-Seeboard הודיעה על חלוקת דיוידנד גבוה ביום חמישי. אנליסטים העריכו כי העלייה במניות הסקטור תימשך.

בסיכום שבועי ירד מדד פיננשל טיימס ב-16 נקודות, לאחר פתיחה חיובית בתחילת השבוע.

בפרנקפורט נרשמה ביום שישי ירידה של 5.3 נקודות במדד הדקס. עם היוודע הנתונים מארה"ב רשם המדד ירידה חדה יותר אך שיפר מאוחר יותר בעקבות היצירות בשוק האג"ח המקומי.

מזרח רחוק

בטוקיו המשיכה הבורסה לדשדש ביום שישי בעוד הונג קונג רושמת ירידות חדות. מדד ניקיי נסגר כמעט ללא שינוי עם ירידה מועטת של 0.08%.

בהונג קונג ירד מדד האנג סנג ב-209 נקודות או 2.48% לאחר שהגיע במהלך היום לרמות נמוכות יותר. ההתאוששות הקלה בסיום באה בעקבות "ציד מציאות" וקניות שיוחסו בעיקר לקרנות פנסיה.

סוחרים אמרו כי לחץ המכירות נבע מחששות לגבי נתוני האבטלה שפורסמו מאוחר יותר בוול סטריט, וממכירת מניות של קרנות נאמנות כדי להצטייד במזומנים כהכנה לפדיונות. אותם סוחרים ציינו כי רמת התמיכה הבאה של השוק היא בכל הנראה סביב 7,800 נקודות.

בגרף "הארץ" אפשר לראות הבוקר את ההידרדרות של הבורסה בהונג קונג השבוע – הירידות נמשכות של 30% מאז תחילת השנה שמזכירה לנו "אירועים גיאוגרפים" קרובים יותר.

סחורות

בסוף השבוע נמשכה ההתחזקות במחירי המתכות התעשייתיות, כשאת הסיפור המרכזי ממשיך לספק הניקל. הניקל זינק ביום שישי ב-8% והגיע לרמתו הגבוהה ביותר מזה 3.5 שנים.

הזינוק האחרון בניקל מיוחס לחששות מירידה של 30%-50% בתפוקת הניקל בנורילסק, שבסיביר. במהלך המסחר בלונדון עלה הניקל אף למחיר של 9,000 דולר לטונה אך הפסקה אוטומטית של פקודות קנייה הביאה לרגיעה במחיר בסיום.

בגרף "הארץ" אפשר לראות את הזינוק בניקל, מרמות נמוכות יותר של 7,540 דולר לטונה בתחילת השבוע. סוחרים העריכו ביום שישי כי ייתכן והניקל "יכבוש" רמות גבוהות יותר של 10,000 דולר לטונה השבוע.

מחירי הזהב והכסף התייצבו לאחר הירידות של יום חמישי.

מטבעות

בסוף השבוע, מעודד מהערכות על העלאת ריבית ומנתוני הצמיחה בארה"ב, המשיך הדולר האמריקאי להתחזק מול הין והמטבעות האירופיים.

הדולר התחזק מול המטבע היפני בכ-1.2% וחצה את קו ה-100 ין. התחזקות של כ-0.4% נרשמה מול המארק והלישט"ט.

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הסטיות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.11965	6.14
פרנק בלגי	20.561	5.89
מארק גרמני	1	5.81
לירה אירית	2.4215	5.48
פרנק צרפתי	3.4314	3.14
כתר דני	3.9122	2.94
אסקודו פורטוגלי	102.16	2.11
פזטה ספרדית	83.52	0

שערי חליפין בניו יורק

מטבע	קניית	פורוורד 3 חודשים קנייה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.581	1.58	1.5767
פרנק שווייצרי	1.334	1.3333	1.3266
לישט"ט*	1.5605	1.56	1.5606
ין	100.65	100.6	100.62
דולר קנדי	1.3711	1.3705	1.3702
פרנק צרפתי	5.4116	5.4096	5.4088
אקי*	1.2083	1.2073	1.2089
ד' אוסטרלי*	0.7693	0.7688	0.7661
ד' סינגפור	1.472	1.471	1.4678
לירטה	1621	1620	1620.59

*במטבע דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חודי	6 חודי	שנה
דולר	6.375%	6.766%	7.453%
שטרלינג	6.302%	6.792%	7.500%
ין	2.375%	2.500%	2.688%
פר"ש	4.094%	4.281%	4.609%
מארק	5.330%	5.375%	5.683%
אקו	6.000%	6.188%	6.688%
פר"צ	5.625%	5.813%	6.250%
גילדן	5.350%	5.440%	5.790%
ד' קנדי	6.180%	6.810%	7.620%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.50%

יורודולר – פרנקפורט

תקופות	דולר	מארק
3 חודשים	6.370%	5.310%
6 חודשים	6.750%	5.370%
1 שנה	7.370%	5.680%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.80%
שנה	7.00%
10 שנים	7.81%
30 שנה	7.91%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-30.12.93
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3745.62	44.75	1.21%	3755.04	3680.68	-0.23%
	S&P 500	453.3	4.38	0.98%	453.31	448	-2.83%
טוקיו	ניקיי 225	18998.3	-15.3	-0.08%	19080.22	18946.99	9.08%
הונג קונג	האנג סנג	8221.57	-209.23	-2.48%	8361.07	8135.64	-30.84%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2189.02	-40.33	-1.81%	2227.85	2186.17	-9.76%
לונדון	FTSE 100	3017.3	-22.3	-0.73%	3030	3011.6	-11.73%
פרנקפורט	דקס	2038.51	-8.08	-0.39%	2042.24	2035.86	-10.07%
פאריס	CAC 40	1982.71	18.76	0.96%	1983.23	1957.09	-12.58%
מילנו	MIBTEL	10091	-36	-0.36%	10130	10066	0.91%
ציריך	SMI	2577.5	1.5	0.06%	2577.7	2556.9	-12.86%
אמסטרדם	EOE	410.01	1.83	0.45%	410.92	406.78	-1.03%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב דצמ' (דולר לאונקייה)	375.5	-3.1
כסף דצמ' (סנט לאונקייה)	468.9	-21.8
פלטינה ינואר (דולר לאונקייה)	408.2	-8.9

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	379.5
כסף (דולר לאונקייה)	4.93
פלטינה (דולר לאונקייה)	405
פלדיום (דולר לאונקייה)	155.25

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ינואר	104.95	-0.65
כותנה מרס	82.84	1.48
קפה מרס	.161	-0.7
קקאו מרס (דולר לטונה)	1236	5
סוכר מרס	14.29	-0.15

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ינואר (סנט לבושל)	562.75	6
חיטה מרס (סנט לבושל)	391.25	3.75
תירס מרס (סנט לבושל)	225.5	1.75
בקר חי פברואר (סנט לליברה)	68.1	0.225

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2984.5
בדיל ספוט (דולר לטונה)	6155
עופרת ספוט (דולר לטונה)	652
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1142.8
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1918.5
ניקל ספוט (דולר לטונה)	8817

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.4
ברנט פברואר	16.4
דובאי ספוט	15.8
מורבן ספוט	14.95
טקסס קרוד ספוט	17.81
נפט להיסקה ספוט	46.1

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)
איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להודרה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	162
נפטא פ"ב	171

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ינואר (דולר לטונה)	2835	-89
קקאו דצמ' (לי"ש לטונה)	941	13
גומי ינואר (דולר לקילו)	138	2.75

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
227.71	-1.93	-0.84%

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 2.12.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קנייה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קנייה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קנייה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קנייה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קנייה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קנייה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת החודש	מתחילת שנה נומינלי	ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.94	3.08	2.95	3.09	2.95	3.08	2.9995	3.0418	2.9970	3.0393	2.9982	3.0398	3.0250	0.13%	-0.20%	1.31%	-10.74%
1 מארק גרמני	1.87	1.95	1.88	1.97	1.87	1.96	1.9032	1.9301	1.9040	1.9310	1.9002	1.9266	1.9208	-0.30%	-0.47%	11.61%	-1.66%
1 לירה שטרלינג	4.60	4.82	4.63	4.84	4.67	4.89	4.7032	4.7695	4.6934	4.7597	4.7029	4.7683	4.7397	0.12%	0.01%	7.40%	-5.38%
1 פרנק צרפתי	0.54	0.57	0.54	0.57	0.54	0.57	0.5560	0.5638	0.5554	0.5633	0.5559	0.5637	0.5601	-0.34%	-0.50%	10.56%	-2.59%
100 ין יפני	2.95	3.09	2.96	3.09	2.96	3.10	3.0131	3.0599	3.0023	3.0448	3.0114	3.0533	3.0349	-0.47%	-0.81%	13.66%	0.15%
1 גילדן הולנדי	1.67	1.75	1.67	1.75	1.67	1.75	1.7020	1.7260	1.6985	1.7225	1.6969	1.7205	1.7151	-0.34%	-0.48%	11.49%	-1.77%
1 פרנק שווייצרי	2.21	2.32	2.22	2.33	2.22	2.32	2.2570	2.2888	2.2534	2.2852	2.2559	2.2873	2.2741	-0.26%	-0.21%	12.79%	-0.62%
1 כתר שוודי	0.39	0.41	0.39	0.41	0.39	0.41	0.3964	0.4020	0.3966	0.4023	0.3963	0.4019	0.4005	-0.42%	-0.10%	11.72%	-1.57%
1 כתר נורבגי	0.43	0.45	0.43	0.45	0.42	0.45	0.4379	0.4441	0.4371	0.4433	0.4366	0.4427	0.4413	-0.38%	-0.38%	11.10%	-2.11%
1 כתר דני	0.48	0.50	0.48	0.50	0.47	0.50	0.4874	0.4943	0.4864	0.4934	0.4874	0.4942	0.4912	-0.26%	-0.32%	11.33%	-1.91%
1 מארק פיני	0.60	0.63	0.60	0.63	0.60	0.63	0.6136	0.6223	0.6127	0.6214	0.6135	0.6221	0.6181	-0.50%	-0.79%	19.67%	5.44%
1 דולר קנדי	2.13	2.23	2.14	2.24	2.13	2.24	2.1764	2.2071	2.1759	2.2067	2.1736	2.2039	2.1959	-0.01%	-0.08%	-2.30%	-13.92%
1 דולר אוסטרלי	2.24	2.37	2.23	2.39	2.23	2.37	2.3003	2.3328	2.3084	2.3410	2.2986	2.3306	2.3224	0.17%	-0.25%	14.79%	1.14%
1 ראנד דרא"פ	0.74	0.86	0.61	0.86	0.66	0.84	0.8417	0.8536	0.8407	0.8526	0.8399	0.8516	0.8488	-0.22%	-0.53%	-3.40%	-14.89%
10 פרנק בלגי	0.91	0.95	0.90	0.96	0.90	0.95	0.9268	0.9398	0.9261	0.9392	0.9241	0.9370	0.9340	-0.32%	-0.50%	12.98%	-0.46%
10 שילינג אוסטרי	2.65	2.78	2.66	2.78	2.65	2.78	2.7044	2.7426	2.7022	2.7404	2.6994	2.7369	2.7287	-0.29%	-0.47%	11.47%	-1.79%
1000 לירטה איטל	1.81	1.92	1.82	1.93	1.84	1.93	1.8556	1.8817	1.8546	1.8808	1.8567	1.8825	1.8702	-0.28%	-0.27%	7.16%	-5.58%
100 פזטה ספרדית	2.22	2.37	2.26	2.40	2.24	2.35	2.2831	2.3153	2.2791	2.3113	2.2839	2.3157	2.3010	-0.34%	-0.54%	9.93%	-3.15%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.6330	3.6842	3.6320	3.6833	3.6286	3.6791	3.6666	-0.29%	-0.47%	9.98%	-3.10%
1 דינר ירדני	4.17	4.43	4.14	4.42	---	---	---	---	---	---	---	---	4.3106	0.13%	-0.20%	3.11%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0181	0.56%	0.00%	2.84%	---
1 לירה מצרית	0.86	0.91	0.85	0.91	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9680	0.13%	-0.20%	2.91%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3310	3.3780	3.3278	3.3747	3.3283	3.3745	3.3587	-0.04%	-0.30%	5.50%	-7.05%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 2.12.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפאני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6382	1.5749	0.9967	1.3302	5.4008	1.7637	1.6175	3.2388
1 לירה שטרלינג	1.5668	---	2.4676	1.5617	2.0842	8.4622	2.7635	2.5343	5.0746
1 מארק גרמני	0.6350	0.4053	---	0.6329	0.8446	3.4294	1.1199	1.0271	2.0565
100 ין יפני	1.0033	0.6403	1.5800	---	1.3345	5.4185	1.7695	1.6228	3.2494
1 פרנק שווייצרי	0.7518	0.4798	1.1839	0.7493	---	4.0602	1.3259	1.2160	2.4348
1 פרנק צרפתי	0.1852	0.1182	0.2916	0.1846	0.2463	---	0.3266	0.2995	0.5997
1 גילדן הולנדי	0.5670	0.3619	0.8929	0.5651	0.7542	3.0621	---	0.9171	1.8363
1000 לירטה איטל	0.6182	0.3946	0.9737	0.6162	0.8224	3.3390	1.0904	---	2.0024
10 פרנק בלגי	0.3088	0.1971	0.4863	0.3078	0.4107	1.6676	0.5446	0.4994	---

עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400
תל-אביב - 03-5917211
השמים פתוחים
EL AL אל על
CARGO מטענים

מופת קרן הטכנולוגיה לישראל בע"מ
(להלן: "החברה")

הודעה בדבר המועד האחרון למימוש כתבי אופציה (סדרה 1)

ניתנת בזאת הודעה כי ביום 1 בינואר 1995 יחול המועד האחרון למימוש כתבי האופציה (סדרה 1) של החברה אשר הונפקו על פי תשקיף החברה מיום 5 בינואר 1993.

עד למועד האמור ניתן לממש כל כתב אופציה (סדרה 1) ולרכוש מניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע.נ. תמורת תשלום במזומן של מחיר המימוש בסך 0.55 ש"ח לכל כתב אופציה (סדרה 1) צמוד לשער היציג של הדולר של ארה"ב ביחס לשער בסיס של 2.764 ש"ח ל-1 דולר של ארה"ב.

כתב אופציה (סדרה 1) אשר לא ימומש עד ליום 1 בינואר 1995 (כולל) יפקע ויהיה בטל ולא יקנה לבעליו זכות כלשהי.

בכבוד רב,
מופת קרן הטכנולוגיה לישראל בע"מ

דוברת, שרם ושות' בע"מ

הודעה בדבר: הצעה פרטית של ניירות ערך ובדבר כינוס אסיפה כללית שלא מן המניין של בעלי המניות של החברה

בהתאם לתקנות ניירות ערך (הקצאת ניירות ערך בחברה רשומה שהוצעו שלא לציבור) התשנ"ב-1992 (להלן: "התקנות"), נותנת בזאת דוברת, שרם ושות' בע"מ (להלן: "החברה") הודעה כדלקמן:

1. מבוא
1.1 ביום 28.11.94 החליט דירקטוריון החברה לאחר שנתקבל לכך אישור ועדת הביקורת של החברה, על הקצאה פרטית ללא תמורה של 240,000 כתבי אופציה, אשר לא יירשמו למסחר בבורסה, הניתנים למימוש למניות רגילות בנות 1 ש"ח ע"נ רשומות ע"ש של החברה (להלן: "כתבי האופציה"), למנכ"ל החברה מר יוסף כוכבי (להלן: "הניצע"). בהודעה זו מובאים פרטים על ההחלטה.
1.2 האסיפה הכללית שלא מן המניין של בעלי המניות של החברה תתכנס ביום 26.12.94 בשעה 10:00 במשרדה הרשום של החברה בבית אירופה, בשדרות שאול המלך 37 בתל אביב ותתבקש לאשר את ההצעה הפרטית הנ"ל.
2. הניצע
הניצע הינו בעל ענין בחברה מכח כהונתו כמנהל הכללי שלה, החל מיום 5.10.1994 (הניצע אינו מחזיק בשעור הודעה זו, בניירות ערך של החברה).
3. כתבי האופציה המוצעים
3.1 לניצע יוקצו 240,000 כתבי אופציה הניתנים למימוש ל-240,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע"נ של החברה (כפוף להתאמות) (להלן: "מניות המימוש"), כנגד תשלום בסך 1 ש"ח למניה כך שכל כתב אופציה ניתן למימוש למניה אחת (כפוף להתאמות). מניות המימוש מייצגות כ-2.288% מההון המונפק והנפרע של החברה בהנחה של מימוש והמרה מלאים של כל ניירות הערך ההמירים, כולל ניירות הערך המוצעים עפ"י הודעה זו. כתבי האופציה לא יירשמו למסחר בבורסה.
3.2 כתבי האופציה יהיו ניתנים למימוש למניות המימוש לא יאוחר מתום 4 שנים מתאריך הקצאת כתבי האופציה (להלן: "יום המימוש האחרון"), עפ"י לוח הזמנים כדלקמן:
3.2.1 80,000 כתבי אופציה יהיו ניתנים למימוש החל ממועד ביצוע ההקצאה הפרטית כאמור בסעיף 6.2 להלן (להלן "יום ההקצאה"), ועד ליום המימוש האחרון.
3.2.2 80,000 כתבי אופציה נוספים יהיו ניתנים למימוש החל מיום 3.10.97 ועד ליום המימוש האחרון, אך זאת בכפוף לאמור בסעיף 3.6 להלן.
3.2.3 יתרת 80,000 כתבי האופציה יהיו ניתנים למימוש החל מיום 3.10.98 ועד ליום המימוש האחרון, אך זאת בכפוף לאמור בסעיף 3.6 להלן.
3.3 כתב אופציה שלא מומש עד יום המימוש האחרון, יפקע, יהיה בטל ולא יקנה לבעליו כל זכות שהיא. במידה והבורסה תשנה את הוראות תקנונה המגבילות את תקופת המימוש של כתבי אופציה ל-4 שנים ממועד הקצאתם, יהא דירקטוריון החברה רשאי להאריך את תקופת המימוש ובלבד שהחלטתו תתקבל לא יאוחר מ-30 ימי עסקים לפני יום המימוש האחרון ותהיה בכפוף לתקנון הבורסה.
3.4 האופציות יוקצו לניצע ללא תמורה. המחיר שישלם הניצע בגין מימוש כל אופציה למניית מימוש אחת (כפוף להתאמות) יהא 1 ש"ח. יום המימוש יחשב כיום בו הגיעה לחברה הודעת הניצע על מימוש האופציה בתוספת מלוא מחיר המימוש במזומן.
3.5 המניות הרגילות הנובעות ממימוש כתבי האופציה תהיינה זהות בכל זכויותיהן למניות הרגילות של החברה, מיד עם הקצאתן ותהיינה זכאות לכל דיבידנד או הטבה אחרת, אשר התאריך הקובע לחלוקתן (יום האקס) חל במועד המימוש או לאחריו. מניות המימוש תרשמנה למסחר בבורסה בסמוך לאחר מימוש כתבי האופציה.
3.6 דירקטוריון החברה יהא זכאי, לפי שיקול דעתו המוחלט, לבטל את כתבי האופציה הנזכרים בסעיפים 3.2.2 ו-3.2.3 לעיל (לרבות זכות המימוש בגינם), כולם או מקצתם, כדלקמן:
3.6.1 אם הניצע יחדל לכהן במשרת מנכ"ל החברה לפני 3.10.97 - זכות הביטול תחול על כתבי האופציה הנזכרים בסעיפים 3.2.2 ו-3.2.3 לעיל.
3.6.2 אם הניצע יחדל לכהן במשרת מנכ"ל החברה לאחר 3.10.97 אך לפני 3.10.98 - זכות הביטול תחול על כתבי האופציה הנזכרים בסעיף 3.2.3 לעיל.
זכות הביטול לא תעמוד לדירקטוריון החברה במקרה שהפסקת עבודתו של הניצע כמנכ"ל החברה נעשתה מיוזמת החברה, אלא אם הדירקטוריון יקבע כי הפסקת העבודה נעשתה בקשר עם מעשה או מחדל של הניצע שיש בו לדעת הדירקטוריון הפרת אמונים או הפרה יסודית אחרת של התחייבויותיו של הניצע כלפי החברה.
3.7 אם החברה תחלק מניות הטבה לפני יום המימוש האחרון, כי אז:
3.7.1 מספר מניות המימוש לא יגדל, המחיר המימוש לא ישתנה, והם ישארו כפי שהיו ערב חלוקת מניות ההטבה.
3.7.2 החברה תעביר לקרן מיוחדת (להלן - "הקרן המיוחדת") שתיועד לחלוקת מניות הטבה בעתיד, סכום השווה לסך כל הערך הנקוב של מניות ההטבה אשר היה מגיע לניצע בגין כתבי האופציה אשר טרם מומשו עד התאריך הקובע, לו מימש את כל כתבי האופציה שלו ערב התאריך הקובע, כולל-במקרה של חלוקה שניה או נוספת של מניות הטבה לגביה נהגה החברה לפי האמור בסעיף זה- זכאות הנובעת מכל חלוקה קודמת של מניות הטבה כאמור.
3.7.3 החברה תקצה לניצע אשר יממש כתבי אופציה לאחר התאריך הקובע, בנוסף למניות המימוש לה הוא זכאי עקב מימוש כתבי האופציה כאמור, מניות מאותו סוג שחולק כמניות הטבה לבעלי המניות הרגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כמניות הטבה נפרעות במלואן, שערכן הנקוב יהיה שווה לסכום שהועבר לקרן המיוחדת בגין זכויותיו, וזאת על-ידי היוון מתאים מתוך הקרן המיוחדת.
3.7.4 לצורך ההעברה לקרן המיוחדת, וקביעת מספר מניות ההטבה הנפרעות במלואן אשר תוקצינה לניצע בגין מימוש כתבי האופציה כאמור, אם החברה חילקה מניות הטבה שהשתמשה בכוונה לפעול בהתאם לסעיף זה יותר מפעם אחת, ייראו כאילו הסכומים שהועברו לקרן המיוחדת הוהו כבר תוקצו בגינם מניות, המזכות אף הן במניות הטבה.
3.7.5 נהגה החברה כאמור בסעיף זה, תמשיך ותנהג כך בכל חלוקה של מניות הטבה שתעשה לאחר מכן, כל עוד יש לניצע כתבי אופציה.
3.7.6 מניות הטבה שתוקצינה כאמור לעיל, תזכינה את הניצע בזכות להשתתף במלוא הדיבידנד במזומן ובכל חלוקה אחרת תמורתו למניות המימוש, אשר התאריך הקובע את הזכות לקבלתן חל ביום המימוש או לאחר מכן, והן תהיינה שוות בזכויותיהן מתאריך המימוש, מכל הבחינות האחרות, למניות הרגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. בהון החברה המונפקות בתאריך המימוש.
3.7.7 הניצע לא יהיה זכאי לתוספת חלק ממניות הטבה על-פי האמור לעיל, אולם כל עודפי מניות הטבה על-פי ההקצאה, ימכרו על-ידי החברה בבורסה תוך 30 יום, לאחר ההקצאה. התמורה נטו מהמכירה (לאחר ניכוי הוצאות היטלים ותשלומי חובה), אם יהיו כאלה, תשולם לניצע תוך 14 יום מתאריך ההטבה. למרות האמור לעיל החברה לא תשלם לניצע סכום הנמוך מ-5 ש"ח.
3.7.8 כתב אופציה שלא מומש עד ליום המימוש האחרון, לא יזכה את הניצע בסכומים או מניות כלשהן מתוך הקרן המיוחדת.
3.8 אם יוצעו לבעלי מניותיה של החברה זכויות לרכישת ניירות ערך כלשהם, אזי לא יגדל מספר מניות המימוש, ומחיר המימוש בגין מניית מימוש אחת לא ישתנה, אך על החברה להציע או לגרום לכך שיוצעו לניצע, בגין כתבי האופציה שטרם מימש בתאריך הקובע זכויות זהות בתנאים זהים, כאילו מימש הניצע את כתבי האופציה ערב התאריך הקובע הנ"ל.
3.9 כתבי האופציה הינם אישיים ואינם ניתנים להעברה (למעט במקרה של פטירה חו"ח).
3.10 הערך הכלכלי של כל כתב אופציה, בהתחשב בשער הסגירה האחרון הידוע של מניות החברה ביום בו החליט הדירקטוריון על ביצוע ההקצאה (28.11.94), שהיה 562%, בסטיית תקן שבועית של 11.54% הוא כ- 4.95 ש"ח לכל כתב אופציה ובסה"כ כ- 1,188,000 ש"ח. בשווי ההטבה לא נלקח בחשבון העדר סחירות לכתבי האופציה כתוצאה מאי רישומם למסחר בבורסה והכללי התקיפה החלים לגביהם, כמפורט בהודעה זו.
4. נימוקי הדירקטוריון בדבר עדיפות ההצעה הפרטית על הצעה לציבור
4.1 מטרת ההצעה הפרטית היא להגביר את עניינו של הניצע לגרום לפיתוח ולקידום עסקי החברה כך שהתמורה לניצע תהא צמודה להישגי החברה ולתוצאות פעילותה.
4.2 שיטת התגמול באמצעות הקצאת כתבי אופציה הפכה למקובלת בחברות בורסאיות רבות.
5. הדירקטורים שהשתתפו באישור ההצעה הפרטית
5.1 בדיון בדירקטוריון החברה בדבר אישור ההצעה הפרטית השתתפו כל חברי הדירקטוריון: אהרון דוברת, יצחק שרם, יאיר דר, רובי ציטרמן, אברהם פרוהודר, יאיר פרידס, אמנון אלטמן, דב ירקובסקי.
5.2 למיטב ידיעת החברה, אין לאף אחד מן הדירקטורים ענין אישי בהצעה הפרטית.
6. האישורים הדרושים ומועד ההקצאה
6.1 ההקצאה הפרטית כפופה לקבלת האישורים הבאים:
6.1.1 אישור האסיפה הכללית של בעלי המניות בחברה, על פי הודעה הניתנת 21 יום לפחות לפני כינוסה.
6.1.2 אישור הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן: "הבורסה") לרישום למסחר של מניות המימוש שתנבענה ממימוש כתבי האופציה.
6.2 בסמוך לאחר קבלת האישורים הדרושים כאמור לעיל תבוצע הקצאת כתבי האופציה אך בכל מקרה לא לפני 30 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
7. סמכויות רשות ניירות ערך
7.1 רשות ניירות ערך (להלן: "הרשות") מוסמכת על פי התקנות להורות לחברה לתקן פרט מן הפרטים המובאים בדיווח המיידי, שהחברה מוסרת במקביל למתן הודעה זו, או לתת הסבר, פירוט, ידיעות ומסמכים בקשר לפרט כאמור, במשך 14 ימי עסקים ממועד הגשת הדיווח המיידי.
7.2 אם הורתה הרשות כאמור, ההקצאה לא תבוצע לפני מילוי ההוראה.
7.3 הורתה הרשות על תיקון הדיווח המיידי הנ"ל, יפורסם התיקון בדרך שבה פורסמה ההצעה הפרטית.
7.4 הורתה הרשות על תיקון הדיווח המיידי הנ"ל יפסק מנין 30 הימים כאמור בסעיף 6.2 לעיל ומנין 21 הימים על פי סעיף 6.1.1 לעיל, ויחודש ביום שלאחר פרסום התיקון לדיווח המיידי.
8. הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות
ניתנת בזאת הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות שתתכנס במשרדה הרשום של החברה בבית אירופה, בשדרות שאול המלך 37, תל-אביב, ביום 26.12.94 בשעה 10.00, אשר על סדר יומה תעמוד לדיון ההצעה לקבל החלטה רגילה בדבר אישור ההצעה הפרטית שפרטיה מובאים בהודעה זו.
אם תוך מחצית השעה מן המועד שנקבע לאסיפה לא יהיה נוכח מנין חוקי, תדחה האסיפה לשבוע הבא לאותו יום לאותה שעה ולאותו מקום, מבלי שתינתן על כך הודעה נוספת.
בעלי המניות רשאים להצביע באופן אישי או על ידי שלוח להצבעה, ובמקרה של תאגיד, על ידי נציג שהוסמך כהלכה. את המסמך הממנה שלוח להצבעה או יפוי כח יש להפקיד במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.

השכר והאינפלציה

ספקות גדולים יותר מתעוררים באשר ליכולתו של הפדרל ריזרב האמריקני לנצח במירוץ נגד האינפלציה

FORTUNE

האם יכנס הפדרל ריזרב במי־ רוץ להאט את הכלכלה לפני שהאינפלציה תצא מכלל שלי־ טה התשובה היא חיובית, אם אתם מוכנים לקבל ניצחון חלקי. בין עליית מחירי היבוא, בסיקת מחירי המתכות והעלייה בשכר, נועדה האינפלציה להיות גבוהה בשנה הבאה באחוז אחד יותר מאשר ה־2.7% הצפויים ל־1994. בהתחשב בתנופה הכל־ כלית בכלכלה צריך שיא בנוע כוח להיות הרשות מרגיעות לג־ בי האינפלציה. אבל הוא יהיה ביותה באכזבה לחברי הנהלת הפדרל ריזרב במרוצת ששת החודשים הבאים, כאשר יעמדו בפני שיעור אינפלציה גבוה הר־ בה יותר מן השיעור של 2%, שאלן גרינספן מוכן לקבל.

אחרי שהעלה את שיעורי הריבית 6 פעמים בתשעת החו־ דשים האחרונים, כולל 0.75% ב־15 בנובמבר, קרוב לוודאי שהפד לא יפעל במשך זמן מה. הוא יודע שיידרש זמן לריסון האחרון והגבוה ביותר שלו לחל־ חל במלואו לתוך הכלכלה. התח־ לונות הקולניות שליוו את פעולתו האחרונה של הפד בנו־ במבר מרמזות כי לשיעורי הרי־ בית הגבוהים יותר יש כבר השפעה.

אבל הדבר שבסופו של דבר יגרום לפד לפעול שוב – או לא לפעול – הוא השכר, שיש לו השפעה גדולה על המחירים שלוקחים העסקים. אם השכר יתנהג כשורה, ההתרחבות תי־ משך ללא הדלקת מדורות של אינפלציה. אם לא, ייאלץ הפד לרסן עוד יותר ויסתבך במיתון. באורח אידיאלי, עלייה צנועה בשכר תשקף עלייה בפריון. זה ישמח את הפד – ואת העסקים.

החדשות הטובות הן שעליות השכר עדיין צנועות למדי, אבל ייתכן שהן בכל זאת גדולות מכ־ פי שהפד מוכן לקבל. זאת, לפי הזה, היא התחושה של ועדת תחזית משאבי אנוש, קבוצה של מנהלים בכירים של חברות, מנכ"לים ותומכי שכר. דבריהם של חברי הוועדה מהווים תבנה מדויקת של הלוך הרוח לקביעת שכר ראשי התעשייה היום.

העלאות בשכר לשעה ובמשכו־ רות היו בממוצע 3% קבועים ובלתי מאיימים לשנה, מאז הסו־ תיים המיתון ב־31 במארס 1991. הוועדה של מומחי שכר צופה עלייה קלה בשנה הבאה, אף שמרווח תחזיותיהם רחב. אחד הגורמים המרכזיים הוא שהחברים רבים בוועדה קובעים שהשכר מתנע היום (וגם מוגבל) על ידי תנאי שוק ספציפיים ומצבן של החברות. מגנית נשיא בכירה לכוח אדם בחברת באנס, מרלין ג'נינגס, צופה פחות התמקדות במגמות כלליות של שכר, נוהגים תגמולים האינפלציה – המ־ ביעים המסורתיים של העלאות העלולים להכניס אותם לצרות, אומר פרומסטין, הם שוכרים עובדים זמניים.

לכן עם כל הריסון הזה, מה יעלה את השכר? מערכות שכר קיימות מתפתחות בכיוון של את הנתון המקיף הזה – בשיעור זה יעלה השכר בשנה הבאה ב־8.9%. איש אינו צופה את זה. אבל למרות זאת, כפי שאמר סטפן רוץ', כלכלן של מורגן סטנלי, בדו"ח שפירסם באחרונה תחת הכותרת "תנודות במחזור השכר?" בימים אלה זה מעייף להסביר את התנודות.

אין ספק שקיים רווח לשכר גבוה יותר, והוא נובע מכמה סיבות פשוטות. שיעור האבטלה עומד על 5% או פחות מכוח העבודה ביותר משליש מן המדי־ נות. שנית, אותן עליות שכר

ועדת תחזית משאבי אנוש, שבה חברים האנשים הקובעים את תקציבי השכר בחברותיהם, צופה עלייה של 3.5% בשכר ב־1995

שכר – ורגש רב יותר על רווח.

חברים אחרים בוועדה מצביעים גם שגדל השימוש בחברות שלהם בשכר משתנה, ולפיכך חלק גדול יותר של הגדלת השכר של החברות יהיה קשור לבי־ צועים. זה צריך להגביל תוספות שכר למה שהעסקים יכולים להר־ שות לעצמם, לכן יחושו פחות בלחץ להעלות את מחיריהם.

גם העסוקה זמנית עוזרת לשלוט בעליות השכר. מרבית חברי הוועדה הנגדירו כאשר נר־ מו שהם משתמשים בעובדים זמ־ ניים כדי לשמור על רמת השכר. אבל מיטשל פרומסטין, נשיא מנפאואר וחבר הוועדה, מציב באמורו שזה אכן קורה, בעיקר בחברות גדולות שבהן רשות השכר יחלו בהדרגה במשך זמן מה והן נבחנות עכשיו בבירה משמעותית מן השכר המקובל בשוק. פרישה מוקדמת לגמלי־ את הקטנת החברה מוציאות את החברות מגבב זה, ומשום שמנהלים אינם רוצים להתחי־ יב לתת לעובדים חדשים רבים שכר מבוסס על ביצוע, אבל בדר־ רך כלל קשה מאוד לשנות אותן.

דניאל מיטשל, פרופסור בבית הספר למינהל עסקים של האוניברסיטה של קליפורניה בלוס אנג'לס (UCLA), מצ־ ביע על ניסיונה של קליפורניה. ב־1991 וב־1992, כאשר שאר חלקי המדינה התחילו להתאו־ שש מן המיתון, הורעו התנאים בקליפורניה. אבל השכר השבו־ עי הממוצע עלה רק ב־0.2% פחות מבשאר חלקי המדינה.

נטיית השכר לעלות, אפילו כאשר הביקוש חלש, עוזרת להסביר מדוע מתעוררים הוד־ ששות מפני אינפלציה בסימן הראשון של שוק עבודה קשה. עמוק בלבם של עוסקים רבים אחרי האינפלציה שוכן הזיכרון של הספירלה האיומה של שכר ומחירים של שלהי שנות ה־70. חיכוכיות של הלחמות בלהות אלה של שתי ספרות התעוררו עם העלייה בשיעור של 0.7% בשכר השעה הממוצע באוקטו־ בר. אנליסטים מבטלים בבדק מתנות ונתות של השנים האח־ רונות לא היו מקור של ביחומים לשכירים. האינפלציה אכלה כמעט את כל ההעלאות. בהת־ חשב בלחצים עשויות העלאות השכר להגיע לקצה הגבוה של טווח הציפיות של הוועדה.

זה לבד לא יהיה מספיק כדי לסכן את ההתרחבות, אבל יתכן שיכו להיות יוצאים מן הכלל מפחידים למגמה המתונה הזאת, שיגרמו לפד לעמוד על המשמר.

באופן אירוני מאמצי הקיצוץ בעלויות של החברות מפעילים לחצים כלשהם על השכר כלפי מעלה לגבי עובדי שירותים עס־ קיים – העובדים המצויים המכל־ אים את המשרות הפנויות בחברות הגדולות. מיטשל פר־ מסטין חושש שהרחבת השכר הג־ דולה תבוא מרמה גבוהה ואת של עובדים, היצרנים משלמים גם יותר לעובדי שירותים המבי־ דיים ברשימות, מקבלי השכר שלהם. אלה ללא ספק מגמות מדאיגות, אבל לעת עתה הן יוצ־ את רופן.

בעולם

מה עושה מקאו?

איי־טי־אנד־טי רכשה את מקאו סלולאר תמורת 12.6 מיליארד דולר, אבל לא התכוונה להעסיק את הבעלים הקודמים, קרייג מקאו

מקאו, בן 45 ועשיר, מחפש עתיד חדש

FORTUNE

כאשר החליטה בשנה שעברה לרכוש את חברתו תמורת 12.6 מיליארד דולר במניות שלה, לא ניסתה AT&T לשכור את שירותיו של קרייג מקאו. אמנם היא הזמינה אותו להצטרף לדירקטוריון שלה, שהרי בסופו של דבר, הוא היה בעל המניות הגדול ביותר שלה. העסקה נסגרה בספטמבר, אבל מקאו מעולם לא הגיע לישיבת דירקטוריון כלשהי. איש מסביביו לא הופתע כאשר באוק־ טובר, הוא דחה את ההזמנה, והב־ קם ואת הצטרף אל המתחרים במכרזים על זיכיונות חדשים לאלחוט.

מה חושבת AT&T על מעשיו של איש מיליארד הדולרים שלה? (למעשה, עם הירידה במחיר המני־ ות של החברה, שווה חלקו של מקאו כ־800 מיליון דולר, ושלו־ שת אחיו יקבלו קצת פחות.) אין להניח שהחברה ציפתה שהוא יישב מחוץ לעסקים, או שהוא רואה בו מתחרה. איך יכול אדם אחד, אפילו אם הוא עשיר ויש לו אחים עשירים, להתחרות במקאו סלולאר כאשר AT&T עם מיליארדי הדולרים שלה, לא הצליחה לעשות זאת? אבל האנשים בחברה צי־ פו שלפחות יוכלו לדבר איתו. ולעת עתה לפחות, הם לא יכולים לעשות זאת, לפי הוראת הרשות הפדרלית לתקשורת.

כדי למנוע קביעת מחירים במ־ כרזים שיהיו בקרוב, דורשת הרשות הפדרלית לתקשורת (FCC) ממת־ מודדים פוטנציאליים, להודיע עד 28 באוקטובר לאיזה מ־50 האזו־ רים שיעמדו למכרז הם מתכוונים להגיש הצעות מחיר. לאנשים המגישים הצעות לאותו אזור, אסור לשוחח זה עם זה עד שיסתיי־ ים הסיבוב הראשון, שיתחיל בדי־ צמבר. כדי להימנע מן האיסור, הגיש קרייג מקאו הצעות רק לגבי אזורים שידע ש־AT&T לא תתח־ רה עליהם, משום שיש לה בהם כבר מלוא מספר התדרים, שמ־ רשה הרשות הפדרלית לתקשורת להחזיק. אבל עד מהרה הם גילו, לזוועתם המשותפת, שאנשי AT&T לא פרזו לשמור לעצמם את הזכות להגיש הצעה לתדרים בבאפלו. מקאו מנסה עכשיו לתקן את בקשתו ולבטל את השתתפותו במכרז בזיכיון זה.

בסתיו האחרון התרחק מקאו מן הפרסום. ייתכן שחש לא נוח מה העתידות שהוא אינו מאחל טוב לחברתו הישנה או לבעליה. הוא הסביר שהוא רוצה לחזור לטלקו־ מוניקציה, העסק היחיד שהוא מכיר, ולא רוצה לגרום שייראה כאילו קיים ניגוד אינטרסים בכך שיישב בדירקטוריון AT&T. גם הטיסה מרי חרש לניו ג'רזי כדי להשתתף בישיבות הדירקטוריון אינה קוסמת לו. האם מישהו יכול להטיל ספק בכנותו?

ענקי האיירוספייס צוללים

כמו יצרני הנשק בכל העולם עומדים ענקי התעשיות הביטחוניות של יפאן בפני עתיד קשה

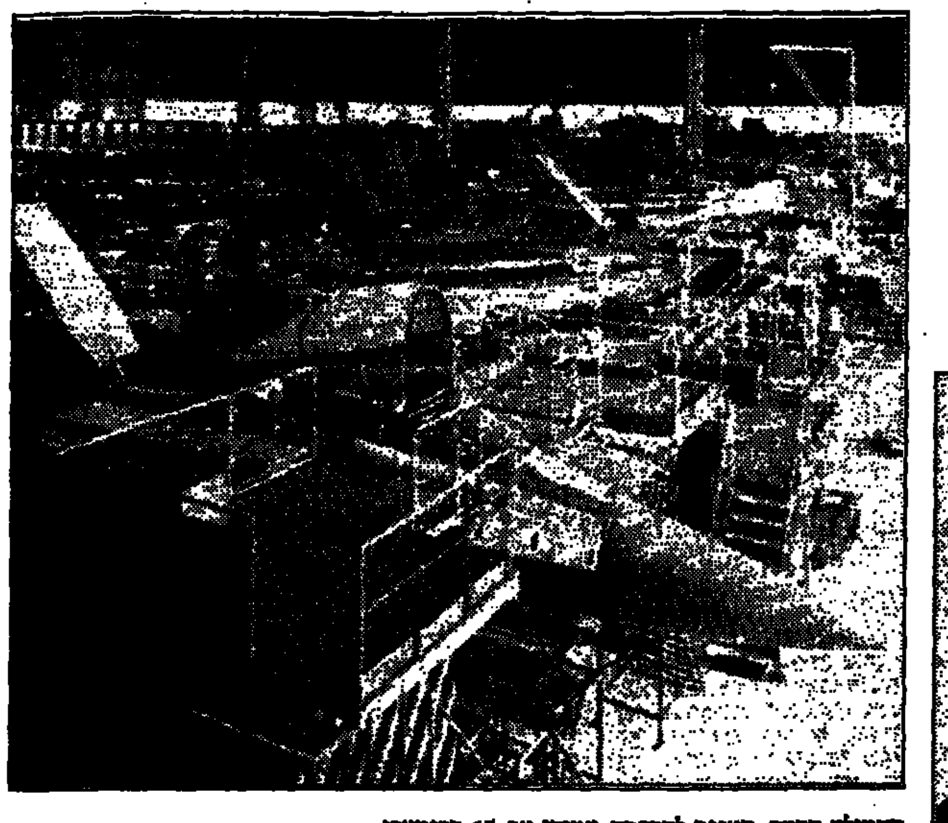

הזמנות חסרו. האנגר להרכבת מטוסי אף־15 בקומאקי

Newsweek

לשוניצ'י סוגיאמה חסרה התמו־ לה הישנה. "שקט מאוד כאן", הוא אומר על התפקיד כמנהל עבודה באנגר מספר 6 של מפעל המטו־ סים של מיצובישי הווי אינדסטרי בקומאקי.

בשנות המלחמה הקרה הרכיבה יפאן את מטוס הקרב הראשון שלה, האף־15 האמריקאי, בהאנגר של סוגיאמה. בשיא התנופה, ב־1983, ייצר המפעל הביטחוני המשתרע על 300 דונם לא רחוק מנאגויה, לא פחות מ־30 מטו־ סים לשנה. בחודש שעבר הורכבו רק מעטים ממטוסי אף־15 החדש־ ים. תחנות עבודה שנועדו פעם להרכבת המטוס, משמשות עכשיו להפיכת מטוס אף־4 מיושן למ־ טוס מטרה, או לשיפוץ מטוסים ישנים.

כמו יצרני הנשק בכל העולם, עומדים ענקי התעשיות הביטחו־ ניות של יפאן בפני עתיד קשה. במשך המלחמה הקרה שגשגו מחלקות האיירוספייס של חברות כמו מיצובישי הווי אינדסטרי או קוואסאקי הווי אינדסטרי. עכשיו מאיימים תקציבי ביטחון רזים להדעיך את הענף. ב־1993 צמצ־ מה סוכנות ההגנה את מספר מטוסי אף־15 שייוצרו עד 1995 מ־42 ל־29. משום שאין סיכויים רבים להזמ־ נות נוספות, מצטבר עודף כושר ייצור. יותר ויותר מ־37,800 עוב־ די התעשייה הביטחונית בטלים מעבודה.

שלא כמתחריהם הזרים, יצרני הנשק היפאניים אינם יכולים לח־ פש עסקים רבים מחוץ ליפאן. חו־ קי אוסרת על יצוא של ציוד צבאי טהור. (התעשייה נהנית ממ־ כירות חוקית מחוץ לארץ של ציוד "דו־תכליתי", בעיקר מוצרי אל־ קטרוניקה וקרמיקה שיש להם שימושים צבאיים ואזרחיים כא־ חד.) קשה גם להפוך את החברות היפאניות ליצרניות של מטוסים אזרחיים. טאקאשי נישיוקה, מנכ"ל מחלקת מערכות איירוספיי־ יס של מיצובישי הווי אינדסטרי, מעריך שדרושות ליפאן לפחות 20 שנה כדי לשפר את חברות תעופה האזרחיות שלה, אף שמש־ רד המסחר והתעשייה הבינלאומי־ ים (מיט"י) הבטיח באחרונה לצמצם את תלותה של תעשיית האיירוספייס בחוזים ביטחוניים מ־75% מכלל המכירות ל־50% בלבד.

פקידי חברות האיירוספייס תו־ לים את יהבם בבניית מטוס הסיוע הצמוד מן הדור הבא של יפאן – FXS – שייחשף בראשית השנה הבאה. אבל מומחים מפקפקים בצורך בייצור המוני של המטוס כאשר האיום הסובייטי כבר אינו קיים. יפאן תעמוד גם בפני לחץ חזק של ארצות הברית להפנות את המימון של ה־FXS למטוס מתוצרת ארצות הברית, המיועד להחליף את האף־15. זו תהיה מכה קשה לתעשייה, מוהיד נאומי אנסאקי, נשיא התאחדות חברות האיירוספייס היפאניות.

איום גדול עוד יותר הוא תוכ־ נית שנייה בחולקת לאו"ם מד־ רש את כוחות ההגנה של יפאן. התוכנית דורשת לרכוש פחות מטוסי קרב ומטוסים נגד צוללות (ההלכים ונעשים יותר ויותר מי־ ושנים) ובמקומם לרכוש יותר מטוסי איווואקס אמריקניים. התוכנית מציעה גם את בנייתו של לוויין ריגול יפאני ראשון ופי־ תוח משותף אמריקני־יפאני של מערכת "הגנת טילים לחזית". תכנית כזאת בקדימויות הביטחון תשמח את מהנדסי הטילים במי־ צובישי אלקטריק, אבל תשאיר את קרוביהם במיצובישי הווי אינ־ דסטרי עם האנג רים ריקים.

תעשיית האיירוספייס היפאנית צריכה להאשים רק את עצמה. מנהלים החוששים מלקוחות סיכו־ נים דבקו בעסקות קטנות של פר־ ויקטים משותפים עם חברות איירוספייס אמריקניות ואירופיות לשירות מגזר התעופה האזרחית. אפילו עכשיו לא קיימות תוכניות לשינוי האסטרטגיה הזאת. השנה הפסיק הענף את הפיתוח של מטוס נוסעים סילוני לטווח בינוני בעל 75 מושבים, וכתר במקום זאת לחפש שותף זר. "פשוט לא היה לנו מספיק ביטחון עצמי", או־ מר נישיאוקה.

כמה מנהלים בתעשיית האיי־ רוספייס דורשים שכדי לעצור את הירידה, תרשה טוקיו יצוא של רכיבים צבאיים שנבנו בשיתוף פעולה עם שותפים זרים. אבל אפילו תומכי התעשייה הביטחו־ ניות מודים שיצוא צבאי עדיין בלתי אפשרי מבחינה פוליטית. אם עברה של יפאן פוגע בעתידה של תעשייתה הביטחונית, הוא מהווה גם מקור השראה. במרחק של האנג־ר אחד או שניים מן המקום בו מרכיבה מיצובישי את מטוסי אף־16 נמצא מוזיאון קטן לכבוד עברה המפואר של תעשי־ יית האיירוספייס היפאנית – מטוס הקרב הנפלא זירו ממלחמת העו־ לם השנייה. יפאן היתה מסוגלת פעם לייצר את המטוסים הטובים בעולם. עובדי תעשיית האיירוס־ פייס טוענים שהם עדיין מסוגלים לעשות זאת, אם יקבלו הזדמנות.

חלוץ של ענף חדש

עובדיו של קן טוכמן עונים על כל מיני שאלות טלפוניות של צרכנים כדי לעזור ללקוחותיו להישאר קרובים ללקוחותיהם

FORTUNE

נניח שקניתם זה עתה אחת מאותן צלחות לוויינים חדשות בקוטר 45 ס"מ של RCA. היישר ממדף של חנות, ואינכם מסוגלים להבין מן ההוראות כיצד להתקין אותה. או שקיבלתם בדואר מאפל את התוכנה האחרונה על CD-ROM ואינכם יודעים את הצופן המאפשר להטעין אותה על המ־ חשב. אולי תוכלו למצוא סיסמה זולה יותר בקונטיננטל אם תטוסו דרך פניקס. בכל אחד מן המקרים הללו אתם מטלפנים למספר טל־ פון חינם, כדי לקבל את התשובה – וכל הסיכויים שתדברו לא עם עובדי החברה עצמה, אלא עם אחד מ־1,250 עובדיו של קן טוכמן בטלהסק, חברה המטפלת בשיחות טלפון של לקוחות בשביל 35 חב־ רות גדולות.

צוותי הטלפון של טוכמן, הפועלים מרנבר ומשרמן אוקס, קליפורניה, מקבלים כ־100,000 שיחות טלפון ליום, ופותרים בעי־ ות בעזרת מסדי נתונים המציגים מידע מפורט על המוצרים יחד עם אלפי תשובות שחיברה טלהסק ול־ קוחותיה. אומר טוכמן, 35: "הדרך היחידה שבה חברה מסוגלת להת־ תחרות היום בהצלחה היא לתת ללקוחותיה את כל המידע הדרוש. אנחנו מקילים על התקשורת של לקוחותינו במשך כל מחזור החיים של הלקוח".

> "הדרך היחידה שבה חברה מסוגלת להתחרות היום בהצלחה היא לתת ללקוחותיה את כל המידע הדרוש"

התבריר שהוא מתכנן טוב לצמי־ חות. הכנסותיה של טלהסק ל־1994 צריכות להגיע ל־38 מיליון דולר, לעומת 20 מיליון דולר ב־1993. טוכמן אינו מוכן לגלות את הרווח שלו, אבל אומר שהחברה "רווחית היטב".

טוכמן גדל במאליבו, שם היה אביו מפתח נדל"ן, והיתה לו התנד־ לה לא רגילה בעסקים. בגיל 15, כשלמד בתיכון, הוא עזב את חנות ציוד הגלישה על המים שבה עבד כדרך "להכיר בחורות" והתחיל לייבא צדפי פוקה מן הפיליפינים. רכיבות קטנות אלו שימשו במוד רוזותיהם של הגולשים ואחר הפכו בשנות ה־70 ללהיט אופנתי אצל הבחורות שאהב.

לא עבר זמן רב והוא היה לאחד היבואנים הגדולים של הצדפים, וחברות כמו ג'יי־סי פני היו בין לקוחותיו. בגיל 17 ייסד טוכמן עוד 3 עסקים קטנים: מכירות עצי חג המולד, מכירות מכוניות פאר ופיתוח דמי זהב אלקטרוניים.

"כוחי העיקרי הוא בשיווק", או־ מר טוכמן. למשל: העסק שלו לע־ צי חג המולד מכר רק עצים יקרים, ובתמורה לפרסום שבועי בעת הד־ רשה הוא תרם 5 דולרים מכל מכירה לכנסיות מקומיות.

ב־1982 הוא כבר היה גם שותף בעסקי הנדל"ן של אביו, שהתמחה בבניית בתים לעשירים והמפורס־ מים. בשביל טוכמן, מציאת גומחה להתחלת עסק משלו היתה קלה כמו הקביעה מה חסר לו כצרכן. כקבלן הוא שם לב שחסר משהו בקשר בין חברות ולקוחות פוטנ־ ציאליים העונים לשיווק ישיר. הוא אומר: "הייתי קורא את כתבי העת המקצועיים הללו שדיברו על סוגים חדשים של מזגנים, סוגים חדשים של אנרגיה סולארית, סו־ גים חדשים של גגות וכו', והיית מתלהב ושולח מכתב ומבקש מי־ דע. 30 שבועות מאוחר יותר היה מופיע סוכן באתר הבנייה שלך. הוא בא תמיד מאוחר מדי. בניית הבית כבר נגמרה והוא עמד למכי־ רה".

בחושבו שלתעשיות אחרות יש בעיות דומות שכר טוכמן סוקרי שווקים שסקרו את 200 מוכנויות הפרסום ו־500 החברות הגדולות ביותר על תהליכי השיווק הישיר שלהן. התוצאות גילו צורך ברור בקווי תקשורת פתוחים בזמן אמת עם הלקוחות. טוכמן השקיע כ־250,000 דולר (בחלקם ממכירות עסקיו האחרים), קיבל הלוואות מבנקים ורכש את הטכנולוגיה הטובה ביותר שיכול היה להרשות לעצמו כדי לפתוח את מרכז השי־ רות הראשון שלו, סמוכם בגן יל־ דים נטוש באנסינו.

"כאשר הלקוחות נכנסו לחדר, הם ממש הלכו על אחור של דילד־ גים, וכאשר הם הלכו לשירותים, היו האסלות בגובה של 30 ס"מ".

החוזים הראשונים שלו התמקדו במכירות, שכללו התעבת לקוחות לשירות חוץ בשביל TDJ קומיד ניקיישנס וקבלת הזמנות ללוחות שנה של גרינפים. בשנה הראשונה היו לטלהסק הכנסות בסך מיליון דולר, אבל היא בקושי החזיקה מעמד. "זהו עסק של תורים מזומ־ נים שלילי, משום שאתה מגיש חשבון ללקוחות מדי 30 יום, הם משלמים לך אותו ל־45 יום, זה משמעות היא שעברו 75 יום לפני שראית אגורה אחת. ואתה משלם לעובדים אחת לשבועיים ואת חשבון הטלפון שלך אחת ל־30 יום, ובשביל טלהסק שני אלה מה־ ווים 72–68 סנט מכל דולר של הכנסה".

> "זהו העתיד. עד כמה שזה נשמע עצוב או חיובי. אנחנו הולכים ונעשים חברה המבוססת יותר ויותר על שירותים, וככל שהלקוח נעשה קשוח יותר, כך תזדקק ליותר אנשים שיענו לו בטלפון"

בנקודה מסוימת ב־1986 אמרה לו חברת ראיית חשבון שמבחינה סכנית החברה פשטה רגל, אבל טוכמן המשיך להיות משוכנע שהחברה עלתה על משהו גדול. "אם נוכל לשפר את הדרך שבה לקוחותינו מתקשרים עם בסיס הלקוחות שלהם, נוכל לגרום להם להרוויח. תמיד".

בעוד מרבית החברות סיפקו מאז 1982 בצורה משמעותית את השירות ללקוח שלהן, טוכמן עדי־ ין רואה גומחה שטלהסק מסוגלת למלא ומתכנן לפתוח בשנה הבאה עוד 3 מרכזי שירות. "אנחנו הח־ לוצים בענף חדש לחלוטין", הוא אומר. "זהו העתיד של מרבית כוח העבודה של המוארון הכחול, עד כמה שזה נשמע עצוב או חיובי. אנחנו הולכים ונעשים חברה המ־ בוססת יותר ויותר על שירותים, וככל שהלקוח נעשה קשוח יותר, כך תזדקק ליותר אנשים שיענו לו בטלפון".

הודעה על פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח - 1968

ת ש ק י ף

אמינא נדל"ן מניב - קרן חו"ל

הקרן הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק.

הצעה לציבור

של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 ש"ח ע"נ כ"א, רשומות על שם, המוצעות לציבור במחיר היחידה בתוספת הוספה בשער של 1% מהמחיר היחידה. היחידות מוצעות החל מיום 4.12.94 ועד ליום 31.10.95.

מדיניות ההשקעות של הקרן (ראה פרק 6 בתשקיף)

על פי הסכם הקרן ובכפוף לכל דין תשקיע הקרן את נכסיה כדלקמן:

רוב נכסי הקרן יהיו השקעות מקובות במטבע חוץ או צמודות מטבע חוץ.

עד 50% מנכסי הקרן יושקעו במטבע חוץ או בניירות ערך זרים הנסחרים בחו"ל. רוב השקעות הקרן בחו"ל יהיו בניירות ערך של חברות העוסקות בנדל"ן או ב־REAL ESTATE INVESTMENT TRUST או ביחידות השתתפות של קרנות נאמנות המשקיעות את רוב השקעותיהן בנדל"ן (ראה פרק 6 לתשקיף).

חברות העוסקות בנדל"ן מוגדרות בהסכם הקרן כחברות שעיקר עיסוקן הינם באחד או יותר מהענפים הבאים: נדל"ן מניב לסוגיו, בניה, סלילת כבישים, פיתוח, תשתית, מוצרי בניה, מלוטשות וחברות אחזקה, השקעות ונהול של נדל"ן.

על פי החלטת מנהל הקרן, הקרן תשקיע בין 30% ל־50% מנכסיה בניירות ערך זרים ומטבע חוץ. בהתאם להקצאת ההשקעות משותפות באמצעות (החזקת מטבע חוץ), התשמ"א־1980, אחוז המזומנים שרשאי מנהל הקרן להחזיק במטבע חוץ לא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן.

השקעות הקרן כמצוין לעיל תבוצענה באופן בו בכל עת לפחות 50% מכלל נכסי הקרן בחו"ל ובארץ יושקעו בנדל"ן מניב (לפרטים בדבר נדל"ן מניב בארץ - ראה פרק 6 לתשקיף).

אם יירד שעור ההשקעות בנדל"ן מניב מתחת ל־50% יפעל מנהל הקרן לשינוי שם הקרן.

יתרת נכסי הקרן תושקע לפי שקול דעתו המוחלט של דירקטוריון מנהל הקרן לרבות במזומנים ובאופציות (OPTIONS) באופן שלא יעלה את שווין של האופציות הנכללות בנכסי הקרן, למעט אופציות CALL, מעל 10% מנכסי הקרן, בכפוף לתקנות שהותקנו על ידי שר האוצר (לעניין השקעות באופציות והסיכונים הכרוכים בכך ראה סעיף 6.1 בתשקיף).

בהתאם להוראות החוק ותקנות שיותקנו מכוחו, יהיה רשאי מנהל הקרן ליצור אופציות ולקנות או ליצור חוזים עתידיים. לתאריך התשקיף טרם הותקנו תקנות כאמור. על כוונת מנהל הקרן להשקעה כאמור יגיש מנהל הקרן דוח מיידי שבעה ימים מראש ובו יפורטו הסכונים הכרוכים בהשקעה כאמור.

מדיניות ההשקעות של הקרן ניתנת לשנוי ללא צורך באישור האסיפה הכללית של בעלי היחידות בקרן ובלבד שהשינוי אושר על ידי הנאמן. על כל שינוי במדיניות ההשקעות יגיש מנהל הקרן דוח מיידי ויפרסם על כך מודעה בשני עיתונים יומיים הנפוצים בישראל בשפה העברית, לא יאוחר משני ימי עסקים מיום שהתקבלו כל האישורים לשינוי.

הקרן הינה קרן לא מסווגת. (ראה פרק י"ג לתשקיף).

מנהל הקרן התקשר עם חברת GREEN STREET ADVISORS INC. לקבלת יעוץ בניירות ערך הנסחרים בחו"ל. מנהל הקרן יהיה רשאי, עפ"י שיקול דעתו, להתקשר עם גוף אחר לסטרה זו ובמקרה כזה ינתן על כך דיווח (ראה פרק 6 בתשקיף).

ההשקעות העיקריות של הקרן בתקופה שמיום 6.12.93 (תחילת הפעילות בקרן) ואלה ביום 31.10.94 הן (לפי ההחזקות בסוף כל חודש) בממוצע, כמפורט בזה:

	לתקופה 6.12.93 - 31.7.94 ממוצע	לתקופה 6.12.93 - 31.7.94 טווח השקעות	לתקופה 1.8.94 - 31.10.94 ממוצע	לתקופה 1.8.94 - 31.10.94 טווח השקעות
ני"ע זרים	45.18%	34.98%–52.67%	45.70%	44.59%–46.68%
מניות וני"ע המירים	24.27%	6.08%–38.64%	33.63%	32.25%–35.50%
אמצעים נזילים	14.33%	5.04%–23.94%	5.09%	1.29%– 9.13%
מק"מ	6.31%	4.10%– 9.93%	7.68%	6.10%–10.01%
אג"ח צמודות מטח	5.08%	0.00%–10.50%	7.12%	7.04%– 7.26%
מטבע זר (מזומנים)	3.14%	0.00%– 8.29%	0.77%	0.00%– 2.30%
אג"ח צמודות מדד	1.70%	0.00%– 7.19%	-	-

השכר השנתי של מנהל הקרן

על פי הסכם הקרן זכאי מנהל הקרן לקבל ומקבל שכר שנתי השווה ל־3.0% מתשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן, בניכוי התחייבויותיה, כפי שמחושב לצורך קביעת מחיר היחידה (ראה סעיף 10.1 בתשקיף).

השכר השנתי של הנאמן

על פי הסכם הקרן זכאי הנאמן לקבל ומקבל שכר שנתי בשעור השווה ל־0.1% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן, בניכוי התחייבויות, כפי שמחושב לצורך קביעת מחיר היחידה (ראה סעיף 10.2 בתשקיף).

נתונים על השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשינויים במדדים השונים לתקופה שמיום 6.12.93 (תחילת הפעילות בקרן) ועד ליום 31.10.94:

	לתקופה 6.12.93 - 31.7.94	לתקופה 1.8.94 - 31.10.94
שעור השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן	(–) 11.46%	(–) 3.46%
שעור השינוי במדד המניות וני"ע המירים	(–) 28.2 %	1.00%
שעור השינוי בשער הדולר	3.07%	(–) 1.60%
שעור השינוי במדד המחירים לצרכן	8.14%	2.21%

הזמנות לרכישת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים. עותקים מן התשקיף ניתן להשיג אצל הבנקים או חברי בורסה אחרים. עותק מהתשקיף זה ומהחוזים לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.

מנהל הקרן: אמינא - נהול קרנות בע"מ

הנאמן: קוסט לב ארי את פורר חברה לנאמנות (1992) בע"מ

תאריך התשקיף: 4.12.94

TIME BIT מערכת עם נוכחות בולטת

עכשיו במבצע טרייד אין מיוחד - תן כל שעון נוכחות מיושן וקבל זיכוי 500 ש"ח ברכישת TIME BIT מתקדמת + שעון נוכחות ממוחשב SYNEL.

TIME BIT - מערכת ממוחשבת לבקרת נוכחות, תמחיר עבודות, פרמיות, כח אדם ובקרת כניסה. נוחה להתקנה והפעלה, מדהימה באמינותה.

SY-100 מסופי דיווח נוכחות אלקטרוניים של SYNEL תעשיות, עומדים בתו תקן ISO-9000.

SY SYNEL SYSTEMS LTD

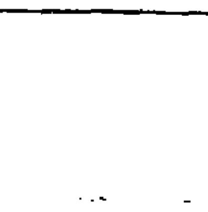

קומטק

קומטק בע"מ
רח' עליית הנוער 42,
ת"א 67450
טל. 03-6963141

פנא אלי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

ג'נרל מוטורס ניצלה מהוראה להחזיר לתיקון מיליוני טנדרים

תשלם 51.3 מיליון דולר למימון תוכנית בטיחות של כלי רכב

וואשינגטון (בלומברג). שר התחבורה האמריקאי, פדריקו פנה, הפסיק שלשום חקירה בה נבדקה בטיחותם של טנדרים ישנים מתוצרת ג'נרל מוטורס (GM) פחות מחודשיים לאחר שכינה את מכלי הדלק שלהם "פגום בטיחותית", ודרש את החזרתם לצורך תיקונים.

לפי תנאי ההסדר עליו הכריז פנה, תשלם GM 51.36 מיליון דולר למימון מגוון מאמצים לקידום הבטיחות, הכל מהמחקר על נפגעי כוויות וכלה בתוכנית להדלקה בחינם של מושבי בטיחות לילדים למשפחות עניות.

בתמורה, תפסיק הממשלה את חקירת בטיחות מכלי הדלק בטנדרים מדגמי שברולט ו-GMC משנת ייצור 73–'87. מומחי בטיחות אומרים כי הטנדרים עלולים להתפוצץ בעקבות פגיעה בצד הטנדרים, כיוון שמכלי הדלק שלהם מותקנים מחוץ לשלדה, במקום בתוכה.

משמעות החלטתה של הממשלה היא, ש-GM לא תיאלץ להחזיר לתיקון את 5 מיליון הטנדרים הישנים שלה הנעים עדיין בדרכים, צעד שלדברי אנליסטים יכול היה לעלות לחברה מיליארד דולר ויותר.

פנה הודיע עוד כי בוטל כנס שבו היה אמור להיערך דיון ציבורי בנושא זה. הוא הוסיף כי תוכניות הבטיחות שימומנו על ידי GM, יושכו בסופו של דבר יותר חיים מהחזרה של הטנדרים הישנים לתיקון. "ההסדר הוא פשרה הגיונית והוא מהווה ניצחון לבטיחות".

קלארנס דיטלואו, ראש המרכז לבטיחות מכוניות, הארגון הראשון שהתלונן על בטיחות הטנדרים, אמר בתגובה כי "הם אומרים לבעלי המכוניות 'סליחה, אבל אתם חייבים למות כדי שאנחנו נחיה'". "בסופו של חשבון, תשלם GM יותר מ-50 מיליון בתביעות נזיקין", הוסיף. נשיאת ארגון הצרכנים "פבליק סיטיזן", ג'ואן קלייברוק, אמרה כי "תאגיד ענק קנה למעשה את שתיקתה של הממשלה בפרוטות".

GM טוענת כי הטנדרים עמדו בכל תקני הבטיחות שהיו בתוקף בעת ייצורם. באביב האחרון סירבה החברה לבקשת משרד התחבורה האמריקאי להחזיר את הטנדרים מרצונה. לא מכבר טענה החברה כי החזרת הטנדרים לתיקון תקבע תקדים משפטי מסוכן. לטענתה, למעשה מדובר בהחלה בדיעבד של תקני בטיחות שלא היו בתוקף בעת ייצור כלי הרכב.

אנליסטים אומרים כי ניצחונה של החברה הוא ניצחון לכל יצרני הרכב. כמה מהם העלו את האפשרות כי השינוי בעמדתו של פנה נבע מלחצו של הנשיא ביל קלינטון, לאחר העובדה שהרפובליקנים זכו לרוב בקונגרס, לאחר שהבטיחו למצביעים להפחית את להץ הממשלה על משלמי מסים ואנשי עסקים כאחד.

מחוז אורנג' הפסיד 1.5 מיליארד דולר בנגזרים

מאת חיים הנדוויקר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). מחוז אורנג' בקליפורניה הפסיד באחרונה סכום של 1.5 מיליארד דולר במסחר בשוק הנגזרים הפיננסיים.

ההפסדים של מחוז אורנג', הנחשב לאחד המבוססים בארצות הברית, הוא גם ההפסד הגדול ביותר בשוק הנגזרים שנרשם עד כה. רוברט סיטרון, חשב המחוז, אמר כי לעת עתה אלה הפסדים על הנייר בלבד, אולם לדברי העיתון "ניו יורק טיימס" יש הערכות כי ההפסדים עלולים לצמוח ל-2 מיליארד דולר.

בקרנות של מחוז אורנג' יש סכום של 20 מיליארד דולר. 8 מיליארד הם פיקדונות של 180 עיריות בקליפורניה, והיתר הן הלוואות בסך 12 מיליארד דולר. הכסף הזה מיועד לפיתוח ולשירותים של האיזור כולו.

שוק הנגזרים הפיננסיים הפך לפופולרי במיוחד אצל מוסדות וחברות השקעה בעלי ניסיון רב, אולם זה לא מנע מהם להפסיד סכומי עתק בשוק מורכב ומסובך זה. בין החברות והבנקים שרשמו הפסדים כבדים בשוק הזה נמצאים בנקרס טראסט, בנק מלון, פרוקטור אנד גמבל, חברת ההשקעות פייפר ג'פרי ועוד.

בתחילה חשבו מוסדות ומשקיעים מקצועיים כי זה יהיה שוק ההשקעה המפתה של העתיד. אולם עקב מורכבותו של השוק הזה הציבור הרחב לא נכנס אליו.

בנוסף למחוז אורנג' יש בארה"ב מאות רשויות מקומיות, מכללות, קרנות נאמנות ותאגידים אשר התפתו להשקיע בשוק הזה. בין המפסידים הקטנים נרשם גם מחוז קאיהוגה באוהיו, שהפסיד 100 מיליון דולר. ברור שאלה המרוויחים משוק הנגזרים אינם ששים להודות בציבור על רווחיהם.

בקצרה

קייבל אנד ווירלס מנהלת שיחות על רכישת 25% ברשת ה זמנות המקומות האירופית אמדיאוס בעסקה ששויה מוערך ב-300 מיליון דולר.

היולט־פקארד מקצצת את מחירי המחשבים האישיים הזולים שלה ב-26% במאמץ להתחרות ביריבים כמו יבמ וקומפאק ולתפוס חלק גדול יותר משוק המחשבים האישיים.

מחירי החיטה העתידית קפצו בשל הידיעות שמצרים וסין עתידות להיות בקרוב קונות של חיטה אמריקאית. בסחר בשיקגו עלה מחיר החיטה למסירה בדצמבר ב-7.75 סנט ל-3.7225 דולר לבושל.

מנהל התפעול הראשי של גלאקסו התפטר לפתע והחברה מסרה כי הוא עובר למשרה בכירה בחברת תרופות שוויצרית גדולה. העזיבה היא האות האחרון לאי שקט בהנהלתה של יצרנית התרופות הבריטית.

יצרני המלט האירופיים קיבלו קנסות שיא מן הנציבות האירופית, שהאשימה אותם שחילקו ביניהם את השוק האירופי. הקנסות שהוטלו על 33 יצרני מלט ו-9 קבוצות סחר במלט מסתכמים ב-301 מיליון דולר – כמעט כפליים מן השיא הקודם של האיחוד האירופי במקרה של קרטל. רבות מן החברות הודיעו שיערערו על ההחלטה.

אניילי האיטלקית הרוויחה 12.3 מיליון דולר ב-12 חודשים

מאת חולה ליברטומה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). בין אוקטובר 93' לאוקטובר 94' הסתכם הרווח של ג'ובאני אניילי, חברת האחזקות המשפחתית הגדולה באיטליה, ב-19.7 מיליארד לירטות (12.3 מיליון דולר), לעומת 14 מיליון דולר ב-12 החודשים הקודמים לתקופה זו. בחברה שותפים 50 בני המשפחה. לג'ובאני אניילי, שהוא גם נשיא פיאט, יש 36.2% ממניות החברה, לבן דודו, ג'ובאני נאני – כ-11% מהן. אח נוסף, אומברטו מחזיק בכ-10% ממניות החברה ויתרתן מוחזקות בידי יתר בני המשפחה.

לדברי אניילי, בשנת העסקים הבאה הוא צופה רווח גדול יותר, שיאפשר לחלק דיווידנד גדול יותר מזה שחולק השנה (11.8 מיליון דולר). לדבריו, השנה הצטמצם הרווח בשל הפסדים בחברת פיאט. אלה קוזזו על ידי רווח נאה מעסקים אחרים של הקבוצה בענפי הבנקאות, הביטוח, המזון, ההלבשה והמכוניות שבבעלותה.

צ'ז הצ'כית הנפיקה יורובונד

פראג (בלומברג). חברת החשמל הצ'כית צ'ז היתה לחברה הראשונה במזרח אירופה שהנפיקה יורובונד בסך 150 מיליון דולר. הצלחת העסקה תעודד חברות אחרות ממזרח אירופה לנצל את שוק היורובונד.

ירידה במניות וירלפול לאחר שבסט ביי הדליפה דבר החקירה נגדה

מיניאפוליס (בלומברג). נראה כי חברת בסט ביי, ביישום חריג של חוק העין־תחת־עין בעסקים, נקמה את נקמתה בחברת וירלפול, לאחר שזו הפסיקה למכור לה את מוצריה. מניותיה של וירלפול צנחו בעקבות הדלפה כי היא נתונה לחקירה פדרלית בחשד למונופול. המדליפה היתה לא אחרת מאשר לקוחתה המאוכזבת, בסט ביי.

מניותיה של קמעונאית האלקטרוניקה צנחו ביום חמישי האחרון בעקבות פרסום תחזית מאכזבת של רווחי הרבעון השלישי, ומאוחר יותר ירדו שוב לאחר דו"ח שבו נאמר כי וירלפול הפסיקה לספק מכשירי חשמל ביתיים מתוצרתה לבסט ביי.

בעקבות פרסום של בסט ביי על הסכסוך בינה לבין וירלפול, ירדו מניותיה של הראשונה בכ-26%. אולם ההודעה כללה גם עובדה שטרם פורסמה, שבסט ביי היתה מודעת לה כקמעונאית חשובה של מוצרי חשמל ביתיים: וירלפול נתונה לחקירה פדרלית נגד מונופולים.

שלשום ירדו מניות וירלפול ב-2.25 דולר ונסגרו ב-46.5 דולר. ביום חמישי קיזזו מניות בסט ביי חלק מהירידה, והן עלו ב-0.875 דולר ונסגרו במחיר של 33.75 דולר.

"איני סבור כי זו היתה טקטיקה רלוונטית", אמר דובר וירלפול, ברוס ברנר, בהתייחסו לאזכור החקירה על ידי בסט ביי. הוא אמר גם כי אין כל קשר בין הפרסום לבין ההחלטה להפסיק לספק את מוצרי וירלפול לבסט ביי.

נשיא בסט ביי, בראדברי אנדרסון, חלק על דבריו. "אנחנו עדיין כועסים מאוד, המומים והדהמים", אמר לנוכח החלטתה של וירלפול. אך לאחר מכן טען כי זו אינה הסיבה לכך שבסט ביי הזכירה את החקירה בהודעתה לכלי התקשורת.

לדברי אנדרסון, בעוד בסט ביי צמחה בשנים האחרונות במהירות והפכה לאחד מהקמעונאים המובילים של מכשירי חשמל ביתיים, הרי שארבעה מבין חמשת היצרנים המובילים בענף הפסיקו לשווק לפחות כמה ממוצריהם דרך חנויותיה. "כמה מהיצרנים הראשיים מפעילים פיקוח נוקשה מאוד על השוק", אמר אנדרסון, "ואנו מניחים כי זו הסיבה לכך שמשרד המשפטים חוקר את וירלפול".

ברנר מוירלפול אמר כי חברתו החליטה כי קו "וירלפול" שלה אינו מתאים לבסט ביי, כיוון שמחירים של רוב מכשירי החשמל הביתיים מוכרים ברשת נמוך יותר. הוא ציין כי החברה תמשיך לספק לבסט ביי את מוצרי "רופר" שלה.

עד לפרסום של בסט ביי לא הודיעה חברת וירלפול מבנטון הארבור, מישיגן, מיוזמתה שלה כי היא נתונה לחקירה פדרלית.

אוטוסטרדת המידע של לוטוס ואיי־טי אנד טי תחל לפעול בראשית 1995

מאת אבי בליזובסקי

לוטוס ו-AT&T הודיעו על תחילתם של שלבי הניסוי האחרונים למערכת NOTES–NET-WORK, שצפויה לצאת לשוק ברבעון הראשון של שנת 95'. המערכת החדשה מבוססת על NOTES של לוטוס, שהפכה בראשית שנות ה-90' לסטנדרט בתחום העבודה בקבוצות.

המערכת החדשה היא רשת מידע דומה לאינטרנט, שהוכרזה במארס האחרון על ידי לוטוס ו-איי־טי אנד טי. היא תכלול שרתי NOTES ציבוריים וקווי חיוג. משתמשים יוכלו לשלוח מידע לשרתים ולאפשר לאחרים גישה באמצעות תחנות ייעודיות.

לוטוס ואיי־טי אנד טי מתכוונות להודיע בקרוב איזה חברות יוכנסו כשותפות עסקיות במערכת, שבאמצעותה יוכלו להציע את שירותיהן כבר בראשית 95'. בין השותפים העסקיים ששמם כבר פורסם נמנות החברות אלף טכנולוג'יס, שתציע שירותים לפרקליטים וגרופקוסט סופטוור שתציע שירותי איתור שיחות.

כמו כן תציע חברה אחרת שירותי אחזור וסינון מידע באמצעות המערכת ואילו חברה רביעית תציע שירותי רכש חומרה ותוכנה לארגונים גדולים דרך הרשת.

הניסויים האחרונים עליהם הכריזו החברות, יבדקו את יכולת התקשורת של המערכת החדשה. כמו כן תיבדק מערכת ה-CLIENTS המתוכננת של NOTES, המקנה לחברות יכולת לקבוע למי תתאפשר גישה למערכת ולאיזה בסיסי מידע בה.

סיבה־גייגי עשויה לעכב את הצעת הרכש שלה לקירון

באזל (בלומברג). חברת סיבה־גייגי מסרה כי הצעת הרכש שלה לחברת קירון עשויה להתעכב בחמישה ימים, אם לא תיענה ממשלת ארצות הברית לבקשתה להגיש את ההצעה קודם לכן.

על פי עסקה בהיקף 2.1 מיליארד דולר עליה הודיע בשבוע שעבר, תרכוש חברה בת של סיבה־גייגי בארה"ב מניות מיעוט (49.9%) בקירון, חברה לביו־טכנולוגיה מאמריוויל קליפורניה.

סיבה־גייגי קבעה כי תוקפה של הצעת הרכש יפוג ב-23 בדצמבר. עם זאת, נציבות הסחר הפדרלית (FTC) מסרה כי על פי החוק האמריקאי נגד מונופולים, לא ניתן להוציא את ההצעה לפני ה-28 בדצמבר.

דובר מטעם החברה אמר כי היא "אינה מודעת לבעיות כלשהן בקשר לחוק נגד מונופולים. זהו פשוט תגובה לבקשה מנהלתית של הנציבות".

רכישת המניות בנויה באופן השומר על עצמאותה של קירון. סיבה־גייגי, חברה שוויצרית לתרופות וכימיקלים, תהיה מנועה במשך חמש השנים הבאות מהגדלת שיעור החזקותיה בקירון.

גם בחלוף שש שנים, ייאסר על סיבה־גייגי להציג הצעת רכש עוינת או לקנות את מניות קירון בשוק החופשי. כל הצעה תצטרך גם לעבור ביקורת של הדירקטורים העצמאיים בדירקטוריון של קירון.

העסקה תתן לסיבה־גייגי גישה לתרופות חדשות. קירון טוענת כי מספר מתרופותיה העומדות כעת בבדיקות קליניות גדול מזה של כל חברת ביו־טכנולוגיה אחרת.

קרדיטו איטליאנו מנהל מו"מ להשתלטות ידידותית על קרדיטו רומאניולו

לונדון (בלומברג). בנק קרדיטו איטליאנו ממילאנו נשא ונתן שלשום בלילה על רכישת גרופו בנקאריו קרדיטו רומאניולו מבולוניה. כך מסר העיתון "פיננשל טיימס". בשבוע שעבר קרדיטו איטליאנו לשפר את תנאי הצעת הרכישה של הבנק, שפורסמו לראשונה בסוף אוקטובר ונדחו על ידי רומאניולו.

עד כה סירב הבנק ממילאנו למסור אם ישלם יותר מהמחיר המקורי שהציע – 11.75 דולר למניה – או יציע לקנות יותר מ-50.1% ממניות רומאניולו.

הבנק מסר עוד כי ימכור ביחד עם בנק נשיונל וסטמינסטר את מניותיהם המשותפות בבנקה קרדיטוסט (בשיעור 87.5%) לקרדיטו אמיליאנו הולדינג.

חברות ברוקרים מקצצות באומדן הרווח של גראנד מט

לונדון (בלומברג). חברת נאטווסט סקיוריטיז ומכון המחקר האירופי של נומורה קיצצו באומדניהם של הרווחים של גראנד מטרופוליטן, תאגיד המזון הבריטי.

הקיצוץ בא לאחר שגראנד מט דיווחה ביום חמישי על עלייה של 4% ברווח שלה לפני מס, שהסתכם בשנה שהסתיימה ב-30 בספטמבר ב-945 מיליון לישט (1.48 מיליארד דולר).

נאטווסט קיצצה את תחזית הרווח ל-1995 ב-3.5%, ל-968 מיליון לישט. נומורה קיצצה את אומדנה מ-1.01 מיליארד ל-980 מיליון לישט. היא צופה כי הרווח לפני מס יעלו ל-1.11 מיליארד לישט בשנת הכספים 1996.

ויאקום מעכבת את הניסוי בהשקת הטלוויזיה האינטראקטיבית שלה

פאלו אלטו, קליפורניה (בלומברג). פרויקט הטלוויזיה האינטראקטיבית של חברת ויאקום, שזכה לפרסום רב, לא יתחיל החודש משום שכמה אביזרים חשובים, כולל מכשיר הווידאו בתשלום של חברת AT&T, אינם מוכנים עדיין.

"כולם מפגרים אחרי לוח הזמנים בשנה לפחות", אמר מנכ"ל ויאקום אינטראקטיב, אדוארד הורוביץ, בפגישה עם כתבים בפאלו אלטו קליפורניה.

במארס, אמר הורוביץ כי כאלף מנויים בעמק קסטרו שבקרבת סן פרנציסקו ישתמשו בשירות הטלוויזיה הדו־כיווני של ויאקום. השירות יאפשר להם, בין השאר, להזמין סרטי וידאו בלחיצת כפתור. אולם מסתבר כי הטכנולוגיה פשוט מסובכת בהרבה מכפי שסברו בתחילה.

הפעם ויאקום אינה מתחייבת על תאריך ליישום הפרויקט. "נבד אם לי לפמפם תאריכי יעד", אמר הורוביץ.

ניסיונות אחרים להפעלת שירותי טלוויזיה אינטראקטיביים מתעכבים גם הם. הפרויקט של טיים וורנר באורלנדו פלורידה לדוגמה, אמור היה להתחיל באביב שעבר, אך גם הוא נדחה לזמן בלתי מוגבל. "פריסתם כמפעל של המכשירים תחל רק ב-1996", אמר הורוביץ.

ויאקום סבורה כי חיבור מכשירי הטלוויזיה למחשבים ביתיים היא הדרך ליישום הטלוויזיה האינטראקטיבית. מסיבה זו יזמה שת"פ עם אמריקה און־ליין.

לדברי הורוביץ, ויאקום מקיימת שיחות גם עם חברת מיקרוסופט בנוגע להצטרפות לשירות האון־ליין שלה, כשזה יתחיל לפעול באביב הבא.

ריד אלסווייר רכשה את מיד דאטה

דייטון, אוהיו (בלומברג). חברת ריד אלסווייר השלימה היום את רכישת מיד דאטה סנטרל, מסד הנתונים החוקי הגדול בעולם, תמורת 1.5 מיליארד דולר.

עסקיה של מיד דאטה סנטרל כוללים את שירותי לקסיס ונקסיס בעלי התפוצה הרחבה. חברת מיד מדייטון אוהיו, מכרה את החברה הבת במטרה להתרכז בעסקי העיתונות ומוצרי הייעוץ שלה.

ריד אלסווייר היא חברה אנגלו־הולנדית להוצאה לאור. החברה היא מיזם משותף של ריד אינטרנשיונל מלונדון ושל אלסווייר מאמסטרדם. ריד אלסווייר מוציאה לאור בכל שנה יותר מ-1,000 כתבי־עת בנושאי מדע, משפט, עסקים ורפואה.

מיד רכשה את יחידת מסד הנתונים שלה ב-1968 תמורת 6 מיליון דולר, והעמידה אותה למכירה במאי האחרון.

אשתקד רכשה ריד אלסווייר את אופישל איירליין גיידס מאוק ברוק אילינוי, ב-417 מיליון ד.ר.

חדש!

עכשיו תוכל לקבל מידע מהבורסה במהירות ללא תחרות

מהיום קו מנחה תספק לך מידע שוטף מהבורסה בשידור לייני ובזמן אמת. כמו כן תקבל:
■ נתונים מכל זירות המסחר – כר"ם, מעו"ף, משתנים וכו'. ■ גלובס ON-LINE–עיתון העסקים הממוחשב. ■ נתוני שקל/דולר. ■ שערי מט"ח בבנקים הגדולים במשק. ■ שערי המניות הישראליות הנסחרות בוול סטריט.
כל אלה במחירים ללא מתחרים!!!

עם P.C. ואותו, העולם כולו שלך.
מלבן עבורי: 03-5388226
בקש: 03-5388288

קו מנחה

מידע ממוחשב בקצה הקו

רשיון משרד התקשורת מס. 5-8006-2-501

הזמנה

חברת כלנית – המרכז לתוכנות PC
בשיתוף חברת Microsoft

מזמינה אותך להשתתף (ללא תשלום) ביום עיון מרתק של:

תוכנות Microsoft החדשות.

הכנס יערך בתאריך 12.12.94 (יום ב'), במלון שרתון בתל אביב
מ-9:00 עד 13:00
התכנסות והרשמה: 8:30 – 9:00. במקום יוגש כיבוד קל.

בתוכנית:

■ MS-WORD 6.0
■ MS-EXCEL 5.0
■ MS-OFFICE 4.2
■ תוכנות MICROSOFT HOME
■ VISIO 3.0 לדיאגרמות ותרשימים
■ MS-WINDOWS FOR WORKGROUPS
■ MS-ACCESS 2.0
■ WINFAX 4.0 לשליחת פקס מהמחשב
■ VOCALCHAT – דואר אלקטרוני קולי
■ גישה ישירה 3.0–התחברות מהמחשב לבנק.

תוכנות ל-PC בהנחות ובמחירים ללא תקדים, המכירה רק במקום.
הגרלות ענק ● שי לכל משתתף

בין המשתתפים יוגרל מחשב ELITE 486 משוכלל, כולל דיסק ומסך צבע

להבטחת מקומך אנא מלא/י את הפרטים ושלח/י לפקס: 03-5372928
או טלפונית 03-5372929 לפועה.
מספר המקומות מוגבל, אנא הזדרז.

לכבוד כלנית – המרכז לתוכנות PC, רח' חומה ומגדל 16 ת"א טל. 03-5372929
ברצוני להבטיח מקום ליום העיון המרתק בתאריך 12.12.94 במלון שרתון.

שם: ________ כתובת: ________
טל: ________ חברה: ________ תפקיד: ________

הגב של טלרד

המחירים והבונוסים שלנו

המחיר הנמוך ביותר וגם בתשלומים

כוכב טלרד
מערכת תקשורת סיפרתית

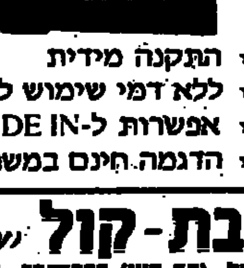

★ התקנה מידית
★ ללא דמי שימוש לייבזק"
★ אפשרות ל-TRADE IN
★ הדגמה חינם במשרדי הלקוח

בת-קול
טל: (רב קווי) 03-5753870, פקס: 03-5754866

אם חשבת להנפיק את חברתך בבורסה ואינך יכול!!!

באפשרותינו להנפיק את חברתך בארה"ב בתהליך מהיר.
לפרטים נוספים צלצל:
09-902528

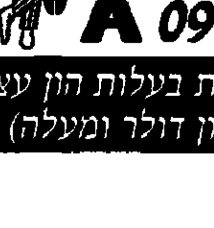

(מיועד לחברות בעלות הון עצמי של 2 מיליון דולר ומעלה)

את

האגודה הישראלית לכלכלה

המרכז לפיתוח ע"ש פנחס ספיר ליד אוניברסיטת תל-אביב

יום עיון בנושא:

מערכת הפנסיה: בעיות ופתרונות

15:30–15:45 התכנסות			
15:45–16:45 הרצאה:		פרופ' אביה ספיבק	המחלקה לכלכלה, אוניברסיטת בן-גוריון; דיקאן הפקולטה למדעי הרוח והחברה
מגיבים:		ד"ר עובד יושע	ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס, אוניברסיטת תל-אביב
		מר יעקב לביא	מחלקת המחקר, בנק ישראל
מנחה:		פרופ' אסף רזין	ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס, אוניברסיטת תל-אביב, נשיא האגודה הישראלית לכלכלה
17:00–17:30 הרצאות:		מר אהרון פוגל	מנכ"ל משרד האוצר
17:30–18:00		ח"כ חיים רמון	יו"ר ההסתדרות
18:00–19:00 רב-שיח:		ד"ר בן-עמי צוקרמן	מנכ"ל חברת העובדים
		מר פתחיה בר-שביט	מנהל המחלקה הכלכלית, בנק הפועלים
		ד"ר דוד קליין	מנהל בכיר, הפיקוח המוניטרי והפיקוח על מט"ח, בנק ישראל
		מר יוסי תמיר	מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי
מנחה:		פרופ' אפרים צדקה	ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס, אוניברסיטת תל-אביב

יום העיון ייערך ביום חמישי, י"ב בטבת תשנ"ה, 15.12.94, בשעה 15:30, באולם 003, האגף למדיניות ציבורית ע"ש ישראל פולק, בנין נפתלי, הפקולטה למדעי החברה, אוניברסיטת תל-אביב, רמת-אביב
– הציבור מוזמן –

המתווכים מוכנים להסתפק ב-30% מהשוק אם ה"תאפרים" ייעלמו

עוד לפני קבלת חוק התיווך במקרקעין הוקמו 2 מכללות נדל"ן. המתווכים המאורגנים מקווים שהחקיקה תביא להתמקצעות ותשפר את דימוי הענף

מאת זיו מאור

התפתחות ענף הנדל"ן בישראל בשנים האחרונות הביאה לפריחה גם בענף התיווך. בראשית 95' ייפתחו שתי מכללות חדשות ללימוד מקצועות הנדל"ן של רשתות אנגלו־סכסון ואיגוד הנדל"ן, בהן, ככל הנראה, לא יישארו כיתות ריקות.

בשתי המכללות ילמדו המתווכים ניהול נדל"ן בשני מסלולים: לבעלי ניסיון וותק בענף, ובן למתחילים. המעוניינים להצטרף לשוק. השיעורים יעסקו בשמאות, יזמות, מימון, סוגיות משפטיות והנדסה.

לדברי חיים קופמן, יו"ר מלד"ן (ארגון המתווכים לנכסי דלא־ניידי), מספר המתווכים הפועלים כיום בישראל, הכפיל עצמו בשבע השנים האחרונות. בענף מעריכים את מספר המתווכים הפעילים בכ-6,000–7,000, מהם כ-3,000 חברים במלד"ן.

20 מיליארד ד' בשנה

הגידול במספר המתווכים עומד ביחס ישר לגידול בעסקות בדירות במשק. לפי נתוני משרד השיכון הבינוי, נעשו במדינת ישראל בשנת 87', 67,295 עסקות של מכירות דירות חדשות או מיד שנייה. ב-93' הגיע מספר העסקות ל-122,073, מתוכן כ-80 אלף דירות מיד שנייה. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 94' התבצעו 94,041 עסקות. היקף העסקות הנעשות כיום בשוק הנדל"ן, מוערך על ידי מומחים בכ-20 מיליארד דולר בשנה.

לטענת מתווכים ותיקים, ריבוי מתווכי הנדל"ן הביא לכך שכמות לא מבוטלת של מצטרפים לענף הם חסרי הכשרה בתחום. עובדה זו, לדבריהם, מזיקה לענף, הן בכך שחסרי ההכשרה גוזלים לקוחות ממתווכים אחרים וכן בכך שחוסר מקצועיותם פגעה בתדמית הענף ותרמה לא מעט לכך שרבים מהמוכרים והרוכשים מעדיפים לבצע את העסקות ללא תיווך. מנתונים שנאספו במלד"ן, שיעור העסקות באמצעות מתווכים מהווה 18%–20% מכלל עסקות המכירה, כלומר כ-24 אלף דירות, או ממוצע של ארבע עסקות בשנה למתווך. בפלורידה, טוען קופמן, 94% מהעסקות נעשות על ידי משרדי תיווך. לדבריו, הסיבה למיעוט העסקות באמצעות מתווכים היא העדר סדר או חוק בענף שיקבע אמות מידה ברורות בענף.

קופמן ציין, כי מצב של ביצוע 90% מהעסקות במשק באמצעות מתווכים "הוא חלום. גם התקרבות לכיוון 25%–30% אחוז מהעסקות במשק יספק אותי", אמר. להערכתו, גידול לאחר קו ה-30%, יגדיל את נתח המתווכים בשוק עסקות הנדל"ן בכ-50%.

לדעת המתווכים, הפתרון להעלאת רמת הענף ותדמיתו הוא בקבלת חוק התיווך במקרקעין. החוק עבר בקריאה ראשונה בכנסת. כיום הוא מונח על שולחן הוועדה לחוקה חוק ומשפט ובכנסת ובמלד"ן מקווים שהוא יאושר מיד לאחר פגרת הכנסת. הצעת החוק נוסחה לראשונה ב-91', על ידי חה"כים אוריאל לין, ד"ר מרדכי וירשובסקי, אברהם פורז וחגי מירום. החוק נועד, בין היתר, למנוע היווצרות "שוק שחור" של תיווך ולהעלות את רמת המתווכים.

לטענת מתווכים שונים, הנזקים שגורמים המתווכים הבלתי מקצועיים, הם עצום. קופמן מספר על תלונות שהתקבלו במלד"ן על מתווכים שאינם חברי הארגון, אשר תיווכו במכירת נכסים מבלי לבדוק את נסח הטאבו. בשל כך, גילו הרוכשים לאחר זמן מה כי על נכסיהם מוטלים צווי שיעבוד או הריסה, תוספות לא חוקיות, או הערת אזהרה.

בנוסף, מציין קופמן, מנסים המתווכים המורשים לחסוך ללקוח את התשלום לעו"ד ומנסחים עבורו זיכרון דברים לא מדויק. גם במקרים כאלה עלול להיגרם נזק עצום. "כל זה", לדבריו, "בלי להזכיר את הנוכלים האמיתיים הפועלים בשוק ומנצלים את העדר החוק".

כיום יכול כמעט כל אדם לעסוק בתיווך נדל"ן ולפתוח משרד, ללא כל ידע מוקדם. מתווכים מדרגים לא מעטים פעלו והנו בין היתר עולים חדשים בתקופת גל העלייה האחרון מחבר המדינות. אחרים מהם התגלו כבוראי שלא הוסיפו לתדמית, הנמוכה בלאו הכי, של הענף.

סיבה נוספת, עליה המתווכים לא מרבים בגלוי ואשר בגללה רוצים חברי הארגון והמתווכים הבכירים בסילוק גורמים לא מקצועיים, היא גזילת לקוחות בשל עמלות נמוכות יותר. מתווכים חברי מלד"ן מבצעים את עסקותיהם בעזרת מחירון קבוע. במכירת דירה, למשל, גובה המתווך 2% ממחיר העסקה מכל אחד מהצדדים.

"שוברים את השוק"

לרבים מהמתווכים הלא מקצועיים יש הוצאות נמוכות יותר, כיוון שאחרים עובדים בענף באופן לא רשמי וללא משרד. אחרים לא מצהירים בפני מס הכנסה על כל העסקות שביצעו וכך למעשה שוברים את השוק.

החוק המוצע קובע כמה הגבלות ותנאים מוקדמים לקבלת רשיון כדי לעסוק בתיווך: גיל מינימלי של 18 שנה, המבקש לא הורשע בפשע רגל ולא הורשע בעבירה שיש עמה קלון בחמש השנים שקדמו להגשת הבקשה.

כמו כן, על המבקש לעמוד בבחינה לקראת קבלת הרשיון.

לדברי קופמן, רמת הבחינה תהיה סבירה ותפקידה לסנן את אלה שחסרים את הידע המינימלי. לא תהיה הגבלה על מספר הפעמים בהם ניתן לגשת לבחינה ומי שנכשל, יוכל לגשת שוב ושוב עד שיעבור את הבחינה ויקבל תעודה. למתווכים ותיקים תינתן ארכה של שלוש שנים, בהן יוכלו לגשת לבחינה.

לאחרונה פרשה קבוצה ממלד"ן בראשותו של המתווך גדעון וייס והקימה את התאחדות מתווכי הנדל"ן בישראל. הקבוצה מונה כ-200 מתווכים בכ-50 סניפים. פורשים באה בעקבות התנגדותם לסעיף בחוק, המחייב גם מתווכים ותיקים לעמוד בבחינה. לטענתם, מלד"ן לא עשתה די, כדי למחוק סעיף זה ונכשלה בייצוג הענף, כבר מן ההכנות לקראת הצעת החוק. וייס גם השתתף באחת מהישיבות בכנסת וקיבל הזמנות להציג את עמדתו, אך נדחה בוועדה.

שני גופים נוספים שהשכילו להבין בהירות את משמעות החוק כדי לנצלו להפקת רווחים, הם רשתות אנגלו־סכסון ואיגוד הנדל"ן, שהכריזו על פתיחת מכללות ללימוד מקצועות הנדל"ן. רשת אנגלו־סכסון פתחה את "בית הספר לנדל"ן" בשיתוף להב"ב (לימודי הכשרה בניהול) ורשת איגוד הנדל"ן תפתח מכללה לנדל"ן, במסגרת האגף להכשרה מקצועית של הרשת.

רשת אנגלו־סכסון היא הרשת הגדולה ביותר כיום בישראל. לרשת יש כ-50 סניפים בכל רחבי הארץ והיקף העסקות שלהם עד כה ב-94' הגיע, לפי נתוני החברה, לכ-1.4 מיליארד דולר.

איגוד הנדל"ן הוא ארגון ותיק יחסית, שהוקם על ידי דוד צינמבים, לפני שנה וחצי. לאיגוד 40 סניפים ולאחרונה הצטרף ראש עיריית תל אביב לשעבר, שלמה להט, כשותף ב-50% מהאיגוד, בהשקעה של מיליון דולר. בשבוע שעבר הצטרף האיגוד, על כל סניפיו למלד"ן. מאיגוד הנדל"ן מדווחים על היקף עסקות של 1.2 מיליארד דולר ב-94', מתן כ-5,000 מכירות דירה, 2,000 עסקות של השכרת דירות וכ-600 עסקות מסחריות.

בשתי המכללות גייסו אנשים בעלי מוניטין בתחום הנדל"ן. במכללה של אנגלו־סכסון ילמדו, בין היתר, פרופ' אמיר ברנע, עמוס גלעד, פרופ' יוסף גרוס, ד"ר יאיר זימון, עו"ד הנריק רוסטוביץ' והשמאים יוסי זרניצקי ומנחם מלובנא. במכללה של איגוד הנדל"ן ילמדו אדריכל שמאי אטיק, פרופ' אליהו בורוכוב, רו"ח מאיר אלרד, השמאי בני גולדשטיין ונוספים.

"המכללות הן האופציה"

שני בתי הספר מציגים עצמם כאופציה היחידה לרכוש השכלה בתחום הנדל"ן. עד היום פנו המעוניינים ברכישת השכלה בתחום פנו לקורסים שונים לשמאות, ביניהם ללימודי תעודה באוניברסיטת תל אביב. אחרים פנו לקורסים של מלד"ן.

כיוון שכיום אין עדיין מומחה אקדמי, בעל תואר דוקטור או פרופסור, לנדל"ן, אין לאיש הסמכות להעניק למסיימי הקורסים השונים תואר אקדמי.

מתווכים רבים רואים את הקמת שתי המכללות כמאבק יוקרה בין שתי הרשתות, כאיגוד הנדל"ן מדווחים על 450 נרשמים עד כה לקורסים השונים.

למרות שחוק התיווך במקרקעין צפוי לקבל תוקף בקרוב, מעריכים אנשי הענף שמספר המתווכים לא ירד ואף ימשיך לגדול. לדברי קופמן יש בענף מקום לתוספת של 30% לכמות הקיימת היום – תוספת של כ-8,000 מתווכים.

בחודש נובמבר נרשמה ירידה של 23% במכירת דירות ע"י עשר החברות הגדולות במשק, לעומת חודש ספטמבר. עשר החברות הגדולות מכרו בנובמבר 503 דירות, לעומת 654 דירות באוקטובר 94'. את הירידה במכירות מסבירים מומחי נדל"ן בהיצע היצע רחב בעיר מודיעין, שאפיין את חודש אוקטובר.

חברות ישראליות מכרו 25 דירות ביריד בפאריס

מאת זיו מאור

ביריד דירות שנערך בפאריס על ידי חברת איקיוב, ב-19–22 בנובמבר נמכרו ליהודים תושבי צרפת כ-25 דירות בישראל. עסקות נוספות עתידות להיחתם בקרוב בישראל, לאחר שלקוחות פוטנציאליים יבקרו באתרי הבנייה. היקף המכירות ביריד הגיע לכ-3 מיליון דולר. היריד האחרון היה העשירי שערכה החברה. מוריאל סודיק אשת השיווק של החברה מסרה, כי היריד הפעם היה תוסס, בעיקר בשל הירידה בערך הנדל"ן בצרפת, שהפכה את ההשקעה בישראל ליהודי צרפת – לאטרקטיבית יותר. ביריד השתתפו 15 חברות בנייה מישראל, ביניהן חברת סלע, שמכרה 7 דירות בכ-1.5 מיליון דולר בפרויקט תצרות ישה רסידו שמכרה לקבוצת משקיעים 5 דירות בפרויקט מגדלי המרינה באשקלון בכ-800 אלף דולר: מבני בית: מ. שכטר ורוזנברג. עוד השתתפו בנק דיסקונט ובנק הפועלים.

נדל"ן

תעשייה ומשרדים

רונית מורגנשטרן

תגי – בניין משרדים בקריית הממשלה חיפה ב-26 מ' ש'

תגי, חברה בת של חברת הבנייה שקד נתנאל, זכתה במכרז מטעם מינהלת הקמת קריית ממשלה ובתי המשפט במשרד האוצר, להקמת בניין משרדים בקריית הממשלה בחיפה, תמורת 26 מיליון שקל. המבנה יוקם על מגרש בשטח של 5.5 דונם, שבבעלות מינהל מקרקעי ישראל, הנמצא ברחוב פלים, בין בניין "ציגי" לדואר המרכזי. הבניין יכלול 19 קומות, בניהן לובי ושלוש קומות תת־קרקעיות לחניון בשטח של כ-4,500 מ"ר עם 353 מקומות חניה. שטח הבניין כולו – 28,573 מ"ר ושטח כל קומת משרדים כ-985 מ"ר.

מקדונלד'ס – ראשונה במרכז אל־רים

דגם של מרכז אלרים. השקעה של 8.5 מיליון דולר

חברת מקדונלד'ס היא החברה הראשונה ששכרה שטח ב"מיני־קניון" החדש, שבונה חברת אלרים ברחוב אחוזה ברעננה. מקדונלד'ס שכרה בקומה השנייה כ-300 מ"ר לפי כ-35 דולר למ"ר לחודש.

המיני־קניון מוקם בימים אלו על ידי חברת אלרים, בשותפות עם המשפחות הורביץ/הלברג, בהשקעה של כ-8.5 מיליון דולר. בקומת הקרקע יהיו כ-120 מכוניות והיא משתרעת על שטח של כ-4,230 מ"ר. הקומות הראשונה והשנייה, בשטח כולל של כ-3,900 מ"ר, מיועדות לחנויות, ומעליהן 3 קומות משרדים בשטח כולל של כ-1,540 מ"ר.

ירוקום – טלפון סלולרי לכל ירושלמי

חברת ירוקום תקשורת סלולרית, בעלת נקודה בישראל, לשיווק טלפונים סלולריים, פתחה בימים אלו סניף מכירות ושירות לאזור ירושלים באזור התעשייה תלפיות, רחוב פייר קינג 33. שטח הסניף, הכולל גם מעבדת שירות תיקונים ומתקנת התקנות, משתרע על כ-400 מ"ר. המקום השכור מחברה הכלכלית לירושלים בדמי שכירות של 12 דולר למ"ר. ירוקום תפתח בקרוב סניפים נוספים בבאר שבע, אילת, אשדוד ונתניה.

עסקות אחרונות ברמת החייל

● חברת אינטרקומטריקה, המתמחה בציוד בקרה תעשייתי, שכרה 160 מ"ר לפי 13.5 דולר למ"ר. השטח נמצא ברחוב ארד 5 ממשפחת ספקן. המחיר צמוד למדד בתוספת שנתית של 3 אחוזים. תקופת השכירות – חמש שנים.

● בילת תקשורת לוויינים שכרה 240 מ"ר ברחוב הברזל 31 לפי 13 דולר למ"ר. גילת תשקיע בשיפוץ המקום לצרכיה. הבניין הוא בניהול חברת נ.ת.ב. ניהול. החברה שכרה 560 מ"ר נוספים ברחוב הברזל 9 מרו"ח חיים אדון לפי 8 דולר למ"ר. העסקות בוצעו על ידי תוליד שרון ועדית מלר נ.ת.ב. נכסים.

קיסריה־זורדינון באור עקיבא

חברת מבני תעשייה השכירה באזור התעשייה באור עקיבא שטח כולל של 15,864 מ"ר לתשלובת קיסריה־זורדינון. השטח המושכר מורכב ממבנים וסככות ומהווה חלק מהמתחם הכולל של מפעלי קיסריה גלגנים לשעבר, ששכרה בעבר את השטחים ממבני תעשייה. חוזה השכירות שנחתם הוא לתקופה של 9 שנים ו-11 חודשים לפי 4.25 דולר למ"ר במוצע, צמוד למדד המחירים לצרכן.

קרקע ל-70 קוטג'ים בפתח תקווה לפי 150 אלף ד' ליחידה

מאת זיו מאור

בצמוד לשכונת נוה עוז בפתח תקוה, הולך בשיווקו של 70 יחידות קרקע בנות 250 מ"ר (17.5 דונם). המחיר ליחידה הוא 150 אלף דולר (10.5 מיליון דולר לכל המתחם). המחיר כולל היטל השבחה ואינו כולל פיתוח.

תוכנית הפרויקט נמצאת כיום בוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, לאחר שלב ההתנגדויות ולקראת מתן תוקף. 30 יחידות במתחם הם בבעלות משקיע ישראלי המתגורר בבלגיה ו-40 הנותרות בבעלות קבוצה של משקיעים ישראלים.

אחוזי הבנייה המותרים לפי התוכנית הם 70% – 30% בכל אחת משתי הקומות הראשונות ו-10% בעליית הגג. בנוסף, ניתן לבנות מרתף בשטח 50 מ"ר. הרוכשים יוכלו לבנות את ביתם על פי תכנון שלהם, או לחלופין, לקנות קוטג' שייבנה על פי התוכניות הקיימות אצל היזמים.

1,500 מ"ר בכ-2 מ' ד' בקניון התעשייה בראש העין

מאת מוטי יהאריג'

חברת "ממעלי לוקי לבנייה" מכרה לחברת "א.מ.ת – מחשוב, נכסים והשקעות" 1,500 מ"ר בקומה השנייה של קניון התעשייה שהוא מקימה באזור התעשייה החדש בראש העין. תמורת השטח קיבלה החברה 1.99 מיליון דולר, המשקפים מחיר של 1,327 דולר למ"ר כולל מע"מ.

ישראל נבו, מנכ"ל לוקי מפעלי בנייה, מסר כי היקף המכירות של שלב א' בקניון התעשייה, יסתכם בכ-6.5 מיליון דולר. לדבריו, לקראת סוף שנת התקציב הנוכחית החברה לשווק שטחים בקניון בתשואה של 6%, עם מתן אפשרות לקבלת הלוואות מימון עד 80%. קניון התעשייה ישתרע על שטח של 31 אלף מ"ר, מתוכם 10 אלף מ"ר כבישים ומגרשי חניה. עד כה נמכרו 2,400 מ"ר לחברות בתחום ההייטק, חברות יבוא ויצוא ומחסני שיווק. קניון התעשייה, שבנייתו החלה בספטמבר 93', ייקרא על שמו של שר השיכון לשעבר, אברהם עופר.

עיריית ירושלים מבקשת להרחיב סמכויותיה

מאת זיו מאור

בוועדה המחוזית לתכנון ובניין הופקדו שתי תוכניות לשינוי נהלים שהגישה עיריית ירושלים, המיועדים לדעת העירייה, לזרז את הליכי אישור התוכניות. מתכנן המחוז, אורי בן אשר, מסר כי הנטייה בוועדה היא לאשרן. בתוכניות אלה מבקשת העירייה לבטל את הצורך בהגשת תוכנית מפורטת להקמת בתי מלון וכן להגדיל את סמכויות הוועדה המקומית בהוצאת היתרי בנייה. עד עתה, במקומות מסוימים בעיר, למשל בקריית הממשלה, קבעה התוכנית כי את היתרי הבנייה מעניקה הוועדה המחוזית ולא העירייה, כפי שנהוג במקומות אחרים. עתה מבקשת העירייה בתוכנית שהפקידה לבטל הוראה זו, ולאפשר לוועדה המקומית של ירושלים להעניק היתרי בנייה לתוכניות מאושרות, בכל חלקי העיר.

התוכנית השנייה מתייחסת לצורך – הקיים כיום על פי החוק – להגיש כעת הגבת תוכנית לבניית בית מלון, תוכנית מפורטת שהכנתה נמשכת כבר זמן רב. העירייה ביקשה מהוועדה המחוזית לוותר על צורך זה ולהסתפק בתוכנית מתאר כללית יותר.

על פי תוכנית העירייה, יגישו היזמים עם הגשת הבקשה לבניית בית מלון, תוכנית שתכלול פרטים חיוניים בלבד, כגובה המבנה וקווי בניין, ואת התוכנית המפורטת יוכלו להגיש בשלב מאוחר יותר לוועדה המקומית.

אתה עומד לפרסם פרוייקט בנייה?

כדי להגיע להישגים, אתה חייב להגיע ל"הישגים".

כדי להצליח בפרסום פרוייקט הבנייה שלך, אתה פשוט צריך לבנות נכון. את האסטרטגיה השיווקית כמובן.
ב"הישגים", אנחנו עושים את זה כבר 12 שנים, וזה רק הולך ומשתפר משנה לשנה.
אנחנו לא מתפשרים על הרמה הקריאטיבית ויודעים בדיוק איך, איפה וכמה לפרסם.
אצלנו, ההישגים במכירות מדברים בעד עצמם, כי כל פרוייקט שפרסמנו הפך לסיפור הצלחה.
וזה הולך ככה: אתה בונה את הפרוייקט, אנחנו מביאים אליו את הלקוחות.
אם אתה רוצה להגיע להישגים – אתה חייב להגיע אלינו.
טלפן עוד היום אל רוני גולדמן, מנהל המשרד, והוא ישמח לקבוע איתך מועד לפגישה.

פרוייקטים שכבר זכו להישגים (רשימה חלקית): "הגנים התלויים", קרית בן גוריון, חולון (סאדאב), "נווה גנים", רמת־גן (קבוצת ציפורן), "מגדלי שער העיר", הרצליה, "גני דיזנגוף", רחובות, "גבעת לוינסון", ראשון־לציון (דיזנגוף סחר), "נאות ישראל", אשדוד (אחים ישראל), "גלי תכלת", "רמות גלים", "צמרת הפארק", אשדוד (סולומון), "פעמוני אביב", ת"א (אילן־גת מהנדסים)

הישגים
פרסומאים ויועצים לשיווק
זווית חדה בפרסום

רחוב רוטשילד 6 תל־אביב 64979 טלפון: 03-5282530 פקס: 03-5286588

■ אילן־גת מהנדסים ■ אינטרנציונל ריהוטים ■ אקרשטיין תעשיות ■ אסטרטק איכות ■ בית אסיה – מסעדות, אירועים (מקבוצת אייזנברג) ■ בש – בל ספורט ■ בת־שבע – להקת המחול ■ דיזנגוף חברה לסחר ■ .Z.I.S – אבטחת מידע ■ "זוג" – בית־ספר לטקצנות האופנה ■ כל – בשר ■ החברה לאוטומציה במנהל השלטון המקומי ■ מפעלי תובלה (מקבוצת כיל) ■ סייפן ד.ס.ה ■ ערדיף־תור ■ חמית־בדר – השכרת רכב (מקבוצת הבנק לפיתוח התעשייה) ■ מ. פרופ' צבס – יבואני מוצרי ביטיחם ■ סולומון חברה לבנייה ופיתוח ■ סקי טיים בכבלים ■ פז – חסמן קבלני בנין ■ קבוצת ציפורן – חברה לבנין

אנגלו־סכסון
החטיבה לנדל"ן עסקי־מסחרי
במרכז העיר ולא יקר
קומפלקס משרדים מפואר
להשכרה במגדלי העיר
קומה גבוהה – 730 מ"ר
ניתן גם לחלוקה 500, 300, 250
גימור מהודר – עפ"י דרישת הלקוח
נוף לים, נגישות נוחה וחניה בשפע
כניסה תוך 5 חודשים
(לרשות לאומי)
סניף ת"א טל: 03-6919245

הכי קרוב לכל מה שטוב
החל מ- $103,700*
דירות 6,5,4,3 דירות גג
חיים על הגובה
מגדלי עילית
■ שכונת העילית של חדרה ■ *צמוד למדד.
* 3 כיווני אוויר, מרפסות שמש ושיפוץ (לחלק מהדירות)
* לובי מפואר, 2 מעליות
* שכונה סגורה, ללא כבישים פנימיים.
* 5 דקות הליכה מהמדרחוב של חדרה.
ליווי פיננסי וערבות בנקאית מלאה.
תנאי תשלום גמישים. הלוואת מקום מיוחדת.
ד.ע. דירות עילית חיפה. שיווק בלעדי: אנגלו סכסון
מכירות: רח' הגיבורים 53 חדרה טל. 06-324964
אתר: סוף רח' ה. סמואל חדרה טל. 06-324662

هكذا من الأصل

صورة من الأصل

נדל"ן

800 אלף ד' לדונם לתעשייה בקרית אריה

מאת זיו מאור

חברת אלישע, העוסקת בבורסת בניין, מכרה לאחרונה מג־רש ריק בשטח 3 דונם בקרית אריה בכ־2.4 מיליון דולר – 800 אלף דולר לדונם. לפי תוכנית בניין עיר המאושרת באזור ניתן לבנות על המגרש, הנמצא ברחוב אימבר מבנה לתעשייה בשטח 3,600 מ"ר ב־3 קומות (לפי 120%). יצוין, כי העירייה נוטה לאשר באזור בקשות להגדלת מתב"ע ותמורת דמי השבחה להגדיל את אחוזי הבנייה המותרים ל־150% ואף יותר.

אזור התעשייה בפתח תקוה הפך בשנים האחרונות למבוקש, לאחר שהעירייה, בשיתוף עם יזמים, פעלה לשינוי ייעוד של חלק מהקרקע החקלאית בלתעשייה. בהתאם עלו גם מחירי המג־רשים והמבנים. עם חלק מהיזמים הגיעה העירייה להסכמה בשו־מה להויתורה על הפקעות, ישתתפו הם בפיתוח התשתית לפרויקטים שיקימו.

290 אלף ד' ל־530 מ"ר

מגרש ששטחו 530 מ"ר בכפר גנים בפתח תקוה נמכר תמורת 290 אלף דולר, כולל מסים. המגרש מיועד לבניית קוטג' בודד. במקום ניתן לבנות שתי קומות לפי 25% מהמגרש (132.5 מ"ר בכל קומה), עליית גג (לפי 10% משטח המגרש – 53 מ"ר) ומרתף בשטח 50 מ"ר. העסקה, בוצעה על ידי מוניטין נכסים.

שו"פ אינה עומדת בהתחייבויותיה לרוכשי דירות בעלי

מאת נעה וסרמן

תושבים ביישוב מתלוננים, כי החברה לא מטפלת בליקויי בנייה בדירותיהם

תושבים ביישוב עלי שבשומ־רון, שרכשו דירות מחברת שיכון ופיתוח, מתלוננים כי החברה לא עומדת בהתחייבויותיה לטיפול בליקויי בנייה בבתים.

בראשית שנות ה־90 הוצעו למכירה בעלי, כמו ביישובים נוס־פים בגדה, בתים צמודי קרקע במ־חירי מציאה. הבתים נבנו כחלק מבנייה תקציבית שמימן משרד הבינוי והשיכון, באופן של הקצאת קרקע לקבלנים.

הקבלנים קיבלו את התמורה עבור הבנייה ממשרד השיכון ואכ־לוס הבתים, ובכלל זה מכירתם, נמסר לחברת שיכון ופיתוח. בהת־אם לסיכום הקיים בין משרד השי־כון לשו"פ, אחראית החברה לטיפול בליקויי הבנייה והתשלום בעבורם ממומן על ידי משרד השיכון.

"תביאו חשבונית – ונשלם"

בכמה מהיישובים נמסרו הב־תים במצב תקין ולא נזקקו לטי־פול כלשהו לאחר תקופת המכירה. גם בעלי נבנתה קבוצת בתים שנמסרה כראוי על ידי חב־רת הבנייה הכשרה, אבל לא כך היה מצבם של כ־30 קוטג'ים דו־משפחתיים שנבנו על ידי חברת וקסלמן. כמה מהבתים, אותם בנה הקבלן, נמסרו לרוכשים ללא פי־תוח החצר, ובכלל זה שביל גישה, ומדרגות לבתים. בבתים אחרים התגלתה רטיבות שפגעה במפרט הפנימי שלהם, בעיקר משום שזה לא כלל מרצפות, אלא שטיחים מקיר לקיר.

אחת המשפחות שרכשה בית דו־משפחתי משו"פ באוגוסט '92 ונכנסה לגור בבית ביוני '93, הת־לוננה בפני החברה על ליקויי בני־יה, והעיד פריטים פגומים שהתכסו בתוזה. כל פניות המשפ־חה לשו"פ נענו על ידי מחוז ירוש־לים בתשובה "תתקנו, תביאו חשבוניות ואנחנו נשלם".

המשתכנים הציגו בפני שו"פ חשבוניות על פריטים פנימים – אולם לא זכו להחזר. לגבי ליקויי הבנייה, לא הצליחו המשתכנים למצוא קבלן שהסכים לטפל בהם.

יתר על כן, הליך הסלת האח־ריות לתיקון אינו מקובל על מש־רד השיכון. על פי ההסכמים בין שו"פ למשרד השיכון, אחראית החברה על התיקונים ואינה רש־אית להטיל את האחריות לאיתור הקבלן והתיקון על המשתכן.

העולים מארה"ב תיקנו בעצמם

לליקויי הבנייה עליהם התלוננה משפחת משתכנים אחת, לא איפ־יינו רק את שתי היחידות שרכשה המשפחה, אלא גם קבוצת בתים אחרים שנבנתה על ידי וקסלמן. אלא שבתים אלו נרכשו על ידי עולים חדשים מארה"ב, שהעדיפו לתקן את הליקויים בכוחות עצ־מם, במקום להתכתב עם הרשויות.

יצוין, כי בעיית פיתוח החצרות במבנים של בנייה תקציבית הד־בטה רכישה מאפיינת יישובים רבים בשטחים. בראשית שנות ה־90 השלימו קבלנים רבים את הב־נייה והורשים ארוכים קודם להשל־מת הפיתוח הציבורי, כדי לזכות בתמריצי זירוז הבנייה. לכן, מבחי־נה טכנית לא היו יכולים להשלים את פיתוח החצר לפני השלמת פי־תוח השטחים הציבוריים.

ממשרד השיכון נמסר בתגובה, כי במקרים בהם הקבלן אינו עומד באחריות הקבועה בהסכמים לתי־קון ליקויי בנייה, מפעיל המשרד סנקציות נגדו, הנגמת חיוב השכ־נתיו בפרויקטים שבביצוע.

באשר לתלונות התושבים על פיתוח תשתיות ציבוריות, כגון כבישים, שאינו מבוצע באופן מלא, אמרו במשרד השיכון, כי בהתאם לסיכום בינם לאוצר, מב־צע המשרד ראשית פיתוח תשתי־ות ביישובים בהם קיים אכלוס מלא של הדירות, רק לאחר מכן מפתח את התשתיות הציבוריות ביישובים שבהם עדיין לא מאוכל־סות כל הדירות.

מהנהלת שו"פ נמסר בתגובה, כי העניין ייבדק ויטופל בהתאם למקובל על פי נוהלי החברה.

שיחה

עם חיים קאופמן, יו"ר מלד"ן, על ההבדל בין שטחי ברוטו ונטו במשרדים

בת"א ניתן לחסוך כ־3 ד' למ"ר בהסבת שטחי תעשייה קלה למשרדים

מה ההבדל בין שטחי ברוטו לבין שטחי נטו במבני תעשייה או משרדים?

שטח ברוטו הוא המסגרת החיצונית של הקומה, כולל חדר מדרגות, פיר המעלית, שירו־תים, מעברים וכמובן את הקי־רות. שטח נטו הוא שטח הרצפה בפועל. קיים הבדל גם בין "נטו קטן", שטח החדרים בלבד, לבין "נטו גדול" שהוא שטח הקומה כולל קירות, בלי פיר המעלית וחדר המדרגות. "ברוטו גדול" כולל גם את החלק היחסי של המשרד בשטח הלובי.

לפי מה נקבע התשלום ומהו הבדל סביר בין ברוטו לנטו?

התשלום נקבע תמיד לפי שטח ברוטו. הבדל סביר בין ברוטו לנטו הוא בשיעור של 20%–25%. פער גדול מזה יהיה מגוחך ושיעור נמוך יותר מחשב לקטן. בבית הטקסטיל בתל אביב למשל, ההבדל הוא 40%. המחיר המוצע שם למ"ר הוא 12 או 13 דולר למ"ר ברוטו, ומחיר הנטו גבוה הרבה יותר. גם כאר מת משפט ההבדל די גדול.

מה חשיבות שטח הברוטו מע־בר לדמי השכירות?

דמי הארנונה נגבים לפי הש־טח ברוטו. בתל אביב באמצעים דמי הארנונה כ־5 דולר למ"ר לחודש. ברמת גן המחיר הוא כ־3.5 דולר לחודש. בנוסף, ברוב בנייני המשרדים החדשים, החוזה מחייב את השוכר בתש־לום לחברת אחזקה שדואגת לניקיון ותחזוקה. דמי האחזקה מוסיפים עוד 15%–20% לדמי השכירות. בבית הטקסטיל למשל, דמי האחזקה עומדים על 6 דולר למ"ר – מחיר גבוה מאוד. בבניינים אחרים המחיר הממוצע הוא 3–3.5 ד' למ"ר. בכל מקרה, יש לבדוק בחוזה מה כוללים דמי האחזקה ואם התש־לום צמוד לדולר או למדד.

איך ניתן לחסוך בכל זאת?

לפני החתימה על חוזה יש לב־דוק את מסמכי הבעלות, תשריט הנכס, היתר בנייה לנכס כולל התב"ע ואחוזי הבנייה, את שט־חי הברוטו והנטו, הגדולים והק־טנים ואת המסים החלים על הברוטו. בנוסף, ניתן לנצל גם את המיסוי הנמוך יותר על תע־שייה קלה: שוכרים שטחים המי־יועדים לתעשייה קלה ומסבים אותם למשרדים. בת"א ניתן לחסוך כ־3 ד' למ"ר בצורה כזו. בערים אחרות, החיסכון נע בין 70 סנט ל־1.5 דולר למ"ר.

מאת זיו מאור

מקרקעין במשפט

"התחייבות לעשות עסקה במקרקעין טעונה מסמך בכתב" (א)

על סעיף 8 לחוק המקרקעין ועל "זיכרון דברים" ו"חוזה"

מאת דוד א. דעואל

כותרת המאמר היא ציטוט של הוראת סעיף 8 לחוק המקרקעין תשכ"ט–1969. מקרקעין (נכסים) היו מאז ומתמיד נכסים בעלי חשיבות מיוחדת במסורת המשפטית האנגלית, וכדי להעי־מיד את הבריות על התוצאות המשפטיות של עשייה בהם (מכר, שכירות, שעבוד וכיו"ב), הדין הציב בהקשרם דרישה למסמך בכתב. ההנחה היא, שהלשון מהירה מן היד, והשתמשות כלכלית שי־מורה באמירת פה בלא מחשבה תחילה, היתה נמנעת, לו ניתנה לאומר הדברים ההזדמנות לע־צב את רעיונותיו לגבי המקרקעין עלי כתב. אי־זה חושב פעמיים. מכאן, אם נרצה, תילמד גם באורח אנלוגי עוצמתה של המלה הכתובה.

משפט הנדל"ן המקומי, שהיה עשוי רבדים עותומניים ואנגלוסכסיים, זכה לעצמאות רק כעשרים שנה לאחר קום המדינה, בשנת 1969, עת תוקק חוק המקרקעין הישראלי. הכרזת העצמ־אות הזו נעשתה בתבונה ומתוך התבוננות עני־נית כוללת על המכלול, מבלי קביעה גורפת כי כל ההסדרים הזרים גרועים, מתבטלים ומוחלפים בהסדרים ישראליים מקוריים. כך, למשל, מצד אחד בוטלו ה"זכויות שביושר" האנגליות (Equitable rights) ונקבעה רשימה סגורה של חמש זכויות קרקעיות מוכרות, אך מצד שני נשתמר הצורך במסמך בכתב לשם גיבוש התחייבות לעשות עסקה במקרקעין, והתובה הזאת עוגנה מפורשות בסעיף 8 לחוק.

הפסיקה לגבי המסמך בכתב בו מדבר סעיף 8, סבבה במעגל למן תחילת שנות השבעים ועד עתה. תחילה, הוצבו דרישות מקסימליסטיות לג־בי תוכן המסמך, אחר כך הדרישות נצטמצמו בהדרגה וכיום נראה שדי במסמך תמציתי שעשה המוכר בלבד, אף בלי חתימתו, לפיו יודעים זהות הצדדים, מיהות הנכס והמחיר. כל שאר הפרטים הכרוכים ברגיל בעסקת מקרקעין, נתונים להשלמה נורמטיבית מתוך הוראות החקיקה הרל־וונטית. כך, לדוגמה, אם לא נקבע במסמך מי ישלם מס שבח בגין המכר, ברי כי יהא זה המוכר עפ"י האמור בחוק מס שבח מקרקעין, ואם לא נקבע מתי ישולם המחיר המוסכם, יוסק כי התש־לום יתבצע כנגד המסירה הפיזית עפ"י האמור בסעיף 21 לחוק המכר, ורישום העברת הזכויות, או המצאת ייפוי כוח בלתי חוזר לצורך הרישום (פסקי הדין של ביהמ"ש העליון בפרשת ברון נ. מגרס ושומרוני נ. רוזנבלום). הליכת ההלכה במעגל שראשיתו מקסימליסטי וסופו – המתלכד עם ראשיתו – מינימליסטי, לא תרמה כמובן ליציבות ההלכה בשני העשורים שבהם נתהווה השינוי.

הלכה שסבבה במעגל

מוכר שסבר שאינו מחויב כלל ועיקר עפ"י "מסמך הסכמות" קצר ו"צמצמני", ללא חתימות, שהוא ערך בגו ידיו ומסר לקונה המיועד בדצמבר 1979, מצא עצמו עשר שנים לאחר מכן מחוייב בפיצויים כלפי אותו קונה בגין הפרת חוזה (פסה"ד של ביהמ"ש העליון מה־10.12.89 בעניין י. בוטקובסקי בע"מ נ. גת). נראה, כי קשה היה להעלות על הדעת תוצאה כזו בתקופה בה ניתן ע"י ביהמ"ש העליון אחד מפסקי הדין הראשונים בסוגיה – קפולסקי נ. גבי גולן בע"מ. כאן, בנקו־דת ההתחלה של המעגל, דרש ביהמ"ש מגוון רחב למדי של פרטים על מנת שהמסמך (זיכרון דב־רים) ייחשב לחוזה מחייב: שמות הצדדים, מהות הנכס, מהות העסקה, המחיר, ומועדי התשלום וההס־דר לגבי נשיאה בהוצאות ומסים. בפרשת י. בוט־קובסקי הנ"ל, הגדרת מהות הנכס לקתה בחסר, הטיפול היחיד בעניין המסים וההוצאות התמצה בהטלת חבות מע"מ על הקונה. בעניין וינשטיין נ. גורן (פס"ד של העליון מה־15.8.89), הוכר תוקפו של זיכרון דברים שכלל את פרטי הצדדים, תיאור הנכס, המחיר ואינדיקציה למועדי תשלום, למרות שזיכרון הדברים הפנה ל"חוזה פורמלי" העתיד להיחתם ע"י הצדדים, למרות שחוזה כזה לא נח־תם; למרות שאחד התשלומים נקשר למועד חתי־מת החוזה הזה; ולמרות שביצוע זיכרון הדברים בדרך שהתחייבות בו היה בלתי אפשרי, משלא ניתן היה לחלק חלקת משנה רשומה (בית דו־קומ־תי) לשתי חלקות משנה.

אם משתמעת ביקורת מן התיאור דלעיל, היא אינה נוגעת לתוצאה הסופית (כך אני מקווה) שאליה הגיע ביהמ"ש העליון בפרשנותו העקר־בית לסעיף 8 – תוצאה המשתקפת בפסקי הדין הנ"ל בעניין י. בוטקובסקי ובעניין וינשטיין, וכן בפסקי הדין של ביהמ"ש העליון בעניין ברון נ. מגרס ובעניין אליסיאן נ. חב' י. יהלומי. בשני האחרונים נקבעו התנאים להסתמכות על הסכ־מות בעל פה, חיצוניות למסמך בכתב שנעשה בין הצדדים, לשם השלמה של פרטים חסרים בו.

צדק על חשבון יציבות

לטעמי, התוצאה אליה הגיע לבסוף ביהמ"ש העליון מוצדקת ונבונה, שכן דרישה קשיחה לפר־טים רבים הדרושים להיכלל במסמך, תאפשר התח־מקות מהתחייבות מקום בו תורגם לאחד הצדדים הזדמנות עסקית טובה יותר. ההתחמקות תתקע יתדותיה בהנמקה משפטית מתחסדת: "הנייר לא מחייב אותי, כי הוא לא מושלם". מצב כזה הוא למעשה ניצול משפטי של אירוראות עסקית, מנוגד בתכלית הניגוד לעיקרון הבסיסי הזה בדיני החוזים של המדינות הדמוקרטיות – "חוזים לקיום נועדו", ויש בו תמריץ לחוסר יושר. לדידי, מצב כזה גרוע אף ממצבי חוסר הוודאות שאליהם נקלעו מתדיינים בעשרים השנה האחרו־נות, נוכח השתנות ההלכה, שעל כך – רק על כך – נטושה הביקורת.

בכל הכבוד הראוי, נראה כי ניתן היה להגיע לתוצאה צודקת מבלי קעקע היציבות המשפטית, ומבלי דמי תלמוד התורה ("דבעא באפלס") ששולמו ע"י אותם צדדים ששמותיהם מקשטים עתה את קובצי התקדימים המשמשים בפקולטות למשפטים. ניתוח פשוט של הוראת סעיף 8, רוחו כפשוטו וכתבו כלשונו, על רקע שורשי ההתייחסות המיוחדת למקרקעין במסורת המשפטית האנ־גלית, היה צריך להביא למסקנה המתבקשת כבר בתחילת שנות השבעים: מקרקעין הם משאב טבע מצומצם ומוגדר, שכמותו סופית (כל עוד לא נכ־בשו גרמי השמיים להתיישבות בני אנוש). ולפי־כך, התחרות עליו חריפה ועתים משקלו כזהב. על כן, חברה מתוקנת צריכה להעמיד כל אדם על התוצאות שתיווצרנה לדיספוזיציות שהוא עושה במקרקעין, למען ישקול מעשיו בכובד ראש.

מכאן – אך רק עד כאן – הצורך במסמך בכתב המגבש כוונה חד־משמעית ("גמירות דעת", בלשון חוק החוזים (חלק כללי)) למכור מקרקעין מסוי־מים, או להשכירם, למשכנם, ליתן בהם זיקת הנאה ולתת לגביהם זכות קדימה. לכן, הפרטים החיוניים המתבקשים מכך, הם רק זהות הצדדים (למי אני מוכר?), מיהות הנכס (מה אני מוכר?) המחיר (בכמה אני מוכר?). אין כל ספק שבפרטים אלה, גם הדרישה ל"מסוימות" (ספציפיות) הקבו־עה בחוק החוזים (חלק כללי), היתה באה על סיפוקה.

יוצא איפוא, שייתכן שנכון היה לפרש כבר מלכתחילה את הדרישה למסוימות – כדרישה מקורית ועצמאית של החקיקה הישראלית החד־שה (חוק החוזים (חלק כללי) הוחק בשנת 1973), המשנה את ההלכות הישנות שנפסקו בתקופת דיני החוזים האנגליים, באשר להיקף הפרטים הנדרשים ב"זיכרון דברים" ("חוזה מקדמי") על מנת שיהא לחוזה מחייב. כך היו נחסכות שנים רבות של אי־וודאות ותהפוכות משפטיות.

בחלק ב' של המאמר נדון במצב המשפטי העכ־שוי לאשורו, קרי, ננסה לפרש את האינדיקטורים העושים את ה"חוזה המקדמי" לחוזה מחייב לצורך כל דבר ועניין.

הכותב הוא שותף במשרד דעואל, רבינוביץ, פוהל ושות', עו"ד.

הקוטג' הכי טוב במודיעין, נמצא על הפסגה הכי טובה במודיעין:

"פסגות מודיעין", המקום הכי טוב במודיעין, פותחת לך אפשרות לאיכות חיים פרטית משלך. קוטגי בשכונת הפסגה של מודיעין. מגוון יחידות דיור דו-משפחתיות צמודות קרקע, צמודות לנוף הירוק ולאוויר הפסגות, עם גינה צמודה ופרטיות מלאה. ומעליך רק השמים. 391 יחידות דיור, הכוללות בתים דו-משפחתיים צמודי קרקע (קוטגים) ובנינים בני 3 קומות, הכוללים דירות 4 חדרים, דירות גן 4 חדרים, דירות גג 5 חדרים. כל התשתיות, כולל החשמל, הטלפון, הטלויזיה בכבלים וכד', הינן תת-קרקעיות, ומבטיחות שמים נקיים ונוף פתוח. הכבישים רחבים ובטוחים. שרותי החינוך, המסחר והקהילה נמצאים בקרבת מקום. רכישה ב"פסגות מודיעין" היא גם השקעה מבטיחה בנדל"ן. הכל מתחבר יחד כדי להפוך את "פסגות מודיעין" למקום הכי טוב במודיעין.

הכניסה ל"פסגות מודיעין" מכביש רעות-מכבים.

פסגות מודיעין
הכי טוב במודיעין

שלמור אבנון עמיחי

צלצל עכשיו
שכונת הפסגה של העיר מודיעין הנבנית על ידי מליבו ישראל.
משרד מכירות באתר: טל' 050-215603, פתוח: שבת ובימי א'-ה' 10:00-17:00, ו' 10:00-15:00.

מליבו ישראל בע"מ

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ

סניף שיכון דן – בתי יוקרה

1. למכירה בשיכון דן 4 חדרים מסודרת ויפה !! 4 דיירים !! לרציניים בלבד!!!
2. למכירה בשיכון דן קוטג' גדול ומואר + כניסה נפרדת, מתאים למקצועות חופשיים !!
3. למכירה ברמות צהלה פרוייקט קוטגים מפואר 5 חדרים+מרתף במיקום מצויין !!

FIABCI

טל: 03-6472775 פקס: 03-495106

סניף רמה"ש – בתי יוקרה

1. למכירה ברמת השרון
דירת גג 3 חד' + חדר, משקעת, מקסימה במיקום מעולה !!
2. למכירה ברמת השרון
דירה חדשה 3 חד' + מעלית !! מקסימה + נוף !!
3. למכירה ברמות אביב (הרצליה)
דירת קוטג' מקסימה ומושקעת 5 חד' 140 מ"ר + פטיו $280,000 !!

טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

עסקת השבוע !
חייבת להמכר
ברמה"ש המערבית
4 חדרים + מרפסות
עם פוטנציאל נפלא !!!
03-5400004

הארץ

יום ראשון א' בטבת תשנ"ה
4 בדצמבר 1994

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב המבשלת 2, טל' 6–254245–02, ת"ד 273 י–ם 91002; פקס' 02–254249
חיפה: רחוב מרדאם 20, טל' 7–625166–04, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04–670715
שירות תלונה למנויים 03–5121533, 03–5121344, מודעות לוח הדרושים 03–6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

קובלנותיו של רבין

ראש הממשלה יצא ביום חמישי בהתקפה חריפה נוספת על מערכת המשפט. הוא האשים אותה בכך שהיא כובלת את ידיו במלחמה בטרור, וגם מונעת ממנו להפשיר קרקעות לבנייה בקצב משביע רצון. למעשה טוען יצחק רבין, ולא בפעם הראשונה, כי אלמלא היה כפוף למערכת החוק והמשפט, היה יכול להצליח בתפקידו כראש ממשלה הרבה יותר.

התפרצות נרגנת זו, שיש בה גם התנערות מאחריות וגם דה־לגיטימציה של שלטון החוק, קיבלה הפעם משמעות בוטה במיוחד משום שהדברים נאמרו בקשר לרצח החיילת ליאת גבאי מעפולה. מדבריו של רבין לפני מרכז מפלגת העבודה השתמע, כי אילו רק האריך השופט הצבאי את מעצרו המינהלי של הרוצח עבדאללה אבו אלרוב, אף שלא השתכנע שיש לכך סיבות מספיקות, ייתכן כי רצח החיילת מעפולה היה נמנע. לדעת רבין, השופטים צריכים כנראה להאריך מעצר מינהלי באופן אוטומטי, בכל פעם שגורמי הביטחון מבקשים מהם לעשות כך, גם אם אינם משתכנעים שיש סיבות המצדיקות את המעצר הזה.

"הרוצח היה שלוש שנים בכלא", אמר רבין בהופיעו לפני חברי המרכז. "עם שחרורו קיבל מעצר מינהלי, אבל בית המשפט קבע לו רק חצי שנת מעצר מינהלי שאחריה הוא שוחרר...", אמר והוסיף: "במלחמה עם החמאס אני עם ידיים חצי קשורות. אינני יכול לעצור אדם ליותר מחצי שנה כשאין לי בסיס משפטי".

המעצר המינהלי, כמו הפעלת לחץ פיסי מתון בחקירה, והפעלת לחץ פיסי פחות מתון בחקירה שמטרתה למנוע פיגוע, הם אמצעי חירום שהמדינה משתמשת בהם באופן קבוע ולא חסכני במיוחד במלחמתה בטרור. במשך כל שנות הכיבוש, ובהן שנות האינתיפאדה, למעט תקופה קצרה, נשמר הכלל שקבע היועץ המשפטי לממשלה, כי יש להביא את העצירים המינהליים לפני שופט, אחת לחצי שנה, כדי לשכנעו שהעצור אכן מהווה סיכון ביטחוני, אף שאין די ראיות להעמידו למשפט. הארכת המעצר המינהלי על ידי שופט, אחת לחצי שנה, נועדה למנוע מאנשים שאשמתם לא הוכחה להישכח בבתי הכלא. מגבלה מינימלית זו על אמצעי שהוא דרקוני במהותו לא הפריעה למערכת הביטחון לעצור אלפי מפירי סדר לתקופות ארוכות בשנות השיא של האינתיפאדה, על ידי הארכות מעצר חוזרות ונשנות, והיא אינה מפריעה גם היום לגורמי הביטחון לעצור את החשודים בהשתייכות לארגוני טרור או בסיוע להם. השופט הצבאי צריך רק להשתכנע שיש בסיס כלשהו למעצרם ללא משפט. למרבה הצער, נגד רוצחה של ליאת גבאי לא היו אפילו חשדות מספיקים כדי לבסס הארכת מעצר.

בדיעבד נגלה לכל עין פוטנציאל הסכנה שהיה גלום באיש, אבל חשדות כאלה לא היו בנמצא מראש, ולא המערכת המשפטית אשמה בכך. ראש הממשלה והרמטכ"ל אמרו בעבר, והדברים נכונים גם במקרה זה, כי קשה מאוד למנוע פעילות טרור אינדיווידואלית וספונטנית, וגם טרור מאורגן ומתוכנן אפשר למנוע רק במידה חלקית. עד כמה שדבר זה מתסכל את ראש הממשלה, אין הוא מצדיק חיפוש של שעירים לעזאזל.

נאום משתלח מסוג זה שהשמיע יצחק רבין אינו מונע טרור ואינו תורם להרגעת הציבור, הוא רק מעורר את השאלה אם ראש הממשלה רבין אכן יכול לנהל מדינת חוק. מדינות דמוקרטיות מתנהלות על ידי ראשי ממשלה עם "ידיים חצי קשורות" על ידי החוק, והעובדה שמנהיג חזק ומשמיע דברים נרגנים נגד מוסדות ורשויות מדינתו אינה מעידה אלא על עצביו הרופפים.

להם נאווה תהילה

מאת עוזי בנזימן

יצחק רבין ושמעון פרס, היוצאים בסוף השבוע לאוסלו לקבל פרס נובל לשלום, ראויים לברכת המדינה כולה. הם זוכים בדין בעיטור היוקרתי. השניים הראו תעוזה וחזון המתגלים בתולדותיהם של עמים רק אחת לדור. הם חוללו מפנה בעל טווח תנודה היסטורי בקורות המזרח התיכון, ואזרחי ישראל צריכים להיות אסירי תודה להם על מנהיגותם.

מתעורר צורך לומר את הדברים, דווקא על רקע המועקות המתעבות והולכות סביב תהליך אוסלו, אשר מגיעות עד כדי הצבת סימן שאלה בנוגע לתוקפו ולכוח חיוניותו. גם אם יגיע המו"מ הישראלי־פלשתיני למבוי סתום, וגם אם התוצאה תהיה התרפות האיבה בין שני העמים, לזכותם של רבין ופרס יירשם שהשכילו לנתץ את הטאבו של אי־הכרה באש"ף ובמנהיגו יאסר ערפאת, לחלץ את יחסי הישראלים והפלשתינאים מהקיבעון המטאיר שהיו שקועים בו מאז '67 וליצור תנאים חדשים לפתרון הסכסוך.

אינטלקטואל פלשתינאי אמר לא כבר, שהסכם אוסלו אינו כתובה המבשרת על נישואים בין שני צדדים, אלא שטר גט המנסה להוציא אל הפועל גירושים באווירה ידידותית. הפלשתינאי הזה מבין את משמעותו העמוקה של המסמך שנחתם בוושינגטון בספטמבר '93: ויתור הדדי המוביל להפרדה. הפלשתינאים מוותרים על זכות השיבה, הישראלים על ארץ ישראל השלמה.

מנקודת מבט זו, יש בהסכם תנאים סבירים להשגת התוצאה המשורטטת בו: הוא בא לתת מענה לרצונם של הישראלים שלא לראות בקרבם פלשתינאים, ולשאיפה מקבילה אצל הפלשתינאים: להתפתח ולהתחזק בעצמם משוחררים מן הכיבוש הישראלי וגם מן ההתנחלות שמציבה העוצמה הכלכלית והתרבותית הישראלית.

הניסיון שהצטבר מאז נחתם ההסכם מעורר ספק אם אכן הוא מכיל מרכיבים מספיקים להוביל את התהליך המוביל אל היעד הגלום בו. לא ירח דבש נולד כתוצאה מהחתימה וגם לא גירושים ידידותיים אלא משטמה מתוכה ותסכול מר הגדלים והולכים אצל שני הצדדים.

הישראלים לא קיבלו מנוחה מהטרור והפלשתינאים לא נפטרו למעשה מעולו של הכיבוש וגם לא חשו שיפור ממשי בתנאי חייהם. מנקודת מבטם של הישראלים, ממשלתם הלכה כברת דרך ארוכה לקראת הפלשתינאים וקיבלה עליה הימור לא מבוטל; מנקודת מבט פלשתינית, הישראלים תימרנו את ערפאת באוסלו והניעו אותו לחתום על מסמך כניעה. לנו תחושה שאי אפשר להוציא את הטרור מתוך הפלשתינאים, להם תחושה שלא ניתן לעקור את הכיבוש מתוך הישראלים. לנו תחושה שאין עם מי לדבר בצד השני, להם תחושה שכל מה שרצינו באוסלו היה לצאת מעזה בכבוד.

המנהיגים בשני הצדדים נאלצים לדבר בעת ובעונה אחת לכמה קהלים ובתוצאה מכך מעוררים השדרים אי־אמון. אנחנו שומעים את ערפאת מדבר על הנפת הדגל הפלשתיני בירושלים ועל שעזה ויריחו הם תמרורים בדרך ליפו ולבית־שאן, הם שומעים את רבין מצהיר ששום יישוב, גם לא נצרים, לא יוזז ממקומו. אנחנו מצפים שערפאת ישתלט בכוח הנשק על החמאס והם מצפים שרבין יפנה את המובלעות היהודיות מלב חברון. רבין מתחשב במשאלי דעת הקהל המצביעים על כרסום ממשי בתמיכה בהסכם, וערפאת מתחשב בהפגנות של חזית הסירוב ובעובדה ששוטריו הם קרובי משפחה של המבוקשים שישראל מצפה שיעצרו.

הסימטריה אינה מוחלטת; בסיפור הזה (וזו נקודת מבט ישראלית מובהקת) חטאו של הצד הפלשתיני גדול יותר משום שלא הצמיח מתוכו זרם מרכזי השולל את הטרור, ובכך סיכל את האפשרות שהסכם אוסלו אכן ייצא אל הפועל על דרכי שלום באופן שיוביל בסופו של דבר לכינון מדינה פלשתינית ולהתבססותה של מדינת ישראל בתחומי הקו הירוק.

אלא שההתייאשות והצדקנות אינן מרשם מוצלח לפתרון סכסוכים בינלאומיים. הלקח של 15 החודשים האחרונים הוא לדבוק במשמעות העמוקה של הסכם אוסלו – פיוס, פשרה, חלוקת הארץ – וליצור את התנאים להתממשותה. פירושו של דבר שעל ישראל לקבל עליה הימור נוסף, לגלות נכונות לפנות יישובים והתנחלויות מהשטחים ולהעמיד את הפלשתינאים במבחן: האם בתנאים אלה יבואו אל סיפוקם הלאומי ויהיו מסוגלים לנהל את ענייניהם ולעקור מתוכם את הטרור.

לא עומדת לרשות ישראל חלופה מעשית אחרת: אי אפשר לסובב את הגלגל לאחור ואין לצפות שישראל תבכר עימות אלים על הידברות עם הרשות הפלשתינית (שבה הכירה האומה חימשה ואף השלימה עם מעמדה הבינלאומי). הסכם אוסלו, חרף מגבלותיו, אכן חולל תהליך ששינה מעיקרו את המצב הקודם. על כך מגיעה התודה ליצחק רבין ולשמעון פרס.

נצרים, נובמבר 1994 / צילום: אלכס ליבק

גושים במקום פירורים

מאת צבי בראל

שלושה שבדרך כלל נחשבים רציניים עוסקים עכשיו בהצעה שאין לה שחר. השר יוסי שריד מנסה לרשום פטנט על שני גושי התנחלויות: אליו הצטרף יו"ר ועדת החוץ והביטחון, אורי אור, ולצדם משתעשעת ועדת נסיהו של מפלגת העבודה באותו רעיון. "במסגרת הסדר הקבע תיאלץ ישראל לעקור ממקומן מספר, ואולי מספר ניכר, של התנחלויות", קובע שריד בצדק. "התנחלויות אחרות יישארו תחת ריבונות אחרת, מן הסתם פלשתינית: החלק הנותר יוכל על פי השקפתי במסגרת שני גושי התנחלויות גדולים". האחד כנראה באזור מערב השומרון, והשני באזור ירושלים.

מי שמבקש להתייחס ברצינות להצעה הזאת, מוצא עצמו במבוכה מעשית ורעיונית. מדוע סבור מי מהם כי תושבי ברכה ותפוח ומעלה לבונה וחלמיש ועשרות יישובים בגודלם יסכימו לארוז את מיטלטליהם, לעלות על משאיות שיספק צה"ל ולעבור לשכונה ביישוב קיים או יישוב מעובה, ולהתחיל הכל מחדש? מי ייכלל ברשימת היישובים המפונים ומי יישאר על מכונו? האם אריאל תהיה מרכז הגוש הצפוני, האם אלקנה או אלפי מנשה הדרומי? אין מדובר במרכז קניות ענק שמסביבו מגרשי חנייה, ומאחוריהם שורות שורות של בתים עם בריכות שחייה, וסביבן גדר חשמלית ופטרולים של צה"ל. גם על פי רעיון ה"גושים", עדיין יישארו פיזורי יישובים אשר במקום מרחקים של עשרות קילומטרים, יפרידו ביניהם קילומטרים ספורים: אבל עדיין מדובר במצודים התיישבותיים שלכל אחד בנפרד אין הצדקה כלכלית, וכל התרגיל לא נועד – לפחות לדברי אורי אור – אלא לקצר את מסלול האבטחה של סיורי הבט"ש של צה"ל.

ההצעה של שריד אינה פותרת את השאלה הפוליטית, והתמיכה של אורי אור אינה מציגה פתרון לבעיית הטרור. משום שגם על פי הצעותיהם יישארו חלק מן היישובים תחת ריבונות אחרת, ומי ישמור עליהם בריבונות זאת? המשטרה הפלשתינית? צה"ל? אם כן, מה הועילו חכמים? הרי אם סומכים על המשטרה הפלשתינית אפשר לתת לה כבר עכשיו לשמור על היישובים, ואם צה"ל בכל מקרה ימשיך לשמור, מדוע צריך להזיז יישובים ממקום א' למקום ב', כאשר הטרור מצליח להגיע אפילו לעפולה ולהדרה? ועדיין לא שאלנו אם הפלשתינאים מוכנים לפתרון שכזה.

אבל נניח גם שהממשלה תתחיל לפתע לדבר בקול אחד. נניח שלא נופתע בכל בוקר לשמוע על תוכנית חדשה: פעם להקים כבישים עוקפים לצורכי הפרדה בעלות של כמיליארד שקל, פעם לזמן את המו"מ עד אחרי הבחירות ופעם לאסוף התנחלויות לגושים. איזה שירות רעיוני יש בהצעה של שריד. האם הכוונה היא להנציח את המפעל ההתנחלותי בכל מחיר ורק לשנות את צורתו הארכיטקטונית? ועד היכן הוא חושב אפשר למתוח את גבולות ירושלים ולהפוך אותה לבירת גוש ההתנחלויות הדרומי במקום לבירת ישראל? ומה הרווח בין רעיון זה לבין סיפוח בפועל של הגושים הללו לישראל? וזאת חזונה של מרצ בממשלה?

ריק שואב אל תוכו כל דבר עד שהוא מתמלא, אפילו אוויר חם. כאשר ראש הממשלה מבריז בקול גדול כי בשלב הביניים לא תעקור הממשלה יישובים ישראליים, מותר לצפות שיאמר מהי השקפתו בנוגע להסדר הסופי, אלא אם כן אינו מאמין כלל כי נגיע להסדר הסופי. כל עוד לא הודיע מה דעתו ולא עיגן אותה בהחלטת ממשלה, יכול כל בר בי רב לתרום את הצעתו. זה אולי דמוקרטי מאוד, אבל מתאים להייד פארק יותר מאשר לממשלה הצריכה להנהיג ולכוון.

שום הצעה, לא בניית כבישים עוקפים ולא יצירת גושי התנחלויות, אינה יכולה להתגשם בתוך שנתיים עד מועד הבחירות. בפרק הזמן הזה אפשר רק לממש את הסכם עזה־יריחו ולבסס את שלטונו של יאסר ערפאת. אפשר וצריך לקיים בחירות ולהוציא את צה"ל ממרכזי הערים. אפשר להציע כבר עכשיו תוכנית פיצויים למתנחלים המבקשים, מסיבות שונות, לחזור לישראל. המצע שעמו נבחרה מפלגת העבודה לפני שנתיים הוא מצע מיושן.

ראש הממשלה צריך עכשיו לא רק להציג מצע חדש, אלא להתחיל ליישמו. אין טעם לעקור אפילו את נצרים ולהעבירה לגוש קטיף אם אין יודעים מה יהיה גורלו של גוש קטיף בהסדר הסופי. אין לתושבי עפרה סיבה לעבור לאריאל, אם גם זאת תחוסל בעוד שנים מספר. יש טעם רב לומר לאוכלוסייתן מה צפוי להם ולהרגיל להעיף עפיפונים ברוח הקרה של החורף הזה.

איזה פלא

מאת גדעון לוי

רק זה עוד היה חסר לנו: מפקדים בצה"ל, נכתב ב"ידיעות אחרונות", מתירים לטירונים לבוא לשירות מצוידים בפלאפון. המכשיר הוא זעיר, נאמר בידיעה, והמפקדים לא מסוגלים לפשפש בכלי ציודיהם ולמוצאו. לכן הם מעדיפים להתירו. בני העשירים מטלפנים איפוא לאמא לאחר כל סדרה, לדווח לה מה כואב, ובני העניים יתפוצצו.

אחרי שמכשיר הביפרים הזה – שבארץ הצמיחו לו את השם פלאפון, ללמדך שבפלא מדובר – כבר חדר לכל פינה בחיינו, הוא הגיע סוף סוף גם לטירונות. בשירות המילואים הוא הרי קיים זה כבר: מילואימניקים לא מעטים מוסרים הוראות קנייה ומכירה לברוקר היישר מעמדת השמירה.

לכאורה, הרי מדובר בעוד סימן של קדמה טכנולוגית, שאמור להפוך שעה אבודה לשעת עבודה, כפי שניסחו מפרסמיו בשעתם. אלא שיותר מ־100 אלף הקופצים על המציאה בארץ עד כה הפכוה לסיוט. אתה מתרווח בכורסת הקטיפה של אולם הקולנוע – ושכנך מרעיש עולמות בסיפור הוראותיו לשמרטפית; אתה שוקע בשיחה אינטימית במסעדת היוקרה, וכבר הכל מצלצל מסביב. על כל אלף נפשות בישראל, כולל הזקנים והטף, יש 24 פלאפונים. קצת יותר מבלגיה, כמעט כמו בצרפת.

זה הזול, כרגיל, כעוד סמל סטטוס מבהיק. אלא שכמו סמלי סטטוס אחרים – הוא היה עד מהרה לנחלת הכלל, וסמל הסטטוס הפך לוולגריה. כמו תיקי הג'יימס בונד המגוחכים בשעתם, השעון הדיגיטלי הצפצפני, הביפר ושלט הנעילה של המכונית, הפך גם אבזר היוקרה הזה לדבר המוני מאין כמותו.

אנשי עסקים וגנבים, נערות ליווי ופוליטיקאים, מתנחלים ופלשתינאים – כולם בפלאפון. שרים, מנכ"לים וכוכבי בידור, שקודם היו עטופים בשורת מזכירות, יחצ"נים ודלשים שמנעו כל גישה טלפונית אליהם, מוכנים לפתע להיחשף לכל אלמוני שרק השיג את מספר הפלאפון שלהם. הולכים ברחוב, נוסעים במכונית, ומדברים ומדברים. 12 מיליארד פעימות מונה היו לנו בשנה האחרונה במערכת הטלפונים המשתכללת שלנו, והישראלים לא יודעים שובע.

תאוות הדיבור הזאת לא ידעה שובע, מאז שב־1986 הגיח הפלאפון לשמי חיינו והישראלי מצא עצמו מחובר לכל העולמות בכל אשר ילך. לא לחשוב, לא לחלום, רק לדבר.

בניגוד לכמה סמלי סטטוס אחרים, צריך להודות, יש בטלפון הנייד גם תועלת לא מעטה. ביכולת של האנשים שזמנם קצוב לדבר היישר מהמכונית, או ביכולת של השוטרים באמת או הנחוצים באמת להיות בני השגה בכל רגע, יש ברכה לא מעטה.

אלא שכרגיל הפרופורציות מתעוותות אצלנו, וכמו תופעות רבות אחרות – הכל מקצין. מי שאין לו פלאפון – לא נחשב, ומי שיש לו – חושב שעליו לשאתו לכל מקום, בכל זמן. אין צורך בהומור של ג'קי מייסון, הקומיקאי היהודי־אמריקאי, כדי להבין את נלעגות התופעה. מייסון לעג בהופעתו בארץ לפני כמה שבועות למשתמשי הפלאפון, שכל מה שיש להם לומר לבני שיחם מהמכונית הוא "אני במכונית, אני במכונית". איכות הקליטה בפלאפון הישראלי וריבוי התקלות עוד לא מנעו מאף ישראלי לוותר על שירות פלאפון בסלולה אותו. "אני במכונית", הוא מדווח לכל מי שמוכן לשמוע. נכון שהשיחה, כל שיחה, מתנתקת בתוך דקות. נכון שתמיד יש הפרעות על הקו ואיכותו בכל שני רחובות מזכירה את מערכת הטלפונים הישראלית לפני שלושה עשורים. אז מה. כן שומעים או לא שומעים, הישראלי מרגיש צורך קמאי להיות מחובר.

קשה להבין אל נכון את התאווה הזאת להיות מחובר ולדווח על הכל. תסביכי ילדות בשל האם היהודייה, חרדות של גיל המעבר או סתם רברבנות ישראלית? אבל העובדה היא שכולם רוצים לדבר עם כולם, כל הזמן.

הבשורה כי אסור להכניס פלאפונים לירדן ניחתה כמכה קשה על רבים. עכשיו, אומרים, המהפכה רק מתחילה. בסוף החודש תתחיל עוד חברה לשווק את המכשיר, מחירו יוזל ואיכותו תעלה. או אז יתפוס השוק בעוד ועוד מהמכשירים המודרניים הללו, ושוב לא יהיה אפשר להסתובב ברחובות הכרך בלי להיתקל בעוד ישראלי על הקו.

ושכח כי עמו הצדק

מאת נדב שרגאי

באחד משיריו האחרונים תיאר נתן אלתרמן את התלבטות השכן המחפש לו דרכים שונות לערער את כוח העמידה של היישוב, עד שנוטלת בלבו ההחלטה: "רק זאת אעשה: אכהה מהם/ ושכח כי עמו הצדק".

ככל שגובר הטרור, ככל שעולה מחיר הדמים של מערכת ההסכמים עם אש"ף, המכונים הסכמי שלום, הולכת ומצטמצמת ראייתו של יצחק רבין לתחום אחד ויחיד – הביטחון. דרך משקפי הביטחון נבחנים ערכי יסוד שפעם היו נחלת ההנהגה והציבור, ערכים שהביטחון בא לשרתם ולחזק אותם, ולא להיפך.

יישוב זעיר וחלש, שמנה 600 אלף יהודים, הקים כאן מדינה ב־1948, לא רק משום שסבר כי תעניק לו מקלט בטוח. באותו שלב הסיכון לקיומו של היישוב היהודי בארץ ישראל היה גדול פי כמה מזה שהוא נתון בו כיום.

המדינה הוקמה למרות הסיכון, כיוון שעם הקמתה העמיקה הזהות בין עם ישראל לארץ ישראל, שאליה שב. הזהות הזאת בין הארץ לעם התעצמה עוד יותר בעקבות מלחמת ששת הימים, ועכשיו, בניצוחה של ממשלת העבודה מרצ, היא הולכת ומיטשטשת כמדרס. במלחמת השחרור ובשנים הראשונות שלאחר קום המדינה עמד העורף הישראלי במבחנים קשים עשרת מונים מאלה שעומדים לפניו היום.

לא בן גוריון, וגם לא ראשי ממשלות אחרים, דיברו אז על "שחיקה בכוחו הצבאי של צה"ל בהגנה על צירי התנועה". איש מהם לא זילזל, לפחות לא בפומבי, בערכם הביטחוני של נחל עוז, משגב עם או מטולה, שנמצאו בקו החזית. איש מהם גם לא חשב ברצינות שאביבים ומנרה מסוגלים לעצור טנקים, אבל הם זכרו שהביטחון בא להגן על ההתיישבות, גם כבעלת ערך ציוני וגם כמעצבת גבולות פוליטיים, ושהיא הבכורה.

יצחק רבין, "מר ביטחון", מנצל כמעט כל פיגוע כדי להתנגח במתנחלים ולעלוב בהם. מאז ינואר 1993 נהרגו בפעולות טרור 130 חיילים ואזרחים, רבים מהם תושבי ההתנחלויות. והאצבע המאשימה של יצחק רבין מופנית במשך כל החודשים האלה לעבר ההתיישבות היהודית ביש"ע. האם זו הכוונה, או השכחה? בשנת 1951 נהרגו בפעולות פידאיון 137 אזרחים וחיילים; ב־1952 – 163; ב־1953 – 162; ב־1954 – 167; וב־1955 – 178 הרוגים, פי כמה וכמה מאשר בשנים האחרונות.

היו עוד תקופות קשות, האין טעם להמשיך ולפרוח. ובכל זאת, איש ממנהיגי היישוב לא העלה על דעתו להפנות אצבע מאשימה כלפי יישובי הספר, מבודדים וחלשים ככל שהיו, שמטבע הדברים הפכו למטרה וספגו את עיקר הפגיעות, כי היה ברור שהם אינם הגורם לטרור ולשנאה כלפי ישראל, אלא לכל היותר – התירוץ.

היו כבר ממשלות וראשי ממשלות ושרים בכירים מטעם מפלגת העבודה, כמו לוי אשכול וגולדה מאיר, ישראל גלילי, יגאל אלון ומשה דיין, שחלקו על התבונה הפוליטית שבשלטון ישראל ביהודה ושומרון, אבל כולם זכרו להדגיש במקביל את הזכויות ההיסטוריות שלנו באזורים אלה. ההנהגות הקודמות של העבודה הפרידו בין הזכות לבין מימושה. ביצחק רבין אין שומעים עוד על הזכות, והיא כמו נמחקה. דבר הביטחון אינו סר מפיו של רבין, גם כש"השלום" מבית מדרשו דומה יותר ויותר להזיה משיחית, וכאשר ההסכם עם אש"ף מצטייר כמין עגל זהב שסוגדים לו ומקריבים לפניו קורבנות.

באופן אבסורדי, גם המתנחלים משחקים היום לידיו של רבין, וקשה למצוא בעבר קבוצת אוכלוסייה כה רגישה בעניין הביטחון. נכון שהסכם אוסלו הרע מאוד, ועתיד להרע עוד, את מצב הביטחון של התושבים היהודים ביש"ע. ובכל זאת, מכאן ועד שליפת ערכת הפגנה לאחר כל פיגוע, חייב להיות מרחק.

תחושת המתנחלים כי דמם מופקר אינה מופרכת, ביחוד על רקע גיוסם של מחבלים מסוכנים לשוטרים פלשתינאים וההגבלות שצה"ל עושה בכוחותיו, אבל כשהתחושה הזאת הופכת למנגינה מהוססת ויחידה, היא צורמת. לפני שלוש שנים, בעיצומם של ימי אינתיפאדה ופיגועים קשים, כתב הד"ר שלמה קניאל בנווה צוף דברים קשים לחבריו: "מיד לאחר כל פיגוע", תיאר אז קניאל ב"נקודה", "תוקף הפסיכוזים חלק מאיתנו ובולם את השיקול הנבון. ללא הכוונה מטיל המתנחל הבייתי האשמות על כל הסובב אותו, החל בראש הממשלה... וכלה באחרון החיילים שבסביבה. הכאב יוצר תחושה של... אגוצנטריות ודרישה כואבת ל'ביטחון עכשיו'... איננו מצליחים להתמודד גם עם תאונות הדרכים, שגם בהן יש אובדן חיי אדם..."

הוויכוח היסודי, הן מצד רבין והן מצד המתנחלים, צריך להתנהל כפי שהתנהל בעבר – על גבולות האפשרי ועל גבולות הריבונות היהודית בארץ ישראל. הביטחון, חשוב כשלעצמו, בא לשרת את אלה ולא לעצב אותם.

QTEXT OFFICE

משאיר לך שולחן נקי

לרשותך עכשיו חבילת תוכנה חדשה הכוללת מגוון של ישומים משרדיים חיוניים, לעבודה על מחשב בודד או ברשת. תוכנה זו פועלת כיתכנית רקע ומאפשרת ניצול המודולים השונים של התוכנה תוך כדי עבודה על תוכניות אחרות.

QTEXT-OFFICE כוללת את המודולים הבאים:

- QTEXT 5.5 מעבד התמלילים בגירסה העדכנית ביותר.
- מודול +QTEXT-FAX המאפשר שיגור מסמכי פקס ישירות מתוך מסמכי QTEXT באמצעות כרטיס מודם פקס.
- חייגן טלפונים באמצעות כרטיס המודם.
- אלפון כתובות וטלפונים משוכלל הפועל ברקע בכל עת.
- דואר אלקטרוני לרשתות מקומיות המבוססות על מערכת ההפעלה דוס המאפשר העברת מסרים בין התחנות השונות, כולל תחנות הפועלות בסביבת WINDOWS.
- תזכורן השולח הודעות למסך ביום ובשעה שהגדיר המשתמש.

המודולים השונים קשורים זה לזה.

QTEXT-OFFICE בסביבת רשת מאפשר שיתוף מושכל של משאבים בין כל המשתמשים ברשת. שיתוף זה מייעל מאד את התקשורת הפנימית בארגון וכתוצאה מכך מושג חיסכון ניכר בזמן ובעלויות.

למרות ריבוי האפשרויות, QTEXT-OFFICE צורכת בזמן ריצה רק כ-10K זיכרון.

QTEXT OFFICE

לקבלת פרטים נוספים והזמנות:
קבוץ דביר ד.נ. הנגב 85330.
טל: 07-910777
פקס: 07-910151
סניף תל-אביב החרש 6.
טל: 03-5375234/5
פקס: 03-5375236

מפיצים מורשים:
חיפה: מדיאסק 04-728210, ס.ל.ד 04-531113, סי.אס.טי.אם 04-623914 **עפולה:** אר.סי.סי 06-528333 **תל אביב:** פתרונות 03-5612984-5
רמת גן: לסרוניקס 03-6133344 **גבעתיים:** אלקומפ 03-6130129 **בת-ים:** תדמית 03-5525585 **ירושלים:** לדנו הראל 02-550668
קרית גת: אלקומפ 07-885999 **באר שבע:** בית המחשב 07-272726 **אילת:** פסקום 07-378877

פליטים לא רצויים כאן

מאת יהודית וינקלר

בון

שרי פנים של המדינות המזרחיות בגרמניה התכנסו לפני שבועיים בעיר מגדבורג לדיון בהחמרת חוקי ההגירה. במפתיע, החליט פורום שרי הפנים שלא להאריך את ההתחייבות או חוק שלא לגרש כורדים לטורקיה ופליטים מיוגוסלביה לשעבר לארצותיהם.

את ההחלטה התמוהה הסביר מנפרד קנתר, שר הפנים הפדרלי, באומרו שגרמניה אינה מדינת הגירה. לפיכך, כל מקרה יידון לגופו של עניין. עם זאת, הוסיף, אין להסיק מכך שביטול ההתחייבות שלא לגרש כורדים ויוגוסלבים פירושו גירושם לאלתר.

תגובת הכורדים לא איחרה לבוא. בסוף השבוע שעבר קיימו אלפי כורדים הפגנות סוערות בשורה של ערים בגרמניה, שבהן אירעו התנגשויות אלימות עם המשטרה. יותר ממאה כורדים ותומכי המחתרת, המונהגת על ידי ה־PKK, המפלגה הקומוניסטית הכורדית, נעצרו.

עיתוי ההחלטה היה מפתיע לא פחות. שעה ששרי הפנים המזרחיים עסקו בסוגיית הגירושים, התלקחו קרבות קשים במובלעת הבוסנית ליד העיר ביהאץ' במערב בוסניה. על רקע הידיעות שהגיעו מביהאץ' על ההרג, הסבל והחשש הכבד אם יעלה בידי הסרבים לכבוש את העיר מידי צבא הממשלה הבוסנית, נדמה כי דיון מגדבורג העוסק בגירוש פליטים הצטייר יותר ויותר כחזון אבסורדי.

אחד ההסברים לעיתוי האומלל של הדיון בשאלת הפליטים הוא שההתחייבות הוגבלה לשישה חודשים, ובתום התקופה היה צורך לשוב לעניין. גם אם הנחה זו נכונה, מדוע לא הוארכה ההתחייבות על רקע אירועי בוסניה, ולאן נעלמה הרגישות של השרים הכריסטיאן־דמוקרטים בנושא כה רגיש? אין תשובה חד משמעית לשאלות אלה. אפשר להסביר אותן בחלקן בהחלטה הגרמנית הכוללת כמעט בכל הנוגע למתרחש באזורי משבר בעולם.

גרמניה לא ממהרת להתלכלך בסכסוכי הדמים באזורי מתיחות, ובמיוחד היא נזהרת מלהתערב בפועל ביוגוסלביה לשעבר, שעמיה, פרט לקרואטים ולסלובנים, אינם מסתירים את שנאתם כלפיה עוד מימי הכיבוש הנאצי. גרמניה הובילה את המהלך שהביא להכרה בעצמאותן של קרואטיה וסלובניה, המהווה לדעת הסרבים את אחד המשגים המדיניים החמורים.

עמדתה כלפי המחתרת הכורדית בטורקיה מסובכת שבעתיים. יחסי בון־אנקרה מעוגנים בקשרים היסטוריים. גם אם בון מכריזה השכם והערב שאין בדעתה להתערב בסכסוך הפנימי, יצוא נשק גרמני לטורקיה, המשמש לטענת הכורדים במלחמתה של ממשלת טורקיה נגדם, לא מגביר את אמינות הצהרותיה של ממשלת גרמניה בזכות עמדתה הניטרלית.

בשנים שבהן נקטה גרמניה עמדה ליברלית בשאלת הפליטים הגיעו אליה מאות אלפי כורדים, ועתה הם גורמים לה כאב ראש כלכלי ופוליטי כאחד. מצד אחד, איך היא תיראה בדעת הקהל העולמית אם תנקוט מדיניות גירוש המונית? מצד שני, המשך שהייתם בגרמניה לא רק מקומם את משלם המסים הגרמני, כי אם גם מערער את ביטחון הפנים.

הפוליטיקאים מחפשים מוצא מהמלכוד על ידי דרישה מממשלת טורקיה לכבד את זכויות האדם של הכורדים ולהבטיח כי המגורשים, חברי המחתרת, ייהנו מתנאי כליאה נאותים ומשפט הוגן, ולא יוצאו להורג.

ממשלת טורקיה חוזרת ומבטיחה את כל אלה, אך ברור מה שוויה של הבטחה. על רקע זה קיבלו שרי הפנים המזרחיים החלטה עקרונית שלא להאריך את המדיניות של אי־גירוש; עם זאת, הבטיחו לבחון כל מקרה ומקרה לגופו. מדיניות זו מזמינה, כפי שהוכח, גל חדש של תגובה אלימה מקרב הפליטים הכורדים השוהים בגרמניה.

הפליטים מיוגוסלביה לשעבר מגלים, לעומת זאת, התנהגות כנועה וזהירה. הם לא מפגינים ולא מקימים מהומות. הם מעדיפים להתייחס אל החלטת מגדבורג כאל הצהרת כוונות ולא כאל מדיניות מעשית. ככלות הכל, גרמניה משמשת היום מדינת מקלט לא רק לפליטי מלחמה, כי אם גם למנהיגי מחתרות איסלאמיות אלימות בצפון אפריקה, למגינת לבן של צרפת ומדינות נוספות, החרדות מהתעצמות הכוח האיסלאמי במאגרב, הנמצא במרחק יריקה מדרום יבשת אירופה.

השכם והערב נשמעים בגרמניה קולות הקוראים לפוליטיקאים לפעול לכך שהחברה הגרמנית תהיה פלורליסטית בעיקרה, אולם נראה כי קריאות אלה לחוד ומדיניות לחוד. המפלגה הנוצרית־דמוקרטית, בראשות הקנצלר קוהל, נענתה בחירוק שיניים לדרישתה של המפלגה הליברלית להגמיש קמעה את חוקי ההתאזרחות. הפשרה שהושגה בדיוני הקואליציה מעידה יותר מכל עד כמה רחוקה גרמניה מתפיסה פלורליסטית גם היום. אזרחות תוענק לילדי זרים שנולדו בגרמניה, בתנאי שגם אחד ההורים לפחות נולד בגרמניה ושוהה בה עשר שנים. זו נוסחה בדוקה למנוע מרוב רובם של בני הדור השני באוכלוסיית הפליטים אזרחות גרמנית. ריכרד פון וייצקר, נשיאה לשעבר של גרמניה, מתח ביקורת גלויה על ההחלטה. דבריו הם עדות למחלוקת הרווחת בעניין זה בגרמניה.

לזכותה של גרמניה יש לומר, כי זרים הנהנים לפי שעה ממעמד פליטים זוכים להטבות סוציאליות נדיבות, לרבות סיוע בדיור ובעבודה. ארגוני מתנדבים רבים עושים עבודה הומניטרית ראויה להערכה בקרב פליטים אלה. עם זאת, השורה התחתונה היא שהפליטים חיים באי־ודאות ביחס לצפוי להם. החלטה דוגמת זו שנתקבלה במגדבורג היא תזכורת למעמדם הארעי ומגבירה את החששות לגורלם.

مكبرا عن الأصل

هكذا من الأصل

תראו, יש לי מדים

אריאב, אחד מ–25 מפגרים־בתפקוד שגויסו לצה"ל במסגרת פרויקט מיוחד, מסביר שהוא רוצה להישאר בצבא לתמיד. גם הסמל שעובד אתו בסדנת הרכב מרוצה. "אין להם פוזה, הם מאוד רוצים לעבוד, וזה ממש חידוש בצבא", הוא אומר. הצלחת הפרויקט עשויה להביא לגיוסן של קבוצות מפגרים־בתפקוד נוספות

מאת עמירה שגב

קבוצה של 25 חיילים וחיילות נרגשים עמדה לפני כחודש על מגרש המסדרים בבסיס ענתות, בטקס לציון סיום תקופת שירותה בצה"ל. במסדר שנערך הוענקה תעודה מיוחדת לחייל המצטיין, חבריו קיבלו תעודות סיום, כובעי מצחייה ותולצות עם סמל האוגדה. אחרי הופעה של להקת המפח"ש ולפני הגשת הכיבוד נאמו מפקד הבסיס הנוכחי וקודמו, מפקד המחנה ומפקדם הישיר של החיילים. גם נציג ההורים נשא דברים.

אחריהם עלתה לבימת הנואמים אתי, נציגת החיילים, בחורה בת 20 הסובלת מתסמונת דאון. "אנחנו מודים לצה"ל שאיפשר לנו את כל זה", אמרה. "גם לנו יש זכות להיות כמו כולם. גם לנו יש זכות לתרום וגם אנחנו רוצים שיאהבו אותנו, למרות שאנחנו שונים". "אני לא זוכר הרבה מהערב הזה", אומר סגן אלוף דודו, מפקד הבסיס. "אני רק זוכר שמזמן לא התרגשתי כך. את רוב הטקס ראיתי דרך מסך של דמעות, וכך גם רוב הנוכחים".

לפני ארבע שנים החל צה"ל בפרויקט מיוחד לשילוב מפגרים־בתפקוד בפעילותו. בינתיים השתתפו בפרויקט כשתיים שלוש קבוצות של מפגרים־בתפקוד, ובעקבות הצלחתן ייתכן שבעתיד יגויסו לצבא קבוצות נוספות, כחלק משיקומם של המפגרים־בתפקוד ומהכנתם לתפקוד עצמאי בחברה. חברי הקבוצה שהשתתפה בפרויקט הם חניכיו של הפרופ' ראובן פוירשטיין, פסיכולוג קליני, חתן פרס ישראל ומומחה עולמי בטיפול בפיגור תפקודי.

"לדעתי אין עוד בצה"ל דבר שהתחיל כמו הפרויקט הזה, ושהתגשם מהר כל כך", אומר עמי שטרית, יזם הפרויקט. שטרית, העובד בקליניקה של הפרופ' פוירשטיין, "המרכז הבינלאומי לקידום כושר הלמידה", משרת בענתות במילואים. באחד הלילות שבהם היה בענתות שוחח עם אלוף משנה יעקב, המפקד הקודם של הבסיס, והעלה לפניו את הרעיון. הוא הציע לו שהמפגרים־בתפקוד יבואו לבסיס פעם־פעמיים בשבוע, במדים, ויעזרו בכל התחומים שבהם אין צורך בהכשרה מקצועית – מטבח, אפסנאות, קשר, סדנת הרכב, ניקיון כללי וגינון. שטרית הסביר שבדרך זו יתרום הצבא לשיקום המפגרים־בתפקוד ויסייע בשילובם בחברה, ובה בעת יוכל לחסוך ימי מילואים.

"אל"מ יעקב נדלק על הרעיון", אומר שטרית. "בתוך שלושה שבועות הודיע לי שמבחינתו אפשר להתחיל מיד. דווקא אנחנו עיכבנו את זה קצת, כי לא היינו מוכנים. הפרופ' פוירשטיין, בדרך כלל אופטימיסט מושבע, חשש קצת – בעיקר מהיחס של החיילים אל החניכים שלנו. אבל הוא השתכנע די מהר. שלושה חודשים לאחר השיחה עם נבו הגיעו לענתות 25 מחניכינו".

מפקדם הישיר של הצעירים, רס"ר אריאל, מספר כיצד הגיבו כשחולקו להם מדים עם הגיעם לבסיס. "ההתרגשות שלהם למראה המדים היתה אדירה. היו גם שפחדו ללבוש מדים ורצו ללכת הביתה, אבל הסברנו להם שמי שהולך לא יוכל לחזור. היה אחד שפחד ובסופו של דבר השתכנע, ואחר כך סירב להוריד את המדים שבועיים. השילוב שלהם ביחידה היה מהיר, והם משתתפים בכל הפעילויות החברתיות שלנו. גם אנחנו באים לאירועים שלהם בקליניקה".

לדברי אריאל, קודם לבואה של הקבוצה לבסיס היו למפקדים חששות רבים. "זה נשמע כמעט בלתי אפשרי לשלב אנשים כאלה עם חיילים רגילים. הרי חלק מהחיילים לועגים להם כשהם רואים אותם ברחוב. יום לפני שבאו נתתי לחיילים הרצאה ארוכה. הסברתי להם את חשיבות הפרויקט ואמרתי שאף אחד לא יודע אם יצליח או ייכשל. אמרתי לחיילים שהם צריכים לקבל אותם בהבנה ולדעת שהפרויקט הוא חלק מהטיפול של החברה לקדם אותם. וזה עבר. אמנם היו תקריות. אבל זכורים לי רק שני מקרים של חיילים שהעליבו מישהו מהם, והחיילים האלה נשפטו ונענשו".

סא"ל דודו אומר, כי מלבד המסר החינוכי שיש בפרויקט, כמפקד הבסיס הוא יוצא נשכר מגיוס קבוצת המפגרים־בתפקוד. "אני חוסך באמצעותם די הרבה ימי מילואים. הם באים רק פעמיים בשבוע, מפני שהצבא הוא רק חלק מתוכנית השיקום שלהם. לו היו באים יותר, הייתי חוסך עוד. לדוגמה, אחרי כל תרגיל צריך לגלגל קילומטרים של כבלים, ואנשי המילואים לא מוכנים לעשות זאת. החבר'ה האלה עושים את זה בשמחה. כך גם במטבח, באפסנאות ובסדנת הרכב".

הוא מוסיף כי לא יעסיק את חברי הקבוצה בעבודות הנחשבות בזויות, כמו ניקוי שירותים. "הם לא באו לכאן על תקן של פועלים שחורים. עבודות ניקיון כללי הם כן עושים. כמו יתר החיילים". שניים מחברי הקבוצה, הוא מספר, הצליחו להשתלב בצבא באופן מלא. אחד מהם משרת בפיקוד מרכז והשני בפיקוד צפון.

עידן, בחור גבוה וממושקף בן 20, משרת בענתות כבר שנה שנייה. הוא לובש מעיל צבאי תקני ונועל נעליים צבאיות גבוהות ומבריקות. אגף הקשר, מקום העבודה הקבוע שלו, היה סגור ביום ביקורנו בבסיס. עידן הוליך לקחת אותנו לסיור בסדנת הרכב, שהיתה מלאה בכלי רכב שמכסה המנוע שלהם מורם, ובחיילים שפישפשו בקרביהם. ליד אחד הג'יפים עמד אריאב, אבל לא התפנה לדבר. "יש נזילה בבלמים, ואני לא יכול לדבר אתכם עכשיו כי החיילים צריכים אותי".

שבתאי, הסמל שעבר לצדו של אריאב, אומר כי אנשי הסדנה אכן זקוקים לחברי הקבוצה. "אין להם פוזה. הם עושים כל מה שמבקשים מהם. יש ביניהם כאלה שמבינים יותר, כמו אריאב, אז אני נותן להם יותר אחריות. אבל העיקר הוא שהם מאוד רוצים לעבוד, וזה ממש חידוש בצבא. כל הזמן הם אומרים לי: 'תן לי משהו לעשות'. מבחינתי, בפירוש אפשר לומר שיש פה עוד חיילים".

בצד עומדים רומן, ערן תומר ועידן, הידיים בכיסים, ומחליפים בדיחות על חשבון החברים והמפקדים. בשבוע שעבר ננזפו כמה מהם לאחר שנכנסו לאגף הקשר בלי ליווי, והשלושה מתווכחים בשאלה מי אשם במקרה. עידן אומר שביקשו רשות להיכנס לקשר אבל מפקד אחר, לא נחמד, נטפל אליהם. ויילי, המדריך הצמוד, אומר שלא משנה מי אשם. העיקר שמתייחסים אליהם כמו אל חיילים רגילים, לרבות נזיפות.

אריאב הגיע למכון של פוירשטיין לפני ארבע שנים, חסר יכולת לתקשר עם הסביבה. היום הוא בא לסדנה בענתות יומיים בשבוע. אריאב אומר שהוא רוצה להישאר בצבא לתמיד. "יש פה המון קלקולים והמון עבודה, וצריך אותי פה". כשהוא נשאל אם בסדנה מתייחסים אליו יפה הוא צוחק, ומוציא את ארגז הכלים מג'יפ שנכנס לסדנה. לצורך זה הוא מבקש את רשותו של הנהג, איש מילואים, שנראה מבוהל למדי. "עם כל הכבוד", אומר הנהג, "זה צבא פה. אז יפה שעוזרים להם, אבל צריך לעשות את זה במטבח ובמקומות כאלה. פה אני צריך לדעת שכלי הרכב שלי יוצא מהסדנה כשהוא תקין לפעילות מבצעית". שבתאי מתערב בכעס. "הלוואי שהיו לי עוד כמה חיילים כמו אריאב", הוא אומר. "אתה יכול להיות לגמרי רגוע".

שעה קלה אחר כך מכנסת שגית, מורה־חיילת, את עובדי המטבח וחדר האוכל שסיימו לערוך את השולחנות. באותו יום התקיים בבסיס כנס קצינים, ולכן היו רוב אגפיו סגורים ולתורני המטבח לא היתה עבודה רבה. "לא כל כך צריכים אותנו היום, חבר'ה", היא אומרת ומובילה אותם לשק"ם. שעה קלה אחר כך בא לשם גם אריאב, עם חבריו מהסדנה, ומהאפסנאות באה מיכל. מאוחר יותר ילכו כולם לאכול ארוחת צהריים, יעזרו לתורנים לפנות את חדר האוכל ולנקות את המטבח וייסעו לביתם בהסעה שהצבא מספק להם.

ד"ר יוסי מלר, מנהל הקליניקה של הפרופ' פוירשטיין, אומר כי כאשר הם מגיעים הביתה משתהים חברי הקבוצה ברחוב ובחדר המדרגות, כדי שהשכנים יראו אותם במדים ויחזו בתעודות ובסמלים שקיבלו מהצבא. למלר אין ספק שהפרויקט תרם להם תרומה גדולה. "ראי שהם מודעים להישג הגדול שיש בשיתופם במערכת הנורמטיביות הכללית, לכך שצברו חוויות המשותפות גם ליתר בני גילם", הוא אומר. מלר מסביר שאין אפשרות לבדוק במדויק את התרומה של השירות בצבא לשיקום חניכיו, משום שזהו רק מרכיב אחד בתוכנית הכללית שלהם, שנבנתה על פי הגישה הייחודית של הפרופ' פוירשטיין, הדוגל ב"אקטיביות משנה" בניגוד לגישה הנהוגה של "פסיביות מקבלת".

לדבריו, "השירות הצבאי הוא רק חלק ממערך התרבות שאנחנו מטילים עליהם והמערכות שאליהן אנחנו חושפים אותם, כהכנה לחיים עצמאיים בחברה".

בשבוע שעבר ביקרה בבסיס ענתות רעיית שר ההגנה של צ'ילה, העוסקת בשיקום מפגרים־בתפקוד שנים רבות, בלווית רעיותיהן של הדיפלומטים והנספחים הצבאיים מכמה מדינות בדרום אמריקה. זה היה לאחר שבמהדורה הספרדית של השבועון "טיים" פורסמה כתבה גדולה על הפרויקט, ולאחר שבטלוויזיה בצ'ילה שודרה כתבה על הנושא. בתום הביקור אמרה רעיית שר ההגנה כי בכוונתה ליישם פרויקט דומה בארצה ולהפיץ את הרעיון בארצות דרום אמריקה. "דבר מרגש כזה", אמרה למפקד הבסיס, "לא ראיתי מימי".

תומר בסדנה. נחסכים הרבה ימי מילואים

תצלומים: רז פיינר

אריאב: "יש פה המון קלקולים והמון עבודה, וצריך אותי פה"

במחנה ענתות. בשבוע שעבר ננזפו כמה מבני הקבוצה, וכמה מהם התווכחו אחר כך בשאלה: מי אחראי לנזיפה. מדריכם רואה בכך הוכחה שמתייחסים אליהם כמו אל חיילים רגילים

מדד השלום - נובמבר 1994

חושדים ותומכים

בדומה לסקרים הקודמים, גם הסקר שעליו מבוסס מדד השלום של חודש נובמבר נערך בתקופה שאירעו בה כמה פיגועי טרור, בעיקר סביב צומת נצרים. תקופה זו מאופיינת במאבקים פנימיים באוכלוסייה הפלשתינית, במיוחד ברצועת עזה, ששיאם התבטא במאבקים עקובים מדם בין תומכי החמאס לבין המשטרה הפלשתינית. כך כבר נמשכו המאמצים לקידום יישומו של הסכם אוסלו, ואילו עם ירדן נחתם הסכם שלום פורמלי. האם וכיצד השפיעו אירועים אלה על עמדותיו של הציבור היהודי בישראל ביחס לתהליך השלום?

הממצאים האמורים לענות על שאלה זו מבוססים על סקר טלפוני, שבוצע ב־23 בנובמבר באמצעות מכון המחקר של מודיעין אזרחי וכלל 501 מרואיינים, שהם מדגם מייצג של האוכלוסייה היהודית בישראל. טעות הדגימה היא כ–4%.

ממצאי הסקר מצביעים על כך שרוב הציבור ממשיך לתמוך בתהליך השלום באופן כללי, אם כי מסתמנת במדד מגמה של ירידה קלה, אך עקבית, בארבעת החודשים האחרונים (מ–65.6 נקודות באוגוסט ל–60.2 בנובמבר). בנוגע להסכם אוסלו, נראה שמגמת השחיקה מן החודש שעבר נבלמה: הציון שהתקבל – 48.3 – אינו שונה משמעותית ממדד אוקטובר, שהיה 48.0. אולם חשוב לזכור שציון זה, ששיקף את הלכי הרוח בציבור בעקבות הטבח ברחוב דיזנגוף, היה הנמוך ביותר מאז פרסום המדד הראשון ביוני. כצפוי, חתימת הסכם השלום עם ירדן השפיעה על עמדות הציבור. אמנם כבר בחודשי המו"מ על ההסכם הוא זכה בתמיכה ציבורית רחבה של כ–85% בממוצע. אולם בעקבות החתימה עלה שיעור התמיכה לרמה של 91.75 נקודות.

לנוכח המשך פיגועי הטרור, והאירועים בקרב האוכלוסייה הפלשתינית, יעדי הסקר הפעם היו לבחון ביתר הרחבה מה חושב הציבור הישראלי על הפלשתינאים בהיבטים שונים הנוגעים לתהליך השלום וסיכוייו. נבחנו התפיסות הרווחות בציבור ביחס לכוונות השלום של הפלשתינאים והקשר בין תפיסות אלה למידת התמיכה בתהליך השלום.

בשאלה הראשונה בעניין זה התבקשו המרואיינים לחוות את דעתם על הטענה הבאה: "רוב הפלשתינאים מתנגדים לתהליך השלום ואין שום הבדל בהתנגדות לשלום בין אוהדי אש"ף לאוהדי החמאס והג'יהאד האיסלאמי". התפלגות התשובות מראה כי 37.4% מסכימים לטענה, ו–41.3% מתנגדים לה. לנותרים, 25.6%, אין דעה לכאן או לכאן.

כאשר בחנו את הקשר בין שאלה זו לבין עמדות הציבור ביחס להסכם אוסלו, התקבלו התוצאות הבאות: מבין התומכים בהסכם, 52.9% מתנגדים לטענה שאין הבדל בין אוהדי אש"ף לאוהדי החמאס והג'יהאד האיסלאמי, לעומת 26.6% שמסכימים לה. ואילו מבין המתנגדים להסכם אוסלו, 25.7% מתנגדים לטענה, בעוד ש–56.9% מסכימים לה.

נראה איפוא שמידת התמיכה בהסכם אוסלו קשורה בבירור באמונה בדבר קיומם או העדרם של הבדלים בקרב הפלשתינאים ביחס להסכם. עם זאת, אין להתעלם מכך שגם כרבע מאלה התומכים בהסכם אוסלו אינם מאמינים שקיים הבדל בין המגמות השונות באוכלוסייה הפלשתינית. במקביל לכך, כרבע מהמתנגדים להסכם אוסלו מחזיקים בעמדה, אף שהם מאמינים כי קיים הבדל כזה.

השאלה הבאה שנבחנה בהקשר זה נוגעת לכוונות שמייחס הציבור הישראלי לפלשתינאים ברובד עמוק יותר: קיומה של מדינת ישראל. לשם כך התבקשו המרואיינים להביע את דעתם על הטענה הבאה: "לאמיתו של דבר, רוב הפלשתינאים לא השלימו עם קיומה של מדינת ישראל והיו מחסלים אותה אילו יכלו, אף שהנהגת אש"ף מנהלת מו"מ לשלום עם ישראל". הממצאים מראים שרוב ניכר (64.9%) מסכימים עם קביעה זו, לעומת מיעוט קטן (21%) שמתנגדים לה. לנותרים (14.1%) אין דעה ברורה.

מנתונים אלה אפשר ללמוד שהתמיכה בהסכם אוסלו באה במידה רבה גם מקרב ישראלים המייחסים לפלשתינאים שאיפות לחיסול המדינה. ואכן, בדיקת הקשר בין התשובות לשאלה זו ובין העמדות כלפי הסכם אוסלו מציגה נתונים מאלפים: 86.3% מבין המתנגדים להסכם מאמינים כי הפלשתינאים שואפים ברובם לחסל את מדינת ישראל, לעומת 11.2% שאינם סבורים כך. אולם חשובה יותר התמונה המתקבלת אצל התומכים בהסכם אוסלו: 49.8% מהם מסכימים עם הטענה שרוב הפלשתינאים רוצים בחיסול המדינה, לעומת 28.1% שאינם מסכימים לה.

מה ניתן ללמוד מנתונים אלה? מסקנה אחת, שאינה מפתיעה במיוחד, היא שהציבור הישראלי ברובו מתייחס לפלשתינאים בחשדנות ובחוסר אמון בסיסי. מסיבה זו הוא אמנם נוטה לתמוך בתהליך השלום עם הערבים כיעד אסטרטגי, אך מסתייג במידה רבה מהפן הפלשתיני של התהליך. מסקנה נוספת, ומעניינת יותר, היא שהתפיסה השלילית של כוונות הפלשתינאים ביחס לקיומה של מדינת ישראל רווחת גם בקרב המחנה של תומכי השלום. מסקנה זאת עומדת בניגוד לדעה המקובלת, כי מרבית התומכים בתהליך השלום הם "יפי נפש" נאיביים. כמו שאר חלקי הציבור, גם להם אין אשליות, אך בניגוד למתנגדים יש להם כנראה יותר תקוות.

תרשים: רבקה רוזיר

פרויקט מדד השלום נערך במרכז שטיינמץ למחקרי שלום באוניברסיטת תל אביב, בראשות פרופ' אפרים יער, פרופ' אריה נדלר וד"ר תמר הרמן

טפטוף של הצהרות, זרימה של נהרות

הממסד הטורקי רואה במפעל ההידרו־חשמלי העצום הנבנה במדינה את היהלום שבכתר, ומציג אותו כפרויקט של פיתוח לאומי בלבד. אבל סוריה ועיראק מפגינות חשדנות. טורקיה, הן חושדות, בעצם חותרת להטות את מימי הפרת והחידקל ולייבשם

מאת יוסי מלמן

בלי לעורר כל תשומת לב ביקר לפני כחודש בישראל אדם שעסקיו קשורים במשבר מתריף העלול לגרום למלחמה הבאה במזרח התיכון. זו עשויה להיות מלחמה על המים שלישראל אין כל נגיעה בה. המאבק מתנהל בין טורקיה מצד אחד לבין סוריה ועיראק, מהצד האחר, על השליטה במקורות הפרת והחידקל ועל השימוש במימיהם. האיש שעסקיו מצויים במוקד המחלוקת הוא עוזיאר גארי, והוא נמנה עם עשרות אנשי העסקים שנלוו לביקורה של ראש ממשלת טורקיה טנסו צ'ילר בישראל.

גארי, יהודי במוצאו (שמו הפרטי מרמז לעוזיה) שבתו מתגוררת בארץ, הוא בעליה של חברת הבנייה אלארקו ונחשב אחד האנשים העשירים במדינתו. בביקורו הקצר אמר לי, כי הוא בוחן עתה אפשרות של השקעה ומעורבות עסקית גם בישראל. אלארקו היא מהגדולות בחברות הבנייה במזרח התיכון ועסקיה חובקים את רוב מדינות האזור. בין השאר ביצעה עבודות בנייה נרחבות גם בלוב ובעיראק. אחוז נכבד מעסקיה, ומזמנו של גארי עצמו, מוקדש למפעלי מים. גארי קשור בתוכנית להעברת מים בספינות מנמל בים האגאי לחלק הטורקי של קפריסין, והעלתה גם האפשרות לייצא בדרך דומה חלק מעודפי המים של טורקיה לישראל.

פרויקט אחר, יותר שנוי במחלוקת, הוא המפעל ההידרו־חשמלי העצום של טורקיה, המוכר גם בכינוי גא"פ. בחודש האחרון נחנך השלב הראשון של מנהרת השקיה (שחלקה תעלה פתוחה) באורך 26 ק"מ, שהיא חלק מהפרויקט. המנהרה, הקרויה "סאנליאורפה", עוברת באזור חרן, שממנו היגר אברהם אבינו והוא חלק מארם נהריים – שם צמחו כמה מהציוויליזציות הקדומות. חנוכת שלבה הראשון של המנהרה אף הגבירה את המתח ביחסים בין טורקיה לשכנותיה המודאגות.

גא"פ הן ראשי התיבות בטורקית של "פרויקט דרום מזרח אנטוליה". מטרת התוכנית, מסביר ד"ר עמיקם נחמני מאוניברסיטת בר אילן, המתמחה בנושא, היא להעביר מים להשקיית אזורים צחיחים בדרום מזרח המדינה. זהו האזור העני ביותר במדינה, שסבל תמיד מהזנחה לעומת השגשוג והפריחה של אזורי החוף שלאורך הים האגאי והים התיכון. שיעורה של האבטלה בדרום מזרח אנטוליה הוא 25%, כפול מהממוצע הלאומי. החקלאות שם, מדגיש ד"ר נחמני, עדיין מתנהלת בדפוס הפיאודלי. האדמות מרוכזות בידי קומץ של בעלי ממון ואילו רוב האיכרים הם במעמד של אריסים. הקרקע באזור נחשבת לפורייה, אך היא משוועת למים.

באזור מתגוררים כ–10% מכלל 65 מיליון תושבי טורקיה, ועם השלמת הפרויקט יושקו בו כחמישה מיליוני דונמים. קצב הילודה בטורקיה גבוה מאוד. כל שנה נולדים בה 1.3 מיליון תינוקות, ובסוף המאה תמנה אוכלוסייתה שמונים מיליון. אך טבעי שקברניטי טורקיה מודאגים ממגמה זו. העברת המים, מוסיף ד"ר נחמני, תסייע להפוך את טורקיה למדינה המספקת בעצמה את כל צורכי המזון שלה. לא פחות חשובה היא המטרה של הפקת חשמל ממפעל גא"פ. לכשיושלם, יזרים המפעל את המים בעזרת מנהרת סאנליאורפה ומערכת של 22 סכרים. הבדלי הגבהים בתוואי הפרויקט יאפשרו להפיק מהם חשמל ב–19 תחנות כוח.

"במידה רבה", כותבת נטשה בשהורנר במאמר בכתב העת האמריקאי "אורלפי" (בגיליון מחורף '92–'93), "מפעלי המים של טורקיה מודרכים על ידי הרצון להפיק חשמל זול. כיום נאלצת טורקיה לייבא מחצית האנרגיה הדרושה לה, ורבע מצורכי החשמל שלה מקורם בדלק מיובא. אם טורקיה מעוניינת להשיג את יעדי הפיתוח והצמיחה הכלכלית שהציבה לעצמה, עליה להכפיל כל עשור את הפקת החשמל שלה".

לבד מהשגת יעדי הפיתוח הכלכלי ושיפור החקלאות, יש לגא"פ תוצרי לוואי ביטחוניים ומדיניים. רוב אזור דרום מזרח אנטוליה מיושב בכורדים, שהם כ–20% מכלל אוכלוסיית המדינה. המיעוט הכורדי בטורקיה, כמו בעיראק ובאיראן השכנות, מעלה תביעות ותנועות בין דרישה לאוטונומיה תרבותית לבין עצמאות מדינית ונתפס בעיני המשטרים כסיכון ביטחוני. בטורקיה פועלת בשנים האחרונות מחתרת כורדית שזוכה לסיוע מסוריה ומהכורדים בעיראק. "ממשלת טורקיה, כמו משטרים אחרים בהיסטוריה", מציין ד"ר נחמני, "מאמינה כי פיתוח כלכלי שיביא לרווחה לתושבי האזור יקהה במקצת את הלהט הלאומי של המיעוט הכורדי". יתר על כן, ביצוע התוכנית מעניק לשלטונות טורקיה גם עילה להעברת כורדים רבים מכפריהם ולריכוזם בריכוזים עירוניים, שבהם יש לשלטון שליטה ופיקוח טובים יותר.

בעת עבודות כריית המנהרה, בניית הסכרים והעברת המים הוצפו כפרים רבים, והתושבים הועברו למקומות אחרים. כך קרה שבעשרים השנים האחרונות גדלה אוכלוסיית דיארבקיר, עיר המחוז הגדולה, מכמה עשרות אלפי תושבים לכמיליון. "מבחינה זו", מציין ד"ר נחמני, "מגמת העיור הטורקית דומה למגמות במדינות אחרות. לדוגמה, המאמץ הישראלי לרכז את הבדווים בעיירות בנגב".

והיבט נוסף: הממסד הטורקי רואה בפרויקט מפעל לאומי וסיבה לגאווה. נשיא טורקיה, סולימאן דמירל, מהנדס מים במקצועו, רואה במפעל את בבת עינו. הוא אינו מחמיץ הזדמנות להשתתף בטקסי החנוכה של שלביו השונים. על אף עלותו הגבוהה – כשיסתיימו העבודות, בראשית האלף השלישי, העלות תהיה כ–30 מיליארד דולר – מסכימה טורקיה לממן את כל הפרויקט מתקציבה. הבנק העולמי ובנקים בינלאומיים סירבו להעניק לה מימון והלוואות. כל העבודות מבוצעות בידי חברות בנייה ופיתוח טורקיות, שאלארקו היא הגדולה שבהן.

אבל למרות הניסיון הטורקי להציג את גא"פ כמפעל פיתוח לאומי בלבד, אין להתעלם מהשלכותיו הבינלאומיות. כל טיפת מים שטורקיה מנצלת במעלה הפרת והחידקל גורעת ממאגן של שכנותיה סוריה ועיראק. ב–1987, לאחר שהוקם סכר אתאטורק הגדול, הסכר החמישי בגודלו בעולם, צומצמה שפעת המים בפרת הסורי בכ–40%, מ–900 מ"ק לשנייה ל–500 מ"ק. לאחר שנקטה צעד חד צדדי זה התחייבה טורקיה כי בנקודת הגבול שלה עם סוריה לא תיפול שפעת הפרת מכמות זו. אבל היתה זו התחייבות חד צדדית, בלי הסכם מחייב בין הצדדים. הבנה אחרת שהושגה קודם לכן, בתיווך סובייטי וסעודי, קובעת כי לטורקיה מותר להשתמש במחצית שפעתו השנתית של הפרת, המסתכמת ב–32 מיליארד מ"ק. המחצית השנייה נחלקת בין עיראק לסוריה.

אבל מאז נרשמות לא מעט הפרות של ההבנות. כך, לדוגמה, בחג הקורבן ב–1993 הקטינו הטורקים את זרימת המים. הם הניחו, בלי להיוועץ בשכנות, כי בשלושת ימי החג מושבתת כל עבודה בסוריה ובעיראק, ולפיכך יכולות שתי המדינות להסתפק בפחות מים. אך גם בלי צמצום זרימת המים, אומר ד"ר נחמני, נוצר בסוריה בעשור האחרון מחסור במים, ההולך ומחריף.

נכון שגם עיראק, סוריה ואיראן בנו על הפרת, על החידקל ועל יובליהם מפעלי מים וסכרים משלהן. אך בדמשק ובבגדד מודאגים פן יתגשם התרחיש הגרוע ביותר, ולפיו אם תמשיך טורקיה לקבל החלטות חד צדדיות, תצטמצם זרימת המים בפרת ובחידקל ב–80%. בסוריה ובעיראק חוששים כי טורקיה בעצם חותרת להטות את מימי הנהרות ולייבשם. על פי חשד זה, יש כוונה להפוך את גא"פ ממכשיר פיתוח לכלי של מניפולציה פוליטית, שנועדה להחלישן. חששות אלה מקבלים אישוש גם בהתבטאויות השחצניות הבוקעות מטורקיה.

פקיד במשרד החוץ הטורקי מצוטט במאמר שכתב ד"ר נחמני (שיתפרסם בכתב העת של מכון ראנד האמריקאי) כאומר: "להם (העיראקים) יש נפט. לנו יש מים. שישתו את הנפט שלהם". אם מוסיפים למשוואה זו את הסכסוך הטריטוריאלי על אזור אסקנדרון שלחוף הים התיכון, שטורקיה סיפחה ב–1939 מסוריה, ואת המאמץ העיראקי בהנהגת סדאם חוסיין לפתח כלי נשק לא קונבנציונליים כדי לרכוש הגמוניה אזורית, אפשר להיווכח ששורשי הפורענות נטמנו באדמת האזור זה כבר.

לכאורה, אין בידי סוריה ועיראק אמצעי תגובה. משטרו של סדאם חוסיין נחלש מאוד בעקבות מלחמת המפרץ. טורקיה חוששת לא רק על מקורות המים של עיראק – בשטחה עוברים גם צינורות הנפט של שכנתה זו. לפי שעה רוב הדאגות בסוריה ובעיראק מתועלות למחאות דיפלומטיות. נכון אמנם שהסיוע הסורי למחתרת הכורדית, המטרידה את משטרם של דמירל וצ'ילר בהתקפות טרור, יכול להתפרש כגמול על סכסוך המים שביניהן. אבל המחתרת הכורדית אינה איום של ממש על הממשלה באנקרה. עם זאת יש מומחים, ובהם ד"ר נחמני, שאינם מוציאים מכלל אפשרות, כי אם לא יימצא הסדר של חלוקת מים בין שלוש המדינות, וטורקיה תמשיך בפעולותיה החד צדדיות, עלול הסכסוך לגלוש לאלימות ואף למלחמה.

מפה: רבקה רוזיר

באמריקה / עקיבא אלדר

אל תגידו בגאט"ט

בסיבה עתירת כולסטרול, לציון ניצחונם של המכבים ויובל לשחרור של הכיס, לימים האלוף והנספח הצבאי, גיורא רום מהשבי המצרי, סיפר לי פעיל תנועת דמוקרטי בכיר שמאז 8 בנובמבר השחור מסירות וערות מפלגתיות חשובות את המלה "דמוקרטי" מתואר. אם ביל קלינטון חושק בתקופת כהונה נוספת, אמר האיש, הוא צריך להודיע בנאום משורר לאומה על החלטתו להתגרש מהילארי.

כל עוד הילארי אוחזת בידו ברדתם בכבש המטוס, אין לקלינטון סיכוי להיפטר מתווית הליברל, שכל מבוקשו לתקוע את ידו בכיסו של משלם המסים ולחלק את כספו לחסרי בית ולנרקומנים. ולאלה מבין הנשים האמריקאיות שיכעסו על הנשיא – ממילא אין ברירה אלא להצביע למען הדמוקרטים. הבעיה, אמר האיש, שהילארי יודעת יותר מדי. למשל, היא יודעת שהתספורת על סיפונו של המטוס הנשיאותי, על המסלול המנוטרל בנמל התעופה של לוס אנג'לס, לא היתה אלא סיפור כיסוי לבילוי אינטימי יותר. במעגל הקרוב לנשיא מבינים שהציבור האמריקאי אינו יכול לשאת שערוריית מין בבית הלבן. תיק פאולה ג'ונס טרם נסגר. אגב, בשבוע שעבר תבעה המזכירה מארקנסו מכתב העת הפורנוגרפי "פנטהאוז" לחדול מהפצת גיליון ינואר, המתהדר בתמונות עירום שלה. הגברת, שתובעת את הנשיא בגין הצעות מגונות שפגעו בזכויותיה, טוענת שהירחון לא ביקש היתר לשתף את קוראיו במערומיה, והם נועדו לשימושו הבלעדי של הבעלים, ידיד נעורים שלה.

התמיכה הרפובליקאית הרחבה בהסכם גאט"ט היא שמחת עניים לדמוקרטים ומתנה שקלעה לצורכיהם של הרפובליקאים. לשם השלמת הניצחון בבחירות נזקקים מנהיג הסיעה בסנאט, בוב דול, והגוף המרכזי במפלגה לעימות דחוף עם הימין הקיצוני, למשוך שישחרר אותם מתווית השמרנים, הזוממים להכניס את ידם לכיסם הנקוב של העניים כדי לשפר את מצב הרווחה של משלמי המסים. הסכם הסחר הבינלאומי, שבושל עוד בימי ממשל רייגן, שיחרר אמנם את לשונם של פט ביוקנן ורוס פרו, ושיחרר את דול מחיבוק הדוב של האנטגליסטים. פרשנים פוליטיים טוענים שההצהרות המפחידות על בתי יתומים במקום קצבאות ילדים, ביטול סיוע החוץ, כפייה דתית וגירוש מהגרים לא חוקיים אינן אלא תכסיס פוליטי מתוחכם של הרפובליקאים: הם הציבו את הרף במקום הגבוה ביותר, כדי לפייס את החוגים האולטרה-שמרניים. ומכאן שיקל עליהם לוותר, לפוגג את ההיסטריה מפני הריאקציונרים, ולהשיג את מה שהם באמת רוצים.

באמריקה, מתברר שוב ושוב, אין דבר קצר יותר מהזיכרון הקצר שהפוליטיקאים מייחסים לציבור הבוחרים שלהם. בטרם התכנס הקונגרס החדש למושבו הראשון, החלו הרפובליקאים לנגוס בעשרת הדיברות שהגישו לפני פחות מחודשיים לעם האמריקאי. דיבר חשוב הבטיח להניח בתוך מאה הימים הראשונים לכהונת הקונגרס ה-104 הצעה לתיקון החוקה, שתגביל את משך כהונתם של נבחרים פדרליים לשתי קדנציות. עכשיו הם אומרים שמדובר בעניין רציני מאוד, שצריך לבדוק אותו ביסודיות, ובכלל – לא בטוח שיצליחו לגייס את הדמוקרטים, הרי תיקון מעין זה מצריך רוב של שני שלישים.

הסנאטור מיץ' מקקונל, המיועד לעמוד בראש תת הוועדה להקצבות חוץ, מדבר בזכות הסרת הגבלת כהונתו של הנשיא לשמונה שנים. הוא טוען שבדור ד היה רק לנשיאים רפובליקאים סיכוי :כהן בתקופת כהונה שלישית. בינתיים ממתינים בגבעת הקפ:טול להחלטה של בית המשפט העליון בעתירה שנועדה לאפשר למדינת ארקנסו לכפות על נציגיה בקונגרס לפנות את מקומם לאחרים.

אתגר עיתונאי

בפרוטוקול הדיפלומטי אין דבר יקר מציאות יותר ממקום בשולחן ראש הממשלה. אין דבר שמעורר קנאה רבה יותר אצל עיתונאים מקולגה שזוכה לכבוד הזה, והמארחים מצפים שהלה ישיב להם כגמולם. לא כך התפתחו הדברים בסעודת הערב שערך שגריר ישראל בוואשינגטון, איתמר רבינוביץ, לכבוד יצחק רבין. הפובליציסט החשוב, אם לא החשוב ביותר בארה"ב, ויליאם ספאייר מ"ניו יורק טיימס", כובד במושב הסמוך לאורח הנכבד, מרחק כיסא אחד ממזכיר המדינה וורן כריסטופר.

העיתונאי היהודי ניהל שיחה ערנית עם האישים החשובים על בעיית הצבתם של חיילים אמריקאים ברמת הגולן. אחר כך הוא הצה את חדר האוכל כדי לברר אצל דניס רוס את אמינות דבריו של רבין על הצעה אמריקאית ליצחק שמיר להציב דיוויזיה ברמה. ספאייר חזר לשולחן, "בחייך, יצחק, כל מה שאתה רוצה זה לשווק את הנסיגה לציבור שלך", ורץ לתקתק את המשפט הזה בטורו. באותו מאמר הוא שם ללעג את "כריס", על שנזקק לכרטיסיות כדי לומר את דברי הברכה שלו, וציטט את תשובתו לשאלת שר החוץ של ארה"ב, שביקש לדעת מדוע הוא מתנגד להצבת החיילים בגולן, לאמור: "תוכל לקרוא על כך בטור שלי".

לרוע מזלם של שליחי הממשלה בארה"ב, שלושת הפובליציסטים הבולטים ביותר שמרבים לכתוב על תהליך השלום, שלושתם יהודים, נמנים עם מחנה הנצים. דלתם פתוחה לפני אריאל שרון ויצחק שמיר, ופגיעתם במדיניות ממשלת רבין רעה לא פחות משהיתה בממשלת שמעון פרס. אף על פי כן, ממשיכים נציגי ישראל לחזר בלהט אחרי ספאייר, אייב רוזנטל, ומעט פחות אחרי צ'רלס קרוטהיימר.

לא כבר, לבקשת הקונסוליה בניו יורק, תידרך המומחה לטרור ד"ר אריאל מררי את רוזנטל על הטרור האיראני. השגריר רבינוביץ לא הסתפק בכך והטריח את עצמו, עם דוברת השגרירות ודובר הקונסוליה, לבית המידות של בעל הטור והעורך ברימוס. בימים אלה מצטרף יהודי אחר, טום פרידמן, לחבורה הנכבדה של בעלי הטורים ב"ניו יורק טיימס". לא נותר אלא לקוות שהוא יחזיר מעט משפע הכיבודים שהשגרירות ממטירה עליו.

תצלום: איי־פי
ביל והילארי קלינטון. כל עוד הוא יחזיק בידה

עונש מוות עולה ביוקר

בשורות אלה כתבתי באחרונה כי תומכי עונש המוות מבקשים לפנות מקומות בבתי הסוהר, שהרי חשמל זול פי כמה מתחזוקת בניין. והנה, מתברר שאפילו חיסכון אין בתרופת הפלא שמבקשים פוליטיקאים שמרנים ברחבי אמריקה לרשום למגיפת הפשע. ההגנה, הערעורים והתחזוקה השוטפת בתנאים מיוחדים של כל נידון למוות עולות למשלם המסים לא פחות משני מיליוני דולרים.

בבתי הסוהר ממתינים עתה 2,900 רוצחים להחלטתו של בית משפט כלשהו. בטקסס, למשל, מייחל ג'ון מקרוקס הצעיר למותו כבר ארבע שנים, לשווא. הבחור הודה ברצח זקנה שנהגה לסעוד אותו בבית, ומסרב לערער על עונש המוות. ארגון כלשהו לזכויות אדם הוליס שהאיש משוגע, שהרי צריך להיות משוגע להעדיף מוות מהיר וקל על מוות אטי בתא מבודד. פסיכיאטר מטעם בית המשפט קבע שמקרוקס די בריא למות, אך לשווא. הארגון מוסיף לכפות עליו את חייו, דווקא כשהרעיון של מוות מתוך רחמים מחלחל לתוך האמריקאי.

האסירים בבית הכלא בוויסקונסין עזרו בשבוע שעבר לרוצח והקניבל הנודע, ג'פרי דהמר, בן 34, לקצר את תקופת מאסרו (15 מאסרי עולם על רצח 15 בני אדם). הם היכו אותו למוות, ומיד נמצא חבר קונגרס רפובליקאי שבירך אותם על היוזמה.

נבוכים מול סוללת המומחים

להורים אין כלים להתמודד עם החלטות ועדות ההשמה המשבצות את ילדיהם בחינוך המיוחד – טוען איש החינוך דוד מוצפי, בעצמו יו"ר ועדה כזאת. הוא מציע לשנות את סמכויות הוועדות ולחייבן על פי חוק לקבל "הסכמה מדעת" של ההורים לשיבוץ. במשרד החינוך אומרים שהפתרון אינו מעשי

מאת אור קשתי

"ועדות ההשמה, המחליטות על שיבוץ תלמידים לחינוך המיוחד, גורמות סבל להורים, שאין להם האינפורמציה והכוח הדרושים להתמודד עם החלטותיהן. הם משתתפים בדיוני הוועדות כאילו מדובר בטריבונל משפטי הדן בגורלו של בנם, ולא רק שהם אינם מכירים את כללי המשחק המקובלים, אלא שבדרך כלל אין להם גם שום מושג מהי 'אשמתו' של בנם". דברים אלה אומר דוד מוצפי, מנהל מחלקת החינוך של אור יהודה, המשמש בתוקף תפקידו כיו"ר ועדת השמה ועומד לפני סיום עבודת הדוקטורט שלו בנושא זה.

לקראת שנת הלימודים הנוכחית חל גידול במספר התלמידים שהופנו לוועדות אלה (עלייה של 5%) ובמספר התלמידים ששובצו במסגרות החינוך המיוחד (עלייה של 12%). נוכח השינוי במדיניות ההפניה לחינוך המיוחד – שעליו הכריז שר החינוך, אמנון רובינשטיין, ושאחד מעיקריו היה קריאה לבתי הספר לנקוט יתר זהירות בהפניית תלמידים לחינוך המיוחד – הפכו נתונים אלה למביכים, לנוכח הצלחה שיש למצוא לו צידוק.

במשרד החינוך מיקדו את ההסבר בוועדות ההשמה עצמן. "זו פשוט פעולת היטב השנה", טען מנכ"ל המשרד שמשון שושני, ואילו השר רובינשטיין התמקד בחוסר יכולתו של המשרד לערער על החלטותיהן של הוועדות. השר אף ביקש לבדוק אפשרות לשינוי חוק החינוך המיוחד, כך שיתאפשר למשרד החינוך להגדיל את מעורבותו בהחלטות הוועדות.

לפני כארבעה חודשים שלח מוצפי לשושני הצעה לתיקון חוק חינוך מיוחד, מתוך התמקדות בעבודת ועדות ההשמה. עד עתה לא זכה, לדבריו, לתגובה. ההצעה מורכבת משני עקרונות מפתח: האחד – איסור על הגוף המחליט על שיבוץ הילד במסגרות החינוך המיוחד לקיים כל קשר מקצועי או תעסוקתי עם אנשי משרד החינוך והרשות המקומית; השני – עיגון בחוק של חובת השגתה של "הסכמה מדעת", כלומר הסכמת ההורים להעברת הילד לחינוך מיוחד, שלא נכפתה או התקבלה בתנאי אי ידיעה מספקת.

במזכרת, המפרטת את הצעתו, כותב מוצפי שיש לבטל את מתכונתה הנוכחית של ועדת ההשמה ולהקים במקומה ועדה ממליצה בלבד, שתפעל ליד כל בית ספר. במקרים של חילוקי דעות בין ההורים לוועדה זו, יעבור העניין לידי מתווך-מגשר, שאף הוא לא יהיה בעל סמכות החלטה מחייבת, אלא ינסה להגיע לפתרון מוסכם מתוך בדיקה וגישור בין העמדות. אם גם לאחר החלטתו לא תושג הסכמה, תימסר ההכרעה לידי מעין רשות שיפוטית, שהחלטתה תהיה מחייבת, אף מעליה תקום רשות ערעורים עליונה.

"כדי לעשות צדק עם ההורים, לפחות מבחינה פרוצדורלית", מסביר מוצפי, "חייבים לצמצם את פערי הכוח שבין הממסד להורי הילד. למרבה הצער, החוק היבש השאיר את ההורים בעמדה נחותה לעומת הרשויות, ולכן צריך לא רק לעגן את זכויותיהם בחוק, ולא בחוזר מנכ"ל משרד החינוך – שזהו המצב הנוכחי – אלא יש גם לדאוג לפעולה מתקנת, שתחזק את מעמדם. פעמים רבות ההורים אינם יודעים מהם כללי המשחק של ועדת ההשמה ונכנסים לדיונים לאחר שכבר התקבלה החלטה לא פורמלית להעביר את ילדם לחינוך המיוחד, ועתה נותר רק לשכנע אותם להסכים לכך. השיטה הנוכחית היא הפתרה המטילה מלוא האחריות למצבו העתידי של הילד – אם לא יעבור לחינוך המיוחד – על ההורים, שנותרים נבוכים מול סוללת המומחים העומדת מולם".

מוצפי תוקף את אופן שיתופם של ההורים בדיוני ועדות ההשמה. בית המשפט העליון ולא משרד החינוך הוא שיזם, לדבריו, את מסירתם של המסמכים הקשורים באבחונו הפסיכולוגי של התלמיד לידי ההורים. החובה לגלות את תוכן מסמכים אלה גם לא עוגנה בחוק, אלא קיימת רק בחוזר מנכ"ל משרד החינוך. ארגוני הורים המטפלים בערעורים על החלטות ועדות ההשמה טוענים כי במקרים רבים חובה זו אינה מיושמת, או שיישומה הוא חלקי בלבד. "אני לא דואג לבני השכבות החזקות, הבנים מגישות גדולה יותר למידע ובדרך כלל גם מצליחים לממש את רצונותיהם", אומר מוצפי. "הבעיה היא עם בני השכבות החלשות, שנתקפים חרדה כאשר המנהל, היועץ והפסיכולוג אומרים להם כי יקרה אסון אם הילד לא יעבור לחינוך המיוחד, וכל הדבר יהיה באחריותם".

מוצפי מוסיף, "החוק מחייב את חברי הוועדה לנמק את החלטתם, אבל לא זו בלבד שפעמים רבות הנימוקים אינם מופיעים בדו"ח הוועדה, אלא שקביעות כגון 'הילד סובל מבעיות רגשיות' משמשות כיסוי לרצון לסלק תלמידים מפריעים. שיקול דעת כזה אינו תשובה מדעית לבעיותיו של הילד, אלא לבעיה ארגונית תקציבית, שממנה סובלת מערכת החינוך. השיקול היחיד האמור לעניין את חברי הוועדה הוא טובתו של הילד".

מלכתחילה ועדת ההשמה לא יכולה לעשות צדק עם הילד, גורס מוצפי. "בגלל הרכבה המיוחד – שנמנים אתו אנשי החינוך המיוחד, אנשי הרשות המקומית, המפקח מטעם משרד החינוך על אותו בית ספר, יועצים חינוכיים, פסיכולוגים – חבריה מוטים מראש, ויש להם אינטרסים נוספים בצד טובתו הבלעדית של הילד, כמו העברת תלמידים בעייתיים מחוץ לבית הספר הרגיל. מצבם דומה למצבו של שופט במשחק כדורגל, המועסק על ידי אחת הקבוצות".

> "בגלל הרכבה המיוחד של הוועדה, חבריה מוטים מראש, ויש להם אינטרסים נוספים בצד טובתו הבלעדית של הילד, כמו העברת תלמידים בעייתיים מחוץ לבית הספר הרגיל"

אך למרות ביקורתו על עבודת ועדות ההשמה מודה מוצפי, כי גם חבריהן שרויים לפעמים במצבים קשים: "על פי היושר האינטלקטואלי, קורה לעתים שהילד שעניינו נדון יכול להישאר בכיתה רגילה, אך אז הוא לא יקבל את הטיפול המתאים. במקרה כזה השאלה היא אם לא עדיף לשלוח אותו בכל זאת לחינוך המיוחד, שבו הוא יקבל לפחות טיפול מקצועי, אבל יסבול מהסטיגמה".

מצב אבסורדי זה נובע לדבריו מהעדר קריטריונים ברורים לחלוקה של שירותים פארא-רפואיים, שמשרד החינוך אחראי למימונם. "מימון השירותים האלה מותנה במניפולציות ובכוחם של מפקחי משרד החינוך, וכך יכולים תלמידים, הסובלים מליקוי למידה זהה אך גרים באזורים שונים, לקבל מימון ממשלתי שונה. פעמים רבות אינני יודע אם יהיה כלל מימון לשירותים הפארא-רפואיים של הילד, שוועדת ההשמה דנה בעניינו".

בתגובה על דבריו של מוצפי אמר מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שושני, כי "דנו בהצעתו והחלטנו שלא לשנות, לפי שעה, את עבודת ועדות ההשמה. הרי לטנו להתמקד בשינוי ובשיפור השלבים שלפני הוועדה, ולכן עבודתה פחות מעניינת אותנו כעת".

ואילו עזרא מיכאל, מנהל אגף חינוך מיוחד במשרד החינוך, אומר: "ועדות ההשמה פועלות הרבה יותר טוב מבעבר. הוצאנו באחרונה הנחיות שונות, ואף מינינו אדם שיבדוק את החלטותיהן, כך שכמעט של דבר נפתרו 80% מהבעיות הכרוכות בעבודתן. פה ושם יש מקרים חריגים, ואם אנו יודעים עליהם – אנו גם מתערבים. בכל מקרה, הפתרון שמוצפי מציע אינו מעשי".

בהתייחסו להטיה המוקדמת של אנשי הוועדות אומר מיכאל, כי "מצבו של הילד מוכר בעיקר לאנשים המטפלים בו, שהם גם האנשים המעורבים בוועדות ההשמה. בנוגע להצעה ששופט יקבע היכן ילמד הילד – במקרה כזה הפסיקה אולי תהיה אובייקטיבית, אבל לא תהיה לטובת הילד, כיוון שהיא אינה מקצועית. אמנם יו"ר הוועדה עצמו מושפע משיקולים שאינם אך ורק טובת הילד, אבל הבעיה המרכזית אינה אילו שיקולים מדריכים אותו, אלא מה עשה בית הספר עד שהפנה את הילד לוועדת ההשמה".

בעניין ההורים אומר מיכאל, כי "לא כל הורה מומחה לבעיות חינוך, ולא כל אחד מבין מה הבעיה של ילדו. יש אכן פערים בין רמת השאלות שיכולה לשאול משפחה מרובת ילדים, מכל מיני סיבות, לבין יכולתה של משפחה בצפון תל אביב. אינני יודע בינתיים איך אפשר לתקן את זה". עם זאת, הוא מוסיף, החוק עצמו התייחס לעניין וקבע שבדיונים יכול להשתתף בשם המשפחה לא רק הורה, אלא גם נציג של המשפחה או בא כוחה.

משרד המדע והאמנויות, מנהל התרבות
המועצה הציבורית לתרבות ואמנות - המדור למחול
מרכז סוזן דלל למחול ולתיאטרון
באדיבות עיריית תל-אביב-יפו

הרמת מסך 94

שלום לפליני מחווה במחול

מנהלת אמנותית: דניאלה מיכאלי

10-17 לדצמבר 1994 במרכז סוזן דלל למחול ולתיאטרון ת"א
18-20 לדצמבר 1994 במרכז ז'ראר בכר י-ם

עשרה יוצרים צעירים יציגו את עבודותיהם תוך התבוננות, למידה והשראה מעולמו המיוחד של פליני.

תכנית א'	תכנית ב'	תכנית ג'	תכנית ד'	תכנית ה'
מרכז סוזן דלל, ת"א שבת 10.12.94, 20:30 חמישי 15.12.94, 20:30	מרכז סוזן דלל, ת"א ראשון 11.12.94, 20:30 שבת 17.12.94, 17:30	מרכז סוזן דלל, ת"א שני 12.12.94, 20:30 שישי 16.12.94, 22:00	מרכז סוזן דלל, ת"א שלישי 13.12.94, 20:30 שבת 17.12.94, 21:00	מרכז סוזן דלל, ת"א רביעי 14.12.94, 20:30 שישי 16.12.94, 14:00
מרכז ז'ראר בכר, י-ם ראשון 18.12.94, 21:00		מרכז ז'ראר בכר, י-ם שלישי 20.12.94, 19:00	מרכז ז'ראר בכר, י-ם שני 19.12.94, 21:00	מרכז ז'ראר בכר, י-ם שלישי 20.12.94, 21:00
"עם כבוי אורות " ביצוע: דבורה ברמוגב. "חודר" כוריאוגרפיה: עופרה לוי	בשיתוף להקת בת שבע ואורחים "TRA-LA-LA" כוריאוגרפיה וביצוע: יוסי יונגמן "PERHAPS SHE COULD DANCE FIRST AND THINK AFTERWARDS" כוריאוגרפיה וביצוע: ורה מונסרו "B 12" כוריאוגרפיה: יורמה אוסינן ביצוע: מרו מרין "BEHIND" כוריאוגרפיה וביצוע: מרו מרין	תמר בורר - ערב יצירות "שחקי שחקי" שתי מציאות משלימות: חליפה ותיזות	"דוקטגרגי" כוריאוגרפיה: גליה בודקין "כמות-אדם" כוריאוגרפיה: שרון קאשי "אנוס אותי חבר" כוריאוגרפיה: דויד מיצינל	"אקולאסמה" כוריאוגרפיה: יפעת ורדימן "מים קשים" כוריאוגרפיה וביצוע: אורי איבגי "קומפרימה" כוריאוגרפיה: ענת אסולין

המשפחה המלכותית מבלורנסין במיצג מיוחד ל"הרמת מסך" מדי ערב [כחצי שעה לפני תחילת המופעים] להוציא תאריכים: 12 ו-16 לדצמבר.
נגני "נינו וחצי" בקטעי מוסיקה במיוחד ל"הרמת מסך" בתאריכים: 10, 13-17 לדצמבר [במרכז סוזן דלל בלבד]

כרטיסים: ת"א בטל' 03-5105656 [בכרטיסי אשראי]
י-ם בטל': 02-256869, 02-240896
מחירי כרטיסים: מופע יחיד 40 ש"ח, שני מופעים 70 ש"ח, שלושה מופעים 90 ש"ח

הארץ — עיתון אחד טוב כול כל הבהוב
DELTA AIR LINES
דיינרס קלוב.
כלל

15% הנחה למביא מודעה זו לקופה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מה היא צמיחה

מאת שלמה אלכסנדר

בגיליון "הארץ" מיום 24 בנובמבר מיוחדים שלושה מאמרים לשאלה, למה האזרח הישראלי אינו מכיר תודה לממשלת ישראל על הישגיה – במיוחד על הישגיה הכלכליים.

דן מרגלית ("בעט בממשלה") מגיע, לאחר שמנה את הישגי הממשלה, למסקנה שכפיות הטובה של הציבור היא כנראה "אופנה" שיובאה מאמריקה. ג'ודי מלץ, במאמר ראשי במדור הכלכלה ("החצי המלא של הכוס"), המוקדש כולו לתמיהה על הביקורת על שר האוצר, סבורה שהציבור הישראלי אינו מבין את "המבדנים המתוחכמים" שעליהם מדבר השר.

מאמרו של אמנון ברזילי ("בלתי מספיק בפוליטיקה") עוסק ב"מצב הרוח הלאומי הירוד" ובהשתקפותו במעמדה של מפלגת העבודה בסקרים. כפי שגם הכותרת מרמזת, הוא מגיע למסקנה שלשר האוצר אין מודעות ליחסי ציבור – "פוליטיקה" – בלשון המאמר. מכיוון ששוחט מצטייר כבעל מודעות תקשורתית גבוהה דווקא, האשמה זאת נראית לי תמוהה במקצת.

שלושה מאמרים על אותו נושא, שכולם מתקשים להבין את המתרחש, שיכנעו אותי שיש טעם להציע את עזרתי. במוקד מדעי, כאשר אנחנו מתקשים להבין את המתרחש במציאות, ברור שהאשמה היא בנו, ומן הראוי לכן לנסות להסתכל על העובדות מזווית קצת אחרת. במקרה הנידון, ההנחה של כל שלושת המאמרים היא, שיש לקבל את דברי שר האוצר ואת הנתונים שהוא מציג כפשוטם, ושכך הם גם נראים לציבור. האם לא ייתכן שהמונחים "צמיחה", "אבטלה", וכו' מובנם בראשו של הישראלי הממוצע הוא מיושן וכלל אינו תואם את מה שמוגדר במונחים אלה במשרד האוצר ובמוד בסטטיסטיקה העדכנית?

ברגע שאתה מנסה גישה מדעית כזאת נעלמת כמדומני התמיהה. אסתפק בשתי דוגמאות. כל שלושת המאמרים מתלוננים שהציבור אינו מודע לכך שהאבטלה היא רק 7.5% מכוח העבודה – "כמעט תעסוקה מלאה". האם באמת מפתיע שרבבות המפוטרים של התעשייה האווירית, של תע"ש ורפא"ל, מפוטרי רמון בהסתדרות, עובדי המעבדות המפוטרים של קופת החולים, מפוטרי "שטיחי כרמל", "דבינטקס" ו"עץ הזית" – הם עצמם, בני משפחותיהם וידידיהם – ישתכנעו ממספרים אלה שבמשק הישראלי שוררת תעסוקה מלאה?

כל אלה יודעים שמעל לגיל 45–40 אין להם כל סיכוי למצוא תעסוקה במקצועותיהם. אין היום כמעט עובד שכיר במקום עבודה כלשהו שאובדן מקום עבודתו אינו נראה לו כאפשרות ריאלית, המדאיגה אותו יום יום. סביר להניח, שרוב הציבור סבור עדיין – בניגוד לשר האוצר – שאלה תנאים שהמונח "אבטלה", ואפילו אבטלה קשה, יאה להם.

המצב דומה ביחס לצמיחה. "בכל העולם עוקבים בהשתאות אחרי הביצועים הכלכליים של ממשלת ישראל", אומר שר האוצר לאמנון ברזילי. ייתכן. אבל צמיחה זו, בניגוד ל"צמיחה" שלה היינו רגילים בעבר, מלווה בקריסת כל המערכות המשרתות אותנו. אפילו במושגים "כלכליים" קשה לאנשים מן היישוב להבין למה דווקא בתקופת צמיחה, כשהמשק נעשה עשיר יותר, צריך לוותר על יותר ויותר דברים חיוניים שכן יכולנו להרשות אותם לעצמנו כשהיינו עניים.

נדמה לי שהתנהגות הציבור, אצלנו וגם בעולם, נעשית מובנת ורציונלית, אם מסתכלים עליה מנקודת ראות זאת. הגדרת מושגי היסוד הכלכליים של הציבור מיושנת ושונה מהמשמעויות החדשות של מעצבי המדיניות הכלכלית, המבוטאות במספרים המוצגים. ייתכן שאילו ההבדל בהגדרות היה מוצג לו בבירור, הציבור היה אומר שבצמיחה המוגדרת כך, ובתעסוקה מלאה מסוג זה, אינו מעוניין כלל וחרף האסוציאציות החיוביות של המלים.

הכותב הוא פרופסור לפיסיקה במכון ויצמן

תגובה

תחושת הציבור לנוכח הישגי הממשלה בכלכלה נובעת מאי הבנת המשמעויות החדשות הכלולות במונחיהם של ראשי האוצר

מדע / יבשם עוזגד

אל תסתכל בנגיף

האם נגיפים חלולים יוכלו לעורר תגובה חיסונית?

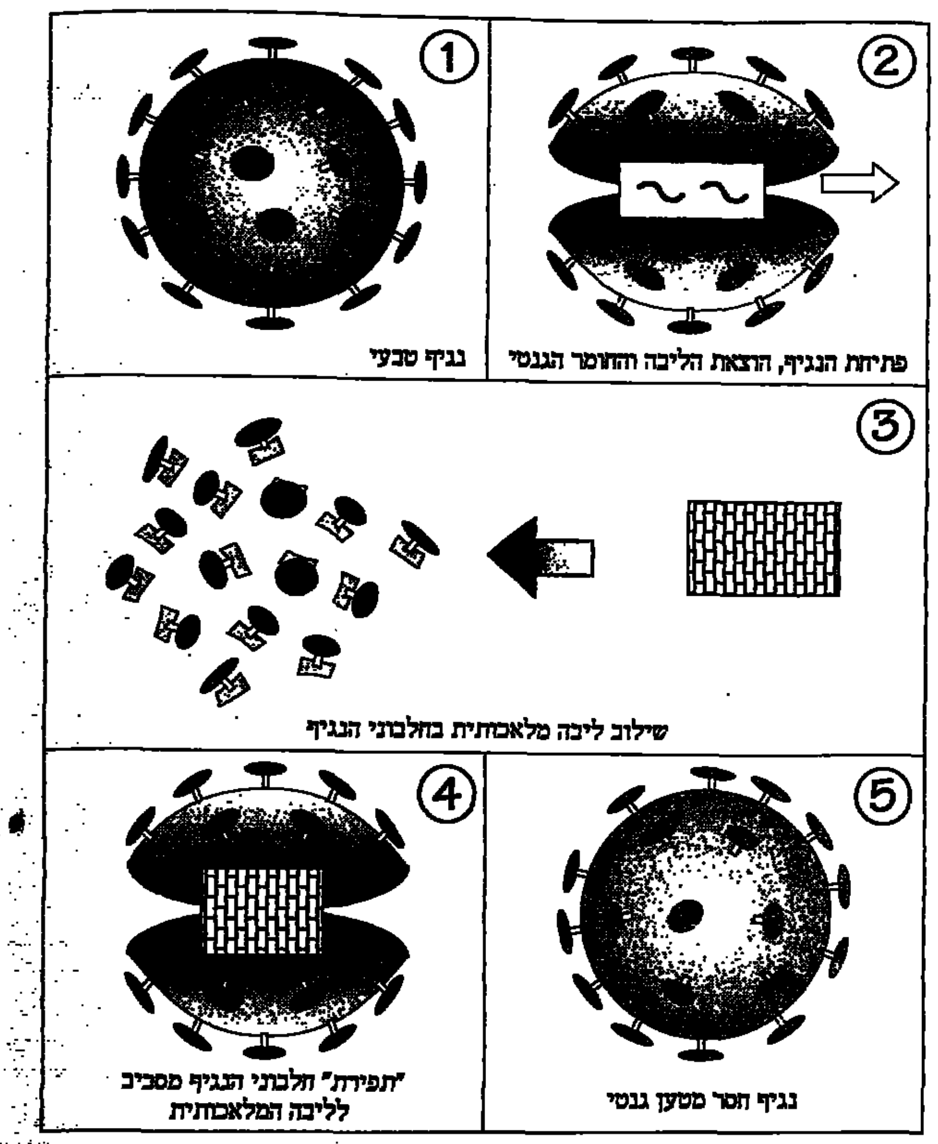

תרשים:

נגיפים עם לב של אבן יוכלו אולי לשמש בעתיד כבסיס להכנת תרכיבי חיסון. כך מאמין ניר קוסובסקי מאוניברסיטת קליפורניה בלוס אנג'לס. למטרה זו מציעים קוסובסקי ועמיתיו שיטה לעיקור ליבתם המקורית של נגיפים, המכילה את החומר הגנטי שלהם, ולהחלפתה באבק יהלומים.

החלפת הליבה המקורית בליבה "חסרת משמעות" גנטית, תגרום לנגיף להיראות טבעי ורגיל לחלוטין מבחוץ, אך למעשה, היא תמנע ממנו כל יכולת לגרום להתחוללותן של המחלות שנגרמות על ידי נגיפים פעילים שלמים.

נגיפים חודרים לתאים חיים מכוחו של ציווי אבולוציוני הדוחף אותם לעשות כל מאמץ כדי להעביר את החומר הגנטי שלהם אל הדור הבא. הבעיה היא שנגיפים אינם מסוגלים להתרבות בכוחות עצמם, ולכן הם נאלצים להשתמש למטרה זו ב"מכונת ייצור החלבונים" המצויה בתא החי.

לכן, כאשר נגיף חודר לתא, הוא שואף לשלב את החומר הגנטי שלו בחומר הגנטי של התא. אם הוא מצליח בכך, החומר הגנטי הנגיפי "מתבטא" יחד עם הגנים המקוריים של התא המארח. משמעותה של ההתבטאות הזאת היא שמכונת ייצור החלבונים של התא מייצרת חלבונים נגיפיים שכהשתלבם יוצרים עוד ועוד נגיפים כצלמו וכדמותו של הנגיף החודר המקורי. השעבוד הזה של מכונת ייצור החלבונים של התא גורם לשיבושים בדרך פעולתו, דבר שעלול להביא להתפתחות מחלה בגוף.

כדי למנוע את התהליך הלא רצוי הזה לומדת המערכת החיסונית את מבנהו הצורני של הנגיף התוקף, ולאחר מכן מייצרת נוגדנים ייחודיים המתאימים למבנה הזה. הנוגדנים נצמדים לפני השטח של הנגיף משנים את המבנה המרחבי שלו ומונעים ממנו להיצמד לתאי הגוף ולחדור לתוכם. הבעיה היא, שהתהליך של הכרת הפולש באמצעות הכרת המבנה התלת ממדי של החלבונים שהוא מציג על פניו, ולאחר מכן ייצור כמויות מספיקות של נוגדנים נגדו, צורך זמן רב יחסית. עד שהמערכת החיסונית תבצע את כל השלבים האלה עלולה להתפתח בגוף מחלה.

אחת הדרכים למניעת התפתחות המחלה, היא האצת יכולת התגובה של המערכת החיסונית. האצה כזאת, משמעותה, למעשה, חיסון הגוף מפני המחלה הנגרמת על ידי הנגיף המוכר. כדי לעשות זאת, מציגים לפני המערכת החיסונית את האויב הפוטנציאלי עוד בטרם חדירתו לגוף. דרך אחת לעשות זאת מבוססת על החדרה של רסיסי נגיפים אל זרם הדם. המערכת החיסונית לומדת את מאפייניהם המבניים של הרסיסים, ומפתחת נוסחה מתאימה לבניית נוגדנים כנגדם. כך, כאשר חודר לגוף נגיף שלם ופעיל, המערכת מזהה אותו (על פי המבנים החלבוניים שהוא מציג על פניו) "שולפת" את הנוסחה שהכינה מראש ומייצרת במהירות רבה כמויות גדולות של נוגדנים שבולמים ומנטרלים את הנגיפים הפעילים.

דרך אחרת מבוססת על החדרת נגיפים פעילים אך מוחלשים לזרם הדם. נגיפים "נכים" אלה מתאפיינים ביכולת מוגבלת להשתלט על תאים ולשעבד אותם לצורכיהם (כלומר, הם אינם מסוגלים לגרום להתפתחות מחלה), אבל חולשתם זו אינה מפריעה להם לשמש יריבי אימון נוחים מאוד למערכת החיסונית, הלומדת את מאפייניהם המבניים ומכינה על פיהם מערך ייצור מהיר של נוגדנים כנגדם.

הבעיה היא שלא תמיד אפשר להיות בטוחים שהנגיפים הפעילים המוחלשים אכן אינם מסוגלים לגרום נזק. טעות בעניין הזה עלולה לגרום לכך שהנגיפים האלה יחוללו בגוף את המחלה שכנגדה נועדו לחסן אותו. במשך הזמן פותחו שיטות שונות שנועדו להבטיח את מידת הבטיחות של תרכיבי החיסון, המבוססים על נגיפים פעילים ומוחלשים. אבל בכל אלה עדיין קיים מרכיב מסוים של סיכון.

כדי להקטין את הסיכון הזה עד למינימום, אפשר להשתמש בתרכיבי חיסון שמבוססים על נגיפים מומתים. טכניקה זו שימשה כבר בעבר להכנת תרכיבי חיסון, אך שיטת ההמתה של הנגיפים פגמה במידה מסוימת ביכולתם לעורר תגובה מתאימה של המערכת החיסונית.

הצעתו החדשה של ניר קוסובסקי נועדה לאפשר שימוש בנגיפים מומתים מבלי לגרוע מיכולת גרימת התגובה החיסונית של תרכיב החיסון. מדובר, למעשה, בדרך חדשה להמתת נגיפים.

למעשה, מדובר ביצירת מעין נגיף "דמי", שנראה כמו נגיף רגיל, אלא שהוא ריק מכל תוכן: ליבתו, המכילה את החומר הגנטי שלו, סולקה ממנו. מכיוון שכך, הנגיף החלול יוכל להציג את עצמו לפני המערכת החיסונית, לאפשר לה ללמוד את מבנהו, ולהתכונן לנגיפים שלמים מסוגו. הוא גם יוכל להיצמד לתאי הגוף, אבל הוא לא יוכל לשלב בהם את המטען הגנטי שלו – פשוט, מפני שהוא חסר מטען גנטי לחלוטין.

כדי לייצר את הנגיפים החלולים, ביצעו קוסובסקי ועמיתיו בנגיפים מעין ניתוח השתלה מורכב (שדומה יותר, למעשה, לפירוק ולהרכבה מחדש). נגיף מורכב מליבה המכילה את החומר הגנטי שלו, המשולב בחלבונים שונים. המבנה הזה עטוף בשכבה של חלבוני מעטפת. קוסובסקי פירק את הנגיף והוציא ממנו את הליבה המכילה חומר גנטי. בשלב זה הרכיב את המעטפת החלבונית של הנגיף מעל לליבה מלאכותית שהכין מראש, העשויה אבק יהלומים. לאחר שמלאכת הגזירה והתפירה הזאת נשלמה, היו בידיו מעין נגיפי דמי, שנראו דומים לנגיפים פעילים, אלא שלבם היה לב של אבן.

בטיפול בנגיפים שונים השתמשו קוסובסקי ועמיתיו בחומרים שונים ליצירת הליבה המלאכותית. במקרים מסוימים שולבו במבנה גם חומרי תווך. טכניקה זו תנוסה בקרוב על ידי קוסובסקי ועמיתיו בנגיפי אפשטיין-באר (גורמי מחלת הנשיקות).

בניסויים שבוצעו במשך השנה האחרונה בתרביות תאים במעבדה ובבעלי חיים התקבלו תוצאות שלפיהן הנגיפים החלולים אכן איפשרו למערכת החיסונית ללמוד את המבנה שלהם, ואיפשרו לה להגיב במהירות יחסית לנוכחותם של נגיפים פעילים ושלמים שהוחדרו למערכת זמן קצר אחריהם. תגובה חיסונית זו היתה זהה לתגובה שהושגה בקבוצות ביקורת שבהן הוצגו למערכת החיסונית, מראש, נגיפים פעילים ושלמים (מחלשים). במלים אחרות, הנגיפים החלולים יוצרים תגובה חיסונית כאילו שהם אכן נגיפים פעילים ושלמים. הם עושים זאת, מבלי לסכן כלל את הגוף.

יכולתם של הנגיפים החלולים לשמש כתרכיבי חיסון בבני אדם עדיין אינה ידועה. למעשה, נראה שלפני שהוא תיבחן בניסויים קליניים, יש צורך בעוד לא מעט מחקרים שיימשכו פרק זמן לא ידוע.

עם זאת, הטכניקה שפיתח קוסובסקי עשויה להיות ישימה למטרות נוספות בתחומי המחקר הביולוגי והרפואה. למשל, במקום "לתפור" את הנגיף מסביב לליבה של אבק יהלום, אפשר ליצור ליבה שתכיל גנים, דבר שיאפשר להשתמש בנגיף כבכלי לריפוי גנטי. הנגיף ה"תפור" שיחדור לתאים ישלב בהם את המטען הגנטי "שלו", שמכיל למעשה גנים שנועדו להחלפת גנים פגומים.

אפשרויות אחרות בתחומים אלה עולות מסדרת ניסויים שבהם בנה קוסובסקי – בדרך דומה לדרך שבה "תפר" את ליבת הנגיפים סביב גרגרי אבק יהלום – גופים שמסוגלים להסיע בזרם הדם מולקולות של המוגלובין.

ההמוגלובין הוא חלבון (פיגמנט נשימה) המשולב במבנים מולקולריים הקרויים "הם". הוא מצוי בתאי הדם האדומים. בהגיעו אל הריאות, הוא קושר מולקולות חמצן, שאותן הוא מוביל אל רקמות הגוף השונות, שם הוא משחרר אותן ומאפשר להן לבצע תהליכים שונים החיוניים לפעולתם של התאים החיים. במובן מסוים, אפשר לראות את ההמוגלובין כמעין מונית שירות, המובילה נוסעים (מולקולות חמצן) ליעדם, ומחזירה מולקולות של פחמן דו חמצני אל הריאות, מהן הן נפלטות בנשיפה. למעשה, המונית הזאת זקוקה לשירותיה של מעבורת, שהיא תא הדם האדום.

הבעיה היא שלפעמים, כתוצאה מאובדן דם, או במקרים של שאיפת עשן (דבר שגורם להתקשרות פחמן חד חמצני למולקולות ההמוגלובין, כך שב"מונית" לא נותר מקום לחמצן), נוצר מחסור זמני באמצעים להעברת החמצן ליעדיו בגוף.

במקרים כאלה עשויות המעבורות המלאכותיות ש"תפר" קוסובסקי למלא את מקומם של התאים האדומים ולהעביר את ההמוגלובין נושא החמצן למחוז חפצו.

לצורך בנייתן של המעבורות המלאכותיות האלה, השתמש קוסובסקי בגרגרים של חומר שמתפרק בגוף לאחר זמן מסוים, הדומה לחומרי הבנייה של העצם. מחקרים אלה עשויים לסייע לפיתוח חומר שיוכל לתפקד, זמנית, כמעין דם מלאכותי.

המערבולת

תיאור מתמטי של התנהגות מערבולות במערכות סערה דו ממדיות (בגודל או בגוון), פותח והוצג באחרונה על ידי הד"ר גרגורי פלקוביץ מהמחלקה לפיסיקה של מערכות מורכבות במכון ויצמן למדע ברחובות, בשיתוף עם הפרופ' ולדימיר לביב ממכון לנדאו שבמוסקווה, רוסיה.

תיאור זה עשוי להקל על חיזויים ארוכי טווח בקשר להתנהגותם של עננים אוויריים, דוגמת העננים הנוצרים בעקבות התפרצויות של הרי געש, או כתוצאה מפיצוץ גרעיני רב עוצמה.

בעבר הועלו השערות שונות בדבר החוקים השולטים בתגובות הגומלין בין מרכיבים בודדים בתוך מערבולות, אך המחקר החדש מספק את התיאור המתמטי הראשון של החוקים האלה. המחקר החדש תומך בהשערותיו המוקדמות של הפיסיקאי האמריקאי רוברט קרייצ'נן (שהועלו לפני כעשרים שנה). הוא מאפשר לחזות את התפלגות האנרגיה והמרכיבים בודדים, וכן את ההתפלגות מחדש ואת הערבוב של שדות ויזהמים גדולים בתוך אזורי מערבולות. ממצאי המחקר נבדקו ואושרו בידי פיסיקאים תיאורטיים מאוניברסיטת פרינסטון, ארה"ב.

התיאור החדש עשוי לסייע באפיון ובחיזוי התנהגותן של מערבולות שונות באוקיינוסים ובאטמוספירה של כדור הארץ. כאמור, התיאור מתייחס רק למערכות דו ממדיות. משמעות הדבר היא, שהוא מתאים רק לתיאור מערכות סערה המשתרעות על פני שטח גדול, שעומקן זניח ביחס לשטחן (ולכן הן יכולות להיחשב שטוחות).

המודל יכול לנבא, למשל, את התנהגותם של ענני אבק דקים יחסית, המשתרעים על פני אלפי קילומטרים רבועים, דוגמת ענני האבק הנוצרים בהתפרצויות של הרי געש. תנועת העננים האלה מושפעת על ידי גורמים מטאורולוגיים שניתנים לחיזוי בטווח קצר בלבד. ועם זאת, המודל עשוי לסייע בחיזוי – ברמת הסתברות גבוהה – של התפרשות העננים בשמים בטווח ארוך. בדרך זו עשוי המודל לסייע בין היתר בחיזוי ארוך טווח של מזג האוויר.

התיאור החדש יכול גם לשמש לחיזוי התפרשותם של עננים שנוצרים כתוצאה מפיצוץ גרעיני בעוצמה של מגה טונים רבים, ולבדיקת האפשרות שעננים כאלה יתפתחו לגודל שיאפשר היווצרות של "חורף גרעיני".

הד"ר פלקוביץ עבד באגף הסיבירי של האקדמיה הסובייטית למדעים, בנובוסיבירסק. הוא הצטרף למכון ויצמן בשנת 1991.

שידוך מולקולרי ממוחשב

פרס קרן בירד הוענק למפתחי מערכת של כימיה דיגיטלית

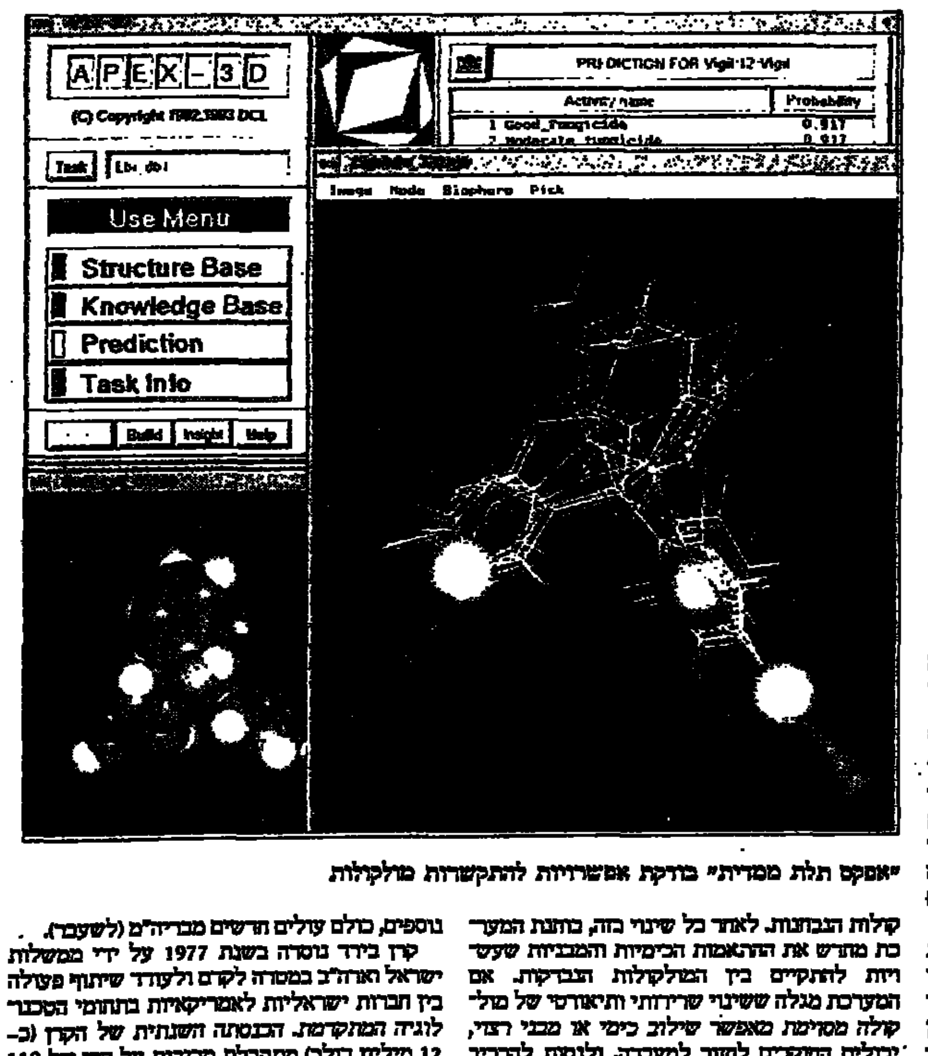

"אפקס תלת ממדית" בודקת אפשרויות להתקשרות מולקולות

מערכת תוכנה שנועדה לזיהוי ולבחינת תכונות השפעות הדדיות של תרכובות וחומרים כימיים שונים, שפותחה בשיתוף פעולה בין חברת די־סי־אל מישראל וחברת ביוסים (חברה בת של קורנינג) מארה"ב, זיכתה את מפתחיה בפרס השנתי של הקרן הדו לאומית למחקר ולפיתוח תעשייתיים ישראל־ארה"ב ("בירד"). הפרס הוענק לנציגי החברות על ידי ממלא מקום שגריר ארה"ב בישראל, ג'יימס לרושו, ועל ידי מנכ"ל משרד האוצר, אהרן פוגל.

המערכת, הקרויה אפקס תלת ממדית, מוזנת במידע קיים על שניים (או יותר) חומרים נבדקים: מבנה כימי של המולקולות, והמבנה התלת ממדי שלהן (אם הוא ידוע). לאחר מכן היא מסוגלת לבדוק את מגוון ההשפעות ההדדיות של החומרים, אלה על אלה. מדובר בבדיקת האפשרויות ליצירת קשרים כימיים שונים בין שתי המולקולות, וכן להתאמות מבניות אפשריות ביניהן. התאמות מבניות כאלה יכולות לאפשר למולקולה של חומר אחד "להינעל" ולהיצמד למולקולה של חומר אחר, תופעה שעשויה למנוע פעילויות כימיות וביולוגיות שונות של מולקולת המטרה.

המערכת גם מסוגלת לבחון את ייתכנותם של שילובים שונים בין מולקולות, הנחוצים לצורך פיתוח של חומרים בתחומי התעשייה המחקר הביולוגי רפואי. לדוגמה, המערכת עשויה להראות אם שילוב כימי מבוקש הוא אפשרי. מידע כזה עשוי לאפשר השקעת מאמצים בכיוונים בטוחים, וגניזה מוקדמת של מאמצים לפיתוח שילובים כימיים שסיכויי הקיום שלהם נמוכים מאוד.

המערכת עשויה לאפשר לחוקרים, למשל, לחזות השפעות אפשריות של חומר תרופתי שמצוי בשלבי פיתוח ראשוניים על מערכות ביולוגיות ועל חומרים שונים הפעילים בגוף. יכולת זו עשויה, בין היתר, לקצר ולייעל את תהליכי הפיתוח של חומרים תרופתיים שונים, וכן את הניסיונות לשפר את מידת פעילותם של חומרים תרופתיים קיימים.

מדובר, למעשה, ביכולת להעביר חלק מהניסויים המוקדמים בתהליך הפיתוח של חומרים ותרכובות שונים, מהמעבדה אל המחשב. בתהליך המחקר הדיגיטלי יכולים החוקרים לבדוק באמצעות המערכת כל השערה, בדרך של הכנסת שינויים במבנה המולקולות הנבחנות. לאחר כל שינוי כזה, בוחנת המערכת מחדש את ההתאמות הכימיות והמבניות שעשויות להתקיים בין המולקולות הנבדקות. אם המערכת מגלה ששינוי שרירותי ותיאורטי של מולקולה מסוימת מאפשר שילוב כימי או מבני רצוי, יכולים החוקרים לחזור למעבדה, ולנסות להרכיב מולקולה לפי המבנה שמאפשר את ההתקשרות הרצויה. במלים אחרות, המערכת עשויה לאפשר לחוקרים לקבל תשובות על שאלות בסגנון "מה היה קורה אילו".

בראש צוות הפיתוח עמד הד"ר ולרי גולנדר מחברת די־סי־אל, שעלה לארץ לפני כשלוש שנים מברית המועצות (לשעבר). בצוות ארבעה חברים נוספים, כולם עולים חדשים מברה"מ (לשעבר).

קרן בירד נוסדה בשנת 1977 על ידי ממשלות ישראל וארה"ב במטרה לקדם ולעודד שיתוף פעולה בין חברות ישראליות לאמריקאיות בתחומי הטכנולוגיה המתקדמת. הכנסתה השנתית של הקרן (כ־12 מיליון דולר) מתקבלת מריבית על קרן של 110 מיליון דולר שהושקעה, בחלקים שווים, על ידי שתי הממשלות. מקור הכנסה נוסף הוא תמלוגים מפרויקטים שפיתוחם מומן (לפחות בחלקו) על ידי הקרן, ושהגיעו לרווחיות. מאז הוקמה, השקיעה הקרן יותר מ־100 מיליון דולר בכ־400 פרויקטים שהניבו, עד כה, מכירות בסכום כולל של יותר מארבעה מיליארד דולר.

המטמון הגנוב

ארכיאולוגיה

מאיר בן דב

רוב האוצר, שכלל 40 אלף דרכמות מתקופת בית תלמי והתגלה לפני שנה במערה ליד שרידי ארמונם של בני משפחת טוביה בעבר הירדן, נבזז בידי פועלים

ממזרח לירדן, באזורי הבקעה ובמדרונות ההרים הפונים לעבר ארץ בני עמון, ישבה בתקופת הבית השני אוכלוסייה יהודית. בחלקה היתה זו שארית שבט גד, ובחלקה יהודים שזה מקרוב באו, וביניהם באלה שחזרו ארצה עם שיבת ציון בימי כורש מלך פרס ויורשיו, במאות 4–5 לפנה"ס. בשלהי ימי הבית השני נקרא האזור פראיה ביוונית, ועבר הירדן במקורות היהודיים.

סמוך למזרחו של התחום הזה, כ־17 ק"מ ממערב לרבת עמון וכ־30 ק"מ ממזרח ליריחו, על גדותו של נחל המכונה בערבית בשם ואדי ציר, נמצא אתר ארכיאולוגי מרשים ובו שרידי מבנה יוצא דופן ביופיו ובעיטוריו. הוא נודע בשם קאסר אל־עבד, כלומר, ארמון העבד. האתר כולו מוכר בשם עיראק אל־אמיר, כלומר, מערות הנסיך. המבנה בנוי מאבני ענק בנוסח אבני הכתלים בהר הבית ומערת המכפלה, ובחזיתותיו הצפונית והדרומית נקבעו שערים מונומנטליים. אבני המבנה המסיביות משוות לארמון עוצמה רבה, ועל אחדות מהן מגולפות דמויות אריות, פנתרים ונשרים.

עם ראשית המחקר ההיסטורי הארכיאולוגי של הארץ, הזל בראשית המאה הקודמת, ביקרו באתר נוסעים אירופים אחדים שזיהו את המבנה ואת מקימיו על פי הסיפורים שמופיעים אצל יוסף בן מתתיהו בספרו "קדמוניות". שם, כאשר הוא מתאר את "בירתא", מקום מושבם של ראשי היהודים בעבר הירדן – בני משפחת טוביה – מספר בן מתתיהו על מבנה מיוחד שבנה הורקנוס בן יוסף בן טוביה, שר וגדול מבני היהודים. וכך מתאר אותו ההיסטוריון ב"קדמוניות": "המבנה בנוי אבן לבנה עד לגגו וגולפו עליו חיות גדולות מאוד. והקיפו אותו בתעלה רחבה ועמוקה". לימים נחשפו במקום גם שתי כתובות שמגולף בהן השם "טוביה".

בן מתתיהו מספר פרטים רבים על משפחת טוביה, ובמיוחד על יוסף בן טוביה, שחי בתקופתו של מלך מצרים היווני תלמי ה־3 (221–246 לפנה"ס). יוסף יצר קשרים טובים עם מלך זה, וקיבל מינוי של גובה המסים הראשי למלכות מצרים בתחומי שלטונה בארץ ישראל ובעבר הירדן. הוא היה מראשי המתייוונים שדבקו בתרבות יוון, ובארמונו אירח את ראשי הממלכה התלמית, וכהם את תגן, שהיה שר האוצר של מלכות מצרים התלמית.

בשל מעמדם הרם היו בני משפחת טוביה מעורבים גם בכל מהלכי השלטון ועמדות ההשפעה בירושלים. בימים שאנשי ירושלים נמו לשתף פעולה עם מלכי בית סלווקוס, שליטיה היוונים של סוריה ומסופוטמיה, והעדיפו את שלטונם על שלטון התלמים ממצרים, חל פילוג בין ירושלים לבין בית טוביה. לימים פרצה המחלוקת גם בקרב בני טוביה לבין עצמם: היו שצידדו באנטיוכוס הגדול, המלך הסלווקי, אביו של אנטיוכוס ה־4, אפיפנס – שבימיו פרץ מרד החשמונאים – והיו שרצו לשמור אמונים למלכי מצרים התלמים. כשגברה יד תומכי בית סלווקוס, עזב הורקנוס בן יוסף בן טוביה את ירושלים וגלה לארמון המשפחה בעבר הירדן. במקום גלותו מרצון הוא עסק בהכנת קורות משפחתו, ולימים התאבד. היו חוקרים שנטו לייחס לאותו הורקנוס את כתיבתו של ספר קהלת.

במשך כמה עונות נערכו חפירות ארכיאולוגיות במקום משכנה של משפחת בני טוביה, לרבות שחזורים. באחרונה פעלה באתר משלחת משותפת אמריקאית־ירדנית, והיום האתר המשוחזר מהווה אטרקציה מיוחדת למבקרים.

במסגרת הרחבת כביש הגישה לאתר לפני למעלה משנה, נחשפה מערה צנועה ובה כדי חרס מלאים במטבעות כסף, טטרה־דרכמות תלמיות, ובהן מטבעות מתקופתם של תלמי השני ותלמי השלישי, והיינו מזמן שבו שימשו בני טוביה כגובי המסים של בית תלמי בכל האזור.

עד שהודעו הארכיאולוגים עברו כחמישה ימים, והפועלים בזזו את כל האוצרות ומכרום לסוחרי עתיקות, והללו הבריחום מחוץ לירדן, רובם לבריטניה. הארכיאולוגים הירדנים בכבר הפרו את יתרת הביזה והעלו בידם כ־2,000 מטבעות. מקורות ירדניים דבר מספרים שהאוצר הכיל 40 אלף טטרהדראכמות, שהם כ־160 אלף דרכמות, סכום עצום. ייתכן שזה אחד ממשלוחי הכסף שגבו בני טוביה בעבור האוצר התלמי, ושלא הגיע ליעדו.

ארכיאולוגים ירדנים ששותפתי עמם בביקורי בירדן, אמרו לי שהברחת המטבעות הללו מחוץ לגבולות הממלכה נובעת לא במעט מהחוק הנוקשה הירדני, המונע מסחר בעתיקות. "אילו הסחר בעתיקות היה מותר בארצנו, לפחות היה האוצר נותר למחקר כאן בארץ, והממשלה היתה רוכשת אותו. עתה הוא אבוד". הם הוסיפו, "שמענו שבארצכם שוקלים הוצאת חוק המונע סחר. חשבו היטב לפני שתעשו זאת. החקיקה אינה מונעת סחר, אבל היא מונעת מהמלומדים לחקור את הממצאים".

75 שנות הארץ / 4־2 בדצמבר

1947

ההגנה הדפה התקפות

כוחות ה"הגנה" הדפו אתמול, ביום השני לשביתה הערבית, התנפלויות ערביות רבות שנערכו לפי שיטת "הכה וברח" ואש יריות של צלפים. ההתקפות הרציניות ביותר אירעו בגבולות יפו־תל אביב...מספר היהודים שנהרגו באיזור זה [הגיע] לארבעה ומספר הפצועים...ל־31.

ויצמן: להגביל העלייה

פילאדלפיה, 1 (ר). ד"ר וייצמן הזהיר מפני עליה בלתי מוגבלת של עקורים מאירופה ואמר: "אסור לנו לסכן את יציבותה הציונית של ארץ ישראל במשך שתים או שלש השנים הראשונות של הזהות. אני מודע למידה מסוימת של שמרנות, והדבר זה דווקא למען האנשים המתכים במחנות העקורים."

1950

נפרצה הדרך לאילת

לאחר למעלה משלוש יממות של צפיה רבת מתיחות פרץ אמש בשעה 6 טור ישראלי משוריין את מחסום התיל, שחסם את הדרך לאילת בקילומטר ה־78. לפריצה קדם אולטימטום ישראלי נמרץ, אשר תקפו פג כעבור 30 דקה בדיוק. הלגיון לא גילה כל התנגדות מלוחמתית למעבר השריונים.

מבצע מעברות בצבא

פעולת העזרה של הצבא למעברות נכנסה ביום ו'...למלוא ממדיה, עם יציאת חוליות הקבע לעשרות מעברות... היום יוצאת יחידות רפואיות ממגנעות למתנות כדי להתחיל לטפל באלפי המקרים של גרענת, גרדת ומחלות מדבקות אחרות.

1973

בן גוריון למנוחות

(ע) דוד בן גוריון, אדריכלה של מדינת ישראל וראש ממשלתה הראשון, מת ביום שבת בשעה 11.06 בבוקר במרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל השומר בשנת ה־87 לחייו...מחר לפני הצהרים תיערך לוויתו בשדה בוקר. בן גוריון מת משטף דם במוח...

אור בעלטה

מאת שבתי טבת

...דבר אחד נעלה מכל ספק – המשבר החמור מבליט את חסרונו של בן גוריון ואת הצורך שלנו בו בשכבות. שכן סגולתו היותר גדולה של בן גוריון היתה כושר יצירת הפריניות, בכל מצב, בכל עת. אולי אפשר לנסח זאת כך, שבן גוריון היה אומר אין נסיבות שאינן מאפשרות פריניות...סוד הפריניות של בן גוריון היה ביצירת יש מאין, בעשיית אור מעלטה. אבל את היש מאין עשה בן גוריון לא רק בחוץ, אלא תחילה וקודם כל בפנים, כלפי עצמו. מנער יהודי בעיירה פלונסק, ללא השכלה, ללא ייחוס, ללא נסיון, ללא הונות, עיצב בן גוריון מעצמו מכשיר משוכלל, חד וחזק, לשמש מנוף בידי עצמו...כעוך חינוכי הוא יחיד סגולה, בהיותו דוגמה לכל אדם למה הוא מסוגל בעזרת הזון ורצון.

כל הציטוטים נלקחו מגיליונות "הארץ" בתאריך המצוין והובאו כלשונם בעת הפרסום

עורך: אוריאל רייכנולד

הבימה | הקאמרי של תל אביב | חיפה | תיאטרון באר שבע | בית ליסין | האופרה הישראלית-ת"א | תיאטרון הנשר

גלריה

התעמלות בוקר

1. לו דחסו את כל קורות היקום בשנה אחת, מתי היתה מתחילה ההיסטוריה המתועדת?
2. מי כתב: "ההיסטוריה היא כאדם חירש העונה על שאלות שאיש לא שאל אותו"?

(התשובות בעמ' ב7)

לאן נעלם עודד קוטלר

האם אפשר לנהל תיאטרון בשלט רחוק, עם פקסים וטלפונים? בתיאטרון חיפה חושבים שכן. קוטלר, המנכ"ל, המנהל האמנותי והבמאי של התיאטרון, עסוק בחמשת החודשים האחרונים בבימוי בבלגיה, ואף אחד לא מודאג

מאת ציפי שוחט

הטלפון במשרד של עודד קוטלר בתיאטרון חיפה מצלצל ומצלצל, והמזכירות נבוכות מתקשות להסביר את היעדרותו של המנהל. כל ניסיון להשיגו בחודשים האחרונים הפך למשימה בלתי אפשרית. גם בבכורה לעיתונאים של "שירות עם אבי", שתיאטרונו העלה בשיתוף עם בית לסין, לא נראה קוטלר, והסיכויים לראותו בבכורת "לילה בקניון" – המחזה של אודלי קסטל-בלום שביים הוא עצמו – קלושים גם הם. זה לפחות מה שאומרים בתיאטרון חיפה.

תעלומה לא רחוקה. מתברר שעודד קוטלר מביים כבר חמישה חודשים בתיאטרון "דאס" שבאנטוורפן, בבלגיה. בחמשת החודשים שעברו מאז יולי מצא לו קוטלר זמן לביים בבלגיה את "משחקים בחצר האחורית" מאת עדנה מזיא, שהועלתה שם בסוף ספטמבר, ואת "היוונים" – עיבוד שעשה לשלושה מחזות מהקלאסיקה היוונית, "איפיגניה", "אגממנון" ו"אלקטרה".

בכלל, נראה שקוטלר עומד להיכנס לספר השיאים של גינס, שכן בתקופה זו הוא הספיק גם לביים בתיאטרון חיפה את "לילה בקניון", לנסוע לפסטיבל במנצ'סטר (שבו הועלו שתי הפקות התיאטרון החיפאי), לחזור לבלגיה, לקפוץ שוב לתיאטרון חיפה ליומיים-שלושה ושוב לבלגיה. וזה עוד לא הכל: הוא גם ביים השנה עוד שתי הצגות בחיפה, את "הדה גאבלר" ו"פלטונוב".

קשריו של קוטלר עם התיאטרון הבלגי לא החלו השנה, וכבר בעונה שעברה ביים בפלמית מחזה אמריקאי-יהודי, "א שיינע מיידלע". מידת ההצלחה של ההצגה ההיא לא ברורה, אך שיתוף הפעולה בין קוטלר לבין וולטר טילמן, מנהל תיאטרון "דאס", דווקא הצליח: לפני חודשים אחדים הגיע טילמן לחיפה וביים את "בריאת העולם ועסקים אחרים" של ארתור מילר. כישלון ההפקה המדוברת לא הפריע להמשך חילופי התרבות, וקוטלר הוזמן כאמור לבלגיה לביים שם שתי הצגות נוספות. מעניין מתי יחזור לכאן טילמן.

קוטלר, אגב, מצהיר זה שנים אחדות על כוונתו להעלות על במת תיאטרון חיפה את אחד המחזות מהקלאסיקה היוונית, וברשימה הרפרטוארית של התיאטרון מופיע "אלקטרה" של סופוקלס שנה אחר שנה. עד כה לא מומשה הכוונה, אבל אולי עכשיו, אחרי אנטוורפן, יגיע תורה של חיפה לקבל מעט קלאסיקה.

למרות המבוכה בתיאטרון החיפאי סביב היעדרותו של קוטלר, אומרים שם בתגובה כי הדבר אינו פוגע בתיאטרון, במיוחד לאור העובדה שהמנהל נמצא עם התיאטרון בקשר יום-יומי. על השאלה אם אפשר לנהל תיאטרון בשלט רחוק, טלפונים ופקסים הם משיבים בחיוב. כהוכחה לכך הם נוקבים במספר הגדול של המנויים שהצטרף השנה לתיאטרון: "התיאטרון משגשג", אומר יצחק קלוגר, המנהל הארגוני, "ההצגות רצות ובכנוסי הגענו לשיא של 32 אלף מנויים". לדבריו "קוטלר מנצל את ימי החופשה שלו, כדי שלא לצבור מספר גדול של ימי חופשה".

הצלחת מפעל המנויים היא אבן הישג מרשים שאין לזלזל בו, אך הוא אינו קשור בהכרח לרמה האמנותית של ההפקות שהועלו בתיאטרון. רובן, אגב, נקטלו בידי הביקורת, ובכללן ההצגות שביים קוטלר עצמו. גם בחיפה יודעים שהבלעדיות של התיאטרון, היחיד באזור הצפון, משחקת לידיו.

קוטלר. מועמד לספר השיאים

סנרי ופרד קיין עם בנם המאומץ קמרון. לא יכולים לעזוב את פנמה אתו

אדריאן וברנרט מוני (ביניהם יושבת מתורגמנית) בבית המשפט בבוקרשט. הורשעו בניסיון להבריח תינוקת אל מחוץ לרומניה

כמה עולה אשרה ליתום

כאשר אמריקאים מבקשים לאמץ תינוק בארץ זרה, הבעיות מתחילות כבר מבית

מאת קרול בוגרט

ניוזוויק

סידני ולינקה בת החמש כבר משבצת את התינוק בציורי המשפחה שלה. הוריה, ריצ'רד ואליזבת, השלימו כבר את הכנת חדרו של התינוק בביתם בניוטון, מסצ'וסטס. אבל ג'ק, תינוק בן 11 חודשים מרומניה, אולי לא יגיע לעולם לביתו החדש. בית משפט רומני אישר לבני הזוג וליינקה את האימוץ בספטמבר השנה, אולם שירות ההגירה והאזרחות של ארצות הברית שינה פתאום את הכללים להשגת "אשרה ליתום". ג'ק נתקע בבוקרשט.

"אני אחראי לתינוק שמרוחק ממני אלפי קילומטרים, במדינה שכמעט איני מכיר", אומר ריצ'רד ולינקה, עורך דין בן 43. הוא בילה כמה ימים קודרים בבירה בבוקרשט באוקטובר, בטיפול בתינוק החולני ובשיחות טלפון. לבסוף השאיר את ג'ק בידי משפחה אומנת ושב לארצו כדי להשפיע על שירות ההגירה האמריקאי שיעניק לו "יחס הומניטרי". "קשה מאוד", הוא אומר, "להסביר לילדה בת חמש שאחיה התינוק נעשה אי שם".

מעולם לא היה קל בארצות הברית לאמץ תינוק בארץ אחרת: ילדים זרים הם פחות מ-15% מכלל הילדים המאומצים בארצות הברית – 8,000 בשנה. לפני עשר שנים רוב הילדים הזרים המאומצים באו ממספר קטן של מדינות – מקוריאה הדרומית לבדה באו 60% מהם. כשמסך הברזל החל להיעלם ברחבי העולם, נפתחו פתאום מקורות חדשים לאימוץ: סין, רומניה, רוסיה, וייטנאם. אלא שבמקרים רבים היו המדינות הללו להוטות להשליט סדר ב"סחר התינוקות" ולפקח על תהליכי אימוץ, והיו מסרקים את דלתותיהן בפני הורים מאמצים זרים. הבירוקרטיה ה"פתוחות" משנות חוקים לגבי אימוץ ילדים בן לילה. אם לא די בכך, תקנות ואשרות בארצות הברית גורמות עכשיו שברון לב נוסף.

ננסי סקאריס מסיאטל הורידה אשרה בשביל גבי, תינוקת בת 11 חודשים מרומניה, לפני 1 באוקטובר, כאשר שונו הכללים בנוגע לאשרות כאלה ונדרש ויתור על הילד גם מצד האב, בנוסף על הויתור מצד האם. ואולם, היא עדיין אינה יכולה להוציא את בתה מרומניה. "אחרי כל מה שעברנו בגלל הרומנים, שמטה הממשלה שלנו את הקרקע מתחת לרגלינו", היא אומרת.

בהשוואה לאימוץ בארצות הברית, אימוץ מחוץ לה עשוי להימשך זמן רב יותר, לעלות יותר (בדרך כלל יותר מ-10,000 דולר) ולהיות כרוך בסיכון גדול לבריאות הילד.

אבל להרבה הורים מאמצים זה הפתרון היחיד, במיוחד אם הם מתקרבים לגיל ארבעים ואם הם לא נשואים או הומוסקסואלים, ולפיכך אינם זכאים לאמץ ילד ברוב המקומות בארצות הברית. הורים מאמצים רבים גם חוששים שמא אימוץ בארצות הברית יסתיים במאבקים משפטיים עם הורים ביולוגיים, שחוזרים ודורשים אפוטרופסות על ילדיהם (ההורים המאמצים של "בייבי ריצ'רד", למשל, הובסו בערכאה אחת בשיקגו, לפני זמן קצר). "בקיצור, אימוץ בחוץ לארץ נראה בטוח יותר", אומרת סוזן פריוולדס, מנהלת "משפחות מאמצות באמריקה".

"בכוח" אינה המלה המתאימה לתאר את קורותיהם של אדריאן וברנרט מוני, שהורשעו בדין באשמת ניסיון להבריח תינוקת מרומניה בקופסת קרטון על רצפת המכונית שלהם. הזוג טוען שלא הבין את החוק הרומני החדש בנוגע לאימוצים שמאורגנים באופן פרטי. לפני כשבועיים בוטל העונש שנגזר להם – 28 חודשי מאסר – והם גורשו מרומניה. הם יכלו לחזור הביתה, אל בתם הראשונה, שגם היא אומצה ברומניה. "רצינו רק לתת אחות לגרייס", אמרה.

מתווכים מפוקפקים רבים פועלים בסחר התינוקות. בכמה מדינות באמריקה הלטינית התפתח ענף כלכלי שלם סביב ההורים המאמצים הזרים: בתי מלון, מסעדות, עורכי דין, מתווכים, שופטים (לפעמים מושחתים), ואמנות ו"מאתרים" שמשוטטים בשכונות העוני ומחפשים נערות בהריון. רוסיה לא מרשה אימוץ פרטי, אבל "תרומה" לבית יתומים עשויה לשכנע את המנהל להצהיר כי ילד בריא סובל מבעיות בריאות – ולפיכך מותר למסור אותו לאימוץ לזרים. אמנת האג, אמנה חדשה שעוסקת באימוץ בינלאומי, עשויה לעזור בבלימת הניצול לרעה בתחום הזה, ואולם אשרורה עלול להימשך שנים רבות.

תהפוכות פוליטיות עלולות לשנות את פני הדברים מן הקצה אל הקצה. ה"הפיכה" שביצע נשיא פרו, אלברטו פוג'ימורי, באפריל 1992 שיתקה למעשה את מערכת המשפט במדינה למשך חודשים. בסין, משרד המשפטים ומשרד הפנים מתחרים על העמלות הנכבדות שמתלוות לאימוץ על ידי זרים. ברוסיה הודיעה הממשלה לפני כשבועיים על השעיה של כל האימוצים הזרים החל ב-1 בדצמבר. הקפאה זו תימשך לפחות שישה חודשים, אף על פי שבית המחוקקים התחתון הצביע פה אחד בעד הקלה בחוקים שמנעו מהורים מאמצים להוציא מרוסיה תינוקות בריאים.

התקנות החדשות בארצות הברית בדבר אשרות ליתומים עלולות לסתום את הגולל גם על אימוץ פרטי חוקי לגמרי. ילדים מבתי יתומים פטורים מן התקנות החדשות, ואולם לגבי אחרים עלול להידרש ויתור בכתב משני ההורים, לרבות אבות שלפעמים אינם בנמצא. אביו הביולוגי של קמרון, התינוק בן השנתיים של פרד וסנרי קיין, לא רשום בתעודת הלידה שלו בפנמה, והזמן אוזל למשפחה: פרד, סמל בחיל האוויר האמריקאי, עומד להישלח מפנמה למדינה אחרת. "לא נצא מכאן בלי קמרון", אומר פרד. מקרים כאלה מרגיזים סוכנויות אימוץ. "ארצות הברית מחילה את סלידתה מאימוצים פרטיים על מדינות אחרות", אומרת לינדה פרילסטין, מנהלת מרכז האימוץ "עריסת התקווה" בוואשינגטון הבירה. "זאת מדיניות נוראה שכופה את שליחתם של תינוקות למוסדות".

בעיות בריאות הן מכשלה אחרת בדרך לאימוץ. מחקרים מלמדים כי ילדים שאומצו על ידי הורים אמריקאים, בארצות אחרות, עלולים להיות חולים בשחפת בשיעור גדול פי אלף מזה של ילדים אמריקאים. אלכוהוליזם של עוברים שכיח אצל ילדים מאומצים מרוסיה. ילדים מרומניה סובלים מדלקת כבד בשיעור גדול פי 40–50 מילדים אמריקאים. ויש גם "הפרעות קשר": את בנה של תאיס ספר לא חיבקו, ולא דיברו אליו בשישה עשר החודשים שעשה בבית יתומים ברומניה. כאשר ספר חזרה אל ביתה בפיטסבורג, לא הרשה לה דוד בן השלוש לחבק אותו, לא היה מוכן להתלבש, הכה כל ילד שהתקרב אליו ולא דיבר. מומחים הגדירו את בעייתו כ"הפרעה בשילוב חושים", מלה שד"ר דנה ג'ונסון, מנהלת שותפה של "מרפאת האימוץ הבינלאומי" במינסוטה, משווה ל"יציאה מתא אטום, משולל תחושות, היישר למסבאה סואנת". ספר התפטרה מעבודתה כדי להתמסר לילדה המאומץ, שהיה זקוק לטיפולים רבים ושונים.

ואולם, אפילו ההורים שסובלים ייסורי נפש נוראים מאושרים בסופו של דבר עם ילדיהם המאומצים. בחשבון הבנק של אליסון סוסקין נותרו עשרים וחמישה דולר כבר כאשר חזרה מפרו לטורונטו, בספטמבר, עם שני ילדים. האימוץ נמשך 18 חודש ועלה שישים אלף דולר. בעלה איבד את מקום העבודה שלו, בין היתר משום ששהה זמן רב בלימה. אליסון רזתה מאוד, לקתה בהרעלת סלמונלה וחלתה באסתמה. אך היא למדה ספרדית בשעה שהתגוררה עם ילדיה בבית מלון ונאבקה יום יום בביורוקרטיה המקומית. האם היא מצטערת על כך?

"זה היה שווה", היא אומרת בפנים קורנות. "לא הייתי מחליפה את ילדי בשום דבר אחר בעולם". האם יש לה עצה להורים מאמצים אחרים? "לכו לספרייה. למדו כל מה שתוכלו על אודות הארץ הנדונה", היו מוכנים לכל.

לאן לפנות? מה לעשות?

מקורות לאימוץ ילדים עלולים להשתנות בן לילה. להלן מורה דרך אל חמשת המקורות המובילים:

קוריאה הדרומית: מועדפים הורים מתחת לגיל ארבעים. זול יחסית (10,000 דולר). בדרך כלל, באמצעות בתי יתומים.

רוסיה: אימוצים זרים יושעו מ-1 בדצמבר, לפחות באופן זמני. לא תמיד קל למצוא ילדים בריאים.

סין: רק בנות. ההורים המאמצים מוכרחים להיות חשוכי ילדים ומעל גיל שלושים וחמש. הם יכולים להיות לא נשואים. רק באמצעות בתי יתומים.

פרגוואי: יקר יחסית (כ-20,000 דולר). צריך להופיע פעמיים בבתי המשפט. בדרך כלל, באמצעות עורך דין פרטי.

גואטמלה: שמועות כוזבות בדבר קנייה תינוקות לצורך מכירת איברים הפחידו את המקומיים. בדרך כלל, באמצעות עורך דין פרטי.

יוצרים ישראלים ישתתפו בחגיגות ה-3,000, מרגיע יוסי טל-גן

יהושע סובול ושמואל הספרי הם חלק מרשימה ארוכה של יוצרים שעבודותיהם הוזמנו לאירועי ה-3,000 שנה לירושלים. פרסום שמותיהם הוא תגובה של יוסי טל-גן, מנכ"ל מינהלת ה-3,000, לפרסומים אחרונים שלפיהם נחתמו כביכול הסכמים עם אמנים זרים ולא עם ישראלים.

ברשימת האמנים הישראלים מופיעים גם המלחינים רובי ולצר, נועם שריף, קודר הבי, יוני רכטר, רפי קדישזון ועדינה הר-עץ, וכן מוסדות תרבות כמו התזמורת הפילהרמונית, הסימפונית ירושלים, תיאטרון החאן, מוזיאון ישראל, מוזיאון מגדל דוד, מוזיאון ארצות המקרא, פסטיבל ישראל, פסטיבל הקולנוע בירושלים ופסטיבל תיאטרון הבובות.

עיקר ההתנגדות להעסקת אמנים זרים היתה של אמ"י (איגוד אמני ישראל), שיצא להגנת האמנים הישראלים בעקבות הפרסום על העלאת המחזמר "דוד" של טים רייס ואלן מנקן. אך לדברי טל-גן מדובר ביוזמה פרטית של המפיק אברהם ג'אווי, הפקה שתיעשה בחו"ל ורק מופע הבכורה יועלה בירושלים. "האם אמ"י מציעה למנוע מיוזמים פרטיים מחו"ל ליזום הפקות תיאטרון, קולנוע או ספרות על ירושלים ובירושלים?" שואל טל-גן. "אנחנו גאים שהצלחנו לעורר עניין בקרב מוסדות אמנותיים יוקרתיים בעולם שמבקשים בימים אלה את אפשרות השתלבותם באירועים".

ואכן, רשימת האמנים והמוסדות מחו"ל ארוכה (ועדיין לא סופית): התזמורת הסימפונית של שיקגו בניצוחו של דניאל בארנבוים, שביקר באחרונה בארץ ונפגש עם טל-גן וראש העיר אהוד אולמרט בעניין זה, האופרה של ורונה עם ההפקה "נבוקו", יצירה שהוזמנה אצל המלחין הפולני פנדרצקי וכן בימוי אירוע אודקלי (שהספרי כותב לו את הטקסט ורובי ולצר את המוסיקה) בידי פרנקו זפירלי.

בתגובה לכך אמר בסוף השבוע שייקה לוי, יו"ר אמ"י: "אין לנו התנגדות להעסקת אמנים זרים. נזעקנו על העלאת המחזמר "דוד" כשהתברר שאמנים ישראלים לא ישותפו בו, ובנוסף לא שמענו על כוונות להעסיק אמנים ישראלים בחגיגות ה-3,000 בכלל. אני מודה שפרסום ההודעה על הזמנת עבודות אצל אמנים ויוצרים מרגיע. עם זאת, מינהלת ה-3,000 צריכה לשלם לאמ"י תמלוגים או מעין דמי חבר עבור העסקת אמנים זרים – זה דבר מקובל, גם בפסטיבל ישראל נוהג כך, כי נגזלת עבודה מאמנים מקומיים".

ציפי שוחט

ביקוש עצום לאלבום החדש של הביטלס בחנויות התקליטים בלונדון

מאות אנשים עמדו בתור ביום רביעי מול חנויות התקליטים בלונדון, כדי לרכוש את האלבום הכפול החדש של הביטלס, "הופעה חיה בבי-בי-סי". חנות התקליטים "טאואר רקורדס" בכיכר פיקדילי נפתחה בחצות ל-90 דקות, כדי להיות הראשונה שתמכור את התקליט. "באו אנשים מכל רחבי העולם, מכל הגילים, כדי לרכוש את האלבום מיד עם צאתו לשוק", מסר אחד ממנהלי החנות. במשך 90 הדקות נמכרו כ-250 עותקים של האלבום.

עובדי חנויות תקליטים בישראל מוסרים על ביקוש רב יחסית ביום הראשון למכירת האלבום. בירושלים נמסר מחנות התקליטים "אייאמפי" שהאלבום נמכר ביומו הראשון ב-25 עותקים, ובמונחים מקומיים מדובר ב"היסטריה". עובד החנות, יואב פז, ציין ש"אפילו האלבום של אביב גפן לא נמכר ביותר עותקים ביום אחד".

בחנות "טאואר רקורדס" בתל אביב נמכר האלבום ב-19 עותקים, ועובדי החנות מסרו ש"זהו ביקוש מוגבר, מפני שהאלבום הגיע לחנות מאוחר יחסית". בחיפה נמסר מחנות "תקליטי הדרב" על מכירות של 30 עותקים (קלטות ודיסקים) ביום הראשון.

מיכל פלטי, עתי"ם-רויטר

"שלמה המלך ושלמי הסנדלר" יועלה במשכן האמנויות בתל אביב

עמרי ניצן, המנהל האמנותי של תיאטרון הקאמרי, והבמאי מיקי גורביץ' יביימו במשותף את המחזמר "שלמה המלך ושלמי הסנדלר", שיועלה במשכן לאמנויות הבמה בתל אביב ביולי. את התפקיד הכפול של שלמה המלך ושלמי הסנדלר (שגילם בעבר אילי גורליצקי) יגלם ששון גבאי. כבר זמן רב נבדקת האפשרות שניצן יביים במשותף, אך רק באחרונה נמצא הפרטנר המתאים. החזרות יחלו בסוף מאי. לפני כן יביים גורביץ' בבית לסין את "מים קדושים" שכתב עם דניאל לפין, על פי "מנדרגולה" של מאקיאוולי.

ציפי שוחט

הצעת היום / נירה רוסו

מרק מהיר משימורי תירס אמריקאי

מגישי פסטיבל אמריקה, שיהיה בריא, לא מעט מן המדורים הקרובים יוקדשו לסוגיית המטבח האמריקני, זה שמעניק לחלל המגורים את ריח הבית הנבסק, וזה שנעים כל כך לבשל שש שעות, אבל לדעת שבנמצא גם עוזרים המסייעים להפיק מרק לא רע בכלל ב-15 דקות, כולל הבישול. הכוונה אינה למפגש של מים עם שקית, אלא לצירופים ושיפורים שתוצאתם סיר מדהיל הרבה ניחוח מסביב.

היום, למשל, נרכוש קופסת שימורי תירס מרוסק שעליה כתוב Cream Style Corn. את התבנית אסור לאכול כפי שהיא, אבל היא מקצרת מאוד את הדרך אל צ'אודר-תירס דשן וטעים, בהכילה גם את הסוכר והעמילן הדרושים.

חומרים:

- 2 תפוחי אדמה קלופים
- 1 בצל קלוף
- 1 גבעול סלרי אמריקאי
- 2 כפות מרגרינה
- 3 כוסות מים רותחים
- 1 קופסת שימורי תירס מרוסק
- 2 כוסות חלב
- 1 כפית מלח גס לפחות
- קורט פפריקה

הכנה:

1. חותכים את התפודים, הבצל והסלרי לקוביות, מאדים בסיר במרגרינה 5 דקות.
2. מוסיפים מים רותחים ומבשלים עוד 7 דקות.
3. מוסיפים את שימורי התירס, החלב, המלח והפפריקה. מבשלים כ-5 דקות, טועמים, מתקנים תיבול ומגישים.

להעלאה בדרגה: אפשר בקלות להוסיף שמנת מתוקה במקום מחצית מכמות החלב כדי לקבל מרק חגיגי במיוחד.

התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור

מנהל מוסיקלי: דוד שלון — העונה ה-57 תשנ"ה

בוריס ברוט, מנצח **שרון רוסטורף**, סופרן

קופלנד "רודיאו"

בארבר "נוקסוויל: קיץ 1915"

ברנשטיין הפתיחה "קנדיד"

ושירים מתוך "קנדיד" ו"סיפור הפרברים"

גרשוין-בנט תמונה סימפונית מתוך "פורגי ובס"

המנוי הפופולארי קונצרט מס' 2

יום שלישי, 6.12 (סדרה ד)

יום רביעי, 7.12 (סדרה ה)

המנוי הקלאסי קונצרט מס' 2

יום חמישי, 8.12 (סדרה ג)

ידי מקסימיוק, מנצח **אוריאל צחור**, פסנתרן

בריטן פרלוד ופוגה

חצ'אטוריאן קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת

בטהובן סימפוניה מס' 7

המנוי השלם קונצ'רטו מס' 3

יום רביעי, 14.12 (סדרה א-ב)

"ליטורגיקה 94"

24.12 - 3.1.95

כרטיסים:

בקופת התזמורת ובמשרדים "בימות" ו"קלעים"

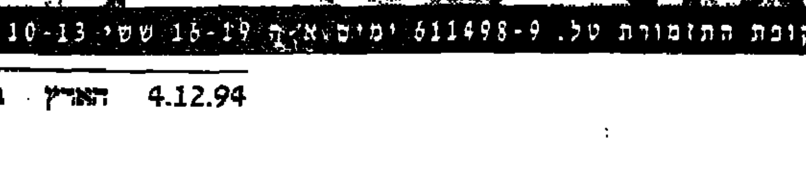

קופת התזמורת טל. 611498-9 ימים א-ה 19-16 שישי 13-10

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גלריה

עיצוב / אריה ברקוביץ

עושר צבעוני בשחור־לבן

בעידן הפוסט מודרני, כשהצורה והצבע תופסים מקום נכבד כל כך, אנחנו כמעט שלא מרגישים איך הצבע משתלט בהדרגה על חיינו, והופך למובן מאליו. עד כדי כך שהמושג שחור־לבן הפך מיוחד, והמשתמש בו נחשב לנועז. השימוש בשחור ולבן דורש מן המעצב יותר דמיון ויצירתיות לשמת העושר שיוצר הצבע.

מעצבת האופנה קרול לורוביץ הוליכה להעז ולהתמודד עם מינימום צבע, ופתחה חנות המציגה קרמיקה וטקסטילים בשחור לבן. המוצרים מיועדים לשימוש ביתי, בעיצוב די סטנדרטי, אבל ההדפסים בשחור לבן יוצרים עניין ואפילו עושר צבעוני בעזרת משחקי צורות וריתמוס קונטרסטי.

קרול לורוביץ עיצבה את מוצרי הטקסטיל והאבזרים. עבודות הקרמיקה עוצבו על ידי מימי, והדפסי הטקסטיל עוצבו על ידי סיון וגיא, בוגרי שנקר. החנות נמצאת ברחוב רמב"ם 7, תל אביב.

תצלום: אייל ברייר

עבודה של קידר. גישוש אחר תשובות לספקות

כמו זיכרון שנתפס ברשת

גלעד קידר. גלריה הקיבוץ

תערוכה

סמדר שפי

תערוכת היחיד של גלעד קידר היא תערוכה צנועה, גישוש אחר תשובות לספקות על אמנות ומקומה ויכולתה ביחס למציאות. כמו היא מעניינת ומבטיחה. קידר, שסיים את בצלאל לפני כשנתיים, מציע אמנות פחות כוחנית, הכרזתית ומתחכמת ממה שמציגים באחרונה יוצרים רבים מבני מחזורו.

הנושאים התחורים מסורתיים: נוף, פסטורליה ישראלית של בתי מושב או קיבוץ טובלים בירק, ודיוקנאות. את הנושאים האלה הוא מצייר על רשתות חלונות מתוחות בתוך מסגרותיהן, והעבודות תלויות בניצב לקיר. התלייה המיוחדת מאפשרת להבחין היטב שהציור רק בקושי מתקיים, שהצבע הוא רק מה שנתפס בין חורי הרשת. קידר דן איפוא בשאלת ההתייחסות המסורתית לציור כאל חלון וכאל אשליה, וגם לנקודת המוצא של הציור המודרניסטי, כלומר היותו אובייקט קונקרטי.

האמירה שלו מורכבת. אמנם הוא מצייר נושאים שהם מבט על המציאות והציור הוא מחקה את המציאות, אך הציור אינו יוצר אשליה של קטע מציאות בשל היותו שביר כל כך, כמעט כזיכרון שנתפס ברשת. ציוריו של קידר עשויים אמנם על אובייקטים מוחשיים, ואפילו פונקציונליים בעברם, אבל ממשותם לא נובעת עצמה, כמו למשל בעבודותיו של מיכאל גרוס, שנעשו על דלתות ועל תריסים.

קבוצה נוספת של עבודות מורכבת מפחי צבע ריקים שתוכם מצויר. הפחים כולם צבועים לבן מבחוץ. מקצתם מוצגים על שולחן מכוסה נייר, כמו שולחן עבודה בסטודיו שעבר סטריליזציה, וכאילו נשאבו ממנו צבעוניותו וחיותו. פחים אחרים תלויים מקירות הגלריה, כך שהמבט לתוכם נוח יותר. בתוך הפחים ציורים נושאי הנוף והדיוקנאות. קידר מרמז על המסתורין של היצירה, היצירה כסוד שטמון בחומר, אף שהוא אינו מבטיח לצופה שלו פרס על המאמץ שעליו להשקיע בהתבוננות – הנושאים הם הרי אותם נושאים המופיעים בציוריו האחרים. הציורים בקופסאות הפח מעוותים, הצופה מתקשה לתפוס אותם בשלמותם והמצב כולו משרה אי נוחות.

בתערוכה הקטנה, די בגישוש ובספקנות של קידר לרתק את הצופה. בעתיד יש לקוות שהציוריות המעניינת, שניכרת בקופסאות יותר מאשר בציורים על הרשת, תהיה דומיננטית יותר.

חדש

מתקן למטריות

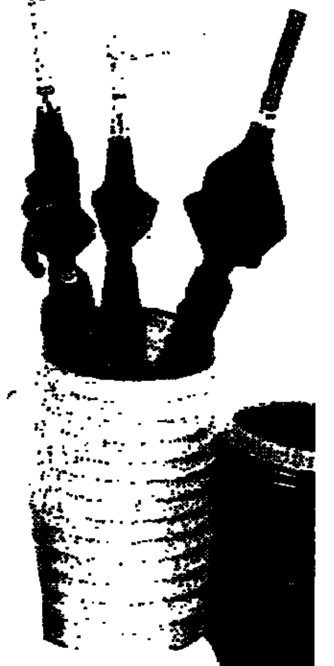

המתקן הצבעוני שבתמונה נועד לפתור בעיה לא חשובה אך מטרידה. חוזרים הביתה רטובים מהגשם ומחפשים איפה להניח את המטרייה הנוטפת, שתתייבש וגם לא תלכלך את כל הבית. להשיג ב"היפר רוזנפלד" בצומת סגולה, פתח תקוה. בקיץ אפשר להשתמש במתקן כעציץ או קופסת אחסון. המחיר: 43.40 שקל.

אופנה / שירה ברויאר

אוספים מגוונים שלא לוקחים סיכונים

בעקבות תשומת הלב הרבה שמופנית לבגדי המעצבים החדשים המיובאים מחו"ל, נדחקות הצדה הקולקציות המקומיות, המציעות אוספים מגוונים שאינם לוקחים סיכונים.

ראש אינדיאני, הפונה היום לקהל מבוגר יותר מזה שליווה אותו בשנותיו הראשונות, מציע קולקציה גדולה שעיקרה חליפות תחת השם בטינה אפמר. הקו מחוים, בז'קטים (400 שקל) עם חבלי צווארון, וסטים (289 שקל), סריגים ארוכים, חצאיות מעטפת קצרות וחצאיות ארוכות (189 שקל), מבדים משובצים בגווני אפור, ירקרק וחרדל. העיצוב נוטה לקלאסי ופונה לצורך הבסיסי בחליפה שאפשר ללכת איתה גם לעבודה, אבל האיכות לא מצדיקה את המחירים הלא־זולים, ודרוש מאמץ נוסף מצד ראש אינדיאני.

בסריגים ראש אינדיאני טובים הרבה יותר, בעיקר בסריגי הלורקס בזהב וכסף אופנתיים, בסריגים מאנגורה (199 שקל), סריגים במראה אתני בגזרות מעטפת סקסית ובסריגי קרושה (159 שקל). הז'קטים (חלקם מיובאים מאיטליה), מתערובת צמר עם קשמיר בצבעי קמל, אדום וכחול, תפורים באופן סביר, אבל אין ספק שראש אינדיאני טובים יותר בבגדים שלא זקוקים לחיוט, כמו שמלות לייקרה, חולצות מעטפת (69.90 שקל), ומכנסי משבצות סקוטיות באדום, ירוק וכחול.

בהוניגמן נועזים יותר, וגרסת המשבצות הסקוטיות, ההכרחית העונה, מוצעת שם בחולצות דקיקות מלייקרה. חולצות הסאטן בצבע שמפניה נשפכות ברכות, והסרפנים פרועניים.

רוב האוסף מתמקד בצבעוניות חמימה ותומה, הכוללת פריטים שונים בעלי אופי צבאי אופנתי בגזרות נוחות, כמו סריגים חומים, בגדי גוף, פריטים דמויי זמש חום משופשף, מעילים שמיכתיים, מכנסי צמר סרוגים וז'קטים התפורים כאילו הפוך. מחירים: החולצות נמכרות החל מ־100 שקל, מכנסיים מ־130 שקל, וז'קטים מ־320 שקל.

המראה של טופר – שלוחה של ראש אינדיאני – יותר נקי ומהוקצע. הבגדים בסיסיים בדרך כלל, עם שילובים סופר־אופנתיים כמו זהב וכסף. בנוסף לבגדים המקומיים טופר מייבא גם ז'קטים משובצים (400 שקל) ומעילי גשם ארוכים. הפריטים המעניינים באוסף הם שמלות קטיפה בכחול חזק ויפה שיתאימו לצעירות, שמלות פרחים על רקע קטיפה שחורה (279 שקל), וז'קטים סקוטיים משובצים עם וסטים תואמים ומכנסיים (179 שקל).

בראש אינדיאני מייצרים את הדגמים עד מידה 46. בטופר מייצרים אותם במידות יאנג ועד־רוריות, כשקהל היעד הוא יותר צעיר, ואליו מופנים גם רוב הג'ינסים, הפוטר הקורדרוי.

עיצוב של הוניגמן. צבעוניות חמימה ותומה, בגזרות נוחות

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה תל-אביב

מועדון מקהלה מס' 1

הקהל הוא המבצע

יום ד' 7.12 בשעה: 20.30

עורכת ומנחה: **רחל כוכבי־לונסר**

מקהלה אורחת: **"המיולה"**

בתכנית מגוון יצירות וכוראלים מימי הביניים ועד ימינו

כרטיס: 20-25 ש"ח

אודיטוריום

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

נוסדה בתרצ"ו-1936 בידי ברוניסלב הוברמן

מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

מספרי הטלפון שלנו:

תל־אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502

חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167

ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896

מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר 03-5652251

ובדף 417 בטלטקסט

רסיטל משותף עם יצחק פרלמן

ביום ו', 30.12.94 בשעה 14:00

מוצרט: סימפוניה מס' 41, ק' 551 ("יופיטר")

בטהובן: סימפוניה מס' 9

קונצרט מס' 3

מוצ"ש, 10.12.94, 20:30, היכל התרבות/סדרה א' ת"א

תזמורת סימפונית חיפה

העונה ה־45 תשנ"ה 1994–1995

מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר

קונצרט למנויים מס' 4

מנצח: מנדי רודן

סולן: ז'אן איב טיבודה – פסנתר

בתוכנית:

דביוסי: סויטה קטנה

ראוול: קונצ'רטו לפסנתר ב־סול מז'ור

בטהובן: סימפוניה מס' 3 "ארויקה"

עונת הקונצרטים ה־45 תשנ"ה 1994-1995

HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA

מוצ"ש	10.12.94	סדרה 3	תיאטרון הצפון, ק. חיים
יום א'	11.12.94	סדרה 1	אודיטוריום חיפה
יום ב'	12.12.94	סדרה 2	אודיטוריום חיפה
יום ד'	14.12.94	סדרה 4	אודיטוריום חיפה
יום ה'	15.12.94	סדרה 5	אודיטוריום חיפה

כל הקונצרטים מתחילים בשעה 20:30

משרדי התזמורת – רח' פבזנר 50, טל. 04-640004

ימים א'–ה' 8.30–13.00, 16.00–18.00, יום ו' 8.30–12.30

בחסות הארץ

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

רסיטל חד פעמי!!

יצחק פרלמן, כנר
ברונו קנינו, פסנתרן

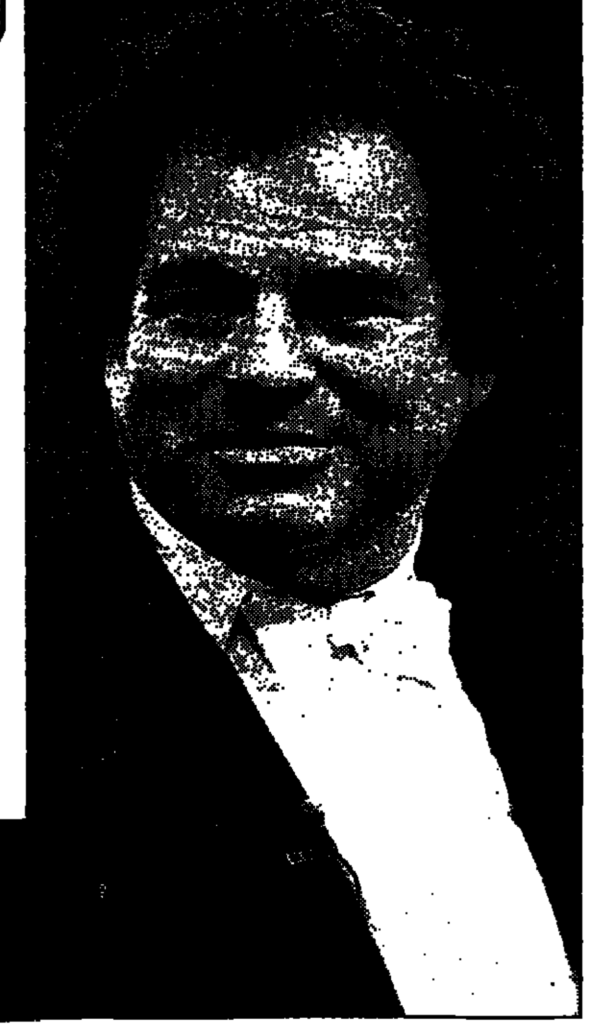

יום ו', 30 בדצמבר 1994, בשעה 14:00

היכל התרבות, תל אביב

בתוכנית:

***י.ס. באך:** סונטה מס' 6 ב־סול מג'ור*

***גבריאל פורה:** סונטה ב־לה מג'ור*

***קמיל סן־סאנס:** סונטה ב־רה מינור*

כרטיסים במחיר אחיד של 100 ש"ח בקופת התזמורת, היכל התרבות ת"א

מכירה טלפונית בכרטיסי אשראי בטל': 03-5251502

20% הנחה למנויי הפילהרמונית עם הצגת תלוש 104.

לקוראי הארץ 20% הנחה למביא מודעה זו.

אוסקר/גראפיקי

קונצרטים חגיגיים בתל-אביב

התזמורת הסימפונית הבינלאומית

"תזמורת מעולה בעלת צליל ייחודי"

מנצח: **לורין מאזל**

מנהל מוסיקלי של התזמורת הסימפונית פיטסבורג

מאהלר סימפוניה מס. 5

ערב גאלה לציון 20 שנה לאלו"ט

בחסות ראש הממשלה

מר יצחק רבין והגב' לאה רבין, יו"ר אלו"ט)

ת"א, היכל התרבות,

יום ה' 22 בדצמבר 1994, שעה 20:30

"הקונצרט תחת שרביטו של לורין מאזל היה ... ביצוע בלתי נשכחת"...

מנצח: **יואל לוי**

מנהל מוסיקלי של התזמורת הסימפונית אטלנטה

צ'ייקובסקי סימפוניה מס. 5 אופ. 64

סטרבינסקי "פולחן האביב"

ת"א, משכן אמנויות הבמה,

מוצ"ש 7 בינואר 1995, שעה 20:30

"לוי הוא מנצח המחולל פלאים."... זמר

למחזיקי כרטיסי האשראי של בנק לאומי הנחה של 20%

בנק לאומי

מכירת כרטיסים

הזמנת כרטיסים באמצעות הטלפון

ניתן לבצע הזמנה בטלפון, באמצעות כרטיסי אשראי.

הכרטיסים יישלחו בדואר, או יימסרו בקופה.

כרטיסים: הדרן 03-5279797, קסטל 03-5467085

לאן 03-5270545, השרון 03-5400551, מופעים 09-915566

צלילי חורף קלאסי

ירושלים

ניהול הפקה: תאטרון ירושלים

21 דצמבר 94 - 8 ינואר 95

מעריב · HEWLETT PACKARD · Israel · SHIRA · אל על

פגישה אחת והפוביה נעלמת

ד"ר ברוך אליצור מפיג חרדות בטיפול אחד או שניים, בהרפיה והדמיה. את השיטה הביא מארצות הברית, שם כבר נפוצה מאוד שיטת הג'אנקתראפיה – הפסיכולוגיה המהירה

מאת אביבה לורי

אחרי הפיגוע בקו 5 ברחוב דיזנגוף בתל אביב היתה המחלקה הפסיכיאטרית בבית חולים איכילוב מוצפת בפניות של אזרחים מבוהלים. ד"ר ברוך אליצור, פסיכולוג קליני־ראשי שמטפל בשיטות קצרות מועד בפחדים ובחרדות, עבד באותם ימים שעות נוספות. "עשרות אנשים פנו אלינו. אנשים שפחדו לנסוע באוטובוסים או ללכת ברחוב דיזנגוף, הורים מפוחדים שלא ידעו אם לשלוח את הילדים שלהם לבית הספר או לא", אומר ד"ר אליצור בקולו המנומנם, המרגיע בכל מצב.

אליצור עובד בשיטה של הרפיה והדמיה, וכל אדם, הוא אומר, אחרי שלמד את השיטה, יכול לעזור לעצמו, להרגיע את הילד כשהוא חרד מפני מחבלים או להחזיר לעצמו את הביטחון בנסיעה באוטובוסים. פרויד ודאי לא היה עובר על זה לסדר היום, אבל בארצות הברית שיטת "עשה זאת בעצמך" בפסיכולוגיה היא היום מגמה רווחת. אין עוד צורך לבדוק לעומק, במשך שנים, את הסיבה לחרדה מבחינות, מנהיגה בכבישים בין־עירוניים, ממעליות, מטיסה או ממקומות סגורים, גם אם יש הוכחות חותכות לכך שהאמא או האומנת אשמות. באמריקה יאמר לך הפסיכולוג, כבר בטלפון, "תבוא לפגישה אחת, מקסימום שתיים, ותשכח מהפוביה שלך".

אליצור סיים את לימודי הדוקטורט שלו בארצות הברית והושפע מאוד מהנטייה של האמריקאים לקצר את הטיפולים. בהשפעת המגמה הזאת כתב בישראל שלושה ספרים: "הרפיה עצמית", "הרזיה בהרפיה" ובימים אלה "למידה בהרפיה". כל ספר מכיל חוברת וקלטת. "באמריקה הביזנס הזה התחיל לפני כעשור כתוצאה מתביעה של חברות הביטוח שלא היו מוכנות לממן יותר טיפולים תלת שנתיים, פעמיים בשבוע ב־100 דולר לשעה", הוא מספר. "זה הביא את אנשי המקצוע להתמודדות עם מציאות חדשה ומן ההתמודדות הזאת צמחו שיטות טיפול קצרות".

אליצור מסכים שזה היה רק עניין של זמן שאחרי הג'אנק פוד יגיע תורה של הג'אנקתראפיה. "מפני שהציבור מאוכזב מטיפולים ממושכים. עד שאנשים רואים הקלה במצבם, עובר יותר מדי זמן ומכאן הבדיחות על זה שמרטיב אבל אחרי שלוש שנים של טיפול הוא גם מבין למה. טיפול ארוך לא מתמקד בסימפטום אלא במה שמסתתר מתחת לסימפטום. זה כמו שמגלים זמזום במנוע ובאים למכונאי, והוא אומר 'תמשיך לנסוע עוד קצת ואז נראה'. אם אחרי כן זה לא מסתדר, הוא מתקן משהו קטן ושוב אומר 'תמשיך לנסוע עוד קצת ואז נראה שוב'. בסוף כשאין ברירה פותחים את המנוע. מתברר שאחוז גבוה מאוד מהנזקקים לטיפול יוצאים מרוצים מטיפול קצר מועד ויכולים לחיות כך שנים. אם במשך הזמן הם נזקקים לעוד שלוש פגישות, אין בעיה".

טיפול קצר מועד מתאים "לאנשים שפחות או יותר מתפקדים בצורה חיובית אבל יש להם נקודות שהם רוצים לשפר. אם זה פחד ממקום גבוה, הפרעות בתפקוד מיני או חרדה מבחינות. לאנשים כאלה מתאים מאוד טיפול קצר, אפילו בפגישה חד פעמית. לא הייתי קורא לזה טיפול אלא ייעוץ או הכוונה".

אתה לא מסתכן? אולי יתברר שמדובר באדם בעל אישיות גבולית למשל?

"טיפולים קצרים לא מזיקים. תמיד עדיף ללכת קודם מן הקל אל הכבד. אם אדם בא אלי לייעוץ עם בעיה קטנה, נניח חרדת בחינות, אני מנסה קודם בשיטות פשוטות, בודק אם משהו ביומיום מונע ממנו לנצל את הפוטנציאל. אם זה פחד מהבוס, מהמורה או מאבא ואמא. אם אדם אחרי פגישה או שתיים בא ואומר 'זה לא עוזר', זה אומר שצריך, כמו בכירורגיה, לעשות חתך קצת יותר עמוק ולראות מה קורה אצלו בפנים, בכלל חשיפה. אבל זה לא אומר שצריך טיפול ארוך של שנים. זה השינוי הגדול היום בפסיכולוגיה".

רבים מהפונים סובלים מבחינות. אחת השיטות הפופולריות לטיפול במתחים ובחששים היא שיטת ההרפיה שמייצרת גלי אלפא במוח. מסביר אליצור: "המוח עובד על גלי חשמל. בזמן מתח וערנות המוח עובד על גלי ביתא, שהם קצרים ומהירים. אצל אדם בהרפיה עמוקה, המוח עובד על גלי אלפא שהם ארוכים ואיטיים. מחקר העלה שכשאדם שרוי במשך חצי שעה בתוך גלי אלפא, הגוף מנקה את חומרי העייפות, חומצת חלב בשרירים מתפרקת, הגוף מייצר יותר כדוריות דם ומערכת החיסון הפנימית עובדת בצורה יותר יעילה".

הצלום: רג מייזר

אליצור: הציבור מאוכזב מטיפולים ממושכים

לדברי אליצור, אדם ששבר רגל, למשל, יחלים מהר הרבה יותר אם יתרגל הרפיה. "זה כמו מדינה שנלחמת נגד אויביה. היא מפסיקה את הדואר ושירותים אחרים ושולחת את כל המשאבים שלה לחזית. אדם חולה שמוטרד גם מהביטוח והמשכורת, גופו לא יכול להתמודד עם המחלה. אבל אם ינטרל את הכל ויחשוב על משהו רגוע, הגוף יתגייס לבעיה וירפא אותה מהר יותר ובפחות צלקות". אליצור מספר גם על מחקרים העוסקים בהשפעת ההרפיה לפני ניתוח, שלפיהם, חולים שקיבלו מגנטופון עם הרפיה מהירה מאבדים פחות דם בניתוח, זקוקים לפחות עירויי דם ולפחות חומר הרדמה וחוזרים לעצמם מהר יותר.

לדברי אליצור, אין חשש שהרפיה וייצור גלי אלפא ירדימו את הערנות דווקא כשזקוקים לה, למשל בתקופה מתוחה במיוחד מבחינה ביטחונית. "זה לא מרדים את הערנות, זה רק מאפשר לישון בלילה, בין המשמרות, כמו לשומר. זה רק מוריד את רמת האדרנלין בדם".

לאיזו רמה צריך להגיע האדרנלין בדם כדי להצליח במבחן?

"אם האדרנלין מגיע לרמה גבוהה מדי, אדם בא למבחן והכל נעלם לו מהראש. לילה לפני המבחן הוא כבר לא יכול לישון, יש לו שלשולים ובמבחן הוא עושה שטויות ומפסיד נקודות. הניסיון מראה ש־80% מהתלמידים מפסידים נקודות רק בגלל מתח. סיטואציה מבחנית שמוגבלת בזמן ושיש בה אלמנט תחרותי היא סיטואציה שמעוררת את בלוטת האדרנל. כדי להצליח במבחן צריך להיות רגוע אבל לא אפתי. כמות האדרנלין צריכה להיות ברמה נמוכה".

אליצור מדמה את תפקוד בלוטת האדרנל אצלנו למה שהיו אבותינו בג'ונגלים הקדמונים. "בג'ונגל האמיתי, אם רודף אחריך נמר, כתוצאה מזרימת האדרנלין בדם קצב פעימות הלב והנשימה מתגבר ואני נעשה יותר ערני, אגרסיבי וקשוב. השרירים מתכווצים, החושים מתחדדים. כל זה מצוין למלחמה נגד נמרים. אפשר לברוח ולטפס על עץ או להילחם. אם מטילים שתן או משלשלים באותו רגע, זה עוזר כי נעשים קלים יותר".

אבל מה שמתאים למלחמות קיום בג'ונגלים לא מתאים למלחמות מנטליות. "התוכנה שלנו במוח עדיין לא מעודכנת כי מאז שעזבנו את הג'ונגל עוד לא הספקנו לעדכן במוח את עידן הסכנות המודרני. במקום דפיקות לב מואצות צריך פעימות לב רגועות; במקום אוזניים חדות לשמוע כל צליל בסביבה, במבחן צריך לאטום את האוזניים כדי לא להסיח את המחשבה. אצל רוב הנבחנים, המוח מזהה את הסיטואציה המבחנית כאויב, והם מגיבים בתוכנה מיושנת. מייצרים אדרנלין ואז המבחן הופך מידיד לאויב".

שיטת ההרפיה מנסה לספק כלים להתמודד עם הג'ונגל המודרני. "היא מנסה לעדכן את התוכנה במוח ואומרת לה 'תירגע. כאן אין נמרים, אתה לא בג'ונגל וזה לא הכלי שאתה צריך להשתמש בו. אתה צריך לגייס כלים אחרים'".

יש כמה טכניקות המיועדות להביא ליצירת גלי אלפא במוח. שיטה אחת היא שיטת הנשימות שפותחה במזרח הרחוק. נשימות ארוכות שמרגיעות ומורידות את קצב פעימות הלב. אליצור ממליץ ללמד את כל המורים בבתי הספר את שיטות הנשימה האלה, כדי שהם ילמדו אותן החל בכיתה א'. "אם התלמידים יידעו לנשום נכון זה יעזור להם כשנופלים ומקבלים מכה, כשנפצעים, כשיש כאבים או מבחן".

שיטה אחרת היא כיווץ והרפיית שרירים, אבל הטכניקה החביבה על אליצור במיוחד היא שיטת הדמיון המודרך. מראה של תמונה מפחידה או מאיימת בדמיון מעורר את האדרנלין. אצל האדם הקדמון, למשל, שראה פעם תנין בנהר, נטבעה תמונת הסכנה, וכל אימת שיתקרב לנהר יראה את התנין בעיני רוחו וייכנס לדריכות שתאפשר לו להינצל. אבל זה פועל גם להיפך. "אם חולמים על יערות הקרן הקיימת, שאין בהם חיות ותנינים אלא רק ציפורים, המוח מקבל תמונה של מקום רגוע, מייצר גלי אלפא, ואתה נרגע".

אותו הדבר תופס ביחס לחרדת בחינות. "אם אדם לפני מבחן מדמיין שהוא ייכשל, ושכתוצאה מכך הוא ייכשל בבגרויות ואולי בפסיכומטרי, הוא ייגש לבחינה עם אדרנלין גבוה וסיכוייו להיכשל גבוהים יותר. זו נבואה שמגשימה את עצמה. אם אלמד את האדם לדמיין שהוא מצליח במבחן או שאם הוא מקבל 70 זה לא נורא, הוא יגיע למבחן עם מעט אדרנלין", וזה יעזור לו להצליח.

מה עושה הדמיה בטיפולים קצרים?

"באה אלי בחורה עם פחד מוות ממבחנים במתמטיקה. בשיטת ההרפיה וההדמיה שאלתי אותה אם היא זוכרת מקרה בעברה שקשור למתמטיקה. היא נזכרה שבכיתה א' המורה קראה לה ללוח ואמרה לה תכתבי כמה זה אפס ועוד אפס והילדה נעמדה דום ולא ידעה את התשובה. המורה צעקה עליה ואמרה 'את לא יודעת שאפס ועוד אפס זה אפס, חתיכת אפס שכמוך'. מאותו יום הילדים בכיתה קראו לה אפס ועוד אפס. הדבר הזה שיתק אותה.

"עברתי אתה בהדמיות, וביקשתי ממנה לחזור לכתה א' עם השכל של היום ולקרוא למורה לדין. היא עשתה את זה. היא דיברה עם המורה עם הרבה כעס ואמרה לה את אפס שכמוך את מלמדת. היא הוציאה את הכל וניגשה לבחינה במתמטיקה עם הרבה פחות פחד".

הימים הטובים של בנימינה

יין

דניאל רוגוב

כשאיש העסקים אילן שני רכש את יקבי אליעז לפני כשנה, החלו לצוץ שמועות על "שינויים" ביקב". ה"שינויים" החלו לרקום עור וגידים כששני החליט להעתיק את אור סלוברג, אותו יינן מוכשר שעשה לו שם ביקבי הברון הסמוכים.

הסימן הראשון להשפעת סלוברג היה ההחלטה לצמצם את כמות היינות שהיקב מייצר ולהתרכז באיכות. הדבר לווה ברכישת ציוד חדש בשווי כמה מיליוני שקלים, ובשיפוצים שכבר מזמן הגיעה שעתם. ועוד, עם תחילת בציר 1994 סלוברג החל לפסול ענבים שנראו לו ירודים באיכותם, ולפני כחודשים הצטרף לצוות שמשון ולנר, המשמש יועץ בבציר. נראה שולנר, שהיה המנכ"ל הראשון של יקבי רמת הגולן, לא היה מצטרף ליוזמה שסיכוייה להצליח קטנים.

יין אליעז הראשון מבציר 1994 – אמרלד ריזלינג חצי יבש, יוצא עכשיו לשוק. בציר 1994 כלל לא אידיאלי ליקבי ישראל, ועם זה, האמרלד ריזלינג בסדרת רעמסס של היקב הוא בלי ספק היין הטוב ביותר שייצרו שם אי פעם. ליין צבע בהיר ומושך וניחוח פריי ונקי, ואפשר להרגיש בו הן את הענבים והן פירות הדר טריים, ותחושה נעימה ונמרצת בפה. לזכות היינן ייאמר שהיין לא מתוק מדי, ויש לו חדות נעימה שתמצא חן בעיני מי שאוהבים יינות חצי יבשים.

אין היום בעולם יינות המיוצרים מיין גדול ממש מענבי אמרלד ריזלינג, והנה כאן מדובר ביין שעשוי היטב, ובבשר טובות לבני עתיד היקב. יין אמרלד ריזלינג של ברקן, הטוב מסוגו זה שנתיים, טרם יצא לשוק, אבל אפשר לומר בביטחון שיין אליעז יהיה מתחרה חזק, ובמחיר של 16–18 שקל הוא בהחלט תמורה טובה.

מעניינת עוד יותר היתה טעימה מוקדמת של שישה יינות אליעז אחרים שערכתי לא כבר. כדאי לטעום במיוחד (עם צאתם לשוק, בעוד כמה חודשים) את הקברנה סוביניון הצעיר, סוביניון בלאן טוב וכמה יינות לבנים מעורבים. כדאי לשים לב לשינויים בשם היקב ובדימוי, כי הרי סוף סוף, אחרי יותר מארבעים שנה, אפשר להתייחס אליו ברצינות.

1992 היתה מעולה לשאבלי

כשכתבתי על היינות הלבנים של שאבלי, התעורר תיאבוני. ולכן, בביקורי האחרון בפאריס ייחדתי זמן כה לשיטוט בבארים ליינות, וטעמתי מיינות 1993 שהוציאו לא כבר לשוק כרמים שונים בשאבלי ומחוזי יינות. להפתעתי גיליתי עם שובי שאחד היינות שטעמתי, שאבלי 1993 של דומיין אנרי לארוש, הופיע בינתיים בחנויות המשקאות בישראל.

1993 לא היתה שנה טובה ליינות שאבלי. הגשמים העזים שירדו בעונת הבציר הסבו נזק רב, ורבים מהיינות שיוצרו אז חסרים מורכבות ותחכום. ולמרות זה הצליחו כמה יינים לייצר יינות טובים, ובהם גם לארוש. וגם אם לא מדובר בשאבלי דגול, הוא יין נקי וחד, ובעל אופי פריי טוב, כמעט חמוץ. כמו כל יינות שאבלי, הוא מיוצר על טהרת ענבי שארדונה, הבוקה שלו פשוט אבל מושך, והוא מצטיין בשכבות אגסים ותפוחים בנוסף לתחושת המינרלים המאפיינת יינות כאלה.

ליין אין אמנם את העושר והבשלות של שנים יותר טובות, ונראה שהוא לא יתיישן היטב, אבל הוא מאוזן, גמיש ומעוגל, ומוכן לשתייה. אם תגישו אותו צונן הוא יתאים מאוד לצדפות, לדגים בגריל ולמאכלי עוף ועגל קרים. הסתייגותי היחידה נוגעת למחירו. בצרפת הוא עולה 45–55 פרנק, ובניו יורק כ־15 דולר (30–45 שקל), אבל כאן הוא נמכר ב־109 שקל, ללא כל הצדקה. דרך אגב, אם תזדמנו לפאריס, זכרו ששנת 1992 היתה שנה מעולה לשאבלי, ומחירי היינות באותה שנה זהים כמעט ליינות 1993.

באחרונה הופיע בישראל יין נוסף של דומיין לארוש מענבי שארדונה. היין הזה, מאותו בציר, סמוך לשאבלי, מכונה "Vin the Pays". החוקים המסורתיים לתיוג יינות בצרפת אינם מדרגים יינות מהסוג הזה במקום גבוה. הבה, בשנים האחרונות החל להתברר ללוגמי היין שמבינים בנושא (אבל לא תמיד מוכנים לשלם תמורת היין משכורת של שבוע עבודה), שכבה מהיינות המעניינים והנעימים ביותר שייכים לסוג הזה.

לצערי, שארדונה 1993 זה לא נמנה עם היינות המעניינים ביותר שטעמתי. יש לו אמנם צבע נקי ובהיר וניחוח נעים של תפוחי עץ ולימונים, אבל חסרים לו עומק הטעם, העידון והאלגנטיות של היינות הטובים מן הענבים האלה. היין נמכר כאן ב־65 שקל – מחיר מופרז, בעיקר לנוכח העובדה שאפשר לקנות שארדונה ישראלי יותר מוצלח בסכום קטן בהרבה.

מרכז למוסיקה ירושלים
jerusalem music centre
קונצרט מס' 4
אותנטיקה
באדיבות שגרירות הולנד בישראל
קארל ואן סטינהובן
דניאל ברוכן
ברטו דריוור
פאול לינהוטס
מיצירות: טרבאצ'י, גואמי, פרסקובלדי, בואמורטייה, מיירינג, מרנציו, מרולה, צירלי פרקר, סוולינק, י.ס. באך, גייסן, ויואלדי.
"רמת ביצוע כה מושלמת קשה לדמיין וסביר כי מעולם עד היום לא נשמעה כמוה." (ג'יאנו טוריבין)
יום ה', 15.12.94, שעה 20:30, אולם אוהל שם, תל־אביב
מוצ"ש, 17.12.94, שעה 20:30, אולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון, תיאטרון ירושלים
האמנים ילמדו בכיתות אמן במרכז למוסיקה ירושלים, משכנות שאננים, בתאריכים 15-12 בדצמבר. לפרטים 02-234347
בשיתוף: קול המוסיקה של קול ישראל
בחסות: הארץ – עיתון אחד טוב מול כל הצהוב
בשיתוף: האוזן השלישית – חנות הקלאסיקה

תשובות
1. ב־31 בדצמבר, בשעה 23:59:34.
2. לב טולסטוי.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 מיניאטורות מוצרט, טורטלייה, סוק, שוסקו, הרדי, פרנה, ביזה, סוזה
07.07 עם הלחנים בראש. קרייזלר: וריאציות על נושא מאת קורלי. בוקריני. בריטן: אלגרו־מאסטוזו מכנא ואלגרו, אופ. 47. צ'ייקובסקי: קטעים מתוך המחזמר "מסכה האגמים". קרסייה: "קרקס ילדים"
08.05 צבי רייגל: וריאציות על "מעוז צור" בסגנונות של באך, מוצרט, בטהובן, שוברט, ברהמס, מאהלר, מוסורגסקי ולברי. הנדל: "הנה הוא בא". מרדכי רכטמן: מוטיבים של מחולות. יוסף פול לוי: "מעוז צור", בסגנון ג'ז. ציפי פליישר: מחרוזת שירי חנוכה. מחרוזות הזמרות ישראליות בעיבוד חיים אסנר
09.00 באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 6, בסי־במול מז'ור. ק.פ.ע. באך: קונצ'רטו בלה־מז'ור לצ'לו ולתז. היידן: שלישיית פסנתר בדו־מז'ור. שטרה: שלישייה קונצ'רטית לכינור, לצ'לו ולתז.
10.25 מנדלסון: סונטינה בסי־במול מז'ור, אופ. 20 (גירסה לתזמורת). ארנסקי: שלישיית פסנתר ברה־מינור, אופ. 32. שומאן: מתוך "שירים", אופ. 39
12.00 ראוול: קונצ'רטו בסול־מז'ור לפסנתר ולתז. מיה מונסינה לחליל ולפסנתר. פולנק: "האיילות" – בלט
13.05 אשכנזי: הטרה קונצ'רטו בסול־מז'ור לצ'לו ולתז. גוגה: סימפוניה מס' 1 ברה־מז'ור
14.06 פרוקופייב קונצ'רטו: קונצ'רטו בסי־במול מז'ור לקלרינית ולתז., אופ. 36. ביזה: סימפוניה בדו. דבוז'אק: סימפוניה מס' 9, "מן העולם החדש". מוצרט: המוטט "אקסולטטה יובילטה" ק. 165
16.00 מוסיקה ליום ראשון. [illegible]: "פנגה לינגואה". מיקלה פוצ'יני: "מבנייהם". פרנק מרטן: מיסה, לסמ. בפולה. שוברט: מיסה בסי־במול מז'ור, ד. 950
18.00 שלישיית עירך: אודית רובליד – פסנתר/ אודה שירן – כינור/ שמואל מגן – צ'לו. בטהובן: שלישייה ברה־מז'ור, אופ. 1/70 "הרוחות". ברהמס: שלישייה בסי־מז'ור, אופ. 8
19.05 צ'ייקובסקי: תמונה ומחול הברבורים, מתוך "אגם הברבורים". פרוקופייב: פולקה לחליל ולתז. אשכנבאך, אורו, ורליב, מאגה, ארבע אריות. שוברט: פולונז בסי־במול מז'ור, ד. 580. ביזה: "הנערה מארל", סוויטה מס' 1
20.05 מנדס את המנצח ה־21. שידור חי מן המרכז למוסיקה משכנות שאננים. [illegible]. טמוט, סטרווינסקי, מקאבה, תומס מרקס, סתר והלרמן. מלניות: המופרטו – לילי סמה והמסטרטגית אודה רותם
23.00 צלילים לסיום של יום

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 שדרים

09.05 פנות. חיסכון השקעות
10.05 סלודיה, שירות מידע
11.05 חיים, בריאות ומבאי
12.05 עיתונות בבוקר
13.00 חדשות המהדורות באנגלית ובצרפתית
14.05 פנים אל פנים. המפגש עם בני סמקין
15.05 בראש צעיר
16.05 מה קרה לי. סיפורים
17.05 קול האמנויות. טביעת עין. יובל מסקין
18.05 הכל מורשת
19.05 יומן מורשת
20.00 מבט לחדשות
20.50 פרקי היום בתנ"ך
21.00 אלפון לילה. מבי פאר
22.05 עיתונות בבוקר (ש.ח)
23.05 דיון באולפן בעקבות אולפן לילה

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
10.05 הכל דיבורים
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. ענת דוידוב
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 שירים עבריים
20.00 מבט לחדשות
20.30 אחד על אחד. משוב
23.05 משדר חדשות: מוסיקה
01.05 לתוך הלילה

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקטן ג'
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר
11.05 סיאם וזהו. יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית. גיל קשר
13.05 להתב. שוש עטרי
14.05 חדש חריש ומחודש
15.00 תולה רדיו. דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים
17.05 מקום במוסיקה
20.05 M.T.V בגימל
21.05 כחול המזרח. עם אבן
22.05 שיר לאותי. ד"ש
23.05 לילה כחול עמוק

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. הבעיה הפסיכופיזית – שתי תיאוריות מוניסטיות. מרצה: פרופ' ישעיהו ליבוביץ ז"ל
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 עכשיו על הבוקר
10.05 נכון לעכשיו
13.15 מוטל בספק. טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר
16.00 שעה לפני. רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.30 סוף היום
20.00 חדשות ערוץ 2
20.30 צעיר וחצי. בהורות בשידור חי
23.05 24 – היום שהיה
24.10 ציפורי לילה משודרות. מישון רייכר
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ

07.05 מרימה בורך
09.05 התרוממות. לילך ברגע
10.05 שמש. אלי ישראלי
12.05 מיתוג אורית. ארי שמאי
13.05 ספסוף. סיון רהב
14.05 משהו לרדוף. אורלי יניב
15.05 זאב קסטר
16.05 חום בבביעה. רון ליבנטל
18.05 גלגלאה. לאה עוז
20.05 מתנות לתודה
22.05 לילה טוב. רונית כפיר

קולנוע

תל אביב

גן העיר – פרישיליה – מלכת המדבר. 17.00, 19.30, 21.45
גת – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.50, 19.25, 21.50
דיזנגוף 1 – מה שעובר על גילברט. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2 – אל המערב הקסום. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 3 – שמש בוגדנית. 11.00, 16.20, 19.00. רומן על אמנת. 14.00, 21.50
דקל – זה יכול לקרות גם לך. 21.45
הוד 1 – מרשם באמבט. 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 2 – שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15, 22.00. הפלינטסטונים. 11.00, 13.30
הוד 3 – פרישיליה – מלכת המדבר. 19.30, 22.00. אצבעונית. 11.00, 13.30, 16.30
הוד 4 – הצל. 11.00, 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
חן 1 – ספרות זולה. 13.30, 16.20, 19.10, 22.00. מלאכים בתחפושת. 11.00
חן 2 – צבע הלילה. 19.30, 21.50. נס ברחוב 34. 11.00. מלאכים בתחפושת. 13.05, 15.15, 17.25
חן 3 – שירת הסירנה. 19.30, 21.50. מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.15
חן 4 – צרות בכותרות. 19.30, 21.50. המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – מלאכים בתחפושת. 19.30, 21.55. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
מילת 1 – המומחה. 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2 – הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3 – סכנה ברורה ומיידית. 16.30, 19.15, 22.00
לב 1 – רוצחים מלידה. 12.05, 14.15, 16.50, 19.30, 22.00
לב 2 – סיפור חיים. 12.15, 14.30, 17.00, 19.30, 22.00
לב 3 – הגמל המעופף. 14.10, 16.00, 20.00, 22.00. בשם של אבינו. 12.00, 18.00
לב 4 – ליידיבירד. 14.10, 16.10, 18.00, 20.00
פירות. 12.00, 22.00
סמיאון – חוות המלאכים. 17.00, 19.30, 22.00
מקסים – ספיד. 17.00, 19.15, 21.40
סינמטק – ניחוח הפפאיה הירוקה. 17.00, 19.30, 21.45
צפון – [illegible]. 16.00, 19.00, 21.45
רב־אור 1 – אבא מזויף. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 2 – מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 3 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 4 – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 5 – צרות בכותרות. 17.00, 19.30, 21.55
שחף 1 – מרשם באמבט. 16.30, 19.15, 22.15
שחף 2 – הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 1 – שודדת על עקבים. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2 – מאבריק. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3 – המומחה. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00

ירושלים

גיל 1 – מרשם באמבט. 11.00, 16.30, 19.00, 21.45
גיל 2 – מאבריק. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3 – רוצחים מלידה. 21.15, 23.30. הצל. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00
גיל 4 – סכנה ברורה ומיידית. 19.15, 22.00. סגור חשבון עם אבא. 11.00, 13.30, 16.30
גיל 5 – המומחה. 16.30, 19.15, 21.45. אצבעונית. 11.00, 13.30
גיל 6 – הלקוח. 21.30. אל המערב הקסום. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00
גיל 7 – הפלינטסטונים. 11.00, 13.30, 16.30
גיל 8 – שודדת על עקבים. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 21.45
חן 1 – צרות בכותרות. 19.30, 21.50. המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – ספרות זולה. 19.00, 21.50. מלאכים בתחפושת. 11.00, 13.15, 16.50
חן 3 – מה שעובר על גילברט. 19.30, 21.55. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – שירת הסירנה. 19.30, 21.50. מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – צבע הלילה. 19.30, 21.55. גבוהה על הקרח. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6 – זה יכול לקרות גם לך. 17.00, 19.30, 21.50
חן 7 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 21.55. אייס ונטורה – בלש חיות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רון 1 – זה יכול לקרות גם לך. 10.45, 17.00, 19.30, 21.30
רון 2 – נס ברחוב 34. 10.45, 17.00

חיפה

אורלי – מה שעובר על גילברט. 19.00, 21.15
סינמה קפה מוריה – פרישיליה – מלכת המדבר. 19.30, 21.30
סינמה קפה עמבר – ספיד. 19.15, 21.15
סכנה ברורה ומיידית. 19.00, 21.15
עצמון 1 – שודדת על עקבים. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2 – מרשם באמבט. 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 3 – הצל. 16.30, 19.00, 21.30
עצמון 4 – המומחה. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5 – מאבריק. 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1 – הלקוח. 19.00, 21.30. שקרים אמיתיים. 11.00, 16.15
פנורמה 2 – רוצחים מלידה. 19.00, 21.30. סגור חשבון עם אבא. 11.00, 16.30
פנורמה 3 – אל המערב הקסום. 11.00, 16.30, 19.00. [illegible]. 21.30

רב אור 1 – שירת הסירנה. 19.15, 21.30. מלאכים בתחפושת. 11.00, 13.30, 16.45
רב אור 2 – צבע הלילה. 19.00, 21.30. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.00, 16.45
רב אור 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.30. מלאכים בתחפושת. 19.00. המסיכה. 11.00, 13.30, 16.45
רב גת 1 – ספרות זולה. 18.45, 21.30. מלך האריות. 11.00, 17.00
רב גת 2 – זה יכול לקרות גם לך. 19.00, 21.20. גבוהה על הקרח. 11.00, 17.00
רב מור 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.00, 21.30. המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 2 – זה יכול לקרות גם לך. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 3 – אהבה של גבר לאשה. 21.30. גבוהה על הקרח. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. מלאכים בתחפושת. 19.00
רב מור 4 – צבע הלילה. 19.10, 21.30. מלאכים בתחפושת. 11.00, 13.15, 16.45
רב מור 5 – שירת הסירנה. 19.00, 21.30. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 6 – צרות בכותרות. 19.00, 21.30. אומנת עם שרירים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 7 – מה שעובר על גילברט. 19.00, 21.30. מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

אור־יהודה

גיל 1 – המומחה. 19.15, 21.45. הפלינטסטונים. 11.00, 13.30, 17.00
גיל 2 – שודדת על עקבים. 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3 – [illegible]. 19.15, 21.45. מלך האריות. 11.00, 13.30, 17.00
גיל 4 – הגמל המעופף. 19.00, 21.30. אצבעונית. 11.00, 13.30, 16.45

אשדוד

גיל 1 – מאבריק. 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2 – שודדת על עקבים. 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.15, 21.45. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.30, 17.00
גיל 4 – המומחה. 17.00, 19.15, 21.45. אצבעונית. 11.00, 13.30
גיל 5 – מרשם באמבט. 19.00, 21.45. הצל. 11.00, 13.30, 16.30

אשקלון

גיל 1 – שודדת על עקבים. 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2 – מאבריק. 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3 – המומחה. 17.00, 19.15, 21.45. אצבעונית. 11.00, 13.30
גיל 4 – רוצחים מלידה. 19.15, 21.45. סגור חשבון עם אבא. 11.00, 13.30, 17.00. גיל 5 – מרשם באמבט. 16.00, 19.00, 21.45. הצל. 11.00, 13.30
חן 1 – זה יכול לקרות גם לך. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50. חן 2 – שירת הסירנה. 19.30, 21.50. המסיכה. 11.00, 17.00. חן 3 – ספרות זולה. 19.00, 21.50. מלך האריות. 11.00, 17.00. חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.50. מלאכים בתחפושת. 11.00, 17.00, 19.25. חן 5 – צבע הלילה. 19.30, 21.50. חופשה בחיתולים. 11.00, 17.00

באר־שבע

גיל 1 – מאבריק. 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2 – רוצחים מלידה. 19.15, 21.45. הצל. 11.00, 13.30, 17.00
גיל 3 – המומחה. 17.00, 19.15, 21.45. הפלינטסטונים. 11.00, 13.30
גיל 4 – מרשם באמבט. 16.30, 19.00, 21.45. אצבעונית. 11.00, 13.30
רב נגב 1 – צבע הלילה. 19.30, 21.55. מלאכים בתחפושת. 11.00, 13.15, 17.00
רב נגב 2 – שירת הסירנה. 21.50. מלאכים בתחפושת. 19.30. המסיכה. 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 21.50. מלך האריות. 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 4 – זה יכול לקרות גם לך. 19.30, 21.50. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.00, 17.00

בת־ים

חן 1 – מלאכים בתחפושת. 19.25, 21.50. מאבריק. 11.00, 13.15, 17.00
חן 2 – מאבריק. 19.30, 21.55. מלאכים בתחפושת. 11.00, 13.15, 17.00
חן 3 – צבע הלילה. 19.30, 21.55. מלך האריות. 11.00, 13.00, 17.00
חן 4 – שודדת על עקבים. 17.00, 19.25, 21.50
חן 5 – מרשם באמבט. 19.10, 21.55. המסיכה. 11.00, 13.15, 17.00
חן 6 – צרות בכותרות. 19.25, 21.50. הצל. 11.00, 17.00
חן 7 – המומחה. 19.30, 21.55. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.15, 17.00

הרצליה

אודיטוריום דניאל – הסירנות. 19.30, 21.30
מודרן 1 – שירת הסירנה. 19.30, 22.00
מודרן 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 22.00
סמאר 1 – שודדת על עקבים. 17.00, 19.40, 21.50. הצל. 11.00, 13.15
סמאר 2 – שירת הסירנה. 21.50. מלאכים בתחפושת. 19.30. המסיכה. 11.00, 13.15, 17.00
סמאר 3 – מרשם באמבט. 19.00, 21.50. מלאכים בתחפושת. 11.00, 13.30, 17.00

חדרה

לב 1 – מרשם באמבט. 19.10, 21.45. חופשה בחיתולים. 16.30
לב 2 – הסירנות. 11.00, 17.00, 19.35, 22.00
לב 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 11.00, 17.00, 19.20, 21.40
לב 4 – צבע הלילה. 19.30, 22.00. נס ברחוב 34. 11.00, 16.30

חולון

גל 1 – שודדת על עקבים. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30
גל 2 – הצל. 11.00, 13.30, 16.30. שודדת על עקבים. 19.15, 21.45
גל 3 – המומחה. 19.00, 21.15, 23.30. מלך האריות. 11.00, 13.30, 16.30
גל 4 – רוצחים מלידה. 19.00, 21.15, 23.30. הפלינטסטונים. 11.00, 13.30, 17.00
גל 5 – הלקוח. 21.45. אל המערב הקסום. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15

כפר־סבא

גיל 1 – שודדת על עקבים. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30
גיל 2 – מאבריק. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30
גיל 3 – המומחה. 19.00, 21.15, 23.30. מלך האריות. 11.00, 13.30, 16.30
גיל 4 – מרשם באמבט. 16.30, 19.15, 22.00. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.30
גיל 5 – רומן על אמנת. 23.45. מלאכים בתחפושת. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00
גיל 6 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.00, 21.15, 23.30. אצבעונית. 11.00, 13.30, 16.30
גיל 7 – שירת הסירנה. 19.00, 21.15, 23.30. הצל. 11.00, 13.30, 16.30

נס־ציונה

גיל 1 – שודדת על עקבים. 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. הצל. 11.00, 13.30
גיל 2 – המומחה. 19.00, 21.15, 23.30. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.30, 16.30
גיל 3 – מרשם באמבט. 16.30, 19.00, 21.45. מלך האריות. 11.00, 13.30
גיל 4 – מאבריק. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30

פתח־תקוה

היכל 1 – שודדת על עקבים. 19.15, 21.45. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.30, 17.00
היכל 2 – מרשם באמבט. 19.00, 21.45. מלאכים בתחפושת. 11.00, 13.30, 17.00
היכל 3 – מאבריק. 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45
רם 1 – המומחה. 17.00, 19.15, 21.45
רם 2 – שירת הסירנה. 17.00, 19.15, 21.45
רם 3 – מלאכים בתחפושת. 19.15, 21.45

קרית־מלאכי

הקריה – רומן על אמנת. 19.15, 21.30. היכל התרבות – מלך האריות. 19.30, 21.30

ראשון־לציון

הזהב 1 – מאבריק. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30
הזהב 2 – מאבריק. 21.15, 23.30. מלאכים בתחפושת. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00
הזהב 3 – מרשם באמבט. 16.00, 19.00, 21.45. אצבעונית. 11.00, 15.30
חן 1 – ספרות זולה. 19.00, 21.50. מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 21.55. המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – צבע הלילה. 19.30, 21.55. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – זה יכול לקרות גם לך. 19.30, 21.50. [illegible]. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
סמאר 1 – צבע הלילה. 21.45. [illegible]. 11.30, 17.00. חופשה בחיתולים. 19.15
סמאר 2 – שירת הסירנה. 19.30, 22.00. חופשה בחיתולים. 11.30, 17.00
סמאר 3 – זה יכול לקרות גם לך. 17.00, 19.30. ספיד. 11.30, 22.00
סמאר 4 – [illegible]. 19.20, 22.00. נס ברחוב 34. 11.30, 17.00
ראשון – הצל. 19.30, 21.45

רמת־השרון

כוכב – סכנה ברורה ומיידית. 21.40. חופשה בחיתולים. 11.00, 17.00. המסיכה. 19.10

ר"ג־גבעתיים

אואזיס 1 – צבע הלילה. 21.50. מאבריק. 17.00, 19.25
אואזיס 2 – מאבריק. 21.50. צבע הלילה. 17.00, 19.25
אואזיס 3 – המומחה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־גן 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.25, 21.55. מלאכים בתחפושת. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב־גן 2 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50. מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00
רב־גן 3 – צרות בכותרות. 21.50. מלאכים בתחפושת. 19.30. המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב־גן 4 – מרשם באמבט. 19.10, 21.55. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

רעננה

פארק 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 22.00. מלך האריות. 11.00, 13.00, 17.00
פארק 2 – צבע הלילה. 19.30, 22.00. נס ברחוב 34. 17.00. [illegible]. 11.00, 13.00
פארק 3 – מאבריק. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.45
פארק 4 – זה יכול לקרות גם לך. 19.30, 22.00. ספיד. 11.00, 13.00, 17.00
פארק 5 – מרשם באמבט. 19.15, 22.00. חופשה בחיתולים. 11.00, 13.00, 17.00

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

קרונות רכבת ממי שעזרו לנאצים

בתגובה על "מחוץ לאנדרטה" מאת אליהו סלפטר ("הארץ", 25.11)

ברצוני להתייחס לדבריו של אליהו סלפטר על המגמות האנטישמיות בסלובקיה והתמיכה הרחבה של הסלובקים באנדריי הלינקה וביוסף טיסו (טיסו, בהיותו ראש ממשלה, יזם גירוש של יהודים למחנות השמדה). רוב העם הסלובקי התגייס בהתלהבות למשמרות הלינקה, שיתף פעולה עם הנאצים ותמך במדיניותו.

ואני תוהה: מדוע לא עיכב משרד החוץ שלנו, בשעתו, את ההכרה האוטומטית בסלובקיה – עד שמדינה זו תביע לפחות חרטה על העבר האפל? הסלובקים אינם עושים אפילו מאמץ למראית עין ואינם מביעים חרטה על השמדת יהודי סלובקיה. אופייני הוא, שהדגל ובו הצלב הכפול וההמנון הלאומי הם שוב הסמל של הרפובליקה; בדיוק כפי שהיה בעת המשטר הפשיסטי. מדוע מסייעת מדינת ישראל לכלכלה הסלובקית, כמו למשל על ידי הזמנת קרונות רכבת מטעם משרד התחבורה שלנו? השיקול בעניין זה אינו יכול להיות כלכלי בלבד.

לא פחות חשובה מבחינה עקרונית היא השאלה, אם נציגי המדינה עשו פעולה כלשהי בקשר לרכוש היהודי שהממשלה הפשיסטית הסלובקית הורימה בזמן השואה.

אברהם וינגרטן
ירושלים

אפילו לא שאלה אחת על עינויים בטורקיה

בתגובה על "קשה לה להתרגם בעברית" מאת דליה שחורי ("הארץ", 21.11)

חלק נכבד מכתבתה של דליה שחורי על המעבר של לינדה שרור מתפקיד כתבת של הסי־אן־אן לתפקיד עורכת הטלוויזיה הישראלית עסק בבעיות לשוניות. לדידי אין חשיבות רבה, אם שרור תדבר בהיגוי עברי תקני או בהיגוי אמריקאי־קברי. חשוב יותר כי תעבוד על פי עקרונות של עיתונות חופשית ובלתי תלויה.

נראה כי תוך כדי מעברה לטלוויזיה הישראלית עברה שרור הסבה מעיתונאות חופשית לעיתונאות מוכתבת מטעם. בעצם היא מודה בכך באומרה, כי "גם אם ציונות נשמעת מלה שומנה עבר, באתי לכאן כי היתה לי משיכה חזקה לארץ, לעתידה ולרעיון שהוא מגלמת. רק כשהתחלתי לעבוד בטלוויזיה הישראלית חשתי שבאמת נחתתי בישראל".

לא רק היא, גם הצופים חשו בכך – בראיון שערכה עם ראש ממשלת טורקיה, טנסו צ'ילר. הראיון היה נעים, נינוח, שופע ידידות וחיוכים בין המראיינת למרואיינת. אפילו לא שאלה אחת על הפרת זכויות האדם בטורקיה, על העינויים בבתי הכלא ובתחנות המשטרה, על עצירים פוליטיים.

אם היתה שרור פועלת על פי המקובל בסי־אן־אן, היא היתה יכולה לקבל לפני הראיון חומר רב מסניף אמנסטי בישראל על מעשי הזוועה של שלטונות טורקיה כלפי מתנגדים פוליטיים. היא גם היתה יכולה גם לצפות בכמה סרטי תעודה בנושא זה, שהוקרנו באחרונה בתחנות הטלוויזיה הגרמניות, הנקלטות בכבלים וגם בערוצי הטלוויזיה הישראלית.

לאורך כל הראיון היתה קיימת תחושה, שניתנה לעיתונאית הנחיה שלא לשכוח כי מדובר בראש ממשלה, שלישראל ולשירותי הביטחון שלה יש עניין בשיתוף פעולה אתה. זה מה שהציונות עושה לפעמים לעיתונאות: משבשת את שיקול הדעת העצמאי.

גדעון ספירו
ירושלים

בג"ץ באמריקה

ראש הממשלה, יצחק רבין, התריס כלפי ח"כ חגי מרום בישיבת סיעת העבודה בכנסת ואמר לו "תספור את מספר הבג"צים בארה"ב לעומת המצב אצלנו: שם הבג"ץ אינו יכול לבטל חוקים" (ידיעה מאת גדעון אלון, "הארץ", 29.11). מפליא הדבר, כי ראש הממשלה, שעשה בתפקידי בכירים בארה"ב, אינו מכיר את המציאות המשפטית הפוליטית שם.

אף שהדבר לא נאמר במפורש בחוקה האמריקאית, הרי כמאתיים שנה (בתקדים של השופט העליון ג'ון מרשל משנת 1803, משפט מרברי נגד מדיסון") מכירים בסמכותו של בית המשפט העליון כפרשן החוקה וביכולתו לבטל חוקים של מדינות – ואפילו חוקי קונגרס, הפוגעים, לדעת בית המשפט, ברוח החוקה.

הפעלת סמכות זו גרמה לא אחת למתיחות ביקורת קשה על בית המשפט העליון, אך, כאמור, סמכות ביקורת החוקים של בית המשפט העליון מקובלת בדרך כלל כערובה חשובה ביותר לקיומה של הדמוקרטיה האמריקאית.

בני מזרחי
רמת גן

עמיר פרץ תמך וגיבה

בתגובה על "יא ברעבע" מאת חנה קים ("הארץ", מדור "חשבון", 25.11)

חנה קים כתבה, כי בשלוש השביתות האחרונות – בתעשייה הצבאית, במפעל עץ הזית ובמפעל רבינטקס – "עמדה ההנהגת ההסתדרות מן הצד ושתקה". בניגוד לקביעותיה של הכותבת, האגף לאיגוד מקצועי בראשות ח"כ עמיר פרץ עמד לצד העובדים בשלושת המאבקים המקצועיים הללו, בתיאום מלא בינו לבין יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון.

בהפגנה של עובדי התעשייה הצבאית הגיע ח"כ פרץ למקום, ובנאומו ביקר את מדיניותו של שר האוצר. בדבריו פנה אל שר המשטרה, דרש את שחרור העצורים, ולא עזב את המקום קודם שקיבל הבטחה ממפקד הכוח המשטרתי במקום, כי העובדים שנעצרו ישוחררו. ח"כ פרץ הודיע ליו"ר מועצת עובדי התעשייה הצבאית, כי ההסתדרות תעמיד לרשות העובדים את כל הסיוע המשפטי שיידרש.

במשבר שפרץ בעץ הזית ביקר ח"כ פרץ במפעל וגיבה את העובדים במאבקם. כמו כן הטיל על גיוס יועץ משפטי חיצוני, שילווה את העובדים במאבקם, והודיע לעובדים כי יקבלו את דמי השביתה.

במשבר שפרץ ברבינטקס הגיעו למפעל נציגי האגף לאיגוד מקצועי, על פי הוראתו של ח"כ פרץ, ולאורך כל המשבר היתה מעורבות ישירה של יו"ר האגף בנושא. הוא גם דאג לזימון ועדת מעקב לפתרון המשבר.

בעקבות התערבות אלימה של המשטרה כלפי העובדים במהלך השביתה הגיש ח"כ פרץ הצעה דחופה לסדר יומה של הכנסת, וכה דרישה להפסיק לאלתר את מדיניות ההתערבות האלימה של שוטרים נגד עובדים המשתמשים בזכותם הבסיסית להגנה על מקום עבודתם.

מן הראוי לציין, כי בשניים מהמקרים, שבהם היה מדובר בשביתה ובסכנה שהעובדים יאבדו בעטיה חלק ממשכורתם, עמדה ההסתדרות מאחוריהם והתחייבה לסייע להם מכספי קרן השביתה.

גלית אבישי
ירושלים

הבית אינו מוכן

בתגובה על "50% מהחולים הכרוניים קמים פתאום והולכים הביתה" מאת טל חסין ("הארץ", מדור רפואה, 21.11)

מכותרת הכתבה עולה מסקנה נחפזת, ולדעתי בלתי מבוססת, של הד"ר צבי זמישלני. זמישלני מתאר את החלמתו של חולה "בשנות השלושים לחייו, שמגיל עשרים מאושפז במוסדות לחולי נפש... הפרוגנוזה קבעה אשפוז ממושך, והנה בעקבות נטילת הקלוזאפין מצבו משתפר, הוא עוזב את המוסד וחוזר הביתה. חשוב להבין, שמדובר בערך בשליש מאוכלוסיית המוסדות הכרוניים שעד אז לא היתה להם תקווה".

לא ברור לי מדברים אלה, אם הם מכוונים אל ממצאים, או למשאלת לב בקשר לאותו שליש.

הכתבה מציגה את התופעה המכונה "סכיזופרניה" במערומי האמת הביולוגית הרפואית שלה ומתעלמת לחלוטין מכל ממד ערכי־חברתי־תרבותי, הקשור בה קשר בלתי ניתן להתרה. מאחר שסכיזופרניה מתגלה לראשונה אך ורק בהתנהגות, ולא במעבדה, התעלמות זו מעקרת אותה מכל משמעות חיונית.

בכך נרתם הפרסום העיתונאי למרכבת התעמולה הפסיכיאטרית, המעבירה לציבור זה עשרות שנים ברציפות מסר, שמחלת נפש היא מחלה ככל מחלה אחרת. הטיפול התרופתי מחזק את האמונה במקוד האורגני של התופעות ההתנהגותיות, ובכך את סמכותו של הפסיכיאטר כרופא.

יש מקום להציג את השאלה: האם סילוק סימפטומים הוא המענה הבלעדי למצוקתם של החולים הפסיכיאטריים הכרוניים? אחרי שנים ארוכות של כליאה בבית החולים הם אמורים לחזור אל עולם מנוכר, שאינו מוכר להם ואינו בהכרח ממתין להם בזרועות פתוחות. חלק מהכרוניות שבמצבם נובע מן העובדה, שלא היה להם בית מלכתחילה, או שביתם הרחיק אותם אל המוסד שבו החזיקו במשך שנים.

בתי החולים הפסיכיאטריים ובני האדם החוסים בהם הם חלק ממציאות חברתית, כלכלית ותרבותית. כל דיון מקצועי וציבורי במהפכה תרופתית, ותהיה מעוררת תקוות ככל שתהיה, לוקה בחוסר התקף למקרים שהוא – אם הוא עוצם את עיניו מלראות מציאות זו.

עמרם הילב
ירושלים

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית
06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.44 המשתתפים מתמצאים
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 הוי הגנומה באוסטרליה. יצורי האיזורים הרטובים
08.30 מכונית הפלאים. פרק 4. רוחות רפאים
08.55 רכבת ההפתעות. סרטים מצוירים
09.20 רחוב סומסום. הטופוגרפיה של מרישה
10.00 קשר משפחתי. בעיות עם ילדים מבישואין קודמים
10.45 שום ג'ונס – הזמן הנבון. פרק 4
11.10 הרוכבים הצעירים. עסקת הליפין (חלק ב')
12.00 כוכב נולד. תחרות כשרונות צעירים בתחום השירה לבני 6 עד 12, המיועדת לילדים בני עיירות פיתוח ולמתנ"סים. בהנחיית שר החינוך והתרבות, פרופ' אמנון רובינשטיין
13.30 שעת כושר
14.00 אוטוטו. תוכנית חגיגית לחנוכה
14.30 במצולות הים עם רלפי. חיות גדולות
15.00 זומבים
15.30 הדרדסים. פרק 10
16.00 הדרך לאבונליי. המירוץ הגדול
16.45 העזה של אורסון. סדרה בהנפשה
17.00 ערב חדש עם ערבתני חדשות מאולפן מכס. אמנון לוי
17.35 חנוכה בבית הנשיא. שידור חי. נשיא המדינה מארח לחגיגת חנוכה את העולים החדשים שעלו השנה מסוריה, וכהם הרב האמורה
18.00 ילדודס. ספריית הכלבים
18.15 החדשות באנגלית
18.30 כמו שבאמר. סדרת משלים מומחזים
18.40 חידושים והמצאות. נשרים
19.00 חדשות בערבית
19.29 הדלקת נר שמיני של חנוכה
19.32 קקטייל. תוכנית למשפחה
20.00 מבט שבשבת
21.00 אלוף לילה. מני פאר
22.00 כדורגל עולמי. שידורים ישירים, שערים, ועימותים מהליגות הגדולות באירופה ובעולם
23.30 מהיום למחר. יומן חדשות עם דוד ויצטום ועמנואל הלפרין
24.00 אהבה ממבט ראשון. השראה
24.25 מסוף של מקום. לרגל חנוכה מבט אל מודיעין

ערוץ 2 (22)

10.00 ניצנץ בארץ החלומות (ש.ח)
10.30 האגדות שלי. אלאדין ומנורת הקסמים (ש.ח)
11.30 סרט: "העשירי במחתרת"
13.00 ההגמון הקרדסיאני. פרק 3
14.00 מסע בין כוכבים – הדור הבא (ש.ח)
15.00 אמת או חובה
15.30 שרקי וג'ורג'. סדרה מצוירת
16.00 היפים והאמיצים
17.00 5 עם רפי רשף. התוכנית בענייני היום
17.30 וידיאו חוק – מוסיקה 2
18.00 הלום עליכם. עוזי חיטמן
18.30 חוף פרדייס
19.00 סמרק. שעשועון עם אקי אבני
19.30 שרה. אמא של שרה
20.00 החדשות
20.30 כסף. מגזין כלכלי שבועי שיסקור בראשית כל שבוע את שוק ההון. מגישה: אושרת קטלר
20.45 מפמסים. יגאל שילון
21.30 בשידור חי. דן שילון
23.00 אין עם מי לדבר. יאיר גרבוז
23.45 מקום קטן
24.00 החדשות
24.05 מקום קטן. המשך
24.15 מעולם הקונצרטים. התזמורת הפילהרמונית הישראלית מנגנת את הסימפוניה מס' 5 ברדימינור אופוס 67 של בטהובן. מנצח: קורט מזור
01.00 שיר בלילה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי/ הגבירה הצעירה
09.00 לחיות את החיים. פרק 119 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1195 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 לוסי אהובתי
11.30 סלסטה. פרק 25 (ש.ח)
12.20 מרפי בראון
12.40 פלקון קרסט. פרק 145 (ש.ח)
13.30 עיצובים
14.15 לשוף רחוק
15.50 נוסס לסרינג
16.40 שכנים, שכנים. פרק 672
17.00 ספינת האהבה
18.05 לחיות את החיים. פרק 120
18.50 צעירים חסרי מנוח. פרק 1196
19.30 שידור מקומי/ הסמכה של פסקאלי
20.00 סלסטה
20.50 פלקון קרסט
21.40 הוסטי על הבר
22.10 ספיישל הלהקות הצבאיות
23.00 סיכונים
23.50 המאמן
24.15 איש משטרה
01.85 רצח במשיכת קולמוס

סרטים (04)

10.30 "המיית יונים". ארה"ב '90
12.05 "אהבה באמצע". ארה"ב '42
13.40 "אמצע". צרפת '92. 83 ד'
15.05 "גבר ללא רחמים". ארה"ב '87
16.35 "שיעורים בהתנהגות". ארה"ב '89
18.05 "בגידה נעימה". ארה"ב '90. 83 ד'
19.30 "במלוי הקיר". ארה"ב '86. לאוריאנה, 1959. עורך דין מתעמת עם משפחה לבנה בעלת השפעה, כשהוא מנסה לסייע לאישה שחורה במאבקה המשפטי על רכושה. עם מקס גלן, בסי דייוויס וג'יימי לי קרטיס. בבמוי: ז'אן קלוד סרטונה. 83 ד'
21.00 "מרדף משפחתי". ארה"ב '92. קומדיה על ברוקר בבורסה שמסמבל באביו הקשיש והסנילי לאחר שאמו

ספורט (05)

07.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.30 רוגבי עולמי
17.00 כדורגל מהליגה הלאומית
18.00 כדורסל אירופי
19.30 גול וחצי. המוסף היומי. רמי ויץ
20.00 בשידור
20.30 כדורסל מכללות
22.00 כדורגל מהליגה הארגנטינית
23.30 גול וחצי (ש.ח)
24.00 כדורגל ישראלי

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים
08.30 המוזמן של כוילו
09.05 אי המטמון. פרק 8
09.30 חוות הזלה. פרק 11
10.05 עולמו של פיטר הארנב. פרק 5
10.30 גינת המפרוחיליה
11.00 בוורלי הילס 90210. פרק 42
12.00 ממריץ הזויות. פרק 5
12.30 אחווה סס. פרק 41
12.50 תנו – משחק טלוויזיה
13.15 מאמנציה. פרק 28
13.30 משפחת סילוני – סרט
15.00 שידור חוזר 10.00–12.50
18.05 יער הפרא. פרק 1 (ש.ח)
18.30 איק והתיל. פרק 7 (ש.ח)
19.00 המוזמן של כוילו (ש.ח)
19.30 שלושה בדירה אחת

מתאשפזת בבית חולים. עם טום סלק, דן אקרויד ואן ג'קסון. בבמוי: סר קרצ'י
22.50 "צתבע הזקן". אנגליה 83'. קומדיית מראשים של חבורת מתמזי פירסון. בבמוי: מל דמסקי. 91 ד'
24.25 "מבטן האמת". ארה"ב 90'. שוטר מאשימס נגעו רוצח אבשים משולי החברה. כלש משטרתי ישר דרך נשלח לחקור את הרציחות. עם ניק נולטי ותימותי האטון. בבמוי: סידני לומט
02.35 "כוח השטן". ארה"ב '90. 94 ד'

20.00 בשאים פלוס
20.25 הכדור חוזר לקופר
20.45 הכל נשאר במשפחה
21.15 חוק ועורך

הצגה שנייה (06)

22.00 "הדיבוק הפורדך". ארה"ב 79'. מוכן השאר שאשתו נרצחה חוקר לפרנציה, ומשתכנע שהשירות השמאר מנסה להזיל אותו. מכתב בעברית מוביל אותו לקהילה היהודית של ניו יורק. עם רוי שיידר, ג'נט מרגולין וברודריק קרופורד. בבמוי: ג'ונתן דמי. 97 ד'
23.45 "המוכר רגעת השעשועים". ארה"ב 57'. בגרת שעשועים אמריקאית מנהלת רומן עם נסיך אנגלי במנזן אירועי הכתרתו של המלך ג'ורג' ה–5 ב־1912 בלונדון. עם מרילין מונרו ולורנס אוליביה שגם ביים. 111 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 תרבות האמנות
11.00 הדום פראי. קיסרי האנטרקטיקה
12.00 אבוגי חזרות אחורה. תוקפנות
12.30 דיסקברי. הפיראטים
13.00 אימליה הרנבנס הגבוה (ש.ח)
13.30 דיסקברי. מרושע (ש.ח)
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 הדום פראי. קיסרי האנטרקטיקה
17.00 אבוגי חזרות אחורה. תוקפנות
17.30 דיסקברי. הפיראטים
18.00 בשמחון בן הגלמונות. פרק א'. חייו ועבודתו של המלחין הגדול
19.00 אנציקלופדיה פתוחה. ברטנדי. פיסול
19.30 אנציקלופדיה פתוחה. מנה בלונדון
20.00 במרוצי המסיפיק. קיוון גיתנם – כביש בישימון
20.30 נתיב התוקים. ילדי הפלא
21.00 דיסקברי. המגיפה הלבנה. שחפת
22.00 דיסקברי. מעבר ל–2000. פרק 340
23.00 אימליה הרנבנס הגבוה (ש.ח)
23.30 דיסקברי. מרושע (ש.ח)
24.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

נקניק, נקניק. 10.00, 14.00, 18.00, 22.00, 02.15
טיפה מזל. 12.00, 16.00, 20.00, 24.15, 04.15

הום סינמה (42)

ללקק ת'זונות. 09.30, 13.30, 15.30, 19.30
לב אוהב. 11.30, 03.45
מלך הנבעה. 17.30, 01.45
דייב. 21.30
כוחו של אחד. 23.30

הום סינמה (43)

רבר ושמו אהבה. 08.30
סליבר. 10.30, 15.00, 19.00, 01.30
שמיים וארץ. 12.30, 21.00, 03.30
פלישת חוטפי הגופות נמשכת. 17.00, 23.30

הום סינמה (44)

הצירוצה. 08.00, 14.45, 23.30
מתפשת בעל על ארבע. 10.45, 19.30, 21.30
עד צאנס לחיים. 12.45
איש המכאור. 17.30
ירושה במהלוקת. 02.15
בשש. 04.15

הארץ ממליץ

♥ ספיד. סרטו הראשון כבמאי של יאן דה בונט הוא קולנוע בתנועה מתמדת: מותחן הסכנבי האולגטי שכולו פעולה ללא הפסקה ואוסף של דימויים עירוניים שובי לב. הרעיון בבסיס העלילה הוא מוצלח, ואנו נסחפים לתוכה כבאה מרובה. עם קיאנו ריווס, דניס הופר וסנדרה בולוק. מקסים, תל אביב; סינמה, חיפה

טכנולוגיות חדשניות
פיתוח מקורי של קליל

קליל 8100
קיר מסך מודולרי

קליל 8200
קיר מסך STRUCTURAL GLAZING

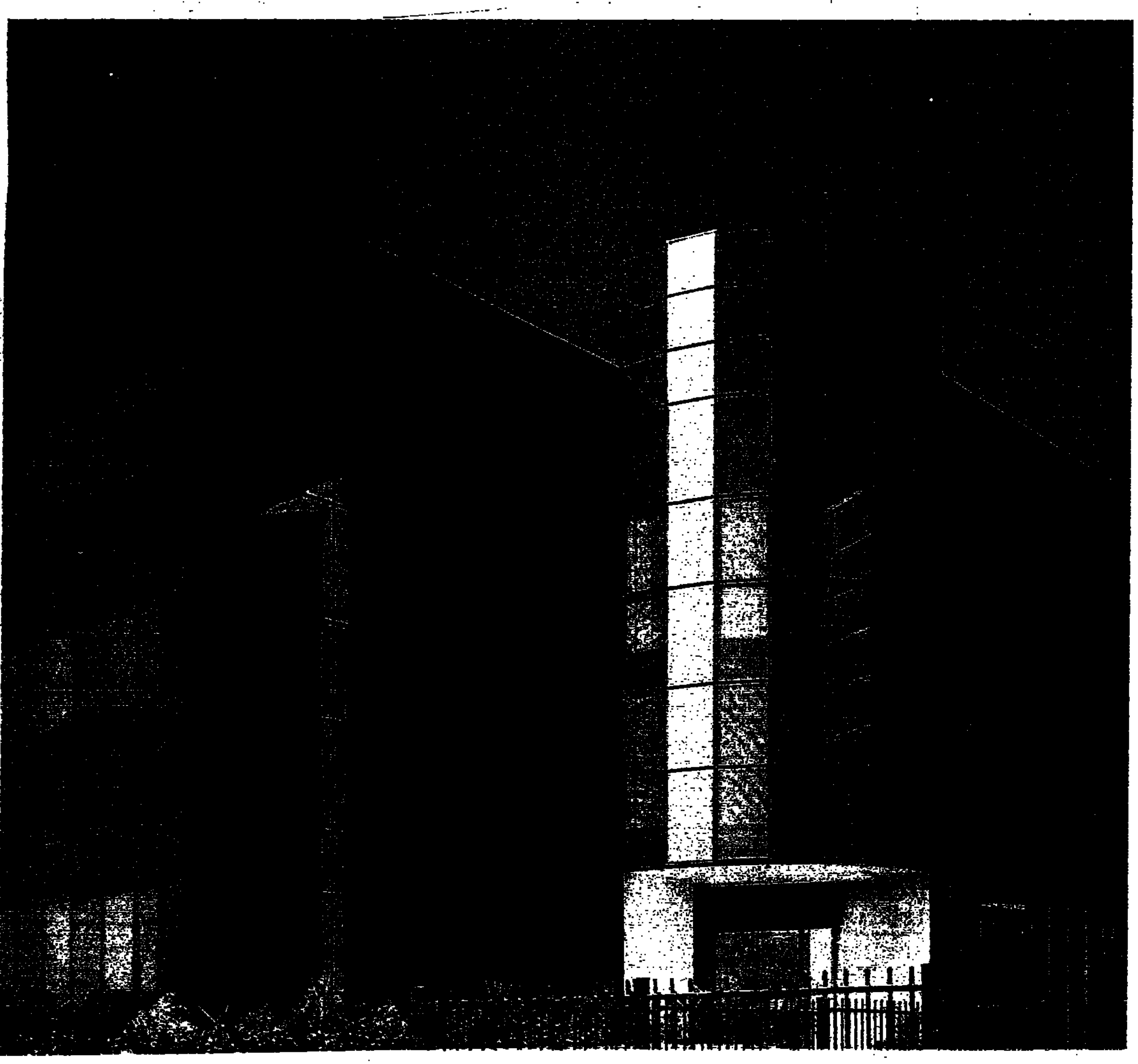

קיר מסך קליל 8200 STRUCTURAL GLAZING באור יהודה. בוצע ע"י חברת אלקן.

קליל 8100 הדור השני של קירות מסך, מצטיין בטכנולוגיה חדשנית - הרכבה פשוטה ומהירה, ללא צורך באביזרי חיבור. הקיר נבנה מהר יותר, חזק יותר, עם פחות עובדים.

קליל 8200 שייך לטכנולוגיות structural glazing ובנוי מזיגוג מודבק על גבי מסגרות אלומיניום נסתרות. מתאים לזיגוג רגיל ובידודי. קליל 8200 משלב עמודים, קורות, אביזרים ומבלטים מסדרת קליל 8100, ובכך חוסך מלאי, מקטין עלויות ומייעל את תהליכי הייצור וההקמה.

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210, קרית מוצקין 26114 ■ טל: 753044, 757914, 2-789110-04 ■ פקס: 04-757799

בתי חולים

תל אביב – רונה־איכילוב, טל' 6974504 (ילדים: איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגיה)
ירושלים – שערי צדק, טל' 555111 (פנימית, א.א.ג.), ביקור חולים, טל' 701111 (כירורגיה); הדסה עין כרם, טל' 427427 (ילדים, עיניים); הדסה הר הצופים, טל' 844111 (אורטופדיה, נשים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 (עד 03:00); סופרפארם, איינשטיין 40, רמת־אביב, 6413730 (עד 24:00); בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535; קופ"ח הכללית, אבסטרדם פ"ק, 5232383
ירושלים – שטראוס א', אביגדורי 3, 706660
חיפה – דרך הים, דרך הים 209, 371472
באר שבע – סופר פארם הקניה, קניון הנגב, 281373
רמת גן – רשי, רשי 13, 7510971
חולון – אהרון, הופיין 52, 889153
נתניה – קופ"ח כללית, רזיאל 8 (עד 24:00), 603549; ברודצקי 31 (מ־24:00), 628121

עזרה ראשונה

מד"א – עזרה ראשונה ונפשית (24 שעות ביממה). ירושלים 610303 תל אביב 5461111. ילדים ונוער 6961113 חיפה 672222/3 נתניה 625110 באר שבע 281128 ברטיאל 988410 כפר סבא 974555 חדרה 333453
אוזן קשבת לילדים ולבני נוער. טל' 03-621515
אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש. מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש, לאנשי מקצוע ולקהל הרחב. טל' 03-5400672, 03-5494899, 04-326727
בימים א'-ה' מ־09.00 עד 13.00 וביום ב' מ־15.00 עד 18.00
יד שרה תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 381704 בימים א'-ה' מ־09.00 עד 14.00 וביום ו' מ־09.00 עד 11.00
יד ביד – אוזן קשבת לילד ולהורים תל־אביב לילה, 5226027
אומבודסמן ארצי לילדים ולנוער תלונות על פגיעות בזכויות ילדים ובני נוער. המועצה לשלום הילד. טל' 02-256099
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה לנפגעות אלימות ולמצוקות לשכתב (טל' טלפוניות) ...
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה לנכויות ההומוסקסואלים. א'-ה' 19.30–23.30, טל. 03-292797
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה). תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לגברים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ג' ו־ה' בשעות 18.00–22.00; ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, מגד 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית. טמבית תפשית במרכז לסיוע לנשים (נבב). טל' 07-74907. בימים א'-ד' מ־08.30 עד 12.00 בימים א'-ה' מ־16.00 עד 19.00
ויצו 24 שעות קו אדום לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376310
קו חירום לנשים בסעוקה 09-505720
ויצו סיוע משפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'-ה, 09.00–14.00, 03-5421791
אוזן קשבת לגיל המבוגר ברמת השרון שיחות טלפוני לבעיות רגשיות ומידע לקשישים ולבני משפחתם. בימים א'-ה, בשעות 16.00–20.00 5493244
קו אל"י – האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות, טל' 03-6961070, 03-6956763 א'-ה' 08.00–22.00. פניות ברוסית ביום ד' 18.00–22.00
מרכז סיוע לנשים מוכות "מעגלים" א' ו־ה' 13.00–11.00, ב' ו־ד' 16.00–18.00 טל' 03-5220031 רח' מאזה 13 תל אביב
דלת פתוחה 5101511/2 04-381520
מג"ס – משפחות נפגעי סמים. מתן סיוע ומידע, בימים א'-ה' מ־9.00 עד 14.00 שד' ירושלים 11, יפו, טל' 03-5170789/0
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
אלכוהוליסטים אנונימיים 02-630524
המועד למלחמה באיידס. בימים ב' ו־ה' מ־19.30 עד 22.30 טל' 5660380, 5604576 ת.ד. 33602, ת"א
האגודה למניעת אלכוהוליזם בישראל תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר־שבע טל' 239094. בימים א'-ה' מ־09.00 עד 14.00

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים חולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית בית"ח איכילוב ת"א. טל' 6974627/8; 6974627
של"ל – שירותי ניידת טיפול נמרץ לחולי לב (פרטי) 03-5625555
מוקד לב במד"א שירות לחולי לב 177-0226699
ב.ס.ל.י. שירות ניידת טיפול נמרץ לב. 03-5757788, 177-022-4224

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב: איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'-ה' מ־19.00 עד 24.00. בימי שישי מ־15.00 עד 24.00. בשבת מ־08.00 עד 24.00 : ירושלים: הדסה עין כרם מ־22.00 עד 16.00
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: 177-022-3773

24 שעות

חיי"ן השמכל ירושלים: 513188; תל אביב: 5635777; חיפה: 647647
ממוסים מזיונות עברית: 03-9731111, אנגלית: 03-9731122
תחזית מזג האוויר 03-9668855